Gheorghe Gane

VALEA ANTARI

roman

Bucuresti 1966, München 1995

Pământul se zguduie cu putere, pietre imense se prăvălesc cu un zgomot asuzitor de pe povârnişurile dealurilor, care împreună cu uruitul cutremurului, transformă totul într-o fantastică scenă a iadului. Mai mulţi vulcani au început să erupă din mai multe părţi cu o putere imensă; lava topită din străfundurile pământului se căznete să spargă crusta subţire pentru a ieşi la suprafaţă, împinsă de forţele uriaşe din centrul pământului. Limbile de lavă se ridică deasupra craterelor la înălţimi ameninţătoare, colorând întreaga regiune în roşu, cu toate că soarele apune de după deal, luminând încă destul de puternic. Nori grei de sulf plutesc în aer, împinse de vânt din regiunile aflate în catastrofă ca apoi să se împrăştie, căzând pe câmpiile din jur, dând peisajului un aspect jalnic. Lava curge ca un râu de foc la vale, prăvălind stâncile şi arborii ce-i stau în cale, trecând peste vegetaţia luxuriantă a epocii neolitice, transformând totul în cenuşe, lăsând în urma ei cea mai dezolantă atmosferă.
Cu mult timp în urmă s-au aşezat pe aceste meleaguri, printre alte vieţuitoare şi câteva zeci de oameni, atraşi de bogăţia şi traiul uşor al locurilor. Zvârcolirile infernale ale pământului nu par să se oprească, din contra. Animale uriaşe fug în turme, ridicând nori de praf, ceeace adăugat la cel vulcanic face ca întreaga atmosferă să aibe un aspect murdar, greu de respirat. Micul grup de oameni, vreo trezeci la număr, păşeşte prudent prin acest infern către o ţintă nedefinită, ferindu-se atât de natura dezlănţuită cât şi de fiarele care în fuga lor mătură tot în cale. Unele sunt cuprinse de lava fierbinte care le transformă în secunde în cenuşe.
Oamenii sunt îngroziţi, pe figura lor dură se citeşte îngrijorarea, femeile ţin copiii în braţe, apărându-i din când in când de pietrele mici care cad necontenit de sus. Bărbaţii înconjoară micul grup de femei, fiecare ţinând în mână o bâtă imensă. De dimineaţă merg neîncetat, îndreptându-se spre un loc unde se vede în depărtare o pată de cer liber. Nu au mâncat nimca de peste 24 de ore. Bărbaţii sunt înalţi, complet goi, cu picioarele îndoite de la genunchi, ceeace face ca să umble puţin aplecaţi, dând impresia că se prăvălesc. Au labele picioarelor mari, solduri mici, talia subţire şi pieptul mare, ieşit în afară, care formeaza un triunghi cu baza între umeri şi vârful de la talie. Braţele lungi sunt vânjoase, cu muşchi puternici care joacă sub piele, terminate cu palme mari. Pielea este de culoare măslinie, acoperită cu mult păr, repartizat inegal pe suprafaţa corpului, nu la toţi în egală măsură. Au capul aşezat pe un gât gros şi puternic, fără intrătura de la ceafă, cu bărbia ieşită în afară, gura mare înconjurată de buze groase care din când în când se ţuguiesc în raport cu starea sufletească a respectivului, arătând o dantură sănătoasă, cu caninii mai lungi şi mai puternici decât restul dinţilor, nasul gros, ochii împinşi în orbite, cu sprâncene stufoase care se mişcă în raport cu gradul de atenţie a individului. Pe cap au un păr negru şi aspru, nu prea lung, care porneşte aproape imediat de la sprâncene. Femeile au aceeaşi înfăţişare, numai că sunt mai firave, mai scunde, cu părul lung, mai mătăsos. Graiul lor este sărac, format din cuvinte monosilabice, sacadat şi de cele mai multe ori cu inţelesuri multiple. Când vorbesc fac gesturi largi care completează conţinutului noţiunilor. Fiecare poartă un nume scurt, monosilabic, singurul semn distictiv din cadrul unităţii colective. Ceata umblă în semiîntunerecul care s-a lăsat odată cu venirea serii, în grup compact, aplecaţi înainte, ajutându-se cu mâinile la urcuş. În mintea lor se petrec

fenomene neînţelese, dezlănţuite de forţe ce nu le pot pricepe. Din când in când ridică mâinile spre cer pentru a cere apărarea unei puteri nevăzute, dar au totuşi o voinţă puternică de a se salva prin ei înşişi. Tânărul U, cum îl numesc ceilalţi, a venit aici cu ani în urmă, cu părinţii lui, împreună cu fata Ia, amândoi purtaţi de mamele lor în braţe. S-au aşezat pe aceste meleaguri care li s-au părut mai sigure decât cele pe care le-au părăsit. O erupţie vulcanică puternică i-a gonit şi de acolo, decimând mai mult de trei sferturi din ei. Aici au găsit câmpii întinse, dealuri împădurite, o climă caldă, plantaţii luxuriante care le-au oferit toate cele necesare unui trai liniştit. Râurile aveau o apă cristalină, dar oarecum mai caldă ca în alte părţi, facând-o mai puţin plăcută la băut. Dealurile păduroase, pline cu arbori mari, cu frunze imense, sub care se puteau adăposti de razele puternice ale soarelui de prânz. Animale de toate felurile mişunau peste tot, atrase şi ele de aceste locuri bogate, unele ierbivore iar altele fioroase, carnivore, gata oricând să sfâşâie cu colţii lor celelalte fiinţe ce le ieşeu în cale; nu rareori le cădea un om pradă, câte un singuratec care se avânta în întunerecul pădurilor, dar în grup, este noua specie, care umblă numai în două picioare, mult superioară celorlalte vieţuitoare, prin şiretenia şi metodele pe care le întrebuinţează ca să vâneze, să-şi procure hrana cea de toate zilele. Insă aceasta este posibil numai în colectiv, ceeace a trezit încă din cele mai vechi timpuri conştiinţa oamenilor de a trăi în grupuri, în interiorul cărora munca era împărţită. Prăzilor se împart în mod egal întregii comunităţi, iar consumarea hranei se face în cerc, în prezenţa celui mai puternic, care este recunoscut tacit ca şef, care are datoria de a o împărţi. Femeile aparţin tuturor, după cum bărbaţii aparţin în egală măsură femeilor. Unirea dintre bărbat şi femeie făcându-se fără nici o formalitate aparte, grupul constituind totuşi un nucleu de familie. Dar în cadrul grupului bărbaţii nu au alte drepturi decât să consume hrana pe care au adus-o. ªeful nu există decât virtual, ordinea în interior fiind asigurată de toate femeile, totul mai mult instictiv decât gândit, ca un atribut al asigurării perpetuarii speciei. Din acest punct de vedere oamenii se aseamănă cu celelalte vieţuitoare.

Echilibrul biologic în cadrul cercului restrâns îl consituie în primul rând legea selecţiei naturale, neputând rezista decât cel ce este apt să ducă viaţa dură şi plină de pericole a mediului înconjurător, bineînţeles fără intervenţia implicită a speciei umane. Raporturile dintre grupurile diferite erau destul de rare, datorită faptului că aceşti oameni trăiau separaţi pe mari întinderi. Când se întâlneau se evitau pentru a nu da naştere la conflicte, dar când se întâmpla să întâlnească în calea lor o femeie care s-a rătăcit de grupul ei, o răpeau şi o adoptau. Stricta delimitare teritorială şi socială a micilor grupuri face parte din instinctul de apărare a speciei, lafel ca la alte vieţuitoare mai puţin dezvoltate. Lupte aveau loc pentru menţinerea sau câştigarea de teritorii de vânătoare, sau pentru delimitarea zonelor de activitate. La aceste activităţi războinice luau parte bărbaţi mai puternici şi mai curajoşi, cari conduceau grupul la apărare sau atac. Femeile nu luau parte la aceste controverse războinice. Dealtfel concepţia de stăpânire a femeii de către un singur bărbat era slab dezvoltata, dar nu inexistentă, ceeace nu-i oprea s-o divinizeze ca născătoare de noi oameni pentru procreare. Astfel spiritul de colectivitate, tendinţa de a se uni în faţa pericolului şi mai ales sezizarea lui, a contribuit la menţinerea noii specii de indivizi evoluaţi, căci altfel s-ar fi distrus de mult, datorită în primul rând a condiţiilor nesigure de existenţă pe pamânt şi în al doilea rând datorită numărului mare de vieţuitoare fioroase care mişunau peste tot. ªi, cum funcţia creează organul, aceste pericole au contribuit la o dezvoltare mai rapidă a celulelor nervoase conştiente, sau mai

bine zis funcţia de apărare a creat dezvoltarea gândirii, a asociat celulele în aşa măsura pentru a le face apte ca la un moment dat materia din care suntem zămisliţi să-şi dea seama de existenţa ei proprie, să simtă mediul care îl încojoară, să gândească, să judece, să distingă bunul de rău. Dar cel mai important atribut al gândirii este acela care dă speciei om posibilitatea de a judeca, a cerceta chiar înainte ca un fapt să fi apărut, darul de a prevede.

Dar să nu uităm că materia singură nu este în stare să se autocreeze sau să creeze ceva ce nu face parte din atributele ei, să fie conştientă de existenţa ei proprie, sau să se dezvolte pe scări mai înalte decât ceeace este ea. Conştiinţa existenţei este un factor independent de materie care însă în anumite condiţii se poate uni cu ea, dând naştere la ceeace suntem noi oamenii pe pământ. Şi apoi ne vom putea întreba, dece şi cum se petrece aceasta, cum şi în ce condiţii se poate uni conştiinţa existenţei cu materia şi care sunt condiţiile necesare acestei asocieri. Răspunsul stă în evoluţia fenomenelor, materiale şi imateriale. Aşa zisa evoluţie a speciilor iniţiată de Darwin, este justă, dar în multe puncte de vedere prost înţeleasă, în mod materialist, ceeace falsifică realitatea şi adevărul. Materia în sine are capacitatea de a evolua ca atare, prin asocieri de elemente existente pe o planetă dată, dar nu are capacitatea de a se autocrea şi nici a se transforma din moartă în vie, până la homo sapiens. Pentru aceasta este nevoie de încă un element care prin asociere cu materia să dea naştere la ceeace numim viaţă şi acel ceva este o stare a existenţei care nu este supusă nici timpului şi deci nici spaţiului, ceva ce este veșnic, în orice moment în acelaş timp în diferite locuri. Dar acesta este un subiect aparte de povestirea noastră. Să ne ocupăm de micul grup de oameni care caută să se salveze de catastrofa materială care se desfășoară în mediul în care trăiesc, într-un timp când asociaţia materiei cu conştiinţa se găsea într-o fază încă primară. Trebuie totuşi meţionat că procesul nu s-a încheiat nici în zilele noastre şi se va încheia numai atunci, când existenţa vie pe planeta noastră se va sfârși, pentru a-şi continua drumul şi ciclul în altă parte, cândva, undeva într-un timp şi spaţiu cosmic.

La un moment dat o erupţie uriașă aruncă în văzduh, într-un zgomot asurzitor, o cantitate colosală de materie incandescentă care se prăvăleşte spre pamânt îngropând totul sub ea şi în acelaşi timp ucigându-i pe toţi, în afară de U şi Ie care s-au strâns unul în altul sub o stâncă. O tăcere mormântală se aşterne în jurul lor, tinerii ies din ascunzătoarea lor şi speriaţi încep să fugă, sărind peste pământul aproape incandescent, ţipând de durere. După un timp se opresc şi, aşa cum au văzut de nenumărate ori de la ceilalţi membrii ai grupului din care au făcut parte când erau în pericol, se aruncă în genunchi, ridică mâinile spre cer şi se apleacă până ating fruntea de pământ, scoţând sunete neînţelese, de mulţumire că au scăpat din infernul erupţiei vulcanice. Este o implorare a forţelor care s-au dezlănţuit, să-i salveze de la pieire, apoi apucându-se de mâini încep să fugă spre locul unde se vede cerul clar. Spre dimineaţă ajung la marginea unui podiş, istoviţi de drumul lung şi greu pe care l-au parcurs timp de peste o zi fără întrerupere. Jos se întind câmpii şi păduri. Vulcanii şi-au mai încetinit furia, totul intrând încetul cu încetul în normal. Cerul se luminează, amândoi sunt negrii din cauza fumului şi istoviţi. Cu picioarele însângerate şi nemâncaţi o iau totuşi la goană pe povârniş în jos, cu toate că de aici şi până la locurile înverzite care se văd în zare mai este o cale lungă. După aproape o zi de mers susţinut, ajung în cele din urmă, mai mult târându-se, la marginea unei pădurice. Numai tinereţea din ei le-a permis să reziste unor asemenea condiţii. La prima băltoacă se reped şi sorb cu plăcere apa binefăcătoare care le dă forţe noi. Obosiţi de drum, se culcă la umbra uni pom

cu frunze mari, îngălbenite de praful venit din regiunea de erupţie a vulcanului; nici ei nu ştiu cât au dormit. U se scoală speriat de un zgomot ciudat de nu prea departe. Ascultând cu atenţie îşi dă seama că este fiara pe care el o numeşte Ta, aşa cum strigau bărbaţii din grup când o vânau. Subit îl cuprinde o teamă cumplită, ştie cât de fioroasă este. Ia se trezeşte și ea la răgetele fiarei, se sperie şi apropiindu-se de U se strânge la pieptul lui. Simţind apropierea pericolului, o ridică pe Ia pe o creangă a pomului, rupe o bucată de lemn pe care si-o formează ca o bâtă şi aşteaptă apariţia animalului. Deodată apare printre frunzişurile copacilor o fiară imensă, un tigru, mult mai mare decât cele din zilele noastre, gata să se repeadă asupra lui. El se dă un pas înapoi, se ridică in vârful picioarelor, duce bâta deasupra capului şi în momentul când fiara vrea să sară asupra lui, o loveşte cu atâta putere în cap, că ea se clatină şi ameţită cade într-o parte; îşi revine însă repede dar U este atent la toate mişcările ei şi înainte ca aceasta să aibe timp să se ridice, îi aplică o nouă lovitură, de data aceasta cu atâta forţă că-îi sfarmă capul. Animalul se prăbuşeşte într-un lac de sânge. El are mâinile însângerate, pe faţă i se citeşte în acelaşi timp groaza şi hotărârea de a învinge. Ia se apropie fericită de el, mulţumită că au scăpat cu bine. Amândoi îngenunche, aşa cum au văzut că fac cei ce vânează, ridică mâinile spre cer şi mulţumesc cerului luminos care le trimite căldura binefăcătoare, care îi apără de rău şi le dă viaţa şi pentrucă i-a scăpat de pericolele prin care au trecut.
U caută o piatră mai ascuţită, o ciopleşte şi cu ajutorul ei despică animalul. Multumiţi se înfruptă din bogata pradă, flamânzi după atâtea zile de fugă, apoi U o ia pe Ia de mână şi amândoi îşi continuă drumul, spre undeva, fără ţel. Cu cât înaintează cu atât se văd mai puţin urmările erupţiei vulcanice. Locurile acestea au fost numai zguduite de cutremure, fără să fie atinse de lavă sau cenuşe vulcanică. Vegetaţia devine din ce în ce mai luxuriantă cu fel de fel de arbori pe care cresc fructe gustoase care le potolesc foamea şi setea. Ţn depărtare se văd încă conurile uriaşe ale vulcanilor fumegând şi azvârlind din când in când lava roşie cu o intensitate din ce în ce mai mică. U se uită înapoi ca să contempleze încă odată urâtul peisaj, apoi se uită la soare ca să mulţumescă din nou. Ia îl imită în mişcări, considerându-l ca pe stăpânul ei şi ca cel care i-a salvat viaţa, deci cel ce poate dispune de ea cum va voi, nu ca o urmare a unui proces de gândire sau de recunoaştiinţă, ci ca un fapt ce face parte din fiinţa ei. Pe de altă parte în mintea ei tulbure simte că nici un alt bărbat nu-i va putea da mai multă siguranţă decât U, care este preocupat să-şi caute un adăpost şi eventual o alta ceată de semeni, fiindcă îşi dau seama că singuri nu vor putea supravieţui, cu toate că el este un tânar înalt, cu o putere atletică. Marele număr de fiare sălbatice care mişună peste tot le pune viaţa în pericol. Instinctul de apărare îi spune că va trebui să găsească o soluţie. Marele duşman din pământ care scuipă foc îi pândeşte la tot pasul, iar fiarele fioroase le dau târcoale, gata să găsească momentul potrivit pentru a-i sfâşia şi devora. Neavând însă încotro, tinerii îşi continuă drumul mereu mai departe, sătui de fructele consumate şi de micile animale vânate de U cu o dexteritate demnă de orice laudă. Serile se culcă sub frunzele uriaşe ale pomilor, iar dimineaţile îşi văd de drum. Umblă în felul acesta peste două săptămâni, zi de zi, fără încetare, cu mici popasuri, iar nopţile le petrec mai mult în crengile mari ale arborilor.
Toate s-au liniştit, pădurile calde şi umede au rămas în urmă. In faţa lor se întinde o imensă preerie cu ierburi înalte, cu arbuşti mici. Din loc în loc pasc turme mari de animale paşnice, ierbivore, care nu-i atacă, din contră le sunt prietenoase. Lui Ia ia rămas în minte că mama ei şi alte femei se apropiau de aceste animale mari cu coarne, mulgându-le şi bându-le laptele. Carnea nu o mâncau, fiindcă le considerau ca fiinţe ale

soarelui. Ia este fericită, aleargă printre ierburi, este încă copilă şi ca tot ce este mic, simte nevoia să se joace, să imite ce au văzut la cei mari. Simte că norocul ei a fost că a dat de U care o apară şi îi este prieten, dorindu-i binele. Amândoi nu-şi fac probleme de viitor, au ce mânca şi unde dormi. Astfel îşi continuă drumul prin savană şi au norocul să nu fie atacaţi de fiare sălbatice.
Ţntr-o seară ajung la un fel de ridicatură formată din stânci fără vegetaţie, aproape de o pădure mică cu copaci înalţi; U consideră că aici este bine să-şi facă un adăpost de lungă durată, fiind un loc ideal care îi ascunde cât se poate de bine de animalele de pradă. În fiecare zi întâlnesc turme mari de mamuţi care pasc. Este pentru prima oară că-i văd, dar a auzit că sunt paşnici şi nu atacă decât atunci când sunt răniţi; totuşi îi ocoleşte. Se suie cu Ia pe stânca care de acum le va fi locuinţă şi vede că în vârful ei este o intrătură cu iarbă pe jos. Ia fuge, culege un braţ mare de ierburi uscate, le depune la intrătură şi aduce crengi uscate. U rupe câteva crengi de copac şi în ziua aceea îşi construiesc o colibă frumoasă care să-i apere de vânt, ploaie şi fiare. O fac în aşa fel ca de jos să nu se vadă nimica; numai când urci stânca şi ajungi foarte aproape de vârf poţi vedea că este locuită. De sus se domină o întindere destul de mare. Spre seară când treaba este pe sfârşite tinerii se culcă în noua lor locuinţă, fără să simtă foamea după o zi de muncă. A doua zi se trezesc târziu, când soarele se află destul de sus pe bolta cerească. U îşi confecţionează la repezeală o bâtă mare cu care se duce să exploreze împrejurimile, să vadă dacă găseşte o pradă cât de mică, să-i sature pe amândoi, iar Ia culege fructe din copaci. Prin apropiere descoperă o stâncă ceva mai mare din care izvoreşte o apă limpede şi răcoroasă. U vânează un animal mic care le ajunge ca hrană pentru o zi.
Alţi oameni nu au mai zărit. Dealtfel U nici nu doreşte aşa ceva, are destul timp să-i găsească. Deocamdată se află într-o situaţie care le este favorabilă. Se duce din când în când la vânătoare, nu prea departe, fiind-i teamă de micuţa Ia. De fiecare dată se întoarce cu mici animale pe care le jupoaie cu ajutorul unei pietre ascuţite, le împarte în bucăţi pe care le mănâncă rupând cu dinţii din carnea crudă. Grupul din care făceau parte cunoştea focul, dar nu ştiau să-l facă, îl luau numai când vre-o pădure ardea din cauza unor trăznete, sau când întâlneau izvoare fierbinţi în care îşi puneau carnea s-o mănânce fiartă. Ei considerau acestea ca daruri ale unor zeităţi ce vegheau asupra lor. Când din intâmplare se apropia câte un animal cu coarne, Ia îl mulge, şi în zilele acestea U nu mai merge la vânătoare. A confecţionat din fructul unui arbore un fel de vas cu care aducea apa de la izvorul din apropiere. In felul acesta îşi petrec cei doi tineri ai naturii, deabea ieşiţi din copilărie, viaţa cea de toate zilele, fără nici un rost aparent, avansând însă foarte lent pe treptele din ce în ce mai înalte ale omenirii, încetul cu încetul, cu fiecare oră, zi , an, secol, mileniu. Viaţa în acele timpuri era dură şi în acelaşi timp de multe ori fără griji, dar tumultoasă, după înprejurări. Oamenii deabea ieşiţi din negura trecutului, erau puţini, dezvoltaţi pe diferse trepte, în diverse locuri ale pământului. Stăpânii planetei erau încă animalele şi pădurile întinse, în care mişunau fel de fel de vieţuitoare, însă desele erupţii vulcanice distrugeau şi opreau destul de des mersul unei evoluţii deabea începută, dând naştere la schimbări brusce, creind evoluţiei noi drumuri pentru a menţine viaţa pe pământ, distrugeri totale din care au apărut alte existenţe mai rezistente la urgiile naturii, căci natura nu este oarbă şi nici moartă, ea caută să-şi adapteze existenţa pe care a făurit-o unui mediu, care dacă nu corespunde cerinţelor ei, să apară în alt fel în locuri mai propice. Existenţa absolută nu cunoaşte regresuri, ea îşi continuă ciclul în interiorul căruia se manifestă, dând naştere în drumul ei la fenomene care aparent par a întoarce

curgerea fluviului de existenţă, dar care în realitate reprezintă calea care o duce spre o ţintă finală. Ciclul odată încheiat, începe altul, sub alte forme cu alte valori şi aşa mai departe la înfinit. Această creaţie pe care o numim Dumnezeu este conştientă de ea însăşi şi apare acolo unde evoluţia a ajuns la un grad avansat, capabilă de a se uni cu materia. Marele Darwin a înţeles aceasta, dar a plasat totul pe fundamentul materiei, atribuindu-i numai ei puterea de a crea, de a se dezvolta în ceva ce se poate reproduce prin ea însăşi. Ori, nu se poate nega existenţa unei forţe care se află deasupra materiei, care ea însăşi nu este altceva decât energie. Dar, să trecem la tinerii noştri.

Zadarnic caută tânărul U semeni de-ai lui. Tinereţa lui a descoperit unirea trupească cu femeia, ceeace era ceva nou şi frumos pentru amândoi. Deoarece a trecut o vreme destul de lungă în care timp au fost perioade de ploi torenţiale, alternate cu perioade cu soare puternic pe cer şi neapărând nici o primejdie mai serioasă peste ei, nu prea se gândeşte să caute alte locuri unde ar putea întâlni semeni de-ai lui. Locurile le sunt prielnice. Rar au de luptat împotriva fiarelor, ceeace totuşi se întâmplă, numai atunci când ies din pădure să caute prăzi. Între timp a dat Ia naştere la un copil, un băiat, care creşte pe zi ce trece. U s-a obişnuit în aşa măsură cu ea şi cu singurătatea, că în mintea lui este femeia aceasta singura care există, că alta nu mai este. O consideră ca proprietatea lui, curios lucru, până acuma nu a auzit ca femeia cutare sau cutare să aparţină în exclusivitate unui singur bărbat. Acuma are impresia puternică, în subconştientul lui, că Ia nu ar putea fi a altuia şi că ar fi in stare să lupte pentru ea, dacă vreunul ar avea intenţia să i-o ia. Din acest motiv, şi datorită faptului că aceasta s-a înrădăcinat adânc în subconştiinţa sa, nu-i pare rău că nu a găsit alţi semeni de-ai lor, fiind oarecum mulţumit că sunt singuri. Mintea lui are ce gândi, de ce să se frământe, singurătatea n-o face inertă, dar de vorbit, vorbesc destul de rar şi atunci când o fac, spun în cuvinte monosilabice numai strictul necesar, de multe ori sunt strigăte de apărare. Aproape că au uitat să formeze fraze şi totul se reduce numai la frânturi de cuvinte, atât cât este necesar să se înţeleagă între ei. Dar nu numai atâta, chiar şi coliba sărăcăcioasă pe care o împarte cu Ia îi aparţine numai lui şi nimeni nu ar avea dreptul să-l scoată de acolo. Copilaşul căruia mama îi spune Ie este un băieţel foarte drăgălaş şi jucăuş. Ia îl ţine aproape în permanenţă în braţe, iar când U nu este acasă, se ascunde cu el prin ierburi sau în colibă, de frică să nu i se întâmple cava. Simte că este al ei, că ea l-a făcut, deci în afară de ea nimeni nu are drepturi asupra lui. Îşi aduce vag aminte când mama ei o ţinea în braţe, când veneau bărbaţii şi le aduceau mâncare, ce bucurie era; pentru ea toţi erau lafel, nu făcea nici o distincţie între ei, stăteau laolaltă în jurul hoitului de carne şi mâncau. Acuma însă simte că U este acela care i-a dăruit pruncul şi deci este şi o părticică din el. De fiecare dată când se întoarce de la vânătoare se lipeşte de el şi simte o fericire.

Timpul trece, prioade de ploi şi vreme uscată alternează, Ie se măreşte pe zi ce trece, umblă şi aleargă pe lânga mama lui, sub privirile ei veşnic îngrijorate. De vorbit, vorbeşte mai puţin, neavând de unde auzi, că şi părinţii vorbesc doar atâta cât este necesar. Ia îl strigă, îl ceartă când nu ascultă, îi dă mâncare sau îl culcă, atâta tot. În una din zile U pleacă la vânătoare, deoarece proviziile s-au terminat şi animalele cornute nu s-au mai arătat, ceeace pare curios, fiindcă aşa ceva nu s-a mai întâmplat. În sinea lui este îngrijorat, bănuind că prin imprejurimi a apărut un grup de oameni. Ţn ultimii ani nici nu s-a mai gândit să fie preluat de unul, s-a obişnuit aşa de mult cu situaţia, încât aproape că nici nu o mai doreşte. Ţn acea zi pleacă mai de dimineaţă, să vâneze şi să exploreze împrejurimile, să vadă dacă simţămintele lui se adeveresc. Ca deobicei Ia, după plecarea

sa, coboară din vârful stâncii cu copilul de mână şi face o mică plimbare cu scopul de a întâlni un animal cu coarne ca să-l mulgă, însă în zadar, au dispărut ca sub pământ. Deodată ciuleşte urcehile, aude zgomote pe care nu le-a mai auzit prin acele locuri. Speriată ia copilul în brate şi fuge în coliba ei de unde se uită în jur. Simţul n-a inşelat-o, vede în depărtare siluetele unor fiinţe care îi seamănă, care scot sunete asemănătoare ale ei şi a lui U. La început crede că este U care se întoarce de la vânătoare, dar sunt mai mulţi. A şi uitat cum este când vezi mai mulţi oameni, în afară de U nu a văzut pe nimeni de atâta vreme. Speriată îl ia pe Ie în braţe şi se trânteşte în mijlocul colibei, pe iarba proaspătă adusă cu o zi înainte. Aude cu inima strânsă cum se apropie zgomotele, sunt numai voci de bărbaţi. Se uită din nou prin una din deschizături şi de data aceasta vede clar cum un grup de oameni se apropie de coliba lor de parcă ar şti că este cineva acolo. Bărbaţii sunt înarmaţi cu bâte lungi în vârful cărora au legat cu coji de copac uscate pietre de silex cioplite cu vârf şi tăioase. Din ce în ce mai îngrozită îl strânge pe Ia la piept, acoperindu-i faţa. El incepe să plângă ceeace o sperie şi mai mult, dându-și seama că plânsetele copilului o vor da de gol şi va fi descoperită şi nu s-a înșelat, aude cum oamenii se urcă spre vârful stâncii; peste câteva minute se uită cu ochi mari la cei câtiva bărbaţi care stau în faţa ei. Ei sunt la rândul lor surprinşi că găsesc în aceste locuri o femeie singură şi pedeasupra cu un copil, fără apărare. Încep să vorbească pe o limbă monosilabică pe care Ia nu a mai auzit-o. Ee stă pe jumătate culcată ţinând copilul strâns în braţe, care a încetat sa plângă. Este atât de îngrozită că nu reuşeşte să scoată nici un sunet. În cele din urmă unul din bărbaţi se apropie de ea, o apucă de mijloc şi o ridică pe umerii lui. Un altul ia copilul speriat. Acuma Ia îşi revine şi ţipă ca din gură de şarpe, copilul speriat începe şi el să plângă şi să urle. Ia işi pierde constiinţa din cauza groazei. Când se trezeşte se află într-un loc pe care nu l-a mai văzut, înconjurată de multe femei şi copii care se uită cu interes la ea. Ie se află lângă ea, cu un beţisor în mână, jucându-se cu alţi copii, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimica, ceeace o mai linisteşte. Se uită totuşi speriată în jur, dar nimeni nu-i face vreun rău. Una din femei îi întinde o ciozvârtă de carne proaspătă pe care o mănâncă fiindu-i foame; îl trage şi pe Ia la ea întinzându-i şi lui o bucăţică. Mâncarea le place, cu atât mai mult cu cât este prăjita la foc. Nu a mai mâncat carne trecută prin foc de când era copilă, dar de când trăeşte singură cu U nu a mai avut posibilitattea s-o facă, s-au obişnuit s-o consume crudă.

Ia vede că femeile din faţa ei au mijlocul acoperit cu blănuri. Aceeaşi femeie care i-a dat bucata de carne îi întinde şi o blană mare, făcându-i semn să se acopere. La început nu pricepe şi atunci se apropie mai multe femei de ea, care ridicând-o îi prind blana de după şolduri, ceeace o sperie, dar nesimţind nici o durere se linişteşte. Una din femei o duce în coliba cea mai apropiată, unde este lăsată cu copilul. Abea acuma în colibă îi vine U în minte şi groaza o cuprinde din nou. Ia adoarme în braţele ei, ceeace o linişteşte şi adoarme, strângându-şi copilul tare la piept.

Pe de altă parte U a avut o zi foarte bogată, a reuşit să vâneze un animal mare, foarte apreciat, atât pentru carne, cât şi pentru blana lui groasă care, după cum îşi aduce aminte, se pune pe jos pentru dormit; este un urs imens rătăcit prin aceste locuri, gonit probabil de vânători din grota în care-şi avea cuibul. Animalul este mare şi se ridică în labele din spate când este atacat. Oamenii nu-l vânează decât în grup, fiindcă rănit devine foarte fioros şi periculos, atacă oamenii chiar dacă nu este vânat. U l-a doborât cu o piatră foarte ascuţită pe care a găsit-o în albia unui râu, pe care cioplit-o, frecând-o de celelalte, până a devenit tăioasă. A legat-o apoi de o bâtă puternică cu care a lovit fiara, despicâdu-i

abdomenul. Deoarece nu putea duce animalul, acesta fiind prea greu, l-a jupuit tot cu aceeaşi piatră, făcând din blană un fel de sac pe care l-a umplut cu bucăţi mari de carne, urmând ca restul sa fie luat a doua zi, dacă nu va fi găsit de vreo hienă sau vultur. Are de gând să facă provizii pentru mai mult timp. Ajunge în preajma colibei de pe stâncă când soarele a trecut spre apus. Este ostenit, dar văzând coliba din depărtare inima începe sa-i bată ceva mai puternic, la gândul că-şi va întâlni grupul restrâns. Ce o să se mai bucure Ia când va vedea prada. Se miră totutşi că nu vede nici pe Ia şi nici pe Ie ieşindu-i în cale ca deobicei. Urcă gâfâind stânca şi când ajunge în faţa colibei scapă sacul jos, totul este răvăşit. Un moment stă bumăcit, neștiind ce s-a petrecut şi ce să facă, apoi dându-şi seama de ce s-ar fi putut întâmpla, ridică de durere mâinile spre cer şi începe să strige puternic, un fel de răget de disperare, bătându-se apoi cu putere cu pumnii în piept. Aleargă în jos, apoi iar în sus fără nici un ţel, răsuflă din greu, se trânteşte pe iarbă şi se zvârcoleşte, se ridică în picioare, urcă fugind stânca până la colibă şi cu mişcări furioase distruge totul până nu mai rămâne nimica. Când se mai linişteşte își dă seama că nu au fost atacaţi de animale, căci s-ar fi văzut sânge. Numai alţi oameni au putut să-i răpească. Dealtfel vede urme de paşi prin iarbă. La venire şi la plecare oamenii au urmat aceeaşi cale culcând iarba în direcţia în care s-au dus. Uitând de pradă, ia bâta cu silexul ascuţit si o porneste în goană în jos spre vale. Ca să nu piardă urma, începe să meargă încet, cercetând cu atenţie iarba. Încetul cu încetul se linişteşte şi capătă o voinţă fermă de a-i găsi. Nu pot fi departe, deoarece după câte ştie din trecut, vânătorii nu pleacă niciodată prea mult de locul unde s-au aşezat un timp, decât atâta ca să poată fi înainte să se întunece iar înapoi. Ajunge la râul la care a vânat de atâtea ori şi constată că urmele trec pe aici, se văd pietrele răvăşite. Acuma nu mai are nici o îndoială, Ia şi Ie au fost răpiţi de oameni. Acest lucru îl mai linişteşte, fiindcă ştie şi simte că niciodată unei femei găsite nu i se va face vreun rău, ci este pur şi simplu adoptată. Simte totuşi nevoia puternică de a o găsi.
Spre seară târziu, după un drum anevoios, zăreşte în zare o lumină, acolo este un foc, deci trăiesc oameni, aşa cum au trăit ai lui până să piară. Se îndreaptă cu atenţie până acolo, nevrând să fie descoperit. Trebuie să ştie mai întâi dacă femeia lui cu copilul se găseşte în aşezare. Ajuns destul de aproape vede în vale un grup nu prea numeros de oameni care forfotesc de colo până colo, pregătindu-se de ceva ce nu poate pricepe. De când au pierit ai lui nu mai ştie cum procedează oamenii când sunt în grup, a uitat mare parte din obiceiurile lor. Ţnaintează deci cu multă prudenţă. Cu toate că s-a făcut seara târziu, se vede destul de bine din cauza focului care arde în centrul aşezării, luminând o parte a văii. Se aşează deci la pândă; s-a oprit la o distanţă oarecare, să nu fie simţit, uitându-se atetnt la tot ce se întamplă acolo în vale. Locul ales este foarte bun. De când a rămas singur a căpătat unele aptitudini mai deosebite faţă de ceilalţi oameni. Este mai ager, mai sensibil la tot ce se petrece în jurul său şi mai receptiv. Ochii i se adaptează mai bine la intunerec, toate ca un instinct de autoapărare în plus. Oamenii din vale sunt totuşi prea departe ca să le poată distinge figurile. Vede şi multe femei cu copii, dar nu recunoaşte în niciuna din ele ca fiind Ia cu Ie. Ca să meargă mai apropape îi este totuşi frică. Ţn orice caz va trebui să întreprindă ceva, simţind că femeia lui şi copilul se găsesc acolo. Un grup aşa de mare de aşezare omenească n-a mai văzut, sunt câteva sute de bărbaţi şi femei şi zeci de colibe aşezate în cerc, destul de îngrijit construite, cu un fel de gard din nuiele în jur, ca linie de apărare. Distinge că toţi poartă în jurul şoldurilor blănuri aşa cum purtau şi ai lui. Apropiindu-se noaptea, oamenii din vale dispar încetul cu încetul în colibele lor,

care sunt închise în partea din care bate vântul, făcute din crengi împletite. Din când în când se aud lovituri de piatră şi frecatul lor una de alta. Bărbaţii se pregătesc pentru o nouă zi de vânătoare. S-au aşezat de puţin timp pe aceste meleaguri, fugind din locuri bogate, dar invadate de turme imense de mamuţi şi alte animale care le puneau viaţa în pericol.
U stă la pândă, cu nasul adulmecând, atenţia îi este încordată, urmărind fiecare mişcare în vale, cu speranţa de a o vedea pe Ia, dar spre marea lui mirare nu poate distinge nimica. Încetul cu încetul se lasă noaptea şi zgomotele încetează pe masură ce se întunecă, numai focul mai luminează slab valea, pâlpâind din când în când mai puternic, atunci când sunt azvârlite crengi de câte o femeie, ca să nu se stingă. Focul ardea de mai mult timp, fiind îngrijit să nu se stingă. Dealtfel aceşti oameni ştiau să-l facă prin frecarea unui băţ de o bucată de lemn, dar acesta a fost luat dela un incendiu din pădure provocat de un trăznet. A fost considerat ca ceva venit de sus şi-l îngrijesc ca o relicvă sfântă. Toţi s-au dus la culcare. U iese încet din ascuzătoarea lui şi se apropie cu mii de precauţii de aşezarea omenească din albia râului. La un moment dat îşi dă seama că a ajuns destul de aproape, la numai câţiva metri apare o colibă pe care nu a zărit-o de sus, ceeace îl face şi mai precaut, fiindu-i teamă să fie descoperit, ceeace în aceste condiţii ar fi însemnat moartea, putând fi luat drept o fiară. În mintea lui este neclar cum să procedeze ca s-o găsească pe Ia cu Ie. Întunerecul s-a lăsat, lumina focului slab nu mai ajunge până la el şi deodată îl cuprinde o dezolare fără margini, îi vine din nou să urle ca azi dimineaţa când a descoperit lipsa ei, dar de frică se abţine, calmul îi poate ajuta mai mult, trebuie procedat cu răbdare şi tact. Se retrage deci în vechea ascunzătoare şi adoarme în culmea disperării, însă nu înainte să ridice mâinile spre cer, ca apoi să se aplece până atinge pământul cu fruntea, cerând şi implorând ajutor celui atotputernic. Ţn mintea lui nu era clar cine este acest atotputernic şi cum ar putea să-l ajute, ceeace dealtfel nici nu-l interesa, dar acest rit îi aduce linişte şi mai ales speranţa în mai bine, un balsam pentru suflet.
Dimineaţa se scoală înainte de răsăritul globului de foc URU, cum numeşte el soarele, ceeace a auzit de la grupul din care a făcut parte, care a pierit. Ţn vale începe forfota, bărbaţii se strâng în mijlocul aşezării, fiecare având o suliţă în vârful căreia este prinsă o piatră ascuţită din silex. U ştie că vor pleca la vânătoare. Cum să procedeze să meargă acolo ? Dacă îl prind şi-l omoară ? Atunci nu mai este nimica de făcut şi Ia cu Ie vor rămâne ai lor, dar nici asta nu se poate, trebuie să întreprindă ceva și încă repede. Cel mai bun lucru este să uzeze de șiretenie, ceeace a învăţat din plin în ultimul timp. Ţn mintea lui se petrec o mulţime de procese de gândire logică, de judecarea unor situaţii de comparare, de găsirea celei mai bune rezolvări ai problemei. Creerul omeneasc era la acea vreme poate tot atât de dezvoltat ca şi acuma, din punct de vedere al volumului, dar aşa zisa minte, posibilitatea de gândire, de diferenţiere dintre concret şi abstract se găsea încă într-un stadiu în care aceste două însuşiri fundamentale ale dezvoltării şi evoluţiei speciei umane nu erau încă bine definite, pentrucă celulele creerului nu erau încă apte de a diferenţia dintre realitate şi imaginaţie, gândirea nefiind încă destul de dezvoltată. Dar să revenim la omul nostru U.
Hotărârea lui este luată. Se târește pe burtă până aproape de așezarea oamenilor din vale. Ajunge aşa de aproape că ar putea fi văzut de cineva care ar trece pe acolo, dar din fericire nu trece nimeni. Se tupilează după un tufiş şi obsearvă ce se petrece. Deodată tresare, o vede pe Ia care iese dintr-o colibă, ţinându-l pe Ie de mână; vrea să sară spre ea dar se abţine; acţiunea asta ar fi nesăbuită şi i-ar pierde pe amândoi încă de la început.

Vede cum femeile se strâng în jurul ei, vorbind o limbă sacadată pe care el n-o pricepe. Constată cu uimire că şi Ia poartă o blană lafel ca celelalte. Bărbaţii şi tinerii se pregătesc de vânătoare; fac o zarvă de neînchipuit, vorbind cu toţii odată, sunt mai mult sunete neînţelese şi câteodată ţipăte fără rost şi noimă. Se aude mai departe cum alţii îşi ascut silexurile de pietrele de râu. Femeile se agită în toate părţile fără vreo treabă aparentă. Unele din ele sfarmă cu bucăţi mari de oase pe bolovani rotunzi un soi de seminţe pe care le pun apoi în apă în pietre scobite, ca să se moaie. Această operaţie îl miră pe U nespus de mult, fiindcă nu mai văzuse aşa ceva, nu pricepe cu ce scop se face asta. Stă în continuare ascuns în spatele boschetului, într-un fel de groapă. Se lipeşte cât se poate de pământ, de frică să nu fie descoperit. Aşteaptă momentul prielnic să-şi răpească femeia şi copilul. Deodată tresare, ca la un semn toţi bărbaţii se scoală şi pornesc în fugă, în grup compact, agitându-şi armele în aer, scoţând strigăte stridente, în direcţia opusă de unde este el ascuns. Femeile aleargă un timp în urma lor, urmate de ţipetele copiilor, apoi se întorc la colibele lor şi liniştea se aşterne din nou peste aşezare. Totuşi au rămas în sat câţiva bărbaţi voinici, împreună cu bătrânii şi adolescenţii, încă necopţi să meargă la vânatoare.
Acuma consideră U că a sosit momentul s-o răpească pe Ia şi copilul. Nevăzând pe nimeni în jurul ascunzătorii sale, se ridică în picioare şi porneşte spre prima colibă pe care o găseşte goală. Fuge din colibă in colibă, dar toate erau goale. Femeile cu copiii au mers la râu unde se scaldă şi se bălăcesc în apa limpede. De Ia şi Ie nici urmă, ceeace îl intrigă nespus de mult, doar a văzut-o cum a intrat în colibă, însă nu mai ştie care. Tot frământându-se unde ar putea s-o caute tresare; aude un plâns înfundat de copil, îi recunoaşte vocea. Atenţia i se măreşte, stă să asculte din ce parte se aude şi se îndreaptă într-acolo, tot ferindu-se să nu fie văzut. Ajuns în faţa colibei de unde se aude plânsul, dă frunzele de la intrare laoparte şi spre marea lui bucurie o vede pe Ia culcată pe fân, cu mâinile acoperindu-şi faţa, plângând înfundat; Ie stă lângă ea cu faţa la perete plângând şi el înfundat. U face o săritură de tigru, se repede la ea şi, înainte ca Ia să-şi dea seama ce se petrece, o apucă de mijloc, o ridică pe umeri, îl ia pe Ia de picioare, ducându-l sub braţ şi fuge în salturi spre direcţia de unde a venit. Fără să-l vadă, Ia simte că este bărbatul ei, ceeace o linişteşte şi încetează să plângă, se ţine puternic de umerii săi să nu-şi piardă echlibrul. Ie însă se sperie începând să zbiere din ce în ce mai tare, ceeace se aude pâna la femeile de la râu. Deodată se aude mare zarvă în urmă. Privind înapoi, U vede cum o ceată mare de femei care aleargă după el, dar nu este nici un pericol, distanţa este mare şi apoi ştie el să fugă chiar cu o greutate mare pe umeri. Nu este pentru prima dată că scapă de un pericol prin fugă. Ia se face moale pe umerii lui, ţinându-se liniştită să nu-l facă să-şi piardă echilibrul. Ie în schimb continuă să ţipe cât îl ţine gura, ceeace nu-l sinchseşte prea mult pe U. După o fugă istivitoare, când nu mai aude nici un zgomot în urmă, se hotăreşte în fine să se oprească. Este ud leoarcă de transpiraţie şi răsuflă din greu, se ascunde după un tufiş mare şi umbros, depunând-o pe Ia pe iarbă, care se lasă aproape inertă, şi fără să zică nimica întinde mâinile, cerând să i se dea copilul, care odată în braţele ei încetează să mai ţipe. Pentru scurt timp U dispare să înterprindă o scurtă recunoaştere prin împrejurimi. Întorcându-se liniştit că a scăpat de cei ce l-au urmărit, Ia se ridică în picoare şi veselă începe să salte in jurul lui, dând din palme şi râzând, ţinându-l de mână pe Ie care şi el înveselit ţopăie în jurul tatălui său. U este fericit la culme că a reuşit s-o salveze. Surâzând îşi arată dantura albă şi puternică, cu caninii care depăşesc ceilalţi dinţi. Veselia asta este ceva nou pentru el. Ia se opreşte din dansul ei

care semănă mai mult a ţopăit şi începe să-i povestească prin ce peripeţii a trecut, cum s-a întâmplat şi cum s-au purtat frumos cu ea, nimeni neavând vreodată intenţia de a-i face vreun rău. Pentru a-şi completa vocabularul sărac face semne cu mâinile, saltă când este vorba de fugă şi se aruncă la pământ când spune că a fost depusă într-o colibă.
După o scurtă odihnă porneşte mica familie din nou la drum. U îl ia pe Ie în braţe. Are de gând să se îndepărteze cât mai mult de aceste locuri, în care consideră că sunt în primejdie. Îi este mai mult frică de oameni decât de fiarele sălbatice ale pădurilor şi savanelor. Pentru a li se pierde urma se înfundă în pădurea din faţă, neţinând seama de celelalte pericole care ar putea da peste ei. Pe masură ce îniantează devin copacii mai deşi, cu liane care atârnă peste tot şi se aud din ce în ce mai multe zgomote ciudate care fac să le îngheţe sângele în vine, dar de frică ca bărbaţii din grupul de oameni ar putea să-i urmărească înaintează totuşi din ce în ce în jungla deasă. La tot pasul se aud răgete de animale, ţipăte de maimuţe, iar atmosfera devine din ce în ce mai apăsătoare, umezeala pădurilor tropicale, şerpi şi insecte mişună peste tot, periclitându-le viaţa. U se simte pentru un moment dezarmat, deodată se aude un răget puternic de fiară, care le îngheaţă sângele în vine, dar revenindu-şi o trage pe Ia care ţinea pe Ie în braţe spre un trunchi de copac mare, rupe o creangă groasă pe care o curăţă de ramuri şi frunze şi se aşează în faţa femeii cu copilul; are o figură crispată, buzele ţuguiate, iar ochii îi joacă în orbite, uitându-se în toate părţile. Simte apropierea animalului, dar nu-l poate vedea, ceeace îl scoate din sărite. Ia se aşează pe vine la rădăcina copacului, acoperindul pe Ie cu corpul ei. Pădurea este deasă, nu se poate vedea decât la maximum cinci metri. El trebuie să fie cu atât mai atent, neştiind din ce parte va fi atacat. Deodată apare în faţa sa o siluetă imensă, o gorilă uriașă, cu mult mai mare ca el; n-a mai văzut așa ceva. La apariţia ei are un moment de ezitare, este speriat, crezând la început că au fost descoperiţi de urmăritori, dar işi dă repede seama că făptura din faţa sa nu este om. La vederea lor animalul se opreşte brusc, spre norocul lui, căci are timpul să ridice bâta deasupra capului şi, fară să stea pe gânduri, se repede asupra gorilei, lovind-o cu atâta putere în creştetul capului încât aceasta se clatină şi cade într-o parte; în acest moment vede că este femelă, în spatele ei apare un pui care se aruncă scâncind asupra mamei sale. Acuma este momentul cel mai periculos, animalul fiind rănit. Gorila îşi revine încetul cu încetul, dar U nu dezarmează şi loveşte a doua oară şi mai puternic, înainte ca să poată fi atacat. Gorila se prăvăleşte la pământ într-un răget cumplit. U nu mai stă pe gânduri, o ia pe Ia cu Ie şi fuge în direcţia de unde a venit. Işi dă seama că este mai bine să iasă din pădure, fiind convins că nu va putea face faţă nenumăratelor fiare care mişună peste tot, dispuse să-i atace. Cu oamenii se va putea mai uşor înţelege, căci ei pot distinge dacă adversarul doreşte binele sau răul.
După o fugă istovitoare ajunge aproape în acelaş loc de unde a plecat. Atenţia îi este încordată la maximum, este nervos, muşchii îi joacă sub piele, simte că un nou pericol îi aşteaptă, odată ieşit din junglă. De data acesta merge urmând liziera pădurii, în aşa fel ca la cel mai mic pericol să se afunde din nou în ea. ªtie că oamenii care îl urmăresc nu se vor avânta în junglă. Dar şi cei ce vor neapărat să-l prindă sunt şi ei foarte experimentaţi. Si-au dat seama că fugarii nu vor putea rezista prea mult în pădure, că la un moment dat vor ieşi. Luându-le urma au găsit locul unde au intrat şi s-au aşezat la pândă. U nu a simţit nimica şi nici nu-şi dă seama că este urmărit, era sigur că o să-l lase în pace şi vor pleca în aşezarea lor înapoi, dar ca la un semnal apar, parcă răsăriţi ca din pământ, o sumedenie de bărbaţi înarmaţi cu bâte. U se opreşte ca trăznit, o trânteşte pe Ie la pământ

cu Ie cu tot şi ridicând bâta pe care nu a părăsit-o nici o clipă, o roteşte deasupra capului cu atâta putere încât aceasta şueră în aer, ceeace îi determină pe oameni o clipă să ezite să-l atace. U este însă descumpănit, îşi dă însă seama că ei nu au intenţia de a-l ucide, mai ales când vede că încep să sară şi să ţopăe în jurul lui, scoţând sunete înalte şi stridente, fără să îndrăznească să se apropie de el. Deodată oamenii se opresc din sărituri, lasă armele la pământ şi-l privesc în linişte. U rămâne uluit de atitudinea lor şi face acelaşi lucru. Îşi aduce aminte că în grupul din care a făcut parte se proceda lafel când se voia pace. Aruncă deci şi el bâta cu putere de pământ, ridică braţele şi cu un strigăt puternic se bate cu pumnii în piept, atât de puternic încât răbufneşte ca un butoi gol. El este cu mult mai înalt şi dezvolat ca cei din jur. Statura lui atletică impune, dar şi forta lui fizică. Ceilalţi îşi dau seama că o bâtă de o asemenea mărime nu poate fi purtată de niciunul din ei. Dar, datorită faptului că aceştia trăiesc în colectiv sunt mai avansaţi, atât ca vorbire cât şi ca organizare. Vorbesc mai colorat, mai mult, nu ca U cu Ia care din când în când scot câte o vorbă, şi numai atunci când se petrec evenimente ieşite din comun, indiferent dacă sunt bune sau rele. Capacitatea de gândire îi este însă lafel de dezvoltată ca la ceilalţi. Fiecare epocă şi interval de timp din cadrul evoluţiei pe planeta noastră a fost unitară pentru întreg globul pământesc, cu mici diferenţe dela loc la loc. Oamenii nu au avut niciodată nevoie de contacte directe pentru a se dezvolta, a progresa. Vechile culturi ca cea egipteană şi cea astecă s-au dezvoltat în aceeaşi perioadă având multe contingenţe în gândire şi în cultură, cu toate că niciunul nu ştia de existenţa celuilalt. Distanţele mari care îi despărţau nu puteau fi trecute cu uşurinţă, aşa ceva ar fi durat multe secole pentru acele timpuri când omenirea nu avea mijloace rapide de transport. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi în perioadele când omul a devenit dintr-o fiinţă care se dirija după instincte în una gânditoare, bîneînţeles nu brusc, ci cu timpul şi nu numai într-un singur loc, ci pretutindeni. Materia aşa zisă moartă, împreună cu existenţa conştientă s-au dezvoltat paralel şi armonios, iar unificarea lor a dat naştere la trepte înfinite de existenţe viabile, de la celula vie până la gândirea logică. Nu materia a devenit vie, nu ea este cea ce prin evoluţie a ajuns să-şi dea seama că există, ci aceasta se datoreşte unei alte forme a existenţei, una a treia care se poate asocia cu ea pe o înfinitate de trepte. Cele două forme ale existenţei se dezvoltă şi în zilele noastre paralel, una condiţionând pe cealaltă. Nimica nu se pierde nimica nu se câstigă, totul se transformă. Această lege a unei minţi avansate ca a lui Lavoisier poate fi aplicată în toate domeniile existenţei, chiar şi acea a omenirii. Considerând că numai materia este aceea care evoluiază, ignorând a treia formă a existenţei, nu se va ajunge niciodată la cunoaşterea sursei noastre de început. Omul în nebunia lui în zilele noastre de a tehniciza şi materializa propria sa existenţă a pierdut legătura cu natura, cu creaţia, considerând că el însuşi este Creatorul, uitând însă că în acest fel, în loc să creeze, nu face altceva decât să distrugă. Când vom învăţa să îmbinăm ştiinţa materială cu acea a formei a treia de existentă, spirituală, vom duce omenirea pe culmile celei mai înalte ale cunoaşterii. Negarea unei forţe superioare, indiferent cum o numim, nu poate decât să frâneze progresul şi să întunece mintea celor ce nu vor s-o accepte, închizând-o în negaţii şi contradicţii, în lupte subconştiente, sancta simplicitas. Fiecare din noi crede în ceva, chiar şi cei ce neagă totul. Ei cred în atitudinea lor negativă, însă care totuşi în momente grele se transformă în crediţă adevarată, căci de ea are omul nevoie. Fără de ea ar pieri ca fiinţă conştientă de propria sa existenţă. Aici nu este vorba nici de fenomene metafizice sau metapsihice ci de un adevăr ce în zilele noastre tinde să fie negat, dece, nu se ştie. Dar să nu uităm că şi celelalte fiinţe existente pe planeta

noastră au trecut printr-o evoluţie continuă şi persistentă, animalele şi plantele sunt un amalgam dintre materie şi aceasta a treia formă a existenţei, care se manifestă pe o înfinitate de trepte, dela amöbă până la cele mai dezvoltate animale. Noi fiinţe superioare care ne bucurăm că în noi rezidă această formă superioară trebuie să facem tot posibilul de a ne menţine, de a progresa şi nu a ne distruge, prin neştiinţă şi ce este mai rău prin ignoranţă. Omul prin neştiinţa sa îşi distruge propriul său anturaj, unul unic, căci altul nu are. Dar să revenim la oamenii noştri de acum 50000 de ani.
Ia se ridică de la locul unde a fost trântită şi îi explică bărbatului ei prin semne, gesticulări şi cuvinte sacadate că aceştia sunt oamenii care au răpit-o şi că nu i-au făcut nici un rău. El se arată totuşi descumpănit, fiindcă nu ştie cum să le explice că nu vrea nici el să le facă vre-un rău şi că ar fi dispus chiar să trăiască alături de ei. Începe pe graiul lui sărac să le vorbească, dar pe figura lor se vede o nedumerire şi un fel de râs ce seamănă mai mult cu un rânjet, pentrucă nu au mai auzit asemenea vorbe pe care nu le pricep. Atunci îi vine lui U o idee năstruşnică. O părăseşte pe Ia, care s-a liniştit şi îl ţine pe Ie în braţe, se apropie de oameni, aruncând bâta imensă departe de el, pe care o ridicase între timp şi se plimbă în faţa lor cu mâinile lăsate lângă corp; se apropie atât de mult de ei, că pe unii chiar îi atinge. La acest gest toţi încep să salte de bucurie, ridicând armele agitându-le în aer, formând un cerc în jurul lui. Apoi brusc se retrag spre marginea junglei şi încep să se sfătuiască în şoaptă. Unul din ei era un om mai in vârstă, mai corpolent, în jurul căruia s-au strâns ceilalţi, apoi se întorc şi înconjurându-i pe fugari o pornesc cu toţii spre tabăra de unde a fost răpită Ia cu Ie de către U. Ţn drum întâlnesc un mare mamut pe care îl vânează, cu care ocazie U a avut prilejul să-şi arate curajul şi măiestria în a vâna, spre admiraţia tuturor. La apariţia prăzii oamenii se disperseazǎ imediat, aşezându-se în semicerc, fără comanda cuiva, ci ca un lucru firesc. U se pune imediat în fruntea lor. Mamutul dă semne de nervozitate. Oamenii înaintează spre el, venind din toate părţile, scoţând strigăte sălbatice. Animalul simţindu-se în percol începe să fugă, întorcându-se din când în când ameninţător, repezindu-se spre urmăritorii săi, dar aceştia nu se lasă întimidaţi. Se reped curajoşi, împungându-l cu suliţele lungi în capul cărora sunt prinse silexurile ascuţite, ceeace îi provoacă răni adânci, sângerânde. Cu cât este mai rănit, cu atâta este mai fioros, rage puternic şi fuge mai repede, dând impresia la un moment dat că le scapă. U, văzând că s-ar putea să-l piardă şi având în vedere că niciodată nu a avut ocazia să vâneze un mamut, deoerece singur nu putea să atace animale aşa de mari, dă fuga spre el, desprinzându-se de grup, în văzul speriat al celorlalţi care au încetat să fugă, pierzând speranţa de a doborâ frumoasa pradă, rupe cu o forţă herculană o creangă mare pe care şi-o face la repezeală bâtă şi, ajungând animalul din urmă îi aplică o lovitură la încheietura piciorului din spate. Acesta scoate un răget puternic, se intoarce şi încearcă să-l apuce cu trompa, dar el este numai ochi, fiind atent la orice mişcare a prăzii, sare in lături fără să dea drumul bâtei şi înainte să fie din nou atacat se repede din nou, lovindu-l mai puternic în acelaşi loc. Aceasta are darul de a-l opri din fugă. Mamutul se întoarce spre grupul de oameni care s-au repliat, înaintând din nou în semicerc spre el. U a căzut jos, dar se ridică repede în picoare, scoţând un răget atât de puternic încât chiar şi oamenii de atunci se înfioară. Ţn acelşi moment pornesc cu toţii la atac, înconjurând animalul, lovindu-l şi împungându-l cu suliţele, adâncind rănile. Rănit, animalul devine din ce în ce mai furios, se roteşte după ei fără să-i poată atinge. U nu stă cu braţele încrucişate, ci din când în când îl loveşte cu bâta peste genunchi, ceeace face ca mamutul să cadă într-o parte. În acest moment oamnii se reped la el şi cu împunsături puternice îl ciopârţesc de

viu în răgetele disperate ale mamutului. Oamenii se pun imediat pe treabă, până spre seară. Hălci mari de carne sunt tăiate cu silexurile din vârful suliţelor. U caută o piatră ascuţită cu ajutorul căreia taie o bucată atât de mare de carne încât ceilalţi se uită uimiţi la el. Bărbaţii pun hălcile de carne în spinare şi U porneşte cu ei spre noua sa patrie. Ia şi micuţul Ie sunt aşezaţi in înteriorul grupului, cum este obiceiul şi cu toţii o pornesc spre marea familie care îi aşteaptă. După o zi plină de peripeţii şi întâmplări neprevăzute, oamenii merg în monom cu câte o halcă mare de carne în spinare. Spre seară când soarele a ajuns sub orizont apare şi aşezarea de lângă râu.
Pe lângă aceşti oameni U este un uriaş, face parte din alta grupă ce nu a avut niciodată legături cu cei ce trăiesc prin partea locului. Dealtfel oamenii din acele timpuri erau în mare masură nomazi, trăind pe mari întinderi de pământ, dar acolo unde găseau condiţii mai bune de trai se aşezau câteodată pentru mai mult timp, chiar ani de zile. Oamenii de aici sunt mai scunzi, dar rezistenţi, au un grai destul de bogat, cunosc focul pe care îl fac prin frecare, sau îl iau când un trăznet aprinde vreun copac, ceeace se întâmpla destul de des. În mijlocul aşezării era o vatră care ardea permanent fiind întreţinută de femei, care culegeau crengi uscate pe care le aruncau în foc care provine de la un incendiu provocat de un trăznet cu care ocazie oamenii au găsit animale arse. Mâncându-le carnea au găsit că este mult mai gustoasă aşa. Luând jar din incediu l-au adus aici şi îl menţin fără încetare de mai mult timp, cu toate că ştiau şi ei să-l facă.
Forţa fizică era în acele timpuri un atribut, o binefacere a naturii pentru cel ce o poseda şi ori de câteori un bărbat se arăta mai puternic şi mai curajos ca ceilalţi este adorat şi considerat de întreg grupul ca un conducător la vânatori, însărcinat cu ordinea, împărţirea prăzii, şi supravegherea consumării ei. Are puterea să pedepsească pe cel care îşi însuşeste mai mult decât i se cuvine. Acceptarea unei asemenea persoane era considerată ca ceva firesc, nimeni nu dispunea cine, cum şi în ce fel să exercite puterea asupra celorlalţi. Dar, în afară de asta în cadrul tribului nu are alte drepturi, fiind considerat ca toţi ceilalţi, fără excepţii. Dar în caz de pericol comanda apărarea grupului, conduce la atac şi face planul de luptă, ceeace îi conferă în aceste momente puteri depline. Cu U se petrece un fapt cu totul ieşit din comun, el este un străin de aşezare, dar datorită caliăţilor lui cu totul exceptionale s-a impus chiar din prima zi, oamenii uitându-se cu admiraţie la el. În sinea lui este mulţumit de întorsătura evenimentelor; pricepe că de acum încolo va trebui să profite să-şi creeze o situaţie mai bună. Ca un bărbat să fie adoptat era un lucru rar, cu femeile şi copiii însă era un lucru obişnuit. Nu rareori erau răpite şi duse în alt trib decât în cel din care făceau parte, ceeace ducea de multe ori la conflicte care se terminau cu morţi şi distrugeri de triburi întregi. Aceste procedee erau pentru acele timpuri folositoare, deoarece sîngele în triburi mici trebuia reînoit, altfel s-ar fi unit rude din ce în ce mai apropiate, ce ar fi dus la degenerări genetice, ceeace în ultimo ar fi însemnat pieirea rasei umane. Răpirea şi sosirea lui Ie cu copilul în trib nu a fost aparent nimica neobişnuit, ci a suscitat numai o curiozitate de moment, care cu timpul ar fi dispărut, ea fiind luată de alt bărbat pentru a procrea rasa umană. Dar faptul că după foarte scurt timp a fost din nou rapită, a provocat o aşa de mare agitaţie că toţi cei rămaşi în aşezare se aflắ într-o extremă enervare, aşteptând întoarcerea celor trimişi să-i caute. Agitaţia era cu atât mai mare cu cât răpirea a avut loc chiar în mijlocul aşezării şi numai de către un singur bărbat. De fapt U ar fi trebuit pedepsit, pus la încercări pe care dacă nu le trecea putea fi ucis, dar cu el lucrurile se schimbă, curajul şi priceperea precum şi statura sa atletică au asupra celorlalţi o influenţă covânrşitoare.

Bucata mare de carne pe care o poartă U în spinare pare să nu-l deranjeze, merge în fruntea grupului foarte convins că trebuie de acum în colo să trăiască iar între oameni, că în caz contrar nu ar fi rezistat, cu toate că timp de atâţia ani nu a avut nimica mai serios de suferit. Ia la rândul ei este bucuroasă că o să aibe un cămin şi că nu va mai fi singură. Grupul de bărbaţi umblă tăcut, au avut o zi plină de neprevăzute și în același timp de reușită. O pradă cum este un mamut este o captură frumoasă, dându-le posibilitatea să trăiască cel puţin o săptămână fără griji. Restul prăzii a fost acoperit cu crengi şi frunze pentru a nu fi mâncat de alte fiare. Oamenii au de gând să vină a doua zi pentru a lua ce a mai rămas, cum era obiceiul la prăzi de o asemenea amploare. Ia umblă în mijlocul bărbaţilor oarecum mândră de omul ei, Ie sare în jurul ei scoţând ţipete de bucurie că se poate juca în voie, ca orice copil din orice timp. Văzându-i de departe, femeile şi cei rămași în așeazarea din vale, dau fuga în întâmpinarea lor, curioşi să vadă ce s-a întâmplat cu femeia răpită si cu copilul ei. Grupul se apropie, oamenii se strâng să le iasă în cale. În frunte merge U, pentru ei un necunoscut cu o halcă imensă în spinare, cu o statură impunătoare. Femeile se sperie dând înapoi, strigând puternic; lui U nu-i pasă toate acestea, principalul este că se va putea odihni. Pentru a-şi arăta destoinicia şi puterea a uzat de toate forţele de care dispune. Văzând că el nu este periculos, că nu este o pradă, femeile şi cei tineri rămaşi se apropie de el cu admiraţie. Ajunşi în centrul aşezării fac cu toţii roată în jurul vânătorilor sosiţi, urmărind cum se depune carnea adusă, care formează o grămadă destul de mare. Din cauza căldurii s-a colorat puţin în verde, fiind acoperită de muşte, care roiesc în jur cu miile. Dar asta nu prezintă pentru ei un impediment.
Imediat după depunerea cărnii se aşeaza toţi roată în jurul ei, dar nimeni nu începe cu împărţirea. Cel ce a făcut-o până acuma se uită la U ca s-o facă el, dar el se simte oarecum stinghrit. În cele din urmă nu mai stă pe gânduri, se duce la gramadă şi taie cu un silex bucăţi mari pe care le împarte pe rând celor prezenţi, cu o dexteritate de parcă ar fi făcut-o din totdeauna. Apoi, când treaba s-a încheiat, merge la Ia care stă împreună cu Ie separat de ceilalţi, aşteptându-şi rândul şi-i dă o bucată bună cât să-i sature pe mai multe zile. Oamenii se strâng grupuri grupuri, unii din ei luând câteva bucăţi de jar din focul întreţinut făcând fiecare câte un mic foc în faţa colibelor lor. Carnea este înfiptă în ţepi din lemn şi trecută prin foc. Alţii o aruncă pur şi simplu în foc şi o mănâncă aproape arsă. De peste tot se ridică un fum înecăcios care din cauza atmosferei apăsătoare se lasă în vale formând o ceaţă mirositoare de carne friptă. A doua zi porneşte grupul să mai aducă ceva din carnea rămasă.
Seara este caldă, cerul senin, luna răsare de după dealul scund ce înconjoară tabăra, luminând peisajul argintiu, destul de puternic, că se poate vedea la câteva zeci de metri. Din când în când se aud strigatele păsărilor de noapte sau ale hienelor ieşite să găsească hoiturile lăsate de peste zi de răpitoare. Oamenii stau tolăniţi pe lângă colibe. Unul din bărbaţi ia două beţe cu care loveşte un trunchi de copac gol pe dinăuntru, aşezat pe două alte bucăţi de lemn, ceeace produce un zgomot cadenţat, înbiindu-i pe unii să se scoale, să se strângă în jurul focului și să se mişte în ritmul bătăilor. Încetul cu încetul li se alătură şi ceilalţi. Focul din centrul aşezării arde mocnit, scoţând din când în când câteva scântei care urcă spre cer. Femeile aleargă peste tot, culegând crengi uscate pe care le aruncă în jar. O limbă mare de foc se ridică, luminând întreaga vale în roşu. Ritmul bătăilor se înteţeşte, bărbaţii dansează, sau mai bine zis ţopăie în jurul focului, ceeace ridică un nor de praf. Femeile dau din palme şi copiii se joacă scoţând ţipete stridente. Întreaga aşezare

este cuprinsă de delir, praful se lipeşte de pielea lor transpirată, ceeace însă nu-i sinchiseşte. Chiuitul bărbaţilor, al femeilor şi strigătele copiilor face un vacarm de nedescris. Fiecare căuta să se mişte şi să se contorsioneze cât mai puternic. Dansul devine din ce în ce mai drăcesc, oamenii se apucă de mâini câte doi trei, ba chiar patru, cuprinși de ritmul care se accelerează. U se ridică şi el , o ia pe Ia brutal de mână și amestecându-se printre ceilalţi saltă cu ea în ritmul bătăilor, ceva cu totul nou pentru ei. Alţi bărbaţi caută să li se alăture, miraţi de faptul că un bărbat dansează cu o femeie, așa ceva nu era în obiceiul lor. Femeile trebuiau în asemenea ocazii să ia numai pe de lături parte. Dar pentru U este Ia un fel de proprietate, ceva ce face parte din el. Este un simţământ în subconştient, care îl stăpâneşte. Impinge laoparte cu putere orice bărbat care caută să se apropie de ea, care cad la pământ rostogolindu-se peste pietrele de râu, unii chiar cu capetele însângerate. Dar din cauza tumultului nu sunt prea luate in seamă aceste incidente. Aerul este din ce în ce mai încărcat cu praf şi în căldura apăsătoare a nopţii tropicale este toată aşezarea cuprinsă parcă de un delir nebunesc. Încetul cu încetul ritmul devine mai rar, iar bătăile tobei mai slabe. Brusc, oamenii care au bătut ritmul se opresc şi ca prin farmec se aşterne o linişte deplină în vale, numai zgomotul pădurii se mai aude. Majoritatea animalelor şi păsărilor au fugit de zgomotul tobei, ţipetelor oamenilor şi lumina focului. Oamenii se retrag istoviţi în colibele lor. Doi bărbaţi dau târcoale lui Ia, o urmăresc până la coliba în care s-a culcat. Văzându-i, U se postează la intrare cu o bâtă mare în mâinile sale vânjoase, ceeace îi determină să plece. Liniştea se aşterne peste aşezare, noaptea se întunecă, praful se lasă în jos.
Oamanii se scoală a doua zi ceva mai târziu, iar U care a trecut prin toate emoţiile din ultimul timp, se trezenşte tocmai când un grup de bărbaţi se pregăteste să ia restul de carne din mamutul doborât cu două zile înainte. Fără să mai stea pe gânduri se postează în fruntea lor, fără ca cineva să protesteze. Pe drum îi zboară gândurile spre un ideal care nici lui nu-i era prea clar, dealtfel gânduri ce-i rezidă mai mult în subconştiet, dar care încă nu s-au ridicat la rangul de conştient. Soarta începe însă să-i surâdă, începe să fie un şef, deocamdată tacit acceptat, un om care comandă celorlalţi, fără ca el să fi impus aceasta. De multe ori când era cu Ia şi Ie singur şi mergea să vâneze îşi imagina că o să organizeze o comunitate de oameni cu care să pornească la mari vânători, cu care să construiască adăposturi mai bune decât aceste colibe primitive, unde să se poată odihni după muncile grele din cursul zilei. Îşi aduce aminte ca prin vis că acolo unde a fost cu cei ce au pierit, trebuia numai să întindă mâna ca să obţină hrana cea de toate zilele, ori dece n-ar exista şi alte locuri tot atât de bogate ca acelea distruse de erupţia vulcanului ? Deabea pătruns în acest grup a fost adoptat fără rezerve, unde este stimat, deci va trebui să profite să-şi realizeze idealurile. Un singur lucru nu-i place, acela că nu se poate înţelege cu ei, nu poate să le vorbască, ceeace va întârzia fără doar şi poate punerea în aplicare a planurilor de dominare, ce-i umblă prin cap. Gândurile îi sunt întrerupte în momentul când ajung la locul unde a căzut uriaşul animal, dar mare lucru nu mai găsesc, fiindcă hienele şi vulturii de hoit le-au luat-o înainte, fiind mai harnici. Bucăţile care au mai rămas sunt totuşi luate şi duse în aşezare. Carnea a început să dea semne de dezagregare datorită climei calde şi umede a acestor locuti, însă cu ajutorul flăcărilor poate fi consumată. ceeace în acele timpuri nu era dăunator pentru oamenii care tocmai ieşeu din starea de animalitate.
În afara evenimentelor care au vaut loc odată cu sosirea lui U cu familia sa nu se mai întamplă nimica ieşit din comun. Oamenii se obişnuiesc încetul cu încetul cu ei şi-i

consideră ca făcând parte de plin drept din marea familie care s-a unit pentru a rezista mai bine condiţiilor grele de viaţă acelor timpuri imemoriale. U începe chiar să priceapă graiul lor, iar Ie cu Ia s-au adaptat mai repede, fiind în permanenţă în contact cu partea femeiesca a clanului, împrietenindu-se cu câteva femei cu care îşi petrece aproape tot timpul. Ea are o fire liniştită şi blândă, ceeace o ajută sa fie apreciată de celelalte. Cu timpul uită limba maternă, pe care dealtfel nici nu o vorbea prea bine şi de la o vreme nu o mai vorbeşte nici măcar cu U. Copilul Ie, ca orice copil, prinde de minune noua vorbă pe care este obligat s-o înveţe. Faptul că trebuie să umble acoperită cu o bucată de blană la mijloc îi place lui Ia şi până în cele din urma găseşte că aceasta este ceva normal. La început o deranja şi îi era nespus de cald la fiecare mişcare pe care o făcea, acuma însă se simte mai bine în blana moale pe care i-a adus-o U, care o apăra noaptea când aerul se răcea şi atunci când devine mai rece datorită anotimpului.

Astfel îşi urmează viaţa zi de zi cursul. U îi conduce pe bărbaţi la vânătoare, de fiecare dată când aceasta este necesar, consolidându-şi în felul acesta pozţia socială în sânul grupului. Nu pierde nici o ocazie să le povestească de locuri unde ţi se oferă totul fără muncă prea mare, unde nu ai decât să întinzi mâna ca să te hrăneşti. Mintea îi lucrează în permanenţă, doreşte să-şi extindă eventual zona de activitate, ceeace face ca, cu timpul să fie foarte ascultat în poveştile lui. Se introduce obiceiul ca după împărţirea hrănii, în timp ce era consumată, să le povestească fel de fel de istorii despre locuri de basm, ceeace are asupra oamenilor un efect miraculos. Din ce în ce i se cere mai insistent ca să pornească cu tot grupul spre acele meleaguri. Deocamdată însă se mulţumeşte să organizeze apărarea aşezării de atacurile fiarelor care mişună peste tot, deoarece în ultimul timp s-au înregistrat cazuri de ucidere de femei de către fiare. Se costruieşte o împrejmuire din bolovani de piatră, cu ridicături din loc în loc pentru a da posibilitatea de a scruta distanţe mai mari. Totul decurge în mod empiric, fără un plan dinainte stabilit, bolovanii fiind aruncaţi unul peste altul. De alţi oameni nu le mai este frică, fiindcă de mult timp nu au mai întâlnit alte grupuri. Aşezarea se află in afara căii triburilor nomade, care circulă de la un loc la altul. Dealtfel şi cei de aici au fost nomazi, dar în ultimul timp, găsind aceste locuri mai retrase, în mijlocul unei prerii înconjurată de păduri dese şi periculoase prin care cu greu se putea trece. Au ajuns aici datorită faptului că au găsit un loc unde pădurea este mai îngustă şi mai rară. Oamenii nomazi au rămas cu mult mai înapoiaţi decât cei care s-au aşezat. Aceştia au o organizare mai avansată, având probleme de apărare şi sociale mai complexe. Cei nomazi au o organizare mai simplă, stând rar mai mult de o săptămână în acelaşi loc, trăind în preajma pădurilor în care se refugiază în caz de pericol. Datorită faptului că nu stau mai mult timp într-un loc, nu cunosc şi nu au dexteritatea de a construi locuinţe mai bune. Viaţa socială se petrece foarte simplu, femeile sunt ale tuturor, copiii crescuţi de către toţi laolaltă, iar spiritul de propietate, cuvintele al meu sau al tău nu există. Ţn schimb la cei ce s-au aşezat încep să se contureze începuturi de viaţă socială organizată, oamenii se strâng în mici grupuri formându-se spiritul de familie, nucleul social al civilizaţiei. Ori nomazii nu au aceste propietăţi, casa loc este acolo unde ajung seara, când se strâng câteva crengi pentru înoptat, unii dormind chiar în copaci. Dealtfel şi grupul în care a nimerit U cu Ia şi Ie poate fi considerat ca făcând parte din categoria nomazilor, deoarece s-au stabilit în aceste locuri nu de prea mult timp şi anume cât le trebuie unor tineri să ajungă vânători. Aşezarea într-un loc i-a făcut ceva mai evoluaţi, adoptând unele obiceiuri mai puţin crude. Tinerii care erau consideraţi apţi de a vâna trebuiau să atragă fiecare singur fiara

care le ieşea în cale şi să lupte până la epuizare, în văzul tuturor, fără ca vreunul să intervină. Nu de puţine ori se întâmpla ca câştigătorul să fie fiara şi nu omul. Cine reuşea şi erau mulţi, era primit în rândul bărbaţilor vânători. Fiara răpusă era spintecată şi tânărul stropit cu sângele ei. Dacă era răpus i se lăsa corpul acolo ca ofrandă zeului vânătorii care era soarele şi ca pradă animalelor pe care nu a fost în stare să le domine. Ţn felul acesta se dădea ofrandă spiritelor bune care îi ocroteau în toate acţiunile. Dar, de când s-au aşezat aici, tinerii nu mai trebuiau să lupte singuri până la epuizare, ci era suficient să dea dovadă că este în superioritate faţă de animal. Din aceasta cauză ei s-au înmulţit mai mult în ultimul timp.

În această zi soarele dogoreşte mai puternic ca deobicei. Toţi stau tolăniţi la umbră şi moţăie; din când în când se aud strigătele fiarelor din junglă, pe care nimeni nu le ia în seamă. Atmosfera este apăsătoare, în vale s-a aşternut ca un clopot o umezeală maximă, ceeace le dă oamenilor o stare de letargie şi somnolenţă. Omul pe planeta noastră s-a format încetul cu încetul în decursul multor sute de mii de ani, în care timp materia împreună cu a treia stare s-a putut asocia treptat, formând fiinţe cu capacităţi din ce în ce mai înalte. ªi deoarece aceasta nu se putea întâmpla decât în zone tropicale, omul a evoluat mai încet la începurile sale, datorită faptului că nu trebuia să lupte atâta pentru existenţă, ci mai mult pentru apărare. Ulterior când această rasă superioară s-a extins în regiunile mai reci, în timpurile când atmosfera pe planeta noastră s-a răcit, a trebuit să lupte pentru a supravieţui faţă de manifestările naturii înconjurătoare, să se apere de frig, ceeace le-a dat de gândit cum să-şi procure îmbrăcămintea, sau să-şi construiască adăposturi împotriva frigului, în general să înfrunte fenomenele naturale la care era supusă planeta noastră în integralitatea ei. Cu cât materia a luat forme mai superioare cu atâta a putut să se combine cu a treia stare a existenţei, cea a perceperii, care există în afara materiei, ceeace nu trebuie considerat în mod esoteric, ci trebuie acceptată ca realitate. Funcţia creează organul; perceperea de către om a anturajului, a priceperii, a gândirii, a creat organul necesar acestor sezizări, creierul. Omul acelor timpuri, de acum multe zeci de mii de ani s-a format în regiuni calde, favorabile materiei care din aşa zisă moartă a devenit să fie capabilă de a-şi da seama de propria ei existenţă. Dar, atunci să ne punem întrebarea : oare ce anume a determinat-o să gândescă ? să ştie că este şi că nu va mai fi, să acţioneze logic şi programatic. Materia singură nu poate avea aceste aptitudini, îi mai trebuie ceva ca să le aibe şi acel ceva este acea stare a treia care se manifestă acolo unde găseşte o materie aptă şi capabilă să se unească cu ea. Insă, nu numai oamenii au aceste caracteristici, ci şi tot ce trăieşte, se înmulţeste şi are grija de a se procrea, conştient sau inconştient, fiecare pe treapta de existenţă pe care se află.

Să revenind la oamenii noştrii. U se duce în acea dimineaţă la râul din apropiere, se aruncă în curentul apei şi se bălăceşte în voie. Este satisfăcut de ceeace a îndeplinit până acuma; se uită la ridicăturile pe care oamenii le-au făcut pentru apărare, la sugetia lui. Foarte des erau atacaţi de animale mari punând oamenii în pericol, mai ales copiii şi femeile care erau în mod deosebit apreciate ca cele ce pot continua existenţa lor ca specie, o aptitudine ce rezidează în subconştientul fiecărei vieţuitoare, indiferent pe ce treaptă se află. Ridicăturile au ajutat ca aceste atacuri să poata fi respinse cu mai multă uşurinţă. Stând în apa răcoroasă şi gândind aude un strigăt de femeie, recunoaşte că este al lui Ia. Nu mai stă pe gânduri, sare ca un fulger din apă şi, fără să-şi pună în jurul mijlocului blana, fuge spre coliba unde şi-a lăsat femeia. O vede de departe cum se luptă cu un bărbat, iar Ie ţopăind în jurul ei, lovind cu mânuţele lui în picoarele atacatorului,

apărâdu-şi mama. Bărbatul nu-şi dă seama de apropierea lui U, atât de ocupat este în încercarea lui de a o stăpâni, la care râvneşte încă de când a venit în mijlocul lor. A fost şeful de vânătoare al aşezării care s-a văzut dat laoparte de aptitudinele celui nou venit. U îl cuprinde cu o forţă uriaşă de mijloc şi-l zvârle la câţiva metri depărtare. Acesta, uimit de ce i se întâmplă, nu ţine seama de uriaşa statură care stă în faţa lui şi se repede la el cu o bâtă în mâini, cu ochii injectaţi şi cu un urlet de ură se repede la U care se dă înapoi parând lovitura, apoi se repede la atacator şi cu aceeaşi forţă îl ridică în sus înainte ca acesta să poată lovi din nou, aruncându-l de data aceasta cu atâta putere, că lovindu-se de un pom omul rămâne ameţit pe jos. Zgomotul luptei şi urletele scoase trezesc câţiva oameni din toropeala lor, aducându-i la locul cu pricina. În scurt timp se strâng mai mulţi care fac cerc în jurul lor. Ia ia copilul în braţe şi fuge în colibă. Doreşte ca U să iasă învingător ca s-o salveze de agresor, ştiind că în caz contrar va încerca din nou s-o domine. Acesta îşi revine şi cu un rânjet sălbatec se repede din nou la U care a rămas nemişcat în faţa lui, pândind momentul când se va trezi. Cei prezenţi stau nemişcaţi, miraţi de lupta care s-a încins, neştiind motivul. Nu rareori se iau doi bărbati pentru o femeie la bătaie, dar se termina repede şi fără prea mult zgomot. De data asta însă lupta se arată mai dârză ca deobicei şi net în favoarea lui U, dar nici celălalt nu se lasă mai prejos cu curajul de care dă dovadă. În furia lui nu-şi dă seama de superioritatea celui din faţa lui. Duce bâta deasupra capului şi vrând să se ridice în vârful picioarelor urmăreşte să-l lovească pe U în creştetul capului, care atent la fiecare mişcare al celuilalt face un salt zmulgându-i-o din mână, după care îl apucă de mijloc trântindu-l cu atâta putere de pământ încât acesta scoate un icnet puternic rămânând jos cu capul sfărâmat de o piatră, stropind pe toţi cei din jur cu sânge. Oamenii scot ţipăte puternice şi fug care încotro, iar U se duce în coliba în care a intrat Ia cu Ie. În scurt timp apar o mulţime de oameni, bărbaţi şi femei vociferând. U se pregăteşte din nou de atac, deoarece îşi dă seama că cele petrecute nu sunt pe placul lor. Cel ucis era considerat ca un bun vânător, ca un barbat puternic, care nu rareori dădea dovadă de superioritate, dovedind că era apt să conducă tribul. Oamenii au venit să-i ceară socoteală pentru omorul săvârşit. Ei nu pricep că a făcut-o ca s-o apere pe Ia, deoarece nu pot concepe ca un bărbat să-şi apropie o femeie numai pentru el. Vrând să liniştească spiritele, U iese în faţa colibei cu intenţia de a explica dece a făcut-o. Dar, deoarece nu posedă un vocabular destul de bogat în limba celorlalţi, o scoate pe Ia din locul în care s-a ascuns, o arată oamenilor sărind în jurul ei, ceeace vrea să însemne că ea este numai a lui şi că nu doreşte s-o împărţa cu nimeni, dar vede că nu o poate scoate la capăt, că nu este înţeles. Cercul de oameni se strânge mai mult în jurul lui. Îşi dă seama că faţă de o asemenea mulţime nu va putea face faţă, că va fi prins şi ucis şi atunci totul se va sfârşi. Se opreşte deci să le mai explice şi, ca să împună, se îndreaptă în toata înălţimea sa lovindu-se cu pumnii în pieptul său puternic, care răbufneşte ca o tobă. Acuma s-a strâns toată aşezarea în jurul său. El se simte pur şi simplu copleşit, simţind că, cu toată forţa de care dispune nu va putea rezista, dar nici nu poate să fugă, ceeace ar însemna pierzanie sigură, atât a lui cât şi a lui Ia cu Ie. ªi atunci se hotăreşte la o soluţie extremă, să se apere faţă de orice atac. Fuge la un copăcel din apropiere şi în văzul uimit al oamenilor îl zmulge din pământ cu rădăcini cu tot şi cu repezeală îi rupe toate crengile, facându-şi o bâtă imensă, cum n-a mai avut niciodată; în acest moment de pericol iminent se simte mai puternic ca oricând, muşchii îi joacă sub piele, ochii îi sunt injectaţi, iar în privire are ceva de fiară. Se întoarce lângă Ia, ridică bâta deasupra capului şi învârtind-o cu putere se apropie de oameni, care îngroziţi se

retrag. Un bărbat este lovit şi cade însângerat la pământ aproape de celălalt pe care l-a ucis cu puţin timp înainte. Vacarmul devine din ce în ce mai puternic. Pe măsură ce ceilalţi urlă mai tare devine şi U mai fioros, ferm hotărât să-şi apere atât pielea lui cât şi a lui Ia cu copilul. Loveşte deci în contnuare cu putere în dreapta şi în stânga, înaintând în acelaşi timp, vrând să-şi croiască un drum spre centrul aşezării unde mocnea focul care se pregătea să se stingă nemai fiind întreţinut din cauza evenimentelor din acea zi. În jurul lui se face gol, toţi ferindu-se de loviturile lui mortale. Câţiva bărbati vânători îşi recapătă calmul şi cauta să-l domolească strigându-l pe nume, dar fără rezultat, nimeni nu mai reuşeşte să-l domolească. Atunci bărbaţii ridică pietre şi le azvârle spre el, însă U se apără cu abilitate reuşind să se ferească. Sare repede spre ei şi cu o lovitură doboară doi care se prăvălesc urlând ca din gură de şarpe, ceeace are darul ca ceilalţi să se îndepărteze. Femeile au dispărut mai de mult, ascunzâmdu-se, iar bărbaţii se retrag să se sfătuiască. Dealtfel nimeni nu prea pricepe ce s-a întâmplat şi care a fost cauza înfurierii lui U, care le-a fost de atâtea ori de folos şi care i-a învăţat cum să se apere mai bine, cum să vâneze mai cu folos şi care a dat dovadă de agerime a minţii, care este mai subtilă ca a lor. Văzând că a fost lăsat singur U se domoleşte, lasă bâta jos, se duce la Ia, se aşează lângă ea şi aşteaptă desfăşurarea evenimentelor. Crede că va fi din nou atacat, sau că vor încerca prin şiretenii să-l imobilizeze şi chiar să-l ucidă. S-a lăsat o linişte apăsătoare ca înaintea unei furtuni. Încetul cu încetul apar din nou femeile care fac roată în jurul lor, ţinând o oarecare distanţă. Deodată U se ridică în picoare, o apucă pe Ia de mână şi înaintează spre grupul compact de femei. Speriate ele o rup la fugă, dar el le face semne prieteneşti şi când ajunge destul de aproape o împinge pe Ia care ţinea copilul în braţe spre ele. Din cauza zmuciturii ea cade împreună cu Ie. U se îndepărtează şi se aşeză pe o piatră. Văzând că el a plecat, femeile o ridică şi se retrag cu ea, în timp ce Ie ţipă speriat. Rămas singur U este mulţumit de acest prim succes, reuşind s-o pună la adăpost de lupta care se întrevedea. Ia este mirată de atitudinea lui, dar când vede că este dusă într-o colibă bună şi i se dă de mâncare se linişteşte. Are încredere în priceperea bărbatului ei, ştie că se va descurca şi o va apăra în continuare.

U se întoarce în coliba unde a fost încojurat, în faţa căreia mai zac oamenii pe care i-a răpus, ridică bâta imensă care a rămas la locul ei şi o porneşte liniştit spre centrul aşezării. Bărbatţi s-au strâns în jurul focului şi după ce s-au sfătuit un timp pornesc cu toţii în grup să-l caute. Ei nu s-au putut pune de acord cum să procedeze în continuare; umblă în grupuri vorbind cu toţii laolaltă. Văzându-l pe U care se îndreaptă spre ei cu bâta sprijinită pe umăr, se opresc tăcuţi gata de apărare, dar el nu are intenţii rele, fiind hotărât să-şi explice atitudinea, iar oamenii sunt curioşi să afle ce vrea. In sinea lor sunt încă foarte nedumeriţi de cele ce s-au întâmplat; faptul că cel mai bun şi apreciat a fost ucis i-a iritat la culme, dar şi semenul acesta pe care l-au adoptat fără rezerve i-a uimit de multe ori cu isteţimea sa. U se îndreaptă spre ei şi când ajunge la numai câţiva metri lasă bâta jos, ridică mâinile în semn că se predă şi, fără nici o teamă aparentă înaintează până ajunge în mijlocul lor; cei ce-i stau în cale se dau cu teamă şi respect în lături. Lăsând mâinile în jos le explică cu o voce guturală, într-o limbă amestecată, făcând gesturi largi din mâini, completând vorbele, care a fost cauza conflictului cu En, cum se numea cel ce l-a ucis. Intre timp s-au alăturat şi femeile. U caută să se facă cât mai înţeles şi se duce spre grupul femeilor unde se află şi Ie, o ia de mână, vine cu ea în mijlocul bărbaţilor şi le explică din nou totul de la capăt, arătând din când în când spre femeia lui. I se pare că cei din jur nu pricep, deoarece s-a aşternuit o linişte deplină, în realitate însă caută fiecare să-

şi facă o idee cum de este posibil ca Ia să aparţină numai lui U, aşa ceva nu s-a mai pomenit, cu toate că nu rareori se băteau doi pentru vreuna. Ostenit, U se aşează pe jos cu picioarele încrucişate, convins că a dat greş, dar nimeni nu mişcă şi nu vorbeşte. După un timp, care i se pare o veşnicie, încep bărbaţii să murmure, să se agite şi să se plimbe în jurul său. În cele din urmă unul din ei se desprinde de ceilalţi şi-i vorbeşte pe un ton împăciuitor, spunându-i că nu vor să-l omoare şi nici să-l gonească din grup, că au înţeles despre ce este vorba, însă că va trebui să treacă o probă din care, dacă va ieşi învingător totul se va sfârşi cu bine. Înţelegând, U prinde curaj şi pentru a nu se ştie a câta oară le explică din nou că Ia îi aparţine numai lui, că nu are de gând s-o împartă cu nimeni, că oricine va încerca să-i facă vre-un rău va păţi ca En. Acest ultim discurs are darul să agite spiritele. Unul din bărbaţi vine in faţa lui cu un aer agersiv, agitându-se în semn de luptă. Această atitudine înseamnă că este învitat la o ceremonie. Conform celor ce i s-au spus va trebui să lupte cu Iac, omul din faţa lui, fratele celui ucis şi tot atât de respectat ca el. Lupta va trebui să se desfăşoare imediat şi, deoarece U este net în avantaj va fi considerat învins nu atunci când va fi răpus căzut la pământ, ci când va fi atins de bâta lui Iac, însă fără ca acesta s-o azvârle. U pricepe condiţiile şi acceptă lupta repede, fiind sigur de reuşită; are încredere în forţa şi abilitatea sa de a se apăra. Dealtfel altă cale nu are de ales dacă va voi să stea în continuare în acest grup. După ce aude propunerea celui din faţa lui, care îi explică mai mult prin gesturi ce are de făcut, sare în picioare, şi întinde mâinile, ceeace vrea să zică ca este de acord. Iac se arată surprins, nu se aştepta ca adversarul său să fie atât de ferm, simte totuşi o oarecare teamă, cunoscând forţa lui U, fiind şi cu mult mai mic ca statură decât el. Însă neavând încotro, este obligat să accpte. U ridică bâta lui mare pe umeri, cum are obiceiul, aşteptând începutul luptei. Iac se duce să-şi aducă şi el arma, care este tot o bâtă, dar mai mică, făcută dintr-un lemn tare şi uscat, cu o măciulie în cap, cu bucăţi de silex înfipte, ceeace îi dă un aspect de buzdugan. Este o capodoperă pentru acele timpuri. U se aşează în poziţie de apărare, având aerul că va mânui cu greu arma pe care şi-a confecţionat-o, aşa cum a fost zmulsă, fără a fi prelucrată în prealabilă. Fără să mai stea pe gânduri, Iac se repede la el, luându-l prin surprindere, dar U care nu s-a aşteptat că acesta va porni atât de repede la atac, parează totuşi lovitura, ghioaga lui Iac lovind cu putere in bâta lui. Iac se retrage şi porneşte din nou la atac, vrând să-l lovească la picioare, U sare în sus, ghioaga trecând pe sub el şuerând. Dacă l-ar fi lovit i-ar fi retezat picioarele. Dar nici de data aceasta nu trece la atac, pândind fiecare mişcare a adversarului său, care pe masură ce trece timpul devine din ce în ce mai agresiv şi în acelaş timp nesigur, căutând să-l loveasca acolo unde se aşteaptă mai puţin, dând însă de fiecare dată greş, U parând cu abilitate toate loviturile. Dacă l-ar fi atins cu buzduganul lupta ar fi fost pierdută de el conform condiţiilor acceptate. Enervat peste măsură, Iac azvârle buzduganul lovindu-l cu coada peste umăr. U scoate un urlet de durere, scăpând bâta din mâini, în care moment adversarul se repede spre el căutând să-l stanguleze. Un moment U îşi pierde controlul, simte cum strânsoarea îl sufocă, dar cu o voinţă extremă de a învinge, face o mişcare atât de puernică încât Iac lunecă şi cade la pământ. U trage aer în piept mulţumit că a scăpat din strânsoare; nu mai stă nici o clipă pe gânduri, îşi dă seama că lupta nu a fost dusă în mod cinstit, aşa cum s-a stabilit la început, se repede la Iac care între timp s-a ridicat în picioare şi înainte ca acesta să aibe timpul să se apropie de el, îl apucă cu putere de mijloc, îl ridică în sus şi-l trânteşte de pământ, aşa cum este obiceiul său de a lupta, însă de data aceasta dă greş, adversarul fiind mult mai experimentat decât ceilalţi şi ca fratele său răpus, se răsuceşte cu iuţeală în aer

căzând tot în picioare, repezindu-se în spatele lui U, apucându-l cu putere peste torace, strângându-l cu atâta putere încât U simte simte cum îi troznesc oasele. Aceasta îl scoate pe U din sărite, se răsuceşte cu iuţeală, scăpând din strânsoare, dar Iac se fereşte şi fuge de lângă el. Trupurile le sunt din ce în mai înfierbântate pe măsură ce trece timpul. Ţn jurul lor s-au strâns toţi oamenii, bărbaţi, femei şi copii, cei mici fiind ţinuţi în braţe de mamele lor, iar cei mari privesc înfricoşaţi la spectacol. Cu cât avansează lupta, cu atât creşte vacarmul, toţi ţipă şi urlă puternic. U are de gând să-şi cruţe adversarul, nedându-i lovituri mortale, sperând că acesta când îi va vedea superioritatea va ceda, dar Iac se înfierbântă din ce în ce, fiind hotărât să făcă tot posibilul de a învinge, nu doreşte să apară faţă de ai lui ca un fricos. De frică să nu fie azvârlit în aer nu se mai apropie de el ci uzează de mijloace necinstite, aruncă cu pietre mari, cu bolovani, dar U se apară cât poate şi scoate strigăte de durere de fiecare dată când este atins. Văzând că agresorul nu încetează, fuge după el căutând să-l prindă, dar Iac este iute la picior şi când vede că se apropie mai mult îi aruncă cu pietre în cap. Aceasta manevră îl enervează pe U, mai ales că nu aşa a fost vorba la început. ªi, deoarece adversarul întrebuinţează mijloace neloiale, uzează şi el de o tactică pe care nu ar fi voit s-o uzeze. Se face că ridică o piatră şi în acelasi timp o rupe la fugă de parcă i-ar fi frică. Iac crede că poate profita, se apopie de el şi caută să-l prindă pe la spate, dar când se află numai la un metru de el, se întoarce U brusc şi cu o repeziciune uimitoare îl apucă de mijloc, înainte ca Iec să-şi dea seama ce se întâmplă, trântindu-l de pământ cu atâta forţă încât acesta scoate un icnet puernic, dar nu se mai scoală, este mort, s-a lovit cu capul de un bolovan care i l-a sfărâmat. U rămâne locului, îi pare rău ca a trebuit să-l răpună definitiv, dar acuma nu mai era nimca de făcut, va trebui sa fie recunoscut ca şef, aşa cum este orânduirea. De data aceasta a luptat cinstit, cu asentimentul celorlalţi. Se întoarce deci spre grupul oamenilor cu mâinile ridicate şi cu o voce puternică cere ca cadavrele să fie scoase din incinta aşezării şi azvârlite. Bărbaţii se împart în două tabere din care unul ia cadavrele aruncându-le într-o groapă adâncă mai departe de aşezare. Peste ei sunt aruncaţi bolovani şi pământ. În afară de aceasta nu au nici un cult în ce priveşte rămăşiţele pământeşti ale decedaţilor. În credinţa lor ei trăiesc în continuare în mijlocul lor, îi venerează un timp, ca la urmă să fie daţi uitării. Pe când au fost încă nomazi, morţii erau lăsaţi pradă fiarelor. Ia este fericită de victoria lui U, acel ce a ocrotit-o mereu. Deacum încolo nu mai are dece să se teamă.

A trecut mai mult timp dela cele întâmplate. U a devenit unicul conducător al bărbaţilor la vânătoare, ba chiar contrar obiceiului, împarte dreptate în sânul grupului până şi faţă de femei. Aşa odată a intervenit în cearta a doi bărbaţi pentru o bucată de carne, lovindu-i pe amândoi, ceeace a provocat la început o oarecare nemulţumire, dar el a potolit imediat spiritele prin duritatea sa de a se face respectat. Simţea încă de mult că trebuie să fie căpetenia unui grup veşnic în primejdie. Când condiţiile o vor permite, are de gând să părăsească aceste locuri cu toată aşezarea. O va face chiar în contra voinţei lor şi se va arată neînduplecat. De multe ori încearca să explice bărbaţilor că este bine ca fiecare să aibe femeia lui şi nu a celui care se nimereşte. În privinţa asta întâmpină mai multă rezistenţă, fiind o problemă de cutumă. Totuşi nu insistă şi are de gând să introducă această conduită mai târziu, când puterea sa va fi mai mare, deocamdată nu are altă funcţie decât să împartă hrana şi să-i conducă la vânătoare. Nu este bine să le facă toate odată, oamenii trebuind să fie luaţi cu binişorul, după fiecare manifestare de putere câte puţin mai mult. Pentru a merge mai departe este neapărat nevoie să atragă câţiva tineri vânjoşi de partea lui, care să-i fie fideli, de care să poată dispune oricând, atunci când va

întâmpina rezistenţă la dispoziţiile sale; doar a avut probleme de câteva ori şi nu trebuie să se mai repete, ceeace i-ar ştirbi din autoritate. Încă mai de mult a căutat în timpul vânătorilor să vadă care sunt cei mai curajoşi şi mai vânjoşi; a pus ochii pe cinci dintre ei, dar aceasta nu este totul, va trebui să-i şi convingă să-l urmeze şi să fie de acord cu toate acţiunile sale. Îşi pune în minte ideea de a-i favoriza, la împărţirea prăzilor să le dea bucăţile cele mai bune, să-i laude de fiecare dată, atribuindu-le fapte pe care le-au făcut alţii. Într-o zi, puţin timp după intâmplările care l-au consacrat ca şef, doi tineri au căutat să protesteze la faptul că a fost dată mai multă carne celor cinci aleşi de el, ceeace a avut urmări rele pentru ei. Unul a fost bătut chiar de el, iar celălalt de doi din cei cinci, atât de tare încât acesta a murit. Urmarea a fost ca restul bărbaţilor, câteva zeci la număr să nu mai îndrăznească să spună ceva, de frica consecinţelor.
Uşoara şi sigura ascensiune îl face înfumurat, nu mai vorbeşte cu oricine, cerând să i se dea prioritate când trece. Numai la Ia ţine mai mult ca la oricine, iar copilul care s-a mărit în acest timp nu este lăsat să se joace cu ceilalţi, ci numai cu cei ale femeilor care s-au arătat mai apropiate de Ia. ªi-a construit cu ajutorul celor cinci şi a femeilor o colibă mai arătoasă cu un fel de ridicătură în jur unde nu are nimeni voie să pătrunde, decât cu învoirea lui.   I-a obligat pe cei cinci ca fiecare să-şi ia câte o femeie cu care să locuiască, care să fie numai a lor, lucru acceptat destul de greu. Aghiotanţii şi-au făcut colibe asemănătoare în jurul celei a lui, însă mai mici. U se simte în această postură mai bine, mai în siguranţă, dându-şi seama că de fapt nu este deloc iubit. Aceste simţăminte le ţine numai pentru el, nu se deschide faţă de nimeni, nici chiar faţă de Ia. Cu cei cinci ţine dese consfătuiri, constatând cu această ocazie că cel mai fidel dintre ei este unul cu numele de An, un băiat tânăr şi puternic, mai înalt ca ceilalţi, care excelează prin priceperea sa la vânători, dar mai ales în a-i executa ordinele. Însă în afară de aceste aptitudini, lasă inteligenţa sa de dorit, nu prea gândeşte, execută numai, ori tocmai despre aşa ceva are el nvoie. Aptitudini ce şi în zilele noastre sunt foarte apreciate de cei ce caută să asuprească cu asemenea oameni pe ceilalţi concetăţeni. Dictatorii, care dealtfel nici ei nu strălucesc prin inteligenţă. Pentru a asupri nu este nevoie de inteligenţă
În una din zile, după ce au trecut ploile şi râurile şi-au micşorat debitul, a zărit unul din grupuri plecat la vânătoare pe colinele din jur câţiva vânători străini care la vederea lor au luat-o la fugă. De mult nu mai văzuseră alţi oameni, de când s-au aşezat pe aceste meleaguri. De regulă când se întâlneau două grupuri străine se ocoleau. Lupte aveau loc numai când căutau să fure prada celorlalţi, sau când răpeau femei pentru procreare. Bineînţeles că erau şi grupuri cu veleităţi de cuceritori, conduse de câte un bărbat mai răsărit, dar oamenii în acele timpuri trăiau pe întinderi mari de pământ, întâlnindu-se întâmplător. În linii mari însă erau paşnici, fără veleităţi de dominare, nu erau puşi în aşi ucide semenii. Pe de altă parte uciderea nu era considerată ca un delict, ci ca ceva necesar, în anumite condiţii, cum era apărarea grupului sau autoapărarea individului faţă de un agresor. În linii mari, nimeni nu era ucis numai din spiritul de a ucide, în afară de cazul când şeful tribului considera că aceasta era necesar pentru a-şi menţine poziţia, cum era cazul lui U. Fiecare avea dreptul să trăiască într-o comunitate şi pentru asta avea datoria să vâneze. Însă în momentul când îşi însuşea ceva făurit prin munca altuia, care aparţinea totuşi colectivităţii, trebuia de multe ori s-o plătească cu viaţa, în afara cazului când se porneau lupte de cucerire şi se prăda, în mintea lor aceasta fiind un act ce este în folosul grupului din care face parte. Dealtfel nu triburile ca colectiv porneau la campanii de cucerire, ci câte un bărbat mai răsărit cu veleitaţi de conducător şi asupritor. Aceste

comportamente ale oamenilor sunt moştenite şi se manifestă in toate domeniile activităţilor umane şi persistă şi astăzi mai mult ca oricând. Este legea atavică a existenţelor vii, nu numai a oamenilor, ci a tot ce trăieşte, a tot ce se reproduce şi evoluiază pentru a se adpata la situaţii diferite. Însă, oamenii în decursul dezvoltării lor şi-au dat seama de asemenea manifestări a unora, că orice abuz de putere trebuie de la început înlăturat prin solidaritatea celor mulţi. Sclavia, această instituţie care a dăinuit milenii întregi, a fost tolerată de cei ce o practicau, dar nu de cei oprimaţi, cari trebuiau vrând nevrând s-o accepte, orice împotrivire fiind reprimată cu forţa. Iar pe de lată parte nu trebuie nimerni să accepte să se supună pentru un os şi un blid de linte în plus, cine o face îşi vinde sufletul asupritorului, devenind şi el implicit complicele lui. Ca oameni, ca fiinţe gânditoare, avem posibilitatea şi discernământul de a deosebi binele de răul. Un animal ucide pentru a trăi, oamenii ucid pentru a domina pe alţii, sau din plăcere. Lanţul existenţei nu are întreruperi, el formază un cerc închis în care fiecare trăeşte datorită existenţei celuilalt. Energie din energie. Pentru a putea trăi, omul are nevoie de enegie biologică pe care o ia din natură, de la alte vieţuitoare şi plante care le au acumulate, cari la rândul lor le iau tot din produse bilogice, căci materia nu poate asigura perpetuarea celulelor vii. Din materie aşa zisă moartă nu poate izvorâ energia necesară menţinetii vieţii, indiferent de sursă. Plantele care iau energia din pământ şi din soare îşi creează condiţiile existenţei lor proprii, care la rândul ei este transmisă celorlalte vieţuitoare şi în ultimă instanţă oamenilor, aceste fiinţe superioare, rezultatul asocierii materiei cu forma superioară a existenţei, care se manifestă în afara materiei, fără a putea fi considerată ca ceva supranatural. Această noţiune având un înţeles arbitrar, deoarece ne-am învăţat să numim tot ce nu ştim sau nu pricepem ca supranatural. Dar să revenim la oamenii noştri deabea ieşiti din leagănul existentei umane, primii lor paşi spre o cunoaştere a mediului încojurător la un nivel mai înalt. Oamenii acelor timpuri trăiau mai puţin, datorită deselor catastrofe ale naturii, a bolilor şi mai ales a greutăţilor întâmpinate pentru procurarea celor necesare vieţii. Numai o materie superioară poate îndeplini condiţiile necesare pentru a se asocia cu a treia formă a existenţei, care şi ea se situază pe o înfinitate de nivele.

Fondul paşnic al oamenilor era de multe ori întrerupt de anumiţi indivizi care voiau ca totul să le aparţină numai lor, strângând în jurul lor alţi oameni ce le erau fideli, de care profitau pentru a stăpâni, ceeace îi duce de multe ori la pieirea lor proprie şi a semenilor săi de care au dispus. Pe U îl interesează foarte mult vestea apariţiei altor oameni, de mult aşteptă la un asemenea eveniment. Are de gând să-şi mărească grupul care a devenit prea mic pentru el, pentru veleităţile lui. Numai cu atâţia câţi sunt aici, nu va putea întreprinde ceva grandios, grupul trebuind neapărat mărit şi asta se poate face repede numai prin contopirea lui cu un altul, ceeace este foarte greu de realizat. Îşi dă seama că nu va putea face acest lucru decât cu forţa, uzând de toată puterea şi priceperea sa. Dar pentru a ajunge aici va trebui să se arate neîndurător faţă de oricine care i-ar călca sau discuta dispoziţiile. La auzirea veştii apariţiei altor oameni prin imprejurimi, îi strânge imediat pe cei cinci, dispunînd că trebuie luate măsuri pentru preîntâmpinarea unui atac din partea celor care s-au arătat, cu toate că aceştia nu şi-au manifestat dorinţa de a lupta, din contră, au fugit din calea lor. Dar, pentru a-şi atinge ţelul este indicat să-i facă pe ai lui să creadă că ar putea fi atacaţi. ªi nu numai atât, este de părere că ar fi bine ca ei să le-o ia înainte, pentru a-i lua prin surprindere. Îi trimite deci pe cei cinci să cerceteze prin regiune ca să vadă unde s-a aşezat tribul celor văzuţi şi unde vânează. Işi aduce aminte că

în grupul din care făcea parte era obiceiul ca alţii să nu vâneze în raza grupului respectiv. Cei ce erau prinşi erau goniţi sau ucişi. Deci şi acesta este un motiv să-i atace pe cei ce au îndrăznit să le calce domeniul. Oamenii lui se lasă uşor convinşi că va trebui să-i atace, ca o necesitate vitală pentru ei. Vestea se împrăştie în tot grupul şi oamenii sunt de părere că ar trebui să-l urmeze pe cel mare, cum îi plăcea lui U să i se spună. Peste câteva zile era mare agitaţie în tot grupul, fiecare era hotărât să-şi apere viaţa sau progenitura, cu toţii fiind convinşi că le aşteaptă un dezastru. În timpul lipsei celor cinci plecaţi să cerceteze împrejurimile se simte U stingher, nu iese din colibă şi îi porunceste lui Ia să facă lafel. Işi dă seama că a făcut o greşală trimiţând pe toţi cinci odată, acuma este fără apărare, dar are noroc. Pregătirile pentru luptă îi ţine pe toţi în încordare, oamenii find convinşi că numai el va fi acela care îi va salva.
A doua zi seara se întorc cei cinci din recunoaştere. An care i-a condus, povesteşte că un mare grup de oameni s-au aşezat la o distanţă de un răsărit şi un apus de ei şi că vin până în locurile acestea să vâneze, deci un motiv de a duce război pentru a-i pedepsi. Trebuia neapărat făcut un plan de luptă, să pună mâna pe ei, să-i supună ca să le fie şi lor şef, gândeşte U. An spune că sunt foarte mulţi, împărţiţi în grupe, dar că a observat că sunt paşnici, deoarece când i-a observat de la distanţă nu s-au luat după ei. U este desamăgit, îl ceartă şi-i porunceşte să nu mai spună ce au observat. Seara se produce în tabară un vacarm de nedescris, toţi vin în faţa colibei lui U. Cei cinci se postează la intrare pentru a preîntâmpina orice eventualitate, înarmaţi cu bâte mari, care dădeau impresia că deabea puteau fi ţinute în mână. La apropierea oamenilor ei ridică bâtele deasupra capului dându-le de înţeles că nu trebuie să se apropie prea mult. U iese din colibă, îi linişteşte şi le spune să meargă fiecare în coliba sa, că el va căuta să organizeze planul de apărare. Oamenii pleacă şi liniştea se aşterne din nou în mijlocul acestei aşezări de colibe rudimentare. Se lasă seara, soarele colorează ca un disc roşu peisajul, ceeace era în mintea lor un semn de bunăvoinţă a puterii superioare. Dar, oamenii înfricoşaţi se apropie din nou de coliba lui U, mai zgomotoşi. Vor să ştie ce s-a întâmplat şi ce are de gând să facă şi dacă vor fi atacaţi. El simte că aceşti oameni au căpătat încredere în el şi în spusele lui, se simte triumfător, a reuşit să agite spiritele în folosul său. Nu va mai fi greu să organizeze plecarea cu bărbaţii spre celălalt grup, doar aceasta i se cere. Iese din nou din colibă urmat de Ie şi Ia. La vederea lor oamenii încep să facă un vacarm mai mare ca cel dinainte, se agită, sar în sus, urlă ca scoşi din minţi. El ridică o mână în semn că vrea să spună ceva, dar degeaba, lumea se agită din ce în ce mai tare. Văzând că nu o poate scoate la capăt, scoate un urlet atât de puternic că toţi rămân înmărmuriţi şi o linişte deplină se aşterne. Încă încălziţi, oamenii ascultă cu atenţie cele ce spune U, care le explică prin cuvintele sale guturale, prin gesturile care îi întregesc vocabularul şi prin diverse semne pe care le-a învăţat aici, că un grup mare de oameni a intrat în raza lor de vânătoare, care ar putea să-i atace şi ucide, dar că ei nu trebuie să se lase cu una cu două. Pentru a preîntampina orice pericol ar fi bine să   le-o ia înainte, atacându-i ei primii. Spre mulţumirea lui vede că este aprobat, cu toţii făcând din nou un vacarm de neînchipuit. Cei mai maturi îşi aduc aminte că au mai fost atacaţi şi parte din ei ucişi, din care cauză numărul lor s-a micşorat considerabil. An este descumpănit, nu ştie ce să creadă, doar a adus vestea că oamenii aceia sunt paşnici şi atunci dece doreşte neapărat cel mare să spună contrarul. Se uită nedumerit la U, dar el n-a terminat, scoate din nou urletul înfricoşător şi iarăşi se face linişte, apoi întreabă dacă bărbatţi sunt de acord să plece cât mai repede spre aşezarea celor ce le vor pierzania. De data aceasta nimeni nu mai scoate

nici un sunet, cu toţii stau înmărmuriţi, este o confuzie totală, la care nu s-a aşteptat nimeni. În mintea lor înapoiată vedeau numai pericolul fără să fie prea lămuriţi despre ce este vorba, dar acuma când vor trebui să hotărească singuri asupra soartei lor, nu ştiu ce să facă. Doi bărbaţi ies înainte şi prin câteva cuvinte sumare şi semne caută să explice că ei nu cred că ar fi bine să pornească primii împotriva celuilalt grup, deoarece aceştia nu au dat semne de duşmănie şi deci nu au intenţii rele, mai ales că nu au mai fost văzuţi prin părţile locului. U se arată extrem de nemulţumit, simte că spusele lor ar putea strica tot ce a construit până acuma prin şiretenie, că oamenii ar putea să pună cuvintele şi intenţiile lui la îndoială. Roşu de mânie ridică bâta care o ţine mereu la picior, îl cheamă pe An care vine imediat şi amândoi se îndreaptă spre cei doi răzvrătiţi. Cu repeziciune U ridică bâta şi înainte ca cel ce a vorbit să-şi dea semama ce se întamplă, îl loveşte cu putere. Acesta cade jos însângerat. Celălalt văzând ce a păţit tovarăşul său de păreri cade în genunchi cu capul la pământ. U se uită la el cu ochii injectaţi, are un moment de ezitare dacă să lovească din nou, dar se întoarce și pășește grav spre coliba lui. Nimeni nu protestează, toţi au amuţit ca prin farmec, nimeni nu îşi mai exprimă părerea, unii se întorc şi pleacă spre colibele lor. Omul al doilea stă încă cu capul plecat. U se intoarce din nou spre el şi din intrarea în colibă scoate un nou urlet, întrebând pe un ton autoritar dacă oamenii sunt de acord să plece cu el la cucerirea celor care au îndrăznit să vâneze în locurile lor. Spre uimirea celor cinci, cărora le era teamă de o revoltă, se arată bărbaţii prezenţi de acord să facă ce li s-a cerut.

Se făcuse seara destul de târziu, întunerecul s-a lăsat asupra acestor locuri, numai fâlfâitul flăcărilor mici ale focului din mijlocul aşezării luminează slab aşezarea. Femeile aleargă peste tot să culeagă crengi uscate pe care le aruncă în foc, care înteţindu-se luminează întreaga vale şi ca prin farmec se transformă teama în euforie. O bucurie îi cuprinde, bărbaţii se strâng în jurul focului şi încep dansul aşa numit a lui Inti, care de fapt trebuie hotărât de cei bătrâni, rit ce are loc înaintea pericolelor, care are drept scop înbunarea spiritelor rele care au tendinţa de a-i distruge ca oameni. Cei foarte tineri nici nu ştiu să-l danseze, deoarece de când s-au aşezat prin aceste locuri nu au mai fost în mare pericol. Războinicii maturi hotăresc ca aceasta să aibe loc a doua zi spre seară, înaite ca soarele să coboare sub orizont şi nu imediat cum au început unii, care au fost opriţi. Încă de dimineaţă când spiritele s-au mai liniştit, cei maturi se duc cu câţiva tineri la o pădurice de copaci mici cu frunze mari care cresc prin apropiere, îi jupoaie de coajă, din care curge un lichid roşiatic cu care se ung pe tot corpul şi din frunze formează un fel de coroane pe care şi le le pun pe cap. Peste puţin timp au cu toţii un aspect îngrozitor, cu dungi roşii care le brăzdează trupul şi faţa, iar frunzele pe care şi le-au legat pe cap face cu culoarea roşie un contrast bizar. Fiecare duce o cantitate mare de coajă şi frunze pentru ca şi ceilalţi să se ungă în roşu şi să-şi prindă coroane pe cap. An îi duce lui U coajă şi frunze cu care se unge mai frumos şi mai bogat ca ceilalţi. Bărbaţii şi copiii încep să se vopsească, fiecare după fantezia lui. U se mânjeşte pe corp, ajutat de Ia şi Ie, mai abitir, şi-şi pune pe cap o coroană mai mare şi mai bogată, ceeace îi dă o înfăţişare ridicolă, dar el este mândru de înfăţişarea sa pompoasă. Ia şi Ie sunt şi ei unşi. Operaţia a durat apropape toată ziua, unii uitând aproape să şi mănânce. Adolescenţii se arată foarte curioşi să vadă cum se procedează la acest rit. Din loc în loc s-au format grupuri mici de oameni, încojuraţi de copii şi tinerei. U însărcinează pe unul din cei cinci, pe nume Si, care era şi cel mai în vârstă din ei şi care cunoştea desfăşurarea dansurilor, să organizeze totul în aşa fel ca ceremonia să fie cât mai fastuoasă, considerând că în felul acesta va

trezi în fiecare dorința de luptă și aventură, așa ca totul să fie cât mai grandios. Peste tot au fost așezaţi trunchiuri mari de copac pentru tam-tam-urile care vor bătea ritmul. Pe un loc mai ridicat s-a construit un fel de lojă pentru el, familie şi celor ce îi sunt mai apropiaţi. Odată seara sosită, este toată lumea vopsită, care mai de care mai strident, cu coroane de frunze în jurul capului. Ceremonia poate începe, conchide Si şi anunţă asta lui U care de ore în şir așteaptă momentul. Între timp a fost şi focul din mijloc înteţit, aruncându-se trunchiuri întregi în el. Flăcări mari se ridică spre cer, valea fiind luminată de vâlvătaiele sale roşii, ceeace dă întregului ansamblu un aspect ciudat. Lumea s-a strâns în păr, aşteptând-ul pe şef. U iese din colibă însoţit de Ia care ţine pe Ie de mână şi cu cei cinci aghiotanţi. La vederea lor oamenii încep să se agite. Războinicii vânători maturi încep să bată cu beţele în trunchiurile de copaci, făcând un vacarm de nedescris. U păşeşte ţanţoş spre loja care îi este rezervată şi se aşează pe pietrele aduse anume acolo, împreună cu cellalţi însoţitori. Bărbaţii se rânduiesc unul în spatele altuia, rotindu-se în jurul focului în ritmul bătăilor, contorsionându-se fiecare cât poate. Ţn mâini ţin suliţele din lemn în capul cărora sunt prinse silexuri ascuţite legate cu bucăţi de piele. Unii au bâte în capul cărora sunt înfipte în lemn bucăti de silex. Bătrânul Si îl salută pe U cu respect şi mergând spre foc, azvârle în el o bucată mare de seu de la un animal vânat cu o zi înainte, ceeace provoacă un fum gros şi înecăcios, învăluind totul în jur într-o ceaţă deasă. Încetul cu încetul se prind în dans toţi oamenii, femeile aşezându-se în jurul lor să privească, bătând din palme şi scoţând ţipete ascuţite. Ele nu aveau dreptul să participe direct la acest rit, deoarece nu era de conceput ca o femeie să poată goni un spirit rău, aşa cum nu era de conceput să meargă la vânătoare şi apoi le era teamă de spirite potrivnice care ar putea provoca naşteri de copii fără posibilităţi să rămână în viaţă, sau prea multe fete, ceeace putea duce la dispariţia unui grup.
Când ceremonia era în toi şi Si a aruncat de câteva ori bucăţi de seu în foc, se alătură şi U cu ai săi dansului, iar Ia cu Ie se duce în grupul femeilor să privească şi să bată din palme. Beţele bat mai frenetic, accelerând ritmul pe măsură ce spiritele se încălzesc. Oamenii ţopăie din ce în ce mai iute, ridicând nori de praf care se lipeşte de pielea lor udă de transpiraţie şi vopseaua le curge de pe faţă şi corp. Toţi au un aspect jalnic. La un momet dat U se opreşte din dans, îl cheamă pe Si căruia îi porunceşte să înceteze şi ceilalţi dansul, şi îşi scoate coroana de frunze. La un semn al lui Si tobele încetează să bată şi bărbaţii se aşează fiecare unde apucă, sleiţi de puteri. U este mulţumit, îşi dă seama că aceşti oameni l-au acceptat ca conducător, nu numai la vânătoare, ci şi în toate cele ce se petrec în interiorul grupului. Se ridică deci de la locul său şi se duce însoţit de întreaga suită spre coliba sa. An îl urmează mai de aproape cu un aer umil, gata să execute orice ce i s-ar cere.
U nu pierde timpul, trebuie să profite de succesele din ultimul timp. Trimite imediat pe An să-i anunţe pe ceilalţi aghiotanţi să convoace o consfătuire şi cu cei bătrâni, vreo zece la număr în frunte cu Si, cu scopul de a pune la punct tactica ce o vor întrebuinţa pentru a-i învinge pe cei ce au îndrăznit să intre în teritoriul lor de vânătoare. Le spune totodată că dacă vor să rămână în aceste meleaguri liniștite și apărate, va fi necesar să lupte şi să nu se lase influentaţi de cei ce au alte păreri. Apoi se porneşte la discutarea tacticei ce trebuie urmată pentru a-i supune pe duşmanii care de fapt nu aveau nici o intenţie rea faţă de ei. Se ţine un consiliu de război. Ceilalţi oameni se duc să se culce, după o zi atât de plină de evenimente. Pe ei nu-i întreabă nimeni ce părere au. Consiliul hotăreşte să pornească la atac. U se simte fericit; ideile îi vin la moment, tot ceeace hotăreşte şi face

nu sunt gândite dinainte şi judecate, ci acţiunile lui sunt spontane, în afară bineînţeles de veleitatea de a ajunge sus, cât mai sus. N-a învăţat de la nimeni să conducă, deoarece nu a avut niciodată ocazia să vadă pe cineva care o face, la el fiind aceasta înăscut. Sunt indivizi care au mintea formată pentru a dispune şi a comanda, unii cerând să fie ascultaţi prin convingere, iar alţii prin forţă, cazul omului nostru U. Dar pe el nu-l interesează toate acestea, îl bucură că este stimat, mai bine zis temut, are drepturi mai multe ca ceilalţi şi poate să-şi asume ce vrea din prăzile vânatorilor sau din ce se culege, fără ca cineva să poată protesta. Faptul că toate aceste avantagii sunt o consecinţă a fricii, nu-l interesează. Un singur lucru îl framântă, nu este destul de păzit, numai cinci bărbaţi fiind după părerea sa insuficient. Trebuie neapărat să-şi mărească numărul personal de ostaşi, care să fie numai la dispoziţia sa. Aşa gândeşte el în această seară premergătoare plecării la lupta pe care vrea s-o dea cât mai curând. Singura şansă de a merge mai departe în ascensiunea lui este să câştige bătălia, să-i supună pe cei din celălalt grup, să-şi formeze o armată cu ajutorul căreia să poată supune mai multe grupuri ca să fondeze o aşezare mai mare, în sânul căreia să troneze el, U.
Ca primă dispoziţie dă ordin ca să se pregătească pietre ascuţite şi beţe cu silexuri în vârf pentru o perioadă mai îndelungată, căci aceste arme se stricau repede. Pietre cioplite erau destule, urmând numai să fie prinse în vârfurile suliţelor. Toţi bărbaţii sunt în acţiune în acea zi. A doua zi nu se petrece nimica deosebit, fabricarea armelor continuă precum şi îndepărtarea urmelor dansului lui Inti. U are în acest timp o activitate febrilă, pregăteşte plecarea chiar pentru a doua zi de dimineaţă, deoarece au de umblat până acolo, cale de un răsărit şi un apus. Ţn orice caz lupta va trebui dată dis de dimineaţă, să fie luaţi prin surprindere şi prin şiretenie, ei fiind puţini la număr faţă de ceilalţi. Cu toate că n-a mai dus oameni la luptă îşi dă bine seama cum trebuie procedat, mare parte din experienţa lui datorindu-se traiului singuratec pe care l-a dus atâta timp, fiind nevoit pentru a supravieţui să întrebuinţeze metode de şiretenie mai mult decât de forţă. Dar nu numai atât, mintea lui este pentru aceste vremi mai dezvoltată, pricepe mai bine anumite situaţii, pe care ceilalţi nu le pot concepe, ceeace îi dă posibilitatea să pregătească totul până în cele mai mici amănunte, făcându-i pe cei ce fac parte din nucleul său să-i urmeze întocmai dispoziţiile.
A doua zi U se trezeşte înainte de răsăritul soarelui. Dimineaţa se arată frumoasă; în scurt timp toată lumea este în picioare, strângându-se zgomotoasă în jurul şefului. Copiii ţipă şi plâng de vacarmul care s-a produs. Se alege un grup de bărbaţi mai tineri care să rămână să păzească aşezarea şi femeile cu copiii, deoarece ei vor lipsi mai mult timp. U îşi pune imensa piele de leopard peste umeri, îşi ia bâta grea cu care merge de fiecare dată la vânătoare şi la un semnal o porneşte întreaga ceată la drum, într-un vacarm şi o dezordine de nedescris. Oamenii sunt înarmaţi cu suliţe cu silexuri în vârf, cu ghioage, cu bucăţi de silexuri încrustate, unii având şi în cealaltă mână câte o bâtă, fiecare ce crede că este mai util şi ce-i va putea servi mai cu folos. Unii au la brâu pungi confecţionate din piei în care poartă diferite pietre ascuţite special pentru luptă, ce serveau la vânatori pentru spintecat şi tăiat prăzile. Sunt în jur de o sută de bărbaţi hotărâţi să meargă să lupte pentru menţinerea speciei lor, cum li s-a spus. U umblă în fruntea cetei împreună cu cei care au fost în recunoaştere şi cu Si care să le arate drumul ce era de parcurs. An are misiunea de a umbla în urmă pentru a supraveghea ceata şi a comunica la nevoie tot ce se întâmplă acolo. Hoarda gălăgioasă străbate întreaga câmpie înconjurată de păduri dese şi spre seară ajunge la marginea unei jungle întunecoase în care niciunul din ei nu a pătruns vreodată,

în afară de cei ce cu câtiva timp înainte au urmărit oamenii spre care o pornesc acuma, descoperind că pe aici se poate ieşi cu uşurinţă de partea cealaltă, jungla fiind mult mai îngustă. Ceata mare şi gălăgioasă de oameni a contribuit ca animalele să-i ocolească şi să nu fie atacaţi de fiare sălbatice, dar având nevoie de hrană, s-au avântat câţiva vânători mai tineri mai departe de grup vânând mici animale ce erau mâncate crude, neputându-se face foc, precum şi fructe ce sunt culese fără prea mare greutate. Tot prin aceste locuri au pătruns şi ei în câmpia în care s-au aşezat, dar fiind mult de atunci numai cei maturi îşi mai aduc aminte, cei tineri ne mai cunoscând aceste evenimente. Când ajung la marginea junglei apune soarele, formând umbre lungi ale înalţilor copaci. Oamenii sunt obosiţi după acest marş forţat de o zi întreagă. Au făcut o mică pauză ca să mănânce din ce a fost vânat şi cules pe parcurs. U nu le dă voie sa zăbovească prea mult, fiindcă a voit să ajungă încă înainte de apus prin aceste locuri şi a reuşit. Acuma odihna aşteptată de toţi este binemeritată. Se ordonă deci oprirea pentru noapte, fiecare se aranjează cum poate, unii din ei se culcă pe copaci ca o reminiscenţă a timpului când practicau asta în mod frecvent. Grupul nu se împrăştie prea mult, pentru a nu fi periclitat în caz de atac de către vreun animal. Dimineaţa de tot întreg grupul porneşte din nou la drum cu forţe noi. Trebuie să străbată o bucată de junglă care are totuşi o lăţime de câteva ore de mers. După spusele călăuzei au de străbatut locuri primejdioase pe unde mişună fel de fel de şerpi şi insecte veninoase. Pădurea tropicală este aici foarte deasă, se aud strigătele maimuţelor şi a altor animale. Oamenii se ţin aproape unul de altul, câţiva înaintaşi dau lianele şi tufişurile laoparte, când după un timp de mers anevios pătrund într-un luminiş mare unde oamenii pe care îi caută au un fel de tabără de vânătoare; se vede că de scurt timp au fost pe aici, peste tot se găsesc oase şi hoituri de animale în putrefacţie, ceeace împrăştie un miros greu de respirat. La apariţia lor câteva hiene de pădure o rup la fugă. Până acuma nu au dat de animale mari şi nici un incident mai important nu a avut loc. Numai o mulţime de iepuri mici care au fost vânaţi, dându-le o hrană bună şi proaspătă. Mamuţi prin aceste locuri nu sunt; ei trăiesc în alte părţi. Se intâmplă totuşi destul de rar ca unii mai mici să poată să străbată pădurea tropicală unde este mai îngustă să pătrundă în câmpia unde trăiesc oamenii noştri. Ţn junglă pătrund însă lei, tigrii, precum şi un număr mare de maimuţe de toate soiurile, până la imensele gorile care prin aspectul lor par fioroase, dar numai când sunt atacate sau vânate. Câte unele atacă oameni răzleţi. Acuma însă nu îndrăznesc s-o facă, deoarece ceata de oameni este mare şi compactă. Ţn acest luminiş nu au ce căuta şi pătrund din nou în junglă, conduşi de cei ce cunoşteau drumul. Cu cât pătrund mai adânc cu atât îi cuprinde pe toţi o teamă inexplicabilă. Din când în când se aud zgomote fioroase şi strigătele maimuţelor speriate de apariţia lor, ceeace completează peisajul sumbru ce le apare la fiecare pas în faţă. Niciodată nu s-au încumetat să pătrundă atât de adânc în junglă, în locuri cu vizibilitate redusă, ceeace micşorează mult putinţa de apărare. Ei au auzit de la cei mai în vârstă că în aceste păduri trăiesc un soi de oameni mici, care nu ies niciodată din ascunzători, petrecându-şi aproape tot timpul în copaci, nu cunosc traiul colectiv şi sunt mult mai înapoiaţi decât cei din grupul lui U. Cunosc vorba, dar lapidar, cu sunete ascutiţe care fiecare are un înţeles. Călăuzele care au fost pe aici acuma câtva timp au văzut câţiva care au fugit la vederea lor. Se întâmplă însă ca aceştia să azvârle cu fel de fel de obiecte din copaci, nu pentru a ataca pe cei ce se avântă pe aici şi nici pentru carnea de om ci din spirit de apărare. Ei nu manâncă carne, sunt ierbivori. Se hrănesc cu fructele şi florile care cresc din abundenţă prin aceste locuri. Ţnapoierea lor se daroreşte lipsei de interes de a se lupta pentru a trăi,

deoarece nu au decât să întindă mâna şi au hrană la dispoziţie. Duşmani direcţi nu au, fiindcă sunt foarte agili în a se căţăra pe copaci. Cu gorilele se împacă destul de bine.
Oamenii noştri înaintează prin aceste desişuri cu arbori mari şi liane care atârnă peste tot, uitându-se înfricoşaţi în jur. După câteva ore de mers, ajung la un luminiş ceva mai mare, suficient pentru o odihnă. U comandă oprirea, bucuros că până acuma nu a intervenit nimca ieşit din comun. Oamenilor le este foame şi sete. Se formează un grup mai mare care porneşte în căutare de hrană şi apă. O iau spre partea opusă din care au venit. An îi conduce, având mai multă experienţă cu vânatul în pădure, deoarece a petrecut mult timp lânga o junglă în care nu rareori a pătruns. După un timp de mers, pune pe fiecare să se ascundă cât mai bine, în aşa fel ca toţi să formeze un semicerc în care să poată pătrunde prada. Animalele aici sunt mai mici ca cele din prerii, dar foarte fioroase, aşa că trebuie luate prin surprindere şi de multe ori răpuse prin luptă aproape corp la corp. Dar spre surprinderea lor prada se lasă aşteptată şi oamenii își pierd răbdarea. U văzând că cei trimişi nu se mai întorc, se duce împreună cu unul mai vâjos să-i caute şi deoarece timpul trece are de gând să întrerupă vânătoarea. Ajungând la cei trimişi se aude în tufis un fâşâit de frunze. Oamenii se tupilesc care mai de care în locul în care se află, aşteptand pradă. U apucă cu putere bâta în mâini, uitându-se cu aţentie în jur. Nu trece mult timp că se aude un răget puternic care vine din partea dreaptă. Ridicând bâta deasupra capului, se întoarce şi vede un leu imens care se îndreptă ameninţător spre el. Fulgerător, fără să stea prea mult pe gânduri, repede bâta în capul animalului. Toţi ramân înmărmuriţi, nimeni nu îndrăzneşte să iasă de la locul său, ceeace lui U nu-i prea pasă, vrând să le arate din nou ce poate, ca să impună. Se hotareşte deci să lupte singur. După lovitura primită, leul se clatină și-și pierde echlibrul, dar nu cade jos. Văzând că este încă în puteri, U se retrage la câţiva metri pentru a preîntampina ca fiara să sară asupra sa. Ţntr-adevăr ea își revine şi face un salt lung spre cel care l-a lovit, dar U este mai repede, retrăgându-se fulgerător, are o privire ageră, atenţia fiindu-i încordată la maximum, iar ochii îi joacă în cap în toate părţile. Muşchii de la mâini stau umflaţi sub piele, formând din loc în loc ridicături ca nişte mingi bine umflate. Se ridică din nou în vârful picioarelor şi loveşte cu atâta putere leul în creştetul capului încât acesta cade la pământ, scoţând răgete cumplite, de durere şi furie. Fără să-l lase să se redreseze îl copleşeşte cu lovituri, unde nimereşte, până când vede că nu mai mişcă. Ţn furia de care este cuprins consumă o mare cantitate de energie, ceeace în cele din urmă îl oboseşte peste măsură. A dorit să arate cât de superior le este celorlalţi. Oamenii ies din scunzişuri şi înconjurând prada se reped s-o ciopârţească cu silexurile ce le aveau asupra lor. Unii din ei sug sângele din rănile adânci ale animalului. U se aşează extenuat pe un trunchi de copac, mirându-se singur cum de a putut răpune un animal atât de mare. După tranşarea hoitului fiecare ia cât poate duce şi se porneşte în tabără unde îi aşteaptă grosul grupului. Cu toate că prada este destul de bogată, totuşi este însuficientă pentru toţi. U comandă o nouă plecare, dar cu alţi oameni; cei care au fost cu el şi care au fost martori la ceeace a înfăptuit, povestesc şi celor rămaşi ce au văzut, ceeace produce admiraţia tuturor. La a doua ieşire prin apropiere nu sunt decât câteva maimuţe vânate, care adăugate la carnea leului ajung pentru toată lumea. După consumarea hranei se porneşte din nou la drum, nu au intenţa să-i apuce noaptea aici. După spusele călăuzei, mai au un timp de umblat ca să ajungă de partea cealaltă. Pe drum dau de o băltoacă cu apă destul de murdară, care are totuşi darul de a le potoli setea. Desişul devine din ce în ce mai des, călăuzele caută cu atenţie să recunoască locurile prin care au trecut data trecută. Oamenii din acele timpuri, fiind nomazi şi deci obişnuiţi cu

drumuri lungi, ce nu se terminau niciodată, decât odată cu moartea, aveau ca şi animalele un simţ al orientării foarte dezvoltat. Trebuiau neapărat să ajungă încă în seara aceasta în preajma taberei oamenilor pe care au de gând să-i supună.
La un moment dat se înaintează extrem de greu, iar strigătele animalelor se fac auzite din ce în ce mai tare şi mai aproape. Unul din oameni se caţără în vârful unui copac, la sugestia lui U, cu speranţa că va putea vedea mai departe, dar spre surprinderea lor niciunul din arbori nu depăşeşte prea mult pe ceilalţi. Călăuzele dau dovadă de enervare, de câtva timp au pierdut orientarea, nu ştiu în ce direcţie s-o apuce; oprirea pentru mâncare şi escapada de vânătoare i-a dezorientat. Până în cele din urmă se ceartă între ei asupra drumului pe care l-au urmat data trecută, părând evident că au avut mai mult noroc, atât la dus cât şi la întors. Aceasta s-a datorat dealtfel faptului că i-au urmărit pe deaproape pe cei pe care i-au zărit, nefiindu-le greu să străbată jungla nici la întoarcere. Toate acestea îl pun pe U în mare încurcătură, nu ştie cum să procedeze, dar nici nu vrea să dea dovadă de slăbiciune, să-şi arate nedumeririle. Comandă deci să se continuie drumul mergând înainte, deoarece până la sfârşit va trebui să ajungă undeva. Una din călăuză îşi aduce aminte că tot timpul cât i-au urmărit pe ceilalţi au văzut lianele îndreptate spre o anumită direcţie. Grupul urmează indicaţiile şi după un mers susţinut de mai multe ore, când soarele începe să coboare sub orizont, întunecând şi mai mult jungla, se întrezăreşte în fine un luminiş. Ajunşi la marginea pădurii se întinde în faţa lor o câmpie mare cât se vede cu ochiul. Animale nu se zăresc, o linişte deplină domneşte peste tot. După zgomotele junglei, liniştea câmpiei li se pare bizară. Ţn depărtare se vede o dâră de fum care se ridică în atmosfera liniştită a serii. U recunoaşte imediat că acolo este aşezarea pe care vrea s-o supună şi pentru care au făcut o cale atât de lungă. Ţn fine, norocul îi surâde din nou. De acum incolo vor trebui să meargă cu multă atenţie pentru a nu fi simţiţi. Singura cale de a câştiga lupta este surprinderea, pentru a nu le da posibilitatea să se organizeze. Comandă deci ca grupul său să umble în monom, ceeace le dă posibilitatea de a se camufla. Iarba din jur este destul de mare şi la nevoie se vor târâ chiar pe burtă. După un mers de încă o oră porunceşte oprirea. Nimeni nu are voie să scoată un sunet, să mearga la vânătoare sau după apă. Trebuie să se mulţumească cu ce au asupra lor. Li se promite că deîndată ce totul va fi dus la bun sfârşit vor putea vâna şi să facă ce vor voi. Fiecare se aşează obosit la locul unde se găseşte şi odată cu venirea întunerecului adorm cu toţii într-un somn greu, după o zi plină de peripeţii. U se aşează gânditor pe o piatră şi-şi frământă mintea cum trebuie să procedeze în zilele ce vor urma, căci de această întreprindere iniţiată de el depinde viitorul lui şi al întregului grup de oameni care l-au adoptat. Gândurile îi merg şi mai departe, îşi închipuie că va forma o comunitate mare de oameni, în fruntea căreia va domni el. Gândind adoarme şi el.
Când întunerecul nopţii fără lună este spartă de primele raze ale soarelui, se trezeşte U primul. Prima grije este să nu se facă zgomot. Se duce în linişte la fiecare să-l trezească şi în scurt timp toată lumea este în picioare. Nimeni nu îndrăzneşte să scoată o vorbă sau să umble prea mult în jur. S-ar putea ca cei din aşezarea din zare s-o pornească la vânătoare şi să-i surprindă, ceeace ar însemna pieirea. Fără să zăbovească oamenii o pornesc la drum, folosind fiecare ridicătură de teren şi locurile unde iarba este mai mare. U caută să-şi ţină oamenii în frâu, de teama să nu fie descoperiţi, dar lasă orice duritate laoparte. Le spune că Inti i-ar fi comunicat în vis că dacă nu vor reuşi să-i supună pe oamenii din aşezarea din faţă vor pieri cu toţii că nu trebuie să dea dovadă de frică. U se ridică din când în când în picioare, fiind mai înalt ca ceilalţi, să vadă unde au ajuns ca apoi să-i

dirijeze şi pe ceilalţi. Aşezarea din faţa lor se află pe o ridicătură de pământ, un fel de platou de unde se poate scruta întreaga câmpie din jur. Când ajung mai aproape, dă dispoziţie ca înaintarea să se facă târâş. La o sută de metri se opresc. Se vede că aşezarea este mare, sunt mai mulţi ca ei. Dimineaţa i-a trezit pe toţi, femeile şi copiii scot ţipete stridente, iar bărbaţii se îndreaptă spre râul care curge în apropiere ca să ascute silexuri pentru vânătoarea ce se pregăteşte. U reflectează cum să procedeze şi ajunge la concluzia că este bine să mai aştepte până bărbaţii se vor împrăştia în albia râului, în felul acesta fiind o regrupare mai anevoioasă în cazul că vor fi descoperiţi prematur. Oamenii lui stau trântiţi la pământ cu sufletul la gură. Toţi ochii sunt aţintiţi asupra sa, aşteptând comanda. La un moment dat se aude un ţipăt de femeie. Au fost descoperiţi de una din ele care trece întâmplător pe acolo să culeagă ierburi. Văzându-i pe aceşti oameni străini întinşi în iarba deasă şi înaltă s-a speriat. Strigătul de alarmă face ca tot satul să intre în fierbere. Bărbaţii se scoală de la locurile lor şi aleargă cât pot de repede spre centrul aşezării. Toţi sunt ca zăpăciţi, nimeni neştiind ce s-a petrecut şi dece s-a dat alarma, deoarece nu este nimeni văzut, oamenii lui U stând în continuare trântiţi la pământ, neîndrăznind să se mişte fără voia lui. Femeia care i-a văzut a rupt-o la fugă ţipând în continuare, arătând spre locul unde erau ascunşi. Nu mai era nimica de făcut, fiecare secundă fiind în desavantajul lor. U nu mai stă pe gânduri, brusc situaţia s-a schimbat faţă de felul cum şi-a închipuit că o să decurgă lucrurile. Acuma trebuie procedat repede, după cum se desfăşoară evenimentele. Trebuie să profite de dezordinea ce guvernează în aşezare. Se ridică deci în picioare cu mâna stângă ridicată, apucând cu dreapta bâta sa imensă şi cu un strigăt atât de puernic că, chiar şi ai lui rămân un moment înmărmuriţi, porneşte înainte spre adversari. Toţi se ridică ca electrizaţi în picioare şi cu acelaş urlet fioros pornesc în urma lui, într-o dezordine totală. Oamenii de pe deluşor sunt pur şi simplu uluiţi, luaţi prin surpeindere se zăpăcesc atât de tare că niciunul nu ripostează la cele ce se întâmplă. Înainte ca aceştia să-si revină, atacă oamenii noştri cu putere tenacitate şi vigoare mare, producându-se un vacarm îngrozitor, oamenii lui U lovind în dreapta şi în stânga fără să ţină seama dacă au in faţă un bărbat sau o femeie. Oamenii cad ca muştele unul după altul, iar unii o rup la fugă fără măcare să se apere. Copiii ţipă şi se ţin de îmbrăcămintea femeilor care caută să-i apere. Dar, această dezordine nu ţine mult, un grup destul de mare de bărbaţi se regrupează şi contraatacă sub comanda unuia pe care U l-a observat încă de prima dată. Are o înfţişare mai atletică şi o forţă mai mare ca a celorlalţi, cu o tehnică de luptă care seceră unii din oamenii lui U. Atacul lor se îndreaptă în cele din urmă asupra cetei care luptă alături de U, deoarece şi-au dat seama că el este conducătorul. Totul devine încetul cu încetul mai bine pregătit. Aceasta are darul de a-l descumpăni pe U, care se desprinde de ai lui, fugind singur printre adversari spre acel om, vrând să-l lovească cu bâta, dar acesta se fereşte cu atâta abilitate încât U este gata să cadă la pământ, ceeace i se întâmplă pentru prima dată în viaţa lui, nu a mai dat de un om cu o asemenea putere. Între timp se dezlănţuieşte o luptă crâncenă, corp la corp, pe viaţă şi pe moarte. Pentru a nu-şi ştirbi autoritatea, U se hotăreşte să lupte din toate puterile împotriva celui ce era cât p-aci să-l învingă, cu toate că ar fi vrut să-şi apropie asemenea oameni dârji. Descumpănit, nu încetează totuşi să judece situaţia. Se redresează repede, înainte ca adversarul să aibe timp să-l lovească din nou şi se amestecă printre ai lui, ca să fie în siguranţă. Simte că dacă şeful advers nu va fi învins acesta îi va distruge oamenii şi atunci totul se va sfârşi. Mulţi cad deoparte şi de alta. U îi strânge pe ai lui într-o singură ceată compactă. Trebuie terminat cât mai repede cu acest şef viteaz şi asta

nu poate decât el să facă. La un moment dat, când se iveşte ocazia se repede la el cu atâta forţă şi ură încât acesta se dă înapoi şi spre nenorocul lui U se împiedică de o piatră, prăvălindu-se la pământ, ceeace îi este fatal. Bâta lui U îl face pur şi simplu bucăţi, ceeace are un efect dezastros asupra oamenilor lui. Văzând că şeful a fost răpus, intră în derută. Fiecare fuge care încotro urmăriţi de oamenii lui U, care când vede că sorţii s-au îndreptat iar de partea sa, dă ordin de încetare. Oamenii de aici întră într-o panică de nedescris şi cei ai lui U se strâng in jurul lui. S-au împuţinat, un sfert din ei fiind ucişi. Peste tot erau oameni morţi şi mulţi răniţi care gem şi se vaită, cerând cu mâinile întinse cruţare. Deodată se lasă o tăcere mormântală, toţi amuţesc, numai câţiva copii mai ţipă în depărtare. Femeile fug cu ei înspre albia râului, ascunzându-se în ierburile mari ale savanei. Peste tot sunt leşuri, aerul plin de praf şi pietrele stropite de sânge. Mare parte din colibe s-au prăbuşit în toiul luptei. Răniţii se târăsc spre râu să-şi spele rănile. La vederea jalnicului peisaj U este la început descumpănit, ce să facă cu oamenii ce au rămas, dar își revine repede. Pentru ţelul pe care îl urmăreşte trebuie să fie dur şi neînduplecat, nu trebuie să arate nici un moment slăbiciune. Ţn mare grabă formează grupuri mai mici din oamenii săi, care să meargă să strângă pe cei ce au rămas. După ce ajung cu toţii în centrul aşezării se formează o adunare destul de mare. Abea acuma se vede cât de mulţi sunt, chiar mai mulţi decât şi-a închipuit. Oamenii lui U îi înconjoară ţinând în mâini bâtele şi suliţele îndreptate spre ei. Toţi se uită cu groază la învingători. Încă nu sunt cu totul lămuriţi ce s-a petrecut, n-au mai fost atacaţi de alţi oameni cu atâta violenţă şi mai ales atât de surprinzător. Cei ce au scăpat cu fuga ies încetul cu încetul din ascunzătorile lor şi văzând că pericolul a trecut vin să se alăture celorlalţi. Câteva femei stau aplecate asupra copiilor lor ce au fost ucişi în luptă, bocind. Când toată lumea este adunată, caută U să le explice că el nu le doreşte răul, că a venit să-i scoată din stadiul în care se află. Necunoscând limba acestora, trebuie să uzeze de semne din mâini, să salte, să arate şi să mârâie din când în când. Le dă să înţeleagă că doreşte să-i conducă spre locuri mai bogate. Oamenii se uită cu neîncredere la el şi ai lui, dar nevrând să mai verse sânge nu mai fac nici un gest de apărare. În parte au priceput ce li s-a spus. U este şi el oarecum convins că a reușit să se facă înţeles. Dă ordin să se strângă toate cadavrele care să fie duse într-o groapă comună, acoperită cu pietre, pământ şi crengi de copaci. Femeile strâng talismanele de la gâturile morţilor care sunt atârnate la întrările colibelor. Morţii trăiesc mai departe și spiritele lor le vor păzi de rele. Moartea cuiva nu era considerată în aceste timpuri ca ceva ce s-a pierdut, ce nu mai poate fi recuperat. Cei ce nu mai sunt, trăiesc între cei vii, doar că nu pot fi văzuţi şi palpaţi.
Seara se apropie încetul cu încetul. U se retrage cu câţiva mai apropiaţi în vârful dealului, lăsându-l pe An cu vreo cincizeci de oameni care să asigure liniștea și ordinea. Spre seară se formează grupuri mici de bărbaţi şi femei, păziţi de către trei, patru din oştenii săi pentru a evita orice posibilitate de atac neprevăzut. U este deocamdată destul mulţumit, toate i-au reuşit până acuma destul de bine, aşa cum a voit. Planul de a-i lua prin surprindere a dat roadele scontate, cu o mică pană care era pe punctul să-i piardă, deoarece bărbaţii de aici sunt de trei ori mai numeroși ca ei, circa cinci sute la număr. Seara spiritele se mai liniștesc. Atacatorii și învingătorii s-au amestecat aproape unii cu alţii şi nu mai au loc acte de cruzime şi de forţă. Oamenii lui U se deosebesc de ceilalţi prin alura lor şi prin limbajul diferit pe care îl vorbesc, având totuşi unele contingenţe la rădăcină. Dar, cu toată reuşita problemele se adună una după alta, întrebarea fiind ce să facă cu ei acuma, cum să procedeze în continuare. U este în sinea sa destul de

descumpănit, nu ştie cum să rezolve situaţia. De un lucru este sigur şi anume că va trebui să uzeze de forţă şi brutalitate ca să se impună, aşa cum a procedat şi până acuma. Contrar obiceiului său se duce după lăsatul nopţii la coliba unde dorm cei cinci aghiotanţi ai săi să se sfătuiască cu ei. În afară de An care arată o oarecare inteligenţă, sunt ceilalţi patru aproape complet incapabili să priceapă prea bine situaţiile în care au fost târâţi. În afară de putere, nu poate fi nimica mai util în luptă, decât supunere oarbă şi şiretenia. An este de părere ca învinşii să fie duşi acolo unde stau ei, părere la care înclină şi U, dar nu imediat. Trebuie mai întâi să se acomodeze unuii cu alţuii, ceeace este absolut necesar, trebuind în primul rând ca ei să rămână aici mai mult timp şi apoi să plece cu toţii. Totul i se pare mult mai complicat decât şi-a închipuit, însă că va reuşi este aproape sigur. Ca să lase numai câţiva oameni aici de pază iar ei să plece înapoi ar însemna ca cei rămaşi să fie măcelariţi. Însă, luîndu-i după un timp de acomodare cu ei ar câştiga mai mult, fiindcă locurile de unde au venit le sunt mai cunoscute. Rămâne deci stabilit că ei să se instaleze aici până spiritele se vor linişti şi se vor obişnui, ca după un timp să plece cu toţii de bunăvoie la aşezarea de dincolo. U nu are nici un motiv să-i distrugă fiziceşte, ţelul lui fiind doar să-şi formeze un popor pe care să-l conducă, pe care să-l poată asupri, bineînţeles în folosul său şi a lor săi. Asupritorii au avut în decursul istoriei şi o au şi acuma intenţii subiective, în folosul lor şi a acoliţilor lor şi nicidecum în favoarea popoarelor pe care le-au exploatat sau le exploatează şi acuma la sânge. Pentru a ajunge la acest scop se evocă fel de fel de teorii care să mascheze adevătele ţeluri ale exploatatorilor. Cele mai crude exploatări din istoria omenirii, comunismul şi nazismul, ne-au arătat în secolul nostru din plin aceste intenţii ale dictatorilor, elaborându-se slogane mincinoase, invocându-se conducerea poporului de către el însuși, inventându-se aşa zisa luptă de clasă, de duşmanii poporului cu scopul de a-i ucide pe toți cei ce nu erau de acord cu ei, ucideri şi chinuiri în masă. Dar aceşti dictatori şi acoliţii lor nu au dat dovadă de prea multă inteligenţă, erau cu totul lipsiţi de cultură, ceeace i-a şi determinat să distrugă tot ce gândeşte, ce avea vreo contingenţă cu trecutul neamurilor lor. În afară de şiretenie, propia lor îmbogăţire şi cea al acoliţilor lor pe spinarea popoarelor asuprite, nu au avut şi nu au nimica în minţile lor bolnave. Metodele lor sunt şi au fost îndobitocirea maselor prin sloganuri mincinoase, teroare şi crime. Zicala sabia nu taie capul plecat a fost inventat de ei, cu scopul de a cere supunere deplină, fără şovăire din partea celor ce ar îndrăzni să se opună. Dar să revenim la omul nostru care caută să întrebuinţeze aceleaşi metode de a ajunge la putere aşa cum au făcut şi cei din zilele noastre.
Astfel trec câteva zile, oamenii învinşi dau dovadă de nelinişte, dar în acelaşi timp pare că totul intră în normal. U are chiar câteva legături cu unii care se arată mai prietenoşi şi înţelege prin semnele lor că vor să colaboreze cu toate că au fost atacaţi, o parte măcelăriţi şi alţii brutalizaţi. Ei caută să-l facă să înţeleagă că nu-i sunt duşmani, vrând să i se alăture pentru a li se aplica un regim mai bun, atitudine omenească până în zilele noastre, după deviza ubi bene ibi patria. U pricepe ce intenţionează aceştia şi în demagogia lui le explică că ar fi bine să fie cu toţii uniţi, că pentru a forma o comunitate viabilă ar fi bine să fie mai numeroşi. Le povesteşte că grupul lui este mai mic decât cel de aici, ceeace le cauzează o serie de neajunsuri de apărare, dar că el le-a făurit o viaţă mai bună şi belşug. Tot explicându-le în limba grupului în care a fost acceptat şi căznindu-se să se facă cât mai înţeles vorbeşte deodată în limba pe care aproape a uitat-o, care se vorbea în grupul mic care a pierit la erupţia vulcanului, limba lui maternă pe care

nici cu Ia nu a mai vorbit-o. Spre marea lui surprindere observă că în felul acesta se face înţeles. Până acuma nu a stat cu niciunul din învinşii de vorbă, acuma însă îşi dă seama că aceştia sunt din aceleaşi locuri de unde ştie că se trage şi el, după cum a auzit când era copil, de la bătrânii tribului de baştină. Faptul că este înţeles îl bucură, fiind singurul care poate deocamdată să vorbească cu ei, ceeace este un mare avantaj.
Cei câţiva mai în vârstă cu care a vorbit explică a doua zi oamenilor că învingătorii au intenţia de a-i duce în tabăra lor, ceeace produce iar o agiţaie destul de mare. Unii mai curajoşi au faţă de aceştia atitudini duşmănoase, ba se semnalizează chiar atacuri împotriva oamenilor lui U, care însă nu reacţionează, nevrând să producă revolte mai mari. Ţn zilele următoare însă au loc mai multe incidente care se soldează cu morţi de ambele părţi, ceeace îl îngrijorează din nou pe U. El ar fi vrut ca spiritele să se liniştească. Văzând că altfel nu o poate scoate la capăt şi vrând să ocolească pentru moment întrebuinţarea forţei, cheamă în zilele următoare pe cei şase cu care a stat de vorbă şi care s-au arătat dispuşi să colaboreze cu ei. Cel mai asiduu de a intra în legatură cu el este Sin, un batrân mai înalt decât ceilalţi, cu părul alb care are asupra oamenilor de aici o influenţă destul de mare. U îi pofteşte pe toţi în coliba sa împreună cu cei cinci ai săi cu care a venit, căutând să le explice că nu doreşte să întrebuinţeze forţa, atrăgându-le totodată atenţia că nu este bine să provoace dezbinari, în caz contrar se va vedea obligat să procedeze aşa cum va crede de cuviinţă. De data asta le-a vorbit în limba lui maternă şi aghiotanţii lui nu-l înţeleg, dar oamenii învinşi îşi dau seama că noul şef este hotărât să facă tot posibilul de a-şi menţine poziţia câstigată prin luptă şi că nu ar avea nici un sens să se opună. Dealtfel asta a urmărit, faptul că cei vechi nu ştiu despre ce este vorba, nu are pentru el nici o importanţă. Sin profită de atmosfera de destindere, căutând să atragă atenţia că nu trebuie procedat în grabă, ci trebuie aşteptat ca oamenii să se convingă mai întâi că este bine să părăsescă aceste locuri. ªefii fiind ucişi, urmează ca un altul să-şi asume aceastaă răspundere şi că singurul care o poate face este numai U, ceeace îl măguleşte la culme şi în acelaş timp îl bucură că propunerea nu vine de la el ci dela oamenii învinşi; încetul cu încetul câştigă teren şi visurile i se îndeplinesc cu fiecare zi ce trece. Sin se ridică în ochii lui mai mult ca oricine, ceecae atrage ura lui An care îşi vede poziţia periclitată. Dealtfel încă de mai mult timp U nu-l mai consideră ca pe cel mai preţios colaborator. Îl înterbuinţează numai pentru apărarea lui personală, datorită calităţilor lui fizice şi mai ales al ataşamentului de care dă dovadă.
După această consfătuire se simte U mai sigur, mai ales în zilele următoare când constată că nu mai au loc incidente şi spiritele se liniştesc. Bătrânul Sin este şi el mulţumit, dar în sinea sa este convins că U nu se va opri aici, ci va merge mai departe. Deocamdată a obţinut o amânare care nu le poate fi decât favorabilă. În orice caz el este de părere că fuziunea dintre cele două grupuri trebuie să se facă de la sine şi nu forţat, pentru a nu da naştere la animozităţi. De lucrul acesta U se lasă convins, spre binele său, fiindcă în caz contrar şi-ar ridica în cap o mulţime de oameni şi poate chiar pe unii dintr-ai lui. Hotărârea este deci să nu plece încă. Comunică aceasta lui An care, aşa cum procedează întotdeauna, se arată de acord, indiferent dacă este bine sau rău, păreri personale nu are, ci numai cele ale şefului. Pe Sin îl invită să-şi construiască o colibă lângă a lui şi constată că acesta vine cu trei femei şi un cârd întreg de copii de toate vârstele cu care se laudă că sunt ai lui, din care unii au ei înşişi copii, ceeace măreşte clanul la treizeci de persoane. Dealtfel încă din prima zi a observat că aici mulţi bărbaţi aveau numai o femeie, dar majoritatea mai multe. Însă faptul că o femeie are legături cu doi sau mai mulţi nu era

considerat ca ceva prea grav. Pe de altă parte însă se iveau lupte acerbe între diferiţi bărbaţi, când era vorba de a fi cucerită una. Părerea ei nu prea era luată în seamă. Ţn ultimul timp au luat asemenea incidente amploare între oamenii lui U şi cei autohtoni. Pentru a le preintâmpina, se face în aşa fel ca la vânători să meargă jumătate din oamenii săi şi jumatate din ceilalţi, ceeace reduce aceste incidente la un minimum. ªeful grupelor de vânătoare este numit An. Sin a dus şi alţi bărbaţi pe care i-a convins să-l urmeze pe învingător fără rezerve. De fiecare dată când se întorc de la vânătoare împărţeala prăzii se face în acelaşi mod cum este U obişnuit să procedeze. Bucăţile cele mai bune sunt duse în grupul colibelor unde locuieşte el cu ai săi şi restul se dă oamenilor, indiferent dacă sunt ai lui sau ceilalţi. Vânătorile erau dese şi anevoioase, deoarece trebuiau hrăniţi multe sute de oameni, bărbaţi, femei şi copii. Dar în afară de vânat culegeau femeile şi copiii seminţele unei ierbi care creştea peste tot, care erau sfărâmate pe pietre cu bolovani, înmuiate în apă şi mâncate cu carnea crudă. Ei cunosc focul, dar nu ştiu să-l facă, numai când se ivea un incendiu datorită trăznetelor care aprind pădurea. Ei aici nu au ajuns încă în faza să ia focul ca să-l îngrijească cum fac cei din grupul lui U, fiind venerat aici ca un simbol al distrugerii. U socoteşte că oamenii sătui şi mulţumiţi sunt în acelaş timp credincioşi celui care le asigură această fericire. Deocamdată vor trebui şi ei să mănânce carne crudă, deoarece aici nu există focul din mijlocul satului. Va trebui să aştepte să apară pe undeva un incendiu şi atunci îl vor introduce şi aici.
Astfel trec zilele una după alta. Se pare că totul a intrat în normal, nu mai au loc incidente şi în afară de cum arată oamenii lui U şi cei răpuşi nu se mai deosebesc prea mult unii de alţii. Cei veniţi s-au aciuit prin câte o colibă unde au găsit câte o femeie, sau şi-au construit altele din nou. Acuma aşezarea numără aproape cinci sute de suflete. Urmele luptelor au dispărut cu totul şi nimica nu mai arată că aici s-a petrecut o dramă pe care tot oamenii au creat-o. Spiritul de castă este o moştenire din timpuri neguroase, poate o greşală a naturii, sau poate o necesitate, un fel de balanţă a menţinerii rasei umane, dar în acelaş timp provocatoare de dezastre, de ucideri, de sentimente de ură şi bucurie în acelaşi timp, bucurie pentru unii şi nenorocire pentru alţii. Totuşi depinde din ce punct de vede este privită problema şi de cine. În acelaşi timp, nu oamenii şi-au creat sentimentele de castă, de ură, de a avea cât mai mult, acestea le sunt date de natură ca o reminiscenţă din timpuri nebuloase, natura pe care o putem numi a treia formă a existenţei care are şi ea perioade de evoluţie, asociată cu materia care s-a plasat pe un nivel mai înalt, dând naştere vieţii pe pământ, această viaţă care are darul de a se procrea, a se menţine şi în ultima instanţă a-şi da seama de propria sa existenţă. Din acest punct de vedere este de menţionat că spiritul de castă nu are nimica comun cu rasismul, casta putând cuprinde în sânul ei diferite rase care trăiesc împreună fără probleme şi fără ură. Dar pe de altă parte trebuie menţionat că rasismul a existat în toate timpurile, fiind un rău care a distrus multe naţii de oameni, o concepţie ce trebuie eliminată din gândirea omenească. Nu există rase superioare şi altele inferioare, diferenţele oglindindu-se numai în locul unde s-a dezvoltat ea, dând naştere la diferite aspecte exterioare, gândirea şi capacităţile de înţelegere fiind pentru fiecare rasă specifice.
Liniştea aparentă care domneşte de la un timp în aşezare nu este decât ceva de suprafaţă, mulţi din ei şi chiar unii din oamenii lui U nu sunt de acord cu ordinea instaurată, nu vor ca acţiunile lor să fie ordonate de sus, să fie supuşi unor presiuni, dar nimeni nu are curajul să spună ceva de frica consecinţelor. Fiecare are frică de celălalt să nu fie reclamat la cel mare, ceeace ar însemna pieirea lui. Atâta timp cât oile urmează în grup,

ciobanul nu se poate intâmpla nimica, dar oaia pierdută piere. După această concepţie se conduc toţi cei ce au veleităţi de a dicta şi căuta prin toate mijloacele să le bage aceasta oamenilor la cap. Dacă unul îl ridică, este retezat fără pic milă. În una din zile, un bătrân nemulţumit de felul cum se împarte hrana se înfăţişeaza lui U şi se plânge că el nu a căpătat aproape nimica, în schimb ce alţii, cei din anturaj, au primit cele mai bune bucăţi. Auzind cele ce i se spun, U se indignează la culme, cum poate cineva să-i pună ordinea în discuţie ? Un moment are intenţia de a-l ucide, dar imediat îşi dă seama că nu este încă bine să întindă prea mult coarda. Îl lasă deci să aştepte în faţa colibei, spunându-i că îi va face dreptate, apoi apare cu unul din cei cinci căruia îi porunceşte ca în faţa lui să-i aplice jăluitorului o corecţie cu ajutorul unui baston, atrăgându-i totodată atenţia să nu-l ucidă. Ţn strigătele bătrânului, aghiotantul îi aplică lovituri pe tot trupul. Acesta fuge speriat, iar U este mulţumit de felul cum procedează. Trebuie doar să-şi consolideze autoritatea, fiind sigur că aceasta se poate face numai prin frică. După acest incident nu mai îndrăzneşte nimeni să protesteze sau să discute în gura mare evenimentele din imediata apropiere a şefului cel mare, cum s-au obişnuit oamenii să-i spună. Femeile îşi văd de treburi cu creşterea copiilor şi cu toate cele necesare în sânul aşezării, bărbaţii procură hrana din vânători, iar U se interesează în fiecare zi de spiritul care domneşte printre oameni şi de posilitatea de a mări populaţia tribului. Stă mai mult în grupul său restrâns, ba mai mult, oamenii se dau în lături când trece prin aşezare. Încă de mult a observat o femeie care se deosebeşte de celelalte prin infăţişarea ei. Sin spune că este una din femeile fostului şef Asac, ucis de el în toiul luptei, pe nume Unta, care este tânără şi atractivă. Nu a avut timp să aibe copii. Când o femeie moare şi lasă copii mici, ceeace se întâmplă destul de des, datorită traiului greu pe care îl duc, celelalte sunt obligate să-i crească. Rubedenia este socotită pe linie maternă, fiind foarte strict socotită. Aceasta deoarece o femeie putând avea mai mulţi bărbati nu se putea şti care este adevăratul tată. Discuţii nu se purtau pe această temă, totul era reglementat cutumic din timpuri străvechi. Locuinţele sunt construite de toţi laolaltă şi date spre folosinţă celui ce nu are încă una. U este informat de toate aceste obiceiuri de prin partea locului şi îşi aduce aminte că în grupul său de origine era oarecum lafel. ªtia că Ia nu-i era rudă, se cunosc încă de copii, fiind crescuţi împreună de amândouă mamele, neştiind care din ele era adevărata lui mamă, ceeace dealtfel nici nu-l interesa, pentru acele timpuri nici o problemă.
În una din zile trecând cu cei cinci şi cu noii săi paznici printre oameni, îi apare înainte Unta. Corpul îi este acoperit cu o blană frumoasă de leopard, părul lung până la genunchi, fluturând în bătaia vântului, ochii vioi în orbite, pielea măslinie curată şi mersul legănăt îi dau un aspect falnic. Păşesşte înaintea sa cu fermitate, fără să-i pese că cel ce trece este cuceritorul. Are pe cap o covată cu care merge spre râu să aducă apă. U este pur şi simplu fascinat, de mult a pus ochii pe ea, dar în ciuda ambiţiilor sale de mărire se simte mic în faţa acestei făpturi. De data asta însă nu se mai lasă întimidat, se apropie de ea şi o strigă pe nume. Ea se întoarce mirată deoarece la ei a striga o fată pe nume înseamnă că o doreşti. Fata se simte flatată, având în vedere autoritatea celui care o vrea. U o ia de mână şi o duce în tabără sa fără s-o întrebe, lucru destul de supărător. În mintea sa predomină părerea că unui şef îi este permis orice, căci altfel nu este şef. Femeia celui ucis avea o oarecare autoritate printre oameni şi mama Untei alarmează comunitatea, dar orice opoziţie este inutilă. Unii considerând că aceasta va avea asupra lor o influenţă favorabilă, deoarece o femeie are darul să înrobească un timp sufletul unui bărbat, obţinând de la el ceeace alţii nu pot. Dar din acest punct de vedere ei se înşeală, în U s-a

trezit dorinţa de avea o femeie, ceeace îi lipseşte de când a plecat de lângă Ia. Totuşi dacă Unta va pricepe cum să se poarte cu el, oamenii de aici nu vor avea decât de câştigat. Un timp U este cu totul absorbit de prezenţa acestei femei şi nu se mai interesează atât de intesiv de soarta supuşilor săi. Tot timpul şi-l petrece numai în anturajul ei, nepermiţând nimănui să se apropie de ea. Unta se simte oarecum aparent flatată, însă până la urmă izolarea la care este obligată o enervează. Totuşi, neavând încotro trebuie să accepte situaţia în speranţa că până la urmă stăpânul se va plictisi de ea. În toate serile cei doi sunt văzuţi plimbându-se pe albia râului în sus şi în jos, întorcându-se când toată lumea a adormit. Astfel trec mai multe săptămâni şi se apropie sezonul ploios. U este plecat cu oamenii săi de acasă de aproape un an de zile. Cu toate că avea inteţia să-i ducă pe toţi acolo de unde a venit, acuma la apariţia Untei uită de cele ce le-a promis oamenilor săi. Dar într-o zi este trezit la realitate. Aude, imediat după ce se trezeşte dimineaţa, zgomot mare în jurul colibei. Ieşind în prag se vede înconjurat de cei aproape douăsute de oameni ai săi, la care se adaugă şi circa o sută din cei de aici. Unii cer să se întoarcă la femeile lor, iar alţii vor să pornească în altă parte aşa cum le-a promis. Statul în acelaşi loc prea mult timp nu le place, deoarece încă nu s-au desprins cu totul de a fi nomazi. U află de doleanţele lor prin intermediul lui An. Acuma se trezeşte în el sentimentul că nu a procedat bine, că nu trebuie să lase totul la voia întâmplării, ceeace nu poate decât să-l ducă la pieire. Din cauza unei femei să abandoneze totul ? Nu, asta nu se poate. Se îndreaptă în toată înalţimea sa, scoate urletul de rigoare şi spune oamenilor săi că în curând vor porni înapoi de unde au venit, apoi le spune şi celorlalţi pe limba lor acelaşi lucru, uzând de un siretlic. Nu le spune că-i duce în aşezarea sa de baştină ci pur şi simplu în altă parte unde să se poată aşeza iar pentru o vreme. In zilele următoare încep pregătirile de drum, se fac vânători pentru asigurarea hranei, femeile culeg seminţele din care mestecă terciul pe care îl usucă la soare, bărbaţii ascut silexurile pe care le prind în vârful suliţelor. De la aceste întâmplări U n-o mai vede aşa de des pe Unta, îi permite chiar să meargă în cursul zilei la mama ei, dar noaptea o ia totuşi la el.
După mai bine de un an de la cucerirea celor de aici, se hotăreşte plecarea. Oamenii s-au obişnuit unul cu altul şi deoarece sunt de mult timp aşezaţi aici doresc să se aşeze în altă parte. În ei a rămas încă sufletul de nomazi. Fiecare îşi ia ce crede că l-ar ajuta la drum. Bărbaţii se aşeză în semicerc iar femeile cu copiii sunt aşezaţi în interior. Deoarece oamenii lui U nu cunosc acest fel de a umbla, formează ariergarda, ceeace le convine de minune, în felul acesta putând supraveghea toate mişcările, cu toate că nu se mai fac diferenţe de origine. Grupul este foarte mareşi gălăgios, bărbaţii chiuie, femeile cu copiii în braţe vorbesc între ele şi copiii mai mari ţipă ca din gură de şarpe, jucându-se fără încetare. Cu toate că spiritele s-au liniştit, de la un timp se iau totuşi anumite măsuri de securitate. Se formează un grup mai mic sub conducerea lui An care umblă în permanenţă printre oameni. Întreagul grup de oameni se deplasează destul de încet. Nopţile se fac tabere aproape de pâlcuri de pomi, iar dimineţile o pornesc din nou la drum. Din când în când se vânează pentru a avea hrană proaspătă. După cinci zile se ajunge la marginea junglei, iar a şasea, după o odihnă binemeritată, se pătrunde în desiş, ceeace îngreunează mai mult avansarea. Zgomotele animalelor şi răgetele fiarelor nu prea îi sperie, deoarece erau mulţi şi nici o fiară nu ar îndrăzni să se apropie de ei. Numai marginile erau periclitate, dar bărbaţii sunt atenţi şi foarte grijulii cu femeile lor. Străbaterea junglei nu le dă probleme, deoarece călăuzele care i-au adus aici fac acest drum pentru a patra oară şi vânătorii din grupul învins au trecut de o mulţime de ori până dincolo. De aceea nu se

face nici un popas. Spre seară se ajunge dincolo unde se hotărăşte un popas mai lung, de un apus şi un răsărit, pentru refacere. Ţn fine, după un mers de opt zile, în loc de patru cât au făcut la venire, se zăreşte în depărtare o dâră de fum de la focul din centrul aşezării. Oamenii lui U scot strigăte de bucurie, saltă în sus azvârlind în aer beţele lungi cu silexuri în vârf. Ceilalţi în schimb arată o nelinişte profundă. Cu cât se apropie, cu atât se agită mai mult, încetinesc mersul şi vorbesc în şoaptă. Cei din anturajul lui U îl părăsesc, amestecându-se printre ei. După bucuria de la început se arată U din ce în ce mai îngrijorat. Comandă oprirea fără să consulte pe nimeni. Deoarece cei aproape o mie de oameni s-au întins în timpul mersului, trecând mai bine de o oră ca să se adune cu toţii. U îi chemă pe cei cinci şi le ordonă ca fiecare să-şi formeze câte o formaţie mai mică cu care să încojoare pe cei aduşi, fără ca aceasta să atragă prea mult atenţia. Între timp apare şi Sin care are o figură gravă şi pare îngrijorat. Fără ocol îl întreabă pe U dacă aşezarea care se vede este cea a lui, sau dacă are de gând să ducă o nouă luptă. Abea acuma se dumireşte el care este cauza agitaţiei. Auzind întrebarea lui Sin răsuflă uşurat, deci oamenii nu sunt împotriva aşezării care se arată la orizont, ci le este teamă de noi lupte. Pentru moment aceasta este bine, deoarece le va spune că nu are gânduri războinice, dar că pe viitor acest spirit de teamă nu va mai trebui să dăinuiască. Grupul odată strâns se opreşte, formându-se o gloată mare de oameni. În cele din urmă U se îndreaptă în toată înălţimea sa şi scoţând acelaşi strigăt de rigoare îi anunţă că în scurt timp se vor aşeza din nou în locurile care se arată în faţa lor. Se lasă o tăcere deplină, toţi ascultă cu atenţie explicaţiile sale, în limba lor. Cei aduşi răsuflă uşuraţi şi multumiţi că cel mare nu mai doreşte lupte, deocamdată. Faptul că se vor aşeza din nou îi bucură. De mult s-au obişnuit cu oamenii care au dat peste ei, fără voia lor. Poate că este mai bine să fie mai mulţi, aşa cum le-a spus în repetate rânduri noul şi fiorosul şef. Sin se luminează la faţă, U se uită mulţumit la el, părându-i bine că oamenii sunt bucuroşi, de asta are nevoie acuma.
Oamenii din grupa lui U rămaşi aici, au văzut încă de mult praful ridicat de cei ce vin. Vântul l-a dus până în preajma lor. Agitaţia este mare, lafel şi bucuria. Ia il ia pe Ie, care între timp a rescut destul de mare de mână şi cu un grup de oameni şi femei porneşte în întâmpinarea bărbatului ei, singurul pe care îl aşteaptă, restul oamenilor nu o interesează. Se formează grupuri, grupuri care aleargă care mai de care să-i întâmpine. Fiecare are pe câte cineva pe care îl aşteaptă. Zgomotele lor se aud din depărte în susul văii şi la un moment dat ajung până la urechile celor care vin. Pentru prima dată U se simte oarecum emoţionat, dar nu se exteriorizează, un şef nu trebuie să aibe asemenea manifestări, ceeace nu poate decât să-i dăuneze, gândeşte el. Pe măsură ce micile grupuri ajung în faţa masei de oameni, se opresc speriaţi. Au plecat puţini şi acuma se întorc atât de mulţi, că şirul nu se mai termină. La început se sperie ca nu cumva să se fi înşelat ieşind înaintea unor oameni străini care le vor răul, dar văzând pe unii din ei, teama le trece. Ţn cele din urmă se amestecă cu cei mulţi îngroşând din ce în ce rândurile. Femeile sunt fericite că bărbaţii s-au întors. După plecarea lor au rămas în majoritate cu cei tineri care nu puteau face prea mult faţă cerinţelor lor. Cei întorşi, de bucurie le ridică în braţe, care pe care apucă. purtându-le în cârcă. Vacarmul devine din ce in ce mai mare. Oamenii din celălalt grup se uită nedumeriţi la scenele de revedere, dar nu reacţionează în nici un fel. Abea aşteaptă să se aşeze, obosiţi de drumul oarecum forţat pe care l-au făcut în ultimele zile.
U înaintează în fruntea acestei hoarde dezorganizate, înconjurat de aghiotanţii săi şi de mulţi alţii care ţin neapărat să fie văzuţi alături de cel mai puternic. Unta umblă în urma

lui, încojurată şi ea de bărbaţi, însoţită de mama ei. Văzând-o U se simte încurcat, în curând o să apară şi Ia şi nu doreşte s-o vadă pe aceea care un timp i-a fost femeie. Deodată tresare. Vede cum coboară spre el Ia cu un băieţel mărişor şi zglobiu pe care îl ţine de mână şi care nu este altul decât Ie; inima îi bate cu putere, în minte îi apar unele scene petrecute cu ea când erau singuri. Işi revine însă repede, se desprinde de cei ce-l înconjoară şi se îndreaptă spre ea. Unta vrea să-l urmeze, neştiind că femeia ceea este a lui U, dar mama ei o ţine de mână împiedicând-o. Ia fuge spre el şi-şi pune capul de pieptul lui imens şi puternic. De bucurie râde şi plânge în acelaşi timp. U o ridică, aşa cum fac şi ceilalţi, îl ia pe Ie de mână şi porneşte cu ei spre aşezare. Unta are priviri pline de ură, ochii îi sclipesc de dorinţa de a se repezi la femeia pe care şeful lor a primit-o aşa cum nu a văzut niciodată că un bărbat o face. ºinând pe Ia de o mână şi cu cealaltă pe Ie, ajung în aşezarea pe care a părăsit-o cu peste o perioadă de ploi şi una de uscat înainte. Pe măsură ce ajung se îngroașă gloata din de în ce. Oamenii se înșiră în susul văii, aşezându-se fiecare unde apucă. Unii se aruncă în râu să se răcorească şi să se spele de praful care s-a lipit pe trupurile lor înfierbântate, iar alţii mănâncă sau încep să-şi construiască la repezeală adăposturi pentru noapte. U cu ai lui se duce la coliba din susul deluşorului şi constată cu bucurie că a rămas intactă. Nimica nu s-a mişcat de la locul lui, ba din contra, găseşte chiar unele adăugiri din piatră, care îi plac. Ia îi povesteşte atâta cât se pricepe că s-a simţit bine, că nu a dus lipsă de nimica şi că unele femei mai în vârstă au avut grijă de ea. Ie nu a manifestat aproape nici o bucurie la vederea tatălui său şi dealtfel nici el nu prea s-a interesat de el. Legăturile dintre tată şi fiu sunt aşa ca între doi bărbaţi, cum era obiceiul atunci. U ţine la el în măsura în care este băiat şi-l va urma, atâta şi nimica mai mult, alt sentiment nu are faţă de el. O fată nu l-ar fi interesat nici p-atâta. Dragostea paternă era necunoscută în acele timpuri în care omul începea să-şi dea seama că el va fi acela ce va stăpâni lumea, planeta pe care trăieşte, pe care o distruge fără ştiinţă încetul cu încetul.

Ţn ziua sosirii şi în cele următoare toată lumea o petrec numai aranjându-se pentru o şedere mai îndelungată. Oamenii cei noi şi cei vechi s-au amestecat. Femeile de aici sunt ceva mai înalte ca cele venite şi un alt tip. Vorbirea este cu totul diferită, dar ca orice oameni se obişnuiesc repede unii cu alţii, atâta timp cât au ţeluri comune, liniştea şi cele necesare de trai. U se odihneşte câteva zile în mijlocul grupului său restrâns, alături de Ia. Nu se interesează de nimica şi nu întreabă pe nimeni dacă cineva are vreo doleanţă. Constată cu bucurie că toate au intrat destul de rapid în normal. Nu ştie unde este Unta şi deocamdată nici nu vrea să afle, fiind sigur că prezenţa ei în imediata lui apropiere ar putea să-i creeze neajunsuri, ori acuma nu are nevoie de aşa ceva. Îşi face planuri în ce priveşte locuinţa. Trebuie neapărat să pună pe cineva să-i construiască o alta mult mai mare decât aceasta şi chiar decât cea pe care a avut-o dincolo. Nu poate sta lafel ca ceilalţi şi mai ales în preajma lor. Unta i-a spus doar de multe ori că există oameni conduşi şi cei care conduc, care sunt trimişii focului şi al soarelui, că şi el este fiind unul din aceştia, nu se cade să stea între ceilalţi. Doreşte să formeze un grup mare de oameni care să nu se rezume numai la un teriroriu cât o aşezare, ci va trebui să stăpânească teritorii cu multe grupuri cârmuite numai de el. Îşi va construi deci chiar aici o locuinţă aşa cum nu s-a mai văzut, nici chiar de el şi asta cât mai repede posibil. Îl cheamă lângă el pe Sin de care s-a legat în ultima vreme, care are privilegiul de a fi singurul care să-i poată pune întrebări asupra intenţiilor sale. Ba mai mult decât atâta, îi dă chiar unele sfaturi fără să-i fie cerute. În schimb Si, bătrânul care a avut şi el grije de Ia şi care i-a

dovedit atâta devotament, nu se bucură de prea multă simpatie. Nu se sfătuieşte cu el aşa cum face cu Sin. U însă nu-şi dă seama de toate acestea, n-o face intenţionat, procedează aşa cum îi dictează instinctul şi mai ales interesele.
În mintea Untei încolţeşte un plan de răzbunare, este ferm hotărâtă să facă în aşa fel ca U să-i aparţină numai ei şi prin asta şi o parte din putere. El stă numai cu Ia de când au sosit aici şi nu s-a uitat niciodată la ea. Unta s-a mutat cu mama ei în una din colibe, împreună cu ceilalţi, departe de cea a lui U, ceeace nu a făcut niciodată, ea fiind doar femeia fostului şef ucis de el, iar acuma să coboare printre cei mulţi ? Nu, asta nu se poate. La început a fost privită de oamenii de aici cu neîncredere, deoarece s-a aruncat în braţele învingătorului fără nici un pic de ruşine. Acuma însă nu mai are nimeni nimica cu ea, de când au văzut că U a părăsit-o şi s-a întors la femeia lui de totdeauna, ea fiind numai cea care i-a satisfăcut cerinţele de bărbat tânăr în timpul absenţei lui Ia. Pentru a nu da impresia că nu se simte bine printre cei mulţi, adoptă o atitudine de indiferenţă faţă de cel mare şi se arată oarecum prietenoasă faţă de cei care îi adresează cuvântul. Află astfel de zvonurile care circulă printre oamenii veniţi şi anume că ei nu vor putea sta alături de învingator, vrând să plece în altă parte, că numai ei vor munci, iar cei ce i-au adus vor huzuri şi profita de munca lor. Unii din ei îşi arată chiar pe faţă dezaprobarea. Aceste zvonuri ce ar putea isca o revotlă ajung la urechile lui U. Supărat peste culme este hotărât să procedeze tot atât de dur ca şi dăţile trecute, nu este bine să fie împăciuitor.
După ce consideră că trebuie să intre iar în arena vieţii marelui grup, că s-a odihnit destul, convoacă pe cei apropiaţi printre care şi pe Sin hotărâbd ca pentru a doua zi să fie strânşi toţi oamenii pe câmpia de alături. Pune să se construiască în acel loc o ridicătură din pietre de unde să vorbească. Îi ordonă lui An, care între timp a devenit un fel de general al armatei, să strângă o oaste destul de mare pentru paza sa şi a celor ce-i sunt credincioşi. A doua zi de dimineaţă porneşte întreg alaiul spre câmpie unde oamenii s-au strâns de mult, aşteptând să vadă ce va urma. Înconjurat de o suită numeroasă se urcă pe ridicătura de pietre. În acest moment se lasă o linişte mormântală. El ţine la picior bâta imensă de care nu se desparte niciodată la asemenea ocazii. Cei peste douăzeci de aghiotanţi fac roată în jurul său, înarmaţi tot cu bâte de care sunt prinse silexuri ascuţite, mai departe stau cei aleşi de An, înarmaţi cu beţe şi pietre ascuţite gata să facă faţă la orice mişcare suspectă. Nimeni nu are posibilitatea să se apropie mai mult de douăzeci de metri de cel mare. Ridicându-se în vârful picoarelor ca să para mai majestos, începe să le vorbească oamenilor, spunându-le că nu a avut niciodată intenţia să considere pe unii mai buni şi pe alţii mai răi, că toată lumea va trebui să contribuie în egală măsură la binele întregii grupări, că acuma nu se mai pune problema celor vechi şi celor noi, toţi făcând în egală măsură parte din grup. Vorbeşte mai întâi în limba celor veniţi, care era a lui şi apoi le explică şi celorlalţi. Are o voce atât de puternică că se aude până la cel din urmă om. Toţi stau cu privirile îndreptate spre vorbitor, iar pe feţele lor se poate citi interesul pe care îl acordă cuvintelor sale. Când termină, se îndreaptă mai mult în înălţime, dominând pe toţi cei din jur, atât prin înălţime cât şi prin fizicul lui robust, aşteaptând din partea oamenilor o reacţie oarecare, indiferent care, numai să ştie dacă este aprobat sau nu, dar nimeni nu manifestă nici cea mai mică intenţie de a se exprima într-un fel, datorită faptului că niciunul nu a mai luat partea la o asemenea manifestare. Mulţumit totuși că nu a fost dezaprobat în masă, se pregăteşte să se retragă, dar se opreşte uimit locului când veded trei bărbaţi din cei noi, care ies din mulţime, apropiindu-se de ridicătura din centrul adunării. Nu s-a aşteptat la aşa ceva. Fără să-i lase să se apropie prea mult, coboară de la

locul său, înconjurat de cei cinci şi de Sin şi se opreşte în faţa lor. Cei trei se opresc, primul vrând să zică ceva, ştiind că U le pricepe graiul, dar el fără prea multă vorbă ridică bâta şi cu repeziciune îl loveşte cu atâta putere în frunte încât îi plezneşte capul, împroşcând pe cei din jur cu sânge. Aghiotanţii îi urmează fapta şi fac acelaş lucru cu ceilalţi doi care se prăbușesc și ei într-un lac de sânge la picioarele lor. La vederea aceştor scene toată lumea se împrăştie fără să protesteze. Numai Unta nu se mişcă de la locul ei, stă şi priveşte îngrozită cadavrele oamenilor pe care ea i-a încitat la revoltă. U are ochii injectaţi, privirea fioroasă şi muşchii feţei îi joacă pe sub piele. Oricine l-ar fi privit s-ar fi înspăimântat. Abea acuma o vede pentru prima oară pe Unta de când a venit, dar nu observă că i s-a îngroșat pântecele. Nimeni n-a rămas în jurul lor, numai cei douăzeci de aghiotanţi credincioși. El se uita lung la Unta cu ochii încă împăienjeniţi, dar ea îi înfruntă privirea fără să clipească. În ochii ei se reflectă o ură fără margini, nu pentrucă i-a ucis pe aceşti trei care se crede că ar fi avut de gând să se răzvrătească, ci pentrucă a lăsat-o şi s-a întors la Ia. Ar fi vrut ca cel ce creşte în pântecele ei să-l urmeze pe cel ce l-a peocreat U se întoarce fără să-i pese prea mult privirea ei și pleacă în coliba lui. Este mulţumit de ceeace a făcut, a arătat din nou că numai el comandă aici, că nimeni nu are dreptul de a se opune voinţei sale. Ordonă ca cele trei cadavre să fie aruncate departe de aşezare, la hiene. Este mulţumit că nu mai are duşmani care să i se opună, pe faţă cel puţin.

De la cele petrecute a trecut un timp destul de lung, oamenii au uitat aproape de incident şi viaţa a intrat din nou pe un făgaş normal, se fac dese vânători de către mai mulţi oameni în diferite locuri, femeile culeg ierburile necesare hranei, altele au reuşit să atragă mai multe animale mari cu coarne pe care le mulg în fiecare zi, bându-le laptele cu multă plăcere. Totul pare ca şi cum de acum încolo nu mai au nevoie de nimica, că bunăstarea s-a așternut peste toţi. În realitate lucrurile se prezintă așa, deoarece pentru acești oameni fericirea constă în a-şi asigura hrana cea de toate zilele, atâta şi nimica mai mult. Ori, marele grup ce s-a format nu duce lipsă de hrană. Regiunea este bogată, cataclisme nu au mai fost în acea parte a globului, apa se găseşte din belşug, aşa că nu au dece să se plângă. Ţn apropiere se aflau câteva grote adânci cu o apă cristalină şi caldă unde vin din când în când să se scalde şi unde se ţin riturile vânătorii cu care ocazie se vopsesc pereţii grotei cu figuri de animale şi cu scene de vânătoare, care după credinţa lor le va aduce noroc la vânat. Prin apropiere se aflau gropi cu o substanţă neagră care câteodată prindea foc când erau trăznite de fulgere. Oamenii fiind inventivi luau beţe în vârful cărora legau fân, le înmuiau în aceast lichid şi-l aprindeau la focul din mijlocul aşezării cu care mergeu la grotă, putând pătrunde mai adânc. Câţiva din ei aveau dexteritatea de a picta pereţii de piatră, unde se ţineau dansuri religioase pentru reuşite la vânători, dar nu numai pentru aceasta, ci şi pentru sufletele morţilor şi a celor vii, pentru o viaţă bună şi tihnită. Priceput în aceste practici era Sin care s-a dovedit un bun cunoscător al credinţelor oamenilor, pe care ştia să le tălmăcească.

Dar, în afara de aceste veleităţi paşnice ale celor mulţi au fost, sunt şi vor fi firi ambiţioase, cu veleităţi de a conduce, care nu sunt niciodată mulţumiţi cu ceeace au. Cu cât au mai multă putere cu atât vor să aibe şi mai multă, să domine, să simtă că sunt tari, să se aşeze peste ceilalţi compatrioţi ai lor, trecând chiar peste cadavre în adevăratul înţeles al expersiei, oameni fără scrupule, fără suflet şi Dumnezeu. Inteligenţa nu joacă aici nici un rol, ci numai firea rea înăscută a acestor indivizi. Totul ce întreprind trebuie să fie numai în folosul lor şi cum aceasta nu se poate face de unul singur trebuie neapărat

să profite de bunacredinţa a oamenilor, să-i mintă, să promită ce ştiu că nu vor putea ţine, să înşele, să ucidă. Dar şi mai grav, cu ajutorul cozilor de topor, a celor ce nu au nici un Dumnezeu, a lingăilor, trădătorilor, care sunt şi mai josnici decât cel ce-i întrebuinţează. Un asemenea om este U, care a strâns în jurul său o sumedenie de cozi de topor cu ajutorul cărora vrea să-şi atingă ţelul de a domni, a dicta şi a ucide. Un singur lucru i-a mai rămas din trecut, legătura cu Ia, de care nu se poate rupe, amândoi formând aproape acelaşi suflet. Astfel profită şi de descoperirea vacilor care au lapte. Trimite vânători ca să prindă câteva numai pentru el. Le face un ţarc în imediata apropiere a locuinţei sale şi aduce câteva femei care să le mulgă pentru propria folosinţă a anturajului. Nu pierde nici o ocazie să spună oamenilor că pentru a conduce este necesar să duci o viaţă mai aparte, justificând în felul acesta acapararea puterii şi a bunurilor. ªi pentru a întări şi mai mult justeţea teoriilor sale, face în aşa fel să planeze în jurul său un nimb de mister, socotindu-se coborâtor din Iane, zeul soarelui, considerat de cei ce au venit ca personificarea binelui şi al belşugului. Deasemenea tălmăceşte oamenilor semne care i s-ar fi arătat. Cunoscând bine unele manifestări ale animalelor, le povesteşte vânătorilor la întoarcere exact cum s-a comportat prada, cum a fost dobarâtă, ceeace îi uimeşte pe toţi peste măsură. Până în cele din urmă i se atribuie puteri supranaturale, ceeace face ca el singur să gândească aşa despre el. Unul din cei ce-i sugerează fel de fel de idei, cum că ar avea puteri mai mari ca cei de rând, este Sin, bătrânul care i s-a băgat sub piele, care poate să dispună de oricine, chiar An trebuie să i se plece. Sin cunoştea toate zeităţile, fiind un fel de preot când erau aceştia veneraţi, iniţiat în efectuarea riturilor. Tot la sugestia lui este An numit ca descendent din Inti, zeul morţii şi al războiului. doarece el este şi şeful cel mare al vânătorilor şi comandant în timp de razboi. Celălalt bătrân Si, care l-a înlocuit pe U cât timp a fost plecat, nu a fost gonit, dar nici nu mai este luat în seamă. Stă mai tot timpul pe lângă Ia şi Ie, continuând să aibe grije de ei, ceeace nu-i indisplace lui U, din contră, ştie că femeia lui este bine pazită.
U este încetul cu încetul privit ca o persoană aparte, iar cei mulţi nici nu pricep ce se întâmplă în anturajul lui. Nimeni nu caută să înţeleagă sau să întrebe, având ca exemplu ce au păţit cei care au îndrăznit-o. Mulţi sunt de părere că este mai bine să ia toate aşa cum sunt, fără să crâcnească, cum gândeşte marea majoritate, dar mai erau şi unii care în sinea lor nu pot accepta aceste veleităţi şi poze ale lui U. Deocamdată însă este bine să nu se dea de gol. Alţii caută să intre în anturajul lui U, care îşi formează astfel un grup din ce în ce mai mare de acoliţi, dar numai cei apropiaţi au dreptul de a sta în imediata sa apropiere. Locul din centrul satului unde s-au aşezat conducătorii a devenit prea strâmt pentru toţi, mai ales pentru el, care se simte stigherit de prezenţa multora. În una din zile îl ia pe An cu câţiva oşteni şi pe Sin, să caute un alt loc unde să-şi construiască ceva grandios, aşa cum nu s-a mai văzut după părerea sa, însă nu ştie cum, deoarece nu a văzut în viaţa lui nimica altceva decât colibe şi nu-şi poate închipui cum ar arăta o construcţie mai arătoasa. Înţelege că se poate locui şi altfel decât aşa cum stau acuma. Din toate timpurile au existat oameni care au căutat să-şi extindă micul teritoriu în care trăiesc, cu toate că nu au mai văzut ceeace îşi închipuie. Deocamdată trebuie însă să renunţe la acest plan, fiindcă oamenii aduşi dau dovadă de nelinişte. Vor neapărat să plece din nou la drum, nu se pot obişnui cu aceste locuri. Niciodată nu au stat mai mult de şase, şapte luni în acelaşi loc şi acuma sunt de aproape un an aici. Lucrul acesta îl incurcă pe U. Pentru a lămuri lucrurile îl cheamă pe Sin, cărui îi porunceşte să-şi aleagă un grup de oameni pentru a lămuri pe cei ce vor să plece, să le spună că nu este bine ce fac, iar dacă nu vor

să înţeleagă, să uzeze chiar de forţă în numele său, ceeace va aduce la îndeplinire An. Câteva zile în şir umblă Sin printre ai săi să-i convingă că cel mare va face în aşa fel ca să le fie bine şi că nu doreşte să facă nici o discriminare între cei noi şi cei vechi. Dar, dându-şi seama că nu are succes, se hotăreşte la o soluţie extremă. Trimite aproape pe toţi oamenii la vânătoare, câteva sute şi împarte de data aceasta prăzile în mod egal fără să oprească pentru sine şi ai lui ce este mai bun. Repetă aceasta de câteva ori, ceeace are un rezultat pozitiv. Oamenii sătui peste măsură, muţumiţi că nu mai sunt discrimaţi, încep să trândăvească şi nu mai au dorinţa de a o lua din loc. Cu această ocazie profită Unta dorind cu orice preţ să pătrundă din nou în imediata apropiere a lui U. Ţntre timp a născut o fată şi nu un fiu cum ar fi dorit, pa care a dat-o mamei ei spre creştere, deoarece în plnurile ei copilul i-ar sta în cale. Deci Ie are o soră după tată, ceeace pe U nu-l interesază. Faptul că copilul este a lui nu-i pasă şi nici în gând nu l-a mişcat evenimentul. Astfel Unta află de la Sin de planurile lui şi se oferă să ajute şi ea la lămurirea oamenilor. U i-a ordonat să umble în permanenţă printre oameni ca să oprească orice manifestare potrivnică prin forţă. În prima zi are loc un incident. Mai mulţi bărbaţi umblă să convingă oameni să plece. An intervine şi are loc o mică luptă, aceştia fiind ucişi. Unta îl însoţeşte pe An peste tot, vrând cu această ocazie să se facă utilă. Cu tot aspectul său de brută, cu o inteligenţă ce lasă de dorit, îi place de ea, animalul din el. Seara o duce la el în colibă, ea acceptă cu toate că nu-i prea place de el şi numai pentru a avea posibilitatea de a pătrunde cât mai aproape de U, care o zăreşte în coliba de alături, a lui An, ceeace nu-i indisplace, fiind chiar bucuros că fosta sa femeie s-a aranjat. Unta i-a plăcut ca femeie de când a văzut-o, îşi dă însă seama că dacă ar continua legăturile cu ea ar avea greutăţi cu Ia, ceeace nu doreşte, ea fiind cea care îi este mai aproape ca oricare.
După aceste incidente şi întâmplări, intră iarăşi totul în normal, spiritele se liniştesc şi nu se mai aud voci care să ceară plecarea. Dealtfel nu a fost decât un grup mic de oameni care a provocat agitaţiile, marea masă nu o dorea. Ţmpărţirea hranei se face din nou ca la început, dându-se întâi ce este mai bun cercului restrâns din vârful dealului şi apoi restul la oameni. U comandă mai dese vânători ca totul să fie din ambundenţă. Femeile venite continuă cu strângerea grânelor care se găsesc şi aici, din care fac un terci ce se manâncă cu carnea de data aceasta friptă. Oamenii veniţi au invăţat s-o prăjească la focul din mijlocul aşezării, iar cei de aici s-au obişnuit cu terciul importat. Dealtfel li s-a spus că flăcările nu pot fi luate la drum şi ca să le aibe, trebuiau întreţinute zi şi noapte, că acestea fiind un dar al soarelui, că erau în acelaşi timp dătătoare de moarte şi de viaţă. Amândouă grupurile prin unirea lor au învăţat unul de la celălalt câte ceva, ceeace însemna progres. U este mulţumit că s-a instaurat iar liniştea, dar în sinea sa mocneşte dorinţa de a ajunge mai sus, cât mai sus, indiferent cât ar costa asta. ªi, în fine a sosit şi momentul ca să-şi mute sediul în altă parte, mai departe de restul oamenilor, în aşa fel ca să poată supraveghea fiecare mişcare din cadrul aşezării. Un deal de alături este ales, care are în vârf un fel de întăritură naturală. Bineînţeles că va trebui amenajat ceeace cere muncă multă. Află astfel de la Sin că printre cei noi este unul cu numele de Arh care cunoaşte oarecum arta de a aşeza pietrele una peste alta fără ca acestea să se dărâme şi care este acela care ştie să picteze animale pe stânci. Nu face parte din grupul lor, ci a fost zmuls din ghiarele morţii în timpul unei vânători de mamuţi. S-a pierdut de ai săi fiind adoptat de cei ce l-au salvat. De atunci nu a mai plecat şi nu rareori le povesteşte oamenilor de ce e văzut şi trăit în lungile sale peregrinări. U se arată foarte interesat să-l cunoască, în fine va avea pe cineva care să aibe grija de noua sa locuinţă pe care o va construi. Trimite

imediat pe An să aducă pe Arh care nu întârzie să se prezinte. Acesta este un bărbat matur, mai mult spre bătrâneţe, cu părul spre cărunt, cu o fizionomie mai aparte. Sosit în mare grabă, fiind măgulit că este chemat la centru, îi povesteşte lui U că a trecut prin locuri unde a văzut aşezări destul de mari cu construcţii din pietre, acoperite cu ierburi lungi, care îi fereau pe oameni de ploi şi intemperii. A cunoscut chiar oameni care trăiesc în grote adânci unde erau desenate pe pereţi tot felul de scene de vânătoare, unde a învăţat şi el aceasta, unde ardeau focuri întreţinute, lafel ca aici, că aveau rituri de vânătoare mai multe şi mai frumoase ca cele a oamenilor ce trăiasc în savane. El cunoaşte şi arta de a vindeca boli, ştie fel de fel de ierburi care fac bine, din care motiv este foarte solicitat de mulţi oameni, bărbaţi şi femei. Deasemenea cunoaşte vrăji. U ascultă cu atenţie, este pur şi simplu fascinat de tot ce aude. În mintea lui se trezeşte din nou dorinţa de a găsi neapărat pe aceşti oameni minunaţi care trăiesc în palate din piatră şi în grote luminate. Îl invită deci pe Arh să locuiască alături de el, însărcinându-l cu construcţia noii aşezări în vârful dealului.
Sin îl sfătuieşte să trimită din când în când mici grupuri care să meargă cât mai departe pentru a vedea dacă mai sunt şi alţi oameni prin părţile locului, dar de fiecare dată se întorc fără rezultat, ba unii nici nu s-au mai întors, fiind atacaţi de fiare, rătăciţi sau pur şi simplu fugiţi de frica celui mare. Ca să pornească cu toţii la drum nu este o soluţie bună, făcându-i din nou nomazi, coborându-i la nivelul la care au fost. Descurajat de rezultatele negative în a găsi alţi oameni, se hotăreşte să se înceapă construcţia din vârful dealului stâncos. Se sfătuieşte în fiecare zi cu Arh care îi prezintă fel de fel de proiecte care mai de care mai măreţe. Astfel trec zilele una după alta, fără să se realizeze ceva concret. Se părea că Arh face în aşa fel ca să lungească cât mai mult realizarea planurilor celui mare. Sin intervine şi-l sfătuieşte pe U că ar fi bine să fie mai hotărât faţă de Arh, deoarece acesta îi este potrivnic, cautând prin toate mujloacele să-l încurce. Auzind aceasta U se face foc. Când apare Arh în faţa sa îl loveşte cu palma peste obraz şi-l ameninţă că dacă nu va începe să puie în aplicare tot ce ştie se va descotorosi de el. Arh se sperie văzând ochii injectaţi a lui U şi privirea sa fioroasă, ceeace îl determină să-şi schimbe brusc atitudinea. De atunci stă cu frică în faţa celui mare şi nu îndrăzneşte niciodată să-l contrazică. Sin este muţumit, a reuşit să-şi îndepărteze rivalul şi să-şi consolideze poziţia. S-a temut ca Arh să nu-i ia locul. Între timp are loc un incident care îl obligă pe U să dea din nou o lecţie de cruzime. Una din vitele capturate şi ţinute în ţarcurile lui a fost omorâtă de un bărbat şi mâncată de mai mulţi. Drept pedeapsă făptaşul a fost legat de un stâlp şi ţinut timp de o zi şi o noapte. An strânge a doua zi de dimineaţă oamenii în jurul stâlpului infamiei. Peste puţin timp îşi face şi U apariţia, înconjurat de tot statul său major. În câteva cuvinte explică celor de faţă că fapta pe care a făcut-o omul legat se pedepseşte cu moartea, nu fiindcă aşa vrea el, ci datorită faptului că animalele cu coarne care dau lapte sunt făurite de cel care le zămisleşte pe toate, chiar şi pe oameni şi uciderea unei din ele trebuie pedepsită tot cu uciderea vinovatului, în caz contrar spiritele ocrotitoare s-ar îndrepta împotriva lor. După ce le spune toate acestea, se îndreaptă spre osândit şi îi spintecă cu un silex ascuţit abdomenul. Mulţi întorc capul, mai ales femeile, iar alţii scârşnesc din dinţi, dar nimeni nu se încumetă să zică ceva, ştiind ce-l aşteaptă la cea mai mică opoziţie. S-a făcut o linişte deplină, toată lumea stă parcă ţintuită locului. Chiar şi oamenii aceştia care trăiesc în mijlocul naturii sunt înfricoşaţi de procedeele sălbatice celui mare. Deodată toţi tresar, brusc cerul se întunecă şi pe neaşteptate se iscă o furtună foarte violentă, cu trăznete şi tunete. Toţi fug în colibele lor din care unele sunt

luate de vânt. Numai lui U îi vine în minte cea mai grozavă idee pe care a avut-o vreodată. Oamenii acelor timpuri precum şi cei de azi cred în forţe superioare care îi dirijează în viaţă, care au influenţe asupra sortei lor. Ţn acele timpuri când omenirea se afla încă în faşă şi cunoştiinţele asupra naturii erau foarte lapidare, era fiecare fenomen considerat ca o urmare a dezlănţuirii unor forţe conștiente, care domină asupra lumii şi deci şi asupra oamenilor, credinţe ce au supraviețuit până in zilele noastre şi, drept vorbind nu sunt aşa de false, numai că concepţiile despre viaţă şi existenţă s-au dezvoltat odată cu gândirea logică a omenirii. Totul constă în a diferenţia între existenţa materială şi cea imaterială, care în acele timpuri se confunda în minţile oamenilor cu totul. Dar în toate timpurile, chiar şi în cele imemorabile, erau oameni care având o gândire mai avansată îşi dădeau oarecum seama că aceste fenomene de cele mai multe ori nu aveau nimica comun cu existenţa lor pe pământ şi de teama faţă de necunoscut, profitând în folosul lor de credinţele oamenilor pentru a se autodeclara descendenţi din aceste forţe crezute ca conștiente, care guvernează natura, cu toate că ei înșişi sunt cuprinși de temi faţă de natura dezlănţuită şi fenomene ce nu şi le puteau explica. Aşa şi U, el şi-a dat seama că va putea întrebuinţa furtuna apărută, imediat după executarea bărbatului rebel, în folosul său, mai ales că un trăznet cade pe unul din copacii din apropiere, aprinzându-l. La auzul zgomotului, toţi se aruncă înfricoşaţi la pământ, având încă în faţă scena uciderii nevinovatului. Pomul arde cu flăcari care se ridică până aproape spre culmile celorlalţi pomi, iar la poalele lui, U cu Sin şi Si în genunchi cu mâinile ridicate spre cer, implorând parcă o forţă necunoscută care să-i ocrotească, atitudine ce în aceste momente nu era voită, dar în subconştientul lui voit calculată, contradicţie bizară ce se poate manifesta numai în mintea unei fiinţe care este capabilă de a judeca, mintea omenească care încă din cele mai vechi timpuri a fost din punct de vedere al componenţei materiei complet dezvoltată, numai capacitatea ei de acumulare se afla încă într-un stadiu primar, evoluţia conştiinţei ca o consecinţă a celei materiale, una condiţionând pe cealaltă.

Oamenii încă îngroziţi se adună în jurul lui U şi a celorlalţi din preajma sa, omul ucis atârnă însângerat pe stâlp cu capul plecat şi în mintea lor se încuibăreşte o teamă cumplită, Deci, U este   într-adevăr un coborâtor a lui lui Iane zeul soarelui, aşa cum le-a spus de nenumărate ori, deoarece acesta i-a aprobat fapta criminală pe care a săvârşit-o. Încetul cu încetul se strânge întreaga suflare în jurul copacului în flăcări, îngenunchind şi ridicând mâinile spre cer. Toţi erau parcă cuprinși în acelaş timp de o fascinaţie puternică. U coboară din când în când capul spre pământ, ceeace repetă toţi cei prezenţi. Ţn cele din urmă se scoală, se duce la trunchiul de copac răsturnat care a servit de mai multe ori la baterea ritmului, ia două beţe şi începe să bată un ritm drăcesc aşa cum nu mai făcuse niciodată, ceeace are darul de a desmorţi întreaga asistenţă. În scurt timp se face un vacarm de nedescris, de bătăile din trunchiul de copac, de urletele şi ţipetele oamenilor, chiuitul femeilor şi ţipetele stridente ale copiilor. Focul din centru este înteţit cu crengi aduse de femei şi azvârlite în văpăi. Văzând că trucul a prins, U se scoală şi se îndreaptă spre locuinţa sa. El însuşi crede în aceste forţe superioare, fiind convins că ele s-au arătat de partea lui. Ia îl aşteaptă la intrarea în colibă, se agaţă cu mâinile de el şi-şi lipeşte obrazul de pieptul său, cum făcea de fiecare dată când socotea că bărbatul ei a procedat bine. Aceasta are darul de a-l destinde. Obosit şi mulţumit se retrage în colibă. Astfel reintră în aşezare linişteа zilnică dorită de toţi. Se merge la vânătoare, femeile pregătesc cele necesare traiului, iar U cu ai săi pregătesc construirea palatului.

Cei vechi şi cei noi abea de mai vorbesc de lupta sângeroasă care i-a unit. Cu timpul s-a format un fel de limbă vorbită de toţi laolaltă, fără ca cele originare să dispară, Femeile şi bărbaţii se unesc fără să ţină seama dacă fac parte din vechiul sau noul grup. Obiceiul ca o femeie să aparţină numai unuia singur încep să dea roade la oamenii lui U, însă destul de confuz, unii bărbaţi având lângă ei în continuare mai multe. Până în cele din urmă problema nu mai prezintă prea mare importanţă, pe U nu-l mai interesează, deoarece nici un bărbat nu a mai îndrăznit să se lege de Ia şi apoi ambiţiile sale ţintesc mult mai sus decât asemenea probleme lipsite de importanţă pentru acea vreme.
Arh, văzând că U este hotărât să-şi construiască reşedinţa, se prezinta la el cerându-i mai mulţi oameni cu care să plece în căutarea unor materiale necesare construirii palatului din vârful dealului. U acceptă cu plăcere şi-l-însărcinează pe An cu această problemă, care formază grupul dorit. Astfel se pleacă în mai multe expediţii de câte o zi şi se revine de fiecare data fără rezultate palpabile, dar se aduc mici animale vânate cu această ocazie. În realitate i-a fost frică să meargă prea departe. Ţn cele din urmă U formează două grupuri, unul sub comanda lui An şi cealaltă sub a lui Arh, care să se ducă până la munţii care se văd în depărtare, unde nu s-a încumetat nimeni până acuma, datorită fiarelor care mişună prin acele locuri. An ajunge la un loc unde erau numai păduri şi se întoarce fără vre-un rezultat. Arh în schimb găseşte un adevărat depozit de pietre mari cu feţele drepte şi deci bune pentru construcţii. Erau însă destul de mari şi grele, aşa că oamenii refuză să le ia în spinare. Se ajunge la inţelegere ca fiecare să ia o piatră atât de mare cât poate duce, legate cu coji de copaci şi cu toţii o pornesc înapoi în aşezare. De data asta fac două zile în loc de una şi jumătate cât au făcut la dus. Numai din primul drum s-a strâns un maldăr destul de mare de pietre, totuşi insuficiente. Se organizează deci un al doilea drum, de data asta cu toţi bărbaţii valizi, tineri si batrâni. La întoarcere Arh i-a încărcat pe unii atât de mult, încât câţiva au murit pe drum. An umblă printre oameni obligându-i să meargă cât mai repede. Apoi după câteva zile de odihnă se porneşte o nouă escapadă şi astfel se strânge o cantitate mai mare.
Locul ales de U se află pe o ridicătură mai înaltă care are în centru un fel de crater în care se poate amplasa o construcţie de proporţii. Ceilalţi în frunte cu An şi Sin îşi vor amplasa locuinţele în jurul celei centrale, ca pază împotriva oricăror atacuri, apoi ceilalţi mulţi să-şi construiască tot din pietrele care rămân, locuinţele în jurul ridicăturii. Avantajul locului este că în imediata apropiere curge un râu destul de bogat în care se poate prinde peşte şi pază inpotriva atacurilor, deoarece înconjoară aproape tot dealul. Odată cele trebuincioase aduse, U nu mai stă pe gânduri. Doreşte să-şi aducă la îndeplinire planul cât mai repede. Sin este acela care îi sugerează de la un timp toate gândurile de a merge cât mai departe. Îi bagă în cap fel de fel de idei de felul cum să-şi mărească puterea. Ţn ultimul timp stă aproape în permanenţă în preajma lui U, iar An numai când este vorba de a face ordine printre oameni, spre marea lui nemulţumire, dar neavând încotro trebuie să accepte situaţia, mai bine aşa decât jos de tot. Arh în schimb se arată mai zelos ca oricând, dorind să-şi arate măiestria. În cadrul vechiului său grup nu a avut această ocazie. ªeful tribului din care vine, cel ucis de U, era un om fără veleităţi de a ajunge cât mai sus, singura lui grije era să asigure hrana necesară, să organizeze vânătorile şi riturile din grotă, mintea nemergându-i mai departe. Totuşi acest grup era mai bine organizat decât cei ai lui U, având relaţii tribale, cu toate că cele dintre membrii grupului între ei erau tot arhaice, fără nici o reglementare specială, decât numai în ce priveşte împărţirea hranei şi riturile religioase. ªi aici a fost copilul considerat numai ca al mamei, bărbaţii

neavând alt rol decât a le asigura cele necesare vieţii. Ţn spaţiul restrâns al colibei hotărea femeia asupra felului de trai, asupra bărbatului care tocmai era acolo şi asupra copiilor.
După modelul celor văzute în unele triburi mai avansate prin care a circulat, Arh se pune pe treabă. În felul său are multe cunoştiinte pentru acele timpuri. Acuma este în plină maturitate şi fericit că însfârşit își va putea arăta măiestria. Nu are veleităţi de conducător, dar își dă seama că U este un tiran. La început nu a vrut să-l ajute din cauza cruzimii de care a dat dovadă, însă după ameninţările lui se hotăreşte să treacă la acţiune. Ţn fond va putea să realizeze multe lucruri, pentru care ai nevoie de un protector. La forţe de muncă nu se gândeşte, fiindcă are la dipoziţie întreaga aşezare, doar aşa i s-a spus. Văzându-i zelul, U este mulţumit. Se formează mai multe grupuri mici de oameni care să cioplească pietrele, dându-le suprafeţe plane, ceeace pentru aceste timpuri era o muncă titanică. Este nevoie de silexuri foarte rezistente cu ajutorul cărora să se cioplească şi apoi de bucăţi de lemn cu suprafeţe mai mari cu ajutorul cărora să se şlefuiască cu nisip suprafeţele cioplite. Mai întâi însă se duc pietrele mari în vârful dealului, cele mai mici în spinare şi cele mai mari târâte pe pământ, legate cu otgoane făcute din liane, care de multe ori se rupeau, provocând accidente. Pentru a preîntampina orice încercare de revoltă, U formează tot la sugestia lui Sin, mai multe grupuri de tineri vânjoşi care să patruleze printre oameni, care nu muncesc, dar primesc porţii mai mari de hrană.
Arh pune să se niveleze terenul, se pardoseşte totul cu pietre cioplite mai subţiri, formând o platformă, apoi trasează conturul pereţilor şi din acest moment începe munca cea mai grea şi asiduă. Din faţă se deschide o intrare largă care duce într-o sală lungă din care dau în dreapta şi în stânga fel de fel de camere mai mari sau mai mici fără vreo orânduire, iar în fundul sălii o deschizătură prin care se trece în camerele lui U cu ai săi, dar el își alege una singură cu Ia, iar Ie alături, căci a crescut între timp devenind un băieţandru vânjos. După o muncă grea care a durat aproape două luni se arată construcţia gata până la acoperiş, pereţii drepţi din piatră, totul empiric. Ajungând aici, Arh se încurcă. În dreptul uşilor şi ferestrelor a lăsat loc gol, neştiind cum să lege pietrele de deasupra, nu cunoştea tehnica bolţilor şi nici a boiandrugilor, pe care dealtfel la acea dată nu o cunoştea nimeni. Aceeaşi încurcătură când ajunge la acoperiş, nu ştie cum să facă tavanele. Toate acestea îl plictisesc la culme, nu s-a gândit că o să se poticnească tocmai acuma când totul promitea atât de mult. Lui U însă îi place construcţia, pentru el este frumoasă, problema uşilor, ferestrelor şi al acoperişului nu-l deranjează. Pricipalul este că va sta aici departe de cei ce-i cârmuieşte şi nu-i va fi teamă de atacuri. Tot gândind, îi vine lui Arh o idee salvatoare, provizoriu se acoperă camerele cu beţe lungi din bambus şi frunze mari, iar sala mare rămâne descoperită. În cele din urmă se acoperă şi ferestrele si uşile cu pietre mari care trec dintr-o parte în alta, un fel de boiandrugi. U doreşte să se mute cât mai curând în această construcţie, punând să se construiască şi pentru ceilalţi case din piatră acoperite cu beţe de bambus şi frunze mari, toate în jurul deluşorului în susul căruia se află palatul. Ţn lunile următoare toată lumea este ocupată cu transportul şi cioplitul pietrelor, în acelaşi timp şi cu vânătorile, deoarece trebuie hrană, cu atât mai multă cu cât oamenii sunt suprasolicitaţi. Ţn ultimul timp s--au observat dispariţii de bărbaţi care mai apoi au fost găsiţi departe de aşezare ucişi de fiare, ceeace înseamnă că au fugit, speriaţi de muncile grele la care au fost supuşi. U își dă seama că în felul acesta va pierde mulţi din cei de care are nevoie şi pentru a preîntampina aceasta ordonă o pauză mai lungă în care timp intră iarăşi totul în normal, vânători, culesuri de seminţe şi menţinerea focului.

Ie creşte pe zi ce trece, nu mai este copil şi în ultimul timp ia parte la vânători, făcând parte din suita tatălui său.
După o odihnă binemeritată încep din nou construcţiile. Între timp Arh s-a gândit cum să rezolve problema uşilor şi al acoperşsurilor ajungând la concluzia că cel mai bun lucru este să le facă din trunchiuri mari de copac. Pentru asta sunt necesare alte noi expediţii în păduri, pentru aducerea lor. Merge personal cu un grup mare şi alege pe cei mai drepţi şi mai bine făcuţi. Tăiarea lor necesită eforturi peste măsură de mari, lemnul fiind tare şi sculele slabe, sfărămicioase, dar trunchiurile grele sunt aduse prin rostogolire şi cele mai uşoare cu spinarea. La faţa locului se confecţionează prin cioplire bârne lungi şi grele, care se aşează de pe un zid pe altul formând un planşeu deasupra palatului şi ca să nu plouă înăuntru se astupă locurile dintre ele cu lut amestecat cu iarbă şi apoi totul acoperit cu frunzele din care se construiesc colibele. Totul a căpătat un aspect destul de frumos, dar înăuntru bătea vântul şi este umed. Totuşi fericit că a reuşit, Arh face lafel cu locuinţele oemenilor, care fiind cu mult mai mici nu necesită bârne prea lungi şi grele. Ţn loc de uşi se confecţioneaza perdele din cojile copacilor tăiate în dâre subţiri şi atârnate de partea de sus. Deschizăturile uşilor erau aproape tot atât de înalte ca şi construcţia. Totul pare la sfârşit ca un paralepiped imens, cu deschizături din loc în loc pentru circulat. Ferestrele sunt mici, dreptunghiulare.
Însfârşit soseşte şi ziua în care toţi se pot muta în noile lor locuinţe, după un an de muncă asiduă. Datorită acestor lucrări s-a format o clasă de oameni privilegiaţi care aveau misiunea de a supraveghea lucrările şi să păzească pe cei mari, formând nucleul unei gărzi personale permanente a curţii pe care U este pe punctul să şi-o formeze şi organizeze, fără să-şi dea seama că încetul cu încetul organizaţia pe care o fundează se va perfecţiona zi de zi, an de an, mileniu de mileniu, inaugurând o lungă perioadă a istoriei omenirii în care numai o mică clasă privilegiată va avea dreptul să se bucure de bunurile dăruite de planeta Terra, prin munca istovitoare a milioane de oameni, care nu au altă menire decât să moară pentru stăpânitori. U nu mai aşteaptă ultimele finisări şi se mută în noua lui locuinţă, formată din mai multe camere în jurul sălii din mijloc, aşezate oarecum anarhic cu fel de fel de uşi şi intrări, unde până în cele din urmă te rătăceşti dacă nu cunoşti prea bine construcţia. Camera în care va dormi şi-a ales-o în centru, unde este însă aproape întunerec, neavând nici o deschizătură în afară, ceeace dealtfel nu-l interesează prea mult, deoarece aici are de gând numai să doarmă. Pentru Ia alege o altă încăpere cu deschizături în afară, nu prea departe de a sa. La Ie nu se gândeşte, dealtfel de câte ori îl vede nu prea îl bagă in seamă. S-a făcut acuma un bărbat destul de mare căruia îi curgeau privirile după fetele tinere de vârsta lui. Odată a văzut-o pe Unta care i-a plăcut. Ia a observat că fiul ei s-a schimbat, nu mai vorbeşte ca altădată şi nu se mai joacă cu alţi copii. Vede cum îi face ochi frumoşi lui Unta care-l ocoleşte pe cât poate, el neînţelegând cauza atitudinii ei. U la rândul său nu i-a mai dat Untei nici un fel de importanţă. Ea mocneşte în sinea ei, aşteptând cu multă răbdare şi perseverenţă momentul când se va răzbuna, trebuie să aştepte să vadă când şi cum. Nu doreşte să-i spună lui U că are cu el o fată, de frică să nu fie ucisă. Dacă era un băiat i-ar fi spus.
Ţncetul cu încetul se formează o nouă aşezare în jurul aşa zisului palat. Tot dealul şi-a schimbat aspectul. Oamenii lui U s-au mutat şi ei în construcţiile din piatră din jur, iar ceilalţi au plecat din vechiul loc, unde şi-au construit noi colibe care mai de care mai fistichii, imitând pe cea a şefului mare, bineînţeles în proporţii înfinit mai mici. Adolescentul Ia, acuma spre maturitate, este crescut în casa imensă de piatră, sumbră şi

întunecoasă ca însăşi cei ce o locuiesc. În ultimul timp nu s-a mai dus la vânători, nu are nici un fel de griji, nu ştie ce înseamnă să te zbaţi pentru cele ale gurii, toate îi vin deagata. I s-a dat o blană frumoasă de leopard, iar la gât poartă un şirag din dinţii unui animal. Cu timpul se umple imensa construcţie de piatră cu acoperişul din bârne şi frunze, cu oameni care îl servesc şi-l păzesc pe cel mare şi familia sa. Aceştia trândăvesc şi nu fac nimica, aşteptând roadele celor mulţi care duc hrana cea de toate zilele. Au fost aduşi şi câţiva care s-au specializat în cioplirea pietrii pentru confecţionarea a fel de fel de unelte şi lucruri folositoare, pocaluri din care se bea apa, vase din piatră în care să pună mâncarea din care să se poată lua ori de câte câteori era nevoie. Peste tot apar în jurul construcţiei mari garduri din crengi şi piloni cu ţepi, ca să nu se poată pătrunde în palat decât prin faţă. Viaţa îşi continuă cursul, U se simte în culmea ascendenţei sale, a reuşit să-şi pună în aplicare la ceeace a visat încă atunci când a fost singur cu Ia. Astfel trec multe luni în care timp îşi consolidează încetul cu încetul puterea. Din când în când pedepseşte pe câte unul care nu se arată de acord cu felul de trai pe care l-a impus, spre binele său şi a celor din jur. Dar, oamenii de rând nu au nici un motiv de a se simţi mai bine, cu toate că li se spune în permanenţă că el este acela care le pregăteşte un trai mai bun, că de acum încolo vor fi fericiţi. Cine zice contrariul este pur şi simplu ucis de bâtele oamenilor săi, aşa că puţini mai îndrăznesc să i se opună, cerând dreptate şi egalitate pentru toţi. În această atmosferă pregăteşte U cu minuţiozitate mărirea stăpânirii. Vrea să facă din această aşezare un fel de centru din care să domine alte aşezări şi teritorii care să-i aparţină numai lui, el care descinde din Iane zeul soarelui.
Ţn acest timp în jurul său se petrec fel de fel de evenimente de care este străin. Nu ştie că Unta unelteşte să pună mâna iar pe el şi că doreşte pieirea lui Ia. An la rândul său are pretenţia să fie conducător, fiind încitat la aceasta de Unta care vrea să facă din el o unealtă a ei, ştiind dealtfel că acest lucru nu este posibil. Nu vrea să-l piardă pe U, din contra, însă îl montează pe An împotriva lui ca să scape de el, de insitenţele lui, ştiind că U nu va permite nici o nesupunere nici chiar de la An şi în al doilea rând ca la momentul oprtun să acţioneze în aşa fel să apară în faţa stapânului ca o salvatoare, trădând pe An. Răceala cu care o priveşte U o supără, cu toate că este primită în ultimul timp în anturajul lui fără rezerve. Ie se ţine din ce în ce mai asiduu după ea, care deocamdată nu-i dă nici o importanţă, spre marea lui disperare, însă dacă ar putea ajunge prin el la atingerea scopului îl va folosi şi i se va dărui.
U continuă să trimită din când în când câte un mic grup care să cerceteze prin împrejurimi dacă nu cumva au apărut şi alţi oameni pe care să-i supună, dar de fiecare dată se întorc fără rezultat. Aşezarea lor se găseşte în afara căilor parcurse de grupuri mari de nomazi care circulă pe teritorii întinse. Totuşi el nu disperă, are răbdare şi ştie că odată va avea succes. Ţntr-o zi însă, se aude mult zgomot şi multe glasuri în vale, femeile ţipă iar bărbaţii dau năvală spre un loc din afara aşezării. Deîndată trimite pe An cu caţiva oameni să vadă despre ce este vorba. După un timp se întoarce cu un grup mare care duc pe sus pe unul plecat în cercetarea terenului, care are o rană adâncă la piept. Rănitul povesteşte cu mare greutate că unii rămânând în urmă, rătăcindu-se de ceilalţi, au întâlnit un mare număr de oameni, cu mult mai numeros decât cel al lor, cari i-au atacat. Ceilalţi au fost ucişi iar el a scăpat, ascunzându-se rănit într-un boschet. După plecarea lor s-a târât două răsărituri şi două apusuri până a ajuns aici. U este foarte interesat de acest eveniment, dar în acelaşi timp şi îngrijorat, auzind că acel grup este cu mult mai numeros ca ai lui. Un atac prin surprindere ar însemna pieirea lor. Convoacă deci pe toţi oamenii

lui la sfat, în jurul mesei din piatră care se află în sala mare a palatului, unde se obişnuieşte în ultimul timp să se ţină consfăturile. U îi informează de ce a auzit de la ostaşul rănit şi le împărtăşeste intenţia de a porni război împotriva lor. Este sigur că-i va învinge, nu prin număr, ci prin şiretenie, de care a dat mereu în asemenea situaţii dovadă. Îi asigură pe cei prezenţi că va întocmi împreună cu An şi Sin un plan care îi va duce la reuşită. A doua zi se împrăştie zvonul în întreaga aşezare. Toţi bărbatii sunt puşi să confecţioneze fel de fel de arme, pietre de silex ascuţite, prinse în beţe, bâte cu măciulii şi bolovani rotunzi din râu pentru aruncat, care se poartă în tolbe la brâu. Arh le arată cum se pot arunca aceste pietre cu ajutorul unor liane uscate în care se pun la un capăt pietrele şi prin învârtire se trimit spre ţintă. Oamenii fac exerciţii, fiind din ce în ce mai multumiţi de această descoperire. Ba mai mult, el le povesteşte că în anumite locuri se găseşte ceva ce trecut prin foc produce arme foarte puternice şi tari, care nu mai au nevoie de a fi confecţionate din nou după întrebuinţare, dar că încă nu se ştie cum să se producă acestea. Cei ce au încercat şi au reuşit au fost ucişi şi întreaga metodă s-a uitat, nimeni nemai ştiind cum se face, dar deocamdată sunt bune şi cele pe care le au şi le confecţionează. Se fabrică şi pungi din pieile animalelor vânate pentru ducerea hranei pe mai multe zile. Ca să aibe o conducere cât mai bună, trebuie neapărat să ia cu ei cât mai mulţi din cei ce le sunt credincioşi. Iar în aşezare este lăsat Arh, U învestindu-l cu toate puterile în faţa tuturor, atrăgându-i totodată atenţia că dacă îl va trăda, va plăti cu viaţa. Deoarece rămân mai mult de o mie de femei şi copii, lasă două sute de bărbaţi pentru apărare şi procurarea hranei, sub comanda lui Es, un tânăr care de multe ori a dat dovadă de curaj şi devotament. La fiul său Ie nu s-a gândit, ştiind că nu este bun de nimica, fiind crescut mai tot timpul la palat, dar nici el nu este interesat să preia anumite obligaţii. Mai bine se simte în poziţia sa de fiu al celui mare în preajma Untei şi a celorlalte fete tinere. As trebuie să se supună lui Arh în toate privinţele, el fiind pentru vânătoare şi apărare competent. Dupăce au fost confeţionate armele, strânsă hrană mai multă, mai ales terciul făcut de femei, dă ultimele ordine, stabileşte încă odată ce trebuie să se facă în lipsa sa, hotărând ca a doua zi să se pornească la drum, în ce direcţie nu ştie nimeni, fiindcă în afară de înformaţia că oamenii pe care îi caută există, nu are nici una şi nu ştie nimica despre ei. Trebuie totuşi încercat, cu toate că s-ar putea ca aceştia să fi fost numai în trecere pe aici.

Ţn palat rămâne Ia cu fiul ei Ie, Sin şi Si. Unta rămâne în locuinţa ei, înconjurată de mai mulţi bărbaţi tineri pe care a reuşit să-i reţină datorită influenţei lui An. De la un timp se dau la ea petreceri care nu mai contenesc, ce se transformă de multe ori în adevărate origii, la care ia şi Ie câteodată parte, fără ştirea tatălui său. Ţn ziua plecării este mare agitaţie. U le vorbeşte celor ce rămân, explicându-le scopul expediţiei prin prizma voinţei sale de a extinde cât mai mult aşezarea, ceeace nu poate fi decât, după părerea sa, spre binele tuturor. Ordonă pe un ton aspru ca toţi cei care rămân să fie liniştiţi până la întoarcerea sa victorioasă, să fie bine primit că în caz contrar Iane se va supăra pe ei, ducându-i la pieire. Apoi îi cheamă pe cei doi bătrâni cunoscători ai datinelor, Sin şi Si şi ordonă să fie aprins un foc mare în vale unde pentru câteva ore se dezlănţuieşte drăcescul dans Inti, al morţii, care se face de fiecare dată când se pleacă în locuri unde nu se ştie dacă se vor întoarce. Când flăcările se înalţă spre cer, azvârlind scântei luate de vânt, U începe să ţopăie în jurul său, urmat imediat de toţi cei prezenţi. Ceremonia durează câteva ore, în care timp cei doi batrâni aruncă în permanenţă în mijlocul văpăilor bulgări mari de seu, care topindu-se împrăştie în jur un fum şi un miros înecăcios. Aceasta spre a-l înbuna

pe Uni zeul răului care trebuie gonit, mai ales acuma când majoritatea bărbaţilor pleacă în intâmpinarea pericolelor. Spre prânz dansul încetează. Toţi sunt negri de praful şi fumul care s-a ridicat, sudoarea le curge şiroie. La încetarea bătăilor tobelor, se lasă o linişte deplină, iar cei care s-au prins în dans se culcă la umbra copacilor şi a stâncilor din jur ca să se răcorească, iar alţii se aruncă în apa cristalină care curge la vale. U le explică celor din anturajul său că în felul acesta a înbunat pe Uni care de acum încolo îi va călăuzi în luptă şi îi va păzi pe cei rămaşi. Uni vorbeşte prin el, fiindcă numai el este direct coborâtor din Iane, zeul soarelui, care la rândul său se trage din nenumăratele mici lumini ce strălucesc nopţile clare pe cer. Această descendenţă i-a sugerat-o Arh.
După odihnă, când oamenii se simt mai bine, se dă semnalul de adunare. Când soarele este drept deasupra lor, marele grup de războinici se pregăteşte de drum. U îşi ia rămas bun de la Ie, dă ultimele dispoziţiile de rigoare celor care rămân şi dă ordin de plecare. care are loc într-un vacarm şi haos de nedescris. El umblă în frunte încojurat de ai săi şi o gardă aleasă dintre cei mai înalţi şi voinici, apoi urmează grosul oştirii. Nimeni nu merge organizat, ci totul are aspectul unei hoarde fără căpătâi. Se umblă haotic, fiecare cum vrea, neţinîndu-se seama de faptul că cei aproape o mie au fost împărtiţi în cinci grupe mai mici, fiecare sub comanda unui om de încredere. An este acela care dispune de toţi şi care execută ordinele celui mare. După indicaţiile celui ce a văzut oamenii se îndreaptă cu toţii spre direcţia unde răsare soarele. Ţn văzduh se ridică un nor de praf şi încă de departe se aude imensul vacarm al acestei oştiri. Seara în aşezare se lasă liniştea mai devreme ca deobicei. Toţi se culcă trişti de plecarea grupului mare de bărbaţi. Dealtfel ei sunt destul de bine apăraţi de ridicătura înaltă pe care au facut-o în jur, ceeace nu permite animalelor să-i atace. De alţi oameni nu le este frică, fiindcă de mult nu au mai fost mai văzuţi prin părţile locului. Totul este ca nimeni să nu iasă prea departe din incintă, afară de bărbaţii care aduc hrana şi care merg aproape zilnic la vânătoare precum şi femeile care culeg seminţele din care fac terciul. Unele din ele au strâns seminţele acestor plante pe care le-au semănat în jurul colibelor lor. Ţn ultimul timp şi-au făcut apariţia mamuţi care le dă posibilitatea să vâneze mai rar, când unul este doborât, ajunge pentru mai mult timp, carnea lor fiind foarte apreciată, friptă în focul din mijlocul aşezării. În timp ce unii pleacă la vânătoare, rămân alţii aici pentru a-i păzi. La apă nu au nevoie să meargă fiindca râul curge chiar în mijlocul aşezării.
Ia cu fiul urmăresc din vârful dealului plecarea lui U cu ai lui, din palatul din piatră, până când nu se mai văd în zare. Au rămas cu Sin, Si şi Arh care s-au mutat în palat. Unta rămâne în coliba ei din piatră înconjurată de câţiva tinerei ce-i puteau fi copii, cu care se distrează zilnic. De câteva ori s-a arătat duşmanoasă faţă de Ia, care însă nu-i dă prea multă importanţă, neştiind cauza atitudinii ei. Numai faptul că Ie se află în anturajul acestei femei o deranjează, deoarece este din ce în ce mai prins în mrejele ei. El îşi dă seama că femeia aceasta aparţine tuturor celor din anturajul ei. Simţul stăpânirii depline a femeii l-a moştenit de la tatăl său, dar o iubeşte şi rotunjimile corpului ei îl înebunesc, nu poate deci renunţa la ea, dar nici nu vrea să uzeze de forţă, ştiind că în cazul acesta o va pierde. Va trebui deci s-o ia cu binişorul. De sfaturile mamei lui nu-i pasă. De când s-a mărit nu-i mai dă socoteală de ceeace face, a devenit independent şi procedează aşa cum îi dictează conştiinţa şi simţurile sale be bărbat tânăr. Dealtfel prea multe veleităţi nu are încă, în afară de dorinţa de a fi cât mai prezentabil şi a place celor în jur, mai ales fetelor. La vânătoare nu mai merge, neştiind ce înseamnă să-ţi câştigi hrana cea de toate zilele, chiar cu preţul vieţii, ceeace mama lui ştie foarte bine, mai ales tatăl lui, de care nu-l

leagă nimica. Îi admiră forţa şi tenacitatea, atâta tot. Dealtfel U nu a cunoscut niciodată dragostea de mamă adevărată şi nici cea de părinte. Pentru el copiii sunt ale femeilor care au datoria să-i crească, ca apoi la adolescenţă să se integreze bărbaţii în tagma bărbaţilor, iar fetele în menirea lor de născătoare de oameni. Rolul mamelor ne mai având după aceea nici o importanţă. Lafel şi Ie, de când a crescut şi s-a trezit în el bărbăţia, nu mai simte nevoia să fie lângă cea ce i-a dat viaţa, totul la el se reduce numai la bunul trai pe care îl duce, lipsit de griji şi mai ales că-i este dat să facă ce vrea. Nimeni nu îndrăzneşte să-l oprească în calea sa, de frica consecinţelor, nu în ce-l priveşte pe el, ci de teama tatălui său, atotputernicul coborâtor din Iane. Ia în schimb are suflet de mamă, ca în toate timpurile, chiar şi acestea de acum multe sute de mii de ani când omenirea trăia, suferea, se bucura şi femeile îşi iubeau copiii, ca acuma, fără excepţie. Bineînţeles toate în spiritul acelor vremi de foarte de demult. Omul gândeşte, are sentimente, iubeşte şi urăşte, dar în acelaşi timp are darul de a-şi da seama de ceace face, poate să deosebească între rău şi bine, cu toate că unii în zelul lor de a fi peste ceilalţi nu doresc să facă această diferenţă, nu pentrucă nu sunt în stare, ci pentrucă nu-i interesează, ţelul de mărire a fost, este şi va fi în toate timpurile mai puternic decât orice sentiment sufletesc.
Astfel Ia vede că Ie se pierde, că nu mai este tânărul bărbat de altă dată, că s-a încurcat cu o femeie ce nu este respectată ca atare de ceilalţi. La încercările ei de a-l îndepărta de Unta este bruscată şi câteodată la insistenţele ei îi spune cuvinte grele, pe care femeia le supaortă numai la gândul că poate la urmă va renunţa la acea femeie destrăbălată, dar inutil, cu cât caută să-l îndepărteze mai mult cu atât o vizitează mai des. Până în cele din urmă aproape că nici nu mai vine acasă şi când o vede pe mama sa o ocoleşte ca să scape de ea. Mai ales de când a plecat U, Ie îşi face de cap. Ia este din ce în ce mai tristă. De când o duce mai bine şi a scăpat de viaţa grea din timpul singurătăţii, nu mai are parte de fericire. Este îngrozită de cruzimea bărbatului ei şi în ultimul timp de comportările fiului. Pe de altă parte Unta jubilează. De prima dată când a văzut-o pe Ia o urăşte de moarte şi s-a jurat că o va duce la pieire. Cât timp a fost U încă prezent nu a îndrăznit să întreprindă ceva împotriva ei, de frica lui, dar acuma când a rămas singură a devenit o ţintă uşoara şi fără nici o apărare. Ia simte toate acestea şi în disperarea ei caută să-şi apropie pe Sin şi Si, cu toate că nu ar fi vrut-o. Ţn toţi anii de când trăieşte în acest grup nu a legat cu nimeni vreo legătură de teamă că ar putea să-l supere pe U. Este o fire retrasă, ascultătoare, fără veleitaţi de a fi înaintea celorlalţi, din contra, la toate ceremoniile stă mereu în spatele bărbatului ei, în aşa fel ca să nu fie observată. Acuma de când a plecat U simte nevoia mai mult ca oricând să aibe pe cineva de partea ei, care s-o înţeleagă, să-i cunoască durerile, cu care să se sfătuiască. Văzând că nu o mai scoate la capăt cu fiul ei, convoacă în una din zile pe cei doi bătrâni şi în limba ei săracă le spune ce are pe suflet, cu mare greutate. Ar fi vrut să le spună alte lucruri despre el, să fie mândră şi nu asemenea josnicii, din care cauză vorbeşte rar, ezitând să întrebuinteze cuvinte prea dure. Până la urmă bătrânii înţeleg despre ce este vorba şi îi promit că o să stea de vorbă cu el, căutând să-l readucă la realitate. Ei nu au acces permanent în casa lui Unta, dar se duc câteodată la ea. Arh nu ştie nimica de toate acestea, el şi-a luat rolul de locţiitor în serios şi toată ziua nu face decât să se plimbe printre oameni trăgând cu urechea, pândindu-le mişcările, organizează vânătorile şi împarte hrana, mai întâi celor din deal şi apoi celorlalţi, dar mai echitabil decât o făcea An, nu pe faţă ci mai pe ascuns, ca să nu fie pârât când ceilalţi se vor întoarce. Oamenii care au rămas se simt oarecum mai liberi, Arh nedând niciodată dovadă de cruzime şi nici acuma nu se comportă astfel. Ţn una din zile

aude că nişte femei şi bărbaţi nu sunt multumiţi de felul cum s-a făcut împărţirea cărnii, că unii şi-au pus deoparte bucăţi de carne fără să întrebe în prealabil şi fără a avea drept s-o facă. Auzind ce i se spune este descumpănit, nu ştie cum să procedeze şi ce să facă. Are de ales între a-şi arăta autoritatea, sau a se lăsa dus de nas, ceeace la întoarcerea lui U l-ar fi dus la pieire, în cazul că acesta ar veni curând şi nu se ştie niciodată. Pentru a arăta că el dispune, convoacă a doua zi lumea în jurul focului din centrul aşezării. Este hotărât să fie cât se poate de drastic. Cheamă pe Es, tânărul şi frumosul comandant al vânătorilor, lăsat de U în această funcţie, îl pune să pregătească un stâlp şi frânghii confecţionate din coajă împletită de copac, ca acelea cu care se leagă animalele aduse de la vânătoare. Seara convoacă toţi bărbaţii rămaşi în faţa palatului şi imitându-l pe U le vorbeşte cu o voce puternică, căznindu-se să se facă cât mai bine auzit, neavând volumul lui. Întreabă de mai mulet ori cine este acela care fură din carnea vânată. Neprimind nici un răspuns se duce spre unul mai în vârstă şi mai slab care stă mai la margine, îl trage spre centru şi îi ordonă lui Es să-i ia un interogatoriu. De frică acesta recunoaşte înainte ca să i se pună vreo întrebare că şi el a luat bucăţi de carne fără să ceară voie. Arh se multumeşte cu unul, ordonând ca acesta să fie legat de stâlp şi ţinut acolo până dimineaţa când i se va da pedeapsa cuvenită, exemplară, în aşa fel ca nimeni să nu mai facă aceasta. Condamnatul a fost legat atât de puernic încât a urlat toată noaptea de durere. Văzând că dimineaţa oamenii se strâng în jurul stâlpului, vinovatul se îngrozeşte. Se uită la cei din jur cu ochii holbaţi, cu gura căscată şi cu muşchii feţei care îi joacă nervos sub piele. Este un bărbat trecut de maturitate, slab fiziceste, îmbătrânit înainte de vreme, care toată viaţa a luptat din greu ca să trăiască. Nimeni nu-l plânge, fiindcă în ultimul timp a trăit retras, fără femie şi copii. Mergea cu toţii la vânătoare doar pentru a căpăta mică bucată de carne, insuficientă pentru a-l sătura. Deodată lumea se agită, apare Arh îmbrăcat într-o piele de leopard, însoţit de înaltul Es şi de mai mulţi bărbaţi bine înarmaţi şi bine hrăniţi. Ajungând lângă condamnat explică oamenilor de ce este acuzat şi fără prea multă vorbă îl condamnă la moarte prin ardere. Omul legat începe să urle, agitându-se ca o fiară prinsă în laţ şi pentru a termina mai repede Arh ordonă oamenilor săi să-l dezlege şi să-l azvârle în mijlocul focului care între timp a fost înteţit atât de puternic încât se ridică văpăi imense spre cer. Omul este apucat de mâini şi picioare, balansat şi în momentul când să fie aruncat în văpăile focului, Arh are o mică slabiciune, dându-şi seama că pedeapsa este prea aspră şi crudă. Ordonă deci celor ce îl ţin să-i dea drumul şi lui Es să-i aplice câteva lovituri cu franghia cu care a fost legat. Ţn felul acesta a împăcat şi capra şi varza, mulţumit că nu şi-a dat frâu liber cruzimii, fiind sigur că U îl va aproba la înapoiere pentru activitatea sa. Cu aceasta se termină ceremonia pedepsirii, omul o rupe la fugă fără să se uite înapoi, iar ceilalţi se îndreaptă fiecare la treburile sale. Bărbaţii pornesc la vânătoare ca deobicei, iar femeile la cules seminţe. Ia şi Ie nu au luat parte la judecată. De la aceste evenimente nu s-a mai auzit că cineva îşi insuşeşte ceva ce nu i se dă de sus. Arh este mulţumit fiindcă şi-a întărit autoritatea, oamenii privindu-l ca pe şeful cel mare şi-l respectă ca atare.

Ţn tot acest timp Unta continuă, fără să-i pese de cineva, petrecerile din coliba ei, vizitată de tineri bărbaţi. Cu toate că o femeie putea să aibe diferiţi bărbaţi, dar faptul că mai mulţi în acelaş timp profită de ea, nu era prea bine văzut. Printre aceşti tineri se află şi Ie care s-a mutat oficial la ea. Intervenţiile lui Sin şi Si nu au avut nici un efect, din contra, tânărul le vorbeşte pe un ton arogant şi obraznic, interzicându-le să se mai amestece în treburile sale particulare. Aflând de această intervenţie Unta se simte jignită şi pur şi

simplu le interzice celor doi batrâni să mai calce în coliba ei. Numai Arh mai are acces liber şi se bucură în continuare de simpatie din partea ei. Toate acestea o întristează pe Ia care în sinceritatea şi curăţenia sufletului ei, nu se gândeşte nici o clipă să uzeze de faptul că este femeia celui temut aici, dar nici nu poate lăsa lucrurile aşa cum sunt, fiind hotărâtă să acţioneze într-un fel. Astfel, în una din zile se hotăreşte să meargă la Unta, după ce s-a sfătuit şi cu Sin şi Si, care au fost şi ei de aceeaşi părere. Ca să nu fie singură, ia cu ea o femeie mai bătrână care îi era mai apropiată şi care o servea oarecum. Intră pentru prima dată în palatul lui An, făcut şi el din piatră, care are o cameră interioară complet întunecoasă şi mai multe mici în jur, cu ferestre înalte sub formă de dezchizătură prin care pătrunde o lumină difuză. ªtie că Unta locuieşte câteodată aici, în camera din centru unde aduce foc, ceeace umple totul cu un fum înecăcios care se îngroaşă mai mult când se prăjeşte şi carne. Ia nu-şi anunţă sosirea, vrea să surprindă, ca să se convingă că totul se petrece aşa cum se aude. Pătrunzând în prima cameră prin deschizătura care ţine loc de uşă, se îneacă de fumul gros de acolo şi speriată fuge afară. Pereţii sunt negrii, iar în aer un fum gros, înecăcios. Ţn camera din centru se aud voci multe, râsete şi chicoteli de femei. Ia nu se lasă şi se îndreaptă într-acolo. Ajungând în prag este văzută de cei prezenţi, se lasă o tăcere deplină, toţi rămân înmărmuriţi. Ţn centrul odăii arde un foc destul de tare care luminează încăperea, iar pe jos sunt întinse blănuri de animale. Unele femei prezente sunt goale, întinse pe jos, iar bărbaţii culcaţi peste ele. Unta stă sprijinită de unul din stâlpii din piatră, ţinându-l pe Ie de gât. Celelalte femei sunt foarte tinere, fiecare cu câte un bărbat tot atât de tânar, din cei ce au fost numiţi de U pentru paza aşezării. Scena care i se arată este scabroasă. Ia rămâne înmărmurită. Unii se retrag şi dispar prin deschizătura din spate, numai Unta nu se sperie, se apropie de Ia şi se postează în faţa ei cu mâinile în şolduri. Văzându-i îndrăzneala Ia vrea să se retragă, dar nevrând să arate slăbiciune nu se clinteşte din loc. Ie se desprinde de Unta şi se duce spre fundul odăii care este mai în umbră, ascunzându-se în dosul unei coloane din piatră, aşteptând să vadă ce se va petrece. Unta nu scoate nici o vorbă, stă in faţa mamei care vrea să-şi scoată fiul de aici şi o priveşte sfidător. Ia în schimb nu se uită la ea nici sfidător şi nici cu ură, are o privire normală, liniştită, aşa cum o are deobicei, ceeace o agasează pe Unta la culme. Ar fi vrut să fie provocată ca să aibe motiv de scandal. Ia o intreabă în cele din urmă pe un ton cât se poate de calm şi linştit dacă Ie este acolo, cu toate că la văzut când a intrat; Unta tresare auzind că este vorba de fiu şi nu de tată, dar nu răspunde. Ia se duce spre mijlocul odăii fără nici un ţel aparent. Cei care au mai rămas se retrag şi ei, iar cele două femei rămân singure, în afară de Ie care continuă să se ascundă după stâlp. Pentru prima oară în viaţa lui îi este oarecum ruşine de mama lui. Ia începe pe limba ei săracă să-i vorbească Untei, explicându-i că nu este frumos ceeace face, că este vorba de fiul ei care este şi a lui U, că prin aceasta îi diminuiază autoritatea de care are nevoie, mai ales acuma când el nu este aici. Nici de data asta Unta nu reacţioneaza şi se uită la ea în continuare cu acelaş aer agresiv, neîndrăznind însă să treacă la contraatac. Atitudinea ei se datoreşte în primul rând faptului că a rămas foarte surprinsă când a auzit că este vorba de Ie şi nu de U. Văzând că nu o poate scoate la capăt Ia îşi ia inima în dinţi şi se duce prin odaie uitându-se în toate părţile, simţind că fiul ei este prin apropiere. Nu i-a fost greu să-l găsească. Ie se ridică de pe jos unde s-a aruncat ca să nu fie văzut de mama lui şi se postează în faţa ei, întocmai cum făcea când era mic şi a fost certat fiindcă nu a fost cuminte. Ia îl ia de mână şi-l duce afară sub privirile furioase ale Untei. Ie se simte ca hipnotizat de mama lui, nu îndrăzneşte să facă nimica şi

nici să se opună. Este dus astfel până în camera ei, trecând printre oamenii curioşi de afară care între timp s-au strâns să vadă ce va urma. Ie se aşează pe o piatră şi continuă să se uite la mama lui năuc, la aşa ceva nu s-a aşteptat. Ea se apropie de el, îşi pune capul pe pieptul lui mare şi puternic, întocmai cum făcea cu tatăl său şi începe să plângă înfundat. El în schimb nu este nici înduioşat şi nici speriat, ci pur şi simplu ruşinat. Este ca un copil mare, comportându-se ca atare. În cele din urmă se scoală, o împinge pe mama lui uşor laoparte şi pleacă. De atunci nu s-a mai dus la Unta mult timp, ceeace pe ea însă nu a împiedicat-o să continue cu viaţa destrăbălată. Ba mai mult, trimite din când în când câte un tânăr să-l cheme, dar el se ţine tare. Sin şi Si sunt fericiţi că totul s-a terminat cu bine. La cererea lui Ia se ocupă mai deaproape de Ie. Este luat aproape zilnic la vânătoare. Prima dată nu i-a plăcut, dar în cele din urmă prinde gust. Se scoală dimineaţa devreme, fiind primul la locul de întâlnire. Poate fi văzut serile în albia râului confecţionându-şi uneltele de vânătoare, fără să apeleze la ceilalţi oameni. Dealtfel toţi încep să-l respecte, dar nimeni nu are curajul de a-i veni prea aproape. Es este mulţumit de faptul că are ocazia să se împrietenească cu fiul celui mare. Este foarte atent la tot ce face şi îl învaţă să mânuiască armele pe care le-a confecţionat, lăudându-l de abilitatea de care dă dovadă, chiar atunci când îşi arată stângăcia. Serile le petrec împreună. De multe ori o întâlnesc pe Unta, căreia însă nu-i dă nici o importanţă. De fiecare dată când îl vede îl strigă, el însă îşi continuă drumul fără să întoarcă capul. Ţn sinea lui ar fi vrut s-o vadă din nou, fiindcă nu poate uita de plăcerile pe care i le-a furnizat. Es o cunoaşte şi el, o vede chiar destul de des, dar niciodată nu s-ar fi gândit s-o frecventeze. ªtie de petrecerile care le dă. Încă nu şi-a ales nici o femeie fiind foarte tânăr. Îi place de micuţa Sena, o copilă care la vederea lui roşeşte. Mama ei este bucuroasă că fiica ei se uita la acest băiat înalt şi curajos. Pentru acele timpuri conta pentru o femeie mai mult ţinuta şi curajul bărbatului cu care se unea, în scopul procreării, sentimentele nefiind încă destul de dezvoltate, alegerea stând de partea bărbatului, femeia având mai puţin de spus şi deci de ales. O minte ageră şi inventivă nu are nevoie de o materie atletică, ceeace dovedeşte că a treia formă de existenţă, de care am vorbit în mai multe rânduri, nu ţine seamă de felul materiei organice cu care se asociază, dar şi contrarul este valabil, un om fiziceşte un atlet, poate fi şi spiritual la un nivel înalt. Minţi luminate au existat în toate timpurile, chiar şi în acele în care omenirea trăia foarte strâns legată de natura înconjurătoare, dar mulţi din ei nu au avut posibilitatea de a-şi pune cunoştiinţele, talentul, inventivitatea şi simţămintele în valoare, pentrucă fenomenului sezizat nu i s-a dat nici o importanţă practică, ceeace dealtfel este valabil şi în zilele noastre supertehnicizate, ceeace de foarte multe ori frânează progresul. Omul învaţă, studiază, ia de la alţii, aplică cele învăţate, de multe ori chiar îmbunătăţeşte cele acumulate, dar când intervine ceva ce iese din cunoştiinţele acumulate, consideră aceasta ca ceva ce nu mai încape în ceeace a învăţat, respingând categoric orice ideie nouă. Dar, progresul omenirii nu se bazează pe aceştia, ci pe marii gânditori şi înoitori ai omenirii, cari pot fi număraţi pe degete, oameni cu o gândire care depăşeşte cu mult cele care plutesc la un moment dat în lume. Invenţia roţii nu a avut loc într-un anumit loc la o anumită dată. Încă din timpurile cele mai îndepărtate a fost cunoscută, dar cel ce o întrebuinţa nu a transmis şi vecinului său constatarea că în felul acesta se poate transporta mult mai uşor. Abea după ce un grup compact de oameni au început s-o întrebuinţeze, a început să se răspândească. Există o concepţie colectivă a omenirii care şi ea evoluiază ca orice ce există pe pământul nostru şi peste tot în infinitul

univers, din care facem parte. Nimica nu este inventat, din nimica, ci totul există trebuind numai să fie descoperit şi nu inventat.
Prietenia care s-a legat între Ie şi Es este văzuta cu ochi buni atât de Ia cât şi de Sin şi Si. Tinerii sunt mereu împreună, discutând într-una despre fel de fel de probleme abordate de bătrâni, care mai de care mai complicate. Astfel, în una din zile s-au certat fiindcă Si a susţinut că soarele răsare dintr-un punct contestat de Sin. De atunci stau aproape zilnic pe acoperişul palatului, observând cum se mişcă acest glob de foc pe cer, acest dătător de viaţă care le zămisleşte pe toate şi chiar pe Iane însăşi. Dealtfel ei cred că nu Iane a zămislit soarele ci soarele pe acesta şi că amândoi s-au născut în acelaşi timp, că fiecare este stăpânul celuilalt. Discuţia are loc între cei doi tineri şi bătrâni, care după cele întâmplate la Unta, se ocupă în mod asiduu de ei, fiind mulţumiţi că Ie se îndreaptă spre bine. Arh în schimb este cu totul absent de frământările zilnice. Singura lui grije este să nu izbucnească o revoltă şi ca produsul vânătorilor să fie corect împărţit, bineînţeles dupăce el cu ai lui şi-au luat partea. În afară de asta visează zilnic palate mari pe care le va construi, este preocupat cum să realizete acoperişuri trainice care să nu necesite lemn, cum să facă ca ferestrele şi uşile să nu aibe nevoie de pietre aşezate deacurmezişul, să formeze bolţi. Câteodată poate fi văzut cu o bucată de cărbune desenând pe o piatră pe care şi-a şlefuit-o special pentru asta, dându-i o suprafaţă plană.
În felul acesta s-ar zice că toate au intrat pe un făgaş bine stabilit, după plecarea şefului cel mare şi că toată lumea îl aşteaptă cu nerăbdare. Aceasta este valabil numai în ceeace priveşte pe Ia, cei doi bătrâni, An şi Arh. Încolo nimeni nu se preocupă de ce se va întâmpla când se va întoarce cel mare. Numai Unta se preocupă cum să facă să pună din nou stapânire pe el, dar în subconştientul ei simte că întoarcerea lui nu-i va aduce nimica bine, din contra, va intra din nou în cel mai perfect anonimat, cu toate că va conta ca femeia lui An. Dar nu se poate şti dacă acesta se va mai întoarce şi dacă va mai intra vreodată în graţiile lui. Deocamdată va trebui să fie foarte atentă la tot ce face să nu dea greş. De când a văzut-o pe Ia a căpătat frică, privirile ei sigure, dar nu ameninţătoare au impresionat-o. Ţn cele din urmă îi vine în minte o idee. Văzând prietenia dintre Ie si Es se hotăreşte să-l atragă pe acesta din urmă. A auzit că are inteţia s-o ia pe Sena şi ştie deasemenea că nu va avea niciodată cu ea legături atâta timp cât există această micuţă fată. Pune deci la cale prima ei acţiune mârşavă. Tocmeşte pe unul din tinerii din anturajul ei s-o răpească şi s-o ucidă. Tânărul acesta pe nume Anan a dat totdeauna dovadă de multă supunere faţă de ea. Îi promite că dacă o va face îl va răsplăti toată viaţa cu graţiile ei. Chiar în seara aceea Sena obsearvă un tânăr în faţa casei pe care nu-l cunoaşte. De câte ori iese afară este urmărită. Prima oară nu a dat faptului prea mare importanţă ; a avut mulţi bărbaţi care au intenţia s-o ceară, dar acuma acesta este prea insistent şi pedeasupra nu a căutat niciodată să între în vorbă cu ea. De teamă nu mai iese seara din colibă. A doua zi de dimineaţă îl vede din nou şi observă că a dormit afară ca s-o poată pândi cât mai bine. Îi spune şi mamei ei, care este şi mai speriată decât ea. Ţn afară de ele două nu mai locuieşte nimeni aici. Bărbatul lui Isea, mama Senei, este plecat cu U la război. I-ar părea deci foarte bine ca Es să se grăbească, ca să aibe un apărător şi încă unul puternic, dar el are de gând să mai aştepte. Isea se hotăreşte să-l caute, dar îi este teamă s-o lase pe fiica ei singură. Cele două femei se cuibăresc deci în fundul colibei, aşteptând desfăşurarea evenimentelor. Anan nu îndrăzneşte să atace direct. Aşteaptă să se lase seara şi se ascunde în aşa fel ca să nu fie văzut. Până în cele din urmă trucul prinde şi femeile se liniştesc. La miezul nopţii când întreaga aşezare doarme, iese

din ascunzătoare şi intră tiptil în colibă. Se uită în jur să vadă dacă nu cumva este observat, apoi se repede spre locul unde crede că doarme fata, lovind cu bâta cu incustraţii de vârfuri de silex ascuţite. Deodată îşi revine, se uită spre fundul colibei şi vede că cineva trecuse pe acolo după ce a dat frunzele laoparte. O sudoare rece îi trece peste frunte. ªtie că a fost văzut şi cu siguranţă că femeile s-au refugiat la Es. Cuprins de frică fuge direct la locuinţa Untei, care s-a culcat de mult. Intră ca un fulger în camera ei şi o trezenşte zgâlţâind-o de umeri. Anan stă în faţa ei livid la faţă, incapabil să scoată o vorbă. Unta nu ştie ce se petrece dar îşi revine repede, recăpătând-şi sângele rece. Bănuieşte că nu a reuşit şi mai ales că a fost văzut, deci şi ea este în pericol să fie dată de gol şi atunci totul se va sfârşi. Simte cum îi îngheaţă sângele în vine la această perspectivă. Deodată îi licăreşte o idee salvatoare. Îl apucă pe Anan de umeri şi vorbindu-i calm îl aşează pe o blană, liniştindu-l. El îşi revine şi-îi povesteşte ce s-a întâmplat. Auzind cele spune, Unta nu mai poate da inapoi, se duce tiptil în spatele lui şi fără ca acesta să simtă ceva îl loveşte cu toată puterea cu un bolovan mare drept în creştetul capului. Anan cade peste o blană de leopard într-un lac de sânge. Speriată de ceeace a făcut, rămâne locului, dar nu disperă, trebuie neapărat să facă ca orice urmă să dispară şi nimeni să nu ştie de fapta ei. El n-a fost văzut întrând la ea. Ţşi pune la repezeală o blană peste umeri, îi înfăşoară capul însângerat în alta, în aşa fel ca să nu lase urme şi într-un efort suprem târâie trupul încă în viaţă afară. Îl trage până în afara aşezării unde îl aruncă în una din gropile formate cu ocazia scoaterii pietrelor necesare la construcţia palatului. Fuge înapoi, şterge sângele de pe jos acoperind urmele cu lut şi se culcă de parcă nu s-a întamplat nimica. Dimineaţa se scoală şi-şi continuă ziua în modul cel mai obişnuit. Seara cadavrul lui Anan este descoperit. Este anunţat Arh, care venind la faţa locului îşi dă seama că a fost ucis de cineva din aşezare şi nu de un animal. În noaptea aceasta Es a primit cele doua femei înfricoşate, fiind informat de faptul că un tânăr o pândeşte pe Sena, că a pătruns în colibă vrând s-o ucidă. Femeile sunt duse la groapa unde a fost Anan azvârlit şi Sena îl recunoaşte. Unta se arată faţă de prietenii ei foarte mâhnită de moartea unuia din ei şi-l roagă pe Es să vină la ea să-i spună ce s-a petrecut. În felul aceste prinde doi iepuri deodată. A scăpat de un martor periculos şi-l va avea în fine pe Es la ea acasă. Nebănuind nimica el se duce, mai ales că este vorba de femeia lui An. Unta face tot posibilul să-l primească cât mai bine. Aranjează odaia frumos, acoperind locul cu pricina cu o blană mai mare. Expediază pe cei prezenţi, ca să fie singură cu el. Se uită din când în când afară dacă vine, este agitată, joacă o carte mare, nu trebuie să rateze. Spre seară îl vede cum soseşte însoţit de câţiva oşteni. Fuge în odaia din mijloc şi se aşează pe unul din scaunele din piatră acoperit cu blănuri frumoase, luându-şi un aer indiferent şi întristat. Es este curios să ştie ce doreşte de la el. Nu l-a poftit niciodată atât de insistent şi vrea să afle ce urmăreşte. In orice caz i se pare curios că-l cheamă tocmai acuma când a fost ucis într-un mod atât de bizar Anan. Femeia nu-i place, căci altfel ar fi intrat de mult în legătură cu ea. Dealtfel este cu mult mai în vârstă ca el şi pe de altă parte îi place de Sena. ªtiind-o intrigantă şi mârşavă a luat cu el câţiva tineri pe care îi roagă să-l aştepte la intrare. Ţntunerecul şi umezeala în coliba ei cu pereţii din piatră îl impresionează neplăcut. Totul pare de parcă ar ascunde ceva de privirile oamenilor. Peste tot un fum înecăcios de la focul care arde în centru. Unta stă pe scaunul din piatră, îşi trozneşte degetele de nervi şi are un aer foarte agitat, cu toate că face tot posibilul să pară calmă. El înaintează încet spre ea, Unta îl vede şi scoate un strigăt puternic, ridicându-se în picioare, apoi îşi revine repede şi cu un aer surâzător îl pofteşte să şadă. Începe să-i

vorbească de prietenul ei Anan care a fost găsit mort în afara satului, ştergându-şi din când în când colţii ochilor de nişte lacrimi imaginare. Es este surprins de această atitudine a ei. Pentru asta l-a chemat ? Ce importanţă are pentru el că cel omorat a fost prietenul ei ? Plictisit, îi retează pur şi simplu vorba. Ea se uită uimită la el şi tot atât de repede îşi revine. Se scoală de la locul ei, face câţiva paşi şi se întinde pe o splendidă blană de urs al cavernelor, așternut în faţa focului. Blana cu care este îmbrăcată se ridică peste genunchi, dezgolindu-i picioarele. Es tresare, într-adevăr făptura din faţa lui este frumoasă şi în acelaş timp foarte tentantă. Cu toate că vede zilnic femei aproape complet dezgolite la apă, în asemenea circumstanţe simţurile se trezesc mai mult ca oricând. Unta se uită cu interes şi galeş la el, bărbatul îi place, nu de acuma ci de mai mult timp, dar nu l-a învitat niciodată la ea fiindcă avea alţi tineri tot atât de frumoşi. Acuma însă scopul scuză mijloacele. Prin el încearcă să-l recapete pe Ie. Es vine lângă ea, se aşează în faţa focului şi abea acuma obsearvă că în câteva beţisoare subţiri erau înfipte multe bucăţi de carne numai bune de mâncat, trebuie doar să întindă mâna şi le va avea, ceeace şi face. În jur sunt vase din piatră înșirate peste tot cu un lichid colorat nedifinit, cu un gust bun însă puţin acrişor. Es bea dintr-unul şi peste scurt timp are senzaţia unei mulţumiri şi veselii care se măreşte cu cât bea mai mult. Încă de mult Unta cunoaşte această băutură pe care o fabrică un bătrân care a murit în luptele pe care le-a dus U cu ei pentru a-i cuceri. De atunci nu a mai găsit fructul din care se face, însă în una din zile plimbându-se prin împrejurimi le-a găsit şi a fabricat băutura din nou. Era tocmai timpul când aceste fructe erau coapte şi se putea face nectarul îmbietor care dă senzaţia de fericire, ceeace dealtfel necesită un anume timp. Numai cei câţiva din jurul ei cunoşteau secretul. Nu aveau nici un interes de a-l divulga. Acuma însă face Unta tot posibilul ca să-l aibe pe Es şi pentru asta găseşte de cuviinţă chiar să uzeze de băutură.
Es se simte din ce în ce mai bine, mai vesel, cum i se încălzesc obrajii, şi o uşoara ameţeală plăcută îl înveseleşte, îi vine să râdă, să salte, să se joace ca un copil. Ţşi aduce aminte de oamenii pe care i-a lăsat la intrare. Se duce şi le spune să plece, apoi se întoarce la femeia care începe să-l intereseze în calitatea lui de bărbat tânăr. Venind înapoi, o vede aproape complet dezgolită, culcată pe o blană, întinzându-i un vas plin cu băutura gustoasă pe care el o dă plăcut pe gât. Până dimineaţa nu mai pleacă, înlănţuindu-se în patimile dragostei, numai ei doi fără ca cineva să poată vedea ce se petrece acolo. Dimineaţa se scoală complet buimăcit, nu ştie unde se află, se uită curios în jur şi în minte îi apar ca prin vis o mulţime de scene petrecute cu ea. I se pare că toate au avut loc aevea, îl doare capul şi abea poate să se mişte din loc. Când o vede pe Unta alături de el îi vine totul în minte. Se ridică brusc în picoare, se uită speriat în jur şi fuge afară. Soarele s-a ridicat de mult peste orizont. Oamenii care au fost cu el şi expediaţi sunt speriaţi de faptul că şeful nu mai apare. Văzându-l, îl întâmpină cu bucurie, dar el este foarte descumpănit. Cu o seară înainte a primit-o pe Isea cu fiica ei Sena, să le adăpostească, să le apere de eventuale atacuri. El locuieşte intr-o casă făcută din piatră, ceva mai departe de palatul central. Nu este prea mare, fiindcă şi--a construit-o singur, ajutat numai de mama sa şi de bărbatul care locuieşte cu ei, care dealtfel îi este şi tată. Când a primit cele două femei se pregătea tocmai să se culce. Ţn mod normal acest lucru nu trebuia să se întâmple, după părerea sa, deoarece o iubea pe Sena şi nu voia să-i dea impresia că doreşte s-o ia cu forţa, voia să aibe lângă el pe cineva care a venit de bunăvoie, lucru apreciat şi de mama Senei. Ori, acuma nu s-a făcut nimica din toate acestea şi va trebui să le explice că a fost atras într-o cursă. Dimineaţa s-au dus oamenii lui la casa Untei ca să

vadă ce s-a petrecut cu el, dar n-au îndrăznit să intre, deoarece el i-a expediat seara, spunându-le să nu aibe grije de el.
Între timp se împrăştie în aşezare zvonul că se petrec lucruri neobişnuite şi misterioase, oamenii încep să se agite. Vor să ştie dece a fost ucis Anan şi ce se petrece în centru. În ultima vreme cei lăsaţi de U nu au mai întreprins nimica ca să-şi impună voinţa, ci fiecare se ocupă cu treburile sale personale, ceeace a liberalizat oarecum relaţiile dintre cei de sus şi cei conduşi, frica nu mai este aşa de mare. Arh se plimbă în continuare toată ziua desenând serile pe piatra şlefuită fel de fel de planuri de construcţii frumoase, iar Es se ocupă cu vânatorile şi în ultimele două zile de crima comisă, fără voia lui, din ordinul lui Arh, ceeace îl deranjează peste masură. A simţit ceva că Unta este amenstecată în această crimă, că este periculoasă, că urmăreşte un scop, nu ştie care şi dece. Unta este pentru moment mulţumită că a reuşit să-l atragă, ceeace îi dă posibilitatatea să-l şantajeze oricând va voi, dar nu pe el îl voia, ci pe Ie, fiul celui mare. ªi-a pus în cap să reuşească, să meargă mai departe cu maşinaţiile. Cu U nu a avut succes, dându-şi seama că este prea dur, provocându-i frică, dar tânărul este influenţabil şi poate fi dus cu uşurinţă de nas, ca dovadă că a urmat-o pe mama lui în loc să rămână la ea. Doreşte cu tot dinadinsul să-l recâştige. Es în schimb este în sinea lui ruşinat că o femeie a reuşit să-l seducă. Se hotăreşte deci s-o ocolească cât poate. Porneşte cu oamenii ca deobicei la vânătoare şi se întorc repede cu o pradă bogată. Spre prânz obsearvă că agitaţia în aşezare devine destul de mare. Bărbaţii care tocmai au venit de la vânătoare se alătură celorlalţi şi întreaga suflare se adună, fără ca cineva să-i fi chemat, în jurul focului. Es îşi strânge garda şi merge să vadă ce s-a întâmplat şi ce doresc. Îl anunţă şi pe Arh care îl insoţeşte. Văzându-i, oamenii vor să se împrăştie, dar Es îi roagă să rămână. Se face tăcere deplină. El se urcă pe aceeaşi piatră de pe care le-a vorbit de atâtea ori U, căutând să-i liniştească, că nu s-a întâmplat nimica deosebit, că doar un bărbat a fost ucis, deoarece a vrut să atace cele două femei care au venit la el, că nu se ştie cine a comis crima. Cu această declaraţie ei se arată mulţumiţi şi se împrăştie care încotro. Ţn tot acest timp Arh nu a intervenit deloc. A şi uitat de actul de cruzime pe care l-a săvârşit în numele legii. Acuma are alte preocupări, îl are doar pe Es care dă dovadă de destulă destoinicie, aşa că este mulţumit că nu trebuie să intervină. Sin şi Si nici măcar n-au venit. Ei sunt şi mai străini de toate acestea. Un singur lucru nu au uitat, să oficieze din când în când în faţa tuturor ritul Inti pentru a goni spiritele rele din jurul lor şi să implore pe cele bune ca să ajute pe cei plecaţi, dar şi pentru a pomeni de fiecare dată pe U ca coborâtor direct din Inti. Totul se desfăşoară conform ritului. Se dansează în ritmul bătăilor în trunchiurile de copac, oamenii se vopsesc care mai de care mai viu, cu multă fantezie şi se aruncă bucăţi mari de seu în foc, ceeace acoperă întreaga aşezare cu un fum gros şi înecăcios.
De când a reuşit să-l zmulgă pe Ie de sub puterea lui Unta, Ia este mulţumită. Priveşte cu mândrie cum fiul ei se dezvoltă pe zi ce trece, semănând din ce în ce mai mult cu tatăl său şi cum îl preocupă vânătorile. Dar, organizarea şi conducerea oamenilor nu-l prea interesează, ceeace nu o deranjează prea mult, fiindcă a văzut că pentru asta trebuie să dai dovadă de cruzime multă, ceeace nu vrea să vadă la fiul ei, cu toate că i-ar fi plăcut să-l ştie în această postură. U nu a spus cât o să lipsească şi nici nu ar putea şti, având în vedere că se îndreaptă spre un ţel necunoscut, însă văzând că trece timpul şi că nu se aude nimica despre ei se îngrijorează. Data trecută nu a lipsit atât de mult. Măcar de ar fi venit câţiva care să-i aducă veşti şi tot ar fi bine, chiar dacă ar fi rele. Aşteptarea o frământă neştiind nimica de el, căci numai el o interesează, toţi ceilalţi fiind cu totul de înlăturat în

faţa lui, gândeşte ea, nu din răutate, fiindcă nu a dat niciodată dovadă de aşa ceva, ci datorită iubirii curate şi dezinteresate pe care i-o poartă bărbatului cu care a împărţit şi binele şi răul, care a dat dovadă, după părerea ei, de cea mai deplină loialitate faţă de ea. Chiar dacă a avut ceva cu Unta nu consideră aceasta ca ceva ce i-ar dăuna. În mintea ei rezidă părerea că bărbatul decide cu cine și când să aibe legături, păreri ce există și astăzi pe pământ, la anumite popoare mai puţin dezvoltate. Iubirea a existat în toate timpurile şi va exista mereu, atâta timp cât există viaţă pe pământ, nu numai la oameni ci şi la alte fiinţe. Oamanii acelor timpuri nu erau lipsiţi de sentimente şi nici de judecată clară, numai concepţiile erau altele, mai rudimentare, poate mai crude, binele şi răul erau altfel văzute. Legăturile erau mai sociale, mai legate de colectivitate decât de individualitate. O tempora o mores. Unul din motive pentru care Ia se uită la fiul ei ca ceva ce vine de sus, direct de la Iane prin U.
Ie își vede de treabă, se pare că s-a vindecat de Unta şi poate fi văzut serile în compania bătrânilor Si şi Sin discutând aprins despre fel de fel de probleme în legătură cu mersul soarelui, a lunei şi a anumitor semne care se arată din când în când pe cer, ce le consideră ca avertismente date de unele spirite, care dealtfel nu le tălmăcesc aşa cum trebuie, ci îi lasă pe ei s-o facă. Sin găseşte că aceasta este normal, fiindcă altfel ce rost ar mai avea gândirea oamenilor dacă Iane şi ceilalţi mai mici le-ar da toate deagata. Ie este foarte surprins de cele ce aude şi îi place să afle cât mai mult. Nu se mulţumeşte numai să-i asculte, dar are şi el diverse păreri pe care ei le găsesc de cele mai multe ori surprinzătoare, câteodată datorită faptului că el este fiul celui mare, dar şi atunci când are dreptate. Apoi îl interesează şi ce face Arh, ce desenează şi ce urmăreşte prin asta. Îl chestionează arătând mult interes la ce i se spune. Arh se bucură că are cu cine sta de vorbă. Singurătatea în care s-a izolat se datorește și faptului că consideră că nimeni nu este în stare să-l înţeleagă. Timpul trece în felul acesta fără ca ceva mai neobişnuit să se desfăşoare în aşezare. Unta n-a mai îndrăznit să-l atragă pe Es, de frică să nu se dea de gol şi aşa a scăpat cu bine. Grupul de tineri continuă s-o frecventeze, dar orgiile nu mai au loc aşa de des, le este teamă. De vina morţii lui Anan nu ştie nimeni, numai ea, însă toţi cei din anturajul ei o bănuiesc şi ea ştie asta, ceeace o chinuie. Îi pare rău că nu-i poate îndepărta pe toţi. Dacă i-ar fi stat în putere ar fi făcut-o, aşa că cel mai bun lucru este ca un timp să se ţină mai retrasă.
Văzând că niciunul din cei plecaţi nu dă vre-un semn de viaţă, oamenii încep să fie îngrijoraţi. Tinerii rămaşi nu mai pot face faţă numărului mare de femei, ceeace a avut drept rezultat că în acest timp populaţia s-a mărit, datorită multelor naşteri ce au avut loc. Unii propun chiar ca să se formeze un mic grup care să meargă în căutarea lor, dar Arh şi ceilalţi se opun categoric. Lucrul li se pare hazardat, fiindcă nimeni nu ştie unde s-au dus şi în al doilea rând cei rămași sunt prea puţini. Fără apărare s-ar afla în pericol să fie atacaţi de fiare sau alţi oameni. Numai femeile singure nu ar putea să reziste. Dealtfel şi așa ele depășesc numărul bărbatilor, din care cauză au loc dese certuri şi discuţii intre ele. În asemenea circumstanţe până şi adolescenţii au căutare.
După trecerea sezonului ploios în cursul căruia fiecare s-a retras în coliba sa, depășindu-i pragul doar pentru a se aproviziona cu hrană şi apă, iar bărbaţii nu s-au îndepărtat prea mult de aşezare, decât pentru a vâna cele strict necesare, a sosit din nou vremea bună şi călduroasă. Primul semn al noului anotimp este apariţia cu totul neobişnuit a unei turme destul de mari de mamuţi uriaşi, aşa cum nu mai văzuseră, care dealtfel se arată destul de docili. Aflând aceasta de la cei ce au fost la vânatoare, Arh îl convoacă pe Es şi îi cere să-

l însoţească cu un grup mai mare de bărbaţi să se convingă personal că aşa este. ªtie că animalele acestea sunt în general paşnice, în afară de un anumit soi cu părul mai lung venit de foarte de departe, care sunt mai fioroşi, atacând oameni chiar dacă sunt ocoliţi. Nu rareori a fost martor când aşezări întregi au fost călcate în picoare de aceşti uriaşi. Va trebui deci să uzeze de anumite manevre pentru a-i îndepărta. Plecarea este hotărâtă chiar a doua zi de dimineaţă. Printre oameni se află şi câţiva tineri iuţi de picior, foarte voinici care sunt convoacaţi în faţa palatului. Li se expune planul pe care şi l-au făcut şi anume ca odată turma descoperită să fie atacată din direcţia opusă aşezării, ca în felul acesta să-i facă să se îndepărteze, tinerii iuţi să-i oblige să fugă cât mai departe, ceeace dealtfel nu se va putea face într-o singură zi, ci puţin câte puţin. Grosul grupului îi va apăra de orice pericole, intervenind la nevoie. Vestea provoacă mare agitaţie şi teamă. Femeile aleargă care încotro, adunând bolovani de râu pe care le aşează peste ridicătura din jur construítă la sugestia lui U. Treaba continuă toată ziua până spre seară. Zidul s-a ridicat astfel încă odată pe atâta. Arh este foarte mulţumit şi pleacă cu oamenii lui cu inima împăcată că aşezarea este apărată cum trebuie.
După o jumătate de zi de umblat se vede în depărtare un fel de ceaţă şi o mişcare neobişnuită în imensa iarbă a preriei. Unul se urcă pe un copac mai inalt. Nici nu ajunge bine sus că se aud strigăte stridente. Coborând în viteză povesteşte că a văzut o turmă mare de animale uriaşe cu trompe lungi care fug speriate de ceva ce nu s-a putut vedea, răsturnând copaci, distrugând totul în calea lor. Se părea că s-au speriat de ceva. În graba de a povesti a uitat în ce direcţie fug animalele, ceeace produce derută în întregul grup. Din depărtare se aude tropotul copitelor grele ale acestor animale. Oamenii vor să mearga înapoi, dar Arh îşi păstrează sângele rece, Es în schimb dă pentru prima oară dovadă de o oarecare slăbiciune. Cu o voce autoritară ordonă Arh ca nimeni să nu părăsească locul, că pericolul nu este prea aproape, că dacă ar fi alergat spre ei s-ar fi văzut praful ridicat mult mai aproape, ori el se îndepărtează, ceeace are darul de a-i linişti. Se organizează în mare grabă grupuri de câte trei, patru bărbaţi care să se împrăştie în toate direcţiile, iar restul sub comanda lui Es este trimis în direcţia de unde au fost văzute animalele. Arh pune urechea pe pământ şi aude un tropăit surd care pe măsură ce trece timpul se aude din ce în ce mai clar. Liber, în aer nu se aude încă destul de clar, numai din când în când apar animale mici care fug îngrozite de ceva ce nu se vede. El ştie că situaţia este gravă, că va trebui să întreprindă neapărat ceva ca să iasă din impas, să salveze întreaga aşezare, deoarece cum se pare turma fuge într-acolo. Pe ei s-ar părea că nu-i întâlnesc fiindcă se găsesc la un loc mai retras faţă de direcţia în care aleargă mamuţii dezlănţuiţi. Trimite deci cât mai urgent toate cele patru grupuri mai mici în direcţia de unde i se pare că vine zgomotul, cu consemnul ca atunci când le vor vedea să se disperseze în patru direcţii în aşa fel ca să nu existe nici o parte liberă, să se urce la nevoie pe copaci înalţi şi răzleţi din prerie, ce pot rezista în caz de atacuri. Desemnează pe unul din ei cu numele Tec, un băiat înalt şi voinic care nu a dat dovadă de frică, primul care s-a oferit, însărcinându-l ca împreună cu ceilalţi trei din grupa sa să atace mamuţii oricât de numeroşi ar fi, pentru a-i atrage în altă parte, abătându-le din cale, o operaţie extrem de periculoasă şi grea care necesită multă îndemânare şi curaj. Celelalte trei grupuri mai mici vor trebui să gonească ultimele animale care s-ar rupe de grosul turmei şi şi-ar continua drumul spre aşezare. Arh cu ceilalţi, care sunt vreo patruzeci la număr, îi vor urma şi vor interveni dacă se vor găsi în pericol. Tec merge în frunte, ţine în mâini un ciomag greu dintr-un lemn tare cu o măciulie în capăt unde şi-a încrustat bucăţi foarte ascuţite din silex. Numai cu o singură

lovitură putea tăia un animal mare. La un moment dat vântul aduce un zgomot ciudat. Se aude un muget şi ca un fel de murmur, care se accetuiază pe masură ce trece timpul. Tec trimite două grupe la stânga şi unul la dreapta, iar el îşi urmează drumul, urmărit mai de departe de Arh cu ai lui. Zgomotul devine din ce în ce mai puternic. Animalele nu fug prea repede, dar se vede că sunt furioase şi calcă în picioare tot ce le iese în cale, de parcă s-ar răzbuna pe cineva. Spre norocul său, Tec întâlneşte chiar în calea sa o ridicătură de piatră, ca o stâncă abruptă destul de înaltă, imposibil de escaladat de animale, unde se refugiază cu cei trei oameni ai săi. Ceilalţi au procedat întocmai cum li s-a spus. Ajuns sus, le face la toţi semn să se oprească. De aici se vede foarte bine şi clar. Acuma mamuţii mai mult merg decât fug, venind direct spre locul unde s-a ascuns, urmaţi cu multă precauţie de cei patru din spate şi escortate la o oarecare distanţă la dreapta şi la stânga de celelalte două grupe. La apariţia lor animalele se arată mai nervoase şi iritate, dar nu atacă, deoarece nu sunt provocate. Peste scurt timp primul trece chiar sub stânca lui Tec, care ia un imens bolovan pe care îl prăvăleşte peste mamut. Acesta ridică trompa şi scoate un răget puternic. Pielea îi este zgâriată, sângele începe să i se prelingă peste picioarele din faţă. La auzul răgetului se agită turma, dar Tec nu-l lasă pe cel rănit şi cu curaj se repede jos cu bâta în mâini, aplicându-i peste picioarele din faţă lovituri repetate şi cât mai puternice. Oamenii lui îl imită şi fac lafel. Animalul scoate urlete de durere şi dă să se retragă, căutând în acelaşi timp să apuce pe atacatori cu trompa. Insângerat şi speriat mamutul rănit fuge înapoi împreună cu toată turma. Ceilalţi ridică trompele scoţând răgete ca sunetele unor trompete puternice, ceeace dă oamenilor impresia că li se sparg timpanele. Tec se retrage din nou pe stâncă urmat de ceilalţi. Animalele aleargă înapoi în direcţia opusă, răgând şi devastând tot ce le iese în cale. Oamenii de pe lături o rup la fugă, ascunzându-se în gropile din iarbă. Mamuţii sunt peste o sută la număr, foarte mari, acoperiţi cu un păr lung şi gros, cu femele, pui si masculi. Au colţi foarte răsuciţi şi trompe lungi. Cel însângerat urlă puternic, ceeace îi sperie pe ceilalţi care o iau la goană. Tec nu se lasă, se ia cu cei câţiva ai lui după ei hârţuindu-i. Animalul rănit nu se poate lua după turmă şi rămâne în urmă. Pământul se zguduie sub călcătura lor greoaie, iar în aer s-a ridicat un praf gros. Cei patru a lui Tec lovesc animalul rănit cu beţele tăindu-i pielea, ceeace îl face foarte agresiv, dar oamenii se apără cu abilitate de szârcolirile şi loviturile sale. Până în cele din urmă cade în genunchi, se ridică din nou vrând să fugă, însă cade din nou însângerat. Omul a învins din nou. Turma speriată a fugit în altă parte ferind de pieire aşezarea omenească şi pedeasupra oamenii duc un bogat vânat cu care se pot hrăni o bucată de vreme. Carnea de mamut are calitatea că poate fi păstrată un timp mai îndelungat, iar din pielea lui se confecţionează fel de fel de obiecte trebuincioase, cum ar fi părţi de îmbrăcăminte sau padoseli în colibe. La întoarcere în aşezare li se face o primire călduroasă. Bărbaţii în frunte cu Ie îi felicită pentru reuşită. Tec este invitat să locuiască în palatul mare din piatră, ceeace acceptă cu plăcere, cunoscând avantagiile pe care le are stând acolo. Unta nu a fost văzută şi nici cei câţiva tineri din anturajul ei. De când cu moartea lui Anan nu prea s-a mai arătat în lume, dar pe Ie nu l-a uitat, din contra se gândeşte cum să-l atragă din nou cu ajutorul lui Es.

Ţn una din seri, la aproape un an de la plecarea lui U, Es se întoarce de la vânătoare împreună cu Ie. Soarele apune luminând întreg peisajul în roşu. Oamenii stau tolăniţi în faţa colibelor după o zi exceptional de călduroasă. Pentru prima dată după asasinarea lui Anan, poate fi văzută Unta plimbându-se în albia râului, încojurată de câţiva băieţi foarte tineri. S-a dus după o vreme mai îndelungată s-o viziteze pe mama şi fata ei, care a

început să alerge fiind destul de măricică, care îi duceau dorul şi care a chemat-o la ea. Ţn drum spre casă face un ocol, simte nevoia să iasă la aer, să evadeze din umeda şi răcoroasa sa locuinţă din piatră. Cei doi tineri se întâlnesc nas in nas cu ea. Speriat, Ie vrea să fugă, dar se răzgândeşte. Es nu face nici un gest, se opreşte locului rămânând în faţa ei ca fascinat. Tinerii din jurul ei se retrag să nu fie observaţi prea mult de comandantul oştenilor. Ie vine lângă prietenul său şi nu înţelege care este cauza fâsticelii lui. Unta profită de situaţie şi nu pierde nici o clipă. Ţşi ia un aer vesel şi îi întâmpină pe tineri cu multă bucurie de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat. Es, nevrând să-l facă pe prietenul său Ie să bănuiască că a avut legături cu femeia aceasta, se retrage câţiva paşi, arătându-se indiferent, dar nu reuşeşte să-şi ascundă emoţia. În cele din urmă o ia Ie de braţ şi o invită să facă împreuna o mică plimbare, ignorând pe Es care nu reacţionează la propunere, dar nici nu refuză şi în cele din urmă îi însoţeşte. În mintea lui Ie s-a întipărit atitudinea echivocă a lui Es, dar încă fără contururi. Noaptea se lasă încetul cu încetul, înecând totul în întunerec. Tinerii umblă tăcuţi în susul văii, fără să-şi dea seama că au ieşit afară din aşezare. Unta în schimb este veselă, râde şi face glume, se agaţă când de braţul lui Ie, când de cel al lui Es. Umbrele serii o fac şi mai frumoasă şi corpul ei zvelt, destul de sumar îmbrăcat, se profilează provocător prin blana subţire pe care o poartă. Mişcând din şolduri îi atinge fără să vrea când pe unul când pe celălalt. Fiecare ar fi vrut în sinea sa să rămână singur cu ea, însă niciunul nu îndrăzneşte să-i facă fetei această propunere. Unta se aşează pe un mare bolovan, începe să râdă puternic, invitându-i pe tineri să se aşeze lângă ea. Fără să vrea îl apucă pe Es de mână vrând să-l tragă lânga ea, ceeace provoacă la Ie o mânie nebună. Nemaiputându-se stăpâni, se repede la prietenul său şi-l împinge cu putere, are ochii injectaţi întocmai ca tatăl său, iar muşchii îi joacă sub piele gata să lovească. Es este uluit de această ieşire şi nu pricepe cauza. Nici măcar nu s-a înfuriat, Ie îşi revine şi îi spune pe un ton autoritar să plece imediat. Pentru prima dată uzează de numele tatălui său prin care pretinde că vorbeşte. Es pleacă cu capul plecat. Unta este fericită, norocul îi surâde şi de data asta. Ie o ia de mână şi o duce în locuinţa ei din piatră. Ţn noaptea asta nu s-a întors acasă. Ia află de la Es unde este fiul ei, Unta a făcut-o ca să se răzbune. Din clipa aceea i-a pătruns în suflet o ură neîmpăcată împotriva prietenului său.
Dimineaţa Ie se întoarce în palat şi se comportă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimica. Ia nu îndrăzneşte să-l întrebe unde a fost, de frică să nu izbucnească în furie. Îl vede obosit, cu ochii împăienjeniţi şi galben la faţă. În schimb Es îşi revine repede şi îşi impune să nu-şi arate ura faţă de fostul său prieten. Vrea să se răzbune într-un mod mai aparte. Ar fi putut oricând să-l ucidă pe la spate, dar în felul acesta nu ar fi câştigat nimica, fiindcă victima nu ar fi ştiut niciodată că a căzut jertfă unei răzbunări. Gândind în felul acesta, vine ca în fiecare dimineaţă să-l invite la vânătoare. Ie însă este o fire care nu-şi poate ascunde sentimentele în dosul unui paravan de ipocrizie, este crud ca tatăl său şi procedează fără menajamente. Văzându-l pe Es se indispune, nu-l mai suferă în anturajul său, îi întoarce pur şi simplu spatele şi pleacă. Pentru a-i arăta că o face intenţionat se uită mai întâi la el cu insistenţă, dar tăcut. Acest afront îl sufocă pe Es. Nu cumva i-a povestit Unta că a dormit la ea în seara aceea ? ªi în fond dacă a făcut-o, el nu este nici primul şi nici ultimul. ªtie că în toate serile se găsesc la ea tineri fără ca Ie să se fi arătat faţă de ei supărat. În orice caz ciudată purtare, gândeşte el. Se duce deci acasă, se pregăteşte de vânătoare şi pleacă în fruntea grupului. Ie rămâne în palat. Seara se întorc mai târziu cu o pradă bogată şi prima care capătă o bucată mare şi o blană frumoasă este Unta. Ia se află

tocmai acolo, solul depune ofranda la picioarele ei spunând că este din partea lui Es. Ia sare ca ars, se repede la el îl apucă de umeri şi-l azvârle afară. Ţngrozit, acesta aleargă la cel care l-a trimis şi-i povesteşte ce a păţit. Auzind de atitudinea lui Ie, Es se hotăreşte ca de acum încolo să nu mai meargă la el, fiind hotărât să-i declare război. Din lupta care se va isca va ieşi unul invingător și acesta va fi conducătorul tuturor. Es dealtfel este sigur că U nu se mai intoarce. Au trecut multe zile, atâtea cât trebuie ca să fie vremea ploilor, cea călduroasă şi iar ploile şi oamenii plecaţi nu s-au mai arătat şi nici nu au transmis vreo veste, aşa că de când cu cearta cu Ie este hotărât să-l doboare ca să devină el şeful cel mare. Arh este străin de toate acestea, în afară de construcţiile sale, nu se ocupă de nimica. În ultimul timp a intrat în cercul bătrânilor Sin şi Si care s-au arătat foarte bucuroşi că au un al treilea cu care pot discuta. Es nici nu-l mai informează de ce se petrece în aşezare, ceeace pe el îl bucură, scutindu-l de neplăceri şi nici la împărţirea hranei nu mai asistă Arh. Totuşi pentru a nu-i da de bănuit că unelteşte, Es îl aprovizionează cu tot ce trebuie. Pe Ie îl evită cât poate. Îşi face un plan ca să-l răpună cât mai repede, însă în aşa fel să nu cadă bănuiala asupra sa. Din punctul acesta de vedere o admira pe Unta de felul cum a procedat cu Anan. Nu cunoaşte tot adevărul, dar de prima dată când a fost la ea bănuise ce s-a întamplat, fără să-şi închipuie care ar fi fost motivul ei. Ţn acelaşi timp nu a încetat să ţină la Sena, acuma însă sunt în joc anumite interese majore care reclamă o unire cu Unta, pe deoparte şi pe de altă fiinţa îi place aşa cum a plăcut tuturor celor care au intrat în graţiile ei. Nu pierde timpul, se duce în una din seri la ea fără s-o anunţe şi fără să-i pese că ar putea fi şi Ie acolo. Spre norocul lui o găseşte singură şi spre uimirea sa constată că este primit destul de rece. Camera este aranjată, cu pocalele din piatră umplute cu băutura bună care i-a plăcut atât de mult şi i-a dat senzaţii de fericire. Ea îi spune să plece fiindcă în scurt timp va veni Ie. Îi spune că acesta îl urăşte din seara când au fost împreună în albia râului şi că are de gând să-l ucidă. Deci războiul este declarat pe faţă de ambele părţi. Lucrul îl sperie într-o oarecare măsură, fiindcă el nu este prea viteaz cu toată statura sa atletică, care ar arăta altceva. La învitaţia lui Unta se grăbeşte să plece, dar la ieşire se întâlneşte nas în nas cu Ie. Se opreşte uluit locului şi vede în privirea sa aceeaşi licărire pe care a observat-o în ochii lui în perioadele sale de extremă agitaţie şi cruzime. Ie ţine în mână o ghioagă de care nu se desparte niciodată. Es se retrage speriat dar Ie îi taie calea împingându-l în acelaş timp cu putere spre peretele din fund, lovindu-l la cap. Auzind zgomotul apare şi Unta, statura lui Ie este impozantă, muşchii îi joacă ca deobicei sub piele. Es este ca hipnotizat, cade în genunchi şi rămâne aşa nemişcat. Lui Ie i se urcă sângele la cap, mai ales când o vede pe Unta, dar mai ales laşitatea fostului său prieten care se dovedeşde a fi un fricos. Furios la culme ridică bâta şi-l loveşte drept în creştetul capului, Es cade la pământ într-un lac de sânge. Unta îşi pune mâinile la gură să nu scape un ţipăt, nu că spectacolul nu-i plăcea, că doar şi ea a ucis, ci ca să nu atragă oamenii de afară. Lui Ie în schimb nu-i este teamă de ceeace a înfăptuit, pleacă în grabă, îl cheamă pe Arh şi pe cei doi bătrâni Sin şi Si, îi duce la faţa locului spunându-le că a trebuit să-l pedepsească, fiindcă a vrut să pună mâna pe putere şi să-l omoare pe U la întoarcere, lucru dealtfel pe jumătate adevărat. Cadavrul este aruncat în groapa din marginea aşezării şi nimeni nu are curajul de a mai comenta ce s-a întamplat. În locul lui Es este numit Tec, acel care s-a arătat atât de viteaz la gonirea turmei de mamuţi. Ţn felul acesta a arătat Ie că nu este o jucărie în mâinile nimănui şi că este un demn urmaş şi locţiitor al tatălui său. Însă, deocamdată nu o doreşte, lăsându-l pe Arh cu această treabă, aşa cum a voit U la plecare. Este mai comod să se desfete în

braţele Untei decât să se ocupe de conducere, dar nici nu trebuie să se arate slab în faţa oamenilor, el care este fiul celui ce coboară din Iane. Gândind în felul acesta, se arată mulţumit de cele ce a înfăptuit. Crima în cercurile mari pot fi oricând justificate prin motive de ordin statal sau politic, ca ceva necesar. În asemenea cazuri nu contează viaţa unui om, principalul fiind ca cel în cauză să obţină prin crimă ce doreşte. Aşa a fost, aşa este şi aşa va fi. Unta işi dă în curând seama în ce s-a băgat, deoarece Ie nu numai că nu le mai permite celorlalţi tineri să pătrundă în locuinţa ei, o supraveghează continuu, o terorizează când ea işi spune dorinţa de a-şi revedea prietenii. Ţn scurt timp se pomeneşte complet izolată şi sub puterea totală a lui Ie.
Ia a aflat de cele ce a făcut fiul ei, ceeace la început nu i-a plăcut, este totuşi mulţumită, fiindcă contrar celor ce credea despre el că este un om fără veleități, constată că este hotărât în acţiunile sale, un demn urmaş a lui U. Nu odată a fost martora cruzimilor soţului ei, dar de fiecare dată a fost convinsă că aceste metode nu pot decât să aducă bunăstarea celor conduşi de el. Legătura cu Unta nu-i place, dar nici nu o mai consideră ca ceva nelalocul ei, mai ales decând nu mai este vizitată de prietenii ei. Amândouă femeile, mama şi iubita, firi complet opuse, caută pe cât posibil să-l lase în pace, știind că orice împotrivire l-ar întărâta mai mult, ceeace ar avea efecte contrarii. Ie a dat doar dovadă de destulă autoritate şi independenţă în gândire, ca să cedeze cu una cu două. Concepţia stăpânirii unei singure femei a moştenit-o tot de la tatăl său, Unta însă nu este ca Ia, ea nu a crescut cu Ie împreună, la ea primează numai o plăcerea sexuală puternică pe care un singur bărbat nu i-o poate satisface.
Sena a aflat de moartea logodnicului ei şi l-a plâns mult timp. Abea mai târziu, atunci când o fată este considerată bătrână de a lua un bărbat, a găsit pe cineva care s-a îndurat de ea, mai mult din milă. În felul acesta viaţa intră din nou în normal. Arh, Sin şi Si continuă cu discuţiile lor, Tec şi-a luat postul în primire, ducând aproape zilnic grupul de bărbaţi la vânătoere, femeile culeg sămânţa din care fac terciul pe care acuma au semănat-o în apropierea caselor, iar Ie cu Unta se distrează numai în doi. El a prins gust la băutura care îi dă senzaţii puternice, ameţeli plăcute. Acuma are timp să se gândească şi la cei plecaţi. Ia îşi arată îngrijorarea de faptul că U cu ai săi nu se mai arată. Au trecut mai bine de două ploi, două timpuri călduroase şi nici o veste. La cererea mamei sale are Ie intenţia să organizeze o expediţie pentru căutarea tatălui său, în fruntea unei cete de bărbaţi, dar se răzgândeşte la sfaturile lui Tec. La un drum lung fără a şti unde duce nu se poate merge decât cu un grup mare, capabil să înfrunte toate pericolele care s-ar ivi.
Omul a învins mereu, cu toate că este mult mai slab fizicește decât marea majoritate a fiinţelor din jurul său. Inteligenţa sa şi mai ales spiritul de colectivitate l-au făcut să iasă mereu învingator, ajungând în cele din urmă să domine chiar şi oarecum asupra materiei, ceeace dovedeşte că nu ea este cea ce se poate reproduce, să poată gândi, să se transforme prin ea însăşi, ci spiritul imaterial ce face parte intergrantă din om, acea stare a treia formă a existenţei, acest factor principal al existenţei noastre conştiente care ne-a făcut tari, stăpânii planetei Terra. Materia poate fi modelată in diferite forme şi feluri, dar spiritul omenesc este la fiecare dintre noi un unicat care totuși face parte dintr-un tot armonic.

Peregrinările lui U
Valea Antari

La plecarea sa cu marele grup în căutarea altor oameni pe care să-i supună spre binele lor, după părerea sa, U este mulţumit că a plecat să-şi ducă menirea care i-a fost hărăzită de Iane la bun sfârşit, dar în subconştientul său este îndoit. Nu cumva cel ce i-a adus vestea a avut halucitaţii, datorită rănilor primite ? Întrebarea asta îl roade în tot drumul; nu o spune nimănui ca să nu provoace nemulţumiri.
Întreaga ceată este bine organizată în ceeace priveşte împărţirea ei, însă de umblat umblă tot atât de dezordonat ca la început când au plecat. În afară de grosul trupei, are mai multe grupuri mici sub comanda a câte unuia mai viteaz, care au misiunea de a cerceta terenul în toate direcţiile. Astfel întreaga hoardă umblă multe zile, iar nopţile face opriri în locuri ferite, mai ales acolo unde sunt arbori. Se trece din nou pădurea care înconjoară preeria mare în care s-au aşezat, ajungând în locurile de unde au plecat cu ani în urmă, dar nimeni nu mai manifestă vreun interes văzându-le. Nu se opresc aici. Ţn zare se conturează, în zilele cu armosfera clară, munţi înalţi. După câte îşi aduce U aminte, în jurul unor asemenea munţi au fost văzuţi oameni, deci într-acolo trebuie să meargă. Pentru ei un asemenea drum nu reprezintă ceva neobişnuit, deoarece au încă în vine perioada nomadă. Serile fac tabără, iar ziua umblă şi vânează pentru a avea hrană suficientă. Se merge astfel mai bine de trei săptămâni fără a face un popas mai lung de o noapte. Până la urmă îi cuprinde oboseala pe toţi, se aud voci care cer întoarcerea. U nu vrea să se arate de data asta autoritar, fiindca îi este teamă de o răscoală în masă. În seara acelei zile alege un loc mai înalt şi spre mulţumirea tuturor promite o odihnă de mai multe zile. Imediat se trece la amenajarea locului, la construirea unor colibe mai rudimentare, numai pentru adăpost în cursul nopţilor şi la procurarea celor necesare de ale gurii. Lui i se face o colibă mai arătoasă unde se aşează împreună cu An şi câţiva din comandanţii lui. De aici se văd munţii mult mai aproape, la circa două, trei zile de mers. Unul din motivele pentru care a comandat popasul este, fiindcă îşi dă seama că escalarea munţilor va costa multă energie, oamenii trebuind să fie odihniţi. Unii din bărbaţii mai maturi povestesc că acolo în munţi se refugiază câteodată grupe mai mari, că în vârfurile lor înzăpezite rezidează Iane şi ai săi, că nimeni nu a ajuns vreodată sus. U este fericit că el fiind descendet din Iane, acesta nu-i va fi potrivnic.

Pentru a cerceta locurile sunt trimise din când în când mici cete să vadă dacă vor întâlni oameni, care pătrund in văi, dar niciunul nu a întâlnit pe cineva. Deocamdată au ajuns numai la dealurile din faţa munţilor. Timp de câteva zile se repetă incursiunile, mereu fără rezultat. Dar, în a patra zi, ajungând aproape de poalele unui munte majestuos când şi-au pierdut aproape speranţa, este adusă o femeie speriată. Este tânără şi vorbeşte un grai pe care nimeni nu-l pricepe. Cu toate că în oastea lui se vorbesc două limbi şi una a treia amestecată, niciuna nu se aseamănă măcar pe dedeparte cu cea pe care o vorbeşte femeia. Este îmbrăcată într-o blană mai frumos lucrată şi nu brută cum poartă oamenii lui U, iar în picioare poartă piei de animal prinse cu benzi subţiri din coajă de copac. Faptul că are sub blană o îmbrăcăminte făcută din ceva moale care nu seamănă nici cu coaja de copac şi nici cu pieile, îi miră foarte mult. Ţn realitate aceasta este un fel de ţesătură făcută dintr-o plantă care creşte prin aceste locuri, pe care oamnii de s-au deprins s-o prelucreze, confecţionând îmbrăcăminte şi alte obiecte necesare. Dealtfel ţesătura este foarte brută şi simplă, dar moale la corp. Clima este aici în preajma munţilor mai rece ca locurile de unde vin ei. Nopţile sunt reci şi umede ceeace face ca oamenii lui U să sufere de dese boli. Pentru a se apăra de frig s-au învelit cu o droaie de blănuri peste corp şi cap, dar picioarele erau tot goale şi mulţi aveau tălpile însângerate de pietrele ascuţite.
U nu se poate înţelege cu femeia adusă; la toate întrebările lui ea se uită speriată, incapabilă să scoată măcar un cuvânt. Abea după un timp obsearvă că poartă la gât un şirag din pietre viu colorate, predominând roşu şi verde. Pe frunte este vopsită cu dungi roşii şi în dreptul gâtului în negru. Părul îl are strâns coc deasupra capului. U vrea să se apropie de ea dar femeia se retrage şi fuge în fundul colibei lui rudimentare. Solul care a adus-o povesteşte că mergea pe o cărare spre muntele din faţă, că era singură, nefiindu-i teamă de fiare. La vederea lor a rupt-o la fugă, strigând după cineva, însă nimeni nu a venit în ajutorul ei. U o trimite în altă colibă făcută în grabă să se odihnească şi să-şi revină. A doua zi dis de dimineaţă se pomeneşte cu ea în coliba sa, înainte ca ceilalţi să se trezească. Are un aer mult mai liniştit şi nu mai dă dovadă de teamă, din contra, are o privire autoritară, mişcări sigure şi vorbeşte mult, întrebuinţând cuvinte mai lungi ca ale lor. U înţelege că îi pune fel de fel de întrebări şi îi pare rău că nu-i poate răspunde. Femeia întrebuinţează toată fantezia cu care este dotată ca să se poată face înţeleasă; pentru asta saltă în sus, face gesturi largi cu mâinile şi o rupe la fugă când vrea să spună că nu a reuşit să le scape, dar toate acestea se arată inutile. Dupa ce termină se uită mirată la el şi în acelaş timp dezamăgită că nu s-a putut face înţeleasă, ca în cele din urmă, spre marea stupefacţie a lui U, izbucneşte în râs, ceeace pe el nu-l supără. Cu toată firea sa posacă, lipsit complect de humor, râsul acesta cristalin îl amuză, uitând că se datoreşte faptului că atitudinea lui mirată i s-a părut femeii caraghioasă. Această femeie are o inteligenţă care stă deasupra celei a lui U. Ea bănuieşte ce urmăresc oamenii lui U, încearcând să-l facă să înţeleagă că nu este bine ce face, că ei sunt mulţi în munţi, că nimeni nu a reuşit până acuma să-i supună. Au venit şi alţii dar au fost decimaţi, ei pricepându-se în lupte de munte, care sunt cu totul diferite de cele ce se duc în câmpii, care era oarecum specialitatea lui U. Numai cei ce li s-au alăturat au fost bine primţi.
Ţn mintea lui brută, dar ageră şi şireată se conturează imaginile pe care ea a încercat să i le sugereze şi pricepe în cele din urmă ce a vrut să zică. Gândeşte că este bine să se arate faţă de această femeie bizară blând. Îi spune pe limba lui că nu doreşte să-i cucerească, ci că au plecat la vânătoare, întâlnind-o întâmplător. Pentru a se face înţeles întrebuinţează aceleaşi mişcări ca ea, ceeace are succes. Îi dă să înţeleagă că doreşte să-i cunoască pe

aceşti oameni de munte, să aibe legături paşnice cu ei şi prin mişcările ei pricepe că ea este fata căpeteniei tuturor celor ce locuiesc în munţi, că ei sunt mulţi, împrăştiati prin toată regiunea. Văzând că a fost înţeleasă femeia se retrage în coliba ce i-a fost dată. Peste o zi şi o noapte ea se reface şi cere să i se permită să meargă acasă. U ridică odihna înainte de vremea stabilită şi dă ordin de plecare la drum. Se mai umblă o zi întreagă iar în cea următoare ajung la o cărăruie care duce în munţi, cu stânci în dreapta şi în stânga. U consideră, după ce se sfătuieşte cu An că nu este bine ca întreaga ceată să pornească în sus, deoarece dacă ar fi o capcană vor pieri cu toţii. Alege deci un grup mai mare, promiţând femeii, care a refuzat să le spună cum o cheamă, că vor s-o ducă până acasă, s-o apere de pericole şi să se prezinte tatălui ei pentru a-l saluta. Ea acceptă cu bucurie şi o ia înainte. U se pune în fruntea grupului şi o urmează de aproape. Valea se îngustează pe măsură ce înaintează. Grosul cetei este lăsat la capul văii sub comanda lui An, cu misiunea de a porni în căutarea lor în cazul că până seara nu vor fi înapoi. După un mers destul de anevoios, cu urcușuri abrupte, se deschide deodată în peretele unei stânci înalte o gură de peşteră. Oamenii lui U se uită îngroziţi în întunerecul dinăuntru şi o parte refuză să intre, cu toate că femeia îi pofteşte cu zâmbetul pe buze. Însă ceeace îi sperie şi mai mult este faptul că aparent din cauza liniştei de aici s-ar părea că prin aceste locuri n-ar trăi ţipenie de om, totuşi U simte ceva, ceva ce nu poate defini. Simţul lui nu l-a înşelat niciodată. Văzând că oamenii ezită, femeia dispare de după bolta grotei, înainte ca U să aibe timpul s-o oprească. El rămâne perplex, simte cum toţi ochii sunt aţintiţi asupra sa. Oamenii se strâng în jurul său să vadă ce va urma şi ce zice cel mare. El socoteşte că acţiunea ar putea să-i ştirbească din autoritate, mai ales că este coborâtor din Iane. Ţn sinea sa se sperie, cum de a fost atât de încrezător în ea şi nici nu s-a asigurat dacă este sinceră sau vrea să-l ducă prin șiretenie la pieire. Nu mai stă prea mult pe gânduri şi ordonă imediata retragere. Oamenii nu trebuie să simtă prea mult că ezită, căci ceeace s-a întâmplat cu femeia ar putea da naştere la o revoltă, ori tocmai de aşa ceva nu are nevoie acuma. Nu trebuie pierdută nici o secundă.

U merge în fruntea grupului dar nu în direcţia de unde au venit, ci tot înainte. La un moment dat valea se lărgeşte din nou. De frica unui atac caută un loc unde să se poată baricada. Trimite pe unul din oameni să se ducă la grupul mare să-i anunţe să se pregătească de luptă, dar numai după ce el va ordona aceasta. Pentru apărare se alege un vârf de stâncă care are sus un fel de căldare cu metereze, minunat loc de refugiu şi de apărare. Acolo găseste multe pietre răzleţe de care s-ar putea folosi la nevoie. Ajunşi sus, oamenii se împrăştie cu privirile în toate direcţiile. De aici se domină o parte din vale. U se uită înapoi, dar nu apare nimeni. Faptul că s-a aşternut o linişte deplină, numai murmurul apei şi al vâtului se mai aude, îl pune într-o situaţie foarte proastă, nu ştie ce să creadă, nu vede nimica şi nici o mişcare care ar da semne că acolo ar trăi oameni. Regiunea este stâncoasă prin excelenţă, bătută de razele de soare, ici şi colo câte un arbust mărunt sau câte un zmoc de iarbă iese din crăpăturile vreunei stânci. Munţii nu sunt prea înalţi dar foarte abrupţi şi stâncoşi, formând un masiv destul de mare în mijlocul uriaşei prerii din jur. U şi oamenii lui se baricadează în vârful stâncii şi aşteaptă. El nu le explică care este situaţia, însă parte au înţeles ce pericole îi pândesc.

După o aşteptare zadarnică de câteva ore U formează un grup mic, din cei mai vânjoşi şi curajoşi, lasă restul pe loc şi porneşte spre deschizătura de grotă pe unde a dispărut femeia. Trimite un al doilea sol spre grupul mare care a rămas la intrarea în vale, ordonă celor din vârf să se unească cu ceilalţi şi el cu ai lui o porneşte spre intrarea grotei. Lasă

vorba că dacă până seara nu vor ieşi, să caute să intre şi să-i salveze. De data aceasta este hotărât să joace cartea cea mare, doar nu se va lăsa păcălit şi dus de nas de o femeie. Ajuns la intrarea în grotă are un moment de ezitare. De aici se vede stânca unde sunt ceilalţi şi constată că privind în sus nici nu se vede că ar fi oameni acolo, atât de bine se poate cineva ascunde prin aceste locuri, deci nu este imposibil să fie supravegheaţi în permanenţă şi la un momenmt dat chiar atacaţi prin surprindere, fără să mai aibe posibilitatea de a se apăra. Însă situaţia este de aşa natură că nu mai poate da înapoi, trebuie să meargă înainte cu orice preţ. Pătrunde deci primul în întunerecul din faţa sa, urmat de apropape de cei câţiva pe care i-a luat cu el. Cu cât avansează cu atât se face mai întunerec, până la un moment dat când nu se mai vede absolut nimica. Drumul este bun, fără obstacole, dând impresia că este umblat, dar nu se aude şi nu se vede nimica. Liniştea îi sperie, numai un uşor sursur de apă se aude din adâncuri, fără să se poată şti din ce direcţie. Pereţii grotei se îngustează pe măsură ce avansează, ceeace le permite să se ghideze pipăind cu mâinile. Foc nu ştiau să facă şi nici nu au găsit vreunul pe apropape. Nici acel lichid gros care arde nu se găseşte pe aici, aşa că alta soluţie nu este decât să umble ca orbeţii. Fiecare strânge cu putere arma gata de atac. Cu cât merg cu atât liniştrea devine mai deplină şi nu se mai aude nici apa curgătoare. Atenţia le este încordată la maximum, iar enervarea creşte fiindcă nu ajung la nici un capăt. Deodată coridorul se lăţeşte din nou. U îi sfătuieşte pe oameni să fie prudenţi să nu se prăvalească în vreo prăpastie. El umblă în frunte cu cea mai mare luare aminte şi în cele din urmă se lasă în jos în patru labe. Este mai sigur şi mai practic, necesită o atenţie mai mică, dând o stabilitate mai mare, simţind toate denivelările. Deasemenea în felul acesta poate să pareze orice atac. Vocile lor se aud cu ecou repetat şi de frică nici nu mai îndrăznesc să scoată cel mai mic sunet. Fiecare lovitură de piatră şi de fiecare dată când ating cu bâtele pământul se amplifică zgomotul, ca până la urmă să dispară. În mintea oamenilor se naşte părerea că intră în împărăţia lui Uni, cel pe care l-au gonit la plecare cu dansul. U îi linişteşte spunându-le că Uni nu are intenţia să le facă vreun rău deoarece el îi apără, el care este coborâtor din Iane, ceeace îi mai linişteşte. Dealtfel nici U nu este lipsit de teamă şi groază. Întunerecul şi liniştea îi provoacă o senzaţie de frică profundă. Grupul înaintează totuşi în virtutea unei inerţii care îi trage fără să vrea înainte, dându-le puterea să reziste. Spre mulţumirea tuturor grota se îngustează din nou, atât de mult încât deabea poate avansa un singur om în picioare. La un moment dat se simte un iz de arsură, miroase de parcă s-a ars iarbă cosită, dar tot nu se aude nimica. Dispărând ecoul care le-a făcut frică, au curajul să vorbească, să scoată sunete. Nici nu ştiu de cât timp umblă, dacă afară mai este lumină sau s-a întunecat deabinelea. Întunerecul le-a luat simţul timpului trecut. Cu toate că nu umblă decât de puţin timp li se pare că a trecut mult mai mult. Fiecare a luat cu el în săculeţul din piele o bucată mare de carne pe care acuma o mănâncă cu plăcere. Numai foamea îi chinuieşte, setea încă nu prea mult. Obosiţi, oamenii se trântesc să se odihnească şi adorm repede în frunte cu U, care nici el nu este scutit de aceste chinuri. Nu ştiu cât au dormit, dar U se trezeşte primul, speriat că nu vede nimica; îşi aduce însă imediat aminte în ce situaţie se află şi cu un răget îi trezeşte şi pe ceilalţi, care sar ca arşi în sus, tot atât de speriaţi. Spre uimirea lor, după nici o jumătate de oră apare deodată în faţa lor lumină. Fericiţi aleargă într-acolo, se azvârle în genunchi, ridică mâinile spre cer şi mulţumesc lui Iane că nu i-a lăsat în întunerec. U face lafel şi-şi aduce aminte de fuga sa de pe meleagurile cutremurate de vulcani; acuma are aproape aceeaşi senzaţie ca atunci când a scăpat cu Ia şi s-a văzut în afara pericolului. Uitându-se

mai atent observă că în faţa lor se deschide o vale adâncă, imposibil de umblat, mai prăpăstioasă decât cealaltă, cu pereţii abrupţi şi stânci ascuţite. Nici aici nu se poate vedea dacă este viaţă umană prin apropiere. Ei se află pe o mică platformă în peretele stâncii, ca un balcon, fără nici o potecă. Se găsesc pur şi simplu suspendaţi deasupra prăpastiei fără să poată înainta. La perspectiva că ar putea fi măcelăriţi, U se alarmează. Altă posibilitate decât să se întoarcă în grotă nu au, deci dă ordin în acest sens. Perspectiva nu prea îi încântă pe oameni, având însă între a alege a rămâne aici şi a se salva, tot soluţia întoarcerii pe aceaşi cale este cea mai bună. După o odihnă scurtă umblă iar prin aceste coridoare întunecoase şi la urmă se găsesc iar de partea cealaltă. Este zi, soarele se află încă destul de sus, luminând fundul văii. Între timp au sosit şi oamenii lui An. Mulţimea lor umple toate potecile şi este agitaţie mare. Văzând că U nu apare, deoarece au lipsit atâta timp, An organizează un grup mai mare care să pătrundă în grota să-i caute, dar nu mai este nevoie, deoarece U îşi face apariţia. La ieşirea lor din grotă se produce un vacarm de nedescris. Toţi cei apropape o mie de bărbati fac roată în jurul lor privindu-i cu interes de parcă s-ar fi întors din cine ştie ce expediţie. U inspectează gloata, oamenii se dau cu respect laoparte la trecerea lui, apoi se duce la An care stă pe o stâncă urmărind întreaga scenă. Pentru prima oară poate fi văzut U surâzând. Este mulţumit că totul s-a isprăvit deocamdată cu bine; ce o să facă deacum încolo este altceva. An raportează că nu a întâlnit ţipenie de om, dar că a simţit şi simte în permanenţă că sunt observaţi din locuri ascunse care nu se pot vedea, ceeace îl enervează, atât pe el cât şi pe oameni. U este foarte surprins de cele întâmplate. Ţn orice caz grota are şi alt drum care duce undeva, pe care ei nu l-au găsit, căci altfel femeia nu ar fi dispărut fără urmă.
Marea ceată de bărbaţi înoptează în jurul stâncii pe care s-au baricadat înainte de a intra în grotă, toţi claie peste grămadă, din cauza locului strâmt. Dimineaţa U trimite un grup mai mare ca să vâneze şi după ce strânge destule provizii pentru două zile dă ordin de plecare. De întors de unde au venit nu se poate în nici un caz, deoarece aceasta ar însemna o renunţare şi în acelaş timp o înfrângere totală care ar putea duce la pieirea sa, ceeace nu doreşte în nici un caz. Hotăreşte deci să pornească pe una din potecile spre interiorul masivului. Locul fiind destul de îngust, oamenii umblă mai mult în monom, ceeace face să se lungească pe tot parcursul văii pe o distanţă destul de mare. Lui U nu-i convine asta, deoarece în felul acesta sunt foarte vulnerabili. Opreşte deci înaintarea într-un loc mai larg şi aşteaptă ca toată lumea să se adune în jurul său. Formează mai multe grupe mici care să umble compact, la distanţe scurte una faţă de alta. În felul acesta se poate preîntâmpina mai bine orice atac. Se înaintează din ce în ce mai greu, fiindcă panta se accetuiază, iar spre prânz oamenii deabea se mai ţin pe picioare, fiind obişnuiţi cu stepele. Căldura devine apăsătoare şi lipsa de apă se face simţită. Pietrele se încing ziua la maximum, frigându-le tălpile. Unii înaintează în salturi, iar alţii se aruncă din când în când la pământ de durere. La un moment dat unii din cei ce cad nu se mai ridică şi delirează. U dă ordin de oprire şi regrupare. Nu au umblat nici măcar până seara şi au avansat foarte puţin. Uitându-se înapoi vede jos locul de unde au plecat. Trebuie aşteptat până dimineaţa când este mai răcoare şi pietrele nu ard aşa de tare. Fiecare se culcă unde găseşte mai multă umbră şi nimeni nu ar mai fi putut să-i urnească din loc, nici cu ameninţarea cu moartea.
U este disperat; nu vede nici un ţel al acestei înaintări în deşertul muntos care se întinde în faţa lor, un necunoscut înfricoşător, ceva care îi face parcă să-i îngheţe sângele în vine. Liniştea şi nemişcarea care învăluie tot îi provoacă pentru prima oară o teamă puternică,

dar dispariţia fără urmă a femeii îl frământă mai mult ca orice, dându-i în acelaş timp noi speranţe. În orice caz prezenţa ei prin aceste meleaguri arată că sunt locuite, nu se poate altfel, fiind este posibil ca ei să fi apucat un drum greşit, care ar putea să-i ducă la pieire, lucru pe care oamenii de aici îl ştiu, motiv pentru care nici nu-i atacă. Gândul acesta nu-i place deloc. Dacă femeia ar fi fost de bună credinţă, mai ales că s-a purtat cît se poate de frumos cu ea, ar fi trebuit să le arate calea cea bună şi să nu-i lase să urmeze una care să-i aducă nicăieri. Nici măcar munţii de la care a fugit când a fost încă adolescent, când au pierit toţi ceilalţi, nu au fost atât de neprimitori în timpul cutremurului şi al erupţiei vulcanice. Până în cele din urmă se hotăreşte să nu-şi pună aceste probleme, să caute mai bine să iasă cu orice preţ din încurcătură, cât mai este timp pentru asta, adică cît timp oamenii se mai ţin pe picioare. Dar nici a doua zi nu se poate pleca, deoarece majoritatea nu se pot mişca. Formează deci un grup din cei mai sănătoşi care să mearga să caute apă. De data asta are noroc, ei se întorc cu pungile pline cu o apă răcoroasă şi binefăcătoare. Îi trimite deci pe rând ca toată lumea să se sature de apă, spre mulţumirea tuturor, căci în felul acesta se mai refac. În seara aceleiaşi zile se aude mult zgomot şi agitaţia creşte. An vine la U speriat, spunându-i că unul din bărbaţi îi montează pe ceilalţi, vrând să-i convingă să se întoarcă. Pentru a salva situaţia se hotăreşte să facă un nou sacrificiu. Se duce personal la faţa locului şi fără prea multă vorbă îl ucide pe rebel cu bâta, în văzul speriat al celorlalţi, ceeace are totuşi darul de a linişti spiritele pe moment. Încă odată este convins că numai în felul acesta poate conduce ca să-şi atingă marele ţel ce şi l-a propus. Crima ca mijloc de a stăpâni a fost în toate timpurile, este acuma şi va fi şi în viitor mijlocul prin care firi criminale caută să dicteze semenilor lor felul de a trăi după concepţia şi în folosul lor și pentru a nu fi opriţi în zelul lor de a obţine puteri depline, cer supunere totală faţă de ei. Orice dictator nu poate să stăpânească decât prin crimă şi asuprirea semenilor săi, prin ipocrizie, ridicarea propriei sale persoane la culmi pe care altfel nu le poate atinge niciodată. Democraţie şi dictatură sunt două noţiuni ce se resping ca doi poli opuşi al unui magnet. În ultimul timp însă mare parte din omenire nu mai acceptă să fie oprimată. Din nefericire însă, mai răi decât oprimatorii sunt cozile de topor şi acoliţii lor, aceste fiinţe viermi care pentru un blid de linte sunt în stare să-şi vândă propria lor familie. Multe distrugeri ale culturii mondiale, acest bun al fiecărui neam, se datoreşte acetor oameni viermi pentru care cultura este un rău ce trebuie înlăturat.
A doua zi U nu mai ţine seamă de doleanţele oamenilor săi să mai rămână încă o zi în repaus şi comandă pornirea la drum. Fără să crâcnească oamenii se rânduiesc aşa cum li se ordonă şi în cel mai scurt timp se găsesc din nou la drum. Spre prânz grupul se înşiră din nou, fiecare căutând să se bage cît mai la umbra stâncilor să se ferească de arsurile pietrelor înfierbântate de soarele cald al tropicelor. Seara, înainte de apusul soarelui U comandă oprirea şi trimite totodată un mic grup în cercetarea împrejurimilor. Înainte ca soarele să se ascundă după stânci, ceata apare cu veşti bune. Pe lângă faptul că au găsit un izvor la o intrare de grotă, au văzut în depărtare turme mari de vite cornute, din acestea pe care femeile lor le mulg ca să le bea laptele. Însă pentru a ajunge pâna acolo este necesar să străbată coama muntelui din faţă, care are o pantă destul de abruptă, cu pietre care se desprind, prăvălindu-se la vale. Vestea îl bucură pe U. Dimineaţa va porni foarte devreme, încă înainte de răsăritul soarelui, ceeace împărtăşeşte oamenilor, spre marea lor bucurie. Speranţa că calvarul se va termina îi însufleţeşte pe toţi. Urcuşul este extrem de greu, în permanenţă sunt nevoiţi să se apere de pietrele care cad asupra celor rămaşi în urmă. Spre norocul lor sunt mici şi le provoacă numai răni fără importanţă. Oamenii mai

mult se târăsc decât umblă, fiecare depunând ultimul efort ca să ajungă sus. Până în cele din urmă sunt răsplătiţi de splendidul peisaj care li se arată în faţă. Nu le vine să creadă, de aici se deschide o vale lungă şi lată cât se vede cu ochii, înconjurată de aceşti munţi ca nişte metereze. Valea este numai verdeaţă, ca un paradis, cu pomi înalţi pe care cresc fructe gustoase. An crede şi spune oamenilor că aici începe ţara lui Iane, lucru de care nu se îndoieşte nimeni, nici măcar U, care fiind descendent din el a fost călăuzit până aici, după ce l-a trecut prin diverse încercări.
După o scurtă odihnă, se dă ordin de coborâre. Pe versantul acesta se intră brusc parcă pe alte meleaguri. Aerul devine mai răcoros, lighioane mari şi mici mişună peste tot şi totul pare atât de feeric că nimeni nu se mai simte obosit. Numai alţi oameni nu apar, spre disperarea lui U. Era convins că măcar acuma va putea să-i vadă. După bucuria că a scăpat de regiunea aridă, simte acuma că în dosul acestei linişti se ascunde ceva; este probabil o metodă de luptă a celor de aici. După ce vor fi aproape complet epuizaţi vor căuta să-i nimicească. Pentru a preîntâmpina această eventualitate, trebuie să ia toate precauţiile. Oamenii sunt aproape goi, blănurile de pe ei s-au rupt, sunt murdari de praful care s-a prins de sudoarea pielii, iar din cauza drumului extrem de greu pe care l-au făcut deabea de se mai târâie. U îşi dă seama că în felul acesta nu va putea duce o luptă care să-i ducă la victorie. Ordonă deci oprirea şi se retrage cu ai lui printre ierburile imense în care au pătruns, în aşa fel ca să fie cât mai bine camuflaţi. Alege un loc mai umbros, cu un pârâiaş care curge uşor la vale. Pe aici se găsesc animale mici uşor de vânat. Are de gând să rămână mai multe zile pentru odihnă şi refacere, după care să pornească la cucerirea raiului care se arăta. Vrea să vină înapoi ca stăpân, să-i ducă pe cei lăsaţi aici şi nu pe eventualii oameni de aici în aşezarea pe care a părăsit-o. În aceste locuri se arată alte condiţii, putând să-şi exercite dreptul de a conduce asupra unei regiuni mai întinse, aşa cum visează mai de mult timp. Dar, orice reuşită presupune şi o organizare prealabilă. Spre norocul lui nu au fost atacaţi până acuma şi au reuşit să ajungă cu bine pe aceste meleaguri frumoase. Probabil că cei de aici nu au scontat că el cu oamenii săi să poată străbate acest masiv stâncos şi neprietenos.
Consemnul era ca nimeni să nu se îndepărteze prea mult de locul unde s-au aşezat, iar la vânătoare merg în grupuri mici în direcţia opusă de unde pasc animalele cornute. Oamenii se refac încetul cu încetul şi prind din nou viaţă. Într-o dimineaţă se văd în depărtare, spre un perete de stâncă, dâre de fum; fiind la distanţă mare nu se poate distinge dacă sunt şi oameni. Peste câteva zile trimite patru oameni în recunoaştere sub comanda directă a lui An, spre acel locuri. Seara la întoarcere ei vin cu veşti senzaţionale. Au ajuns până aproape de o aşezare mare de oameni, cu mult mai mare ca a lor, care se întinde pe întreaga vale care se deschide în partea cealaltă a cesteia unde sunt acuma. Aici locuiesc oamenii în grotele care se deschid în dreapta şi în stânga unui defileu îngust, extrem de bogat în izvoare şi verdeaţă luxuriantă. Sunt mulţi bărbaţi şi femei, unele îmbrăcate mai deosebit, lafel ca femeia care a dispărut, iar altele mai sărăcăcios care transportă în urma celorlalte fel de fel de poveri. Cu toţii au o înfăţişare mai aparte. Parte din oameni poartă în picioare un fel de blăni care îi apără de colţurile stâncilor. Ţn faţa deschiderii fiecărei grote arde un foc mare, înteţit în permanenţă cu cregi. U rămâne uimit de cele auzite. Cum de vor putea ei să lupte cu atât de mulţi oameni şi mai ales dece femeia nu a dat alarmă, însă după spusele celor care au plecat în recunoaştere, în vale este o oarecare agitaţie; unii bărbaţi aleargă în dreapta şi în stânga, agitând nişte beţe care au prinse în vârf un singur adaus ascutit. N-au ştiut să spună din ce este, dar după părerea lui

U sunt bucăţi de os. Beţele sunt subţiri şi unii le azvârle cu dexteritate la ţintă. Deci se pregătesc de luptă, aşa că nu mai au mult timp de aşteptat. Deoarece odihna s-a terminat, oamenii s-au refăcut destul ca să facă faţă unui atac şi chiar să atace.
După o organizare rapidă, prea multe nefiind de făcut, fiindcă grupele mai mici au fost formate mai de mult, întreaga trupă porneşte din nou la drum. De data asta iau cu ei pietre, neţinând seama că ele se găsesc peste tot în aceste locuri, dar este mai bine să le aibe asupra lor, nu să le caute în momentele cele mai grele. Mulţi şi-au confecţionat din coaja copacilor acele sfori cu ajutorul cărora să poată azvârli pietre la distanţe mai mari. U este fascinat, vrea cât mai repede să vadă cu ochii săi minunea. Aşa ceva a visat şi ce noroc, tocmai peste aşa ceva a dat. Oamenii înaintează încet, în grupuri compacte cu capetele aplecate să nu fie văzuţi din iarba mare. Din când în când fuge din calea lor câte un animal speriat sau se ridică cârduri de păsări care îşi au aici cuiburile. Când apare aşezarea destul de vizibilă, dar încă destul de departe ca să se distingă siluetele oamenilor, U comandă ca toată lumea să înainteze târâş. Cei care au fost înfrânţi de el cu mulţi ani în urmă îşi aduc aminte că tot aşa au fost luaţi prin surprindere. ªi de data asta U procedează bine, nu sunt observaţi, mai ales că din cauza agitaţiei din vale nimeni nu a părăsit locurile. Înaintarea este grea şi obositoare, unii vrând să se ridice dar sunt imediat loviţi cu brutalitate de către şeful grupei sau de U personal care merge în picioare ascunzându-se în dosul copacilor, ridicăturilor şi în iarba care îi înconjoară. Patrulează în permanenţă printre oameni, îndemnându-i să nu vorbască sau să se ridice în picioare şi de cele mai multe ori îi ameninţă cu moartea. Atacul prin surprindere este tactica lui cea mai bună, care niciodată nu a dat greş. Dar, nu pot ajunge seara la capăt, mai au mult de mers în felul acesta, aşa că cel mai bun lucru este o odihnă. Fiecare mănâncă din provizia pe care o are şi toţi se culcă cu gândul că ziua de mâine va fi cea mai grea după atâta timp de la plecarea de acasă. Unii se gândesc la femeile şi copiii pe care i-au lăsat în urmă. Dimineaţa se porneşte cu forţe noi, tot târâş. Pentru a nu-i obosi prea mult se face din când în când câte o pauză mai mică. Spre prânz în fine ajung mai aproape de prima dâră de fum, acuma se pot distinge bine oamenii din jurul focului, care prăjesc bucăţi mari de carne. Bărbaţi, femei, copii stau laolaltă şi mănâncă. U este foarte mirat văzând roind în jurul lor animale din acelea mici pe care de atâtea ori le-au vânat ; mulţi se amuză aruncându-le oase pe care le sfarmă în dinţi mâncându-le. Din când în când se încaeră, sfâşâindu-se unele pe altele spre marele haz a celor din jur, mai ales al copiilor. Unii i-au luat chiar cu ei în aşezare şi i-au domesticit. Fără ca U să observe, unul din oamenii săi, în loc să stea nemişcat, avansează prea mult fiind sinţit de aceste animale care se reped asupra sa scoţând lătrături sălbatice. Nici nu a avut timp să se apere, fiind sfâşâiat în zeci de bucăţi. Dar totul nu se opreşte aici şi celelalte animale se reped la ei. Nu mai este timp de pierdut, peste câteva secunde vor fi descoperiţi, aşa că cel mai bun lucru este să dea semnalul de atac, mai ales că oamanii săi au doborât aceste animale cu bâtele, ceeace a provocat un vacarm de nedescris. U se ridică în picioare, spre uimirea celor din jurul focului, cari la început nu ştiu ce se petrece. Primul care trebuie să atace este An cu ceata sa care se află mai departe spre dreapta în partea cealaltă a văii. U nu prea are mare încredere în metodele sale de luptă, deoarece în afară de credinţă faţă de el şi putere fizică nu dă dovadă de inteligenţă, din care cauză de când au plecat nici nu i-a dat multe misiuni în care se cere initiaţivă. Pentru a nu da greş îl învaţă exact ce are de făcut, sfătuidu-l să nu se abată în nici un caz de la instrucţiuni, căci altfel va merge la pieire sigură. An îi promite că va face întocmai cum i s-a spus, mai ales că U îi promite că va avea puteri

mari în regiunea pe care o vor stăpâni. Ca tactică de luptă uzează de un şiretlic care era cât p-aici să dea greş din cauza câinilor care i-au atacat, dar procedând cu repeziciune, salvează situaţia. La răgetul său obişnuit în asemenea ocazii, oamenii se reped scoţând urlete înfricoşătoare, agitând bâtele mari în mâini, fugind spre cei care stăteau paşnis în jurul focului. În mijlocul lor se produce o panică teribila. Femeile şi copiii fug în grotă ţipând, iar bărbaţii formează la intrare un semicerc, agitând suliţele lungi pe care le au asupra lor, gata pregătite pentru orice eventualitate. Armata lui U este cu mult mai crudă şi sălbatecă decât aceştia. Cu el în frunte se reped asupra micului grup care se apară vitejeşte, aruncând cu pietre imense asupra lor, urlând fioros şi lovindu-i cu bâtele. Văzând cu ce forţă sunt atacaţi şi căzând mulţi dintre ei, cei rămaşi se refugiază la intrarea strâmtă a grotei, formând un zid de apărare. Ţn același timp se alarmează şi alte grupe din celelalte grote, iar din depărtare se aude zgomotul atacului lui An care procedează lafel, urmând întocmai instrucţiunile care i s-au dat, dar el este mai crud, deoarece nu se gândește la ce va urma, pe când U vrea să-i cruţe cît poate să câştige lupta cu cât mai puţine victime de ambele părţi, căci altfel nu şi-ar mări numărul supuşilor. Din primul atac An pătrunde în grotă, după ce i-a ucis pe cei de afară, măcelărind absolult pe toţi, până la unul, apoi cu aceeaşi forţă porneşte la atacul celeilalte, însă aici găseşte o rezistenţă mai serioasă. Oamenii şi-au dat seama ce se întâmplă şi au pornit în grabă să se regrupeze, formând o unitate mai numeroasă cu care să reziste atacurilor. În primul rând se strâng în faţa grotei atacate, urmărind tactica lui An. U în schimb comandă încetarea luptei. Lasă o strajă de mai mulţi oameni şi merge cu restul în întâmpinarea lui An care a trimis un sol să-l anunţe că se află în faţa unei rezistenţe crescânde. În aşteptarea lui se baricadează în spatele unei stânci unde se crede în siguranţă. A pierdut controlul şi ia măsuri pripite, fără judecată. Atacă din când în când cu atâta sălbăticie că îi sperie pe cei ce se apară, necruţând pe nimeni, pe care îl prinde îl ucide pe loc. Nu ţine seama nici de femei şi copii, măcelărindu-i şi pe aceştia fără milă. U se află încă departe de el şi nu poate veni într-un suflet, fiindcă în calea sa întâlneşte multe deschideri de grote la intrarea cărora bărbaţii fac zid de apărare, fără să-i atace. Nici el nu-i atacă, dar lasă în faţa fiecăreia mai mulţi oameni să-i oprească să iasă ca să nu se poată regrupa într-o singură unitate. Îşi dă seama că fiind luaţi prin surprindere i-a găsit aproape pe toţi înăuntru, ceeace este în avantajul său. La un moment dat vede că a rămas cu prea puţini oameni ca să poată veni în ajutorul lui An. Îi pare rău că l-a lăsat singur cu jumătate din ei. Văzând de departe ce face, cum măcelăreşte fără nici un motiv, i se măreşte furia pe măsură ce trece timpul. Doar i-a spus să procedeze cât mai repede pentru ca oamenii să nu se poată regrupa şi în loc de asta a trimis oamenii lui să pătrundă din grotă în grotă. Mulţi nu au ieşit imediat ceeace îi pune serios în pericol. Acuma, neştiind ce să mai facă se găseşte imobilizat în loc să fie un ajutaor. Dar An nu mai gândeşte clar şi procedează în continuare radical, spre norocul său. În loc să atace pe cei ce stau în faţa sa, o ia brusc la stânga şi atacă o grotă care se arată cu cea mai mare intrare. În faţa ei s-au strâns circa două sute de oameni înarmaţi cu suliţe şi pietre. Atacul este vertiginos, excesiv de puternic şi crud. La primul asalt ucide mai mult de jumătate din ei, dar şi el pierde mai mulţi decât s-a aşteptat. Cu această ocazie dă dovadă de un curaj vecin cu inconștienţa. ceeace are darul de a-i însufleţi pe ai săi, iar cei atacaţi se retrag în grotă, formând un zid de apărare la intrare. U priveşte scena de departe fără a avea posibilitatea de a participa direct la bătălie. Este mai bine aşa, gândeşte el, căci dacă s-ar fi aflat acolo precis că l-ar fi ucis pe An şi mai are nevoie de el.

În întreaga vale se produce un vacarm de nedescris. În faţa grotelor se strâng bărbaţii în semicerc şi aşteaptă. Cu această ocazie U îşi dă seama că cei de aici nu ştiu să lupte, nu le trece prin minte să se regrupeze ca să formeze o armată mare. Dacă ar face-o s-ar strânge mai multe mii, ceeace le-ar fi fatal atacatorilor, dar spre norocul lor aşa ceva nu se petrece. Deocamdată An este în minoritate în faţa unei grote cu foarte mulţi apărători. Bărbaţii au făcut zid la intrare şi aşteaptă. An porneşte de mai multe ori la atac dar inutil, nu-i poate învinge. Nu se apropie prea mult de ei, ci azvârle cu pietre şi beţe, evitând lupta corp la corp, ceeace dealtfel este salvarea sa. O face mai mult din instinct decât gândit. Dealtfel nici apărătorii nu se încumetă de a intra în luptă corp la corp, dar pe măsură ce cad sunt înlocuiţi cu alţii care apar din interior. Grotele care sunt de partea în care se află U renunţă la luptă, văzând că nu le sunt ucise femeile şi copiii. El stă cu o mică ceată cu care s-a retras mai laoparte şi urmăreşte desfăşurarea evenimentelor. Este enervat la culme că An nu încetează şi că insistă să lupte fără să ştie dece; ce urmăreşte ? Pe această parte sunt mult mai puţine grote, dar mult mai mari, cu intrări late şi foarte numeros locuite. Apărătorii sunt îmbrăcaţi mai deosebit decât ceilalţi şi poartă arme frumos şlefuite. În cap au un fel de căciuli din blană subţire şi spre mirarea oamenilor lui An, poartă în picioare un fel de opinci făcute dintr-o coajă de copac de culoare închisă, iar alţii din piele, ceeace le permite să se mişte mai uşor pe piatrele ascuţite care se află la tot pasul. Văzând că nu este atacat de oamenii din faţa sa, U se hotăreşte să se apropie încetul cu încetul de locul unde se luptă An, bucăţică cu bucăţică, ca să nu dea celor aşezaţi în faţa grotelor mici în poziţie de apărare impresia că ar vrea să-i atace. De fiecare dată când trece prin faţa unei mici deschideri de grotă, oamenii se retrag înăuntru fără să arate inteţia că ar voi să atace. U umblă în frunte cu un aer indiferent, întorcând capul spre ei, făcându-le semn că vrea doar să treacă, dar ţine bâta sa imensă pe umeri gata să facă faţă oricărei eventualităţi. Văzându-l că vine, An se retrage şi încetează lupta. Apărătorii marei grote se aşează pe patru rânduri la intrare. Cu cât se apropie cu atât simte U cum i se urcă sângele la cap, se abţine totuşi să-şi dea drumul. An obsearvă supărarea şefului şi-şi dă seama că este din cauza lui. Pentru a salva aparenţele se arată bucuros că i-a venit în ajutor şi-i povesteşte cu lux de amănunte, atât cât se pricepea să vorbească, cum au decurs evenimentele de partea sa. U stă ţeapăn şi ascultă cu multă răbdare. Când termină îi spune pe un ton cât se poate de calm că de acum încolo nu mai este adjunctul său, că va trece în rândurile celor mulţi. Numeşte în locul său pe At un bărbat tânăr şi curajos care s-a evidenţiat de mai multe ori în toate perioadele grele. Făcând toate aceste schimbări, aproape că nici nu-i pasă că se află în tabăra unor oameni care le sunt deocamdată duşmani, dar paşnici. Îl cheamă deci pe At care se prezintă cu o oarecare timiditate, privind mereu la An şi îi ordonă ca imediat să preia comanda. Pe figura lui An se poate citi o vădită nemulţumire şi în acelaş timp o revoltă, însă se abţine să rămână calm. Este atât de suprins de acest gest al şefului său că nu se mişcă din faţa lui, dar este pur şi simplu înpins laoparte, iar At învitat să-i ia imediat locul, ceeace acesta şi face destul de ruşinat faţă de cel care i-a fost şef. Apoi U le explică oamenilor ce l-a determinat să ia această măsură şi le ordonă să dea ascultare noului şef întocmai cum au făcut-o faţă de An.

În timp ce se petrec aceste evenimente în tabăra lui U, nimeni nu obsearvă că intrarea grotei din faţă s-a eliberat de apăratori. U se arată foarte surprins şi alege în mare grabă un mic grup ca escortă, îndreaptându-se cu precauţii într-acolo, dar nimeni nu-i iese înainte, apoi revine la ai săi. In toată valea s-a lăsat o linişte deplină, ca înaintea unei

furtuni. Toţi oamenii s-au retras în interiorul grotelor. Grupurile lui U care au fost lăsate de pază la intrări nu se mişcă de la locurile lor, dar sunt foarte mirate de ceeace se întâmplă. Fără nici o comandă prealabilă toţi cei care stăteau la gurile grotelor au dispărut pur şi simplu, aproape neobservat. U nu pierde nici el timpul şi se deplasează cu cei ce au rămas din grupul mare a lui An în susul văii, dând ordine ca nimeni să nu părăsească locul fără voia lui, mai ales că vor înopta pe poziţiile ocupate. Aşează în faţa tuturor ieşirilor străji şi apoi pregăteşte o tabără într-un loc mai ridicat din faţă de unde să poata interveni cu repeziciune în caz că vor fi atacaţi. S-ar putea să fie luaţi prin surprindere în cursul nopţii şi vrea să evite un dezastru. Îl ia pe An cu el, fiindcă gândeşte că poate deveni periculos, putând atrage oameni de partea lui. Gândul acesta îl frământă şi deodată îi vine o idee pe care o pune în aplicare fără nici o rezervă, aşa cum face de fiecare dată în asemenea ocazii. Îl cheamă seara la el având totodată grijă să strângă oameni în jurul său şi îi face observaţii că s-a abătut de la ordinele sale, din care cauză era cât p-aci să piardă partida, că intenţia lui este să-i câştige pe oamenii de aici, nu să-i măcelărească sau să-i înrăiască. An se uită la el cu o ură neîmpăcată, nebănuind ce urmăreşte cel mare. Deodată U îi spune fără nici o introducere că fapta lui merită moartea, ca în acelaşi timp să-i sfărâme capul cu bâta, înainte ca acesta să aibe posibilitatea să se apere. La acest gest fulgerător oamenii din jur tresar şi încep să murmure. În primul moment U se sperie, dar îşi revine repede şi le explică că dacă nu proceda în felul acesta ar fi pierit cu toţii. Si, ca să dea mai multă autoritate gesturilor sale îi lasă să înţeleagă că aceasta a fost voinţa lui Iane care trebuia neapărat îndeplinită.

Ţncetul cu încetul se lasă seara asupra văii. Umbrele munţilor se ridică pe stâncile goale, ascunzând verdeaţa luxuriantă din vale care face cu restul un contrast izbitor. Valea este lungă de mai mulţi kilometri şi lată de maximum doi, iar clima ei reprezintă o minune a naturii; este o oază în mijlocul unui deşert de stânci goale pe care nu creşte nimica şi care se încălzeşte ziua peste limita suportată de orice fiinţă. În crăpăturile stâncilor cresc plante mici cu ţepi şi mişună mii de insecte din care unele extrem de veninoase. Numai vulturii imenşi se aşează pe creştetele nu prea înalte, cu câte o pradă în ciocurile lor puternice. Regiunea este vulcanică, făcând ca aceste stânci să fie mai calde. Munţii nu sunt prea înalţi şi s-au format prin presiunea maselor continentale care aici se întâlnesc, ridicând terenul în sus. Pentru locuitorii văii regiunea este un rai. Peste tot cresc arbori mari care dau fructe bune de mâncat, ierburi înalte care le oferă aşternut pentru culcuşuri, turme de vite cornute care le dau laptele şi animale mici a căror carne este delicioasă. Au început de la un timp să domesticească câini sălbateci care stau mai tot tipul în jurul lor, mâncând resturile ce sunt aruncate. Din coaja unui copac mărunt confecţionează încălţăminte şi îmbrăcaminte care îi apără de bolovanii stâncilor şi de înţepăturile insectelor. Stâncile dela marginea văii sunt peste tot străbătute cu grote naturale unde oamenii noştri găsesc adăpost. Faptul că nu mai sunt de câteva generaţii nomazi i-a adus pe o treaptă de civilizaţie ceva mai ridicată, iar datorită faptului că nu au mai fost atacaţi le-a luat dexteritatea de a lupta, în afară de vânători la care luau parte mulţi bărbaţi de toate vârstele. Deocamdată U nu a putut observa mai mult. Femei nu a văzut decât cele din jurul focului de la gura grotei pe care a atacat-o prima. Ca la un semnal oamenii s-au refugiat în fundul grotelor aşteptând desfăşurarea evenimentelor. Ei ştiu că acolo înăuntru nu pot fi atacaţi şi vor să vadă ce va urma. Sacrificarea lui An a fost observată, ceeace a provocat o impresie bună. În orice caz şi-au dat seama că U nu doreşte să-i măcelărească, că după toate aparenţele le vrea prietenia, dar deocamdată este bine să nu se arate.

Neaşteptata apariţie a lor şi cruzimea cu care au lovit nu le-a dat posibilitatea să se regrupeze, ceeace contituie un avantaj mare pentru U şi ai săi. Grotele nu aveau legături între ele şi sunt locuite de maximum cincizeci de familii, copii, femei şi bărbaţi. La rândul său U îşi ia toate precauţiile. Înainte de lăsarea nopţii face o inspecţie printre oameni, dându-le indicaţii de felul cum să-şi petreacă noaptea, apoi se duce în grupa lui şi ordonă odihnă. Rânduieşte sentinele care să dea alarmă în caz de pericol.
Ţnainte de răsăritul soarelui toţi oamenii sunt în picioare. Valea se trezeşte la viaţă, se aud animalele care ies din ascunzătorile lor, păsările care îşi iau zborul şi foşnetul frunzelor în bătaia vântului de dimineaţă, Răcoarea dinainte de răsărit umezeşte frunzele plantelor care dau un miros îmbietor. Ce regiune bogată şi frumoasă, gândeşte U şi decide că aici va rămâne. O să-şi amenajeze o grotă numai pentru el, îi va aduce şi pe ceilalţi şi va domni peste toată lumea, bineînţeles după ce va înlătura pe cei care conduc aici acuma. Dar nu numai atâta, în mintea lui a încolţit ideia că va merge mai departe, va cuceri şi alte teritorii şi va stăpâni din ce în ce mai mult. Dar, tot gândind ce şi cum va face, aşteaptă zadarnic ca oamenii de aici să se arate. Totul arată de parcă regiunea nu ar fi locuită. Oamenii lui s-au trezit şi ei şi cu toţii aşteaptă ce dispoziţii se vor da astăzi. U îşi formează în grabă un grup de douăzeci de bărbaţi din cei mai vânjoşi şi porneşte spre intrarea grotei celei mari. Are de gând să intre, să-i întâlnească pe cei dinăuntru, să le propună negocieri, dar la o analiză mai atentă găseşte că acest fel de a proceda nu este bun. Nu el trebuie să ceară negocieri ci cei de aici, iar el să fie acela care să le accepte sau nu propunerile, după cum va crede el de cuviinţă, ca un învingător. Ajuns la intrarea mare şi întunecoasă ezită un moment să intre, îşi dă seama şi simte că este observat din locuri ascunse pe care nu le poate vedea, ceeace îl enervează oarecum. Trebuie să facă în aşa fel să-i scoată afara, nu să intre el înăuntru, ca să rişte un ataca prin surprindere. Se opreşte deci chiar la intrare, acolo unde începe întunerecul şi aruncă bâta jos, gest prin care vrea să zică că nu doreşte continuarea luptei, că vrea pace. Acelaş lucru îl fac şi cei din garda sa. Atenţia creşte şi fiecare în frunte cu U este gata pregătit să ridice arma în cazul că sunt atacaţi prin surprindere, dar aşa ceva nu se produce. U nu se descurajează, ridică bâta, ceeace fac şi ceilalţi, se depărtează şi se opreşte în faţa focului care mai mocneşte sub un strat de cenuşe. Cheamă oamenii care stau de strajă şi le ordonă sa aducă lemne multe pe care le azvârle în foc. În scurt timp acesta arde cu vâlvătăi imense cu mii de scântei care se ridică în sus. Mai aşteaptă un timp şi văzând că nici de data asta nu apare nimeni, se aşează în genunchi în faţa focului, ridică mâinile spre cer în semn de rugă şi se apleacă spre pământ până atinge piatra cu fruntea, aşa cum făcea odinioară cu Ia ca să implore spiritelor să-l ajute. Cu aceste gesturi vrea neapărat să arate celor dinăuntru că nu are intenţii rele. Oamenii lui fac lafel şi operaţia se repetă de mai multe ori. Spre marea lui bucurie de data aceasta are noroc. După un timp de aşteptare, din grota mare, care este al marelui şef şi preot al aşezării, cum bănuieşte el, sunt trimişi afară soli. Văzându-i cum apar din întunerecul dinăuntru cu făclii care luminează, U se ridică brusc în picioare şi ordonă oamenilor săi să facă lafel. Toţi strâng cu putere ghioagele cu silexurile ascuţite şi bâtele, gata de apărare. Când vede că nu sunt decât şase, aruncă din nou bâta, urmat de ceilalţi. Când grupul dinăuntru apare, constată cu uimire că în mijlocul lor se află femeia care i-a scăpat. Ea păşeşte în frunte, îmbrăcată cu vestminte bogate, vopsite în multe culori vii, cu cercuri strălucitoare la mâini, dintr-un material pe care el nu-l cunoaşte şi multe şiraguri la gât, din dinţi de animale şi pietre colorate. Când umblă se aude un zănganit continuu. Coafura o are făcută coc deasupra capului, iar faţa vopsită ca atunci

când a fost prinsă. Bărbaţii sunt îmbrăcaţi lafel de pompos, cu opinci din acelea care au provocat uimirea lui U. ºin în mâini suliţe lungi, frumos lucrate care au la vârf o bucată de os ascuţit. Au ca şi femeia feţele vopsite, dar în alt fel, cu dungi orizontale. Părul îl poartă plete până la umeri, uns cu un fel de seu de animal care îl face nespus de lucios. U este pur şi simplu fascinat de aspectul lor, îi place mult felul cum umblă şi se poartă. Femeia se opreşte în dreptul lui, cu faţa imobilă, fără să scoată nici o vorbă. El se îndreaptă în toată înălţimea sa, depăşind-o cu mai mult de un cap şi o priveşte de sus; i se pare că femeia a încremenit, devenind o stană de piatră dar îşi revine şi face a lor săi semn să se retragă. Se află singur în faţa creaturei care i-a scăpat printre degete şi care, nu poate s-o nege, i-a plăcut ca femeie, unul din motivele pentru care s-a purtat oarecum cavalereşte cu ea. Acum o are din nou în faţa lui; da, într-adevăr Iane este alături de el, nu este numai o invenţie, ci este purul adevăr. Prea mare coincidenţă faptul că i-a eşit în cale tocmai unul din conducătorii de aici, gândeşte el în timp ce femeia continuă să stea ca înpietrită în faţa sa. La un moment dat, cei cinci bărbaţi care o însoţesc se aşează în genunchi în faţa ei, cu faţa spre U, formând între ei un zid. U este din nou fascinat. Totul îi place atât de mult că nu se satură privind. Câtă deosebire între aceştia şi oamenii săi cu înfăţişare de brute. Vrând să arate prietenie aruncă bâta pe care o ţine pe umeri la pământ şi-şi dă seama că aceasta aşteptă femeia. Gestul îi descreţeşte fruntea şi figura ei începe să capete contur. Mulţumit el se aruncă în genunchi şi ridică mâinile ca la rugăciune, ceeace o scoate din imobilitate. Bărbaţii din garda ei se ridică în picioare iar ea se îndreaptă spre U punându-i mâinile pe creştet, semn pe care el îl consideră ca o invitaţie de a o urma. Se scoală mulţumit că înfine au priceput că el nu vrea război, ci pace. Ea îi face gesturi mari cu mâinile, arătând spre intrarea grotei, ceeace vrea să însemne că-l învită s-o urmeze. El o face să înţeleagă că acceptă, dar că doreşte înainte să intre, să aranjeze câteva treburi cu oamenii săi. Îl cheamă pe At, îi atrage atenţia să fie cu ochii în patru, să nu ridice străjile de la intrările grotelor şi mai ales să nu ucidă pe nimeni, decât numai atunci când este strict necesar şi numai dacă aceasta duce la salvarea cauzei. Singurul lucru pe care îl au de făcut este să nu lase pe nimeni să iasă din grota mare din faţă. În afară dea aceasta sunt şi altele mai mici, însă oamenii de acolo preferă să se ascundă, crezând că în felul acesta vor trece neobservaţi. Deasemenea, dacă nu se va întoarce până la apusul soarelui să atace cu toată forţa. Îi dă în privinţa asta puteri depline de a proceda cum va crede de cuviinţă de a-l scoate de acolo dacă vor fi ţinuţi prizonieri. Deasemenea este împuternicit ca în lipsa sa să deţină întreaga putere. El a dat de multe ori dovadă de inteligenţă şi curaj şi pe lângă acestea şi ascultare deplină, ceeace contează mai mult decât celelalte. Dupăce At promite că va face tot posibilul să nu-l desamăgească, U se îndreaptă spre femeia misterioasă care se întoarce, îndreptându-se spre intrarea în grotă, strigând puternic ceva într-o limbă pe care U n-o pricepe. Ecoul se aude de mai multe ori din ce în ce mai slab. Imediat după asta îşi fac apariţia ca ieşiţi din pământ o sumedenie de bărbaţi îmbrăcaţi frumos, cu torţe imense care luminează în interior. Venind spre U ea îl învită din nou cu eleganţă s-o urmeze. El alege trei din cei ce-l acompaniază şi cu toţii o porneasc spre interior. Intrarea în grotă este înaltă, iar cu cât înaintează cu atât devine mai mare. Vocile se aud duble şi triple din cauza ecoului. El şi oamenii săi sunt minunaţi de priveliştea care se arată în faţa ochilor lor. Din loc în loc pereţii sunt parcă şlefuiti, cu fel de fel de desene cu chipuri de animale şi scene de vânătoare, toate viu colorate. Aşa ceva frumos nu a mai văzut până acuma. ªi în grotele din locurile de unde vine sunt desenate asemenea scene, dar nu aşa de frumos şi atât de colorat. Arh i-a povestit că sunt oameni care trăiesc

în grote, dar niciodată nu i-a spus că există asemenea minuni. Cu cât înaintează devine atmosfera mai umedă. Peste tot sunt stalacmite şi stalactite din vârful cărora se preling picături de apă care fac zgomote ciudate, lovind ochiul de apa de jos. Lumina torţelor se oglindesc în apa limpede, dând întregului ansamblu un aspect bizar. Opincile însoţitorilor pocnesc la fiecare pas, amplificându-se în ecou, ca apoi să dispară înlocuit de altele. U cu ai săi sunt în picioarele goale. Umblă greu din cauza pietrelor ascuţite şi a umezelii reci. Tălpile le îngheaţă de frigul pardoselii şi abea acuma înţeleg care este rostul încălţămintei pe care o poartă cei de aici. Oamenilor săi li se face frică şi unul îndrăzneşte chiar să-l întrebe dacă este bine să mai înainteze, cerând să-i dea voie să se întoarcă, ceeace îl înfurie la culme, dar îşi impune toată voinţa de care dispune ca să pară cât mai calm. Orice cruzime acuma ar strica tot ce a realizat, trebuie să fie îngăduitor, să nu înfricoşeze de la început pe noii săi supuşi, care nu ştiu încă că-l au. Doar intră ca învingător şi nu ca prizioner, gândeşte el. Nici nu îi trece prin minte că ar putea fi altfel. Îi îmbărbătează deci pe cei câţiva care îi are lângă el, spunându-le că atâta vreme cât sunt cu el, vor fi ajutaţi de Iane şi nu vor păţi nimica, ceeace are darul ca întotdeauna, să liniştească spiritele.
Se umblă destul de mult în interiorul grotei. Torţele prinse de pereţi umple aerul închis dinăuntru cu un fum înecăcios. Oamenii săi şi chiar şi el, sunt cuprinşi de o tuse rebelă care cu greu îi lasă. Din când în când se opresc să-şi tragă răsuflarea, nefiind deprinşi să umble în asemenea locuri. Pe neaşteptate coridorul se îngustează, ca apoi brusc să se lţăească din nou. U îşi dă seama că se află într-o sală mare deoarece glasurile se aud mai slab, fiind urmate de un ecou mai îndepărtat. Torţele nu mai sunt destul de puternice ca să lumineze pereţii din jur şi lumina se pierde în întunerec. Nu se mai vede aproape nimica, oamenii împreună cu U se opresc să cerceteze locul unde se află, dar cei de aici nu au probleme. În sus nu se poate distinge tavanul grotei, iar în dreapta şi în stânga se întrezăresc pereţii de stâncă de care sunt agăţate multe torţe care dau o lumină slabă difuză, din care cauză nu se poate vedea fundul grotei. Ţnsă, călăuzele nu se opresc, ci îi duc înainte, picături de apă lipăie, căzând din tavan pe jos, iar paşii şi vorbele produc, împreuna cu zgomotul natural al grotei, un efect bizar. Din când în când se aud sus spre tavan fâlfâituri de aripi care dispar tot atât de repede. Se umblă încet din cauza fumului produs de făclii şi a pietrelor ascuţite de pe jos. Tălpile le sângerează, apa le curge de pe obraz şi întunerecul îi face să sufere, dar frica le-a dispărut ca prin farmec. Nu merg mult în această imensă sală de grotă, că deodată din ceaţa fumului apare în faţă un ansamblu de stânci care bat în roz şi albastru, ceeace la lumina confuză a torţelor face un efect miraculos. Ţn mijloc se află o piatră mare şlefuită ca un fel de tron pe care şade un bărbat bătrân, cu o barba albă, îmbrăcat în piei de animale special croite. Pe cap poartă un fel de tichie de care sunt prinse două coarne de vită, extrem de lungi, aşezate sub formă de liră. Faţa nu o are vopsită, însă părul îl are uns, lafel ca toţi bărbaţii de aici, ceeace îl face foarte lucios. Mai târziu află U că unsoarea cu care îşi dau îi apără de frigul şi umezeala care domneşte peste tot. Ţn jurul său stau în picioare mulţi bărbaţi de toate vârstele, îmbrăcaţi în blănuri bogate, cu fel de fel de coliere la gât, mâini şi unii chiar la picioare, cu feţele vopsite în multe culori, cu părul lung sub formă de plete de asemenea uns. Toţi stau aproape nemișcaţi lângă bătrân, arătându-i multă consideraţie şi veneraţie. Femei, în afară de cea care i-a adus aici nu sunt. În acest loc, care nu este prea mare, sub forma de semicerc, pereţii din fund şi laterali sunt şlefuiţi lafel ca cei de la intrare şi au desene cu scene de vânătoare şi animale cornute, totul în culori vii. Nimeni în afară de bătrân nu poartă coarnele pe cap. Unii însă au bărbi lungi şi stau mai aproape de el, dar tot în

picioare. La intrarea lui U, bătrânul se scoală în picioare ajutat de un bărbat din imediata sa apropiere. Femeia misterioasă, i-o ia înainte, se duce la bătrân, se aşează în genunchi în faţa sa şi îi sărută mâna cu respect. U obsearvă că cei doi au trăsături comune, ceeace înseamnă că este tatăl ei. Bătrânul îi pune mâna pe creştet, întocmai cum a făcut ea cu el, după care ea se ridică în picioare şi se duce să se aşeze lângă tronul de piatră. U îşi dă seama că este în faţa marelui şef al aşezării din această vale. Văzând câtă pompă şi câte obiceiuri respectate cu stricteţe şi întocmai, este descumpănit; nu ştie ce să facă, cum să salute şi cum să procedeze, un complex de inferioritate îl cuprinde, dar are în acelaşi timp un simţământ de învingător şi pe de altă parte un respect faţă de tot ce vede în faţa sa, faţă de bătrân şi de ceilalţi. Peste fâsticeala care l-a cuprins îi apare în minte ideea că de acum încolo va trebui să procedeze cu tact pentru a găsi momentul oportun să se aşeze el pe tronul miraculos din faţă. Totul i se pare încântător. Se şi vede stăpân peste o mare de oameni care se uită cu veneraţie la marele şef, îngenunchiind la trecerea sa. Înaintează deci singur spre bătrân şi făcând un imens efort se aşează în faţa sa în genunchi. Dealtfel şi acesta s-a ridicat în picioare la intrarea sa, deci respect faţă de respect, ca între doi conducători. Se uită înapoi la cei câţiva care l-au însoţit, poruncind scurt să facă lafel şi cu toţii îngenunche în faţa bătrânului, după care, fără să se lase învitat, se ridică în picioare, aşteptând să vadă ce va urma. În minte îi vine acuma intenţia cu care a venit şi anume să trateze ca un învingător, dar nu-i vine nici o ideie cum să procedeze.
Bătrânul îi face semn să vină să se aşeze lângă el, ceeace este aici o mare cinste, deoarece nimeni în afară de el şi de femeie nu stau jos. Ea îi dă să înţeleagă din priviri că prin acest gest i se face o mare cinste. La un semn de-al ei apar bărbaţi tineri, îmbrăcaţi mai sumar şi mai puţin pompos, care poartă oale confecţionate din lemn, pline cu un lichid roşu şi dulce, oferind celor prezenţi să bea din cojile unui fruct, tăiate în două, în care se toarnă lichidul. U este încântat de băutură. Pe măsură ce bea simte cum i se încălzeşte sângele în vine şi o stare euforică îl cuprinde. Totul i se pare din ce în ce mai frumos şi la un moment dat îi dispar chiar gândurile de stăpânire care până acuma nu l-au părăsit niciodată. Atmosfera rigidă de la început dispare şi toată lumea vorbeşte care mai de care mai puternic, producându-se în ecoul grotei un zgomot asurzitor. Până în cele din urmă nimeni nu mai ţine să stea în picioare şi fiecare se aşează unde apucă. U se duce lângă femeie, încercând să intre în discuţie cu ea, dar renunţă, deoarece băutura parcă i-a încleştat limba şi nici nu-i pricepe graiul gândeşte el şi ea nu a lui. Dar, spre fericirea sa ea devine din ce în ce mai veselă şi râsul ei cristalin îi umple sufletul, adăugându-se la starea de bucurie care l-a cuprins. Dar, el nu este omul care să se piardă cu una cu două. Euforia de care este stăpânit nu durează prea mult.
După un timp se ridică bătrânul care nu a băut din nectar şi într-o clipită întreaga adunare este în picioare, iar o linişte deplină se lasă în sala grotei. Se aud numai picăturile care se preling pe stânci, căzând în ochiurile de apă. Femeia se duce lângă tatăl ei, aşa cum a făcut şi prima dată. Bătrânul îi face semn lui U să se apropie, cheamă pe unul din anturajul său şi îi spune ceva pe limba lui. Spre marea sa surprindere omul acesta vorbeşte o limbă pe care el o pricepe oarecum; seamănă cu limba sa maternă. Acesta îi explică pe o voce rară şi apăsat ca să se facă cât mai bine înţeles, că se aflǎ în tribul Antari, că persoana din faţa sa este Rit, marele preot şi în acelaşi timp conducător al tuturor celor din vale. Ei sunt un popor paşnic care trăiesc din vânători şi ce culeg din arbori. Deasemenea au învăţat să ţină animalele cornute dătătoare de lapte, pe care le consideră ca creaturi ale lui Usi, fiul lui Us din care a coborât primul pe pământ. Cine se

încumetă să omoare o vită trebuie să cadă el însuşi jertfă lui Usi, căci altfel acesta îi poate duce pe toţi la pieire. Această teorie îl intertereazã foarte mult pe U, deoarece în felul acesta află mai multe despre oamenii pe care i-a descoperit şi pe care are de gând să-i înrobească. Bătrânul Rit îl cheamă pe interpret şi îi vorbeşte un timp destul de lung, apoi acesta vine din nou la U şi îi spune că şeful cel mare este supărat că a măcelarit atât de mulţi oameni, dar că şi-a dat seama că nu el a voit aceasta, ci omul acela care a fost pedepsit şi ucis chiar de el. Datorită acestui gest au fost primiţi bine, dându-şi seama că noii veniţi doresc pacea şi nu războiul; au mai încercat şi alte grupe să-i atace dar n-au reuşit, fiind cu toţii pedepsiţi de Us, fiind aruncaţi de pe stânca Sinta în fundul căreia sălşluieşte Asio, cel care doreşte pieirea oamenilor, care nu poate ieşi de acolo fiind prins de Us şi închis, din care cauză se agită zi şi noapte azvârlind din când în când focul cel năpraznic şi fum mult, înecăcios, iar pământul se zguduie câteodată cu putere. U nu s-a aşteptat la aşa ceva, credea că este chemat pentru a i se comunica capitularea şi numirea sa ca şef suprem. Nu doreşte să fie şi preot, treaba asta n-are decât s-o facă bătrânul dacă vrea, el nu va face decât să conducă, după cum îi va place şi cum va crede el că este bine. Deci, în tot timpul cât s-au căznit să-i explice despre ce este vorba, el a tăcut şi i-a lăsat să spună ce vor voi. Comunică numai că înainte de apusul soarelui va trebui să fie afară, căci altfel se va isca o luptă cu oamenii săi, care au primit dispoziţii în acest sens. Bătrânul, după ce este informat de cele transmise de U, îi spune că nu mai este mult ţinut şi că în curând va putea să plece, sfătuindu-l să părăsească imediat aceste meleaguri dacă nu vrea să piară aruncat de pe stânca Sinta. I se permite să plece nevătămat fiindcă a salvat-o pe Ina fiica marelui preot, s-a purtat frumos cu ea şi i-a dat drumul. Auzind ce i se spune U simte ca şi când îl loveşte cineva cu pietre în creştetul capului. Se uită când la Ina când la bătrân şi nu-i vine să creadă. Doreşte să ştie că nu a auzit şi înţeles bine. Cu toate acestea cuvintele marelui şef şi preot se aud puternic, amplificate de sala grotei şi traduse mai tare şi mai ferm de către tâlmaci. După ce i se spun toate acestea se lasă o linişte apăsătoare. Cu tot frigul de aici U simte cum i se încălzesc obrajii şi cum îi joaca muşchii pe sub piele. Trebuie să facă un efort suprem să nu-şi dea drumul. Rit nu părăseşte sala şi aşteaptă din partea sa un răspuns sau confirmare că aşa va face. El însă nu poate face nici o mişcare, atât din cauza indignării cât şi din cauza furiei pe care trebuie să şi-o înăbuşe. Apropape îi pare rău că nu i-a măcelărit pe toţi, sau măcar pe cât mai mulţi, aşa cum a procedat An. Din cauza gândurilor care l-au cuprins nici nu a observat că Ina a venit în dreptul său, aşezându-se între el şi tatăl ei; este singura care mişcă în totala imobilitate care i-a cuprins pe toţi. Vine apoi spre U, îi pune mâinile pe umeri cu o uşoară apăsare, dându-i să înţeleagă că trebuie să se aşeze în genunchi faţă de Rit, tatăl ei. Ca prin minune, gestul ei şi atingerea corporală are darul de a-i destinde nervii, de a-l- linişti. Parcă vrăjit, se aşează încet în genunchi şi ridică mâinile în semn de respect. Însoţitorii săi sunt pur şi sipmlu uimiţi de neaşteptata supunere pe care o arată marele lor şef, atât de temut de toţi. Rit înaintează şi ca prima dată îi pune ambele mâini pe creştet rostind o serie de cuvinte neînţelese nici de oamenii săi, apoi îl ridică în picioare, ţinându-l uşor de umeri şi-l duce spre tron, se aşează şi-i face semn să stea în picioare. El nu pricepe ce se întâmplă şi dece se procedează diametral opus de felul cum a fost tratat doar cu câreva secunde mai înainte. Ina vine încet spre tatăl ei, se aşează în genunchi alături de U care stă în toată înălţimea sa în picioare, sărută mâinile bătrânului şi îi spune ceva. U nu a fost niciodată atât de încurcat ca acuma, el care nu iartă şi care nu suportă nici o coborâre a persoanei sale, de nici un fel. Omul care a tradus vine lângă el şi

îi relatează că Ina l-a rugat pe tatăl ei să nu-l gonească, să-l lase să stea cu ei cât va voi. La început nu-i vine să creadă ce aude, dar îşi revine repede şi-şi recapătă sângele rece, deci norocul îi surâde din nou. Iane este cu el şi-l ajută să răzbată, să-şi atingă ţelul cu orice preţ. Acuma trebuie procedat în modul cel mai inteligent, în nici un caz cu forţa, Însoţitorii săi sunt foarte surprinşi de cele ce văd, urmărind desfăşurarea evenimentelor tăcuţi. Rit îi transmite prin interpret că îi permite să rămână, cu condiţia ca el şi oamenii săi să nu provoace dezordini şi să nu caute să-i înşele bunăvoinţa. Aceasta este voinţa Inei, care vrea în felul acesta să-şi arate mulţumirea că a fost salvată. În realitate însă, ca întotdeuna, femeii îi place de acest bărbat stătos şi puternic, chiar aşa brută cum arată. Astfel evenimentele s-au întors brusc în favoarea sa, pe neaşteptate şi într-un mod cum nu se poate mai bine, datorită unei femei. Toată ceremonia şi parlamentările sunt întrerupte de un bărbat care soseşte în fugă anunţând că oamenii lui U de afară încep să se agite, cerând să intre să vadă ce s-a întâmplat cu şeful lor. U se sperie, cere voie să iasă pentru a-i linişti şi pleacă mai mult în fugă, urmat de paza sa. Nu doreşte ca o acţiune neaşteptată să strice tot ce a câştigat până acuma. Cu cât se apropie de ieşire cu atât se aud zgomotele oamenilor săi de afară. Deodată îl loveşte lumina serii în ochi şi un aer curat îi intră în plămâni, ceeace îi dă o senzaţie plăcută. Oamenii săi se agită vrând să intre cu forţa, iar soldaţii care apără intrarea se opun din răsputeri. Spre norocul său lupta încă nu a început ci are loc doar o busculadă. Ajuns afară se ridică în fugă pe o piatră şi scoate acelaş răget puternic cu care sunt obişnuiti oamenii săi înainte să le vorbească. Le ordonă să se liniştească, explicându-le că de acum încolo nu-i mai au duşmani pe cei de aici, ci prieteni care vor să-i ajute. Ţnsoţitorii care între timp au venit şi ei îl văd din nou pe acel U puternic şi hotărât, dar nu cum se comportă faţă de acea femeie misterioasă. Oamenii se retrag din faţa intrării grotei mare, iar At se arată mulţumit că-l vede.
Fără să stea pe gânduri U ordonă imediat regruparea tuturor oamenilor săi şi eliberarea intrărilor în grote. Dealtfel între timp cei care locuiesc în aceste grote au ieşit să vadă ce se petrece. Deoarece nu sunt atacaţi, prind curaj şi se apropie de noii veniţi miraţi de aspectul lor sălbatec şi murdar, iar aceştia la rândul lor sunt miraţi de îmbrăcămintea şi felul de a se purta a celor de aici. At trimite de urgenţă soli în toate direcţiile şi peste scurt timp întregul loc din faţa marei grote este plin de oamenii săi. U le explică din nou că vor rămâne mai mult timp aici, că oricine va căuta să ucidă sau să prade va fi pedepsit cu uciderea cu bâta, aşa cum se obişnuieşte la cei de aici. Deocamdată se va forma o tabără iar de a doua zi fiecare se va putea duce unde va voi, însă la cel mai mic semnal de adunare să se strângă în faţa grotei mari. În sinea sa U îşi dă seama că în fond situaţia încă nu este prea clară, că este riscant să se lepede de oamenii săi, fiindcă încă nu este pe deplin lămurit asupra intenţiilor lui Rit, dar în acelaş timp a avut doar dovada totalei prietenii din partea Inei, ceeace în fond ar fi suficient, ţinând cont că este fiica lui Rit, marele şef şi preot al oamenilor de aici, asupra căruia are o putere aproape magică. Din punctul acesta de vedere nu se înşeală. Bătrânul, la rugăminţile fiicei sale acceptă ca U să ramână între ei cu întreaga ceată de aproape cinci sute de bărbaţi hotărâţi la orice. Aşa se încheie această zi plină de neprevăzute, care îi pregăteşte lui U viitorul mult visat, dar, în acelaş timp nu ştie că destinul, şi nu el este acela care în ultimă instanţă decide.

Instalarea lui U în Valea Antari

Toţi oamenii lui U, în frunte cu At sunt extrem de mulţumiţi de întorsătura pe care au luat-o evenimentele. După un drum atât de lung şi anevoios, spre un ţel nebulos, plin de peripeţii neprevăzute, care a obosit majoritatea din ei până aproape de totală epuizare, pot în fine să se odihnească, să mănânce pe săturate şi mai ales sunt bucuroşi că aici se găsesc femei multe.
Ţn prima noapte, U a doarme alături de oamenii săi, într-o colibă rudimentară pregătită special pentru el. Ceilalţi s-au întins fiecare unde a apucat. Pentru orice siguranţă ordonă ca toată noaptea focul să fie mereu întreţinut, precauţie dealtfel inutilă, fiindcă nu s-a petrecut nimica deosebit. A doua zi se scoală înaintea tuturor cu capul limpede; încetul cu încetul îşi revine din torentul de evenimente din ultimele două, trei zile, dar mai ales acelea care au avut loc cu o zi înainte. Se duce singur şi se aşează pe o piatră de la intrarea în marea grotă. Gândurile îi zboară în toate direcţiile, este aproape să-şi îndeplinească un vis pentru care luptă de atâta vreme, pentru care şi-a sacrificat propria linişte şi tihnă. Simte că persoana sa nu-i mai aparţine ca atunci când se plimba singur în imensitatea preriilor după hrana cea de toate zilele, pentru el şi femeia cu copilul care îl aşteptau într-un culcuş rudimentar, apropiat celor pe care şi le fac animalele. Acuma trebuie să aibe în permanenţă grije de bunul mers a mii de oameni, de ordine, supunere şi poate mâine şi a celor din această vale. Dar mai greu ca orice este faptul că trebuie să-şi controleze în permanenţă ţinuta, să nu dea impresia că bâjbâie, sau că i-ar fi frică. Totuşi, pe lângă aceste inconveniente, jocul îi place şi-l va urma până la capăt, chiar dacă va pierde; în nici un caz nu va mai putea da înapoi. Oamenii din aceste timpuri, ce se pierd în negura vremii, gândeau lafel ca noi azi, în perioada computerelor. Îşi făceau probleme, erau preocupaţi cum să ajungă mai departe, cum să-şi organizeze acţiunile şi multe altele, în limita posibilităţilor şi concepţiilor acelor timpuri. Atunci se iubea, se ura şi se proceda ca acuma. Bărbatul căuta să-şi apropie femeia cu care avea legături de dragoste, necesare procreării rasei umane, act absolut necesar pentru a exista în continuare. Bineînţeles că concepţiile timpului erau diferite de cele de acuma, finalitatea acţiunilor însă acealeaşi. Dar, pe de altă parte, atunci ca şi acuma erau oameni cu veleităţi ridicate şi alţii care voiau sa trăiască în pace şi linişte, erau oameni inventivi care căutau să descopere tainele naturii şi a existenţei. În nici un caz nu trebuie asimilaţi aceşti oameni de foarte de mult cu animalele, ci erau fiinţe inteligente, conştiente de propria lor existenţă, trăiau, aveau probleme, căutau să-şi făurească o viaţă cât mai bună, aidoma ca noi azi. Cine vede în ei nişte sălbateci fără conştiinţă greşeşte fundamental şi se supraestimează.
Tot meditând, se trezesc şi ceilalţi oameni. Spiritele s-au liniştit şi nimănui nu-i mai este teamă. Ca la un semnal, valea este inundată cu bărbaţi, femei şi copii, mai mulţi ca oricând, deoarece fiecare vrea să-i vadă pe cei care au venit, să se intereseze de mersul evenimentelor. Aflându-se că familii întregi au fost măcelarite şi unele grote mai mici au rămas fără locatari, oamenii se sperie. Curând toţi se îndreaptă spre intrarea grotei mari. Abea acuma vede U că valea avea mai multe ramificaţii pe care nu le-a observat cu o zi înainte, unde erau multe grote locuite. Sunt cu mult mai mulţi decât şi-a închipuit. În

orice caz dacă oamenii de aici ar fi fost războinici, ar fi putut să-i măcelărească pe ai lui într-un timp scurt. Văzând că un mare puhoi de oameni se îndreaptă spre ei, U îl cheama pe At şi-i ordonă ca nimeni să nu părăsească locul. Deodată la intrarea în grota mare apar mulţi bărbaţi care după îmbrăcăminte par a fi ostași care se disting de restul oamenilor. U se retrage printre ai săi aşteaptând să vadă ce se va petrece. În loc ca puhoiul să se oprească aici, aşa cum a crezut prima dată, se îndreaptă spre grotele unde An i-a măcelarit pe toţi. Cadavrele sunt cărate afară şi duse undeva în vale. Se aud femei şi bărbaţi bocind şi frângându-şi mâinile. Se formează un lung cortegiu funerar gălăgios care se îndreaptă spre fundul văii unde se vede un deal destul de scund, complet lipsit de verdeaţă. U este mirat, constatând că nu au fost băgaţi în seamă, că nimeni nu i-a adresat vreun cuvânt, ci toţi trec pe lângă ei de parcă n-ar fi fost prezenţi. Ţn ori ce caz deocamdată aceasta este în favoarea lor, dar mai încolo când îşi va consolida puterea nu va permite aşa ceva. Nu va putea accepta ca persoana sa să fie nesocotită, mai ales bărbaţii lui cu care a ajuns până aici. Oştenii care au apărut la intrare nu au intenţii rele ci sunt pur şi simplu puşi de pază împotriva masei de oameni care a trecut, ceeace pe U îl cea mare s-o vadă pe Ina; aparent doreşte s-o întrebe care a fost motivul adevărat că s-a purtat atât de frumos cu el, dar subconştientul lui de bărbat îl trage din cauza altor motive spre ea. În mintea lui doreşte numai s-o vadă, deocamdată atâta tot, dar nu trebuie să aştepte prea mult că la intrare se produce un dute vino deosebit. Oşteni ies şi intră neîncetat, agitându-se în toate părţile. U îşi dă seama că trebuie să se întâmple ceva neobişnuit. Ţntr-adevăr, peste scurt timp apar oameni sumar îmbrăcaţi care cu o seară înainte l-au însoţit cu torţele până la bătrân, se aşează pe două rânduri şi aşteaptă. Nu trece mult timp că din întunerec apare Ina mai frumos şi mai colorat îmbrăcată, însoţita de data asta de multe femei care o înconjoară. Ele au aceleaşi vestminte, însă mai puţin bogate. Pentru prima dată vede în această grotă şi alte femei. Grupul este gălăgios, râd, vorbesc tare între ele şi se distrează de ceva ce nu se vede şi înţelege. Oamnii lui U şi el însuşi rămân stupefiaţi de apariţie; aşa ceva nu au mai văzut. Mersul lor legănat şi elegant, siluetele subţiri şi întreaga înfăţişare încântă, dar mai majestuosă decât toate este Ina. Parcă atunci când au capturat-o nu i s-a părut lui U că este chiar atât de falnică şi într-o oarecare măsură nici aseară. Pe coafura strânsă deasupra capului poartă un şirag din pietre strălucitoare care îi dau un aspect mai frumos, iar razele soarelui când se lovesc de ele fug în toate părţile mii de steluţe, făcând să joace pe stânci şi pe obrajii oamenilor multe picăţele mici, viu colorate în toate nuanţele. Negreşit, fiinţa asta este foarte aproape de Iane şi deci şi de U, gândesc majoritatea bărbaţilor care asistă la apariţia lui Ina.

U se ridică în picioare şi-i iese înainte. Nu ţine seama că se află în faţa oştirii sale, că trebuie să aibe o ţinută adecvată. Ina se opreşte cu alaiul ei la o oarecare distanţă şi-l pofteşte să se apropie. Instinctiv el înaintează mai repede ca să nu o lase să aştepte şi se aşeaza în genunchi, ridicând mâinile. Ea se apropie, îi pune ambele mâini pe creştet şi îi prinde în jurul gâtului un fel de pânză fină ţesută din coaja unui copac pe care numai cei din grota mare au dreptul s-o poarte, apoi îl apucă uşor de umeri şi-l îndeamnă să se ridice. El este complet fascinat, fiinţa ei împrăştie pe lânga farmec şi un miros extrem de plăcut şi puternic, pe care dealtfel îl degajă toate femeile din anturajul ei. Mai târziu va afla că acesta este lichidul unei plante pe care cei de aici îl prepară într-un mod anumit ca să miroase plăcut, dar pe care nu au voie să-l folosească numai Ina şi cele ce trăiesc în anturajul ei. U se ridică în picioare, rămânând nemişcat în faţa creaturii care l-a fascinat în aşa măsură, că apropape nici nu mai gândeşte clar. Bărbaţii care poartă făcliile şi care

până acuma au avut o ţinută rigidă, îl aclamă pe U dansând în jurul său, însoţindu-l spre interiosrul grotei. Nici lui At nu-i vine să creadă că ceeace vede este real. Nu încape nici o îndoială că şeful lor descinde direct din Iane. Când U dispare înconjurat de suita care l-a luat, At dispune ca oamanii săi să meargă fiecare unde va voi, dar la un semnal să se strângă din nou în acest loc.
Pe nesimţite U se trezeşte din nou în sala mare în care a fost cu o seară înainte, dar de data asta este goală şi întunecoasă. Aerul este cu mult mai curat, deoarece nu ard nenumăratele torţe înfipte pe pereţii stâncilor. Stalacmitele şi stalactitele din fund, precum şi tronul nu se văd din cauza întunerecului. U merge înainte urmat de Ina şi multele femei gălăgioase. Drumul le este deschis de numai doi bărbaţi înalţi şi vânjoşi cu două torţe luminoase, ceilalţi dispărând ca sub pământ. Ajunşi în sala mare, Ina vine lângă U, îl apucă de mână, ceeace îi provoaca un fior pe care nu l-a mai simţit niciodată, nici chiar când a ţinut-o pe Unta de mână. Simte în mâna sa imensă, aspră cu degete groase şi butucănoase, ceva fin şi subţire, cu unghii lungi care din când în când îi înţeapă pielea tare. Ea îl duce spre fundul sălii, trecând pe lângă tron, intrând într-un coridor îngust din care se deschide în dreapta şi stânga mici hrube amenajate pentru dormit, dar acum goale. Mai merg destul de mult, nemaiauzindu-se gălăgia fetelor care au dispărut pe nesimţite. Din cauza fascinaţiei de care este cuprins, nici nu a observat că nici cei doi bărbaţi nu mai sunt, ci numei el şi cu Ina, care ţine în mână o mică făclie. Până în cele din urmă ajung în fundul coridorului de unde se pătrunde într-o sală frumoasă şi, noua surpriză, luminată se razele soarelui. De sus din tavan intră câteva şuviţe subţiri fără să se vadă cerul. Ţncăperea este mare, nu prea înaltă, cu pereţii şlefuiţi de mâna omului, plini cu desene reprezentând oameni dansând sau ducând la păscut animale cornute, iar tavanul vopsit în albastru deschis, întocmai ca cerul senin. Totul pare nespus de frumos şi intim. Picioarele sale goale şi groase simt cum calcă pe un covor din multe blănuri aşezate unele peste altele, ceeace face ca zgomotele să nu aibe ecou din toate părţile; i se pare că a intrat undeva unde nu se aude nimica. Din loc în loc, pe lângă pereţi sunt un fel de paturi făcute dintr-un lemn negru şi tare, acoperite cu blănuri de animale cu părul lung şi mătăsos, iar în mijloc un loc lăsat liber în stânca goală cu ridicături pe margine în care arde un foc mic, întreţinut cu bucăţele de lemn tăiate mărunt. Fumul nu se împrăştie în încăpere, ci iese din mijlocul tavanului afară, printr-o fantă în partea de sus a încăperii. U are o figură de nerecunoscut, pe măsură ce cercetează toate lucrurile care îi apar în faţa ochilor, gura i se deschide din ce în ce în semn de mirare. Are sprâncenele ridicate şi ochii holbaţi. Gândurile îi umblă aiurea şi întregul vis de mărire parcă i-a ieşit din cap. Ina obsearvă starea sa şi-l lasă să-şi revină de la sine. Nu scoate nici un cuvânt, se duce în una din încăperile de alături, toarnă   dintr-un vas mare, confecţionat din pământ ars acelaş lichid care i l-a dat cu o zi înainte şi-i oferă să bea. El nu se lasă prea mult rugat şi dă pe gât cu nesaţ, multe înghiţituri mari. Simte cum lichidul dulce şi bun îi curge prin beregată, dându-i pe măsură ce trece timpul acea stare care i-a plăcut atât de mult. Tavanul şi pereţii încep parcă să se învârtească în jurul său şi o bucurie îi cuprinde sufletul lui brut. Ina vine lângă el, îi apucă cu duioşie capul între mâinile ei micuţe şi şi-l aşeaza pe pieptul ei. În acest moment i se trezesc instinctele adormite din cauza fascinaţiei de care a fost surprins. Toată ziua şi noaptea o petrece alături de femeia care i-a dat cele mai fine şi frumoase senzaţii din viaţa sa. Nici nu şi-ar fi închipuit că poate exista o asemenea bucurie. Ce frumos este să trăieşti, mai ales când eşti alesul lui Iane care îţi dă ce este mai bun pe acest pământ, gândeşte el de fiecare dată când se apropie de

Ina. Nici nu ştie cum trece timpul şi nici nu bagă de seamă că din când în când este servit cu bunătăţi aduse pe tăvi din coajă de copac, carne prăjită, fructe minunate şi lapte.
Inei i-a plăcut de U de prima dată când l-a văzut, atunci când a fost capturată. Faptul că i-a dat drumul a impresionat-o mult, considerând gestul ca o simpatie, ceeace dealtfel a fost şi cazul. Plecase de dimineaţă cu mai mulţi oameni ca escortă spre un loc unde se află un bătrân singuratec, la care se duc fetele tinere să li se spună care va fi alesul inimei ei. Acesta i-a prezis că foarte curând va sosi un bărbat înalt, plin de putere fizică cu o inteligenţă mai aparte ca a celorlalţi, care peste scurt timp îi va conduce pe toţi, chiar dacă ei nu vor voi aceasta, iar dacă se vor opune vor pieri. Aceasta fiind voia lui Us şi nimeni nu poate să se dea în lături în faţa vrerii sale. Pe bătrân îl cheamă Hidel şi face parte dintr-un neam venit de de mult, care s-a contopit cu cei de aici; era pe atunci tânar şi s-a retras, preferând să locuiască singur ca eremit într-o grotă mică şi umedă. El cunoaşte multe vrăji şi face preziceri, deasemenea poate vindeca boli, cunoscând fel de fel de ziceri vrăjitoreşti şi prin plantele văii pe care le culege și prepară. Mulţi oameni vin la el și îi aduc mâncare ca plată. De când a îmbătrânit a atras un tânăr care locuieşte cu el, pe care îl învaţă vrăjitoria, arta prezcerii şi vindecarea cu plante. Plecând de la el Ina a fost atacată de un grup de oameni care trăiesc dincolo de vale în arbori şi sunt foarte înapoiaţi. Însoţitorii ei au fost omorâţi iar ea a scăpat fiind astfel descoperită, prinsă de U şi salvată de la o moarte sigură. Grota prin care a dispărut are o legătură cu cea în care se află acuma, printr-o trecere secretă pe care nu o cunoaşte decât ea, fetele din anturaj şi bătrânul Rit. Pe aici ies în caz de pericol şi atunci când nu vor să fie văzuţi. Dealtfel calea este destul de lungă, coridorul îngust traversează muntele care desparte valea seacă de cea înfloritoare. Aici se pătrunde împingând un perete rotitor, special construit de un bătrân care a murit şi odată cu el taina. Ţn felul acesta a reuşit Ina să se elibereze din captivitatea lui U, dar ea nu a considerat-o ca o fugă, ci a vrut să ajungă cât mai repede la tatăl ei să-i spună că cel care îi este sorocit a sosit şi că nu doreşte să ducă război cu el. Prima seară nu a avut curajul să i-o spună şi nici în a doua, din care cauză a izbucnit lupta care a adus atâtea jertfe de ambele părţi. Numai când U a venit în faţa lui Rit şi era cât p-aci să fie gonit, Ina şi-a luat inima în dinţi şi l-a rugat să-l lase să stea mai departe în aşezarea lor, deoarece, după părerea ei, nu are intenţia de a-i ucide şi nici supune. Ţn felul acesta se face că el se află acuma în camera ei. Dar, în afară de prezicere îi place de U; nu-i pasă că are un aspect de brută şi nici că este cu mult mai puţin civilizat ca ei; îi simte inteligenţa nativă şi puterea de a conduce, precum şi dorinţa de a ajunge cât mai departe, lucru care i-a fost spus şi de bătrânul Hidel. Ca să-l mângâie şi să-i fie pe plac îi spune Usis, adică cel care coboară din fiul lui Us, atotfăcătorul din care se trage Rit tatăl ei şi bîneînţeles şi ea. Încă de când era fetiţă, bătrânul a căutat un bărbat demn să stea alături de fiica sa, care să domnească peste oamenii de aici, dar nu a găsit pe nimeni capabil. Pretendenţi sunt mulţi, dar toţi au fost respinşi, unii chiar cu brutalitate, din care cauză în ultimul timp au avut loc unele certuri interne care până în cele din urmă s-au soldat cu asasinate bine camuflate care nu au ajuns până la urechile celor mulţi. Toate firele au fost trase de Ina care cu timpul a căpătat o mare dexteritate de a unelti, făcându-se temută de toţi. Are la dispoziţia ei un număr mare de bărbaţi voinici care o păzesc cu strășnicie, iar gurile rele spun în șoapta că se distrează chiar cu unii din ei, lucru dealtfel nu lipsit de adevăr. Mama ei a murit când era tânără de tot, nu prea a cunoscut-o şi a crescut mai mult printre bărbaţi, fiindcă tatăl ei este un om ursuz, singuratec, căruia nu-i place să se înconjoare de femei. Le consideră bune numai pentru facerea de copii. Fiica sa Ina însă, valorează în

ochii lui mai mult ca orice. ªi-ar fi dorit un băiat, dar fiind fată totuşi nu a respins-o ci a crescut-o ca atare. Nimeni nu avea dreptul să se atingă de ea şi o considera singura capabilă să ducă mai departe opera pe care a făurit-o, bineînţeles alături de un bărbat. A luptat o viaţă întreagă să facă din aşezarea văii Antari un loc fericit, chiar cu sacrificii umane, ceeace a reuşit destul de bine. Înaintea sa valea Antari era împărţită în multe triburi, fiecare cu şeful ei, în veşnice lupte pentru împărţirea teritoriilor de vânătoare şi stăpânirea grotelor. Unul din ei era Rit. Ca să curme această stare de lucruri, ajutat de câţiva oameni puternici şi vânjoşi, i-a adunat pe şefii diferitelor triburi sub un pretext oarecare şi pur şi simplu i-a măcelărit. Apoi fără să întrebe pe nimeni s-a proclamat unicul şef al tuturor. La început a avut opoziţie din partea unora din celelalte grupe, dar a procedat lafel ca U, iar în cele din urmă toţi s-au liniştit găsind că nu are nici un rost să se opună voinţei lui Us, căci între timp Rit a avut grijă să se proclame direct coborâtor din acesta, ceeace îl îndreptăţea să deţină toate drepturile şi puterile. Nici un şef până la el nu a avut curajul să se proclame ca atare. În desele incursiuni în alte teritorii au fost aduşi oameni capturaţi care au fost puşi să lucreze pentru cei de aici, ca sclavi, care însă cu timpul s-au integrat, devenind cetăţeni ai văii. Sclavia pe viaţă încă nu a fost inventată.
Acuma este Rit puternic, nu mai are opozanţi şi oamenii s-au obişnuit să trăiască în pace şi linişte. Certurile pentru putere au fost uitate şi nimănui nu-i mai trece prin minte că un altul ar avea intenţia să-i conducă, în afară de bătrânul Rit. Fiind bătrân şi cum mintea îl lasă în ultimul timp, vrea ca puterea să rămână după moartea sa tot în familie, chiar dacă urmaşul este o femeie. Faptul că n-a avut un băiat este tot voinţa lui Us care ştie ce face şi care în felul acesta doreşte să-i salveze de pieire. Dupăce Ina i-a povestit ce i-a spus Hidel, bătrânul este convins că U este cel trimis de sus, sortit să şadă lângă fiica lui. Însă pe nimeni nu-l interesează că el avea o femeie şi un copil, că aceasta ar putea fi o piedică, ceeace dealtfel pentru aceste timpuri era normal. Chiar dacă cei de aici ar fi ştiut, tot nu i-ar fi interesat acest fapt, bărbatul putând avea câte femei şi copii doreşte. ªi nici pentru U nu era aceasta o problemă, cu toate ca Ia era femeia lui şi numai a lui, de care nu avea nimeni dreptul să se atingă, atâta şi nimica mai mult. Dacă Ina era un mijloc de a ajunge acolo unde doreşte, cu atât mai bine pentru el şi nimeni nu putea să-l oprească de la această acţiune. Ina la rândul ei, pentru a-l atrage pe U nu are nevoie să întrebuinţeze toate farmecele ei de femeie, deoarece el, încă de prima dată când a văzut-o, a simţit că are în faţa sa destinul, vag la început, iar acuma este sigur de asta. Dar nu numai atâta, ea i-a plăcut şi ca femeie. Viitorul său este aici. Iane l-a călăuzit bine. Dar nu cumva Iane şi Us sunt una şi aceeaşi persoană ? Bineînţeles că da, căci altfel toate n-ar fi mers atât de uşor. Da, de acum încolo nu trebuie să-l mai numească Iane ci Us, fiindcă sub acest nume l-a adus aici, aşa şi-a arătat voinţa. Deci faptul că Ina îl numeşte Usis îi place şi găseşte că aşa trebuie să fie. Acuma este bine numai Usis, cu toate că el se consideră direct descendent din Us şi nu bătrânul Rit. Deocamdată însă nu trebuie s-o spună, mai târziu are s-o facă.
Între timp s-au împrăştiat oamenii săi peste tot. Fiecare s-a aciuit unde a fost primit, iar At s-a retras într-una din grotele vecine cu cea mare. De câteva zile U n-a ieşit la aer şi nici măcar din camera Inei. Trăieşte parcă în altă lume, totul i se pare atât de frumos şi straniu încât nu vrea să se termine prea curând. Nu face nimica toată ziua, ceeace pentru el constituie o odihnă binemeritată după toate peripeţiile prin care a trecut. Ina stă aproape în permanenţă lângă el, fiind mereu alimentată cu mâncare şi băutură de companioanele ei. Noţile le petrec în cele mai frumoase clipe de dragoste. Ei i-a plăcut

din prima clipă statura sa impozantă şi bărbăţia ce o împrăştie în jur. Pe Rit, tatăl ei nu-l vede în aceste zile. Dealtfel unul din obiceiurile de aici este ca bărbatul ales de o fată trebuie să locuiască un timp alătuari de ea şi numai apoi era recunoscut ca bărbatul ei, dar nu pentru tot timpul. Dacă n-o mai voia, sau ea găsea altul, despărţirea se face fără nici un rit anumit. Bărbatul pleacă pur şi simplu şi totul intră în normal, iar ea este din nou considerată ca fată de măritat chiar dacă avea o droaie de copii. Dar, aşa cum se petrece peste tot şi în toate timpurile, se iscau destul de des lupte acerbe între bărbaţii care doreau aceeaşi femeie, sau invers, care de multe ori se terminau cu morţi si răniţi de ambele părţi. U încă nu cunoaşte aceste obiceiuri. Deocamdată nici nu-l interesează, fiindcă luna de miere în care se găseşte îi place atât de mult şi se simte atât de bine că toate celelalte probleme sunt pe planul doi sau trei, după importanţă. Nici Ina nu mai este atât de tânără; bărbat oficial nu a avut, s-a distrat doar şi chiar destul de mult, cu tinerii din paza sa. Nu rareori au loc mici orgii în ascunzătoarea ei unde nu pătrunde nimeni, cine ar încerca ar pieri pe loc. Copii nu a avut, ştiind să se apere. ªi în acele timpuri ştiau femeile cum să facă să nu-i aibe. Erau femei mai în vârstă care cunoşteau ierburile necesare pentru asta. ªi în această vale trăia una la care mergeau femeile, una pe nume Vri.

Între timp At şi ceilalţi câteva sute de oameni s-au împrăştiat în toată valea şi nici vorbă nu mai putea fi de o rapidă adunare în caz de nevoie. Valea are multe ramificaţii mai mari sau mai mici cu grote de tot felul peste tot, de unde nu se putea auzi zgomotul sau strigătele din altă parte. Doar un sol special ar fi putut să-i vestească pe toţi, însă spre norocul lor nu este nevoie de nici o adunare. Nimeni nu are de gând să provoace dezordini, atâta timp cât există hrană suficientă şi locuri bune de locuit, oferite din plin de natură. Deasemenea femei sunt destule, poate chiar mai multe decât bărbaţi, care pier mai repede la vânători şi lupte, aşa că mulţi şi-au găsit câte una la care s-au aciuit. Antarenii nu sunt oameni răi şi nu le poartă ură că au venit la început cu intenţii rele. Până şi faptul că unele familii au fost măcelărite a fost uitat repede. Fiecare se întrece în a-i primi pe cei noi, din curiozitate mai mult. La un moment dat însă au loc bătăi şi certuri mai multe ca deobicei, care totuşi la urmă se termină cu bine. Ucideri nu s-au semnalat. Deci U nu are dece să se teamă. Totul îl duce cu paşi repezi spre realizarea tuturor visurilor sale.

După câteva zile de huzureală, când organismul său obişnuit cu mişcarea şi cu traiul sub cerul liber se resimte, cere să iasă de aici să vadă ce se petrece în valea Antari şi cu oamenii săi. Ina pregăteşte imediat o procesiune mare ca să-şi prezinte bărbatul ales. Găseşte că este o bună ocazie s-o facă. Mai întâi însă va trebui să-l pună la curent cu intenţiile ei. În cele câteva zile cât au stat singuri s-au înţeles foarte bine cu toate că niciunul nu cunoştea limba celuilalt, dragostea neavând nevoie de vorbe. Aflând despre ce este vorba, U se arată oarecum surprins. Brusc îi vine în minte Ia. Până acuma nu s-a gândit la ea sau la posibilitatea de a o părăsi cu totul. Ina consideră că şi-a făcut datoria şi nu aşteaptă aprobarea lui. Găseşte că este foarte natural şi normal ca el să accepte. Nici prin gând nu-i trece contrarul. Dar U nu prea îşi face probleme în privinţa asta, este hotărât să lase evenimentele să-şi urmeze calea, apoi va vedea ce este de făcut. În nici un caz nu va accepta rolul de prinţ consort. Deci nu spune nici nu şi nici da. Ina porneşte imediat la pregătirile de rigoare. Evenimentul trebuie să aibe loc a doua zi de dimineaţă. U îl cheamă pe At care se prezintă de urgenţă şi care cu această ocazie vede cele mai ascunse locuri ale grotei mari. Ina îi permite să intre chiar aici în camera ei. U îi ordonă ca încă de dimineaţa următoare toţi oamenii săi să fie aşezaţi pe două rânduri de la intrarea grotei până jos în vale. Ina lipseşte până seara târziu, aranjând toate detaliile

alaiului cu bărbaţii din pază. Îl numeşte pe unul din ei drept şef de ceremonie, cu toate că nu există o asemenea denumire. Rauta este un bărbat înalt, zvelt, fiul unui fost şef omorât de Rit, cu trăsături fine. A crescut pe lângă Ina de când era copil mic; nu-şi aduce aminte de tatăl său şi nici de mama sa care a murit imediat după soţul ei de inimă rea. De copil îi place de Ina, cu care s-a jucat. ªi-a petrecut aproape tot timpul în compania ei. Când a devenit adolescent i-a plăcut Inei ca bărbat şi fără nici o ezitare şi l-a făcut amant. În toate zilele cât ea a stat cu U el s-a tot învârtit în preajma apartamentului ei simţind că turbează. Spera că el va fi acela cu care să împartă domnia. Odată însăşi Rit i-a dat să înţeleagă că el este cel ales, dar nu destul de hotarât, din care cauză a avut dubii. Dealtfel nu nu a fost considerat ca cel demn pentru Ina, deoarece nu a dat dovadă niciodată de curaj şi initiaţivă. Nu prea mergea la vânătoare şi nu ştie ce înseamnă să-ţi agonisești cele trebuincioase vieţii, din care cauza avea mâini cu degete lungi fine şi nici în picioare goale nu umblă. Ca şef de pază făcea bine faţă, deoarece nu a avut niciodată ocazia s-o apere pe cea pe care o considera ca stăpână. Atunci când paznicii ei au fost ucişi şi ea prinsă de U el nu a însoţit-o, ci a trimis oameni din garda lui. Neavând încotro este obligat să accepte situaţia şi să facă toate pregătirile pentru alaiul de a doua zi de dimineaţă. Ina i-a comandat lui U îmbrăcăminte bogată, confecţionată din pânza de coajă de copac şi blănuri frumoase. I-a făcut mai multe şiraguri din pietre strălucitoare şi colorate şi dinţi de animale. Seara au venit femeile din anturajul Inei să-l vopsească pe corp şi pe faţă, în fel de fel de culori. I s-au confecţionat încălţăminte ca aceea pe care o purtau bărbaţii din gardă, dar mult mai frumoasă. Prima oară când i-a pus în picioare nu a putut să facă nici măcar un pas, avea impresia că a fost strâns în chingi, tălpile îl usturau de parcă ar fi umblat pe jar. Dealtfel le avea umflate din cauza rănilor căpătate în lungile coridoare din grotă. Toată seara i-a trebuit Inei să-l facă să meargă câţiva paşi încălţat. Până în cele din urmă îşi impune voinţa şi reuşeşte, strâmbându-se de durere. Ce să-i faci, obligaţiile unui şef, care se prezintă viitorilor supuşi trebuie să fie împopoţănat. Din cauza intenselor pregătiri se culcă în seara asta mai târziu, iar dimineaţa este în picioare cu mult înainte de răsăritul soarelui. Curios se uită în luciul apei dintr-un vas şi se sperie văzându-şi figura vopsită, însă imediat îşi aduce aminte de aspectul falnic pe care îl aveau parte din cei care erau în anturajul lui Rit. Se ridică încet, îşi îndreaptă ţinuta şi face câteva exerciţii de felul cum se va ţine în faţa oamenilor. Ce o să zică ai lui când o să-l vadă sub acest chip de mare şef ? Va fi greu până îi va duce la nivelul celor de aici, gândeşte el în timp ce apare Ina în încăpere, îmbrăcată frumos şi mai bogat ca ultima dată. Are părul lungit în sus, înfăşurat cu multe şiraguri din pietre colorate, iar gâtul pare mai lung ca deobicei din cauza inelelor din os prinse în jurul lui. Faţa vopsită în dungi verticale o lungesc parcă, dându-i un aspect bizar. Poartă un rând de haine confecţionate din pânză de copac, iar pedeasupra o blană prinsă de o parte de umăr cu o pafta din os şi cealaltă sub braţ, care atârnă până la pământ. În picioare poartă un fel de opinci făcute din piele groasă, ornate cu desene colorate, împodobite cu multe şnururi din fâşii de piele care au o nuanţă roşie. ºinuta ei falnică îi dă un aspect ireal, transparent. U este mândru că va apărea lângă această creatură în faţa supuşilor săi. Ea a dat cu o zi înainte sfoară în ţară de ceremonia care va avea loc, a logodnei ei cu U, numindu-l comandantul bravilor bărbaţi veniţi la ei în semn de prietenie, că va avea loc cu acest prilej ritualul Sun, adică al soarelui, care se face de câte ori au loc evenimente demne de luat în seamă, cum ar fi marcarea perioadelor de bună stare şi în cazul de faţă, logodna Inei cu U, care se pregăteşte în felul acesta să ia locul tatălui ei, bătrân şi obosit, după o viaţă plină de lupte.

Bărbaţii din gardă poartă un fel de şorţuri din blană de leopard, opinci în picioare şi cu partea de sus al corpului gol. Cu toţii sunt lafel îmbrăcaţi, ceeace dă un aspect frumos. Fiecare are câte o suliţă lungă, frumos sculptată cu câte un os şlefuit în capăt. Ina l-a rugat pe tatăl ei să ia parte, dar el a refuzat; n-a mai ieşit din grota mare de mult timp şi nu doreşte nici de data asta s-o facă, este obosit, ochii i-au slăbit şi umblă greu, aşa că nu poate să asiste la festivităţile date în cinstea fiicei sale.
U este emoţionat, se aşează pe unul din scaunele din blană şi aşteaptă. Ina la rândul ei nu a avut timp să se gândească din cauza emoţiei la ceeace întreprinde, simte că începe o nouă perioadă din viaţa ei, că de acum încolo este a celor mulţi, că viaţa ei nu se va mai petrece în interiorul grotei mari, având alături de ea un bărbat puternic şi viteaz, cu ajutorul căruia va putea domni în linişte şi fără pericole. Totuşi în sinea ei se petrece ceva ce nu-şi poate explica, dar deocamdată nu are de gând să se gândească decât la ceremonia ce va urma. Între timp au început oamenii să se adune în faţa intrării în marea grotă. Locul a devenit strâmt. Fiecare s-a îmbrăcat cu blana cea mai bună, iar bărbaţii poartă suliţe lungi. Pe cap şi-au prins pene de păsări viu colorate şi fiecare s-a întrecut vopsindu-se pe faţă în culori vii. Cei ai lui U au venit foarte de dimineaţă şi au format două rânduri ca să lase intrarea liberă. Ei nu poartă suliţe sau lăncii, ci obişnuitele lor bâte, parte încrustate cu pietre şlefuite. Nu s-au vopsit, dar s-au împopoţănat care mai de care cu frunze, piei sau alte obiecte găsite. Totul este extrem de animat şi colorat, oamenii forfotesc de colo pâna colo, iar fiecare caută să-şi găsească locul potrivit, în aşa fel ca să vadă începutul ceremoniei, căci cortegiul se va opri la dealul Atar unde se află un altar la care a slujit odată Rit, deoarece el era atât şef militar cât şi preot. Înaintea sa acest loc era comun pentru toate triburile, fiind folosit cu rândul, după nevoia fiecăruia. Fiindcă Rit nu poate veni, toată ceremonia o va oficia bătrânul Ritit, fratele lui, care este mai în puteri şi cunoaşte tot atât de bine tainele lui Us pe pământ.
În tot acest tumult al pregătirilor, U nu are nici un amestec direct, în afară de ordinul pe care l-a dat lui At ca oamenii săi să-l însoţească în chip de gardă. Stă tăcut pe patul din lemn acoperit cu blănuri şi aşteaptă momentul ca Ina să vină să-l ia. Este nervos şi stă ţeapăn ca să nu i se deranjeze vreo cută a îmbrăcăminţii. Deodată, fără să simtă, Ina se află în faţa lui. Eleganţa şi ţinuta ei îl face din nou să-şi piardă cumpătul, dar face un efort şi reuşeşte să-şi camufleze emoţia. Ina îl ia de mână, îl duce dealungul coridorului lung, luminat cu torţe. Trec prin sala mare care este goală, îndreptându-se spre ieşire. Faptul că nu l-a văzut în tot acest timp pe Rit îi dă de gândit. Dece fata lui se poartă în felul acesta cu el ? Dar acuma nu este cazul să descopere toate misterele de aici. În sala mică dinaintea ieşirii sunt adunaţi toţi bărbaţii tineri din garda Inei, frumos îmbrăcaţi, bătrânii pe care i-a văzut în anturajul lui Rit, fetele însoţitoare, precum şi mulţi alţii pe care nu-i cunoaşte, pe care îi vede pentru prima oară. Sunt vreo două sute la număr. Ţn mijlocul sălii se află un fel de platformă confecţionată din lemn, cioplită, cu mânere lungi şi în centru două scaune cu spetezele înalte, frumos ornate cu flori şi acoperite cu blănuri. Ina îl invită să urce şi să se aşeze, apoi vine lângă el şi se aşează pe celălalt scaun. La un semnal a lui Rauta, platforma este luată pe sus şi ridicată pe umerii a mulţi bărbaţi puternici. U se simte atât de mândru că-şi scoate pieptul puternic în evidenţă, îşi umflă nările şi pune mâinile încrucişate pe poale. Are o ţinută falnică, dând impresia că este un mare conducător. Lumina puternică a zilei îl loveşte la ieşire drept în ochi, orbindu-l pentru moment, iar aerul curat de afară îl ameţeşte. Se ţine totuşi în poziţia pe care şi-a luat-o la început. Ina este veselă şi surâde, ceeace se întâmplă destul de rar în prezenţa

oamenilor de rând. Calea le este decshisă de Rauta, urmat de cei aproape o sută de bărbaţi care fac cerc în jurul platformei. Ţn spatele lor urmează toţi ceilalţi în frunte cu Ritit, femeile Inei şi câţiva bărbaţi din suita lui U în frunte cu At. Cortegiul pare să fi fost stropit cu culori vii, atât sunt vopsiţi cu toţii. La vederea lor, oamenii din Valea Antari izbucnesc în strigăte şi urale, sărind de bucurie. Calea este liberă, păzită la dreapta şi la stânga de bărbaţii lui U, care se uită la marele lor şef cu mândrie şi respect. Unii din ei saltă împreună cu cei de aici, dar mare parte îi urmează pe măsură ce cortegiul avansează. Platforma înaintează încet, legănându-se ca pe valuri line, datorită paşilor legănaţi ai celor ce o poartă. Din când în când U se uită la dreapta şi la stânga, împărţind celor mulţi câte un anemic şi forţat surâs. Drumul coboară în vale, traversează un râu iute cu apă rece şi merge spre dealul Atar de pe care se poate vedea dâra de fum a focului aprins anume pentru desfăşurarea ritualului. Au fost aduse mai multe vite cornute care numai în asemenea ocazii puteau fi sacrificate, fiind considerate ca animale a lui Us. Iar ca să se marcheze şi mai bine evenimentul, ca aploarea ceremoniilor să aibe efect imediat şi deplin, i se trimite ca dar un cuplu de doi copii mici care urmează să fie sacrificaţi pe altarul bunei stări. Aceasta se face numai când se celebrează rituri foarte importante, cum ar fi acesta de acuma, când se sărbătoreşte unirea Inei cu U, bărbatul căruia i se dărueşte parte din putere şi care are nevoie de ajutorul lui Us. Deasemenea copiii sacrificaţi vor duce lui Us cererea celor de aici ca noii conducători să dea întregii aşezări urmaşi care să-i conducă tot atât de bine ca cei de acuma.

Pe măsură ce convoiul avansează oamenii se deslănţuie din ce în ce, ca aproape de altar să fie tot imensul puhoi cuprins de un soi de delir vecin cu demenţa. Femeile şi bărbaţii ţopăie ţinându-se de mâini în sunetul tam-tam-urilor bătute de bărbaţi, ceeace face un vacarm atât de mare că întreaga vale răsună. Animalele fug speriate din faţa oamenilor dezlănţuiţi. Focul care a fost aprins cu o seară înainte este imens; au fost aruncaţi arbori întregi, buşteni mari de lemn, precum şi un lemn negru pe care îl scot din una din grote şi care se încinge mai mult, făcând un jar fierbinte. Nimeni nu se putea apropia de acest foc mai mult de cincizeci de metri. În dreapta focului este o stâncă mare care s-a înegrit de fum, în vârful căreia se putea ajunge cu ajutorul unei scări din liane. Ţn spatele ei se aflǎ o piatra rotundă, mare, ca o masă cu platforma cioplită şi şlefuită, dându-i o suprafaţă plană. Acesta este altarul sacrificiilor vitelor, iar alături una mai mică pentru sacrificii umane. La o distanţă apreciabila de stâncă, atunci când dugoarea focului nu se face prea simţit, alaiul se oprește. Platforma cu tronurile este depusă, iar U cu Ina coboară continuând drumul pe jos, ocolind focul care dogoreşte, trecând în spatele stâncii unde sunt aşteptaţi de un grup de opt bătrâni în frunte cu Ritit, toţi îmbrăcaţi în mod special pentru efectuarea ritului. Ritit poartă pe cap un fel de căciulă din blană care dă impresia unei peruci, de care sunt prinse două coarne mari îndreptate spre înainte. Partea de sus a corpului este goală, iar coapsele învelite cu blănuri de leopard. Ceilalţi sunt lafel îmbrăcaţi, dar fără coarne, care nu puteau fi purtate decât de Rit sau înlocuitorului său, când acesta îndeplineşte ritul respectiv, în cazul de faţă de Ritit, fratele său. La sosirea tinerilor, bătrânii se înclină în faţa lor şi îi învită să ia loc pe un şir de pietre mici acoperite cu blănuri care servesc drept scaune. Locul ales pentru U este mai scund ca cel al Inei, ceeace îl supără pentru prima oară decând este sub puterea ei, se abţine însă să-şi dea drumul. În jurul lor, la o distanţă apreciabilă se strânge restul poporului. Fiecare se cocoaţă pe unde apucă ca să vadă mai bine. Arborii gem şi stâncile din jur sunt atât de pline că dau impresia că sunt vopsite din cauza culorilor de pe obrajii oamenilor. Se

aşterne o linişte aproape deplină. Se aude numai un mumur de voci, toţi vorbesc în şoaptă, ceeace provoacă un zumzet premergător unor scene de total delir. Focul s-a înteţit între timp mai mult, arzând cu flăcări mari, având la bază un maldăr de jar în care se pot frige mai multe vite deodată. Atmosfera dogoritoare scoate sudoarea din corpurile celor prezenţi de care se lipeşte praful din aer, dându-le un aspect murdar.
Ritit se duce în faţa Inei, urmat de ceilalţi şapte, se înclină, apoi în faţa lui U şi se îndreaptă spre masa mare. Fiecare ţine în mână câte o aşchie lungă de silex, şlefuită special sub formă de cuţit, cu mânerul din lemn. În faţa altarului se aşeaza toţi în genunchi, ridică mâinile, apoi se apleacă până la pământ, rămânând un timp în această poziţie. Ina se ridică în picioare făcându-i şi lui U semn s-o urmeze, îl ia de mână înaintând cu el până aproape de cei opt prosternaţi în faţa altarului. În acest moment se aşterne o tăcere mormântală. Unii mai în vârstă se aruncă cu faţa la pământ. Vântul bate lin şi împreună cu sursurul apei din vale face un zgomot ciudat. O ploaie de cenuşe şi funingine de la imensul foc cade asupra celor din jur. Ajunşi în spatele preoţilor, U vrea să se aşeze în genunchi dar Ina îl opreşte, îi face semn să ridice numai mâinile şi să se uite în sus. În felul acesta şi-l coboară pe Us, făcându-i drum prin inimă spre interiorul sufletului. El ascultă cu sfinţenie toate indicaţiile care i se dau; nu vrea să apară faţă de cei prezenţi ca neştiutor, deoarece data viitoare va comanda el din proprie iniţiativă asemenea ceremonii; de asta este sigur.
Bătrânul Ritit se ridică în picioare, urmat de ceilalţi şapte, se întoarce cu un aer solemn spre cei care se logodesc, pronunţând cuvinte inteligibile, apoi îi invită să-şi reia locul pe tronuri. Din dreapta se aud zgomote puternice, apar mai mulţi bărbaţi care mână un grup de vaci înebunite de apropierea focului şi de perspectiva de a fi sacrificate. Sunt legate de coarne cu frânghii groase, confecţionate din coajă de copac. Sunt duse în faţa altarului mare. Cu repeziciune li se leagă picioarele din faţă şi dintr-o lovitură îngenunchiate. Ritit avansează cu oamenii săi şi fără să stea pe gânduri le taie beregatele cu cuţitele din silex. Sângele începe să curgă şiroaie, se umple trei cupe făcute din învelişul unui fruct, care sunt ţinute în dreptul rănilor şi duse cu ceremonie în faţa lui U şi Ina. Ritit se aşează în faţa lor, le oferă câte o cupă, una o ia el şi-i invită să bea. Sângele este dat pe gât până la urmă. Ţn acest moment oamenii încep să salte de bucurie, dar la un semnal al lui Ritit vacarmul se curmă brusc. Ceremonia încă nu s-a terminat. Pe măsură ce vitele sunt suite pe masa mare din piatră şi tăiate în bucăţi cu piele cu tot, sunt ridicate de alţi doi bărbaţi în vârful stâncii şi aruncate în foc. Se înalţă mii de scântei mici, iar pielea şi părul ars împreună cu seul topit ridică un fum alb, înecăcios care se împrăştie în înprejurimi. Aerul miroase a păr ars şi carne prăjită. Nimeni nu îndrăzneşte să vorbească sau să se mişte de la locul său. Ritit ridică mâinile spre cer cerând supremului zeu să primească jertfele. Dar abea acuma începe adevărata ceremonie, căci vitele au fost trimise lui Us numai să-l anunţe ce va urma. Jertfirea de oameni era în acele timpuri care se pierd în negura timpurilor un obicei barbar, dar real şi foarte des practicat. Concepţiile oamenilor acelor timpuri erau cu totul diferite de cele de azi. Deabea ieşiti din starea animalică, mila şi consideraţia faţă de semeni nu era încă bine stabilită în minţile lor crude. Aşa şi cu oamenii noştri din valea Antari. Aici se jertfeau oameni şi animale în egală masură, dar la oameni erau totuşi anumite semne de care depindea jertfa. Încă din timpuri şi mai vechi se considerau fenomenele naturale ca trimise de suprema divinitate care domina întreaga viaţă a oamenilor şi al naturii. De multe ori se întâmpla ca în momentul când oameni trebuiau să fie sacrificaţi apărea câte un fenomen natural, ca cutremur, eclipsă, fulgere,

sau altele ce erau luate ca semn din partea celui de sus că rugaciunile erau ascultate şi sacrificiul nu trebuia să ma aibe loc. Jertfele erau oprite şi oamenii salvaţi de o moarte graznică.
Tot în aceleaş loc unde au fost aduse vitele, apare un grup de bărbaţi şi femei din anturajul lui Ina, îmbrăcate ca de mare sărbătoare, însă purtând spre deosebire de ceilalţi câte o pânză albă care le atârnă până spre mijloc. Grupul acesta înconjoară doi copii, un băiat şi o fată de vreo opt ani fiecare, complet goi, cu aere speriate, neştiind ce li se pregăteşte. Grupul se opreşte în faţa altarului mic urmat de cinci bărbaţi cu tamtam-uri, confecţionate din trunchiuri de copaci găurite şi acoperite cu piei de animale. Ritit ridică mâna dreaptă şi tobele încep să bată mai întâi un ritm lent apoi din ce în ce mai cadenţat şi puternic, ceeace are darul de a răvăşi spiritele. Cei care s-au aşezat se ridică în picioare, dar nimeni nu îndrăzneşte să scoată nici un sunet, numai fâşâitul îmbrăcăminţilor se face auzit. Unul din copii dă semne de nelinişte şi vrea să fugă dar este ţinut cu putere de unul din bărbaţi. Ritit se apropie de altar, ridică băiatul sus şi în acest moment se zguduie pământul cu putere, pietre mari cad de pe stânci, oamenii din apropiere fug speriaţi în toate părţile, tobele încetează să bată, un uruit subteran surd şi înfricoşetor se aude, femeile şi copii ţipă ca din gură de şarpe. Unii din ei sunt loviţi de stânci căzătoare fiind ucişi. Ritit rămâne ca împietrit, cu cuţitul încă ridicat. Deci Us a primit jertfele de animale şi copii nu mai trebuiesc jertfiţi. Ina şi U nu se mişcă de la locurile lor, stau şi ei ca împietriţi, livizi la faţă. În mintea lui U reapar scenele cutremurului care l-au gonit când era încă aproape copil, cu Ia de mână, când toţi ceilalţi au pierit. Ina ştie că este un semn bun, că jertfele au fost primite şi nu mai sunt nevoie altele. După câteva secunde pământul încetează să se zguduie şi totul intră din nou în normal. Nu rareori tremură pământul aici, regiunea fiind de origine vulcanică. Acest fenomen este considerat ca un semn de sus, ca pedeapsă a puterii supreme sau ca accept, după caz. Liniştea care s-a aşternut este brusc întreruptă de noile bătăi ale tobelor, cu atât mai ritmic şi mai puternic. Nimeni nu este preocupat de cei omorâţi sau răniţi. Oamenii saltă şi ca la un semnal se dezlănţuie un vacarm de nedescris. Copiii sortiţi jertfei sunt duşi de unde au venit. În faţa platoului mare pe care arde focul se află o câmpie destul de întinsă unde fuge toată lumea ca să asiste sau să ia parte la dansul drăcesc care se va dezlănţui acolo. Oamenii ucişi de pietrele căzute din cauza cutremurului sunt aruncaţi într-o vale apropiată şi totul este în secunde uitat. Viii cu viii şi morţii cu morţii, deviza acelor timpuri imemoriabile, ale începuturilor omenirii. Un mare număr de bărbaţi se strânge în semicerc, bătând puternic în tobele lor, iar alţii cu suliţele, pe care nu le părăsesc niciodată, formează un cerc mare ţopăind, cântând şi agitândule în aer. Oamenii lui U li se alătură peste scurt timp. Femeile aduc hălci mari de carne, pregătite din vreme, pe care le frig înfipte în beţe lungi în focul unde au fost sacrficate animalele, iar altele poartă oale mari din pământ ars în care se află băutura care i-a plăcut atât de mult lui U, care este consumată de toţi bărbaţii de aici, dându-le senzaţii euforice. Cu timpul sângele oamenilor se înfierbântă, tobele bat din ce în ce mai drăcesc, iar dansul devine sălbatec. Bărbaţii se răsucesc, se contorsionează în mişcări isterice azvârlind suliţele în sus, prinzându-le în strigătele de bucurie ale femeilor şi copiiilor. Fetele formează un alt cerc de dans ceeace atrage băieţii tineri. Sus în spatele stâncei mari s-a încins dansul logodnicilor şi al preoţilor, apoi cu toţii o pornesc la vale şi se amestecă printre ceilalţi, ceeace consituie singurele momente când cei din grota mare se duc printre cei mulţi. Totuşi sunt priviţi cu respect şi nimeni nu are curajul să se apropie prea mult de ei. Li s-a pregătit un fel de podium cu mai multe scaune din care

două mai ridicate pentru U şi Ina, de unde să privească dansul şi petrecerea, dar ei nu stau aici ci se amestecă cu ceilalţi şi dansează în rând cu ei. Evenimentul mare îi face pe toţi fericiţi, atât pe U cu Ina cât şi pe toţi locuitorii văii Antari, în primul rând pentrucă a coborât Us asupra lor. Le-a dat doar un semnal prin zguduirea pământului şi în al doilea oamenii cei muţi pentrucă s-au logodit cei mari şi apoi U este bărbatul pe care ea Ina, fata lui Rit, îl consideră demn să-i fie atât soţ cât şi părtaş la domnie. Petrecerea ţine până noaptea târziu la lumina focului veşnic întreţinut cu trunchiuri întregi de copaci. Noaptea târziu Ina îl trimite pe Rauta după platforma cu scaune ca sa fie purtaţi de gărzi în grotă. Este fericită, i s-au îndeplinit toate visurile şi prezicerile, fiind acuma stăpână peste mulţi oameni, alături de tatăl ei şi pedeasupra îl iubeşte pe U. Mai mult nu şi-a dorit, lucru pentru care a organizat marea ceremonie, mulţumindu-i în felul acesta lui Us, coborândul în sufletul lui U. ªtiind de la cei batrâni că lui Us îi plac copiii, este mulţumită că i-a lăsat pe acești care trebuiau sacrificaţi, în viaţă. Cutremurarea pământului a fost un semnal de bun augur și în același timp o acceptare a lui Us a unirii ei cu U. În noaptea asta uniţii dorm fără vise, după oboseala zilei. Până şi U care este obişnuit cu drumuri lungi şi cu fel de fel de lipsuri, este obosit. Faptul că a trebuit tot timpul să gândească de felul cum să se poarte l-a doborât peste puterile sale.

Paralel cu cele petrecute cu ocazia ceremoniei, în suita Inei s-au petrecut unele mici drame. Rauta fierbea de invidie că nu stă el alături de femeia care i-a aparţinut. Din dimineaţa aceea îl urăşte pe U mai mult decât l-a urât pe Ruo pe care l-a ucis cu mult timp în urmă, fiindcă a încercat să i-o ia pe Ina. Acuma a apărut acest străin cu înfăţişare de brută, necioplit, cu trăsăruri vulgare, un şef de tâlhari, care jefuieşte aşezările paşnice ale oamenilor. Cum de a putut Ina să se unească cu el, și încă atât de repede ? Nici nu a aşteptat să vadă cine este şi ce-i poate pielea, gândeşte el în timp ce-şi face planul cum să-l înlăture. De data asta nu mai merge prin simplă ucidere, fiindcă U este considerat ca unul din stăpâni, în care sălăşluieşte o particică din Us, deci trebuie răbdare şi profitat de fiecare ocazie, de fiecare moment prielnic pentru el, să-l discrediteze în faţa lui Ina. Dar aceasta cere timp şi până atunci va fi în penibila situaţie de a-l vedea pe bădăranul acela lângă aleasa sa. Nu, trebuie procedat mai repede şi mai ferm, lucrurile nu pot rămâne aşa. Tot frământându-şi gândurile se hotărește ca, cu orice risc, să treacă la acţiune când se va ivi prima ocazie. Deodată tresare, a găsit cum va proceda. ªtie că Inei nu-i place ca bărbatul pe care tocmai îl are să fie şi a alteia şi el cunoaşte o femeie care va accepta să-l ajute. Chiar a doua zi se duce după ea, promiţându-i că dacă va face aşa cum îi cere o va duce în anturajul celor din grotă, lucru foarte apreciat aici în valea Antari. Sari acceptă de prima dată, fericită că are ocazia să se introducă, neştiind în fond care este adevărul. Este o fată tânără, frumoasă şi inteligentă, care de mult ar fi dorit să intre în compania celor din grota mare. O singură dată a reuşit să pătrundă doar până în sala de la intrare. Câte torţe, oameni mulţi, frumos îmbrăcaţi, care mai de care mai eleganţi, iar femeile cu o tinută falnică, frumos îmbrăcate, mai ales curtate de bărbaţi mai aparte decât cei pe care îi vede toata ziua, cu mâini butucănoase şi aspre, tocite de muncă, pielea murdară şi merg după vânat ca să aibe oamenii ce mânca.

Conform înţelegerii ea trebuie să se prezinte a doua zi, puţin înainte de asfiţitul soarelui la intrare şi să aştepte. Rauta i-a adus haine mai frumoase pe care le pune fericită că va arăta ca cele dinăuntru. Mama ei, o femeie muncită care a crescut mai mulţi copii de la diferiţi bărbaţi, nu ştie ce s-a întâmplat cu fiica ei pe care n-o mai recunoştea în straiele ce şi le-a pus. Iar când îi spune că de acum încolo va locui în grota mare se sperie. A auzit multe

lucruri despre oamenii de acolo, mai ales de faptul că dacă nu mai eşti apreciată ca femeie, eşti pur şi simplu omorâtă şi cadavrul aruncat hienelor, în loc să fie dus la locul unde se odihnesc cei plecaţi dintre cei vii. Sari ascultă cu atenţie ce-i povesteşte mama ei şi nu-i vine să creadă şi gândeşte că, chiar dacă este aşa nu strică să încerce, iar dacă nu-i va place va fugi şi gata. Cu asta pleacă de acasă să fie mai devreme la intrare. La timpul potrivit îşi face apariţia Rauta, îmbrăcat mai puţin elegant, ferindu-se să nu fie văzut şi recunoscut de una din străji, ceeace fetei îi pare curios. Deci urmăreşte ceva ce nu trebuie să se ştie, din moment ce procedează în felul acesta, dar odată intrată în horă trebuie să joace. Pentru a avea reuşită deplină el se adresează şi unora din femeile din anturajul Inei, cele care au fost împotriva logodnei ei cu U, care au acceptat imediat să-i fie complice. Totul constă în a-l determina pe U să accepte graţiile Sariei. Pentru a nu face pe celalte să bănuiască ceva, li se spune că Ina a adus-o, mai ales că de câteva zile n-a mai fost văzută, stând toată ziua cu U, aşa că minciuna nu va putea fi descoperită. După aceea i se va spune că el a adus-o special pentru el, în contra voinţei ei. Dar, până în cele din urma se constată că planul este destul de greoi de aplicat, deoarece în primul rând nu s-a făcut nimica pentru atragerea lui U în cursă, va trebui s-o cunoască un timp, însă deocamdată planul este greu de pus în aplicare. Acuma aproape că-i pare rău lui Rauta că s-a grăbit; îi este teamă ca Ina să nu afle că a fost introdusă o fată străină fără asentimentul ei. Se hotăreşte deci ca deocamdată să amâne totul şi s-o expedieze pe Sari, lucru destul de greu de realizat. Fată dezgheţată, s-a făcut simpatizată chiar din seara aceea şi pedeasupra a fost văzută de vărul Inei, tânărul Sir, fiul lui Ritit, unul din răsfăţaţii grotei. Băiat frumos şi destul de inteligent, dar leneş, îi plac petrecerile, fiind unul din cei care le amuză pe fetele din anturajul verişoarei sale. Ca un făcut a văzut-o pe Sari în momentul când a fost introdusă în apartamentele lor. Rauta s-a arătat destul de încurcat, spre norocul său însă, Sir a crezut că şi-a adus-o pentru el însuşi, aşa că în seara asta nu mai este nici un pericol să fie descoperit. Regretă totuşi că a procedat în acest fel stupid, mai ales că nu a vorbit niciodată cu U şi nici acesta nu ştie prea bine cine este el, deci nu vede nici o posibilitate de a organiza o întâlnire între el şi Sari. A doua zi de dimineaţă îi explică fetei că ar fi bine totuşi să plece la ea acasă şi pentru asta îi face cadou rochiile pe care i le-a dat cu o zi înainte. Celorlalte le spune că este bolnavă, că a preferat să locuiască până se face bine cu mama ei. Văzând că fata acceptă destul de uşor, răsuflă uşurat. Totul devenise cât se poate de periculos, la cea mai mică bănuială a Inei s-ar fi putut să-şi piarda viaţa.

A doua zi de dimineaţă bătrânul Rit trimite un sol fiicei sale şi o roagă să treacă la el împreună cu U. Cu toate că bătrâneţea i-a cam luat memoria şi luciditatea de care a dat dovadă în toată viaţa sa, are ceva pe suflet. Parcă o voce interioară îi spune că fiica sa nu a procedat aşa cum trebuie. Dar, pe de altă parte U a dat dovadă de docilitate şi la prima vedere nu pare că-i doreşte răul. Doar a văzut din interiorul grotei cum l-a ucis pe An, fiindcă acesta a măcelărit familii întregi, numai faptul acesta l-a făcut să cedeze destul de repede la insistenţele Inei de a-l primi şi a-l face companionul ei. În fundul sufletului său însă este totuşi nemulţumit, ceva îi spune că familia sa este în pericol şi chiar Ina, deaceea doreşte neapărat să-i vadă chiar în ziua după logodnă, sub pretextul că vrea să-i binecuvânteze el însuşi în calitatea sa de tată şi stăpân absolut al acestei văi. Consideră că este mai bine ca oamenii să-i ştie uniţi în faţa lui Us, prin intermediul său. Ina este bucuroasă că tatăl ei doreşte aceasta. Ţl ia deci pe U şi amândoi se duc la Rit. Grota este foarte mare, cu zeci de galerii pe care nici cei de aici nu le cunosc prea bine. În partea opusă camerei lui Ina se află o serie de încăperi cu multe coridoare întortochiate, unde şi-

a ales bătrânul locuinţa. Dorea să fie cât mai retras de zgomotul forfotei continue care domneşte peste tot, mai ales de când Ina s-a mărit, aducându-şi o droaie de tineri şi tinnere să locuiască cu ea. Înainte nu avea prea mulţi paznici, acuma însă, afară de bărbaţii din garda Inei, avea şi el păzitorii săi, tot atât de numeroşi. Încă înainte să trimită după ei face toate pregătirile necesare; vrea ca totul să decurgă cât mai frumos, ca tinerii să fie mulţumiţi. Îl convoacă şi pe fratele său Ritit împreună cu ceilalţi şapte bătrâni care fac parte din tagma de preoţi, pe Sir nepotul său şi toate femeile din anturajul Inei. În felul acesta se pregăteşte o nouă ceremonie restrânsă, numai în prezenţa celor din grota mare. Rit îşi pune tichia cu coarnele de bou, ca reprezentant a lui Us pe pământ. Când toată lumea este adunată şi el aşezat pe tronul albastru, apare şi Ina cu bărbatul ei. S-au îmbrăcat lafel de cum erau la ceremonia logodnei lor. Văzându-i, bătrânul se ridică în picioare şi ca niciodată le iese în întâmpinare. Ina se aşează în genunchi în faţa sa, tragându-l şi pe U după ea. Pentru a doua oară îşi calcă mândria în picioare, dar ascultă. Încă nu a sosit momentul să acţioneze ferm. Acuma îi apare în minte ideia că bătrânul trebuie să dispară din calea sa cu orice preţ, dar în aşa fel ca să se creadă că i-a sunat ceasul, că Us l-a chemat lângă el. De azi dimineaţă a devenit din nou lucid, încetul cu încetul dispare starea de care a fost cuprins de câte ori se afla în preajma Inei. Este hotărât să acţioneze energic ca să-şi consolideze cât mai repede poziţia, deoarece numai el este şeful cel mare şi nu doreşte să împartă această putere cu nimeni, nici chiar cu femeia aceasta care îi place mai mult ca oricare alta de aici, bineînţeles în afară de Ia, care îi apare din când în când în minte, ca pe cea care îi este întipărită în subconştient încă din timpul copilăriei, aceea care a împărţit cu el cele mai grele situaţii din viaţa sa. Acuma însă, după un timp atât de mult de despărţire de ea se trezeşte în el mai mult ca oricând animalul sexual şi Ina îi dă aceste clipe de destindere şi plăceri omeneşti. În fundul sufletului său însă a rămas Ia bine lipită, a crescut cu ea, a împărţit cu ea începuturile vieţii sale şi sufletele lor s-au contopit oarecum, dar Ina îl face să se simtă bărbat, femeia pe care o poate stăpâni după voia sa, pe când Ia are locul ei bine definit, fiind singura fiinţă care îl poate oarecum domina.

Atmosfera din sala mare a grotei este destul de rece. U are o privire în gol, ceeace cei prezenţi pun în seama emoţiei. Bătrânul le pune pe rând mâinile pe creştet, apoi palma dreaptă pe capul lui U şi stânga pe cel al Inei în care timp rosteşte aceleaşi cuvinte inteligibile pe care le-a rostit în ziua când l-a primit pe U pentru prima oară. Ţn sala mare se află şi un altar din piatră de culoare brună din cauza sângelui curs al jertfelor. Rit reia toată gama de rugăciuni şi în cele din urmă îi aşează fratelui său Ritit tichia pe cap pentruca acesta să procedeze la executarea sacrificiilor, nu fiindcă el nu doreşte s-o facă, ci fiindcă este prea slab fiziceşte, neputând lovi cu multă putere. Mai întâi se sacrifică un animal mai mic, o juncană a cărei sânge îl beau Ina, U şi Rit, iar apoi o vită mare a cărui sânge este deasemenea băut de cei trei. Sacrificiul de oameni a fost în aceste timpuri destul de frecvent. Cel sacrificat era considerat că merge spre spiritul suprem şi va sta alături de el. Nu rareori erau cazuri când unii cereu chiar să fie sacrificaţi pe altarele rudimentare ale timpului, în credinţa că vor ajunge la cel ce le dăruieşte viaţa şi fericirea. Sacrificiul nu era considerat ca un rău, ci ca o favoare ce se face celui sacrificat, spre binele celor ce rămân. După efectuarea ritului cu animale va trebui în acest caz neapărat şi o fiinţă umană sacrificată. În asemenea cazuri era ales cineva la întâmplare, doar dacă unul se prezinta benevol. Ritit se uită în jur cercetând pe cei prezenţi, în speranţa că cineva se va oferi, dar nimeni nu mişcă. Atunci sunt trimişi mai mulţi păzitori să iasă din

grotă să găsească pe cineva. Într-adevăr, după foarte scurt timp se întorc însoţiţi de un bărbat mai tânăr care a venit fără să fie obligat. I s-a spus că va merge către Us, în cinstea Inei şi lui U, că acolo va găsi liniştea veşnică şi deplină. Omul se apropie cu paşi rari, însoţit de cei ce l-au convins s-o facă. Ritit nu aşteaptă prea mult, îl duce spre altar, îl prinde de ceafă și-i pune capul pe piatră. Dintr-o lovitură îi retează capul, Sângele care ţâşneşte este adunat în cupe din care beau Ina, U, Rit şi Ritit, apoi tinerii logodiţi sunt unși pe cap cu acelaş sânge al celui sacrificat. Corpul este scos din grotă şi azvârlit acolo unde se depun cei ce părăsesc valea Antari.
După această scurtă ceremonie femeile servesc în amfore din pământ băutura cea bună care le dezgheaţă limbile şi le deschide inimele. Încă de mult timp s-a făcut un obicei ca cele spuse în urma consumării băuturii să nu fie considerate ca vorbe pronunţate, deoarece în asemenea ocazii oamenii îşi dau drumul gurii fără ca cineva să-i ia în seamă. U nu ştie de acest obicei, neavând timpul necesar să le cunoască pe toate în aşa scurt timp şi nici Rauta nu şi-a putut închipui că nu le cunoaşte. La un moment dat, când vinul l-a ameţit şi când începea să se ţină mai greu pe picioare, Rauta se duce la Rit, spunându-i verzi şi uscate despre U şi oamenii săi, că sunt bădărani, necioplişi şi multe altele, ceeace însă rămâne fără rezultat, U nepricepând prea bine ce spune, numai Ina se agită. Văzând că nu este ascultat de nimeni se duce la Ina, o apucă de mână şi o trage cu putere spre el. În acest moment U se ridică ca o panteră şi dintr-o lovitură o eliberează din mâinile vărului ei. Acesta furios îl loveşte pe U cu putere peste obraz, ceeace are darul să-l înfurie, i se urcă sângele la cap, vrea toruşi să facă un efort suprem să se abţină, dar nereuşind se repede la Rauta, îl apucă de mijloc şi în văzul tuturor îl azvârle cu atâta putere de perete că-l lasă pur şi simplu lipit de piatră. Toţi cei din jur sunt împroşcaţi cu sângele lui. Toată asistenţa se uită uimită la cele ce se petrec. U stă în picioare în centrul încăperii, cu ochii împăienjeniţi, cu muşchii care îi joacă sub piele şi nu poate să-şi revină. Până şi Inei îi este frică să se apropie de el, atât de fioros şi bestial arată. Trei din garda lui Rauta, văzându-şi şeful ucis, se reped la U să-l imobilizeze, dar neştiind pe cine au în faţă sunt zdrobiţi tot atât de vertiginos şi puternic ca primul. În acest moment se produce panică. Femeile încep sa urle, scoţând ţipete stridente, iar bărbaţii dau buzna spre ieşire. Ina s-a refugiat lângă tatăl ei şi nu-i vine să creadă că ceace a văzut poate fi adevărat. Un om atât de puternic şi atât de viteaz n-a mai văzut. Cu toată frica care a cuprins-o îi creşte inima de bucurie că a putut să învingă în aşa scurt timp atâţia oameni care de bine de rău nu erau de lepădat. În câteva secunde este sala goală. Numai Rit, Ina şi U mai sunt aici. Cadavrele celor patru ucisi zac pe jos. Aerul miroase puternic a sângele celui sacrificat şi a celor omorâţi. U face un efort suprem şi-şi revine. Ţn primul moment are impresia că este singur, dar întorcându-se îl vede pe Rit înpreună cu Ina, privindu-l oarecum cu teamă. Nu ştie ce să creadă, oare este aprobat în ceeace a făcut, sau i se vor face imputaţii de felul cum a procedat ? Gândul acesta îi vine când o vede pe Ina, dar îi dispare tot atât de repede când ea fuge bucuroasă spre el, căzându-i în braţe. Deci ea nu-i este supărată şi asta este acuma pricipalul, ce cred ceilalţi nu interesează. Cadavrele sunt duse de câţiva oşteni la locul special pentru asta şi totul intră din nou în normal. Faptul că fratele lui a fost ucis nu prea îl afectează pe Rit, cu toate că-i pare rău că nu va mai avea preotul care le ştie pe toate, doar şi el este iniţiat, deci !!.
Din ziua aceea U este foarte stimat de toţi şi nimeni nu mai are curajul nici măcar să-i stea în cale. Când trece prin lungile galerii ale grotei, toţi care îi ies în cale se dau cu respect laoparte. Din acest punct de vedere este mulţumit, numai un singur lucru nu-i

place, faptul că din când în când va trebui să stea în genunchi în faţa bătrânului. Spre disperarea lui acesta nu dă semne că s-ar duce la Us, din contra, arată parcă mai bine în ultimul timp. Pentru a-l înlătura va trebui să lucreze cu cineva sigur şi acesta nu poate fi decât un om din cei cu care a venit. Îl alege deci pe At în care a avut mereu încredere. Totuşi nu vrea s-o facă imediat, este bine să mai stea în această situaţie, să se mai familiarizeze cu viaţa şi oamenii de aici, să le cunoască mai bine obiceiurile pe care vrea să le înveţe. Cu cei cu care a venit ţine mereu contact şi se întelege chiar cu At ca ei să fie în permanenţă gata să lupte pentru cauza lor, să facă faţă oricărei eventualităţi, neştiindu-se niciodată ce se poate întâmpla. Astfel trec zilele una după alta, viaţa îşi urmează cursul, el începe încetul cu încetul să se familiarizeze cu cei de aici şi într-o zi la mai multe luni după cele petrecute cu ocazia suirii sale pe tron alături de Ina, îl cheamă pe At şi face cu el o plimbare prin vale, sub pretextul că vrea să cunoască toate locurile. La propunerea lui Rit să i se dea o gardă refuză categoric, motivând că nu-i este teamă de nimeni şi că peste tot se află oamenii săi care când îl vor vedea nu se vor da în lături să-l însoţească. Între timp a învăţat oarecum limba locală, dar mai uşor vorbeşte cu unul din grupul său de origine care îl şi înţelege mai bine. Tot coborând în vale îi explicaă lui At ce gânduri are şi deoarece în grota mare nu se află în gardă nici un om de-ai lui, îi spune să aleagă un număr de câteva zeci mai bine puşi la punct, capabili să facă faţă condiţiilor de viaţă de acolo. Odată introduşi, vor face în aşa fel ca încetul cu încetul să pună mână pe putere, înlăturându-i pe ceilalţi, în afară de cei care îl vor urma necondiţionat. At acceptă imediat fără rezerve, deoarece i s-a promis că va fi ridicat la rangul de mare păzitor al grotei mari. Astfel, în zilele următoare îşi face apariţia un grup de patruzeci de tineri voinici şi robuşti sub conducerea lui At. U îi primeşte personal şi-i postează în diferite locuri. Cei prezenţi şi cei din garda lui Rit nu se opun, dar sunt indignaţi de faptul că sunt obligaţi să suporte pe aceşti bădărani, nespălaţi şi necioplіţi, dar lor nu le pasă şi nici U nu ia în seamă că oamenii lui îi deranjează pe cei de aici. Totuşi nu vrea sa rămână în urmă. Înţelege că nu trebuie să dea laoparte tot ce este bun, să distrugă tot ce s-a realizat până acuma. Faptul că Antarienii sunt mai avansaţi nu poate tăgădui şi nici nu poate să-i coboare la nivelul oamenilor cu care a venit sau al lui, ci totul era ca şi ei să se ridice până la nivelul celor de aici şi. chiar dacă ar fi posibil, să-i depăşească, pe deoparte, iar pe de altă parte nu trebuie să-i nesocotească pe ai lui, să-i desconsidere, ci va face tot posibilul de ai convinge să se ridice la nivelul de trai de aici. Primul care este astfel şcolarizat este At. Cu ajutorul Inei îl bagă printre baieţii ei cu intenţia să devină un om elegant. Este frumos îmbrăcat, învăţat să se spele zilnic în apa Sina Ti, care curge printr-un coridor din grotă, aşa cum fac cei de aici. Iniţial cu foarte mult timp în urmă aceasta a constituit un rit şi însemna o spălare a sufletului, iar cu timpul a devenit o necesitate. Însă lucrul cel mai greu este să-i înveţe să umble încălţati. Cu puţină perseverenţă din partea unora care s-au arătat binevoitori şi voinţă din partea oamenilor lui U, aceştia ajung, într-o oarecare măsură, destul de repede să se încadreze în ritmul şi felul de viaţă din grota mare. Lucru foarte complicat, deoarece o instruire nu se poate realiza în scurt timp, ci aceasta necesită câteodată poate chiar o generaţie întreagă, dar până la urmă apropape că cei aduşi în grotă nu se mai deosebesc unii de alţii, numai diferenţele de rasă mai arată deosebirile, ceeace dealtfel nu deranjează pe nimeni prea mult. Dar asta nu este totul. Cei care au fost lăsaţi oarecum în părăsire s-au împrăştiat care încotro, simţind că nu mai este nevoie de ei şi nimeni nu ştie dacă măcar mai există sau dacă au fugit înapoi la femeile şi copiii pe care i-au părăsit cu mult timp în urmă. U aude din când în când veşti

de la oamenii săi, cum că parte din ei protestează că nu se întreprinde nimica pentru plecare, sau cer măcar o acţiune ca să fie aduşi aici şi cei rămaşi în aşezarea din care au plecat, lucru firesc, având în vedere bogăţia văii Antari, bunăstare la acre şi ei să ia parte. Până în cele din urmă U se convinge că aceasta ar fi soluţia cea mai bună. Faptul că ar veni şi Ia cu fiul lui Ie nu-l deranjează. O să le aibe pe amândouă şi toate se vor aranja de la sine. Concepţia lui de a avea numai o femeie l-a cam părăsit de când i-au intrat în cap grandomaniile, atâta timp cât prin intermediul unei femei își va putea atinge scopul. Dar în adâncul conştiinţei sale tot pe Ia o consideră ca cea care îi aparţine în modul cel mai firesc, doar face parte din sufletul lui. Dar aceste sunt probleme de viitor, deoacamdată important este că au trecut peste şase luni şi încă nu a întreprins nimica ca să-l înlăture pe Rit. Va trebui neapărat să acţioneze cu fermitate şi cât mai repede.
În una din seri se hotăreşte să pună la cale omorârea bătrânului, nu mai poate suferi să fie vioara a doua în conducerea văii. ªi, ca să pară treaba cât mai verosimilă întocmeşte un plan amănunţit. At trebuie să sape puţin câte puţin un ieşind de piatră din tavanul galeriei prin care trece adesea Rit ca să meargă în sala mare şi să facă în aşa fel ca la un moment dat când se va afla sub ea să cadă şi să-l strivească. Lucrul pare destul de migălos şi greu de îndeplinit din cauză că urmează să se lucreze noaptea, ziua coridorul fiind veşnic circulat. Pe lângă acest inconvenient grota are ecou şi fiecare lovitură se amplifică de mai multe ori. Grea operaţie, dar neapărat necesară, căci altfel nu va putea să-şi ducă planul mârşav la îndeplinire. At la rândul său este foarte interesat în această afacere murdară, fiindcă i se promisese doar o situaţie de frunte pe care nu a visat-o niciodată.
Chiar de a doua zi se pune pe treabă. Neavând altceva de făcut, ziua doarme iar nopţile umblă tiptil printre lungile şi întunecoasele galerii pe care între timp le-a învăţat oarecum, cioplind puţin câte puţin, strângând apoi tot ce cade într-o bucată de blană, iar dimineaţa le aruncă în râu. Caută să desprindă stânca nu prin lovituri ci prin hârşâieli cu ajutorul unei pietre foarte dure care se găseşte în râul din vale. Când blocul de piatră din tavan este destul de dizlocat opreşte lucrările şi se imaginează modul cum să fie făcut să se prăvălească exact când Rit se va găsi sub ea. Deasupra galeriei se află una mai joasă unde se putea merge numai deabuşelea, unde se poate ajunge printr-o intrătură de care nimeni nu a ştiut până acuma, dar descoperită de At cu ocazia acestor lucrări. Ţnsă, în zilele următoare se opresc lucrările cu totul, deoarece Sir şi-a arătat nedumerirea faţă de procedeul lui At de a dormi ziua şi se hotăreşte chiar să-l supravegheze. O anunţă şi pe Ina, care la rândul ei îi spune lui U să-l ia pe At la întrebări. Pentru a nu da mai departe ocazie la bănuieli, At continuă să doarmă ziua iar nopţile se duce în vale printre ai săi, unde avea de mai mult timp o tânără fată localnică la care stă multe zile în şir. Minciuna prinde şi Sir se declarăa mulţumit, dar în acelaş timp şi-a atras, fără să ştie, ura lui U care este hotărât ca, cu prima ocazie să-l înlăture şi pe el. Ţntâmplarea a făcut ca în una din nopţi, când At a colindat prin grotele văii să dea peste Sari. Ea a aflat între timp că Rauta a fost asasinat şi s-a bucurat că a scăpat de neplăceri. At îi povesteşte cum s-au petrecut lucrurile şi, deoarece fata i-a plăcut îi promite că va mai veni, ceeace pe ea o interesează, nevrând să renunţe la ideia de a se introduce în lumea grotei mari, cu toate poveştile îngrozitoare care se povestesc despre cei de acolo.
Până în cele din urmă treaba făcută de At este terminată, spre bucuria lui U că în curând va scăpa de bătrân. Stânca este bine prelucrată pe partea de sus, putând oricând fi desprinsă, totul fiind să se procedeze cu exactitate. Niciodată nu şi-a făcut U scrupule de metodele pe care le întrebuinţează când vrea să scape de cineva care îi stă în cale. Spre

norocul lui se pregăteşte tocmai sărbătoarea apei Sina Ti din grotă, care traversează toată valea şi care are loc la începutul perioadei ploioase când apele se umflă. În credinţa lor, aceasta se întâmplă atunci când Us îşi revarsă bunăstarea asupra oamenilor ca mulţumire pentru jertfele trimise în tot cursul anului. Cu săptamâni înainte de această sărbătoare oamenii din grote desenează pe pereţi fel de fel de scene cu turme de vite mânate de bărbaţi, femei care poartă vase şi ulcioare pline cu roadele pământului, grupuri de bărbaţi vânând sau războinici cu suliţe şi alte arme, scene ce reflectează evenimentele mai importante care au avut loc în ultimul an în cadrul aşezării. Toate se termină cu marea sărbătoare a lui Sina Ti la care iau parte toţi locuitorii văii. Oficial aceasta începe atunci când iese cortegiul din grota mare, în frunte cu Rit, urmat de cei opt preoţi şi de Ritit fratele şi locţiitorul său.
Dis de dimineaţă toată lumea grotei mari este în picioare. At a muncit toată noaptea să-şi desăvâşească opera şi a reuşit. Totul a fost pus la punct până în cele mai mici amănunte, în aşa fel să nu existe nici un fel de bănuială. Va fi un accident regretabil, cu atât mai mult cu cât va avea loc în marea zi Sina Ti. Ina îl trezeşte pe U cu noaptea în cap ca să-şi pună la punct ţinuta de sărbătoare. I se aduc veştmintele pe care le-a avut cu ocazia nunţii sale, apoi a fost fardat şi aranjat de femei, ceeace durează destul de mult, fiindcă în această zi trebuie să arate cât mai impunător. De partea cealaltă, bătrânul Rit se pregăteşte cu ai săi să meargă în sala mare unde se află tronul şi unde curge apa, formând un fel de căldare în care se scaldă apropape zilnic toţi locuitorii grotei mari. Aici are loc ceremonia restrânsă pentru cei de aici, ca apoi se va ieşi cu întreg cortegiul afară, când se va merge la râul mare din vale, în faţa stâncii de pe dealul altar, locul jertfelor, care azi se vor desfăşura din plin. At s-a dus din timp la ascunzătoarea de unde va prăvăli piatra din tavan peste Rit. Ţn fine soseşte momentul plecării spre sala mare. Preoţii au venit să-l ia pe Rit care are pe cap tichia cu coarnele lungi de vită. Doi din gardă îi deschid calea luminând coridorul cu torţele, iar doi umblă în urma sa, după care vin cei opt preoţi şi alţi câţiva bărbaţi din imediatul lui anturaj. Din locul unde este At ascuns se poate vedea tot coridorul. El stă în întunerec şi de frică aproape că nici nu îndrăzneşte să răsufle. Tresare de câte ori se aude câte un zgomot. Mai are numai o lovitură de dat ca stânca să se prăvălească. Deodată tresare, se aud voci şi încep să se vadă luminile torţelor. Grupul se apropie încet cu paşi rari. Bătrânul are un aer falnic, cu toată vârsta lui înaintată pentru acele timpuri imemoriabile când 50 de ani era o bătrâneţe adâncă, se ţine ţeapăn şi merge înainte sigur. Deacum încolo atenţia lui At este îndreptată asupra locului unde va cădea stânca. În momentul când Rit se află dedesupt, dă o puternică lovitură acolo unde trebuie şi piatra mare se prăvăleşte drept în creştetul lui Rit. Bărbaţii care îl însoţesc sar în lături, speriaţi de cele ce se petrec, iar preoţii care se află mai în urmă, se opresc, privind neputincioşi cum este strivit marele şef Rit, care de atâţia ani îi conduce cu pricepere şi datorită căruia duc viaţa bună de acuma. At părăseşte în grabă ascunzătoarea sa şi dispare nevăzut. În coridor se aud din ce în ce mai multe zgomote. Rit zace la pământ cu capul zdrobit iar piatra barează drumul. Cei doi din faţă au reuşit să scape, fugind în sala mare, dând alarma. La aflarea veştii se produce şi acolo la început o nedumerire generală, apoi cu toţii fug spre locul accidentului. Ina a scos un strigăt puternic şi cade leşinată, U este singurul lucid şi în sinea sa triumfă. Cheamă doi bărbaţi cărora le ordonă ca Ina să fie dusă în camera ei, iar el se duce calm spre locul unde zace Rit. Deoarece nu poate trece, îşi face loc, dând oamenii cu brutalitate laoparte, ajungând tocmai atunci când cei rămaşi dincolo reuşesc să deblocheze calea. Ritit se aşează în genunchi în faţa fratelui său,

împreunează mâinile şi rosteşte, ca şi dăţile trecute, cuvinte sacramentale pe o limbă neînţeleasă de cei mulţi, apoi dă dispoziţia ca corpul neînsufleţit să fie dus în sala mare şi culcat la picioarele tronului, dar U care nu este băgat în seamă se apleacă, îl ridică ca pe un fulg şi-l duce lângă apa Sina Ti, urmat de întregul alai. Femeile încep să urle, iar bărbaţii să-şi dea cu pumnii în piept şi să se lamenteze. Ţn orice caz Ritit socoteşte că accidentul este un semn rău, deoarece s-a întâmplat tocmai în această zi. După părerea sa Us este supărat pe ei, luându-l pe Rit lângă el. Dar, cu toate acestea este convins că ceeace s-a petrecut era inevitabil. Soarta fiind mai tare decât voinţa oamenilor.
Datorită emoţiei de care este cuprins, Ritit nici nu a băgat de seamă că ordinul lui nu a fost executat întocmai. În loc ca corpul neînsufleţit să fie culcat lângă tron, U îl duce la apa Sina Ti. Cei peste treisute de locuitori ai grotei mari s-au strâns între timp în jurul fostului lor şef mare şi nimeni nu se gândeşte la faptul că intrarea a rămas liberă. Între timp se strâng afară mii de oameni, atât cei din vale cât şi cei veniţi, îmbrăcaţi ca de mare sărbătoare, aşteptând începerea festivităţilor, marcată prin ieşirea alaiului. Singurul care a rămas lucid din toţi este U. Depunându-l pe bătrân, îi spală faţa însângerată şi-l întinde pe spate cu mâinile dealungul corpului, apoi se scoală în picioare şi le spune celor de faţă, pe un ton puternic şi hotărât, că nimeni să nu mişte de la locul său, interzicându-le să atingă corpul, care să fie lăsat acolo unde l-a depus el. Ca fermecaţi cei de faţă ascultă fără şovăire şi nimeni nu îndrăzneşte să-l contrazică, numai Ritit care şi-a revenit, este oarecum surprins de atitudinea străinului care s-a băgat sub pielea lor, cum îl consideră el pe U în sinea sa, dar având în vedere gravitatea momentului găseşte de cuviinţă să nu protesteze. U îl apucă de mână şi-l anunţă că intrarea a rămas din cauza agitaţiei descoperită, ordonând pe un ton hotărât să se ia imediat măsuri ca garda să stea la locul ei, nu să caşte gura aici în sala tronului. O spune în gura mare şi destul de puternic ca să fie auzit de toată lumea prezentă, în limba antariană pe care între timp a învăţat-o oarecum. Imediat se prezintă în faţa sa Sir care, în afară de faptul că este fiul lui Ritit, este şi şeful pazei grotei mari. Se formează în grabă o gardă triplă la intrare. Cei de afară mai aşteptă, dar văzând şi simţind că s-a petrecut ceva, încep să se agite. În loc ca paznicii să pară veseli ca de fiecare dată când au loc aceste sărbători, acuma au un aer plictisit şi o atitudine agresivă faţă de cei ce îşi arată dorinţa de a se apropia de intrare. Deocamdată însă aceasta se pune pe seama întârzierii.
Tocmai acuma nu trebuie U să arate slăbiciune şi nici să lase hăţurile din mâini. Ordinele se succed una după alta în aşa fel ca lumea să-şi dea seama că are un şef. Între timp a sosit şi At lânga el, extrem de agitat şi enervat. Văzându-l în ce hal se află, îi ordonă să plece imediat şi să nu apară decât atunci când este chemat, ceeace acesta execută fără şovăire; ştie ce înseamnă să te opui celui mare. La întoarcerea lui Sir, care fusese să organizeze paza la intrare, U îi ordonă să strângă imediat toţi bărbaţii din gardă, indiferent dacă sunt ai Inei sau ai bătrânului şi porunceşte să posteze câte doi trei la fiecare colţ, iar Sir cu un număr mai mare să stea în preajma sa. Astfel consideră că deocamdată nu a sosit încă momentul să apeleze la cei de afară, deoarece datorită celor întâmplate nimeni nu este dispus să conteste legalitatea ordinelor sale. Pe de altă parte este hotărât să reprime cu cea mai mare brutalitate orice opoziţie, dar în acelaş timp nu doreşte să intre în conflict cu Ina şi cu preoţii în frunte cu Ritit. Pentru a preîntâmpina această eventualitate este neapărat necesar să nu-i lase să dispună, hotarând el totul, înainte ca unul din ei s-o facă în numele celor de aici. Împreună cu Sir şi oamenii care i-au rămas disponibili, îl duce pe Rit, care fusese depus la apa Sina Ti, în camera sa, după

ce a fost îndepartată stânca căzută, îl aşează pe patul de lemn acoperit cu multe blănuri şi cu pânze rudimentar ţesute, lasând o pază de patru oameni, apoi revine în sala mare, unde constată cu surpriză că oamenii încep să plece, ducându-se fiecare la locul lui. Din coridorul care duce afară apare fugind unul din ostaşi anunţând că mulţimea începe să se agite, vrând să ştie ce se petrece, deoarece alaiul nu mai apare. Toate s-au transformat în mişcări periculoase atunci când a ieşit Sari din grotă, speriată de cele ce a văzut şi a povestit unora despre moartea tragică a marelui şef. Vestea se întinde cu iuţeala fulgerului. Bărbaţii lui U şi alţii şi-au făcut imediat loc printre mulţimea masată în faţa intrării, împingând cu brutalitate paznicii speriaţi de mulţime înapoi, încercând să pătrundă în grotă, vrând să vadă ce s-a petrecut cu şeful lor U. Nu l-au mai văzut de mult timp. ªi At i-a părăsit oarecum, fiind lăsaţi de capul lor, ceeace dealtfel pe mulţi nici nu-i mai interesează, rămânând totuşi un număr destul de mare care mai ţin la el. Garda de la intrare formează imediat un zid întinzând suliţele, pregătindu-se de apărare. La aflarea veştii U îl cheamă urgent pe At care se afla printre oamenii lui de afară, neîndrăznind să intre deoarece U i-a interzis-o. Vine în grabă şi este trimis să liniştească spiritele. Zgomotul strigătelor din faţa intrării se înteţeşte, fiind auzit din ce în ce mai puternic. Între timp vine chiar un ostaş să ceară întăriri, câţiva din apărători fiind ucişi de pietrele azvârlite de oameni, ceeace a agitat mai mult spiritele. At apare la intrare, ceeace are darul să liniştească spiritele pentru moment. Se lasă o tăcere mormântală, toţi aşteaptă veşti. Oamenii lui U auzind că este el bine şi nu poate ieşi, deoarece trebuie să pună la punct treburile din interior, izbucneasc în urale săltând de bucurie, urmaţi şi de cei de aici care nu au priceput motivul veseliei lor. La început s-a crezut că vestea morţii lui Rit n-a fost exactă. At este încurcat, nu ştie cum să procedeze; nu este momentul ca antarienii să vadă că ei se bucură de moartea lui Rit, atât de venerat. Se ridică deci pe o piatră, imitându-l pe U şi cu o voce puternică le spune că şeful cel mare doreşte ca toţi să plece din faţa grotei, fără să precizeze care şef mare, dar ai săi, câţi au mai rămas, nu se îndepărteze prea mult, aşteptând în linişte ce li se va ordona. Se lasă din nou tăcere, apoi At ia o iniţiativă proprie anunţând oficial că marele Rit a murit într-un accident şi că ar fi bine să meargă toată lumea acasă, că deocamdată sărbătoarea Sina Ti se suspendă până la noi dispoziţii. Spre bucuria lui are succes. Se aud lamentări şi ţipete de femei ca atunci când moare un apropiat. Oamenii se împrăştie. I-a fost teamă că a greşit anunţând vestea, că n-ar fi în vederile lui U, dar acuma când toate s-au liniştit este sigur că cel mare se va bucura şi n-a greşit. Într-devăr, U se arată mulţumit că a reuşit să oprească din faşă o revoltă care ar fi putut să le fie fatală. Totuşi întăreşte garda de la intrare şi pentru prima oară se duce la Ritit să se sfătuiască cu el în privinţa ceremoniilor ce vor urma în urma morţii lui Rit. Între timp s-a golit sala mare a tronului, fiecare a plecat la locul său încă speriat de cele petrecute şi mai ales în aşteptarea cu înfrigurare a desfăşurării evenimentelor. Conform tradiţiilor, chiar azi trebuie desemnat noul mare şef, lucru absolut necesar, deoarece numai el trebuie să decidă cum să se procedeze în continuare. Dar, toate acestea le cunoaşte numai Ritit şi preoţii săi precum şi unii din bătrânii apropiaţi lui Rit, foşti şi ei şefi de trib. Toată răspunderea cade pe umerii lui Ritit care s-a retras într-un ungher întunecos din sala mare în preajma tronului, gândind la ceeace trebuie să facă. O femeie nu poate ocupa locul cel mai înalt, aşa ceva nu s-a mai pomenit, cu toate că Rit avea de gând s-o declare pe Ina ca singura lui moştenitoare, dar nu a mai putut s-o facă, mai ales după ce ea s-a unit cu acest U, o brută fără milă, cu intenţii ascunse, cum gândea Rit în ultimul timp. Lui Ritit îi vin în minte ordinele pe care le-a dat

U fără să ţină seamă de cei bătrâni. Se hotăreşte deci să meargă la Ina să-i ceară şi ei părerea, dar în momentul când se ridică apare U, se aşează lângă el şi începe să-l întrebe liniştit şi apăsat despre ceremoniile înmormântării, fără să pomenească ceva despre urmaş. Ritit este un bun diplomat, ştie ce să răspundă şi ce atitudine să ia în anumite situaţii. Degajat, îi descrie detailat desfăşurarea ceremoniilor înmormântărilor şefilor mari şi ce trebuie făcut, spunându-i că ele vor avea loc a doua zi spre seară şi anume când soarele trece peste aşezare cu numai o palmă spre apus, atunci se va porni spre dealul Atar. Obiceiul era ca marele şef să fie ars pe rug, dar Rit şi-a exprimat încă de mult dorinţa să fie înmormântat lângă deal, nu departe de altarul jertfelor, în care scop a pus să se construiască încă din timp, simţind că nu va mai trăi mult, un mormânt frumos din piatră, care apoi să fie acoperit cu pământ în formă de piramidă, cu vârful îndreptat spre soare unde rezidează Us, în dreapta căruia va sta, veghiind asupra supuşilor săi. În lunga sa viaţă a văzut acest procedeu de a înmormânta pe şefi de la popoarele cu care a intrat în legătură.

De când a fost dusă în camera ei, Ina se simte prost. ªi-a revenit din leşin şi nu poate pricepe cum de s-a putut întâmpla accidentul. Este pentru prima oară că se desprinde o piatră şi mai ales să cadă asupra cuiva. N-a mai auzit să se fi întâmplat vreodată ceva asemănător. Numai în unele galerii cad din când în când mici bolovani, fapt pentru care sunt neumblate şi nelocuite, Stă astfel culcată pe patul acoperit cu blănuri multe, incapabilă să se mişte sau să gândească mai departe. Femeile stau în jurul ei spunându-i cuvinte de îmbărbătare, servind-o cu băuturi reci din fruncte, căutând s-o liniştească. Dar ea nu poate să-şi revină, o voce interioară îi spune că accidentul nu a fost ceva întâmplător, cineva a avut interesul să-l omoare pe tatăl ei şi îşi face un legământ să descopere cine a săvârşit această faptă şi cu ce scop. Puternica emoţie de care este cuprinsă, precum şi liniştea care s-a lăsat în grotă o face să adoarmă. Ritit îl părăseşte pe U care nu reacţionează încă, vrând să vadă ce se pregăteşte, grăbindu-se să vină la Ina să-i ceară părerea, bineînţeles de formă ca să nu cadă bănuiala asupra lui, dar o găseşte cufundată într-un somn adânc, iar Sir pregăteşte de partea cealaltă corpul neînsufleţit al fostului mare şef Rit. Cei de aici cunosc o metodă de îmbălsămare pe care însă nu s-a mai întrebuinţat de mult, fiindcă în credinţa lor sufletul nu iese din corp decât atunci când nu mai rămâne nimica din el, motiv pentru care ard pe rug. Numai cei din popor sunt aruncaţi în groapa special amenajată pentru aceasta. Deoarece de data aceasta voind să ţină seama de dorinţa lui Rit, i se pregăteşte totuşi îmbălsămarea, eveniment cu totul ieşit din comun. Totul se face în prezenţa celor şapte preoţi şi a lui Sir. Ritit nu ia parte, fiindcă trebuie să pregătească urgent numirea noului mare şef, ceeace îi provoacă o serie de neplăceri şi multe tatonări. Are de gând la un moment dat să-l propună pe fiul său Sir, idee pe care o împărtăşeşte lui U, fără să ştie că aceasta va grăbi declanşarea unui eveniment pe care nimeni nu l-ar fi bănuit. În primul moment U se face că nu reacţionează, dar în sinea sa fierbe. Cum de a îndrăznit bătrânul să se gândească la altcieneva şi nu la el, cel legat de Ina, fata celui mare ? Nu, trebuie să procedeze repede şi hotărât. Ritit la rândul lui este foarte mirat, neprimind nici un răspuns la propunerea sa, iar când vede că U îi întoarce spatele plecând, înţelege în fine ce urmăreşte. Pe măsură ce trece timpul se sperie, nu ştie ce să facă şi cum să procedeze, cunoscând reacţiile necontrolate ale lui U care se duce imediat la At, poruncind să formeze în foarte mare grabă un grup mai mare din cei mai voinici, cari au mai rămas loiali, din oameni cu care a venit. Are de gând ca atunci când se va hotarâ persoana care îi va urma lui Rit să intre în

acţiune ca să se autonumească marele şef, fiind hotărât să întrebuinţeze orice mijloc, doar pentru asta a făcut atâta cale şi a acceptat până acuma tot ce i s-a cerut, fără şovăire. La Ina nu se gândeşte deocamdată, planul lui este deasupra oricăror sentimente. At se grăbeşte să organizeze trupa, iar U se plimbă fără încetare în toate galeriile grotei mari. Ajunge şi în sala în care este în curs îmbălsămarea lui Rit, operaţie care îl interesează, din care cauză întârzie să se ducă la oamenii lui aduşi în mare grabă de At, care aşteaptă ordine în faţa grotei. Ţn sala în care este pregătit Rit pentru în mormântare îl vede şi pe Sir care de la moartea bătrânului nu a plecat nici o clipa de lângă el, doar atunci când a format garda cerută de U. Acuma însă este atât de cufundat în cele ce se petrec, că aproape nici nu-l obsearvă pe U. Ritit, tatăl său, l-a anunţat că are de gând să-l numească mare şef, dar el nu a realizat din cauza emoţiei prea bine ce i se spune.
Toată lumea din grotă s-a retras, fiecare unde îşi are locuinţa şi nimeni nu mişcă. Locurile sunt păzite de oamenii numiţi de Sir la cererea lui U, postaţi la colţuri care suspectează pe fiecare care trece, în afară de U căruia i se face loc cu respect. Ina nu s-a trezit încă, s-a cufundat într-un somn adânc binefăcător. La un moment dat U bagă de seamă că nu l-a mai văzut pe Ritit nicăieri. Se duce deci să-l caute şi cu toate că era interzis de preoţi, se duce acolo unde rezidează ei, dar o găseşte încăperea goală. Constată că şi aici nu au fost postate sentinele. Sala este luminată slab de o făclie înfiptă în unul din pereţii frumos desenaţi cu fel de fel de scene care îi aduce aminte de sărbătoarea la care a luat parte cu ocazia logodnei cu Ina. Deodată tresare şi ciuleşte urechile. În fund se aud voci, auzul nu-l înşeală, are un auz ascuţit şi orice foşnet îl ajunge la ureche, ba mai mult decât atâta, poate să-şi dea seama exact de direcţia de unde vin sunetele, chiar dacă sunt deviate de vânt sau de un obstacol. Se duce deci încet într-acolo şi aude din ce în ce mai puternic cum discută în taină un număr de bărbaţi. Brusc îi apare înainte deschiderea unui coridor mascat de un perete construit anume pe care el nu-l ştie. Intră şi nu umblă mult că îl loveşte din nou o lumină slabă dintr-o sală mică care se deschide în dreapta. În locul unde se plasează nu poate fi văzut, dar el vede bine ce se petrece înăuntru şi mai ales se aude perfect tot ce se vorbeşte. Sala este mică, cu o piatră în mijloc, special şlefuită în cinci colţuri, înegrită de sângele jertfelor, cu opt scaune tot din piatră în jur, la o oarecare distanţă. Pe cel mai mare stă Ritit cu tichia de blană cu coarne de vită pe cap, iar pe cele mai mici ceilalţi şapte preoţi îmbrăcaţi ca de sărbătoare. Fiind destul de apropape de ei, U se ascunde cât mai bine să nu fie simţit. Locul este foarte retras, rezervat numai de cei şapte preoţi şi marele şef, care acuma este reprezentat de Ritit. Mai târziu va afla că cine se încumetă să intre va putea fi sacrificat şi trimis lui Us.
Ritit le vorbeşte celor ce stau în jurul altarului încet şi rar, totul se învârteşte în jurul persoanei care trebuie aleasă chiar în ziua aceea. Fără nici un ocol le explică că Ina fiind femeie nu este în vederile lui Us şi mai ales lui Usis fiul său, care patronează în zilele când sunt desemnaţi cei mari, apoi pomeneşte de U spunând că acesta se plimbă prin coridoarele grotei şi-şi asumă dreptul de a conduce fără voia cuiva, şi spre uimirea sa, aude cum cere imediata lui îndepărtare. Auzind aceasta U nu mai rabdă, făcând un gest care ar fi putut să-i coste viaţa, iese de la locul în care s-a ascuns, apărând pe neaşteptate în faţa bătrânilor. Văzându-l aceştia se ridică speriaţi în picioare. Ritit se face galben la faţă şi mâinile încep să-i tremure. A fost martor la cele petrecute cu Rauta şi ştie ce poate acest om la mânie. Ei sunt aici opt bătrâni fără putere fizică în faţa unui uriaş cu o putere herculană. U se opreşte în faţa lor, îşi îndreaptă statura, ceeace îl face atât de înalt că-i priveşte de sus şi pe un ton cât se poate de hotărât spune că nimeni altul decât el va fi aici

marele şef, că cine nu-l va urma sau i se va opune va avea soarta lui Rauta. Atent la ceeace spune şi din cauza stării nervoase în care se află, deoarece în aceste clipe joacă cartea cea mare, nu observă că unul din bătrâni iese tiptil afară, dar spre nenorocul lui, acesta face în sala de alături zgomot, împiedicându-se în graba mare să caute ajutor. U se întoarce ca o pisică, îl ajunge din urmă, îl ridică în sus, îl duce înapoi şi sub privirile speriate ale celorlalţi, îl culcă pe masa din mijloc şi cu o lovitură de pumn îi sfarmă ţeasta. Sângele începe să curgă şiroaie, amestecându-se cu crusta groasă existentă. Ceilelţi rămân încremeniţi şi din cauza emoţiei unul din ei cade jos mort şi nimeni nu are curajul să-l ridice. U stă în faţa lor, are ochii împăienjeniţi şi muşchii îi joacă sub piele. Din cauza furiei încă nu poate vorbi. Cei rămaşi stau ca împietriţi în faţa lui. Se face linişte deplină, se aud picături de apă care curg dintr-un mic izvor din peretele din fund. U îşi revine printr-un efort suprem, se aşează fără nici o reţinere pe scaunul mai înalt, pe care sta cu câteva minute înainte Ritit şi cu o voce calmă îi invită să se aşeze. Bătrânii ascultă ca hipnotizaţi. Apoi se ridică cu un aer degajat, ia cadavrele pe care le aruncă pe coridor şi revine la masa rotundă. Toţi îl privesc cu gurile căscate, curioşi să afle ce va urma, dar el nu apucă să le spună ceva deoarece se aud zgomote puternice şi femei care ţipă strident. U ştie ce s-a întâmplat. At nu a fost lăsat să intre cu oamenii săi în grotă, încingându-se o luptă. Ţntr-adevăr, At nu a stat nici o clipă pe gânduri şi a dat fuga în vale strângând în cea mai mare grabă şi taină un numar destul de mare de bărbaţi ce i-au rămas credincioşi, cu mult mai numeroşi decât i s-a cerut, ca să fie sigur de reuşită, îndreptându-se în fruntea lor spre intrarea în grotă. Pentru a preîntâmpina o rezistenţă prea puternică uzează de un şiretlic. Se duce mai întâi urmat numai de trei oameni cu care intră în grotă, el fiind acolo cunoscut, ca imediat să apară şi ceilalţi, care între timp s-au ascuns de după stânci. Paznicii caută să-i oprească şi în acelaş moment At îi atacă dinăuntru provocând derută. Bătălia nu durează mult şi în scurt timp ostaşii lui U se află în sala mare. Sentinelele celor de aici sunt dezarmate la repezeală rând pe rând, imobilizaţi şi aşezaţi în centrul sălii mari, sfătuiţi să nu întreprindă nimica, nimeni nevrând să le facă vreun rău, dar At ca să fie sigur îi leagă cu nişte frânghii pe care le găseşte în camerele alăturate. Dealtfel nimeni nu se opune prea vehement, fiindcă toată lumea ştie că aici are loc lupta pentru putere, care când se va termina vor intra toate iarăşi în normal şi paznicii vor trebuie să-i servească pe noii stăpâni. Regele a mutit, trăiască regele. La aflarea veştii femeile încep să ţipe, iar bărbaţii să alerge care încotro, fără nici un ţel anume, neştiind nimeni ce se petrece într-adevăr. Pe măsură ce ajung în sala mare bărbaţii sunt arestaţi şi legaţi fedeleş. Acesta este momentul când U aude zgomotul. At nu are idee cum să continue, aleargă disperat prin coridoare strigându-l pe U; nu ştie ce să facă şi vrea să ceară noi dispoziţii. Pentru a nu risca ca bătrânii să iasă printr-un loc ascuns să alarmeze pe locuitorii văii Antari de cele ce se întâmplă, U le porunceşte să iasă din camera altarului şi să pornească spre sala mare, ceeace aceştia fac întocmai. Îi ameninţă că dacă se vor opune vor fi imediat ucişi, dealtfel precauţie inutilă fiindcă frica a pătruns într-atâta în ei că nimeni nu se gândeşte să facă nici cel mai mic gest de opunere. În momentul când grupul bătrânilor apare în sala tronului împreună cu U, intră şi At, întâmpinându-l cu mâinile întinse. El se arată bucuros de felul cum a procedat. Ţntr-adevăr, U este cum nu se poate mai mulţumit de el, nu s-a înşelat în privinţa sa. Poate fi sigur că toate se vor desfăşura de acum încolo aşa cum doreşte el.

Garda de la intrare a fost înlocuită cu oamenii lui U, fără vărsări de sânge. Spre seară, oamenii din vale care nu s-au strâns la intrare mai aşteaptă desfăşurarea ceremoniilor zilei

Sina Ti, dar în acelaş timp circulă zvonul că în marea grotă se petrec evenimente ieşite din comun. Numai moartea lui Rit este cunoscută şi toţi aşteaptă să vadă ce va urma, mai ales că ceremoniile sărbătorilor nu au fost anulate. Sari încearcă să pătrundă în grotă, voind să vorbească cu Sir, dar este oprită categoric. Cu această ocazie se află că intrarea este păzită de alţii decât de cei obişnuiţi, zvon care se întinde ca fulgerul. Încetul cu încetul se strâng din ce în ce mai mulţi bărbaţi în faţa intrării, formând un grup compact. Tensiunea devine din ce în ce mai mare, circulă zvonuri din ce în ce mai multe, care mai de care mai fanteziste, dar din lipsa unui om cu spirit de organizare şi hotărât, nimeni nu întreprinde nimica, ci toată lumea se rezumă doar să vorbească şi să aştepte ce va urma. Dictatorii nu au nevoie de oameni care gândesc, ci de oameni care execută. Din acest punct de vedere marea vale Antari este foarte prost organizată. Numai poziţia favorabilă pe care o ocupă i-a salvat până acuma de atacuri de afară şi dezastre, mai ales că nu exista nimeni în afară de cei câţiva din grota mare care să aibe aptitudini să conducă cât de cât, deoarece nimeni nu şi-a pus vreodată întrebarea dece viaţa socială este aici organizată aşa cum este; şi apoi oamenii de aici s-au obişnuit să fie încrezători, ca dovadă că i-au primit bine pe cei care au venit cu intenţii vădit rele şi pedeasupra i-au băgat chiar în casele lor, cu toate că mulţi din ei au fost măcelariţi. U şi-a dat seama de aceasta şi profită cât poate. Îl are pe At care în afară să asculte nu poate gândi, anunţându-l că toţi bărbaţii lui s-au strâns afară, că poate fi sigur pe poziţie, nu mai are dece să se teamă. Cei şase preoţi sunt împinşi brutal lângă tron, ordonânduli-se să stea locului, sub paza a patru oameni. Apoi U porneşte prin grotă împreună cu At şi o gardă puternică să vadă pe ce şi cine poate conta, dacă nu cumva s-au ascuns forţe care la un moment dat să-i atace pe la spate. După ce găseşte totul în ordine revine în sala mare şi spre surprinderea sa o găseşte pe Ina aşezată pe tronul tatălui ei, uitându-se aiurită la cele ce se petrec, fără să scoată nici o vorbă. Văzându-l, se sperie şi se scoală în picioare, întâmpinându-l. El îşi ia un aer indiferent, o apucă de umeri şi o strânge la piept, de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat. Ea se lasă uşor în braţele sale şi începe să plângă, pentru prima dată de când o cunoaşte, apoi îl întreabă ce s-a întâmplat cu tatăl ei. U nu-i răspunde direct, ci cu tupeu îi spune mirat la culme cum de nu ştie că Ritit şi ceilalţi preoţi au căutat s-o înlăture de la putere, vrând să-l pună pe Sir în locul ei, ba mai mult, că au vrut chiar s-o ucidă, acuma după moartea marelui Rit, cel venerat de el. El simte că mai are nevoie de ea să-şi consolideze poziţia. Deocamdată o va îmbăta cu speranţa că vor conduce împreună, dându-i iluzia că aşa este, dar în fond n-o va lăsa s-o facă, ci încetul cu încetul o va îndepărta, cu atât mai mult, cu cât are intenţia de ai aduce şi pe ceilalţi aici şi bineînţeles pe Ia. Cu cât o montează, cu atât Ina se înfurie mai mult. Nu pune nici un moment spusele lui la îndoială, din contra, este indignată împotriva preoţilor. În cele din urmă se duce lângă bătrâni care au auzit totul, neîndrăznind să-l contrazică, se uită plină cu ură la ei, apoi întreabă unde se află Sir. Bătrânul Ritit bănuind ce urmăreşte, se aruncă în genunchi în faţa ei şi cu o voce tremurândă o roagă să-l cruţe, fiindcă el nu are nici un amestec în tot ce se întâmplă. Recunoaşte că a avut intenţia să-l propună în locul lui Rit şi în acelaşi timp are curajul să-i spună de faţă cu U că în nici un caz nu ar fi făcut-o în contra voinţei ei, pentru care a căutat-o, dar a găsit-o dormind. Ina nu vrea să audă nimica, spusele lui U le consideră mai presus decât cele ale unchiului ei, mai ales că el a recunoscut că a vrut să-l numească pe Sir în locul ei. După această discuţie se duce să-l caute pe vărul ei, hotărâtă să-l tragă la răspundere pentru faptul că a cutezat să-i conteste calitatea de moştenitoare unică a tatălui ei. Plecând, aude în urmă tânguelile şi rugăminţile lui Ritit, implorând îngăduinţă

pentru fiul său, Ina însă nu se lasă înduplecată şi merge în grota unde este pregătit corpul tatălui ei, urmată de totţi cei care au luat parte la discuţie. Sir se pregăteşte tocmai să iasă, dar se loveşte de doi oşteni străini, pe care nu-i cunoaşte, care îl împiedică. Căutând să răspundă cu forţa este lovit şi împins înapoi. El este cu totul surprins şi aşa de mirat de cele ce se întâmplă că nu ştie ce să creadă. Sala aceasta are o ieşire secretă cunoscută numai de el şi de Ina, dar nu poate face nici o mişcare datorită oşteanului lui U care stă în faţa sa ameninţător. L-ar fi putut doborâ uşor căci este un bărbat înalt şi arătos, dar mai stau doi la intrare şi orice zgomot din sală i-ar fi adus înauntru. Înpotriva a trei bătbaţi nu ar fi avut nici o şansă. Ţn grotă se aud fel de fel de zgomote. Din când în când se aude de parcă s-ar lupta cineva, ca apoi să se lase din nou tăcere, iar apoi strigăte de femei care dispar tot atât de repede. U îşi dă seama cam ce s-ar putea petrece. Deci cel mai bun lucru este să aştepte să vadă care va fi desfăşurarea evenimentelor. Poziţia lui este sigură, nefiind deocamdată în pericol, îl are doar pe At care a ocupat aproape toată grota cunoscută de ei, ţinându-i pe toţi sub tensiune. Pe masa din mijloc stă întins corpul lui Rit care peste o zi va pleca la locul care şi l-a ales de veci, de unde nu se mai întoarce nimeni aşa cum a fost. Sir se resemnează şi se întoarce spre catafalcul lui Rit, dar timpul trece şi nimeni nu-şi face apariţia. Îşi dă seama că soarele a trecut de mult peste jumătatea văii. Deodată tresare, aude paşi, nervos se ridică, în fine va afla ce se întâmplă şi care este cauza că este sechestrat. În prag îşi face apariţia Ina. Figura ei este neagră de supărare, în spatele ei stă U cu un cap mai înalt. Ea se ţine drept şi-l priveşte de sus, apoi înaintează spre el şi-i spune pe un ton plin de reproşuri că nu s-ar fi aşteptat că o să fie atât de hain încercând pe ascuns să-i ia locul. Dar Sir este atât de speriat şi surprins în acelaş timp, că nici nu ştie dacă să se supere sau să se prefacă ca să scape de consecinţe, mai ales că uriaşul de U stă în spatele verişoarei sale. Se uită cu ochi holbaţi la ea şi nu-i vine să creadă că este acuzat de intrigi împotriva ei, că ceeace se petrece este adevărat, i se pare că visează. Instinctiv priveşte la corpul inert a lui Rit şi apoi la Ina. În acest moment întâlneşte privirea rece şi imobilă a lui U, ceeace îl sperie atât de tare că rămâne ca împietrit. În subconştientul său se conturează ce se petrece. După întrebare Ina tace, aşteaptând răspunsul; carnea tremură pe ea de indignare şi cu toate că ţine la acest băiat mai mult ca la oricine, fiind şi vărul ei cu care a crescut, acuma are parcă o dorinţă teribilă să se repeadă la el, să-l ucidă cu mâna ei, dar în acelaş timp se sperie că s-ar putea face aşa ceva, fiindu-i în acelaş timp teamă ca U să nu-i pună gândurile în aplicare. Încetul îi scade furia, vine lângă el, urmată îndeaproape de U care nu intervine şi îi vorbeşte de data asta pe un ton calm, înpăciuitor. Văzând că pericolul a trecut, Sir îi povesteşte că într-adevăr îşi aduce aminte că tatăl său i-ar fi spus că are de gând să-l propună în locul lui Rit după moartea acestuia, deci chiar astăzi, aşa cum se obişnuieşte, dar că el nu a băgat în seamă spusele tatălui său fiind ocupat cu îmbălsămarea corpului şi cu pregătirile înmormântării. Atmosfera se destinde şi totul intră în normal în raporturile dintre ei, totuşi U îl anunţă că este bine să părăsească încăperea, expediind odată şi sentinelele, atrăgându-i lui Sir atenţia pe un ton aspru ca nu cumva să încerce să întreprindă ceva fără ştirea sa. A vorbit în numele său, lucru sezizat de Sir, dar neluat în seamă de Ina. Rămaşi din nou singuri U porneşte din nou acompaniat de Ina prin coridoarele grotei cu intenţia de a fi văzuţi de toţi şi, ca să dea farsei o notă mai tare, merg amândoi traversânad coridoarele, întorcându-se din când în când, atunci când întâlnesc în cale vreun trecător. Îi vorbeşte Inei pe un ton sever, ca să nu dea impresia printre oameni că este sub influenţa acestei femei care are multă trecere la toţi cei de aici.

Ea se simte bine, îi place felul cum procedează bărbatul ei, este fericită că el se bucură de multă autoritate, că nimeni nu îndrăzneşte să-i stea în cale. Ba mai mult, îi împărtaşeste şi lui bănuiala pe care o are în ceeace priveşte moartea tatălui ei, spunându-i că este sigură că accidentul a fost provocat de cineva în mod voit. U se face că ascultă cu interes şi o aprobă din plin. Duce voit bănuiala ei spre Ritit în aşa fel ca s-o monteze împotriva unchiului ei. Işi dă seama că bătrânul, cu toate că este timorat la culme, este şi periculos, ca toţi fricoşii şi poltronii dealtfel, căci arma lor este tocmai lupta pe ascuns, pe la spate, fără să-şi pună propria lor persoană în pericol, din care cauză U îi doreşte moartea, dar nu o poate face fără motiv, dintr-o dată, deoarece el este acuma unul din cei mai populari şefi din grota mare, în primul rând în calitatea sa ca fratele lui Rit şi în al doilea rând fiindcă este marele preot al lui Us pe pământ.
Nu numai în grota mare mocneşte nemulţumirea. În vale oamenii au aflat repede cele ce s-au întâmplat, precum şi faptul că U a pus mâna pe putere, aceasta cu atât mai mult cu cât oamenii săi care i-au rămas fideli sunt masaţi la intrarea în grota mare, oprind pe oricine care s-ar încumeta să se apropie. At a organizat mai multe grupe din oamenii săi pentru pază, precum şi pentru menţinerea ordinei în vale. Au fost trimise peste tot patrule puternice bine înarmate cu dispoziţii precise de a suprima pe oricine ar căuta să formeze rezistenţă, sau n-ar asculta de ordinele date. Parte din locuitori s-au resemnat de faptul că sarbătoarea nu a mai avut loc şi s-au înfundat în grotele mici, baricadându-se, iar alţii stau la intrări urmărind evenimentele. Incidente nu au loc din cauza că nimeni nu doreşte să strice buna înţelegere care a domnit până acuma. Mare parte din oamenii lui U s-au amestecat cu localnicii. Din punctul său de vedere U are dreptate să ia toate precauţiile, dar pe de altă parte cei de aici nu au de gând să se revolte şi nici să atace pe cineva, ci pur şi simplu curiozitatea îi duce spre grota mare. Singurul lucru care nu le convine este că nu sunt lăsaţi să se apropie, ceeace a dat naştere la unele busculade fără importanţă. Faptul că mult aşteptata sărbătoare nu mai are loc îi întristează, dar nu-i afectează peste măsură.
Ţn realitate nimeni nu prea se interesează prea mult de ceeace se petrece în grota mare, doar în măsura în care excită curiozitatea. Bunăstarea care domneşte peste tot se datoreşte în mare parte faptului că de foarte mult timp Rit a reuşit să unifice micile triburi existente care erau în veşnică luptă, ceeace i-a dus pe drept cuvânt o foarte mare popularitate, dar până în cele din urmă s-a încojurat de o sumedenie de trântori care trăiesc huzurind pe spinarea muncii celor mulţi, lucru dealtfel nu prea băgat în seamă din cauza belşugului văii Antari. Moartea lui Rit a dat naştere în acea zi la multe agitaţii şi fel de fel de vorbe ce cursează pretutindeni. Toţi ştiu că, conform obiceiului, chiar în ziua morţii celui mai mare, trebuie să aibe loc numirea noului şef, motiv de emoţii şi discuţii aprinse. Faptul că trebuia să aibe loc marea sărbatoare a lui Sina Ti este aproape uitat, ţinând cont de importanţa care se dă evenimentulor care se petrec în grota mare.
Pemtru a mai linişti spiritele şi încordarea care domneşte în grota mare, U eliberează pe toţi bărbaţii din paza veche, cerându-le să se abţină de la orice manifestare şi în acelaş timp umple pur şi simplu coridoarele cu oamenii săi, în aşa măsură că orice mişcare ar fi fost oprită încă de la început, apoi se retrage cu Ina în apartamentul ei, devenit şi al lui în egală măsură. Are de gând să pună la punct felul cum să procedeze pentru numirea noului mare şef. Pentru acest scop este chemat Ritit împreună cu preoţii rămaşi, care nu se lasă prea mult aşteptaţi. Fără să li se ceară părerea, li se ordonă să organizeze în mare grabă ieşirea din grotă a funeraliilor. Parte din oameni sunt ocupaţi cu construirea din pietre a catafalcului din sala mare pe care este aşezat corpul neînsufleţit a lui Rit, iar ceilalţi se

duc în mare grabă la stânca Atar pregătind-o pentru ceremonia numirii marelui şef. Dealtfel aceasta a şi fost pregătită pentru sărbătoarea Sina Ti, însă mai trebuiau făcute anumite amenajări dispuse de U şi anume construirea a încă unui tron tot atât de mare ca acel pe care şedea Rit, precum şi alte detalii dispuse de el.
At este pus la curent cu intenţiile sale. Alaiul va fi însoţit de o gardă puternică, iar stânca să fie încojurată de un cordon triplu, numai din bărbaţii lor şi pentru a preîntâmpina orice eventualitate grota mare va fi în tot acest timp ocupată, nelăsând pe nimeni să intre. Ina nu cunoaşte aceste dispoziţii. Sir este numit comandantul gărzii personale a Inei. Paralel cu ordinele lui U, pregăteşte şi Sir toate cele necesare. A ţinut împreună cu tatăl său şi cu cei şapte preoţi un consiliu secret de care nici Ina nu ştia nimica, în care au stabilit ca deocamdată să nu acţioneze, mai ales că Ina a căzut sub puterile veneticului care vrea să pună mâna pe putere. Îşi dau seama că orice opoziţie i-ar duce la pieire, în primul rând fiindcă deocamdată Ina a fost atrasă fără să-şi dea seama de partea opusă lor şi în al doilea rând oamenii lui U sunt trecuţi prin multe, fiind cruzi şi mai experimentaţi în lupte. Se rânduieşte totuşi o gardă paralel cu cele dispuse de U, una în grota mare, alta care să însoţească alaiul şi a treia la stânca Atar. Dealtfel era nesigur dacă U va accepta aceasta. Ei nu pot şti ce au de gând ceilalţi, ceeace face ca şi de data asta repeziciunea şi mai ales spiritul de organizare a lui U precum şi experienţa lui să-şi spună cuvântul. U s-a gândit la toate eventualităţile şi ca să le preîntâmpine ordonă lui At ca imediat să posteze din nou gărzi puternice la toate colţurile coridoarelor din grota mare. Sir este obligat să accepte acest prim eşec, promiţând Inei că se va abţine de a produce dezordini. Oştenii săi sunt îmbrăcaţi ca de sărbătoare încă de azi dimineaţă. Cu toţii sunt extrem de iritaţi că nu pot face nici o mişcare, dar au dispoziţii stricte să se ţină linişţiţi. Ei formează totuşi grupuri mici care se plimbă peste tot vociferând, crezând că în felul acesta vor reuşi să-i înduplece măcar cât de puţin pe intransigenţii paznici a lui U, fără rezultate bineînţeles. Sir propune la sugestia unora, ca paza să se facă împreună. Este pentru prima oară că un personaj de vază din grota mare să-i ceară lui U ceva. De data asta nu poate refuza având în vedere apropiatele ceremonii. În contra voinţei sale acceptă, Ina fiind de faţă, cu condiţia ca comanda să ramână lui At, iar Sir să facă parte din suită în calitate de rudă apropiată, atâta şi nimica mai mult, ceeace dealtfel însemnă o demitere din post.
Ina nu se bagă şi nu se amestecă în toate aceste treburi, are încredere în U, aşa cum a avut în tatăl ei şi aşteaptă să fie chemată, fiind ocupată cu corpul neînsufleţit al tatălui şi cu transportul lui pe catafalcul din sala mare, ceeace are darul de a destinde spiritele. Este ajutată de cei din garda ei personală. Femeile din anturaj înconjoară catafalcul bocind pe decedat, conform obiceiului. Întreaga sală răsună de bocetele şi plânsetele lor, adevărate sau prefăcute. În spatele lor stau bărbaţii care l-au stimat şi iubit, bătându-se cu pumnii în piept, semn de mare doliu. Prin asta îşi apropie spiritul celui dispărut şi venerat. Dar, deoarece soarele a trecut de mult peste jumatătea văii, trebuie neapărat să înceapă ceremonia numirii şefului, încă înainte de începerea cereminiei înmormântării. Nimeni în afară de U nu ştie cine va fi, nici măcar Ritit, care în fond ar fi trebuit să fie primul care s-o ştie. De frica lui U nici nu are curajul să pună problema, lăsând totul la voia întâmplării. Dealtfel bănuieşte că Ina va fi aceea împreună cu U în egală măsură, ceeace nu s-a întâmplat niciodată în valea Antari. Pe de altă parte este convins că U va conduce singur, chiar dacă Ina va purta titlul. În sinea sa are o teamă cumplită ca acest om venetic le va schimba radical felul de viaţă liniştită, fără războaie şi intrigi, cum a fost până acuma. Presimte ceva, o voce lăuntrică îi spune că peste foarte scurt timp el va acapara numai

pentru el puterea şi pentru asta va trebui s-o înlăture pe Ina, dar acuma nu este nimica de făcut, oamenii veneticului fiind stăpâni pe situaţie, iar Ina fiind cu totul stăpânită de el, din toate punctele de vedere, ca o hipnoză. Voinţa lui Us este ca lucrurile să-şi continue cursul şi nimeni nu poate sta în calea destinului, deci ceremonia poate începe.
Dupăce At raportează că paza a fost asigurată în aşa măsură că ei sunt pe deplin stăpâni pe situaţie, U dă ordin ca alaiul să iasă din grotă. Soli cu torţe în mâini cutreieră coridoarele, anunţându-i pe toţi să se strângă în sala mare. În scurt timp aceasta este plină. Tăcerea este apăsătoare. Deoparte zace corpul neînsufleţit a celui care a fost cel mare aici şi de cealaltă parte cei ce vor alege pe cel nou. Tristeţea şi bucuria stau în aceeaşi încăpere. Regele a murit, trăiască regele.
Concepţiile oamenilor acelor timpuri erau cu totul diferite de cele din zilele noastre. Omul nu a fost respectat ca om, nu era considerat ca atare. Un sacrificat pe altar era un obiect de cult, un act oficial, pentru a mulţumi o divinitate în interesul celor ce practicau asemenea rituri barbare. Sacrificatul nu era deplâns ca om, ca unul care a părăsit comunitatea din care face parte. Poate numai cei care îi stăteau aproape îl deplângeau, dar de cele mai multe ori nici aceştia, el merge doar în cercurile înalte ale existenţei divine. Uciderea oficială nu era considerată ca o crimă împotriva unei fiinţe umane, ci numai din punct de vedere al importanţei celui ucis. Zeci de mii de ani i-a trebuit omenirii   să-şi dea seama că fiecare om este o valoare, un unicat, o persoană şi nu un obiect la dispoziţia celor care se erijează în conducători unici, indiferent din ce rasă, sau teritoriu provine. Sclavajul şi rasismul au dăinuit până în zilele noastre şi mai dăinuiesc din păcate şi acuma. Unele minţi omeneşti nu au ajuns încă la un stadiu de dezvoltare superioară, indiferent de cultura şi pregătirea celor ce practică asemenea josnicii. Dictatorii, acoliţii săi şi cei ce-i ajută direct sau indirect, se fac cu toţii vinovaţi faţă de omenire şi trebuiesc pedepsiţi, dar cea mai bună metodă de a înlătura asemenea ruşine este convingerea popoarelor asuprite de a nu accepta ca o mână de siluitori să-i asuprească. Aceasta este valabil numai dacă opoziţia este manifestată de o majoritate puternică şi unită. Dar să revenim la oamenii noştri.
La un semnal a lui At, apar o serie de bărbaţi cu platforma amenajată cu două scaune lafel de înalte, cu care vor fi duşi şefii mari la stânca Atar. U se aşează în dreapta, pe locul considerat mai de vază. Ina ştie acest lucru dar îl acceptă. În sinea ei continuă să creadă că U face toate acestea pentru dragostea pe care i-o poartă, fiind sigură că el are cele mai bune intenţii faţă de ea, şi chiar dacă i-ar cere-o s-ar retrage imediat fără şovăire, ceeace dealtfel el nu ştie, căci, fără nici o discuţie că ar uza imediat de această cale simplă de a fi singurul mare şef. La aflarea veştii că alaiul iese din grotă, toată lumea este în firbere. Cei care nu au mai avut timpul să vină la intrare, se postează dealungul traseului aşteptând. Între timp s-a lăsat seara, focul de lângă stânca Atar a fost înteţit fiind mai mare şi mai puternic ca niciodată. Copaci întregi au fost doborâţi si aruncaţi în vâlvătăi, luminând dealurile şi văile din apropiere. Ţn jur au fost făcute focuri mai mici şi aşezate torţe peste tot, ceeace îmbinat cu lumina roşie a amurgului face un efect bizar. Ţn grotă este adusă o platformă din lemn, ornată cu frunzele unui arbore care miroase frumos, cu flori din vale şi Rit culcat pe ea. Un grup de bărbaţi din garda sa personală ridică catafalcul şi întreg alaiul se îndreptă spre ieşire, imediat după U şi Ina purţi pe sus după care vin preoţii, Sir, garda şi ceilalţi oameni ai lui U, cei mai numeroşi, înarmaţi cu bâtele lor tradiţionale. La ieşirea din grotă oamenii lui U strânşi acolo îi aclamă cu frenezie, iar mai departe drumul este presărat de ambele părţi cu bărbaţi, femei, amestecaţi cu cei ai lui U care s-au

acomodat, din care unii îşi arată bucuria, iar alţii stau împietriţi, fără să-şi manifeste în vreo formă sentimentele. Din depărtare se vede dealul luminat. Cortegiul trece în tăcere urmat de cei din grotă. Din când în când se aud bocetele femeilor mai în vârstă. Ina este fericită, pe lângă tristeţea morţii tatălui ei şi nu bagă de seamă tot ce se petrece în jurul ei. Primul şoc a dispărut şi nu mai bănuieşte că marele Rit ar fi fost ucis. Faptul că oamenii lui U predomină ceremonia şi că preoţii sunt timoraţi nu o interesează şi nici faptul că doi din ei au fost ucişi tocmai de cel ce stă alături de ea. Întinde mâna spre U, îi face un semn să se uite la ea şi-i surâde, vrând în felul acesta să-i arate că este bucuroasă, dar privirile lui sunt reci şi impasibile. Muşchii îi joacă sub piele ca de fiecare dată când este furios, fiind supărat de faptul că oamenii de aici nu-l aclamă şi-l primesc cu răceală. Imediat ce va ajunge la deal va arăta cine este stăpânul. În mintea sa s-a încuibărit părerea că supuşii săi nu au dreptul nici măcar să-şi arate deazaprobarea faţă de actele lui, ceeace constituie o vină ce merită moartea. Consideră că aceasta face parte din planul de securitate personală. Ţn graba mare la plecare a omis să anunţe că nu acceptă nici un fel manifestări de ostilitate, chiar sub formă de tăcere la trecerea sa. O va face imediat după sosire, curmând în felul acesta orice tendinţă de opoziţie, indiferent sub ce formă. Aceste gânduri îl fac să aibe o privire furioasă şi inexpresivă.
Când cortegiul ajunge la dealul Antar soarele a apus. Întunerecul s-a lăsat peste tot. În liniştea care domneşte se aud urletele fiarelor din păduri, ţârâitul greerilor şi insectelor care mişună peste tot. Focul trozneşte din când în când cu putere când se prăbuşeşte eşafodajul de lemn de peste el, ridicând mii de scântei în sus. Platforma este aşezată în acelaş loc ca data trecută, lângă altarul mare de jertfe. U cu Ina se dau jos, ducându-se spre celelalte tronuri din piatră acoperite cu blănuri multe şi flori frumoase. ªi de data asta U se aşează pe cel din dreapta. Nici măcar nu se uită la Ina şi nici nu aşteaptă ca ea să se aşeze. Îl cheamă pe At, căruia îi ordonă să trimită soldaţi care să strângă toţi locuitorii din valea Antari în jurul dealului jertfelor. Ritit se aşează ca de fiecare dată, înconjurat de ceilalţi preoţi, în dreptul altarului cu faţa la tronurile mari şi aşteaptă docil, uitătu-se la U. În spatele tronului Inei stă Sir împreună cu tineri din gardă, care au fost acceptaţi, iar în spatele lui U stau bărbaţii din armata sa, special aleşi din cei mai înalţi şi fioroşi, care în comparaţie cu cei de aici au înfăţişări cum nu se poate mai urâte, ceeace bate la ochi din prima privire.
Ritit aşteaptă semnalul de începere care nu mai vine. U se ridică de pe tron şi se plimbă încoace şi încolo, aşteptând ca lumea să se strângă, aşa cum a dispus. Dar Antarienii vin încetul cu încetul, o parte din ei au plecat la grotele lor. La un moment dat s-au strâns destul de mulţi care privesc cu interes, aşteptând să vadă ce va urma. Până în cele din urmă U se ridică pe masa jertfelor şi, aşa cum se pricepe în limba de aici, le vorbeşte oamenilor, lăudându-l pe Rit, ridicându-i faptele spre cer, anunţând răspicat că voinţa lui Us este ca el împreună cu Ina să fie şefii cei mari, cu atât mai mult cu cât ea este fiica lui şi deci se poate considera de drept urmaşă, iar el prin accea că este bărbatul ales de ea, apoi pe un ton aspru le atrage atenţia la toţi, inclusiv la ai săi, că nu permite nici un fel de manifestare de ostilitate, că atunci când se va ordona toţi să iasă fără şovăire, indiferent dacă sunt cei de aici sau cei veniţi cu el, mai ales că Us prin moartea lui Rit a coborât în persoana sa, că nu el vrea să fie şeful cel mare, ci Us. Pe Ina nu o pomeneşte decât la început. ªi ca să întărească cele spuse îl cheamă pe Ritit punându-l să confirme cele spuse de el, ceeace acesta face fără şovăire, înfricoşat, dându-şi seama că nu este momentul de a-l contrazice. Vorbeşte sacadat, gutural şi de multe ori îşi caută cuvintele care nu-i vin

atât de uşor, din care cauză totul durează mai mult. U ascultă vorbele sale urcat pe altarul jertfelor, apoi se dă jos şi în timp ce se apropie de tronul său, aude în spate voci care strigă după el ameninţător. Se întoarce brusc, privirea îi devine fixă, muşchii îi joace sub piele şi mai mult răgând îi cere lui At bâta cea mare pe care nu a mai folosit-o de mult, dar care i-a fost ţinută la dispoziţie în prmanenţă de unul din ostaşi. Ina pune instinctiv mâna la gură ştiind ce va urma, doar mai asistase la o scena asemănătoare în grotă. Oamenii revoltaţi continuă să vocifreze, ameninţător apropiindu-se de el. Au în mâini suliţe lungi confecţionate pe loc din crengi de copac. Sunt vreo zece la număr în frunte cu un bătrân cu numele Ur I, venerat de toţi, care de multe ori era chemat în grota mare să oficieze alături de Rit. Are darul clarviziunii şi de multe ori prezicerile sale s-au adeverit. Aflând de vestea morţii lui Rit a căutat să afle ce va urma prin procedeele sale de a prezice, învăţate de la un alt batrân care a murit de mult. A aflat în felul acesta că un uzurpator o să ia locul lui Rit, care vrea să-i ducă la pieire, să-i subjuge, să schimbe felul lor de viaţă introducând o altă ordine, mai inferioară celei existente, însă de data asta mulţi nu au vrut să-l creadă. A prezis că omul care va veni îi va duce la războaie care îi va decima pe mulţi din ei, că el are veleităţi de a fi conducător peste mulţi oameni. Încă de la venirea lui U cu oamenii săi şi după ce au fost lăsaţi să intre în grota mare el a propus celor din valea Antari s-o ia cu asalt. În afară de zece bărbaţi nu a vrut nimeni să-l urmeze, nici cei ce credeau că prezicerile sale sunt juste. Aflând că cortegiul funerar se îndreaptă spre stânca mare, a dat fuga să-şi strângă adepţii, pornind într-acolo. A ajuns tocmai când U a terminat să vorbească şi se îndreptă spre tronul său. Paznicii fac cerc în jurul revoltaţilor, izolându-i de restul oamenilor. Văzându-l pe U, înalt, puternic, cu bâta imensă pe umeri, Ur I se sperie la început, însă nedorind să-şi contrazică curajul acuma la bătrâneţe, se apropie semeţ de el şi cu o voce gravă îl întreabă cu ce drept se autonumeşte marele şef, el un străin, venetic care nu are nimica deaface cu oamenii de aici. Spre surprinderea oştenilor şi al Inei, U rămâne locului fără să riposteze, ceeace nu a făcut niciodată. În mintea sa se petrec fel de fel de procese. De fapt nu aude ce i se spune, din cauza zgomotului care s-a produs la venirea rebelilor. Auzindu-l pe bătrân vorbind cu o voce slabă şi tremurândă, îşi dă totuşi seama că nu ste ceva bun. Un moment stă pe gânduri, în faţa sa se află o mulţime de oameni, în acea zi când s-a autonumit marele şef al văii Antari. Este oare bine ca azi când i se împlineşte visul mult dorit să dea dovadă de cruzime, gândeşte el şi în acelaşi timp nu se mai recunoaşte, el care nu era în stare să se stăpânească pedepsind pe oricine care nu-l ascultă, acuma stă nehotărât în faţa acestor oameni care cutează să-l înfrunte ? Toate aceste gânduri trec cu repeziciune prin mintea sa şi deodată tresare. Nu, nu trebuie să se arate slab. Când Ur I vede că cel din faţa sa nu reacţionează, prinde curaj, înaintând spre U împreună cu bărbaţii care îl însoţesc. Se lasă o tăcere deplină, toţi amuţesc, oamenii lui U ştiu ce va urma, iar cei din vale se uită curios la cele ce se petrec. U nu se mişcă de la locul său. În momentul când grupul de rebeli se află în faţa sa, ridică fulgerător bâta şi loveşte cu atâta putere încât oamenii sunt azvârliţi înapoi, din care patru cu capetele sfărâmate. Ca prin minune Ur I scapă. Ina ţipă puternic şi cade leşinata pe tron. În jur se lasă o tăcere deplină, nu se aud decât vaetele celor răniţi. U vrea să lovească din nou, are ochii injectaţi, privirea fioroasă, sprâncenele apropiate, iar corpul îi tremună din cap până în picioare. În momentul când ridică bâta deasupra capului ca să desăvârşească opera pe care a început-o cu câteva secunde înainte, îl vede ca prin ceaţă pe bătrânul Ur I, plin de praf, cu hainele răvăşite, cu o şuviţă de sânge care îi curge din gură, uitându-se la el cu o privire atât de pătrunzătoare încât U rămâne ca

împietrit, parcă o putere nevăzută îl apucă de mâini şi-l opreşte să lovească. Batrânul nu se dă în lături şi nici nu-şi ia privirea de la el. U simte cum i se destind muşchii şi lasă încet bâta jos, privindul pe bătrân ca năucit. În spatele bătrânului stau cei care au scăpat, muţi de groază, plini de praful care s-a lipit de ei când au căzut la pământ. Ur I îşi revine, ridică mâna dreaptă spre U, arătându-l cu degetul, rostind pe un ton grav, plin de înţelesuri :
- "" Fiule, faci rău ce faci . . . . . . să ştii de la un om cu multă experienţă . . . . din bătrâni se spune că cine loveşte, de lovituri va pieri, ceeace este adevărat şi nu s-a dezis niciodată. . . . mânia lui Us se va abate asupra ta . . . " Cu aceasta bătrânul se întoarce şi pleacă schiopătând, însoţit de ceilalţi câțiva rebeli. Cei răniţi sunt duşi în spinare de ceilalţi. U este din ce în ce mai năucit, nu-i vine să creadă că aşa ceva este posibil. Nu a pus niciodată prea multă bază pe puterile supranaturale ale vrăjitorilor, dar aceasta le întrece pe toate. Nimeni nu a reuşit şi mai ales nu a îndrăznit să-l pună la punct sau să-l oprească de a pedepsi pe cei care îi stau în cale. Este tulburat la culme. Ritit cu ceilalţi preoţi sunt atât de uimiţi de cele întâmplate, că nici nu îndrăznesc să se mişte de la locul lor, sau să zică ceva. Ritit îşi dă seama cât de mic este faţă de acest Ur I care în mod oficial nu ocupă nici un loc mai important în erarhia grotei mari, că el a fost numit mare preot numai datorită faptului că a fost fratele marelui şef. Aceste gânduri îi vin în minte fără să vrea şi tot atât de repede şi le goneşte, căutând să-şi spună că nu are dreptate, că el este ales de Us atotfăcătorul şi că acuma trebuie să-l asculte pe U, fiindcă aşa vrea cel de sus, datorită faptului că i-a scos pe Ina în drum. Bătrânul Ur I l-a speriat pe Ritit cu prezicerile sale, dar tot U este acela care deocamdată îi este mai aproape.
Asistenţa nu-şi poate reveni. Până în cele din urmă U se întoarce, se îndreaptă cu paşi rari şi mari spre tronul său pe care se aşează încet de tot, apoi, brusc, ca şi când ar avea un arc sub el, sare în picioare, scoate un urlet înfiorător, încleştându-şi pumnii de speteaza tronului, fuge spre masa mare de sacrificiu, se urcă pe ea şi le spune celor prezenţi cu o voce atât de puternică că se aude până în fundul văii, că de acum încolo numai el este marele şef, că cine nu va asculta de el va păţi ce au păţit cei câţiva care s-au revoltat. Apoi îl cheamă pe At, îl prezintă antarienilor ca comandantul suprem al oştirii, formată din toţi oamenii săi, precum şi de cei de aici, care vor voi să facă parte din ea, cu condiţia să jure în faţa altarului lui Us că-i vor fi credincioşi şi că oricine se va opune va fi considerat trădător şi duşmanul întregii comunităţi. Se duce apoi spre tronul său, înconjurat de o gardă puternică, îl cheamă pe Ritit ca să oficieze numirea sa în funcţia supremă, neţinând seama de Ina care zace încă pe tron. Ritit se îndreaptă spre U, însoţit de ceilalţi preoţi, pronunţând aceleaşi cuvinte sacramentale pe care le-a rostit şi data trecută, apoi urmează întregul rit al sacrificiului vitelor cornute, iar în cele din urma a doi bărbaţi din cei ce au fost prinşi în diferite locuri şi făcuţi sclavi, care, după credinţa lor, sunt trimişi la Us ca acesta să aibe grije de oamenii de aici, să-i apere de rele. Concepţie bizară a oamenilor de atunci. Faptul că sunt ucişi doi bărbaţi nu conta ca o crimă, ci era văzut ca un bun ce se face oamenilor, dar moartea lui Rit era considerată ca o catastrofă pentru ei. Iar pe de altă parte preoţii, cei ce oficiau riturile aceste barbare nu s-ar fi oferit ei înşişi să meargă la divinitatea supremă pentru a cere bunăstarea supuşilor lor. Ceremonia învestirii se desfăşoară mai repede ca deobicei, mare parte din antarieni plecând scârbiţi de cele petrecute şi mai ales de felul cum s-a autonumit U ca mare şef, aşa că ce rost mai are ceremonia proprizisă. A mai rămas depunerea corpului neînsufleţit a lui Rit, în locul ales de el, care se află încă în sala mare a grotei.

Deltfel U nu ar fi vrut să procedeze în acest fel neloial şi brutal, dacă nu s-ar fi ivit incidentul cu Ur I. Toate acestea au precipitat evenimentele grăbind desnodământul, care aşa şi aşa s-ar fi produs mai devreme sau mai târziu. La încheiere sunt aruncate jertfele rând pe rând în focul sacru de pe stânca Atar. În tot acest timp U stă în picioare, urmărind atent desfăşurarea ritului, apoi când Ritit îl anunţă că totul s-a terminat, coboară de pe tron, se urcă pe platformă, aşezându-se lângă Ina care şi-a revenit oarecum, a cărei stare însă nu era încă cea mai bună, ceeace îl îngrijorează pe Sir. Înapoierea la grota mare are loc în grabă, sub o pază mult mai severă ca la venire. Au fost trimise mai întâi mai multe grupe care să cerceteze terenul şi numai după ce se raportează că totul este în ordine, porneşte alaiul. At ia o sumedenie de măsuri de siguranţă, mai ales acuma după ce U şi-a dat arama pe faţă, făcându-şi o mulţime de duşmani. Grda formată din oamenii săi, se instalează într-o grotă vecină cu cea mare. Pentru asta însă este necesar să se construiască o trecere prin care să poată pătrunde oricând va fi nevoie în grota mare. Toate acestea din initiaţiva lui At care a pus chiar din acea zi să se înceapă săparea în peretele galeriei unde credea că se vor uni cele două grote. Ţn tot cursul drumului de înapoiere torţele sunt purtate de garda Inei, care formează un cerc de pază exterior oamenilor lui U, ceeace face imposibil orice atac din afară.
U stă îngândurat, alături de el Ina tăcută, sub privirile curioşilor. Spusele bătrânului Ur I îi sună încă în urcehi, şi totuşi, acuma el este mare şef peste toţi, stăpâneşte teritorii cu oameni mulţi, tocmai aşa cum a visat. Dar, singurul mijloc de a se menţine este cruzimea, ajutat de o mână de oameni fără voinţă proprie, lipsiţi de scrupule, care sunt în orice moment dispuşi să se sacrifice pentru el, totul pentru un blid de linte în plus. De la evenimentul de lângă altar, este mai mult ca oricând de părere că nu trebuie să tolereze nimica, cea mai mică greşala trebuind să fie pedepsită cu asprime, gândeşte el în timp ce cortegiul înaintează în vale spre grota mare. Toţi sunt încă speriaţi şi nimeni nu îndrăzneşte să--şi împărtăşească gândurile cuiva, nici măcar prietenului său cel mai bun. În fund se mai zăreşte lumina focului când ajung. U se duce imediat în apartamentele sale, purtând-o pe Ina în braţe, urmat de Sir, care se ţine după el ca o umbră, fiindu-i teamă de starea verişoarei sale. Apoi U o depune pe pat şi se trânteşte obosit alături de ea, după o zi atât de plină de evenimente, poate cele mai importante din viaţa sa. Nici măcar nu reacţionează când Sir o ia pe Ina şi o poartă în camera alăturată. De când i-a jurat că se va abţine de la orice manifestări, Sir îi inspiră lui U încredere, este sigur că-şi va ţine cuvântul atâta timp cât el însuşi o va face. Rămas singur îi vin rând pe rând toate evenimentele din ziua aceea. În orice caz, singur nu ar fi putut duce la îndeplinire totul; a fost ajutat mai mult decât se aştepta de către At, care s-a arătat cu această ocazie foarte util, lucru pentru care îl va recompensa. Ce bine ar fi fost dacă nu ar fi avut loc incidentul cu Ur I; ce l-o fi apucat pe bătrân ? ce l-a determinat să procedeze în felul acesta ? În orice caz găseşte acuma când s-a calmat că a procedat bine, dându-le o lecţie aşa cum se cuvine unor trădători. I se pare nespus de curios cum de a scăpat Ur I de lovitura lui, care a fost exceptional de puternică. La început a fost sigur că l-a sfărâmat şi când colo s-a pomenit cu el nevătămat, stând în faţa sa, înfruntându-l cu privirea; vai, şi blestemul acesta l-a mâhnit cel mai mult. Gândeşte că cel mai bun lucru este să şi-l facă aliat. Incontestabil că deţine mult mai multe puteri decât Ritit care a ajuns mare preot numai datorită faptului că a fost fratele lui Rit, dând dovadă că este fricos şi neputincios, ceeace lui U nu-i place. Nu poate spune că îi plac oamenii care îl înfruntă cu neruşinare, nu, aşa ceva nu poate tolera, dar nici poltronii nu-i plac. După părerea sa omul trebuie să fie

ascultător faţă de cel mare, să nu-l contrazică, dar în acelaş timp să fie curajos şi să acţioneze în interesul cauzei trasate de el, aşa cum face At; da, în acesta poate avea încredere, a acţionat mai bine decât ar fi făcut-o el însuşi şi iată care sunt rezultatele, reuşita a fost deplină. Cu aceste gânduri adoarme. În valea Antari se lasă liniştea şi somnul oamenilor care în cursul zilei și serii s-au agitat din cauza evenimentelor petrecute.
Sir cheamă a doua zi pentru Ina pe bătrâna Vri tămăduitoarea, cea care cunoaşte toate leacurile, daorită careia şi-a revenit oarecum. Este slabită, zace încă pe pat cu ochii în tavan, fără să scoată o vorbă. Sir o păzeşte, iar U se interesează în permanenţă de starea ei, ba de câteva ori a venit chiar în camera ei. El nu vrea să stea încă în apartamentul lui Rit, până nu se fac anumite amenajări aşa cum crede el de civiinţă. Deocamdată hotăreşte să locuiască aici. În sinea sa s-a încuibărit o teamă care nu-l părăseşte. Are în permanenţă în faţa ochilor figura lui Ur I cu mâna întinsă spre el. Ţntre timp se trezeşte Ina şi-l întreabă pe Sir de U, dar el nu-i răspunde şi ea repetă întrebarea. Auzind că s-a culcat se linisteşte, apoi întreabă de Ur I şi când află că este nevătămat simte de parcă i se toarnă viaţă în vine. Se bucură nespus că nu a fost ucis, deoarecs ştie mai bine ca oricine povestea cu Taru, unul din apropiaţii lui Rit, tatăl ei, care a încercat sa-l înfrunte pe bătrânul vrăjitor, fapt pentru care a fost blestemat, murind în scurt timp după asta, mâncat de o fiară în timpul unei vânători, tocmai atunci când nimeni nu se aştepta că ar fi posibil. Dar, mulţumirea ei este numai de moment fiindcă îşi dă seama că bătrânul a fost foarte supărat de faptul că U a vrut să-l ucidă, dar scăpând acesta nu l-a blestemat direct, ci i-a atras atenţia doar. Ca să preîntâmpine o nenorocire se hotăreşte să-l cheme în grotă şi să-l determine pe U să-l primească bine, ba chiar să-i dea o funcţie, idiferent care, ştiind că el râvneşte de mult la aşa ceva, fiind mereu dat laoparte de Ritit care i-a fost teamă că îi va lua locul. A procedat mereu cu multă diplomaţie faţă de Rit, invocând fel de fel de motive de ordin religios, ceeace l-a amărât în cele din urma pe Ur I în aşa măsură încât a renunţat. Însă în fundul sufletului său nu a renunţat niciodată la aşa ceva.
Sir este singurul care bănuieşte adevărul în ce priveşte moartea lui Rit şi asta de atunci de când l-a întâlnit pe At pe coridor. La început nu a dat faptului nici o importanţă, acuma însă este sigur că U şi cu el au pregătit totul. Rit zace în continuare pe catafalcul lui din sala mare a grotei, îmbălsămat de oamenii lui Sir după metodele vechi de aici. Toată lumea aproape a uitat că trebuie dus la locul său de veci, numai Sir îl păzeşte în permanenţă.
A doua zi grota mare se trezeşte ceva mai târziu ca deobicei, în afară de U care se plimbă de unul singur prin toate coridoarele, vrând să le cunoască cât mai bine, deoarece nu i s-a arătat niciodată unde duc diferitele ramificaţii. Constată cu această ocazie că mare parte nu a cunoscut-o şi, lucru care ar fi putut să-i fie fatal, nici oamenii săi nu ştiau de existenţa părţii unde locuiesc bărbaţii din fosta gadă a lui Rit ai ale Inei. Ajunge la această concluzie atunci când vede că unele galerii nu sunt păzite de oamenii săi, dispuşi la toate colţurile de către At care la trecerea sa îl salută cu respect. În părţile necunoscute de el şi ai lui, se află săli mai mari sau mai mici special amenajate pentru dormitoare comune. Spre surprinderea sa, cei care stau aici, nici măcar nu şi-au luat măsuri de apărare, punând la rândul lor străji, ci pur şi simplu s-au culcat care unde a apucat. Nu este mai puţin adevărat că aceasta nu poate fi decât în avantajul său, deoarece nimeni din cei ce stau aici nu s-au arătat ostili faţă de el, dar gândeşte el, pe viitor asemenea greşeli nu se vor mai repeta, nici măcar de cei de aici pe care îi consideră de când s-a autonumit

şef în agală măsură ca supuşii săi. In viitor nu doreşte să se mai facă disticţie dintre cei noi veniţi şi cei de aici, ci toată lumea să facă parte din neamul Antarienilor, şi chiar cei rămaşi în aşezarea pe care a părăsit-o cu mai bine de mai multe ploi şi perioade uscate înainte. Este ferm hotărât să-i aducă cât mai curând, dar pentru asta va trebui să ia anumite măsuri de precauţie în aşa fel ca să rămână ori el ori At aici. Până în cele din urmă înclină mai mult la persoana sa. Este mai bine ca el să rămână, deoarece prezenţa sa este necesară mai mult ca oricând pentru consolidarea poziţiei câştigate. Adevărat că At îi este supus cu totul, dar nu se ştie niciodată ce se ascunde în capul cuiva. At va putea pleca cu un grup restrâns, ca împreună cu tinerii rămaşi cari să asigure securitatea femeilor, copiilor şi bătrânilor să--i aducă pe toţi aici. Aceste probleme şi le pune stând pe tronul din sala mare, singur, numai în compania mortului de Rit şi a lui Sir care se ascunde în spatele catafalcului, ceeace dealtfel nu-l deranjează pe U. Are de gând ca astăzi să convoace o adunare a bătrânilor şi a sfetnicilor ca să hotărească asupra ceremoniilor care vor avea loc cu ocazia înmormântarii lui Rit. Conform tradiţiilor, întreg cortegiul de ceremonii de doliu trebuie să aibe loc a doua zi după deces, dar având în vedere evenimentele din ultimele zile depunerea a fost amânată.

În acea zi toată lumea este în picioare şi totul pare normal de parcă ar decurge o zi obişnuită. La un moment dat apare Ina în sala unde zace Rit, însoţită de Sir şi fără să-l vadă pe U se apropie de catafalcul tatălui ei, îngenunche în faţa sa, rămânând aşa un oarecare timp. Sir se uită în jur şi dă cu ochii de U. Când îi zăreşte privirea aspră are o tresărire. Vrea s-o anunţe pe Ina, dar renunţă. U la rândul său a ştiut că Sir este prezent, simţind că-i îi urmăreşte fiecare gest. L-a văzut plecând ca să apară acuma cu Ina, ceeace l-a făcut să simtă instictiv că omul acesta nu este sincer, contrar simţământului anterior. Încetul cu încetul sala mare se umple de oameni, bărbaţi şi femei, care vin tăcuţi lângă fostul lor mare şef. La urmă îşi face apariţia şi Ritit. Pe măsură ce apar, oamenii trec în faţa tronului, salutându-l mai întâi pe U, iar abea după aceea se duc la catafalc. U răspunde la fiecare în parte, făcând câte un semn din mână. Ina nu l-a mai văzut de când a leşinat. Simţind că cei ce vin salută pe cineva îşi da seama că este U care şade pe tron. Se ridică încet şi văzându-l simte un fior de emoţie. În semn de respect îşi lipeşte fruntea de a lui, aşa cum făcea câteodată când Rit stătea pe acest tron, aşteptând să vină cei ce i-a chemat. Pentru prima oară U are un uşor tremur care îi străbate lungul şirei spinării; totuşi femeia asta are o oarecare putere asupra lui, este poate singura pe care o stimează, căreia nu-i poate face vreun un rău, mai ales că, cu toata cruzimea de care a dat dovadă, ea continuă să-i arate bunăvoinţă, singura din toţi cei din jur. U îşi dă seama că aceştia se prosternează în faţa lui numai fiindcă le este teamă de el, fapt pozitiv, gândeşte el.
Ina se aşeaza lângă el şi aşa cum se obisnuieşte se aprind torţele şi focul din mijloc se înteţeşte. Bătrânii şi bărbaţii din garda decedatului se strâng în jurul lor, iar Ritit se postează în spatele tronului. Lui U îi creşte inima în piept, îşi aduce aminte de ziua când a intrat aici pentru prima oară, când totul arăta ca acuma, iar el şedea în genunchi în faţa celui care zace mort înaintea sa. Dar îşi curmă gândurile, ordonă lui Ritit şi lui At să pună la cale înmormântarea, lucru nu prea complicat, fiindcă ceremoniile care urmează fac parte din obiceiurile din străbuni, de atâta timp încât nici cei mai bătrâni nu-şi mai aduc aminte de obârşia lor. Un singur lucru nu prea îl încântă pe U, anume faptul că trebuie să iasă din nou pe platforma purtată de oameni, pe care nu o iubeşte deloc. Stând pe ea are impresia că este un obiect aşezat sub privirile tuturor şi deodată îi vine o idee. În fond nu

este obligat să meargă aşa cum vor alţii, ci ceilalţi să facă aşa cum vrea el, deci va merge alături de Ina pe jos, înconjuraţi de către toţi cei din grota mare, însoţiţi de o puternică gardă sub comanda lui At. Între timp s-a terminat amenajarea mormântul săpat în stânca unde va fi depus corpul defunctului. În fine spre prânz porneşte cortegiul funebru, ieşind din grota mare, îndreptându-se spre fundul văii unde se află catacomba. Parcursul este presărat de oameni tăcuţi care pe măsură ce trece cortegiul îl urmează. Spre deosebire de alte dăţi, tăcerea este deplină, întreruptă doar de bocetele femeilor din anturajul Inei, care dealtfel nu sunt reale, ci o formă de a manifesta durerea mulţimii pentru cel dispărut, aşa cum se obişnuieşte şi în zilele noastre la anumite popoare care şi-au păstrat obiceiurile din străbuni, mai ales cele ce sunt mai legate de pământ şi de natură. Deoarece se procedează oarecum altfel decât se făcea de secole în asemenea ocazii, totul pare mai complicat pentru Ritit şi ceilalţi preoţi. Faptul că nu se arde corpul, ceeace făcea ca sufletul să nu se desprindă imediat de corp, duce la necesitatea ca împreună cu Rit să fie înmormântaţi şi alţi oameni care să-i ţină de urât atâta timp cât va sălăşlui încă prin aceste meleaguri, adică până corpul va fi dat pământului din care facem cu toţii parte. Îmbălsămarea lui Rit a fost decisă în ultimul moment, cu scopul de a-i da cât mai mult posibilitatea de a sălăşlui între ei. După lungi consultaţii, preoţii ajung la concluzia că este neapărat necesar să procedeze la sacrificii umane, iar corpurile să fie aşezate alături de cel al marelui şef. Greutatea consta însă în a găsi persoanele dispuse să se sacrifice voluntar penatru asta, dat fiind că nu fiecare este demn să şadă atâta timp alături de o personalitate de rangul lui Rit. În această privinţă este consultat şi U care nu găseşte nici o dificultate şi pur şi simplu propune ca doi din preoţi să facă această treabă, ei fiind cei mai apropiaţi sufleteşte dispărutului. Părerea a fost împărtăşită numai lui Ritit în przenţa Inei căreia nu-i prea păsa de ceremonii, şi aşa este destul de supărată de toate cele petrecute în ultimul timp şi abea aşteptă să se retragă în apartamentul ei, să fie lăsată singură în durerea ei. Ritit în schimb este îngrozit, dar nu îndrăzneşte să-l contrazică, mai ales că i-a fost comunicat sub formă de dispoziţie, aşa cum are U obiceiul, dar teama lui cea mare este să nu-i vină ideea să-l propună tocmai pe el. Deci pe lângă faptul că au murit doi de sperietură, rămânând numai şase, acuma este vorba să fie alţi doi sacrificaţi, ceeace înseamnă că vor ramâne patru, gândeşte Ritit, venindu-i o idee salvatoare şi anume ca cei doi care au murit să fie înmormântaţi împreună cu Rit. Curând însă îşi dă seama că aceasta nu este posibil, fiindcă au fost luaţi şi arşi chiar în dimineaţa aceea, aşa cum se procedează. Ritit este pus într-o încurcătură din ce în ce mai mare şi la urmă nici nu mai ştie cum să procedeze. Toată această judecată şi-o face în drum spre stânca Atar. Nu se simte în stare să aleagă el pe doi din preoţi, nici să le comunice ce doreşte U, şi atunci îşi ia inima în dinţi, se duce la U să se sfătuiască din nou cu el. Spre surprinderea sa acesta îl asigură că el o să ia asupra lui această sarcină, atunci când va crede de cuviinţă. Cu toată tristeţea ceremoniei, Ritit este în culmea fericirii, a scăpat de o treabă ingrată.

Ajunşi la locul înmormântări, corpul este depus pe o piatră lunguiaţă, peste care s-a aşternut un strat de iarbă proaspăt zmulsă, iar pentru a nu supăra pe Ina, preoţii au rânduit toate în aşa fel ca măcar o parte din corp să fie ars. ªi ca să aducă această ceremonie la îndeplinire au pus într-un săculeţ din piele măruntaiele mortului, scoase cu ocazia îmbălsămării, pe care le vor arde într-un foc anume făcut. În felul acesta împacă şi capra şi varza şi toată lumea se arată mulţumită. Nu mai trebuie să găsească pe cineva care să fie sacrificat pe altar şi preoţii au scăpat şi ei. Dealtfel lui U îi este egal dacă se va

sacrifica cineva sau nu. El deabea aşteaptă terminarea acesteor ceremonii ca să-şi ia cât mai repede rolul de mare şef în primire. Preoţii în frunte cu Ritit pronunţă rugăciunile obişnuite, azvârlind la intervale scurte ierburi mirositoare în foc, pentru ca trimisul la Us prin intermediul flăcărilor să nu apară în faţa celui care le-a făurit pe toate aşa cum era pe pământ, ci corpul său să emane mirosuri plăcute. Ina şi U stau în permanenţă în faţa catafalcului. Ea plânge înfundat ceeace pe el îl agasează. Oamenii s-au strâns grămadă în jurul locului strâmt unde se oficiază ceremoniile, dar nu pot pătrunde prea aproape din cauza triplului cordon de ostaşi. Acest fel de a înmormânta o personalitate este ceva nou pentru antarieni şi fiecare vrea să vadă cum se va desfăşura. La început totul se petrece aşa ca deobicei. Preoţii invoacă pe Usis, fiul lui Us, care urmează să ducă sufletul dispărutului în faţa tatălui său, în care scop se aruncă din când în când câte un pumn de jar peste corpul defunctului. Încălzindu-se carnea, muşchii se contractează dând impresia că se mişcă. În acest moment corpul ar fi trebuit să fie aruncat în foc, dar de data asta el este ridicat de preoţi, Ina şi U şi introdus în deschizătura săpată în stâncă. Cu mare greutate au săpat oamenii un fel de grotă în stâncă, sub formă dreptunghiulară, amenajând un interior întocmai ca cel în care a stat şi trăit Rit în cursul vieţii sale. După spusele bătrânilor dacă corpul nu este ars sufletul se desparte mai greu de corp şi atunci sufletul lui Rit va ma sălăşlui un timp în grota săpată, fapt pentru care i s-a amenajat un spaţiu frumos şi confortabil. Lucrurile lui personale au fost aşezate cu grije în criptă. Cei ce-l poartă pătrund în scunda şi strâmta deschizătură, împreună cu doi bărbaţi cu torţe, depun corpul pe platforma din fund, îl acoperă din nou cu ierburi bine mirositoare. Conform înţelegerii, U rămâne în urmă, lăsându-i pe toţi să treacă, iar când apar şi ultimii doi preoţi îi împinge cu brutalitate înapoi. Aceștia cad în fundul încăperii ţipând din cauza sperieturii şi a loviturilor primite. Fără să se mai uite în urmă iese în grabă şi în acelaş timp apar mai mulţi din oamenii lui în frunte cu At, purtând în spinări pietre mari, şlefuite, care aşezate la intrare, închid catacomba perfect. La început cei doi preoţi nu înţeleg ce se petrece. Văzându-se pe întunerec cred că au fost uitaţi înăuntru, se reped la peretele de piatră ridicat rapid, ţipând şi bătând cu pumnii în perete. De afară se aud ţipetele înfundat, foarte slab. Până la urmă îşi dau seama ce s-a pregătit pentru ei, se trântesc la pământ, blestemând pe U şi pe Ritit care dealtfel nu a avut nici un amestec. Astfel se termină ceremonia înmomântării, mult aşteptată de U. Acuma nu-i mai stă nimeni în cale, poate conduce în voie.

Primul lucru pe care îl face la întoarcere este să-l convoace pe At şi pe Ritit pentru a numi un sfat nou format în egală măsură din oameni vechi, care au mai făcut parte şi în trecut, precum şi din ai lui, din acei care s-au dovedit destoinici şi mai ales au arătat supunere absolută. U este de părere că mult mai mult face un om suspus, dar mai puţin inteligent, decât unul exceţtional ca gândire şi cu concepţii care caută să înţeleagă anumite lucruri, mai ales să judece toate la justa lor valoare, fel de gândire a tuturor dictatorilor care nici ei nu au prea multă înţelegere a fenomenelor sociale, ci numai ale lor proprii şi nici inteligenţă, doar mai mult sau mai puţin o anumită doză de șmecherie. În acest spirit are loc numirea sfetnicilor și, cu toate că Ritit a fost chemat pentru o aşa zisa consultare, nu i se permite să ia nici un fel de hotărâre în ce privesc persoanele care urmează a fi numite din partea sa. U respinge sau acceptă pe cutare sau cutare bărbat fără să-i pese de părerea altora şi fără să motiveze pentru ce o face. În felul acesta se aleg câte zece de fiecare parte, apoi se trece la numirea unui şef suprem al gărzii. De acum încolo nu vor mai fi două ci una singură. Ritit nu mai îndrăzneşte să-şi exprime părerea, care dealtfel nici nu i-

a fost cerută, acceptând fără rezerve pe At în această funcţie, iar în ceeace priveşte componenţa gărzii, aceasta este lăsată la aprecierea lui At, dându-i-se totală libertate ca în viitor să poată numi pe cine vrea el. Nici măcar nu i se dau indicaţii ca să fie luaţi şi unii dintre cei vechi. Toate acestea duc până în cele din urmă la o situaţie neaşteptată. Mare parte din foştii paznici precum şi cei care au fost în imediatul anturaj a lui Rit, care nu mai au nici o funcţie trebuie să părăsescă grota pentru a lăsa loc celor noi. Pe U însă nu-l interesează asta şi nici nu caută să rezolve problema, ci o consideră ca ceva firesc. Pentru a nu da naştere la discuţii, cheamă totuşi până în cele din urmă pe toţi cei care se află în acel moment prezent în incinta grotei în faţa sa şi le comunică cele hotărâte, atrăgându-le atenţia celor care nu au fost aleşi să părăsească imediat grota, să meargă unde or şti. Vestea produce mari nemulţumiri, se aud murmure, deoarece mare parte din ei trebuie să plece din locurile în care poate au trăit o viaţă întreagă, dar U nu vrea să ştie de nimeni şi de nimica. Văzând că se produc mici proteste, se ridică brusc în picioare pe tron şi, ca de fiecare dată când vrea să pună ceva la punct, scoate acel răget fioros care îl caracterizează, ceeace are darul de a linişti pe moment spiritele, mai ales când At înaintează cu o gardă puternică spre cei nemulţumiţi.
Ina este complet străină de toate frământarile din ultimul timp din grota mare. În afară de moartea tatălui ei, care a afectat-o, nu o interesează nimica. La început a simţit că a fost o mână crminală la mijloc, dar chiar din ziua a doua îi scade din ce în ce interesul de a încerca pentru a demasca pe cel ce a comis fapta, aşa cum se jurase, fiind totuşi în continuare convinsă că tatăl ei a fost asasinat de cineva din incinta grotei mari. Cu toate acestea este în egală măsură mare şef alături de U, aşa că ar avea aceleaşi drepturi împreună cu el, însă, din prea mare comoditate şi mai ales din cauză că se simte prea bine în situaţia în care se află alături de el, care faţă de ea încă nu şi-a dat arama pe faţă, nu are nici o veleitate de a-şi bate capul, atâta timp cât este cineva care o face în locul ei, lucru ce-i convine lui U de minune. Nu are bătăi de cap cu ea şi poate nestingherit să-şi consolideze situaţia pe zi ce trece. La rândul său Sir s-a consolat că nu mai ocupă alte funcţii decât cea de consilier. Pe lângă asta este mereu în compania Inei pe care o distrează împreună cu unii tineri care şi-au reluat locul alături de fetele din anturajul ei. Împotriva lor nu are U nimica, atâta timp cât nu fac altceva decât să se distreze, distrăgând-o pe Ina de la afacerile de stat. Astfel, curând intră totul în normal şi incidentele din ultimul timp sunt uitate puţin câte puţin. Ina se simte destul de rău, este însărcinată şi evenimentele care s-au înlănţuit i-au provocat o stare de enervare mare. Este îngrijită de bătrâna Vri care şi-a mutat locuinţa alături de ea. Dar toată această linişte este relativă şi înşelătoare, fiindcă în partea cealaltă a văii locuieşte Ur I, bătrânul vraci care din ziua când a fost jignit de U s-a jurat să-l doboare, aşteptând momentul să-şi pună planul în aplicare. Ina a renunţat să-l cheme în grota mare pentru a-l îmbuna, aşa cum era hotărâtă la început. Din când în când este şi ea mirată de starea ei pasivă pe care a adoptat-o, dar nu întreprinde nimica ca sa iasă din ea însăşi. Liniştea îi face bine şi doreşte să poarte sarcina fără complicaţii. Nu poate să lupte, mai ales că ţine la U mai mult ca la oricine, fiind acela care va fi tatăl copilului pe care îl va duce pe lume, dorind ca el să fie unicul şef şi chiar al ei. Copilul care se va naşte îi va lua locul. U vine aproape zilnic la ea în cameră şi amândoi petrec seri plăcute împreună. Fiind tari pe poziţie nu poate nimeni să le facă vreun rău şi nici o vrajă nu poate să le stea în calea fericirii, atâta timp cât Us, cel care le-a făurit pe toate este de partea lor.

După amiezele şi le petrece U în sala tronului, înconjurat de curteni şi sfetnici, iar dimineţile se duce din când în când în vale să cunoască locurile mai bine. Nici nu s-au terminat toate cele petrecute că se şi interesează dacă nu cumva mai există alţi oameni prin apropiere şi împreună cu At pune la cale aducerea celor rămași în așezarea de baştină. El şi oamenii săi sunt plecaţi de peste trei perioade ploioase şi patru uscate şi mare parte din ei vor să-şi vadă pe ai lor. Când toate sunt puse la punct, At pleacă cu jumătate din bărbaţi, cei mai buni aleși, să-i aducă şi pe ceilalţi, așa cum li s-a promis la plecare.
Oamenii din valea Antari şi-au reluat ocupaţiile şi bogatele evenimente din ultimul timp sunt uitate încetul cu încetul. În sinea sa U este mulţumit, liniştea domneşte în jurul său şi deabea aşteaptă să-i vadă venind pe cei părăsiţi. Cu toată firea sa crudă şi rece îi este dor de o singură persoană, de Ia, femeia cu care a copilărit, cu care a supt la acelaş piept, cu care a crescut şi alături de care a trecut prin atâtea pericole. Simte instinctiv că această fiinţă face parte integrantă din el însuși, este cealaltă jumătate a sa, ceva ce întrece cu mult instinctele erotice, căci noţiunea de iubire are în multe capete numai înţelesul de unire trupească a două fiinţe de sex opus, ori natura, creaţia conştientă din jurul nostru, ne-a dat ceeace numim îndeobşte suflet, acel factor fără de care existenţa vie nu poate exista. Iubirea trupească are ca scop procrearea, iar iubirea sufletească, cea adevărată are ca scop menținerea existenţei fiinţelor superioare, omul şi cu cât mergem mai jos, cu atâta aceasta își pierde din valoare, ajungând în păturile inferioare ale existenţei vii numai în starea procreării. Unirea sufletească îmbinată cu cea trupească, este la noi oamenii cel mai frumos sentiment care poate exista. Ori, din păcate sunt oameni cari au rămas din acest punct de vedere într-o stare mai joasă, ceeace nu are nimica deaface cu cultura, cunoştiinţele intelectuale şi rasa cuiva. Așa fost decând există fiinţa gânditoare, omul şi așa va fi atâta timp cât vom exista pe această planetă pierdută undeva în marele spaţiu infinit al existenţei.
La fiul său Ie, nu se gândeşte U aproape niciodată, decât în măsura în care face prin aceasta vreo legătură cu Ia. În sinea sa își dă seama că dacă nu ar fi fost ea la mijloc, pentru care face orice, poate nu s-ar fi trezit în el teribila dorinţă de a stăpâni, care pe zi ce trece devine mai puternică şi mai de neînfrânt. Dar, pe lângă asta i-a surâs şi norocul. Soarta i-a scos în cale oameni mai docili, dornici de un trai liniştit care nu au avut gânduri rele în ceeace îl priveşte, acceptându-l așa cum este. Deasemenea își dă seama că o să fie greu să împace cele două neamuri complet diferite ca concepţie şi fel de trai. Obligat de împrejurări va realiza şi asta, ştie doar să treacă peste greutăţi ori cât de mari ar fi ele. Însă el nu este omul care să se culce pe o ureche, să se mulţumească cu ce are. Mai întâi va aştepta să vină şi ceilalţi, iar apoi va purcede mai departe, pentru asta este însă necesar ca valea Antari cu locuitorii săi să fie consolidată. La faptul că Ina va naşte un copil nu se gândeşte şi nici nu-l interesează. Împreună cu Arh, își va construi o cetate mare şi puternică, nu să locuiască într-o grotă întunecoasă şi rece. ªi apoi va merge la noi cuceriri, își va forma o suită numeroasă şi va trăi așa cum nu a trăit nici un om până acuma, după concepţia sa. Faptul că cel care le-a făurit pe toate îi zice Iane sau Us nu-l interesează. Principalul este să creadă în el, nu numai el, ci şi toţi supușii săi. Cu cât cred mai mult, cu atât este mai bine şi în avantajul său, deoarece el este doar coborâtor din Iane sau Us, egal cum îl cheamă. Cu aceste gânduri se pune să aştepte pe cei rămaşi şi viitorul, de care este sigur că-i surâde.

U îşi consolidează poziţia

Din cauza lipsei unui mare număr de bărbaţi, în aşezarea din care a plecat U cu oamenii săi, care nu are nume, se iscă dese discuţii între femei, referitor la unele aspecte de ordin amoros. Au izbucnit chiar şi unele încăerări mai serioase cu care Tec a avut de furcă. În una din zile s-a auzit lângă albia râului un vacarm de nedescris şi urlete de femei. La început s-a crezut că au fost atacate de fiare, dar în realitate a luat naştere o luptă între două grupuri mari din cauza unor bărbaţi, care stăteau pe malul râului amuzându-se de bătălia care a escalat din ce în ce. Ca în toate timpurile şi peste tot, femeile s-au luat de păr. Până în cele din urmă totul a luat o asemenea întorsătură încât a fost nevoie de întreaga gardă ca să liniştească spiritele. Toate acestea nu au ajuns până la cei din palatul mare din centru, unde cei de acolo trăiesc într-o atmosferă de totală delăsare în ceeace priveşte bunul mers al treburilor obşteşti. Singurul care se ocupă cu sârguinţă de toate este Tec, tânărul comandant al gărzii numit de Ie în urma uciderii lui Es. La început a căutat Ie să se autonumească marele şef, în calitatea sa de fiu a lui U, dar renunţă repede când îşi dă seama că aceasta îi ia prea mult timp, nemaiputându-se distra. După ce a scăpat de Es nu mai are aparent duşmani, neavând de cine să se teamă. Cu caracterul său depostic, a supus-o cu totul pe Unta, care este o fire independentă, căreia i-a plăcut întotdeauna să facă ce vrea, să se distreze cu cine crede de cuviinţă. Acuma însă nu

îndrăzneşte să se opună celui care a dus-o în starea asta, ea însăşi fiind de vină, prin aceea că a făcut tot posibilul să-l atragă de partea ei. Singurul lucru pe care poate să-l facă, este să aştepte să vadă ce va urma; dealtfel este sigură că U se va întoarce, nu este el omul care să se dea bătut cu una cu două şi n-o s-o lase pe Ie, iar dacă de atâta timp nu a dat nici un semn de viaţă, înseamnă că a avut motive temeinice s-o facă. De un singur lucru îi este teamă şi anume de ce va spune el când va afla că este încurcată cu fiul lui. Ie nu ştie nimica de legăturile ei cu tatăl lui şi nici măcar nu o bănuieşte. De bărbatul ei An nu-i este teamă, la nevoie va scăpa repede de el, gândeşte ea, neştiind că acesta nici nu mai trăieşte, că ia luat-o U înainte.
Ia duce mai departe viaţa retrasă şi liniştită, nu se arată niciodată oamenilor, stă mai tot timpul în palatul umed din piatră, înconjurată de Arh, Sin şi Si, precum şi de două femei în vârstă care au grije de ea. Frământările zilnice şi oamenii o sperie, mai ales când sunt mulţi laolaltă. Singura ei grije este Ie, care îi dă multă bătaie de cap, dar mai mult grija permanentă pe care i-o poartă lui U, care de atâta vreme nu am mai dat nici un semn de viaţă. În fiecare zi îi cere lui Arh să se roage lui Iane să-l ocrotească pe cel care reprezintă viaţa ei şi fără de care nu ar putea trăi. Sufletul lui este şi al ei. Niciodată nu s-a gândit că ar fi posibil să fie şi al altuia. Din copilărie a crescut lângă bărbatul U, singură, fără oameni în jurul ei, ceeace s-a împrimat în sufletul ei. În schimb Sin, Si şi într-o oarecare măsură şi Arh duc o activitate foarte intensă în ceeace priveşte cercetarea cerului, iar în ultimul timp despre mersul umbrei pe pământ. Au găsit chiar un sistem de a măsura timpul cât durează ca umbra unui obiect să ajungă de la un loc la altul, considerând aceasta ca o unitate cu ajutorul căreia calculează unele mişcări ale lunei, Zeiţa Initi. Astfel au numărat zilele când Zeiţa se arată întregă, precum şi zilele când este văzută numai o parte din ea şi au constatat că aceasta se întâmplă la intervale egale când umbra vârfului unui băţ înfipt în pământ se află într-un anumit loc. În credinţa celor de aici luna şi soarele sunt acelea care dau naştere stelelor în urma unirii lor, ceeace are loc atunci când luna scade. Măsurând timpul intervalelor, au ajuns la concluzia că U este plecat de un anumit număr de asemenea micşorări. Observaţiile au fost cu grije notate pe o piatră şlefuită cu zgârieturi, pe care numai ei le puteau descifra. Au ajuns la conluzia că toate se pot reprezenta în felul acesta şi că după mult timp poţi să-ţi aduci aminte de ce ai gândit odată. Pentru a marca evenimentul unirii soarelui cu Luna ei au iniţiat ca la fiecare început de interval să organizeze ceremonia lui Iane şi al Initei, când se aprinde focul cel mare şi se dansează în jurul lui, în bătăile ritmice ale tam-tam-urilor, iar ca Iane să fie mulţumit, este bine să i se trimită ca dar animale vii, sacrificate pe un altar de piatră. Pentru asta a pus să se captureze vite cornute din acelea pe care femeile le mulg, care sunt pur şi simplu împinse în foc de vii în strigătele de bucurie a celor prezenţi, multumiţi că pot fi de folos celui care le-a făcut pe toate. Oameni nu sacrifică, deoarece Iane este mai presus decât oamenii care nu pot sta lângă el. Aceste îndeletniciri îi îndepărtează pe bătrâni definitiv de treburile zilnice ale aşezării. Mintea lor gândeşte mult mai departe în timp şi în cele din urmă ajung chiar la concluzia, contrar concepţiilor de aici, că omul după moarte se duce la Iane sau la Inti zeul răului, aceasta depinzând de felul cum se poartă fiecare în viaţa sa. Arh este de părere că trebuie să fie construită o casă din piatră, specială pentru aceste ceremonii unde să locuiască cei iniţiaţi, care îşi dau seama de cele ce se petrec dincolo de moarte. Deasemeni Si ajunge la concluzia că cele descoperite de ei precum şi cele ce le vor descoperi nu pot fi ştiute de cei mulţi, aceasta fiind o taină pe care numai ei o cunosc, prin aceea că Iane a făcut în aşa fel ca numai ei să afle adevărul.

Este incontestabil că în toate timpurile, oricât de departe în trecut, au fost minţi luminate care au avut darul de a gândi cu mult înainte, unele din descoperirile lor luând contururi abea cu mii şi mii de ani mai târziu. Faptul că acestea nu au putut fi concretizate şi duse mai departe, se datoreşte în primul rând credinţei că ceeace gândesc ei nu trebuie să ştie şi altul şi în al doilea rând al atitudinilor refractare a unor oameni care nu pot concepe că lucrurile pe pământul nostru se petrec altfel decât cred ei, decât ştiu ei. Aceste două fenomene subiective au adus la o încetinire remarcabilă în dezvoltarea civilizaţiei omenirii, care dealtfel continuă şi în zilele noastre. Este incontestabil că mulţi oameni cu minţi luminate au conceput teorii ce depăşesc cu mult cele existente, aşa zisele învăţate, care însă nu sunt acceptate de cei cu teorii consacrate, în primul rând fiindcă aceştia sunt convinşi că ceeace ştiu nu mai necesită corecturi şi în al dilea rând nu pot accepta contradicţii, chiar dacă în mintea lor acceptă noi teorii. Din fericire însă sunt şi cei care văd noile teorii cu alţi ochi, acceptându-le, ducând în felul acesta omenirea la progres. Pe de altă parte însă, progresul omenirii pe scara civilizaţiei se datoreşte acestor minţi luminate care nu numai că şi-au dat seama de importanţa unor descoperiri a altora, dar au căutat să le facă cunoscute, pentru a fi aplicate spre binele oamenirii.
Acest spirit de nepăsare domneşte în aşezare atunci când la orizont îşi fac apariţia oamenii lui At, văzuţi de vânători care s-au grăbit să anunţe vestea în aşezare, ceeace produce o agitaţie de nedescris. Femeile şi bărbaţii o iau la goană înspre direcţia de unde se ridică praful celor care sosesc. Până şi Ia iese din palatul ei de piatră, amestecându-se pentru prima dată în mulţime, alergând cu ei. Singura care nu se mişcă de la locul ei este Unta, dar Ie care este tocmai la ea o părăseşte şi fuge în urma celor mulţi, însoţit de Tec, încojuraţi de o gardă destul de numeroasă, înarmată cu bâte mari. Ţn aşezare nu au rămas decât câtiva copii şi Unta. Cu cât se apropie aşezarea, cu atât oamenii lui At devin din ce în ce mai agitaţi, iar când aceasta se zăreşte la orizont nimeni nu se mai poate înţelege cu ei. Când îi văd pe cei rămaşi alergând spre ei, bărbaţii fug în întâmpinarea lor, lăsându-l pe At aproape singur, înconjurat doar de câţiva mai apropiaţi. Văzând că nu o mai poate scoate la capăt renunţă să-şi impună autoritatea şi acceptă debandada care s-a iscat. Ţntâlnirea este deosebit de bucuroasă de ambele părţi. Oamenii se îmbrăţişează, râd prosteşte, chicotind, iar unii din ei se prind câte trei, patru, dansând frenetic în ritmul bătăilor altora care lovesc suliţele cu beţe în mod ritmic. Ie a luat-o pe mama sa în anturajul său şi amândoi se uită atenţi în jur să-l vadă pe U. Când nu-l zăresc şi când văd că sunt mult mai puţini decât au plecat îşi dau seama că numai o parte s-au întors. În cele din urmă îl întâlnesc pe At care îi salută aşa cum se cuvine şi pe drum îi pune la curent cu cele petrecute, cu luptele avute, cu pedepsirea lui An care nu a ascultat de ordinele lui U, precum şi numirea lui în loc, omiţând bineînţeles să povestească despre căsătoria lui U cu Ina. Încă nu pomeneşte nimica de faptul că vor trebui sa plece cu toţii acolo, conform dorinţei celui mare. Le spune numai că U este cel mai mare şef peste o aşezare cu mult mai vastă ca cea de aici. Cu toate veştile bune, Ia este foarte dezămagită că nu a venit omul ei personal să-i ia; îi vine să plângă, dar se abţine faţă de oameni. Ţnsă, ajunsă înapoi în palat se trânteşte pe patul ei acoperit cu multe blănuri, izbucnind în plâns. Ie în schimb se interesează în continuare, vrând să ştie cât mai multe din evenimentele care au avut loc, mai ales îl preocupă să ştie cum a ajuns tatăl său să fie şeful cel mare a multor oameni. At îi povesteşte din nou totul, ascunzând şi de data asta o parte din adevăr, îi spune din nou amănunţit cum a fost ucis An şi cum a fost el ales în locul său. La rândul său Ie povesteşte cum a trebuit să-l îndepărteze pe Es şi cum Tec a fost numit în locul lui

de către el personal. Tec este destul de descumpănit, fiindcă îl are în faţa sa pe şeful suprem al oştirii, numit de marele U personal. Ce va face el de acum încolo, o să fie dat laoparte şi nu va mai reprezenta nimica ? Nu se poate abţine şi pune întrebarea direct, la care i se răpsunde că toate acestea nu au nici o importanţă, că el va rămâne în continuare şef asupra celor pe care i-a avut în subordine până acuma, dar că şeful cel mare peste oşti este el At prin aceeace că a fost numit de însăşi U. Nemulţumirea îşi face loc în inima sa şi o ură cumplită se strecoară în sufletul lui jignit. Deocamdată însă nu poate face nimica, trebuie să accepte situaţia aşa cum este.
Arh, Sin şi Si nu au putut să alerge aşa de repede în întâmpinarea celor veniţi, întâlnidu-i aproape de aşezare, acolo unde au putut ajunge. Multiplele veşti sosite nu prea îi impresionează şi faptul că U nu a sosit îi bucură oarecum, deoarece îşi dau seama că odată ce va veni nu vor mai putea gândi şi lucra în voie la problemele lor ştiiţifice. Niciunul nu bănuieşte care este scopul venirii numai a lui At, atâta timp cât U trăieşte, adică nu-şi dau seama că în curând vor trebui sa plece în altă parte. Seara se strâng cu toţii în palatul mare din centru, în sala în care a ţinut U consiliile cu care ocazie are loc un fel de festivitate la care iau parte toţi cei apropiaţi celor mari, precum şi unii noi comandanţi sosiţi cu At, care le povesteşte, pentru a nu se ştie a câta oară, totul aşa cum a fost, minus unirea lui U cu Ina, dar nimeni până acuma nu s-a gândit să întrebe care este motivul că a venit numai el, cu jumătate din oameni şi ce s-a întâmplat cu restul. Dar, acuma când spiritele s-au mai liniştit, întrebările curg lanţ, iar At constată cu bucurie că face faţă la toate fără să se încurce. Nu a primit nici o indicaţie de felul cum să procedeze, a fost doar însărcinat să-i aducă pe cei de aici la Valea Antari. Va trebui să se decsurce aşa cum crede de cuviinţă. Pe drept cuvânt nu este bine să le spună de la început că vor trebui să plece din locurile unde s-au stabilit de atâta timp şi unde s-au obişnuit, pentru a nu produce perturbaţii; totul trebuie pregătit cu minuţiozitate. Nu-i este teamă de eventualele indiscreţii din partea oamenilor cu care a venit, deoarece aceştia nu cunosc adevăratul motiv al venirii aici şi mare parte din ei nu s-au întrebat vreodată dece se procedează într-un fel sau altul. Această ignoranţă a oamenilor le convine de minune celor care îi conduc, până în zilele noastre, scutindu-i de neplăceri şi măsuri capitale, sau de întrebări care ar putea să le dărâme planurile de asuprire. Pe de altă parte At este hotărât să procedeze aşa ca şeful său suprem, curmând brutal orice revoltă încă din faşă. După părerea sa cei din subordine trebuie să asculte fără şovăire, părere luată de la stăpânul său U. Dealtfel oamenii ştiu asta şi nimeni nu are de gând să-şi provoace neplăceri inutile. Cu toţii au în faţa ochilor execuţiile lui U. Probleme cu plecarea lui Ia cu Ie nu va avea, având în vedere că familia celui mare deabea aşteaptă să vină la el.
Unta a aflat de moartea bărbatului ei şi nici măcar de ochii lumii nu s-a arătat îndurerată, are o atitudine de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat. În sinea ei îi pare rău că s-au întors o parte din bărbaţi şi priveşte cu îngrijorare la At pe care îl vede energic şi activ. De când a venit umblă în permanenţă printre oameni, interesându-se în dreapta şi în stânga, căutând să afle de toate cele petrecute în absenţa lor. La început este privit cu neîncredere, dar în cele din urmă gurile se deschid şi află în felul acesta totul, ba chiar mai mult decât a fost în realitate. Faptul că Es a fost ucis îl supără, dar de data asta nu are ce face, fiind la mijloc însăşi fiul celui mare, de care nu se poate atinge. Ie nu prea s-a arătat încântat de sosirea oamenilor şi oarecum îl ocoleşte pe At, căutând vădit să înlăture orice întâlnire între patru ochi cu el, care dealtfel îşi dă seama de asta şi o pune, pe drept cuvânt, pe sentimentul de invidie a lui Ie, căruia nu-i convine să fie considerat inferior faţă de altul

decât tatăl său. În scurt timp, între aceşti doi bărbaţi se creeaza o animozitate şi antipatie reciprocă. Unul ocoleşte pe celălalt şi se văd numai când este toată lumea palatului de faţă. Tec s-a consolat, el a pus problema pe faţă ceeace l-a scutit să fie suspectat de At, dar în sinea sa clocoteşte. Arh i-a comunicat că At este cel desemnat de U, aşa că nu trebuie să se mai îndoiască de legalitatea hotărârilor sale, care deocamdată au tot atâta putere ca însăşi cele ale marelui şef pe care îl reprezintă. Unta este foarte otravită; până acuma l-a avut pe Tec de partea ei, putând dispune de serviciile sale aşa cum credea de cuviinţă, ori odată cu detronarea lui pierde şi aceast avantaj. Pentru a atrage bunăvoinţa lui At cu care a trăit în trecut un timp, a încercat de câteva ori să intre din nou în graţiile lui dar nu a reuşit, s-a lovit ca de o stâncă, ba chiar a fost bruscată. El ştie multe despre ea, dar o lasă în pace datorită legăturilor ei cu Ie. În orice caz ea este prima persoană de care se va debarasa înainte de plecare, considerând-o periculoasă. Este sigur că va refuza să plece și-l va influenţa şi pe Ie, ceeace ar putea să-i dărâme planurile încă de la început. ªi furiile periculoase ale lui U când va afla că cei pe care i-a lăsat în urmă nu vor să vină, datorită tocmai manipulătilor fiului lui. Lui At îi pare oarecum rău de starea de spirit defavorabilă pe care a găsit-o, ceeace va întârzia plecarea. Va trebui să întrebuinţeze toate talentele sale de diplomaţie de care dispune să-i convingă să-l urmeze. Dar, cu toate că aceasta este dorinţa celui mare, oamenii se vor lăsa greu convinşi, mai ales că în ultimul timp au dus o viaţă liniştită. U are altă platformă şi hotărârile sale sunt considerate lege pentru cei mulţi, dar, ochii care nu se văd se uită. Pe de altă parte nu este mai puţin adevărat că şi el este ascultat, fiind cunoscut şi recunoscut de toţi, mai ales de cei cu care a venit, care au auzit când U l-a numit în locul lui An. Pentru a se face înţeles va trebui să dea dovadă de fermitate și va trebui să procedeze aşa cum ar fi făcut-o U, să vorbească şi să acţioneze în numele lui. Numai în felul acesta va putea să se impună, chiar faţă de familia celui mare, gândeşte el. Astfel se hotăreşte să le spună celor din palat că U doreşte ca toată lumea să vină acolo unde este el mare şef, pentru care l-a trimis pe el cu o parte din oameni, restul rămânând acolo pentru a-l păzi. Unii sunt de părere să plece iar alţii nu, ca a doua zi să nu mai fie niciunul de acord şi aşa mai departe. Văzând că până în cele din urmă nu o mai poate scoate la capăt convoacă, în numele lui U, o adunare în jurul focului cel mare din mijlocul aşezării şi împreună cu cei trei bătrâni organizează o ceremonie de rugă către Iane, cu care ocazie va anunţa voinţa şefului cel mare de care a fost trimis cu o parte din oameni. Însă înainte de asta uzează de un şiretlic ca să nu riște o opoziţie în masă. Dealtfel de câteva zile este în permanenţă asaltat de Ia și Ie care vor să ştie dece a sosit numai el cu jumătate din oameni şi ce are de gând U. Deoarece ei bănuiesc adevărul, nu mai are nici un rost să facă un secret din asta faţă de femeia şi fiul celui mare. Le spune deci adevărul şi le cere sprijin, povestindu-le cu mult lux de amănunte despre traiul bun pe care îl duc oamenii din valea Antari. După aceasta i se promite tot concursul, ceeace îl determină să pornească cu curaj la acţiune. Lansează astfel zvonul prin Tec, că Iane şi-a arătat voinţa ca oamenii să-l urmeze pe reprezentantul său unic pe pământ şi să meargă acolo unde se află el, să le arate calea cea mai bună de urmat. Puţin înainte de ceremonie, organizată cu multă minuţiozitate de Sin, Si, şi Arh, At îi pune la curent cu planul său de plecare cât mai urgent, găsind de data aceasta o oarecare neîncredere, neîmpărtășită, mai ales din partea lui Arh care îi expune avantajul construirii în aceste locuri a unor palate mari şi frumoase după planul său, dar nu îndrăzneşte să se opună la plecare. Sin şi Si promit că în calitatea lor de slujitori ai lui

Iane vor anunţa mulţimea că acesta doreşte ca ei să-l urmeze pe U acolo unde se găseşte acuma şi asta cât mai repede.
Deci ceremonia de rugă către Iane poate începe. Bărbaţii şi femeile se duc să strângă plantele din care extrag vopseaua roşie şi neagră cu care se vopsesc pe corp şi faţă. Toată lumea este în febra pregătirilor, nemaivorbindu-se decât de asta. Unii şoptesc chiar că Sin şi Si au avut unele legături cu Iane, care le-a comunicat că este supărat de faptul că oamenii nu se grăbesc să-l urmeze pe U, acuma când se ştie unde este şi că dacă nu o vor face vor pieri cu toţii. Vestea lansată cu ştiinţă de bătrâni, străbate cu repezeală aşezarea de la un capăt la altul şi până în cele din urmă se aud glasuri care cer ca să plece cu toţii cât mai repede, spre marea mulţumire a lui At, care nu are decât să oficializeze ceeace a pregătit pe ascuns. Anunţarea plecării în timpul desfăşurării ceremoniei nu va fi decât o formalitate şi o întărire a credinţei că aceasta este voinţa celui care le-a făurit pe toate. În dimineaţa asta este mare agitaţie în aşezare. Fiecare caută să pună la punct ultimele amănunte, iar cei de sub comanda lui Tec care au avut misiunea de a pregăti locul unde va avea loc ceremonia, au cărat în toate zilele munţi de lemne, înteţind focul încă cu o seară înainte; alţii au fost plecaţi să prindă mai multe animale cu coarne pe care le vor trimite ca ofrandă vie lui Iane pentru a-l înbuna; în credinţa lor animalele se duc în cer sub forma fumului care se ridică cu ocazia sacrificării lor. Arh a povestit că a văzut oameni care trimit în cer chiar semeni de ai lor şi că lucrul acesta nu este rău fiindcă în felul acesta se poate mult mai uşor intra în legătură cu cel care le face pe toate şi apoi cel trimis va fi fericit tot timpul, veşnic, prin aceea că va sta în permanenţă în apropierea locului unde sălăşluiesc marile spirite atotfăcătoare. Bineînţeles însă nu propria sa persoană, ci alţii. Încearcă astfel să-i convingă să facă jertfe umane, totuşi nu reuşeşte, datorită opoziţiei bătrânilor Sin şi Si care nu se pot pune de acord asupra persoanei care urmază a fi trimisă, deoarece nu se oferă nimeni de bunăvoie. Docamdată se renunţă la asta. Arh nu mai insistă de frică ca până în cele din urmă să nu fie chiar el acela care va trebui să-l vadă veşnic pe Iane. Sacrificiu da, dar nu eu, o tempora o mores.
Dimineaţa următoare lumea se scoală mai devreme ca deobicei şi toţi sunt în febra pregătirilor. Ia îşi pune blănurile cele mai bune pe care le are, îşi înfige în cocul de pe crestetul capului câteva oase subţiri de animale şi-şi vopseşte faţa cu roşu şi negru. Ie face acelaş lucru şi spre deosebire de ceilalţi îşi pune pe cap un fel de tichie din blană de care a prins frunze mari care îi atârnă dealungul urechilor până aproape de umeri, dându-i un aspect oarecum ridicol, dar el se simte foarte mândru când se priveşte în luciul apei dintr-o scobitură de piatră. Unta la rândul ei caută să fie cât mai elegantă, s-o întreacă chiar pe femeia pe care o urăşte de moarte. În vale se vede focul imens cu limbile lungi de flăcări îndreptându-se spre cer, înconjurate de mii şi mii de mici scântei jucăuşe. Din când în când se aruncă buşteni uriaşi în foc, ceeace produce dărâmarea lemnelor în ardere, ridicând şi mai multe scântei în sus, antrenate de briza de prânz. În faţa focului au fost amenajate un fel de ridicături din piatră unde vor sta Ia, Ie şi At, precum şi unele mai mici în spatele lor, pentru ceilalţi locatari ai palatelor din deal. Sin, Si şi Arh au venit mai devreme să pregătească în amănunt procedura jertfele şi ca să întâmpine pe Ia şi Ie aşa cum se cuvine, învitându-i sa ia loc pe ridicăturile din piatră acoperite cu blănuri. Toată aşezarea s-a adunat în jur, formând un cerc destul de strâns, ceeace face ca din cauza dogorelii toţi să fie leoarcă de transpiraţie; vopseaua de pe faţă şi corp le curge unora pe blănurile prinse de mijloc, dându-le un aspect jalnic. Mai la vale spre râu se aud vitele mugind, spreriate de spectacol, simţind ce li se pregăteşte. Cei trei bătrâni sunt mai

împopoţănaţi ca toţi dar, fiind mai apropape de foc, căldura îi dogoreşte în aşa măsură că deabea se pot ţine pe picioare. Vopseaua de pe piele s-a amestecat şi le curge pe blănuri. Din când în când se retrag să se răcorească.

La un semnal al lui Si, se aşează toţi trei bătrâni în genunchi, ridică mâinile spre cer şi fiecare spune pe limba sa, cea pe care o stăpânește mai bine rugăciunea în care imploră forţa necunoscută de care se tem, să-şi reverse bunătatea asupra lor, promiţându-le hrana cea necesară, apoi se ridică solemn în picioare, se întorc cu faţa spre Ia şi Ie, aşezându-se din nou în genunchi în faţa lor, aplecându-se adânc cu fruntea care atinge pământul. În tot acest timp bărbaţii bat încet, în surdină, tam-tam-urile confecţionate din trunchiuri de copac, goale pe dinăuntru, în legănatul ritmic al asistenţei. Se simte o frenezie reţinută, stăpânită, totul părând o imensă acumulare de energie umană gata să răbufnească. Cei trei bătrâni se ridică şi se aşeaza în rând cu cei mari. Acuma înaintează At care cu o voce puternică, ca un tunet, imitând pe şeful lui suprem, comunică că peste câteva răsărituri de soare vor pleca cu toţii acolo unde se găseşte U, aceasta din voinţa lui Iane reprezentantul lui pe pământ. În acest moment se aud răbufnări puternice şi surde. Bărbaţii se bat cu pumnii în piept în semn de aprobare, arătându-şi în felul acesta hotarârea că vor fi gata oricând să-şi dea viaţa pentru şeful cel mare, cel care îi duce numai acolo unde este bine, călăuzit de Iane. Imediat după asta un grup mare de bărbaţi încojoară cele câteva vite şi le gonesc spre văpăile focului. Ajunse acolo sunt împinse de mai mulţi bărbaţi în foc. În linіştea care s-a aşternut se aud răgete cumplite. Spre cer se ridică un fum gros, un miros de grăsime topită, păr ars şi carne friptă care umple valea. Apoi se aruncă lemn în foc pentru a-l înteţi. Odată cu începutul sacrificiului tam-tam-urile bat din ce în ce mai puternic şi mai ritmic, iar bărbaţii fac roată în jurul focului dansând frenetic, contorsionându-se, unii din ei trântindu-se la pământ în zvârcoliri isterice. Femeile fug în jurul bărbaţilor ţipând strident şi în cele din urmă se prind în joc. Se aduc hălci de carne, dinainte pregătite care se frig, împărţindu-se tuturor. Spre seară, când soarele se află la orizont, totul ia aspectul unei furii frenetice, transformându-se într-o adevărată orgie, bărbaţi şi femei se împreunează în jurul focului, în ţipetele copiilor deveniţi isterici. Ia a plecat mai devreme, însoţită de cele două femei mai bătrâne care o servesc, împreună cu Tec. Ie din contra, ia parte la ceremonie până la sfârșit, când toată lumea cade frântă de oboseală, fiecare unde apucă şi unde îl găşeşte somnul, în atitudini care mai de care groteşti. Nimeni nu s-a întors în noaptea asta în coliba sa.

At este mulţumit că a ştiut să combine toate în aşa măsură încât a avut o reuşită deplină. Dealtfel toţi sunt adepţi a lui Iane, considerând că vor fi ajutaţi fiindcă i-a trimis destulă mâncare prin jertfele făcute. At gândeşte că a avut mare noroc că An a fost ucis, deoarece încă de multă vreme a căutat să se afirme, dar de fiecare dată a fost înlăturat, hotărându-se chiar la un moment dat să-l lichideze într-un fel oarecare, ceeace nu a mai fost nevoie, deoarece U a făcut-o înaintea sa, în mod legal. Mai departe nu vrea să ajungă, doar în măsura în care o doreşte U, pe care îl va servi cu abnegaţie şi servilitate. Are cea mai mare bunăvoinţă să mulţumească pe cel care are încredere deplină în el şi o va face chiar dacă va trebui să întrebuinţeze procedee mai brutale, fiind sigur că va fi mereu în asentimentul său. El este tipul omului care se bagă sub pielea unui superior, ştiind că este incapabil, că numai prin el va putea să ajungă undeva, anume acolo unde va voi cel pe care îl serveşte. A doua zi toată aşezarea se odihneşte, iar în cea următoare încep pregătirile plecării. Fiecare îşi strânge lucrurile ce le-a- agonisit. Altădată când mai erau nomazi nu avea prea multe şi când părăseau locurile unde se aşezau pentru scurt timp,

lăsau toate acolo, iar la un alt popas își strângeau din nou ce aveau nevoie. Datorită faptului că au devenit sedentari au pierdut acest obicei şi în fiecare s-a strecurat un simţ al propietății mai dezvoltat, să facă disticţie dintre ce aparţine tuturor, colectivitaţii şi ce este al individului. Ca să nu le pară rău că părăsesc locurile unde s-au obişnuit şi unii mai tineri unde s-au născut, At dă dispoziţie ca toate construcţiile să fie dărâmate, mai ales cele din piatră, iar cele rudimentare să fie arse. Toate acestea mai mult pentru oamenii pe care ia găsit U cu mulţi ani în urmă, care l-au adoptat. Cei aduşi nu prea îşi fac sânge rău că pleacă în altă parte, din contra, dorinţa lor de ducă era încă foarte puternică. Pentru cei din palatele mari li se construiesc colibe mai încăpătoare unde vor sta până la plecare, după ce cele din piatră vor fi dărâmate. La aflarea că va trebui să-şi părăsească locuinţa, Unta se supără şi se opune pe faţă. A sperat că mulţi vor rămâne aici şi se va arnja să trăiască în linişte şi pace, dar sfătuită de Tec şi de Ie acceptă în cele din urmă să locuiască într-o colibă rudimentară alături, pentru o noapte, două şi, deoarece mare parte din femei şi copii nu mai au obişnuinţa să umble mult, distanţa până la valea Antari va fi parcursă într-un timp mai lung, cu multe opriri. Dealtfel se poate umbla numai seara şi parte din noapte, iar dimineţile şi amiezele urmează să se facă popasuri, aceasta din cauza marilor călduri ale anotimpului de vară. Aproape toţi bărbaţii pleacă la vânătoare şi au norocul să aducă carnea a mai mulţi mamuţi, suficientă penstru câteva zile.
A doua zi de dimineaţă se fac ultimele pregătiri iar spre seară convoiul o porneşte la drum, nu înainte ca totul să fie dărâmat şi construcţiile aprinse, care ard cu flăcări mari. Cu cât se depărtează cu atât se văd limbile focurilor ridicându-se spre cer, luminând totul în jur. În frunte merge un grup de bărbaţi bine înarmaţi, comandaţi de Tec, care deschid calea, împreună cu călăuzele care cunosc drumul, apoi urmează grosul format din femeile bătrâne în centru cu copiii, înconjuraţi de femeile tinere, iar în partea exterioară ceilalţi bărbaţi care învăluie grupul ca un scut de apărare. Ia cu Ie, precum şi ceilalţi din palat umblă împreună cu femeile bătrâne şi copiii în grup compact, păziţi de mai multi oşteni care ţin gloata la o oarecare distanţă. Ie nu are nici o veleitate să se amestece printre bărbaţi, ci se complace în compania Untei pe care o ajută să umble, s-o susţină când este gata să cadă şi să oprească toată ceata atunci când ea oboseşte, spre marea disperare a lui At. Ia nu se plânge nici de oboseală şi nici nu plictiseşte pe careva cu cereri sau pretenţii. Îşi aduce aminte de lungile călătorii făcute cu U în copilăria şi adolescenţa ei, de multiplele pericole prin care au trecut, scăpând de fiecare dată teafără, datorită curajului lui U care o păzea ca ochii din cap. Cu toate că de mult nu a mai umblat cale atât de lungă, totuşi nu se simte obosită. Gândul că o să-l vadă pe U îi dă curaj să reziste oricăror greutăţi. Văzând atitudinea fiului ei îi atrage atenţia că nu procedează bine, că ceeace face supără pe ceilalţi, că în asemenea ocazii toată lumea trebuie să ţină cont de voinţa colectivităţii, iar treburile personale nu primează decât atunci când se face popas. Ie în schimb este de părere că treburile personale trebuie să primeze în orice situaţie pentru cei din lumea lor, cei de sus, mai ales când se face popas în virtutea dreptului pe care îl au ca făcând parte din familia lui U, descendent din Iane. Dealtfel şi Ia este pătrunsă de acest lucru în virtutea că nimeni altul decât U nu are dreptul să conducă, numai el fiind acela care poate dispune de toate la discreţie fără să dea socoteală cuiva, fapt ce conferă, atât ei cât şi lui Ia o mare prioritate faţă de ceilalţi. Dar a şicana pe oameni fără motiv, numai de plăcerea cuiva, este un act care nu corespunde manierei de a conduce, nici U nu ar proceda aşa, deci nici Ie nu poate să se comporte urât faţă de oameni, mai ales acuma când toată lumea este pe drum. În cele din urmă Ie înţelege situaţia în contra voinţei sale

şi renunţă să mai oprească convoiul la pretenţiile absurde ale Untei, purtând-o în cârcă de câte ori oboseşte, fără să ţină cont că se face ridicol faţă de toţi. Tatăl lui nu ar fi procedat niciodată în felul acesta, nici chiar când era cu Ia încă singur şi umblau prin preerile intinse. Niciodată nu s-ar fi dat în spectacol faţă de oameni, deoarece aceasta nu are ca efect decât o ştirbire a autorităţii, de care are atâta nevoie. At ştie asta şi face o comparaţie între tatăl, un om hotărât, despot, fără milă, oricând dispus să ucidă pe cei ce-i stau în cale şi fiu care în afară de iuţeală la nervi şi tendinţa de a se răzbuna ucigând, nu are nimica comun cu tatăl său.
În prima zi se merge destul de puţin. Seara când se face popasul se mai vede la orizont fumul incendiului provocat în fosta aşezare, care s-a întins la ierburile uscate. A doua zi se pleacă mai din timp spre seară, imediat după ce soarele trece puţin peste linia trasată de bătrânii Sin şi Si, care au fabricat un fel de aparat cu un băţ la mijloc unde umbra soarelui arată cam în ce timp al zilei se găsesc. Când umbra trece de o anumită linie atunci consideră că ziua a trecut de vârful ei şi peste puţin timp se porneşte din nou la drum. Nu se mai merge cum s-a stabilit, adică numai noaptea din cauza căldurii zilei, fiindcă oamenilor le este teamă de fiarele care mişună peste tot vânând noaptea. De fiecare dată aşezarea în poziţie de mers durează destul de mult. Astfel trec zilele una după alta, făcându-se deabea o cale scurtă. At este pur şi simplu disperat. Unii mai în vâstă au murit pe drum, iar mai mulţi copii s-au înbolnăvit, din care cauză a trebuit să stea pe lângă un râu cu apă rece mai multe zile pentru odihnă. Se trimit grupuri la vânătoare pentru noi aprovizionări. Animale mari nu întâlnesc, fiindcă acestea fug din calea lor, fiind mulţi la număr fac mult zgomot. Din depărtare se aude trecerea lor ca un fel de zumzet şi în permanenţă se ridică un nor de praf care îi învăluie, pământul fiind uscat după o perioadă mai lungă de secetă. Spre mulţumirea lor în una din zile plouă destul de tare răcorindu-i, dându-le puteri noi. Dar cea mai grea trecere este cea prin junglă, deoarece convoiul este nevoit să se răsfire, să se întindă pe o lungime mare. Capătul coloanei ajunge la luminişul unde vor poposi, iar coada se afla încă la intrare în junglă. Peste toate acestea cei din urmă sunt surprinşi şi de noaptea care prin aceste locuri este mai întunecoasă ca afară, unde luminează luna şi stelele. Femeile se sperie şi ţipă iar copiii scot urlete înfricoşătoare la fiecare strigăt de animal. Nici oamenii pădurilor nu s-au arătat. Din când în când bărbaţii încurajează femeile şi copiii ca în cele din urmă se găseşte întreagul grup în luminiş. A doua zi se petrece acelaş lucru la traversarea părţii a doua a junglei. La ieşire trebuie un timp până se trâng cu toţii şi se hotăreşte o pauză mai lungă. Până acuma nu s-a întâmplat nici un incident, totul a decurs normal, în afară de încetineala cu care s-a mers. Doar câţiva mai bătrâni au murit din cauza oboselii, căldurii şi umezelii excesive care domneşte în junglă. Când să se pornească din nou, un mare grup de femei refuză să se urnească din loc, invocând oboseala, ceeace în mare parte este adevărat. Ele nu mai puteau umbla, au picioarele umflate, pline de răni. Pe lânga asta mulţi copii dau semne de boală din cauza unor ierburi pe care le-au consumat. Cu multă părere de rău At este nevoit să facă un popas mai mare, de data asta fără să-şi poată da seama cât timp. Pune să se construiască imediat colibe din frunze mari şi aranjează în aşa fel ca toate cele necesare traiului să fie asigurate pentru o perioadă mai îndelungată. Se hotăreşte deci de comun acord cu Ie şi Ia, ca un grup de bărbaţi în frunte cu At să meargă înainte ca să-l anunţe pe U că în curând vor sosi şi ceilalţi. Tec este numit ca locţiitor, cu oameni care cunosc drumul, şi a doua zi o porneşte At personal cu jumătate din oamenii cu care a venit. De data asta se merge repede, ajungând chiar mai devreme decât s-a

aşteptat. Îl găseşte pe U în grota mare alături de Ina, pregătindu-se tocmai să se ducă în sala mare pentru ţinerea unui consiliu referitor la vestea că au fost zărite grupuri de oameni prin împrejurimi, cari i-au atacat pe vânători. La vederea lui At, U are un sentiment de uşurare. A încercat de mai multe ori să organizeze o armată compusă din oamenii săi împreună cu antarieni, dar totul a dat greş. Pe lânga faptul că niciunul nu a vrut să se prezinte de bunăvoie, până şi cei puţini care au acceptat nu au putut fi trenaţi cu succes; erau cu totul nepricepuţi în ale luptelor şi nedisciplinaţi, nu din rea voinţă ci pur şi simplu fiindcă aşa era firea lor. U şi-a dat seama de asta şi nu a mai insistat. Starea aceasta de lucruri îl îngrijorează, fiindcă nu are cu ce apăra valea contra unor eventuale atacuri de afară, care dealtfel s-au şi ivit în ultimul timp. ªtie doar cu câtă uşurinţă a putut să pună mâna pe această aşezare, cum aceşti oameni nu aveau nici un fel de pregătire de a face faţă unor atacuri de afară. Din oamenii cu care a venit nu i-au mai rămas decât două până la trei sute maximum, cu care cu greu va putea face faţă, atât în interior cât şi în exterior. Prima zi când i s-a dat vestea de apariţia atacatorilor a trimis un eşalon care i-au învins repede, făcând parte din ei prizioneri. Aceştia sunt oameni mici de statură, cu faţa lată, lipsită de barbă, iar în creştetul capului poartă un fel de coadă facută din părul lor. Au ochii oblici şi vorbesc o limbă ciudată cu un glas piţigăiat. Sunt iuţi la mânie şi fără milă. Ucid tot ce întâlnesc în cale, chiar şi atunci când nu sunt nevoiţi să se apere. Prozionerii au fost închişi în una din grotele goale, iar a doua zi au fost găsiţi morţi; se străpunseseră unul pe altul cu suliţele, iar ultimul şi-a înfipt-o singur în abdomen. Se putea vedea că acesta era unul din şefii lor, după îmbrăcămintea mai deosebită pe care o purta. Oamenii aceştia nu sunt îmbrăcaţi în blănuri, ci într-un fel de togi strâmte, confecţionate dintr-o ţesătură necunoscută celor din valea Antari şi nici lui U. Femei nu au fost văzute, aşa că s-a dedus din asta că erau nomazi prin trecere care s-au aşezat pentru scurt timp pe undeva prin apropiere şi că bărbaţii lor s-au întâlnit cu antarienii din întâmplare la vânătoare. Armata lui U este însă mult mai bine organizată, neavând prea mult de furcă cu ei; i-au încercuit, luându-i din toate părţile, aşa cum procedează la vânătoarea de mamuţi, ceeace lor le era necunoscut. U deduce că trebuie să fie destul de mulţi la număr, fiindcă sunt văzuţi în fiecare zi. Se hotăreşte deci să nu-i mai atace ca să nu-i atragă, să-i lase să vâneze pe teritoriile în afara Văii Antari, mai ales că atât de dezorganizaţi cum sunt antarienii acuma, sigur că i-ar învinge, ceeace ar fi un dezastru tocmai acuma când toate s-au întors spre avantajul lui. Din cauza asta U se bucură când îl vede pe At apărând. La aflarea veştii că în scurt timp vor sosi cei pe care i-a părăsit, mai ales Ia cu Ie, este mulţumit. Pentru prima oară nu ştie ce să facă, cum să iasă din incurcătura cu Ina. Trebuie găsită neapărat o soluţie acceptabilă, în aşa fel să nu fie nimeni supărat, să împace şi capra şi varza. Nu are nevoie de ură şi neplăceri tocmai acuma când toată aşezarea pare a fi în pericol. Nu se va simţi în siguranţă, decât atunci când îi va şti pe cei care i-au atacat răpuşi şi imobilizaţi, în aşa fel încât să nu le mai poată face nici un rău. După ce se consultă cu cel mare, rămâne At câteva zile în care timp organizează o armată bine pusă la punct pentru apărarea văii şi pleacă cu un grup mare de oameni să-i aducă pe ceilalţi. Pericolul era ca cei ce sunt pe drum să fie atacaţi de aceste hoarde nesocotite, mai ales că cei ce urmează să vină erau în mare majoritate femei şi copii fără apărare. U postează pe toate vârfurile de stânci câte doi trei bărbaţi care să scruteze zarea, să dea alarma când s-ar ivi vreun pericol. Personal alege locurile în aşa fel ca să se audă strigătul de la unul la altul, pentru ca vestea să ajungă cât mai repede la el.

Între timp au fost confecţionate şi câteva coarne de vită în care dacă sufli se aud şuerături surde.
Antarienii dau în continuare dovadă de o totală indolenţă. Aproape că nu le pasă faptul că bărbaţii plecaţi la vânătoare sunt atacaţi şi ucişi, ceeace pe U îl scoate din sărite. Credea la început că va putea cu ajutorul lor să plece spre noi cuceriri, dar cu asemenea oameni nu poate face absolut nimica. Cel puţin a avut ideia bună să-i aducă pe ai lui aici. Cu cei pe care îi are în jurul său şi cu cei care vor veni poate face o armată destul de bună cu care să facă faţă, dar numai în ce priveşte apărarea, fiindcă nu poate pleca în alte părţi, deoarece este sigur că dacă nu va lăsa un eşalon aici în lipsa sa, cu o conducere de încredere, la întoarcere va fi privit ca un străin şi va trebui s-o ia de la început. Toate acestea îl fac tăcut şi gânditor, vorbeşte puţin, putând fi văzut des plimbându-se pe coridoarele grotei mari meditând. El a devenit în ultimii ani, de când s-a integrat societăţii şi nu mai trăieste ca în tinereţea lui izolat, un om tăcut, cu o gândire majoră, un bun organizator, cineva care ştie ce vrea, însă despot, crud şi fără milă. Inteligenţa lui este nativă, care s-a format tocmai prin aceea că are preocupări continue de felul cum să-şi consolideze situaţia, să-şi formeze un popor peste care să domnească absolut, legea sunt eu. Câteodată îl acompaniază Ina în pelegrinările lui in grotă, dar el n-o bagă de seamă şi atunci ea se retrage în apartamentul ei. S-a obişnuit de mult cu Sir şi prietenii lui care o distrează, căci altfel n-ar scoate-o la capăt cu U. ºine totuşi lafel de mult la el, chiar prea mult, deoarece în caz contrar n-ar fi suportat ca altul să conducă în locul ei. De când a aflat că în scurt timp va veni Ia cu Ie, U devine şi mai posac; nu-şi mai găseşte locul, iar din cauza preocupărilor veşnice a uitat să-şi pună această problemă, care acuma apara mai acută ca oricând. Nu găseşte nici o cale, ceeace îl enervează la culme. Pe deoparte îşi dă seama că, cu amândouă femeile în acelaş timp nu se poate; ori una, ori alta, dar cum ? In orice caz Ia atârnă mult mai mult în balanţă decât Ina, incomparabil mai mult; de ea nu poate fi în nici un caz vorba să fie înlăturată, rămâne deci numai Ina, dar cum ? Este totuşi o singură soluţie. . . . . şi . . . . pentru prima dată în viaţă sa îl cutremură un asemenea gând. Nu s-a gândit niciodată să se atingă de o femeie, să-i facă vreun rău fizic, dar dacă de asta depinde însăşi existenţa sa ? Atunci nu cumva este scuzabil ? Evident că da, deci trebuie să-şi facă planul încă de acuma, înainte să apară Ia şi în cel mai scurt timp să pornească la acţiune. În ziua aceea Ina n-a ieşit din camera ei, s-a simţit prost din cauza sarcinei înaintate, toată ziua fiind îngrijită de femeile din anturaj. Sarcina este destul de avansată, respiră greu şi o dor picioarele. Nu mai este tânără, toată viaţa ei a luat ierburi care au dus la nenumărate avorturi, slăbind-o. Acuma însă şi-a dorit un băiat de la U care să domnească în Valea Antari. Bătrâna Vri stă aproape în permanenţă la căpătâiul ei, îi dă din când în când ierburi fierte care îi mai alină suferinţele. Tot ea este aceea care în decursul anilor a ajutat-o să nu rămână gravidă sau să avorteze. U se interesează în accea zi în permanenţă de sănătatea ei. Bătrâna vrăjitoare se arată foarte mulţumită şi onorată că cel mare îi dă importanţă, totuşi i se pare curios că deodată îi poartă atâta grijă, el care până azi nici nu a întrebat măcar o singură dată de starea sănătaţii ei; dealtfel copilul care urmează să vină pe lume îl deranjează, nu-l doreşte şi-i stă în cale. Încă mai de mult s-a gândit că după ce îşi va atinge scopul să-l numească pe Ie ca succesorul lui, cu toate că ştia că este slab şi nu are acel ceva pentru a conduce, dar atunci când el nu va mai fi va trebuie Ia să aibe pe cineva care să se îngrijească de ea, s-o apere, ori nimeni nu o poate face mai bine decât fiul ei, gândeşte el. ªtie că cei doi sunt legaţi unul de altul, cu toate că de multe ori Ie o supără. Spre seară o cheamă pe Vri la el sub pretext că doreşte

să afle ultimele ştiri despre Ina. La prânz a dat ordin ca Sir să părăsească încăperea în care zace verişoara sa, folosindu-se de o recomandare a bătrânei că bolnava să nu aibe prea multă lume în jur. Numai două femei au dreptul să stea lângă ea. Vrăjitoarea se grăbeşte să-i aducă veşti, intră în sala mare însoţită de un oştean şi-l găseşte pe U aşezat pe tron. Se apropie cu precauţie de el neştiind ce doreşte, este înfricoşată. U face un semn bărbatului să plece rămânând singur cu Vri. Bătrâna tremură toată, nu ştie ce să spună şi cum să înceapă. În cele din urmă cade în genunchi în faţa imensului bărbat din faţa ei, de care i-a fost teamă întotdeauna. Acuma găseşte U că este momentul să pună în aplicare cea mai mare mârşăvie a vieţii sale. O apucă pe bătrâna de mână, ridicând-o în sus; ea se uită cu ochii holbaţi la el, împietrită de spaimă, neșttind ce să creadă şi ce are el de gând. Cu toată bătrâneţea îi este frică de moarte, mai ales atunci când este legată de chinuri corporale. U are o privire crudă de parcă i-ar ieşi fulgere din orbitele ochilor. În cele din urmă o târeşte până într-un ungher mai întunecos şi fără nici o introducere o întreabă dacă este dispusă chiar în seara asta să-i dea ceva Inei ca s-o omoare. În fine, bătrâna înţelege ceeace a bănuit încă de câteva zile. Auzind ce i se propune se linişteşte, forţează strânsoarea în care este ţinută şi îndreptându-se cât poate de mult îl asigură că va face tot posibilul ca Ina cu copilul ce se mişcă în pântecele ei, să nu apuce ziua de mâine, iar la promisiunile lui U că o va răsplăti în aşa fel ca până la sfârsitul vieţii să nu mai ducă lipsă de nimica, bătrâna se şi grăbeşte să se pregătească pentru punerea în aplicare a crimei. Se duce imediat în vale unde culege un săculeţ întreg de ierburi pe care le pregăteşte într-un anumit fel, în una din grotele vecine şi ca să nu lipsească prea mult se grăbeşte să vină lângă Ina, care doarme mângâiată de cele două femei care au permisiunea să stea lâmgă ea. Ea se simte mai bine şi un somn binefăcător îşi face efectul. Are un aer senin, privind-o îţi face impresia că visează tot ce este mai frumos pe lumea asta, ca oricare femeie care are în pântecele ei un prunc, sângele din sângele ei. Vri în schimb are un aer otrăvit, se îndreaptă spre ea, o mângâie pe păr, apoi întreabă ce s-a petrecut în lipsa ei. La răspunsul că totul este în ordine se arată cât se poate de mulţumită, aşteaptând momentul să-i dea băutura mortală. Nu vrea să schimbe nimica pentru a nu da de bănuit. Cunoaşte otrava pe care a pregătit-o o altă bătrână care a murit de foarte mult timp, care aduce moartea lent. fără ca cineva să-şi poată da seama că a fost la mijloc o otrăvire. Ina se trezeşte, se simte mai bine, se dă chiar jos din pat, spre mulţumirea celor două femei. Vri în schimb este speriată la culme că nu poate trece la acţiune. Dar, primul lucru pe care îl face Ina este să întrebe de U. Bătrâna o minte, spunându-i că este plecat în vale să organizeze o vânătoare şi o asigură că s-a interesat mereu de starea ei. Ina se arată fericită şi o roagă ca atunci când o să-l vadă să-l poftească să vină la ea.

Vri este în culmea disperării. Are ordine stricte ca Ina să nu apuce ziua de mâine, iar după atâtea zile de zăcut tocmai acuma se simte cum nu se poate mai bine şi pedesupra refuză să ia băutura pe care i-o întinde, pretextând că nu mai este nevoie. Ce să facă ? Dacă îl va întâlni pe U şi va fi întrebată, ce-i va răspunde ? Din ce în ce este cuprinsă de disperare, nici nu mai reuşeşte să-şi menţină masca de bunătate, ceeace Ina obsearvă. În loc de surâs are un rânjet de groază şi mişcări necontrolate. Până în cele din urmă părăseşte încăperea bolborosind cuvinte de neînţeles, tremură toată şi simte cum îşi pierde raţiunea. Aproape inconştient ridică un bolovan care îi apare în cale, se întoarce, intră tiptil, iar când ajunge în spatele Inei o loveşte cu atâta putere în creştetul capului că ea se prăvăleşte la pământ fără măcar să aibe timp să scoată un icnet. În acest moment Vri îşi revine, dându-şi seama de ce a făcut, priveşte la sângele care se prelinge din rana adâncă, la pântecele Inei în care

se răscoleşte pruncul încă viu, stând un moment ca împietrită. Simte cum i se împăiejeneşte privirea, pomenindu-se alergând prin coridoarele grotei urlând ca scoasă din minţi. Celor prezenţi nu le vine să creadă ce văd, femeile care au îngrijit-o o rup şi ele la fugă şi Sir care tocmai intră stă ca împietrit în faţa varişoarei lui. Auzind ţipetele şi zgomotele agitaţiei care s-a produs, U nu ştie ce se petrece, dar imediat îşi închipuie cam ce s-ar fi putut întâmpla. Auzind oamenii alergând spre partea unde locuieşte Ina, dă şi el buzna într-acolo, constatând cu bucurie interioară că ordinele i-au fost îndeplinite, dar în alt fel decât ar fi vrut. Bănuind că făptaşa îl va da de gol, aleargă după ea şi o ajunge în sala tronului, tocmai când în faţa ei apare Sir întrebând-o speriat ce s-a întâmplat, deoarece nu a fost de faţă. Văzându-l însă pe U apropiindu-se, Vri nu poate scoate nici un sunet şi se aruncă în genunchi implorând iertare. U are o privire atât de aspră că până şi Sir simte cum i se taie picioarele, iar când află că Vri i-a sfărămat ţeasta cu un bolovan, se pomeneşte alergând într-un suflet spre odaia ei. Se lasă o tăcere deplină, ultima femeie aleargă spre locul crimei. La un moment dat bătrâna are speranţa că va scăpa, deoarece recunoaşte în privirile lui U o rătăcire, o absenţă, dar deodată îşi revine, o apucă de mîini, târând-o după el ca pe o zdreanţă, în ţipetele ei disperate. Străbătând coridoarele se aud din ce în ce mai clar zgomotele oamenilor care au venit în apartamentul Inei să vadă ce s-a petrecut. U îşi face loc şi pătrunde cu bătrâna târând-o după el. La apariţia lor se lasă o tăcere deplină. Bărbaţii fac roată în jurul cadavrului nepermiţând nimănui să se apropie, iar Sir se aşează în genunchi lângă ea cu ochii înlăcrămaţi. La un semn a lui U toată lumea se retrage mai mulţi paşi înapoi. Bătrâna începe să urle ca din gură de şarpe, de data asta recăpătându-şi sângele rece, vrând să uzeze de un şiretlic ca să scape. U simte ca un foc care îi pătrunde în şira spinării când Vri începe să vorbească, dar el nu se pierde aşa de repede. Brusc o apucă de cap, acoperindu-i faţa cu palmele sale imense. Ea se zbate disperată fiindcă se sufocă. U găseşte momentul să dea o explicaţie pentru atitudinea sa faţă de batrână, deoarece nimeni nu ştie cu precizie ce s-a petrecut, în afară de cele două femei care au îngrijit-o pe Ina. Le spune celor de faţă că Ina a fost asasinată de Vri, din ură, pentru care va plăti cu viaţa. În timp ce vorbeşte o ridică în sus şi cu o forţă demnă de puterea de care dispune, o trânteşte de pământ. Bătrâna Vri încetează din viaţă fără să poată acuza pe adevăratul autor moral al crimei săvârşite. La ordinele lui U, precum şi din cauza groaznicei scene petrecute, oamenii părăsesc încăperea. Fiecare se duce la locul său. În felul acesta se stinge cu totul dinastia instaurată de Rit, iar U se poate considera unicul şi cel mai puternic stăpân din valea Antari, iar Ia îşi poate face apariţia fără complicaţii. După ce dă toate ordinele necesare, Ina este dusă în sala mare, aşezată pe aceeaşi piatră ca şi tatăl ei, iar a doua zi are loc ceremonia obişnuită, de data asta prin ardere, cenuşa împrăştiată în cele patru direcţii cardinale, totul decurgând foarte simplu şi fără prea mult fast. Numai Sin şi câteva femei au luat parte, fără U cu ai săi.

După toate aceste evenimente a sosit timpul ca At să pornească să-i aducă şi pe ceilalţi în Valea Antari. Ajunge tocmai la timp în locul unde a fixat tabăra. Pe drum a simţit că a fost în permanenţă urmărit de un grup de oameni străini. I-a întrezărit de câteva ori, dânduşi seama că sunt din aceia pentru care U a luat atâte măsuri de apărare, dar spre norocul său nu sunt atacaţi, dar când ajunge în mijlocul oamenilor săi din tabăra în care i-a lăsat, sunt atacaţi din mai multe părţi. De peste tot ţâşnesc parcă din pământ cete, cete de bărbaţi mărunţi cu cozi în vârful capului, cu pielea galbenă, îmbrăcaţi într-un fel bizar cum nu au mai văzut. În mâini poartă suliţe, frumos şlefuite, cu vârfuri din os şi înaintează scoţând strigăte fioroase. At nu stă mult pe gânduri, mai are timp să strângă pe

toţi bărbaţii disponibili. Ţn fuga mare îi dispune cerc în jurul taberei pe două rânduri, lăsând în interior un grup care să apere femeile şi copiii în cazul că una din laturi ar fi străpunsă. Oamenii stau tăcuţi, aşteptând pe atacatori, care văzând că tabăra s-a aşezat în poziţie de apărare, înaintează mai încet şi cu multă prudenţă. Se vede că sunt surprinşi, nu s-au aşteptat să întâlnească un număr atât de mare de apărători. La o comandă scurtă, dată de unul din ei, se opresc şi spre nocorocul lui At se regrupează într-o singură unitate, căutând să-i atace dintr-o parte. Se vede clar că nu cunosc prea bine anumite tactici de luptă, ci se bazează mai mult pe forţa atacului, pe repeziciunea cu care înaintează. At îşi dă imediat seama ce urmăresc şi formează imediat o ceată din aproximativ două sute de bărbaţi care le ies înainte. Cele două parţi se ciocnesc, formându-se o învălmăşeală de nedescris. Oamenii mărunţi lovesc cu suliţele lor în dreapta şi în stânga fără prea mare rezultat, neavând destulă distanţă ca să poată lovi cu eficatitate, spre deosebire de oamenii lui At care poartă bâtele lor imense şi grele, încrustate cu pietre din silex bine şlefuite. La fiecare lovitură este pur şi simplu unul tăiat şi spintecat. Cei care scapă bâtele din mâini ridică pe micii atacatori azvârlindu-i de pământ, sfărămându-le ţestele. Văzând că nu au şanse, cei care au mai rămas o rup la fugă în dezordine, care încotro, dar At nu-i lasă, prinde unul câte unul, ducândui în tabără. Dintr-ai lor au pierit numai câţiva. Prizionerii sunt strânşi în centru şi legaţi cu frânghiile confecţionate de femei, din coajă de copac. Toţi au priviri fioroase, se uită la învingători cu o ură neîmpăcată, dar niciunul nu caută să facă un gest de supunere sau să arate vreo intenţie de a eveda. Stau mândri, fără teamă, băgaţi unul în altul, aşteptându-şi resemnaţi soarta. Ie nu a luat parte la lupte, a stat în permanenţă lângă mama sa şi Unta, ceeace lui At i-a convenit de minune, deoarece nu s-ar fi putut opune ordinelor fiului celui mare dacă acesta ar fi încercat să se amestece în treburile sale războinice. Pentru a preîntâmpina noi atacuri, At dă ordin de plecare.   În mare grabă sunt adunate toate cele şi întreaga masă de oameni se pune în mişcare, după o prealabilă pregătire, ceeace durează un timp. Femeile sunt strânse într-un grup compact, împreună cu copiii şi bătrânii, iar în jur sunt dispuşi pe două rânduri bărbaţi în formaţie de apărare. Prizionerii sunt legaţi unul de altul şi păziţi de oşteni bine înarmaţi cu bâte, pentruca nu cumva să scape vreunul, deoarece At bănuieşte pe bună dreptate că în afară de aceştia sunt cu mult mai mulţi decât s-ar părea la prima vedere. La o oarecare distanţă înainte merge un grup care deschide calea, iar în urmă altul care să apere ceata la spate în caz de pericol. At umblă în fruntea tuturor, înconjurat de câţiva aghiotanţi. Toată această gloată merge foarte încet. Spre seară deabea se văd în depărtare munţii stâncoşi care înconjoară valea Antari. Ca să ajungă acolo va trebui să meargă încă cel puţin o zi, în ritmul în care înaintează. Disperat şi în contra voinţei sale, At este obligat să ordone din nou tabără. Nimeni nu are voie să se îndepărteze, toată lumea trebuie să se odihnească noaptea pe locul unde s-au oprit, aşa cum se află, ca a doua zi să pornească cât mai devreme, fără o pregătire prealabilă. Pentru paza prizionerilor s-au rânduit sentinele din oamenii cei mai conştincioşi.

Astfel marele grup a lui At îşi face apariţia în Valea Antari în ziua următoare. Femeile, bătrânii şi copiii deabea se mai ţin pe picioare, unii find aproape duşi în cârcă de bărbaţii mai valizi. U a avut grije să anunţe sosirea oamenilor săi, trimiţând cu o zi înainte emisari în toată valea, pentru a preîntâmpina eventuale ciocniri dintre antarieni şi ai săi. Dar, problema cea mai importantă era căutarea grotelor goale unde să poată locui o bucată de vreme cei noi veniţi, cari nu au locuit niciodată în asemenea condiţii. Dealtfel nici lui U nu-i plac grotele, le-a detestat încă din prima zi când a luat contact cu ele. Se simte în

permanenţă în nesiguranţă din cauza spaţiilor strâmte şi întunecoase care se află peste tot, şi pe de altă parte, organismul său nu le suportă, deoarece nu a locuit niciodată în locuri închise şi umede. În ultimul timp a simţit chiar dureri în tot corpul, ceeace îl îngrijorează cel mai mult, prin aceea că mare parte din succesele pe care le-a avut până acuma se datoresc forţei sale fizice, ori dacă acestea l-ar părăsi, ar risca să fie sfâșiat de duşmanii săi, care şi aşa sunt destui. Are de gând ca împreună cu Arh să construiască aici un oraş mare şi frumos cu clădiri din piatră masivă, aşa cum i-a povestit că a văzut. Deasemenea doreşte să amenajeze grotele ca să fie mai locuibile.
U află de sosirea oamenilor săi prin intermediul unei solii trimise de At cu puţin înainte să-şi facă apariţia la capătul Văii Antari. Oamenii au fost rugaţi să nu dea naştere la ciocniri nedorite, fiecare să se abţină, chiar dacă ar fi provocat. În orice caz recomandările sale provoacă o oarecare enervare. U simte o uşoară emoţie la gândul ca peste foarte scurt timp o va vedea pe Ia. A trecut atâta vreme de când s-au despărţit. Se urcă la unul din posturile de observaţie care este îndreptat spre direcţia de unde ştie că vor sosi, privind atent în josul văii. Deodată are o uşoară tresărire, în depărtare se vede un nor de praf, care luat de vânt se ridică pe coasta unui deal stâncos, apoi pe măsură ce trece timpul se poate vedea şi mişcarea cetei care se apropie, ca până în cele din urmă să se audă un zgomot surd de voci. Ţnsoţit de o gardă numeroasă, coboară dealul, să le iasă în întâmpinare. Merge atât de repede că la un momet dat se trezeşte fugind. At îl zăreşte din depărtare şi se grăbeşte să-i iasă înainte. Ia l-a văzut încă de mai mult timp şi simte cum inima îi bate mai puternic în piept. Văzându-l pe At fugind în direcţia de unde vin oamenii, Ia nu mai stă pe gânduri şi o ia la fugă într-acolo. Imediat se iau câţiva oşteni după ea protejând-o de un eventual pericol care în aceste locuri s-ar putea ivi oriunde, mai ales în ultimul timp când au apărut oamenii scunzi şi cruzi. U obsearvă manevra ei şi fără să se uite la cei care îl întâmpină, cu o bucurie neînţeleasă în suflet, aleargă spre femeia pentru care inima îi bate încă din copilărie, singura persoană faţă de care are stimă şi respect, ceilalţi interesându-l doar atâta cât să-şi poată aduce la îndeplinire planurile de mărire. În afară de Ia îl preţuieşte în ultimul timp pe At, pentru slugărnicia sa, dar şi pentru faptul că-i aduce toate ordinele şi uciderile cu minuţiozitate la îndeplinire. La început a fost de părere să se înconjoare de bărbaţi reduşi la minte, dar puternici fiziceşte, oameni care să nu-şi dea seama de ce urmăreşte prin acţiunile sale; în ultimul timp a ajuns însă la concluzia că mai mult preţuieşte un om inteligent, în locul a cinci puternici fiziceşte, bineînţeles numai dacă acesta este cu totul în vederile sale, supus, fără scrupule, ceeace în limbajul obişnuit se numeşte o lichea deşteaptă. Dealtfel At nu este nici inteligent şi nici nu gândeşte prea mult, doar atâta cât îşi dă seama de pericole. Are un simţ puternic de autoapărare.
Zărind-o pe Ia de departe, U se desprinde de oamenii săi şi-i iese înainte. Are o senzaţie pe care nu a mai avut-o niciodată, simte în coşul pieptului un fel de strângere şi o uşoară sufocare când o vede apropiindu-se. Se opresc unul în faţa altuia privindu-se. Ia îi vine până la umeri, i se pare că bărbatul care şade în faţa ei, care îi aparţine, s-a făcut şi mai înalt decât a fost. Cu toate că deabea s-au oprit unul în faţa altuia, li se pare la amândoi că a trecut o veşnicie. Între timp au făcut roată în jurul lor cei care i-au însoţit. Ia se apropie încet şi îi pune capul pe piept, ceeace îi provoacă lui U o mare fericire, aşa cum n-a mai simţit niciodată, parcă se topeşte ca o lumânare aruncată în foc. Din cauza emoţiei nici nu l-a observat pe Ie care nu a părăsit-o nici o clipă pe mama sa. U o cuprinde pe Ia cu braţele sale puternice şi butucănoase, apoi îi dă drumul, se îndreaptă

spe fiul său şi-l salută ca pe un bărbat oarecare, lovindu-l cu palma peste umărul drept, apoi o apucă din nou pe Ia de după umeri şi se îndreaptă cu ea spre valea în care este cel mai mare stăpân, temut de toţi, putere ce-i este dată de Us prin intermediul fiului acestuia Usis. Pe drum vorbeşte cu Ia de parcă nu s-ar fi despărţit niciodată. Îi arată fiecare loc pe lângă care trece, care îi aduce aminte de vreun eveniment important la care a luat parte. Oamenii îi urmează într-un şir lung. Pe drum se aliniază locuitorii văii tăcuţi, asistând la un eveniment care nu s-a petrecut niciodată aici. Faptul că vin alţi oameni din alte părţi să trăiască cu ei este ceva neobişnuit şi pedeasupra în mod paşnic, fără lupte, distrugeri şi omoruri, cum se întâmplă deobicei în asemenea ocazii. Când ajung la grota mare, coada se află încă la capătul văii, aşa de mulţi sunt. Antarienii se minunează de aspectul lor, mai ales cel al femeilor, deoarece cu bărbaţii s-au obişnuit. Pentru început noii veniţi sunt îndreptaţi spre grotele libere, neprimitoare, din care cauză au rămas nelocuite, acuma oarecum amenajate pentru a putea fi întrebuinţate măcar pentru câteva zile. U cu Ia se retrag în grota mare.

Ţn zilele următoare nu se petrece nimica deosebit. Antarienii caută să-i evite pe noii veniţi cât mai mult, iar când se întâlnesc cu ei îi ocolesc. În fond liniştea este numai aparentă, fiindcă pe şoptite cei din valea Antari îşi arată deazaprobarea pentru faptul că un număr atât de mare de oameni a fost adus. În grota mare spiritele sunt încărcate, dar liniştite. Ie a fost instalată chiar din prima noapte în apartamentele Inei, ceeace a provocat vii nemulţumiri, mai ales din partea lui Sir, însă nimeni nu îndrăzneşte să se exteriorizeze. Ritit s-a retras aproape complect din anturajul lui U, de când a murit fratele lui şi mai ales acuma după moartea nepoatei sale. Continuă să locuiască în grotă, în partea rezervată preoţilor, împreună cu ceilalţi care au mai rămas. Numai la ocazii rare se arată lumii, atunci când se oficiază ceremonii şi numai când este solicitat. Lui U în schimb puţin îi pasă de toate acestea şi nici nu are de gând să-şi explice atitudinea faţă de cineva, sau să se scuze de anumite dispoziţii neiubite pe care le dă, iar faptul că preoţii îl consultă sau nu îl interesează şi mai puţin. Acuma însă de când a venit Ia şi mai ales de când a instalat-o în camera Inei, oamenii din grota mare au început să se agite, chiar vizibil, luând totuşi la început atitudini pasive, de teamă. Nimeni în afară de oamenii lui U nu se mai arată, fiecare stă în încăperea sa, iar coridoarele care altădată erau pline de lume, acuma sunt pustii şi întunecoase, ceeace pe U îl supără. Îi ordonă lui At ca imediat să fie aprinse toate făcliile ca de sărbătoare, în absolut toate coridoarele, inclusiv în partea preoţilor, chiar în contra voinţei lor. Văzând că şi a treia zi este ocolit sistematic, convoacă în grabă o adunare a tuturor celor din grota mare, inclusiv oamenii săi. Nu a desfinţat garda Inei, însă a înfinţat paralel una de trei ori mai numeroasă care o încadrează pe cea veche în aşa fel ca orice revoltă să poată fie înăbuşita încă în faşă. Sir îşi dă perfect de bine seama ce se urmăreşte cu aceste dispoziţii şi recomandă oamenilor săi calm şi răbdare. ºine în mare secret legătura cu Ur I, bătrânul vrăjitor jignit de U, care i-a jurat răzbunare şi l-a blestemat. Din ce în ce mai mulţi bănuiesc adevărul asupra morţii lui Rit şi mai ales acuma când a murit subit Ina, cu numai două zile înainte de venirea lui Ia, care imediat a fost instalată în apartamentele ei, ceeace este considerat ca o sfidare la adresa celor din grota mare, veniţi în aceste meleaguri de mai multe generaţii, cari au toate drepturile să conducă pe cei din vale din sânul cărora fac ei înşişi parte. At se plimbă însoţit de o gardă prin toate coridoarele, anunţând că a doua zi va avea loc în sala mare o adunare la care vor trebui toţi sa ia parte, cu care ocazie va face U comunicări importante. Pentru a preîntâmpina orice încercare de revoltă, At ia din proprie initiativă măsuri

excepţionale. Postează la toate întretăierile coridoarelor sentinele schimbate din timp în timp la indicaţiile bătrânului Sin, interzicând gărzilor formate din antarieni să părăsească încăperile în care locuiesc. Toată lumea îşi dă astfel seama că U vrea cu această ocazie să facă declaraţii de pe poziţii de forţă, să-şi impună voinţa. Sir iese totuşi din grota mare fără ca cineva să-l oprească şi se duce la Ur I să se sfătuiască cu el. Cei doi ajung la concluzia că deocamdată este bine să se ţină deoparte până când U se va crede stăpân absolut şi după aceea să lovească cu toată forţa, atunci când el va crede că nimeni nu va îndrăzni vreodată să i se opună. La perfidie trebuie răspuns tot cu perfidie şi cu asta se despart, jurându-şi unul altuia că vor fi uniţi pentru a îndepărta pe uzurpator, a-l pedepsi pentru crimele sale.
Ţn afară de At, U nu are încă pe nimeni în care să poată conta. Sin, Si şi Arh încă nu şi-au revenit din oboseala drumului şi zac toată ziua. Li s-au umflat picioarele şi nu pot umbla, neavând leacurile pe care le-au avut în aşezarea pe care au părăsit-o. Din aceasta cauză U este foarte activ, aproape fără încetare, ziua şi parte din noapte este în plină activitate, organizând diverse patrulări în cursul văii Antari, atunci când i se pare că pe undeva s-ar putea isca vreo revoltă, în urma informaţiilor pe care le primeşte fără încetare de la oamenii săi. Toate acestea culminează cu convocarea adunării din sala mare a grotei la care vor trebui să participe cu toţii. Totodată doreşte ca fostele căpetenii să fie de faţă, lucru esenţial pentru ceeace urmăreşte; deasemenea ţine să vina Sin, Si şi Arh, chiar purtaţi pe sus, dacă aceasta va fi nevoie. Ca să meargă direct la ţintă nu spune nici lui At care este scopul adunării. Seara are întreaga grotă şi împrejurimile aspectul unei fortăreţe asediate. Puternice grupuri de ostaşi sunt plasate peste tot, făcând imposibilă orice acţiune potrivnică, precum şi pătrunderea persoanelor nedorite în grota mare. Sala a fost pregatită din timp cu un număr dublu de făclii, ceeace face ca atmosfera să fie apăsătoare şi sufocantă din cauza fumului rezultat ca urmare a consumării seului din torţe. Încă înainte ca soarele să apună, oamenii părăsesc unul câte unul locuinţele lor, îndreptându-se tăcuţi spre locul stabilit. Peste puţin timp sala se umple până la refuz. În jurul tronului de piatră din fund s-au adunat cei bătrâni în frunte cu Ritit şi ceilalţi preoţi, Ia cu Ie, precum şi At lângă care sunt postaţi bărbaţi înarmaţi cu bâte mari. O tăcere mormântală domneşte, nimeni nu scoate nici un cuvânt, ceeace face ca atmosfera să fie apăsătoare, ca înaintea unei furtuni. U se lasă aşteptat, se pregăteşte, ajutat de câţiva bărbaţi din garda sa, special aleşi de At, care îl urmăresc peste tot. Cu cea mai mare grije se îmbracă lafel cum l-a văzut pe Rit prima dată când a venit, chemând pentru asta femeile care au fost în anturajul Inei, pe care le gonise să facă loc oamenilor săi. Acestea s-au grăbit să vină, în primul rând din cauza fricei şi în al doilea rând în speranţa că vor continua să facă parte din suita celui mare, alături de Ia. ªi ca să se facă cât mai utile, aleargă fiecare care încotro, căutând să-l mulţumească pe U. Nici un amănunt nu este trecut cu vederea. După ce se îmbracă în straiele lui Rit, U se priveşte în ochiul apei din centru şi se arată mulţumit.
Văzând că U întârzie, At vine să vadă ce se întâmplă, tocmai când U se pregăteşte să păşească pragul, urmat de o pază puternică. At se retrage lăsându-l să treacă, urmărindu-l de aproape. Când îşi face apariţia în sala tronului se lasă o tăcere deplină, iar cei ce s-au aşezat se ridică în picoare de teamă să nu fie observaţi că au avut îndrăzneala să şadă în faţa lui. U nu se uită nici în dreapta, nici în stânga şi se duce direct spre tron. Cei care îi stau în cale se dau în lături, formând un coridor prin care păşeşte grav. Se ridică încet pe treptele artificiale, se aşează, cerându-i cu glas tare lui At bâta sa cea mare pe care nu a

uitat-o nici o clipă, având-o pregatită în permanenţă într-un ungher tainic; simţea că o să-i mai folosească. O pune alături de el şi în cele din urmă se ridică în picioare anunţând pe cei prezenţi, fără nici o introducere, că scopul pentru care i-a adunat este să facă cunoscut tuturor că el şi numai el este unicul mare şef al tuturor celor care locuiesc în Valea Antari, precum şi a celor pe care i-a adus, cerând supunere absolută. În acelaş timp interzice cu desăvârşire orice manifestări ostile faţă de hotărârile sale, precum şi certuri cu încăerari între antarieni şi oamenii veniţi; anunţă de două ori apăsat şi răspicat, că asemenea acte le va pesepsi cu moartea, indiferent cine s-ar face vinovat de aceasta. Spre deosebire de Rit care ţinea asemenea adunări destul de des cu scopul de a se consulta cu cei bătrâni sau cu oricine care ar fi voit să i se dea un sfat, U nu întreabă pe nimeni dacă este sau nu de acord cu programul pe care îl anunţă. Vorbeşte destul de mult în limba antariană ştiind că ai săi nu vor pricepe; dealtfel nici nu urmăreşte aceasta, ci scopul este să bage frica în cei din vale. Cu oamenii săi se va descurca mai uşor, deoarece aceştia îl cunosc bine, mai ales duritatea de care dă dovadă la reprimarea actelor de nesupunere. În tot timpul cât vorbeşte, nu îndrăzneşte nimeni nici măcar să mişte, dar când anunţă că în curând vor începe unele construcţii într-un loc ales de el, unde se va muta cu ai săi, se aud uşoare murmure. Faptul că doreşte să părăsească grota mare provoacă stupefacţie. Oamenii de aici trăiesc în grote de foarte multe generaţii, atât de demult că nici cei mai bătrâni nu au auzit că s-ar putea locui altfel; dar mai ales de când Rit s-a proclamat mare şef, nu a părăsit niciodată nimeni aceste locuri, din contra, a centralizat totul în grota mare, cea mai spaţioasă şi mai sigură în ceeace priveşte siguranţa celor care o locuiesc. U continuă să vorbească, făcându-se că nu a auzit murmurele, însă când constată că totul tinde să ia amploare, se îndreaptă în înălţime şi aşa cum face de fiecare dată în asemenea ocazii, întreabă cu voce puternică, aproape strigând, cine nu este de acord cu el. Oamenii săi ştiu ce urmări poate avea această întrebare faţă de cel care ar îndrăzni să-l contrazică, dar unii din antarieni n-au avut până acuma ocazia să asiste la o manifestare de forţă din partea lui U, doar atunci când a fost răpus Rauta, nefiind mulţi de faţă. Câţiva tineri de bună credinţă care au luat şi în trecut parte la asemenea adunări cu Rit, când puteau să-şi exprime părerile, se desprind din mica gardă condusă de Sir care înconjoară pe Ritit, se prezintă în faţa lui U, căutând să-i explice că nu este bine să mute centrul în afara grotei mari. Cel care începe să vorbească este un băiat tânăr, înalt şi plin de vitalitate. El nu vede când U îndreaptă mâna spre bâtă şi liniştit îşi continuă expunerea. La început pare totul că se desfăşoară în cadrul unei atmosfere normale. Ia este cu sufletul la gură. Ţncet de tot se retrage în spatele marelui tron din piatră, dar Ie stă falnic în dreptul tatălui său, urmărind cu interes cele ce se petrec, bănuind ce va urma. În primul moment U este descumpănit, neştind cum să procedeze, gândind că poate nu ar fi bine să dea dovadă de prea mare cruzime. În mintea sa se petrec fel de fel de procese de gândire ceeace îl face să nu asculte ce vorbeşte tânărul din faţa sa. Deodată îşi revine, atunci când aude afirmaţia că oamenii nu sunt de acord ca centrul să fie mutat în afara grotei şi brusc i se urcă sângele la cap, ochii i se holbează şi muşchii îi joacă sub piele. Aproape inconştient ridică cu repeziciune bâta, lovindu-l pe tânăr drept în creştet, sfărămându-i ţeasta. Femeile şi parte din bărbaţi încep să urle şi să se agite. Imediat oamenii lui U fac roată în jurul lor, despărţindu-i în grupuri mici. Ia fuge îngrozită în camera ei urmată de câteva femei care îşi dau seama că această femeie a acestui om crud şi neîndurător are suflet. Încă de la început s-au legat oarecum de ea cu toate că i-a luat locul Inei, dar nedorit, neştiind de cele petrecute. Ie în schimb se uita cu plăcere cum pedepseşte tatăl său pe cei

care îi stau în cale. U încă nu şi-a revenit, stă ţeapăn în poziţia în care se afla când a lovit, privind oarecum mirat în jur. O mulţumire puternică îi cuprinde sufletul ca de fiecare dată când consideră că a procedat bine şi în folosul său. Dar, îşi revine tot atât de repede când constată că revolta din sală ia proporţii. Bărbaţii din garda veche au reuşit să se regrupeze, căutând să spargă peretele de apărători care s-au postat în faţa lui U, apărându-l. Sir nu se alătură atacatorilor, dând încă odată dovadă de slăbiciune. A văzut multe de când a venit U şi ştie ce îi aşteaptă pe cei care caută să-l înfrunte. Dealtfel a văzut când a fost ucis Rauta şi asta i-a ajuns. Cei câţiva care au pornit să-şi răzbune camaradul ucis, văzând că şeful lor dă dovadă de slăbiciune faţă de cel care singur s-a instaurat ca şef, renunţă la acţiune, mai ales că în faţa lor s-a format un zid de nepătruns, dar nici nu mai pot da înapoi; sunt prinşi ca într-un cleşte tăindu-li-se orice posiblitate de retragere. Slugarnic, Si vine şi se aşează în spatele lui U, în aşa fel ca să fie văzut şi nu se înşeală, U îl priveşte şi îi ordonă ca imediat să facă în aşa fel ca să liniştească spiritele. Cuprins de o teamă cumplită acesta începe să strige celor din garda pe care o conduce să se retragă imediat, ceeace dealtfel este cu totul inutil, în primul rând fiindcă din cauza vacarmului de nedescris nu se poate auzi nimica şi în al doilea rând revolta a fost aşa şi aşa reprimată. Când totul se mai linişteşte, oamenii din grota mare sunt împinşi de oştenii lui At în fundul sălii şi tinuţi la distanţă, chiar şi cei care nu au avut nici o intenţie de a se revolta. U nu se mişcă de la locul său, este înconjurat de câţiva bărbaţi şi priveşte cum face At ordine, aprobând toate acţiunile sale. În faţa sa zace cadavrul celui ucis, într-un lac de sânge. Ie s-a amestecat printre oşteni, ajutând la reszabilirea ordinei. Numai bătrânii preoţi în frunte cu Ritit nu s-au mişcat de la locurile lor, simţindu-se aici în siguranţă. At îi dezarmează pe revoltaţi, le ia suliţele şi-i duce în faţa lui U, obligându-i să se aşeze în genunchi în faţa sa. Ţnfricoşaţi aceştia execută întocmai ce li se cere, uitându-se rugător la cel mare. Fiecare este ţinut de ceafă de către un oştean. U coboară cele câteva trepte, ocolind cadavrul, îndreptându-se cu bâta în mâna spre ei. Ajuns în faţa lor se opreşte pentru o clipă, apucă cu brutalitate pe cel care stă mai aproape, îl târăşte până în centrul sălii şi, pentru a doua oară într-un interval scurt de timp, loveşte cu putere şi-i sfarmă ţeasta, cu atâta repeziciune că, condamnatul nici nu a avut timp să se apere, atât de fulgeratoare a fost acţiunea. De data asta el îşi păstrează sângele rece, arătând cu degetul pe cei ucişi, spunând că oricine va căuta să-i stea în cale va păţi acelaş lucru, şi, ca să arate că ştie să fie şi îngăduitor, îi eliberează pe ceilalţi după ce le stoarce promisiunea că niciodată nu vor mai căuta să se revolte, apoi îi goneşte din grotă pentru totdeauna. Cu aceasta se termină dramatica adunare în cursul careia U şi-a consolidat din nou poziţia prin forţă, cu preţul a două crime odioase. Încetul cu încetul spiritele se liniştesc şi fiecare se duce la locul său în tăcere. U se îndreaptă spre încăperea sa, înconjurat de o pază puternică. Seara aceasta o petrece cu Ia şi Ie precum şi cu bătrânii Sin,Si si Arh, iar ca să nu-i sfideze cu totul pe antarieni, îl pofteşte şi pe Sir care se simte onorat că este primit în cercul celui mare. At nu poate veni fiind ocupat cu menţinerea ordinei, deoarece la aflarea celor petrecute, oamenii din vale au început să se agite. Până în cele din urmă şi aici intră toate în normal, nimeni nevrând să aibe neplăceri. U este mulţumit că a reuşit fără prea multe dificultăţi să înlăture pe toţi cei care ar fi putut să-i stea în cale, iar cei care au rămas lângă el îi sunt devotaţi. ªtie totuşi că parte din ei o fac de teamă, principalul este însă că îl are pe At alături şi mulţi din bărbaţii din tribul său de origine, cu ajutorul cărora poate să-şi menţină poziţia câştigată. Însă pentru aceasta trebuie să-i

mulţumească, să le dea mai multe drepturi faţă de alţii, porţii mai mari din roadele vânatului şi grote mai bune.
Din ziua ceea furtunoasă totul pare că intră în normal. Oamenii se duc la vânătoare să-şi agonisească hrana cea de toate zilele, femeile pregătesc fierturile pentru mâncare, culeg ierburile trebuincioase, iar cele venite caută să se adapteze noilor condiţii de aici. Unele au adus chiar seminţele plantelor pe care le semănau, a căror grâne le macină ca să facă turte coapte la foc. Pentru asta umblă prin împrejurimi să caute lucuri unde să le semene, spre marea mirare a femeilor de aici. Astfel se unesc două culturi care îşi dau una alteia ştiinţa lor, formând un nou amalgam de cunoştiinţe care nu pot decât să fie spre avantajul tuturor. Duşmanii care apăruseră la un moment dat au plecat, renunţând să-i atace, probabil din cauză că şi-au dat seama că sunt prea puţini pentru asta, iar viaţa din grota mare îşi continuă cursul normal, din punctul de vedere al lui U, deoarece mare parte din cei care l-au înconjurat pe Rit au fost goniţi, refugiidu-se în grotele vecine, iar alţii au plecat de bunăvoie, de frică. Cei care au rămas au dat dovadă de supunere faţă de noua orânduire, printre care şi mare parte din femeile care au fost în anturajul Inei; şi-au dat seama că Ia este o fiinţă ştearsă, fără ascunzişuri, căreia nu-i plac brutalităţile, fapt pentru care acceptă s-o servească. Lui U îi convine situaţia fiindcă îl scuteşte să mai caute altele, şi pedeasupra le cunoaşte bine. Mulţi nu mai sunt dintre cei care au fost în anturajul lui în aşezarea din care a plecat. Unta şi-a dat seama până în cele din urmă că nu are nici un rost să continue legătura cu Ie, în primul rând din cauza vârstei, fiind cu multe perioade de ploi şi uscătură mai în vârsta ca el şi în al doilea rând îi este teamă de U. Dealtfel nici Ie nu prea s-a mai uitat la ea de când au ajuns aici, spre mulţumirea lui Ia şi al ei că a scăpat de sub teroarea lui. De când a aflat că An a fost ucis de către U nu mai îndrăzneşte să dea cu ochii de cel mare, iar de când a venit în valea Antari s-a retras în una din grote, împreună cu mama ei, care fiind foarte bătrână necesită îngrijire. Din cauza lungului drum făcut până aici nu mai poate bine umbla şi nici nu mai vede bine. În sinea ei însă, Unta nu a pierdut speranţa că se va putea răzbuna odată, mai ales după ce l-a întâlnit pe Ur I. În una din zile se plimbă în josul văii împreună cu câteva femei antariene cu care s-a împrietenit, care au pus-o la curent cu tot ce s-a petrecut de când a sosit U cu ai lui, bineînţeles cu multe înflorituri şi exagerări, deoarece le ştiau din mâna a doua, din auzite dela una din femeile Inei care acuma o serveşte pe Ia. Din cei care au mai rămas din palatele din centrul aşezării părăsite, numai Tec o mai frecventează, mai mult din spirit de solidaritate pentru faptul că a fost dat jos şi înlăturat de la conducere de către At. De atunci a prins ură pe el, jurând că se va răzbuna. Văzând că şi Unta nutreşte aceleaşi sentimente, se aliază cu ea, formând un nucleu de rezistenţă împotriva celui mare, dar nu din punct de vedere al reintroducerii libertăţii şi a dreptăţii, ci ca cei ce nu mai sunt în graţiile lui şi nu mai puteau uza de avantagiile ce le-au avut, ceeace în limbajul modern se numeşte dizidenţi, fiind dizidenţii timpului acela imemorial. Din punct de vedere etic şi moral, dizidentul este unul care după ce a servit o cauză nedreaptă pentru o serie de avantagii, cade în dizgraţie fără să mai beneficieze de acestea, dupăce şi-a trădat semenii printre care a trăit; odată ce ţi-ai trădat cauza şi conştiinţa pentru un blid de linte rămâi un trădător, egal din ce punct de vedere este privită problema, indiferent de scuzele ulterioare, quod erat demonstrandum. Dar să revenim la viaţa acestor oamenii din acele timpuri a căror viaţă şi fel de trai nu putem decât să le bănuim, comparându-le cu cele ce se petrec în zilele noastre într-un stil incomparabil mai mare. Azi toate mârşăviile,

crimele şi intrigele sunt mai rafinate şi mai mârşave prin aceea că se petrec sub o mască de perfidie. Homo homini lupus.
Serile, cei trei, Unta, Tec şi Ur I pot fi văzuţi împreună în grota mică la marginea văii în care locuieşte batrânul vraci cu câţiva bărbaţi şi câteva femei bătrâne care nu-şi dau seama ce fac cei ce uneltesc. Sir a încetat să ţină legătura cu bătrânul, aşa că întâlnirile tainice nu se cunosc în grota mare. Dacă U ar fi ştiut de ele, i-ar fi ucis pe toţi fără nici o discuţie şi fără să ţină seama de persoanele în cauză. Dar Ur I nu face numai să uneltească, ci îşi vede în continuare de practicile sale vrăjitoreşti, fiind foarte apreciat pentru asta de către antarieni, care îl vizitează în număr mare, zilnic, pentru a afla viitorul, pentru a vindeca pe bolnavi sau multe altele la care se pricepe de minune, mai ales tinerele fete care vor să ştie în ale dragostei, sunt clientele lui. Din când în când se duc departe, în afara văii, la bătrânul sihastru la care fusese Ina când a fost capturată de U. Bătrânul acesta duce o viaţă solitară şi se spune despre el că are puteri oculte foarte mari. Unii pretind că poate decima o aşezare întreagă numai din privire. De când a murit Ina în mod misterios, cei din anturajul lui Ur I pretind că bătrânul sihastru i-ar fi prezis moartea tragică, dar că ea nu a vrut să ţină cont de sfaturile sale. I s-ar fi spus că un om puternic va pune stăpânire pe sufletul ei, ca apoi s-o ucidă cu mâinile altuia. Aceasta i-ar fi fost spus de Asio zeul răului care se dă drept Us şi care rezidă în U. Deocamdată însă Ur I nu are nici un interes să facă publică această veste, deoarece este sigur că U l-ar ucide fără doar şi poate, aşa că se rezumă doar în a organiza în cele mai mici amănunte asasinarea sa.
Ritit a fost menţinut ca mare preot, în primul rând fiindcă este unicul care cunoaște în detaliu toate ceremoniile, ştiind să le oficieze şi în al doilea rând înlăturarea sa ar da naştere la vii nemulţumiri, ceeace nu este indicat după tensiunile din ultimul timp şi apoi el a dat dovadă de totală supunere, ceeace lui U îi convine de minune. Mai ales când Sir este numit unul din adjuncţii lui At, Ritit este în culmea fericirii şi îşi propune să-l ajute pe marele şef aşa cum a făcut cu fratele lui. Dealtfel el nu este prea convins că U ar fi fost acela care a pus la cale uciderea lui Rit, ci crede că a fost victima unui accident şi apoi este adeptul unei conduceri absolutiste, centralizate la maximum, fiind de foarte multe ori în dezacord cu Rit, care avea vederi mai liberale. Metodele lui U îi plac oarecum şi găseşte că acestea nu pot să ducă decât la prosperitatea celor cărora li se impune un anumit fel de trai, chiar în contra voinţei lor. Ceilalţi patru preoţi de care este înconjurat sunt cu totul insignifianţi, şterşi, pe care nu-i întrebuinţează decât ca ajutoare la oficieri. Doi din ei sunt rude apropiate ale fostelor căpetenii înfrânte de Rit.
Se formează astfel încetul cu încetul în grota mare o nouă adunătură de profitori care nu fac nimica toată ziua, huzurind pe spinarea muncii vânătorilor, a femeilor care lucrează peticele de pământ din vale şi a celor ce le ţes îmbrăcăminţile. Antarienii cunosc o plantă, asemănătoare cu cea culeasă de femeile din aşezarea părăsită, dar ei o cultivă pe petice mici de pământ. Grăunţele culese le sfarmă între două pietre prin lovituri repetate, amestecă făina astfel făcută cu apă şi pun coca pe pietre fierbinţi pe care apoi o mănâncă cu carnea friptă sau crudă, adusă de vânători. Dar, în ultimul timp au adoptat şi grăunţele aduse de cei veniţi care le plac mai mult, nefiind atât de tari după copt. Această treabă este lăsată pe seama femeilor care trudesc din greu ca să obţina slabele recolte, dar totuși suficiente pentru toată lumea acelei epoci în care oamenii erau foarte puţin pretentioşi. ªi apoi ele trebuiau în afară de asta să crească copiii, să se ocupe cu cele necesare traiului, al îmbrăcăminţii bărbaţilor lor şi alte necesităţi. Totul era ca oamenii să-şi menţină viaţa cu

puţinul pe care îl puteau culege femeile, şi dacă îl aveau nu era nici un motiv de nemulţumire, ceeace era cazul în această vale excesiv de bogată. Dar cei din grota mare sunt mulţi, bărbaţi şi femei care trebuie aprovizionaţi cu produse, alimente şi toate cele necesare traiului, ori nemuncind şi huzurind, urmează ca pentru ei să muncească alţii, ceeace înseamnă că ei exploatează munca altora, că trăiesc pe spinarea celor mulţi, cum gândesc unii, dar dacă Us aşa doreşte, aşa să fie, gândesc cei mai mulţi şi continuă încă multe zeci de mii de ani să se lase exploataţi de câţiva şarlatani. Revolte au avut loc în toate timpurile, până în negura cea mai depărtată a omenirii, dar de fiecare dată au învins cei de sus, bineînţeles cu ajutorul acoliţilor lor şi a acoliţilor ai acoliţilor, până când marea gloată de oameni s-a trezit ca în zilele noastre o parte a aşa zisei omeniri civilizate să trăiască în libertate şi democraţie. Dar, din păcate mai există multe exeplare în lumea de azi, de unii care s-au cocoţat în fruntea unor popoare, considerând că numai ei singuri pot dispune asupra lor, dar va sosi timpul când asemenea exemplare să poată fi înlăturate şi puşi să muncească cot la cot cu cei mulţi, cu condiţia ca această trecere să se producă în mod civilizat, fiindcă să nu uităm că sângele sânge cere.
Cei din grota mare au luat exemplul oamenilor lui U şi s-au obişnuit să nu reacţioneze la nedreptăţile care s-au instaurat de la venirea lui. Multe s-au uitat şi aproape în fiecare seară au loc petreceri fără sfârşit, urmate de orgii cum nu s-au mai văzut, toate acceptate tacit de U care, câteodată când are timp, ia şi el parte. Pentru a aproviziona pe aceşti exploatatori au fost organizate grupuri de oşteni care merg prin vale strângând de la oameni toate cele necesare pentru grota mare. Fiecare este obligat să dea o parte din ceeace are. Vânătorile nu mai au loc ca odinioară pentru întreaga aşezare, ci oamenii organizează grupuri, grupuri care aduc carnea necesară pentru a se face faţă cotelor ce trebuiau să le predea, trebuind deci să muncească mai mult, să aducă şi raţia celor din grota mare. Bătrânul Ritit nu vede nimica rău în toate acestea, fiind chiar de părere că acest fel de a se proceda nu-i indisplace lui Us, din contra, de acum încolo trebuie organizată în fiecare an o nouă ceremonie care să întruchipeze actul care dă viaţă omului şi a tuturor fiinţelor vii şi chiar a plantelor. Problema care se pune după ce au venit oamenii lui U este că la ei cel ce le făureşte pe toate este Inti iar aici Us, ori asta trebuie neapărat stabilit, cine este cel ce le făureşte pe toate. Ritit convoacă pentru asta pe batrânii, Sin, Si, Arh şi câţiva din anturajul său. După lungi discuţii se ajunge la concluzia că Us şi Inti sunt aceeaşi persoană, că totul depinde de felul cum se pronunţă, dar având în vedere că cei de aici sunt mai numeroşi este bine să-l numească totuşi Us. Prima ceremonie a ţinut mai bine de trei zile, numai în grota mare, la care au fost aduse şi femei din vale, fără alegere, antariene şi cele venite, ceeace a provocat nemulţumirea unor bărbaţi, însă fără prea mare importanţă. Orgia s-a desfăşurat sub semnul religios în numele lui Us, aşa că nimeni nu a îndrăznit să obiecteze ceva de frica consecinţelor, atât pământeşti din partea celui mare, cât şi nepământeşti, din partea lui Us, prin aceea că cei ce se revoltă împotriva lui nu vor mai merge la el după moarte. Ritit a avut grijă să-i făcă să înţeleagă aceasta. Cu toată bătrâneţea sa patronează ceremonia până la sfârşit. U asistă dar nu permanent, vine şi pleacă, însă pe Ia nu a lăsat-o să ia parte, din motive lesne de înţeles. Dealtfelea ea nici nu ţine să ia parte. Ie în schimb a fost foarte activ în tot acest timp. A adus cu el o mare cantitate din băutura Untei care a provocat tuturor o stare euforică de totală beţie, transformând până în cele din urmă ceremonia într-o adunare scabroasă. Deoarece celor de aici le-a plăcut atât de mult această băutură au plecat în

zilele următoare mulţi bărbaţi din grota mare să caute acele fructe din care se face băutura şi le găseşte, spre marea lor bucurie.
In lunile următoare U este foarte activ. Lasă aproape în întregime conducerea din grotă pe mâna bătrânilor Ritit, Sin şi Si, care între timp s-au împrietenit, iar el împreună cu At şi Arh cutreieră valea în toate direcţiile pentru găsirea unui loc unde să construiască centrul din valea Antari, aşa cum a anunţat. Deasemenea trimite mici grupuri în cercetare prin împrejurirmi şi chiar mai departe să vadă dacă nu cumva îşi fac apariţia şi alţi oameni pe care să-i supună, dar nu ca cei sălbateci pe care i-a învins At. Dar, toate aceste incursiuni nu au dat rezultate şi atunci organizează o expediţie mai mare sub comanda lui Tec, care aflând vestea are mai întâi intenţia să refuze, dar orgoliul este mai tare şi în cele din urmă acceptă, fapt care îl determină să nu mai meargă la adunările din grota lui Ur I. Dacă va avea reuşită se va acoperi de glorie şi atunci va fi din nou apreciat, gândeşte el şi nici nu caută să explice conspiratorilor motivul pentru care nu-i mai frecventează, dar nici nu-i trădează, nu se ştie niciodată, poate odată tot o să aibe nevoie de ei, atitudine specifică lichelelor. În zilele următoare îşi alege un mare număr de bărbaţi, din cei cu care a mers de atâtea ori la vânătoare în absenţa lui U, iar la sugestia lui At ia şi câţiva antarieni. Plecarea are loc într-o dimineaţă frumoasă în prezenţa lui U şi a antarienilor care nu pricep prea bine ce urmăreşts cu asta, deoarece nimeni nu vrea ca peste cei deja existenţi să fie aduşi şi alţii, mai ales că în ultimul timp s-au înmulţit cu oamenii lui U, ceeace dealtfel nu s-a simţit prea mult, dar dacă vor mai veni şi alţii, atunci resursele se vor împuţina repede. Ori, cum această oază bogată se află în mijlocul unei regiuni destul de aride şi sărace, ar însemna să plece în locuri mai îndepărtate să-şi caute cele necesare traiului. În fond însă, nici U nu are intenţia să aducă alţii aici, ci, în caz că i-ar găsi, i-ar supune, păstrându-şi valea bogată Antari ca centru. Itinerarul este ales în direcţia opusă de unde au venit, înspre locuri necunoscute de cei de aici, acolo unde nu au ajuns niciodată pentru a vâna. Oamenii s-au pregătit pentru un drum mai lung. Femeile au confecţionat pungi din piele pentru apă şi alimente. Tec este în culmea fericirii, însfârşit va putea să arate ce este în stare. Grupul său este destul de mare, format din bărbaţi aleşi, printre care şi cei cu care a venit U în valea Antari, deci experimentaţi în asemenea expediţii, mai ales rezistenţi. Spre surprinderea sa i s-au alăturat mai mulţi antarieni care au ţinut să-i însoţească. Cu câteva zile înainte de plecare U l-a învăţat pe Tec cum să umble şi ce să facă atunci când o să întâlnească oameni, iar dacă aceştia vor fi prea numeroşi, atunci să repereze locul, să se întoarcă, iar el va porni personal cu o armată puternică să-i cucerească. Tec este mândru de încrederea care i se acordă, norocul îi surâde din nou. Se va face şi de data asta util, ca atunci când a doborât mamutul, gonindu-i pe ceilalţi care fugeau spre aşezare.

Expediţia lui Tec

În prima zi se umblă mult; trec printr-o regiune aridă, stâncoasă, cu vegetiaţie săracă, iar seara se zăreşte la orizont o dâră verzuie, o regiune încă foarte depărtată. Antarienii care îi însoţesc cunosc locurile, iar la vederea lor se bucură. Povestesc că vin câteodată până aici să vâneze animale mari care mişună la tot pasul, parte din ele periculoase şi de fiecare dată când atmosfera este clară, se vede dâra verzuie la orizont, până unde însă nu au fost niciodată. În acea zi fac popas mai devreme, în jurul lor mişună fel de fel de animale din care unele cu colţi uriaşi, cu aspect fioros, pe care oamenii lui U nu i-au văzut niciodată, dar ei fiind mulţi, nu sunt atacaţi. Câteva din acele cu coarne sunt totuşi vânate pentru provizii, având în vedere că de aici începe necunoscutul pentru ei. A doua zi se umblă aproape neîncetat, se înoptează din nou iar a treia zi spre seară ajung în regiunile care s-au văzut de departe. Se face tabără între cele două regiuni şi dimineaţa marele grup pătrunde în iarba înaltă care ţine cât se vede cu ochii. Peste puţin timp aproape că nici nu mai pot fi văzuţi. Un moment Tec se sperie să nu devină periculos în cazul unui atac prin surprindere de către oameni sau fiare, dar așa ceva nu are loc. Se înaintează încet în grup compact; iarba după ei călcată în picioare formează o dâră lată, se dau ordine precise ca niciunul să nu se depărteze prea mult să nu atragă fiarele sălbatice care fug din calea unui număr aşa de mare de oameni gălăgioși, atacând totuşi pe răzleţi. Spre prânz se face un mic popas, se duce un grup să vâneze pentru reînprospătarea alimentelor care încep să se strice, se strânge apă de prin bălţile limpezi care le apar în

drum, iar seara se face din nou tabără pe o ridicătură de unde se poate vedea la o oarecare distanţă. Se aprinde un foc mare în centru de către antarieni care cunoşteau facerea lui prin frecare, ceeace oamenii lui U nu ştiau încă. Spre marea disperare a lui Tec şi a oamenilor care sunt zgâriaţi şi parte chiar răniţi de unele plante cu frunze ascuţite şi tăioase care le-au tăiat pielea. La unii încep rănile să se umfle şi să doară, dar spre norocul lor au câţiva prin pungile lor ierburi care vindecă, din cele culese de femei, pe care le-au luat cu ei. Se mai stă aici un timp pentru odihnă şi îngrijirea celor bolnavi, iar apoi se porneşte din nou. Se pătrunde într-un teritoriu mai arid şi se merg alte şase zile, înaintându-se destul de încet, dar în una din zile când cu toţii sunt la capătul puterilor, avandgarda ajunge într-un loc unde se zăreşte o vale lungă cât se vede cu ochii, înconjurată de păduri fără sfârşit. Bucuroşi, primii care ajung aici scot strigăte de fericire. Tec aleargă imediat într-acolo şi începe din nou să spere. Mai ales în ultima zi a avut necazuri cu unii din ai săi şi cu câţiva antarieni care au cerut întoarcerea. S-a purtat aspru cu ei, cu efect, însă nu a cutezat să întrebuinţeze metodele lui U, din teamă de a pierde parte din ei. Dar acuma după ce au parcurs lunga câmpie aridă, spiritele se mai liniştensc, însă în faţa lor se află un necunoscut şi mai mare în care vor pătrunde, deoarece niciunul din ei nu au ajuns vreodată atât de departe. Este adevărat că nu au avut de suferit din partea fiarelor, fiindcă sunt mulţi şi gălăgioşi. Dar, oamenii sunt obosiţi şi cu corpurile rănite. Se cere deci o oprire mai îndelungată pentru refacere, înainte să pătrundă în aceste regiuni împădurite. Seara Tec comandă tabără, trimite mai multe grupuri la vânatoare şi în căutare de apă, iar cei rămaşi pregătesc terenul pentru o şedere mai îndelungată. Vânătorii se întorc cu prăzi bogate şi cu vestea că în apropiere se găsesc izvoare cu apă rece şi bună de băut. Se aprind focurile care luminează valea în jos şi se pun sentinele în patru colţuri. După o odihnă de câteva zile se porneşte iar la drum. La început Tec este descumpănit, neştiind în ce direcţie să pornească. Nu mai poate uza de cunoştiinţele antarienilor, fiindcă niciunul nu a mai fost prin aceste meleaguri, aşa că cel mai bun lucru este să meargă pe firul văii unde curge un râu. Uitându-se în jos vede că pe măsură ce avansează, valea se lărgeşte. Din când în când apar prăpastii care brăzdează valea de la un capăt la altul. Imense turme de cornute, animale răpitoare şi pomi cu fructe bune de mâncat sunt la tot pasul. Valea este mai largă ca Antari, mărginită cu păduri cât vezi cu ochii, deci cel mai bun lucru este să meargă dealugul văii, ocolind prăpastile. A doua zi grupul coboară o prăpastie nu prea adâncă care dă în vale mai departe, oamenii trebuind să umble în fir lung ceeace îi răsfiră pe o distanţă mare, dar ei sunt mulţumiţi, deoarece valea seamană cu valea lor Antari. Panta devine din ce în ce mai abruptă iar spre seară ajung în fundul văii unde curge un râu cu o apă rece şi limpede. Regiunea este încântătoare, ziua nu este nici prea cald, nici prea rece, iar noaptea temperatura plăcută. Au trecut atâtea zile de la plecare şi nu au întâlnit nici ţipenie de om. Numai păduri, preerii şi prăpăstii stâncoase, iar peste tot mişună animale mari şi mici, dar Tec nu se lasă, dacă U are încredere în reuşita lui, trebuie să nu-l dezamăgească. Va merge atâta până o să întâlnească oameni, chiar de ar trebui să treacă multe apusuri şi răsărituri de soare.
În zilele următoare se umblă pe firul văii care coboară lin, iar din când în când sunt obligaţi să coboare prăpăstii nu prea adânci dar stâncoase. Până în cele din urmă valea se deschide iar larg şi în faţa lor apare o câmpie cât vezi cu ochii, cu iarbă maruntă. Din loc în loc pasc imense turme de animale cu coarne, din acelea care dau lapte, lafel ca cele din Valea Antari, brăzdată de fiare sălbatice şi mii de animale mici. Râul mititel la început, se măreşte pe măsură ce străbate câmpia, alimentat de râuleţe mărunte care vin dinspre

dealurile din jur. Aici se face o nouă haltă de două zile pentru refacere, ca apoi să se pornească din nou la drum, la întâmplare, dar mereu înainte. Tec a învăţat de la bătrânii Sin şi Si că o anumită luminiţă pe cer nu se mişcă niciodată, de care te poţi folosi pentru orientare; ţine minte că i-a spus chiar dacă îi urmezi calea, având-o mereu înainte, poţi veni înapoi întorcându-te cu spatele la ea. De fapt aşa a şi procedat de când au intrat în regiunile complet necunoscute de ei şi de antarieni. Nici n-a observat prea bine că vegetaţia s-a schimbat în ultimele zile, că animalele nu mai sunt aceleaşi, iar serile aerul este mai rece, fapt ce-i determină să doarmă băgaţi unul în altul, să se acopere cu blănurile animalelor vânate, care nu mai sunt aruncate, ci luate pentru acest scop. Tec observă că punctul luminos de pe cer după care se dirijează se găseşte drept spre partea opusă a capătului văii, deci trebuie să strabată câmpia care se întinde în faţa lor.
În prima zi după o pauză mai lungă, vremea este frumoasă şi merg mai mult ca în oricare din zilele de la plecare. Uitându-se înapoi deabea se mai văd munţii pe care i-au părăsit, însă a doua zi de dimineaţă se iscă o furtună extrem de puternică, pe neaşteptate. Torente de apă curg de sus, iar tunetele şi fulgerele completează vacarmul. Oamenii se trântesc la pământ, se acoperă fiecare cu ce are, dar inutil, apa se ridică formând băltoace mari, destul de adânci. În mintea lor este zeul Us care îi anunţă că au ajuns prea departe. că ar fi bine să se întoarcă. Pedeasupra când totul încetează oamenii sunt uzi şi o deznădejde cumplită îi cuprinde, aerul s-a răcit simţitor ceeace face să tremure de frig. Tec este totuşi convins că cel mai bun lucru este să meargă mai departe, dar unii murmură cerând întoarcerea, însă peste un timp când apare din nou soarele, oamenii se mai încălzesc şi spiritele se liniştesc. Din josul câmpiei bate un vânt puternic rece. Ziua se fac opriri scurte, doar atâta cât să mănânce şi să se odihnească, iar serile se alege tabăra la adăpostul unor copaci sau ridicături de pământ care se găsesc peste tot. Nopţile sunt friguroase, ceeace provoacă acestor oameni de climă caldă chinuri în plus. Se fac mereu focuri în jurul cărora se strâng unul lângă altul. Pe măsură ce trece timpul Tec disperă şi el. sunt plecaţi de mult, nici el nu mai ştie câte răsărituri şi apusuri de soare au trecut şi tot nu au dat încă de ţipenie de om. Peste tot numai animale pe care nu le-au mai văzut şi pedeasupra nopţile devin din ce în ce mai lungi iar zilele scad, ceeace îi înspăimântă pe toţi. Unii susţin că Us s-a supărat pe ei, vrând să-i ducă în întunerec, ceeace provoacă noi nemulţumiri. Noroc însă că zilele sunt călduroase. Dar pedeasupra mor mai mulţi din ei de boli şi oboseală. Morţii sunt pur şi simplu lăsaţi pe loc, pradă fierelor. Până la urmă oamenii încep sa dispere şi Tec trebuie chiar să înfrunte un început de revoltă. Când se prezintă în faţa sa mai multi bărbaţi cu bâte, vociferând, se sperie, dar la strigătele sale apar alţii care nu s-au desolidarizat niciodată de el, formându-se două grupe opuse. Ceilalţi privesc atenţi la ceeace va urma. Unii sunt pentru Tec, dar cei mai mulţi doresc tainic ca toată această călătorie inutilă să se isprăvească. Mai întâi caută să lămurească lucrurile cu blândeţe, le explică revoltaţilor că nu este bine ce fac, că tocmai acuma în aceste locuri neprimitoare nu este indicat să fie dezbinaţi, dar inutil, unul din ei se îndreaptă ameninţător spre el vociferând, cerând imediata întoarcere. Văzând că nu o poate scoate la capăt, se înfurie pentru prima dată peste măsură, simte cum i se urcă sângele la cap şi fără să-i mai pese de siguranţa sa, apucă bâta şi cu o lovitură puternică îl răpune pe revoltat. Ceilalţi sar la el, dar adepţii săi sunt mai iuţi. După o mică încăerare, atacatorii sunt înfrânţi şi imobilizaţi. Pentru a arăta tuturor ce vor păţi cei care ar căuta să procedeze lafel, cheamă oamenii să facă roată în jurul lui, lovind în încă doi revoltaţi cu putere fără însă să-i ucidă, ceeace de data asta are un efect pozitiv. Oamenii se retrag,

parte aprobând gestul, iar alţii murmurând, principalul fiind că s-a dat un exemplu. Cadavrul celui ucis este aruncat în râu şi totul reintră în normal. Pentru a le arăta că nu le doreşte răul, că şi el este obosit şi agasat de situaţie, comandă un popas de mai multe zile. Dealtfel asta a fost şi intenţia lui iniţială, deoarece în faţa lor începe o nouă regiune deluroasă cu păduri nesfârşite, cu arbori necunoscuţi lor. Peste tot mişună animale mari cu păr lung şi coarne, care atacă oamenii, putând să-i omoare dintr-o singură lovitură cu capul. Fiindcă au carnea foarte bună de mâncat, se porneşte zilnic la vânătoarea lor în grupuri mari. Oamenii fac roată în jurul câte unuia care se rătăceşte de turmă şi prin împunsături de suliţă îl răpune. În afară de acestea întâlnesc urşi imenşi cari trăiesc în grotele dealurilor din prejur, porci mistreţi şi alte animale care în locurile de unde au plecat nu se găsesc. Toate au o carne foarte bună, iar din pieile lor sunt confectionate nişte opinci şi un fel de haine, care să-i apere de frigul nopţilor.
Peste o săptămână se porneşte din nou la drum, înspre direcţia unde se vede pe cer luminiţa. Nici aici nu dau de oameni, cu toate că regiunile sunt bogate şi nu ar fi dus lipsă de nimica, dar frigurile nopţilor îi face pe oemenii noştri să sufere cumplit, unii îmbolnăvindu-se, slăbind din puteri pe zi ce trece, ceeace îl îngrijorează pe Tec, fiindu-i teamă să nu rămână până în cele din urmă fără oameni. Bărbaţii aceştia nu se pricep prea bine să-şi confecţioneze din blănuri îmbrăcăminte ci se înveleau cu ele pur şi simplu peste umeri, aşa crude cum auf fost belite de pe animal. Fac la mijlocul lor găuri, apoi le leagă de mijloc cu coajă de copac. Dar nimica nu-l sperie pe Tec în faţa ambiţiei sale de a reuşi. Trebuie neapărat să găsească şi alţi oameni în aceste locuri, fie ce o fi, căci altfel ar fi totul inutil şi ar apărea în faţa lui U ca un incapabil, dacă s-ar mai întoarce vreodată. A ajuns astfel la concluzia că este mult mai bine să se afirme prin acte de bravură, aşa cum a făcut când a răpus un mamut, decât să uneltească în compania unei femei şi a unui bătrân. Aceste gânduri îi dau noi puteri, mai ales în ultimele zile când ajunge şi el la concluzia că ar fi poate mai bine să se întoarcă în loc să piară în aceste locuri în compania a sute de duşmani. Pentru a nu mai avea neplăceri le vorbeşte oamenilor spunându-le cuvinte de încurajare, explicându-le că tot ceeace se întreprinde este în folosul lor, că cel mare ştie ce face, că în definitiv ei nu au dreptul să discute dispoziţiile lui, el care este fiul lui Us pe pământ, sau să se opună voinţei lui, prin intermediul căruia îşi spune cuvântul Iane sau Us pentru antarieni, atotfăcătorul şi ca să întărească mai mult cele spuse, organizează o ceremonie de mulţumire, aşa cum o făceau bătrânii Sin şi Si. Se aprinde un foc mare şi în bătăile ritmice ale tam-tam-urilor ţopăie toţi în jurul său, cântând imnuri de slavă. Antarienii care nu cunosc scest rit îi imită în credinţa că se roagă acelei forţe superioare care le făureşte pe toate şi pe toţi. În felul acesta fiecare este mulţumit şi convins, inclusiv Tec, că de acum încolo Iane sau Us îi va păzi, după cum este antarian sau din oamenii lui U.
Din ziua aceea grupul umblă mai bine, percurgând zilnic distanţe mari. Aerul devine din ce în ce mai rece. iar vântul bate din când în când din direcţia spre care merg. În una din dimineţi Tec aude în culcuşul pe care şi l-a făcut pe care nu l-a părăsit încă, mult zgomot şi ţipetele unora din oamenii săi. Când scoate capul afară rămâne pur şi simplu stupefiat. Totul este alb iar din cer coboară încet, legănându-se bucăţele de albeaţă, care când ating faţa sau mâna unui om dispar, prefăcându-se în picături de apă. Omanii îşi dau cu pumnii în piept, se aruncă în genunchi, ridică privirile spre cer şi îşi apleacă fruntea până la pământ. Nici el, temerarul Tec nu ştie ce să creadă. Nu cumva s-a supărat Iane pe ei, trimiţându-le albeaţa asta pe care nu o pot atinge, fără să dispară. Oamenii nici nu au mai

avut timp să se revolte, atât de speriaţi sunt. Dar, spre fericirea lor, bucăţelele albe şi reci încetează să mai cadă, dispărând şi de pe pământ. În scurt timp totul ia iarăşi un aspect normal. Tec nu mai are curajul să comande o nouă pornire, ceeace face să rămână în aceste locuri mai multe zile. Dar, până în cele din urmă va trebui totuşi să ia o hatărâre, deoarece aici nu pot sta, aceasta neavând nici un rost şi apoi aerul rece îi îmbolnăveşte pe mulţi, făcându-i inapţi chiar pentru vânători de scurtă durată, la animale mici. Când să ia o hatărâre se iveşte un alt necaz. Câţiva din oameni se îmbolnăvesc atât de tare că nici vraciul luat cu ei nu poate să le mai ajute şi spre seară îşi dau duhul. Noaptea îi urmează alţii, iar cei rămaşi sănătoşi cad într-un fel de apatie, nici nu se revoltă şi nici nu cer plecarea. Stau aşa parcă blegiţi, cu privirile în depărtare, fără să fi văzut ceva special. Boala se întinde repede, în fiecare zi mor câţiva. dar, spre nocorul lor vraciul salvează situaţia. Obsearvă că cei bolnavi se plâng de dureri cumplite în spinare, că aceştia sunt cei care dorm noaptea cu faţa la foc. După părerea sa, pe care o împărtăşeşte şi Tec, aceasta se datoreşte faptului că Us îşi arată dezaprobarea că s-au avântat până aici, trimiţându-le bucăţelele albe şi reci care lipindu-se de spinările lor descoperite le provoacă durerile din care se trage moartea. Dacă Tec nu va lua măsuri, atunci Us îi va lua pe toţi la el. ªi cum vraciul este antarian, îi explică că este neapărat necesar ca unul din ei să fie trimis prin intermediul focului la atotputernicul pentru a-l îmbuna. În culmea disperării Tec se lasă totuşi repede convins, mai ales că şi el a simţit odată durerea în spinare, aducătoare de moarte, dar dormind mereu în mijlocul cetei, focul nu l-a ars prea mult în spinare. Se hotăreşte deci ca în seara zilei să aibe loc ceremonia, dar înainte de asta ordonă la sugestia vraciului, ca focul să nu se mai facă în centru ci roată în jurul aşezării unde se înoptează, în aşa fel ca bucăţelele albe să nu poată atinge spinările oamenilor. Deasemenea se construiesc colibe din crengi de copac, acoperite cu crengi cu frunze mici, deoarece prin aceste locuri nu se găsesc din acelea mari cum sunt în locurile din care au plecat, putându-se face din două trei un adăpost foartre bun. Această măsură salvează situaţia fiindcă îi fereşte de frigul nopţii, dar în mintea lor numai sacrificiul uman i-ar putea salva.

Tec, după un moment de gândire acceptă ideea vraciului şi este de părere ca unul foarte bolnav să fie trimis la Us. Anunţă deci pe toţi că se va face o rugă către atotputernicul. Seara se aprinde un foc mare în centru, iar în tam-tam-urile ritmice ale tobelor, cei care mai sunt în stare ţopăie fără convingere în jurul focului, implorând bunăvoinţa celui de sus. Faptul că unul bolnav va fi trimis la Us pentru unii şi Iane pentru alţii este ţinut secret până în ultimul moment. Pentru a reuşi, Tec îşi face câţiva complici, lansând zvonul că va trimite pe unul din ei la cel care le-a făcut pe toate să ceară ajutor, însă nu spune sub ce formă. Când dansul este în toi, însă nu prea furtunos, se duce însoţit de cei care s-au oferit să-l ajute, apucă pe unul care zace şi pare mai bolnav ca ceilalţi, care deabea se mai poate ţine pe picioare, lipsit aproape complet de conştiinţă. Acesta nu opune nici cea mai mică rezistenţă iar când ajung cu el în faţa focului, vraciul se aruncă în genunchi, ridică mâinile în sus, se apleacă până atinge cu fruntea pământul, apoi se îndreaptă spre cel bolnav care nici nu-şi dă seama prea bine ce se petrece cu el, îl împunge cu o suliţă în dreptul inimii şi-l azvârle în văpăile focului. Totul s-a întâmplat cu atâta repeziciune, că sacrificatul nici nu a avut timpul să ştie ce se întâmplă cu el. Dealtfel era atâta de bolnav că nu mai avea decât maximum o oră de trăit. Ceilalţi continuă să ţopăie cu frenezie, iar oamenii lui U care nu erau obişnuiţi cu sacrificii umane rămân oarecum şocaţi. Li se explică totuşi că în felul acesta cel ars merge la Iane unde va cere

ca bolile să-i lase în pace. A doua zi nu moare nimeni, dar nici mai departe nu se poate încă merge, spre disperarea lui Tec. Dealtfel vremea se înrăutăţeşte şi începe din nou să ningă. Împreuna cu vraciul, pe care îl ţine în permenenţă lângă el, organizeaza cu ajutorul oamenilor colibe trainice şi strânge cantităţi mari de lemne pentru întreţinerea focurilor care în credinţa lor îi apără de moartea fulgilor albi, prin aceea că ele dispar în preajma lor, dar mai ales că cel saceificat a ajuns acolo unde trebuie. Peste câteva zile până şi cei mai bolnavi se simt mai bine, dar oamenii stau tolăniţi în culcuşurile lor, acoperiţi cu blănuri, tremurând de frig. Din când în când ies numai pentru nevoi şi întreţinerea focurilor. Până la urmă se isprăvesc proviziile şi apa din băşicile din piele. Tec formează la repezeală un grup mai mic, din cei mai rezistenţi, cu care pleacă el însuşi la vânătoare, însă se întoarce cu atâta cât putea duce, insuficient pentru toţi, ceeace provoacă din nou nemulţumiri. De data asta înţelepciunea sa linişteşte spiritele. Nevoia l-a învăţat în ultimul timp, că trebuie să aibe o atitudine împăciuitoare faţă de oameni, dacă vrea să scape, mai ales că majoritatea sunt în culmea disperării din cauza situaţiei în care se găsesc. Dealtfel nu au încetat nici o clipă să creadă că bucăţile albe care cad din cer sunt trimise de atotfăcătorul ca să-i pedepsească, iar serile pot fi văzuţi în jurul focului, aplecându-se de mai multe ori până ating cu fruntea pământul, invocându-l pe Us sau Iane, în speranţa că-i va ajuta. Până la urmă Tec este hotărât să găsească o cale să iasă din impasul în care a intrat. Zilele trec, zăpada se depune pe pământ, tălpile le dor când ating recele ei şi nici o şansă nu se arată. Nu este mai puţin adevărat că şi el este convins că au fost pedepsiţi de Iane, totuşi este hotărât să facă în aşa fel să scape din încurcătura în care a intrat, fără a se simţi vinovat de ceva, atât faţă de aceşti omani cât şi faţă de U când se va întoarce. Împreună cu vraciul lansează zvonul că i-a apărut în vis cel care le face pe toate, anunţându-l că sacrificiul a ajuns la el şi i-a spus că oamenii nu vor să piară, că au pornit să afle alţi oameni pe care nu-i cunosc, că toate acestea se fac din voinţa lui U, reprezentantul său pe pământ. Vraciul povesteşte asta primului întâlnit, atrăgându-i în acelaş timp atenţia să nu sufle nici o vorbă, ştiind că acesta va face tocmai contrarul. Astfel, până seara toată lumea cunoaşte secretul, dar nimeni nu îndrăzneşte să-l spună pe faţă, deoarece imediat ce unul a spus-o altuia i-a atras şi atenţia să nu o transmită mai departe. Tec constată că invenţia a avut efect. La rândul său multumeşte seara atotputernicului că l-a inspirat şi viaţa începe să pulseze aproape normal. Încetul cu încetul încep oamenii să se descurce, sunt oameni doar. Deoarece nu le mai cade totul în braţe, fără prea multă muncă, ca în regiunile calde de unde vin, unde nu trebuiau să gândească prea mult. Pentru a supravieţui trebuie să-şi pună gândirea în aplicare, cum să facă să se ferească de frig, cum se confeţionează îmbrăcămintea din blănurile animalelor vânate, nu numai să te înveleşt în ele. Unul din ei ştia că unele femei întrebuinţează oase subţiri care la un capăt sunt găurite, în care se introduc piei tăiate subţire cu care se ansamblează blănurile care acoperă atât corpul cât şi mâinile, care se imbracă peste cap, dar asta nu este totul, vor mai avea de multe ori ocazia să-şi pună creerul la încercare pentru a nu muri pur şi simplu din cauza bucăţelelor albe care cad din cer. Apoi după un timp nu mai au plăcere să mănânce carnea crudă ci numai friptă la focurile care ard în permanenţă, ceeace dealtfel nu era ceva nou, fiindcă atât antarienii cât şi cei ai lui U cunoşteau această metodă de a frige carnea.

Tec îşi dă din ce în ce mai mult seama că pe măsură ce trece timpul pierde orice posibilitate de a continua expediţia, deoarece vremea se răceşte, iar bucăţelele acelea albe cad aproape zilnic, fără să mai dispară când ating pământul, ca până în cele din urmă să

îmbrace întreg peisajul într-o mantie albă care se îngroaşe pe zi ce trece. Oamenilor nu le mai este frică şi pun mâna pe zăpadă fără reticenţe. Nu s-au mai îmbolnăvit şi niciunul nu a mai murit din cauza lor. Cu boala care a bântuit cu multe zile şi nopţi în urmă au pierit apropape treizeci de oameni, destul de mulţi pentru numărul lor. Hrana li se compune numai din carne, verdeaţă nemaifiind de la o vreme. Până și copacii și-au pierdut frunzele, ceeace le nedumireşte la culme, dar în fond nu-şi mai fac probleme, devreme ce nu li se întâmplă nimica rău din asta. Cel mai bun lucru este să aştepte să vadă ce va urma, ceeace şi fac neavând încotro, cu toate că unii mai sunt de părare să se întoarcă în Valea Antari. Revolte nu mai au loc, deoarece cu toţii consideră că acestea nu pot decât să le ducă la o pieire sigură, singurul lucru este să se ţină uniţi în jurul lui Tec, care este reprezentantul celui mare. Oamenii nici nu-şi pot închipui cât de mult au înaintat spre nord. Pe nesimţite au ajuns până în regiunile cu climă mult mai rece, unde diferenţa dintre vară şi iarnă este mai mare, ceeace înseamnă că au avansat în jur de o mie de kilometri, zece grade latitudine. Spre norocul lor însă nu sunt prea la nord; aici iarna nu ţine prea mult căci în curând zăpada se topește sub bătaia fierbinde a razelor solare. Deocamdată zilele calde alternează cu cele reci şi din când în când cad fulgi de zăpadă care de data asta se topesc repede.
După o şedere multe nopţi şi zile, găseşte Tec că în fine a sosit momentul să pornească mai departe. Nu are curajul să ia altă direcţie decât luminiţa de pe cer care i-a călăuzit până acuma, în momentele când a fost vizibilă, deoarece simţul orientării nu le este prea dezvoltat, în primul rând fiindcă niciodată când erau încă nomazi nu mregeau într-o anumită direcţie cu scopul de a reveni la locul de plecare, ci hoinăreau pe unde apucau, fără să le fi păsat pe unde trec şi fără să fi avut un interes mai mare sau mai mic pentru un anume loc. Cu toate acestea din tribul din care face el parte, precum şi cei iniţiali care l-au adoptat pe U nu au ajuns niciodată atât de departe, spre nord, ceeace se poate compara cu marile expediţii de descoperire din perioadele istorice. O întâmplare cu totul ieşită din comun face ca Tec să fi trecut printr-o limbă destul de îngustă de pământ, formată în urma unei mişcări tectonice recente, prin care nu au mai trecut oameni niciodată până acuma. Nu şi-au dat seama de asta, fiindcă nu au zărit marea şi nici nu au simţit prea mult schimbarea climei, decât atunci când vremea a trecut spre iarnă şi a căzut prima zăpada. Acuma se află destul de adânc în interiorul noului pământ pe care au călcat. Tec pregăteşte plecarea încă de câteva zile. Trimite vânători după pradă, umple băşicile cu apă, confecţionează altele noi, iar în ziua hotarâtă trece toate în revistă, constatând că nu i-a scăpat nimica. Cu toată bucuria plecării are o nedumerire şi o uşoară nelinişte îşi face loc în sufletul său. Noaptea a dormit puţin, s-a gândit la drumul pe care îl vor parcurge şi la un moment dat aude zgomote ciudate în jur. Iese din coliba lui din frunze şi crengi dar nu vede nimica suspect, ceeace îl face să creadă că a fost pradă unei halucinaţii din cauza oboselii. Cu toate acestea neliniştea care a pus stăpânire pe el nu-l părăseşte şi ca să nu provoace nelinişti nu spune la nimeni nimica, nici chiar vraciului. Simte ceva în jur, ceva ce parcă îi obsearvă. Totul este pregătit de plecare, oamenii s-au sculat în picioare şi Tec se mai uită odată roată dacă nu cumva a uitat ceva, când deodată tresare. Vede în frunzişul de alături o figură umană, bizară, cu barbă lungă, care dispare tot atât de repede cum a văzut-o. Nu, de data asta nu s-a înșelat în nici un caz, a fost ceva real. Oamenii îi obsearvă tulburarea, vraciul îl întreabă dacă nu cumva este bolnav, dar el îşi revine repede, comandă plecarea fără să comenteze evenimentul şi întreaga hoardă o porneşte la drum, în dezordine. Se merge mereu înainte, pâna îşi vor atinge scopul, indiferent cât

timp ar dura aceasta. Tec se uită din când în când atent în jur, scrutează zarea, dar nu mai vede nimica. Deci sunt oameni pe aici, care îi observă pe ascuns, urmărindu-le orice mişcare, iar dacă nu se arată înseamnă că au intenţii rele. Ideia îi vine într-o clipită. Speriat comandă imediat oprirea, spre surprinderea tuturor şi orânduieşte patru grupuri de bărbaţi curajosi care să umble una în faţă, alta în spate iar la dreapta şi la stânga câte una, la o oarecare distanţă de grosul grupului. Aceştia au sarcina ca la cel mai mic pericol care s-ar ivi să dea imediat alarma şi să se angajeze în luptă pâna vor veni şi ceilalţi. Toţi se arată uimiţi de această măsură şi o uşoară nelinişte îi cuprinde. Vraciul care a simţit o schimbare la Tec îi atrage atenţia că nu procedează bine, că dacă are unele temeri să le spună pe faţă, ceeace îl convinge şi povesteşte ce a văzut. Constată că vraciul a avut dreptate, deoarece fiecare caută sa fie cât mai atent, făcând în felul acesta şi mai greu un atac prin surprindere. Noaptea se face tabără lângă o stâncă parcă ieşita din pământ, foarte idicată. Se postează în jur sentinele care se schimbă din când în când. Noaptea decurge fără incidente. Ţn orice caz lui Tec i se pare foarte bizară această poveste. Dacă îi urmăreşte, dece nu se arată ? şi dacă au intenţii bune, dece procedează aşa ? Nu cumva sunt atraşi fără să ştie într-o cursă ? Da, este mai bine să nu pornească mai departe până nu se convinge despre ce este vorba, însă nu-i vine în minte că şi cei de aici aşteaptă să vadă ce au aceşti noi veniţi şi-şi pun aceleaşi întrebări, pe drept cuvânt. Pune deci să se organizeze tabăra în jurul stâncii care este cum nu se poate mai indicată în caz de atac, indiferent din ce direcţie ar veni. Îşi formează un grup din oamenii cei mai puternici şi bine înarmaţi şi pleacă în fruntea lor în recunoaştere. Le atrage atenţia celor rămaşi să nu facă nici o mişcare fără el, căci dacă ar porni singuri, fără el, ar intra în pericole atât de mari, încât i-ar putea duce pe toţi la pieire, mai ales că şi cei câţiva care se pricepeau la recunoaşterea itinerariilor îi ia cu el. Îl lasă în loc pe vraci, învestidu-l cu toate puterile. Micul grup format din vreo treizeci şi ceva de oameni porneşte la drum. Îşi propun să umble cu multă atenţie, nu toţi într-un grup compact, ci oarecum mai dispersaţi, în aşa fel ca o mare fâşie de teren să fie explorată. În primele ceasuri nu apare nimica suspect şi Tec este pe punctul de a da ordinul de înapoiere la ceilalţi, când deodată rămâne locului, vede la picioarele sale o bucată de os şlefuit pe care îl recunoaşte ca un vârf de lance; deci, oamenii sunt prin apropiere şi nu vor să se arate; o bucurie îi cuprinde sufletul, deci a învins, i-a găsit pe cei mult căutaţi. Strânge imediat pe toţi şi se înapoiază în tabără. De data asta nu ţine sercretă descoperirea, spunându-le la oameni că şi-au atins scopul, că aceste meleaguri sunt locuite, dar că nu vor să se arate fiindu-le probabil teamă de ei. Vestea îi bucură pe toţi, mai ales că nu se merge mai departe, ci se pregăteşte de tabără pentru o vreme mai îndelungată. Tec vrea cu tot dinadinsul să intre în legatură cu ei, să vadă ce fel de oameni sunt şi dece se ascund; şi, deodată îl cuprinde o teamă cumplită. Nu cumva vor fi atacaţi prin surprindere ? Acest gând îl frământă peste măsură, ca până la urmă să-l obsedeze. De frică nu mai trimite grupuri mici la vânătoare ci le organizează când este nevoie cu toată lumea, iar în jurul locului în care s-au aşezat pune să se construiască o ridicătură din bolovani luaţi de pe stâncă. Serile fiind destul de reci, focul arde în permanenţă, iar noaptea pune străji duble. Din când în când se duce în vârful stâncii care nu este prea înaltă, de pe care se vede destul de departe, ca să scruteze zarea. Mirarea lui creşte pe zi ce trece deoarece nici urmă de om, parcă au intrat cu toţii în pământ, sau ca şi cum totul a fost închipuire. Nu mai înţelege nimica din tot ce se petrece, ce urmăresc şi ce vor ? Este sigur că nu sunt departe, că în permanenţă sunt observaţi de multe perechi de ochi. Disperarea îl cuprinde din nou când oamenii încep să murmure,

considerând că au fost înşelati în mod voit. În mintea sa trec fel de fel de soluţii cum să iasă din impas, iar în cele din urmă se hotăreşte la o decizie curajoasă, fără să ţină seamă de faptul dacă va place sau nu oamenilor. A doua zi comandă deci plecarea. La început unii murmură, dar la hotarârea lui nu au îndrăzneala să se opună pe faţă.
Peste câteva ore întregul grup se află iar la drum, tot în direcţia de unde se vede seara liminiţa pe cer. Tec umblă în frunte, încojurat de câţiva oameni şi vraci, uitându-se cu multă atenţie în jur. Regiunea are un relief foarte variat, cu dealuri mărunte, acoperite cu păduri mici cu arbori scunzi şi din când în când pâlcuri de arbuşti, ceeace reduce vizibilitatea. I se pare în permanenţă că în spatele acestor pâlcuri mişcă grupuri mici de oameni gata să le sară în spate, dar nu îndrăzneşte să cerceteze terenul mai îndeaproape pentru a nu da ocazia unor atacuri neaşteptate. Seara se face tabără în plin câmp, departe de orice arbore sau boschet. Oamenii au simţit ceva şi-şi arată din nou nemulţumirea faţă de aceste precauţii pe care le consideră inutile. Tec îşi alege locul de dormit în marginea aşezării, să poată surprinde orice zgomote sau mişcări. Nu se culcă odată cu ceilalţi, plimbându-se îngrijorat în toate părţile. La un momet dat are impresia că a dat greş, că nu se vor mai întoarce niciodată în Valea Antari şi nu numai atâta, crede că acţiunile sale vor duce la pieirea atâtor oameni. Când îşi face socoteala de cât timp sunt plecaţi tresare, sunt o perioadă de ploi şi una de uscătură, după calculele Văii Antari, dar având în vedere că aici domneşte altă climă nici nu mai poate socoti timpul. În orice caz, după atâtea răsărituri şi apusuri de umblat trebuie să fie foarte departe şi nici nu ştie dacă ar putea găsi drumul la întoarcere. Totuşi această temere nu-l îngrijorează prea mult, fiindcă are încredere în capacitatea sa de recunoaştere a locurilor pe unde a trecut, precum şi urmele fostelor tabere. Însă, până în cele din urmă deznodământul nu se lasă prea mult aşteptat, deoarece şi răbdarea locuitorilor din aceste meleaguri a fost pusă la grele încercări.
În una din seri, pe când se plimba îngândurat, Tec vede în lumina reflectată de unul din focurile taberii, câteva umbre de oameni mărunţi care se furişeaza fără zgomot dela un boschet la altul şi, fără să-şi dea seama, se pomeneşte alergând într-acolo strigând de bucurie. Parte din oameni se iau după el, crezând că-i pândeşte un pericol în acea parte. Totul s-a petrecut atât de repede, că vizitatorii nu au avut timp de data asta să se facă nevăzuţi. Unul din ei rămâne între arbuşti şi se trânteşte la pământ când vede că este descoperit, ceilalţi au timpul să fugă în direcţia pădurii. Tec nu l-a pierdut din ochi din momentul când l-a zărit; intră ca o săgeată în pâlcul de arbuşti, oprindu-se drept în faţa omului culcat cu faţa la pământ, tremurând de frică, neavând nici măcar curajul de a ridica capul, atât de speriat este. Tec simte cum îi creşte inima, va putea în fine să afle unde se ascund ceilalţi, câţi sunt şi dece au procedat în felul acesta de neînţeles. Îl apucă pe prizioner cu brutalitate de braţ şi-l ridică în sus, răsucindu-i mâna la spate. Acesta scoate un urlet de durere şi se aşeaza în genunchi în faţa sa. Cei care îl acompaniază se uită cu interes la făptura care a apărut în faţa lor. Omul este de statură destul de scundă, cu pieptul foarte larg şi puternic, capul mare, sau cel puţin pare mare din cauza bogatului păr murdar şi neîngrijit care îi împodobeşte ţeasta, împletindu-se cu barba tot atât de soiaoasă şi lungă, încât privindu-l de aproape în întunerecul care s-a lăsat nu poţi şti aproape care este obrazul şi care ceafa, numai ochii îi strălucesc în orbite. Mâinile sunt lungi faţă de mărimea corpului, cu palme puternice, muncite. Dar, în afară de aspectul hidos care i-a făcut pe toţi să încremenească, cel mai mult le miră îmbrăcămintea. Spre deosebire de oamenii pe care i-au văzut până acuma, acesta poartă pantaloni confecţionati din piele şi pedeasupra o cămaşă dintr-o pânză aspră, brută şi un fel de haină cu mâneci

din blană cu părul pe dinafară, foarte lung, ceeace le aduce aminte de gorilele care trăiesc în pădurile din preajma preriilor. Omul se uită încă speriat la Tec şi din privirile sale se poate vedea că îşi dă seama că stă în faţa şefului acestor străini. Văzând ca nu i se face nici un rău, se ridică brusc în picioare şi-şi ia un aer de parcă ar fi printre ai săi, apropindu-se de Tec. Oamenii se reped la el speriaţi crezând că-l atacă, dar Tec îi opreşte cu un gest brutal. Pe unul îl împinge cu atâta putere încât acesta cade la câţiva metri. Văzând că nu i se va întâmpla nimica, se apropie de Tec şi începe să-i vorbească pe o limbă sacadată, complet necunoscută de ei, extrem de iute, făcând gesturi mici din mâini, iar din când în când râde în hohote, ca apoi să povestească din nou fel de fel de istorii neînţelese de cineva. Până la urmă îşi dă seama de nedumerirea celor din faţa sa şi apuncându-l pe Tec de mână îl invită să-l urmeze. Prin gesturile sale îi dă să înţeleagă că nu are dece să se teamă. Deodată ca răsăriţi din pământ se văd pur şi simplu înconjuraţi de o sumedenie din aceşti oameni veseli şi prietenoşi, care râd cu gurile până la urechi de încercarea semenului lor de a-l invita pe Tec. La zgomotul produs ceilalţi oameni din grupa lui Tec s-au trezit, venind spre locul unde a fost prins omuleţul. Bărboşii se retrag speriaţi, dar nu fug, ca până în cele din urmă se amestecă unii cu alţii. Nedumerirea şi curiozitatea îşi fac loc în egală măsură de ambele părţi. Oamenii se cercetează reciproc, uitându-se din cap până în picioare unii la alţii, ceeace se termină în hohotele de râs ale bărboşilor, cărora totul li se pare nostim, motiv de veselie dusă la extrem. Omenii lui Tec sunt bucuroşi că în fine au fost găsiţi cei mult căutaţi, dar aşa cum arată ? Totuşi din lipsă de alţii sunt buni şi aceştia. Omul prins de Tec vrea cu tot dinadinsul să-l invite să meargă cu ei şi-l face să înţeleagă că îi pofteşte pe toţi. Întunerecul s-a lăsat peste întreaga regiune, iar focurile încetează să ardă şi, pe nesimţite, aşa cum au apărut, dispar oamenii bărboşi fără urmă în bezna din jur, până şi cel din faţa lui Tec. Bizară întâmplare, gândeşte el, ducându-se cu celalţi oameni spre culcuşul său; în orice caz a doua zi se vor dezlega toate tainele, cu aceasta se culcă, cufundându-se într-un somn adânc fără vise.
Vremea s-a încălzit simţitor în ultimul timp. Dimineaţa următoare arată că noua zi va fi călduroasă şi însorită. La răsăritul soarelui întreg peisajul este colorat în roşu din cauza particulelor de praf din aer prinse de vaporii norilor, un vânt uşor adie dinspre sud, aducând parcă o nouă speranţă în inimele oamenilor care au plecat de mai bine de multe perioade de ploi şi uscăţimi din meleagurile calde, să caute alţi oameni pe care să-i supună în numele unuia care s-a autonumit mare şef peste toţi, indiferent unde se găsesc, ceeace îl determină pe Tec să-i considere pe bizarii locuitori a acelor locuri ca supuşii lui U deci şi ai săi, din moment ce el îl reprezintă. Doar acesta a fost scopul de a strânge cât mai mulţi oameni sub sceptrul celui mare, care nu a avut până acuma ocazia să-i cunoască decât pe ai săi şi cei din valea Antari. Micii bărboşi însă habar n-au de intenţiile noilor veniţi şi nu consideră că aşa stau lucrurile, cum îşi închipuie Tec. Cum este şi firesc, ei ignorează existenţa celui mare în persoana lui U şi nici nu consideră că cei pe care i-au întâlnit ar fi stăpânii lor, din contra, când au văzut că nu au fost atacaţi şi nu li se face nici un rău, se prezintă din nou în dimineaţa următoare, spre marea fericire a lui Tec. De data asta fiind zi, oamenii se pot cerceta reciproc mai bine. Ei se plimbă fără teamă prin tabăra celor noi veniţi, privind cu multă curiozitate la tot ceeace văd. Cel mai mare succes îl au blănurile de leopard şi de animale din regiunile calde. Din această cauză are loc chiar un incident; unul din bărboşi vrea să-şi însuşească o blană frumoasă de leopard. Cel cu blana îl înpinge cu brutalitate, zmulgându-i-o din mâini, vrând în acelaş timp să-l lovească, dar totul se linişteşte, fiindcă scena a fost văzută de Tec, fiind aplanată repede

cu autoritate, iar blana a rămas la proprietarul său. Dealtfel el este foarte mirat că niciunul din oamenii aceştia nu pare să fie şef. Cel care l-a invitat cu o seară înainte se ţine scai de el, continuând tot timpul să se facă înţeles, dar nu-şi închipuie că Tec a înţeles perfect ce vrea, însă nu o arată pentru a câştiga timp. Doreşte să-i cunoască bine, să-i observe, pentru a nu cădea într-o capcană şi în acelaş timp arde de dorinţă să meargă în aşezarea lor. După un timp în care s-a convins că aceşti oameni nu au intenţii rele, ordonă ridicarea taberei. Toată lumea se bucură, iar cei mici sunt pur şi simplu entuziasmaţi, sar în sus, râd în hohote şi încep să danseze doi câte doi, ţinându-se cu mâinile de umeri, cântând. Oamenii lui U se pregătesc şi în scurt timp se găsesc din nou la drum. Tec umblă în frunte, însoţit de cel care a stat în permanenţă lângă el, iar restul bărboşilor se rânduiesc în semicerc în jurul lor escortându-i, dând impresia la prima vedere că-i consideră ca prizioneri, dar bărboşii sunt foarte veseli şi bine dispuşi şi pedeasupra nu poartă nici un fel de arme la ei. Din când în când rup rândurile, se amestecă printre oamenii lui Tec, săltând în jurul lor, ceeace îi face, morocănoşi cum sunt din fire, bănuitori. Ei nu au râs atâta în toată viaţa lor ca aceştia, ceeace îi enervează. Tec a dat dispoziţii stricte ca niciunul să nu se atingă de vreunul din ei. După un mers susţinut de câteva ore, întreg alaiul ajunge le marginea unei păduri care acoperă un deal mare, presărat ici şi colo cu stânci mărunte. Peisajul este încâtător, primăvara timpurie se face simţită peste tot. Arborii înfrunzesc şi împreună cu iarba proaspată colorează peisajul în verde. După acest deal se deschide o vale puţin adâncă, ferită de vânturile iernii, cu un râu destul de lat, care curge lin. Locul este lipsit de arbori, cu colibe scunde presărate peste tot, acoperite cu crengi uscate şi frunze. O mulţime de lume mişună peste tot, femei, bărbaţi şi copii care se joacă în grupuri mari, ţipând şi urlând de bucurie, ca toţi copiii din toate timpurile. La vederea grupului destul de mare a lui Tec, se produce un vacarm de nedescris. Femei şi bărbaţi se strâng în grabă, alergând în întâmpinarea lor. În scurt timp sunt înconjuraţi de atâţia din aceşti oameni încât în cazul unui atac nu ar fi avut nici cea mai mică şansă să se apere. Tec este destul de speriat şi dă ordin ca ai săi să se ţina liniştiţi, să vadă ce va urma, ameninţându-i chiar cu pedepse grele în caz de neascultare. Dar, toţi aceşti oameni nu au intenţii rele, bărbaţi, femei şi copii saltă în jurul lor plini de bucurie. Se formează mici grupuri care dansează în cântecele lor vesele. Tec şi ai săi sunt din ce în ce mai surprinşi de felul de a se purta a acestor oameni. Le face impresia că sunt bucuroşi că au acceptat invitaţia lor de a veni aici şi nu s-au înşelat. În centrul aşezării se află un pâlc de copaci înalţi pe lângă care oamenii de aici trec cu respect. Cu cât se apropie, cu atât veselia scade şi în faţă deabea mai ţopăie. Apropiindu-se de acest loc, Tec vede o colibă înaltă şi mare ca întindere, dând impresia unui foarte întins muşuroi de furnici. De jur împrejur sunt sentinele înarmate cu suliţe lungi şi ascuţite şi unele arme curioase pe care Tec şi ai săi nu le-au mai văzut, crengi curbate, legate cu corzi confecţionate din coajă de copac, iar la brâu poartă un fel de tolbe în care au suliţe mici cu vârfuri ascuţite. Ţn orice caz nu-şi puteau da seama ce ar putea fi. Îşi închipuie totuşi că sunt arme şi probabil foarte periculoase din moment ce numai paznicii le poartă şi nu toată lumea. La un moment dat ca la un semnal, oamenii de aici atât de bucuroşi se retrag. Din nou devine Tec circumspect, nu cumva au fost atraşi într-o cursă ? dar aşa ceva nu se întâmplă. Aproape ca din pământ apar bărbaţi îmbrăcaţi mai deosebit, purtând fiecare câte o armă din acea necunoscută şi se postează în linie, apoi unul din ei se desprinde de grup, iar la o comandă scot din tolbe câte una din suliţele mici pe care le azvârle în sus cu ajutorul crengilor îndoite. Ele ajung atât de sus că deabea se mai pot vedea, într-un zbârnâit

puternic, apoi cad la pământ unde se înfig. Antarienii se sperie, iar Tec se convinge că aceste arme sunt extrem de periculoase, putând să-şi atingă ţinta de la depărtare, fără ca măcar oamenii sa fie văzuţi. Îşi dă însă imediat seama că aceasta a fost făcut în onoarea lor, fiindcă imediat comandantul se apleacă până la pământ, făcându-le semn cu mâna să-i urmeze. Tec ezită, nu din teamă, ci ar fi fost prea mult ca toţi ai lui să-l urmeze. Numeşte deci la repezeală douăzeci de bărbaţi solizi şi împreună cu vraciul îl urmează pe cel care pare că ar fi un comandant. Restul oamenilor rămân afară, încă uimiţi de tot ce au văzut până acuma.
Prima dată pătrunde într-un fel de curte interioară formată de ceeace de afară se vede ca fiind o colibă imensă, care în realitate este un fel de gard înalt curbat înspre înăuntru, din crengi împletite, lipite cu pământ. Curtea este mare, iar în centru se află o adevărată clădire făcută în acelaş fel, înconjurată de un alt gard mai scund. Pe jos nu este iarbă şi nici vegetaţie, ci totul este o suprafaţă plană, lipită cu pământ galben bătătorit care s-a întărit, dar în jurul colibei mari din centru este o adevarată grădină, cu plante frumoase, flori mari viu colorate şi alei care duc în diverse boschete frumos amenajate, pe care se plimbă femei şi bărbaţi, mai deosebit îmbrăcaţi, în blănuri lucrate îngrijit, dar tot atât de neîngrijiţi corporal. Toţi sunt mai scunzi ca oamenii lui Tec, bărbaţii cu bărbi lungi ceva mai îngrijite ca a celor care i-au adus aici, iar femeile cu fuste lucrate dintr-o pânză brută şi tare, din aceea din care sunt făcute cămăşile bărbaţilor, însă viu colorate şi pedesupra haine din blană. Au părul lung, mai mult spre blond, ochi mari de culoare deschisă. Mersul le este elegant şi sunt foarte demni în atitudine. Faţă de oamenii lui Tec care poartă blănuri crude azvârlite peste umeri cu un fel de opinci în picioare, complet neîngrijiţi, murdari şi răumirositori, sunt aceştia din palat la o distanţă de câteva generaţii mai departe. Fiind sedentari de mai multă vreme au avut timpul să se civilizeze mai repede, în raport cu concepţiile timpului, bineînţeles numai cei de aici din centru, fiindcă cei din popor au rămas murdari, neîngrijiţi şi oarecum prostiţi, prin aceea că protibendada le organizează des fel de fel de ceremonii şi sărbători fatuase. Dar, ceeace este mai important, este caracterul lor deschis şi vesel, ori cei din palat au o cu totul alte concepţii, formând aristocraţia a celor vremi imemoriabile. Totul depinde din ce punct de vedere este privit ceva comparat. Femeile de aici se feresc de bărbaţii lui Tec, ocolindu-i cu teamă. Abea mai târziu o să afle că acestea, fiind din pătura de sus, nu puteau să vorbească cu un bărbat decât după ce îşi legau viaţa de unul şi numai apoi aveau dreptul să se considere ca făcând parte din înalta societate, cu toate drepturile ce decurg din asta. La ceilalţi din popor nu existau aceste obiceiuri, aici fiecare îşi alegea femeia care îi plăcea, avea cu ea copii şi gata, asta era totul. Bineînţeles că existau şi certuri între ei, dar care erau repede aplanate de unul din palat care judeca toate acestea imparţial, hotărârile lui fiind acceptate fără comentarii. Altfel aici la cei de sus, bărbatul care ar fi avut legături cu o altă femeie decât cea care i-a fost dată de cei supremi, cum se numeau cei câţiva din capul societăţii, este pedepsit cu bătaia în public, iar femeia prinsă cu un altul putea fi pur şi simplu ucisă de bărbatul înşelat sau de un altul.
După traversarea curţii, pătrunde Tec cu ai lui printr-o poartă largă în grădina care îmconjoară clădirea centrală. Tec se simte oarecum stingherit, îşi dă seama că aspectul lor murdar şi neîngrijit contrastează cu eleganţa celor din această incintă. Toţi au părul lung îngrijit pieptănat şi lucios, aşa cum au obiceiul să-l facă femeile şi bărbaţii din grota mare în Valea Antari. Aici femeile îşi fac din două şuviţe codiţe subţiri pe care le prind peste claia de păr deasupra capului. În picioare sunt cu toţii încălţaţi cu un fel de opinci din

talpă groasă, legate cu şnururi din piele, înfăşurate de picior. Dar lucrul cel mai curios pentru Tec şi ai săi este, că de fiecare dată când se întâlnesc se apleacă unul în faţa celuilalt şi numai după aceea îşi continuă drumul, chiar dacă nu schimbă vorbe. Tec se apleacă şi el, stângaci, ordonând gărzii sale să facă lafel. Nepricepându-se cum să salute, sunt cum nu se poate mai ridicoli, ei însă nu-şi dau seama de asta, fiind convinşi că procedează bine. Însoţitorul umblă alături de Tec, făcându-i loc să treacă de câte ori una din alei se îngustează, iar când ajung la intrare, le face cu respect semn să se oprească şi dispare înăuntru printr-o deschizatură acoperită cu un fel de uşe din scânduri brut cioplite, fără să fie prinsă în balamale, agăţată doar de partea de sus cu sfori. Aşteptând, Tec cu cei ce-l însoţesc, se uită la femeile şi bărbaţii care se plimbă prin parc doi câte doi şi numai rar grupuri de fete şi băieţi tineri, iar din loc în loc se joacă copii de toate vârstele. Toţi sunt veseli, râd şi vorbesc mult, făcând gesturi scurte din mâini. Nu trece mult timp că solul apare din nou, deschizând larg intrarea, poftindu-i să intre într-o sală nu prea mare, căptuşită pe dinăuntru cu blănuri din acelea cu părul lung, pe care ei nu le cunosc, dar vor afla că oamenii de aici cresc animale mici cu părul lung care dau lapte, carne şi blănuri pentru înbrăcăminte, însă nu se pricep încă prea bine să toarcă lâna pentru a confecţiona pânze. Lâna este pusă în straturi şi bătătorită, apoi tăiată şi confecţionate fuste şi pantaloni. În centrul încăperii se află o vatră din pământ în care arde un foc, dar fumul nu se împrăştie în interior ci este tras afară printr-o deschizătură în mijlocul tavanului, ceeace Tec admiră foarte mult. Aerul este cald şi plăcut. Din această încăpere se face o deschizătură care duce în alta foarte mare cu podeaua din lut, cu o vatră imensă în centru, lafel construită ca cea anterioară în care se află două oi înfipte într-un băţ lung aşezat pe două furci. Doi oameni învârtesc carnea deasupra jarului. Fumul care se ridică nu se împrăştie în încăpere ci este tras de curentul de aer spre ieşitura din tavan. La intrarea lor oamenii aceştia se ridică în picioare. În pereţi sunt înfipte torţe care luminează încăperea frumos mobilată cu fel de fel de scaune confecţionate din lemn de brad, aşezate în jurul unor mese din lemn masiv. Pereţii sunt căptuşiţi cu blănuri de oaie, iar în fund se vede un tron, aşezat pe un piedestal din trunchiuri masive de copac, frumos cioplit dar nu prea finisat şi două mai mici aşezate direct pe pardoseală. Tec se uită cu admiraţie în jur, iar cei câţiva care îl însoţesc aproape că nici nu îndrăznesc să calce în încăpere. În sală nu se află nimeni, iar pe mesele din lemn sunt aşezate cupe tot din lemn şi tigve vegetale pline cu un lichid roşu. Însoţitorul îi invită să ia loc şi aplecându-se cu respect în faţa lor dispare printr-o mică deschizătură. Aşteptând, Tec priveşte cu atenţie în jur, iar oamenii săi vorbesc în şoaptă împărtăşindu-şi impresiile. Cei mulţi rămaşi afară s-au aşezat pe iarbă aşteptând veşti. N-a fost lăsat niciunul mai mare peste ei, deoarece, gândeşte Tec, nu aveau ce să facă şi unde să plece singuri, căci orice încercare de a se întoarce fără el ar fi fost de la început sortită eşecului. Este hotărât ca într-un asemenea caz vor rămâne câţiva cu el cu care îi vor urmări pe eventualii dezertori.

Aerul în sala mare a tronului este agreabilă, focul din centru încălzeşte atmosfera, iar mirosul cărnii care se frige pe mormanul de jar din centrul îmcăperii împrăştie un iz plăcut. Tec îndrăzneşte să ia o tigvă din mijlocul unei mese şi trage o înghiţitură zdravănă. În acelaş timp simte o arsură pe beregată, care trece repede, urmată imediat de o stare plăcută. Senzaţia care l-a cuprins îi place şi repetă figura, înbiidu-i şi pe însoţitorii săi să facă lafel. Dealtfel asemenea băuturi care provoacă senzaţii plăcute le este cunoscută, dar nu în măsura asta ca cea de aici. În scurt timp pune veselia stăpânire pe ei. Tec se scoală de la masă, se duce la focul din mijloc, rupe o halcă mare de carne pe care o

mănâncă cu multă poftă. Oamenii săi îl imită şi veselia îi cuprinde pe toţi. Cei care frig animalele îi servesc cu bucurie. Ei nici nu obsearvă că a trecut mai mult timp şi nimeni nu-şi face apariţia, însă din cauza vinului tare şi dulce nu-şi dau seama de asta. Ţntru târziu intră cel care i-a călăuzit până aici, se apleacă în faţa lui Tec şi îi face semn să se ridice. Aproape în acelş timp se deschide uşa larg prin care intră întâi un alai întreg. Tec se scoală în picioare aproape clătinându-se, făcând semn şi celoralalţi să-l urmeze. Ţşi dă seama că va apărea marele şef de aici. Mai întâi apar curtenii frumos îmbrăcaţi, care se aşează în două rânduri. Peste scurt timp apare un personaj mai înalt ca ceilalţi, îmbrăcat frumos în blănuri îngrijit lucrate, iar pe cap poartă o coroană confeţionată din pietre lucioase care la lumina torţelor împrăştie mii de luminiţe colorate. Tec şi ai săi sunt pur şi simplu fascinaţi. Instictiv se apleacă toţi aproape până la pământ în semn de respect pentru cel mare. În urma sa vine o femeie tot atât de înaltă ca şi el, îmbracată în blănuri frumoase, iar pe cap poartă o coroniţă, însă cu pietre verzi care nu strălucesc. Alaiul este zgomotos, toţi vorbesc şi gesticulează, râzând. Marele şef se aşează pe tronul cel înalt, în dreapta femeia, iar în stânga un om foarte bătrân, cu o barbă albă lungă până la brâu, îmbrăcat numai în alb, fiind ajutat de marele şef să se aşeze, în semn de respect pentru bătrâneţea sa. Tec are impresia că nici n-a fost observat, deoarece marele şef trece pe lângă el fără măcar să-l fi băgat în seamă, dar când se aşează pe tronul său frumos sculptat îi face semn să se apropie. El avansează încet, singur, fiindcă garda sa deabea mai are curajul să se mişte, stând cu gurile căscate, în atitudini ridicole, ceeace provoacă zâmbetele celor ce-i obsearvă. Tec se apleacă în faţa lui neştiind ce să spună şi cum să-şi jutifice prezenţa cu atâţia oameni, mai ales intenţiile pe care le are. Se lasă o linişte deplină, marele şef se uită la el aşteptând să i se vorbească, dar în realitate îl cercetează atent cu ochii săi pătrunzători, iar în cele din urmă îi vorbeşte pe o limbă pe care el n-o pricepe, cu o voce piţigăiată şi foarte repede. În acest timp apar fete tinere îmbrăcate mai sumar, cu carafe mari, pline cu băutura cea bună pe care au băut-o mai înainte şi umple paharele din lemn şi coarne de animale de pe mese care între timp au fost golite. În orice caz Tec îşi dă seama că nu se petrece nimica ce ar putea să le dăuneze, ci din contra, are impresia că i se urează bun sosit. Când cel mare termină discursul, unul din bărbaţii care frige oile în centrul încăperii, pune unul din animale pe o tavă mare din lemn şi ajutat de încă trei o duce mai întâi în faţa bătrânului, care rupe o bucăţică întinzând-o marelui şef s-o mănânce, băgându-i-o direct în gură cu mâinile sale soioase, apoi face acelaş lucru cu femeia de pe tronul mic şi în cele din urmă îi dă şi lui Tec o bucată mai mare, pe care a zmuls-o cu deosebită putere pentru vârsta lui înaintată. Tec consideră acest gest ca un semn de respect, iar după ce bea încă o stacană de vin devine deschis, orice suspiciune trecându-i cu desăvârşire. Oamenii săi se aşează la una din mese, mâncând şi bând cu poftă. Marele şef coboară de pe piedestalul lui şi împreună cu cei apropiaţi îl învita pe Tec să şadă cu el la masă. În orice caz, cuceritorii care au pornit la drum să găsească alţi oameni pentru a-i supune şi pe care i-au găsit, nici nu ştiu să stea la o masă, deoarece în viaţa lor n-au văzut aşa ceva. Din nou se aud chicoteli şi râsete înfundate la cei ce se uită la noii veniţi cum mănâncă, iar când unul din ei se duce într-un colţ să-şi facă nevoile, râsul este general, dar și indignarea se face simţită, căci femeile întorc capetele ieșind una câte una afară. Până şi cea cu pietre verzi împletite în păr se ridică de la locul ei, urmându-le pe celelalte. Dar oamenii lui Tec nu pricep nimica din ceeace se petrece, motivul pentru care sunt priviţi miraţi. Văzându-le nedumerirea, marele şef îi explică lui Tec prin semne că aşa ceva nu se face în asemenea ocazii. Până în cele din urmă Tec

pricepe, iar ca să arate că nu va mai permite o asemenea comportare din partea oamenilor săi, se duce direct la cel care a greşit, lovindu-l cu pumnul drept în creştetul capului, atât de puternic încât acesta cade la pământ horcăind. Gestul produce şi mai mare indignare. Bărbaţii scot sunete bizare, vorbesc unul cu altul în șoaptă, iar unii din ei părăsesc chiar încăperea. Tec se simte satisfăcut şi revine lângă marele şef cu un zâmbet pe buze, fără să observe cât de dezaprobat a fost gestul lui. Oamenii de aici nu ştiu ce să facă şi ce să creadă faţă de o asemenea cruzime. Este adevărat că şi la ei se petrec acte neomenoase, dar numai când cineva greşeşte cu adevărat şi numai în urma unei judecăţi efectuate de către un sfat al bătrânilor sau de cel mare personal. Lovitul nu-şi revine şi se zvârcoleşte pe podea, sângele îi curge pe nas şi urechi. Ceilalţi oameni ai lui Tec, vrând să dreagă ce a făcut şeful lor, dându-şi seama că cei prezenţi s-au speriat, îl ridică pe rănit, îl duc afară şi-l azvârle pe una din alei ca pe un obiect netrebuincios. Faţă de cele petrecute anterior aceasta nu mai miră pe nimeni. În orice caz petrecerea care trebuia să aibe loc în cinstea lor nu se mai ţine, iar marele şef își dă seama că veniţii sunt extrem de periculoși prin cruzimea şi lipsa de respect faţă de fiinţa umană, de care au dat involuntar dovadă, pierzând în felul acesta definitiv încrederea celor din centru. Aproape pe nesimţite se vede Tec cu ai săi din nou singur în sala mare. Comandantul care i-a primit, ducându-i până aici, îşi face apariţia şi la învitaţia sa politicoasă sunt scoşi în afara incintei reşedinţei marelui şef şi duşi la marginea aşezării, într-o colibă mai mare, unde sunt învitaţi să intre. Curând soseşte şi grosul trupei care i-au aşteptat afară, fiind în tot acest timp serviţi cu mâncăruri bune şi suficiente, dar nu cu acea băutură care i-a plăcut atâta lui Tec, care este foarte mirat de tot ce i se întâmplă. Mai întâi au fost urmăriţi zile în şir fără să-şi poată da seama de cine, apoi le-au arătat toată simpatia, ca acuma să-i azvârle în această colibă mare de la marginea tribului. În mintea sa se perindă o mulţime de ipoteze, iar nedumerirea devine din ce în ce mai mare, ca până la urmă să nici nu mai ştie cum să procedeze. În nici un caz nu poate fi vorba să-i supună cu forţa, deoarece ei sunt cu mult mai puţini faţă de cei de aici şi orice încercare de acest gen i-ar fi dus repede la pieire. În fond U nu i-a spus să meargă atât de departe şi nici nu i-a ordonat să vină neapărat cu prizioneri. Cel mai bun lucru este deci să se întoarcă, ca apoi să revină cu U în fruntea unei armate mari, să-i supună pe oamenii de aici. Deocamdată însă este nevoit să accepte situaţia aşa cum este, deoarece oamenii săi sunt slăbiţi din cauza iernii prin care au trecut şi al drumului lung pe care l-au făcut, nefiind în stare să facă altul atât de curând. Trebuie deci mai întâi să se refacă, iar apoi să plece.

A doua zi nu se petrece nimica anormal, oamenii cei mici şi bărboşi roiesc în jurul colibei mari în care au fost cazaţi veneticii şi-i observă cum se plimbă printre colibele care le-au fost alocate, dar niciunul nu vine măcar să se uite la ei şi lucru curios, nici păziţi nu sunt, ceeace înseamnă că nu trebuie să se considere prizioneri. În afară de cei din palatul central, oamenii de rând sunt cu totul altfel, murdari şi neîngrijiţi, bărbaţii cu bărbi soioase iar femeile în picioarele goale, îmbrăcate în fuste viu colorate, cu părul strâns coc la spate, murdar şi neîngrijit. Totul pare de parcă nu fac parte din aceeaşi rasă, ceeace dealtfel corespunde oarecum realităţii, deoarece cu câteva generaţii în urmă au venit din nord cei ce i-au subjugat pe cei de aici, din care o parte s-au amestecat cu ei, iar alţii au început să formeze o clasă superioară care îi exploatează pe cei mulţi, dar cu o oarecare blândeţe. Oamenii lui Tec nu prea intră în legătură cu ei, deoarece mâncare au suficientă, căldură deasemenea şi în fond nu le lipseşte nimica. În primele zile Tec a dat dispoziţii categorice ca nu cumva să îndrăzească vreunul să părăsească locul ca să mearga în sat.

Încetul cu încetul intră totul iar în normal, ei nemaifiind băgaţi în seamă, de parcă nici n-ar exista, doar cele trebuincioase li se aduc; curioşi oameni aceştia, gândeşte Tec. Dar, nemaiputând răbda această atitudine a celor de aici, îşi ia în una din zile inima în dinţi şi se duce împreună cu vraciul să se plimbe în sat, însă nimica nu se petrece, din contra, sunt salutaţi de cei care trec pe lângă ei şi atâta tot. Ba un bărbat mai în vârstă le propune prin semne să facă schimb de blănuri, iar la refuzul lor li se oferă trei de oaie, frumos lucrate, pentru una de panteră, ceeace de data asta este repede acceptat, schimbul fiind avantajos. Deodată lui Tec îi vine o ideia, să se îmbrace ca localnicii; îi plac pantalonii şi opincile, dar mai mult decât tot, cămaşa din pânză din coaja unui copac, pieptănată, făcută fir şi ţesută cu mâna, pânză brută dar pentru aceste timpuri o senzaţie. Mai ales cele colorate de sărbătoare îi plac. Îl dezbracă şi pe vraci şi imediat se îcheie un târg în toată regula. Abea de pot căra multele blănuri şi obiecte de îmbrăcăminte pe care le-au schimbat pe numai patru blănuri de leopard. La întrebarea dacă îşi poate face şi haine din acelea pe care le poartă oemenii de aici, Tec este îndreptat cu amabilitate la un bărbat care şade în partea celaltă a satului. Cu această ocazie este obligat să treacă pe lângă vasta construcţie din centru. Nici nu îndrăzneşte să întoarcă capul, dar se linişteşte când una din sentinele îl salută, aplecându-se în faţa lui. Deci nimeni nu este supărat pe ei şi totuşi se simte expulzat din sânul lor. Un singur lucru a observat, că femeile îi ocolesc. De câte ori întâlneşte vreuna, aceasta se dă în lături cu teamă, fugind după o colibă sau copac să se ascundă de privirile lor. Ceilalţi oameni ai lui Tec nu prea înţeleg despre ce este vorba. Numai câţiva mai dezghetaţi bănuiesc, dar mai ales antarienii care cunosc un fel de trai mai avansat, fiind statornici de mai multe generaţii şi nu nomazi sălbateci, cum sunt în parte cei ai lui U. Vraciul ştie care este cauza pentru care sunt astfel trataţi. În una din seri are o convorbire cu Tec, cu care ocazie cei doi bărbaţi îşi exprimă părerile, ajungând astfel la concluzii juste, fără a găsi totuşi calea de a eşi din impas. În orice caz vor face tot posibilul de a se purta în aşa fel să nu-i nemulţumească, însă ceilalţi nici gând să priceapă, continuând să se poarte aşa cum sunt obişnuiţi, ceeace până la urmă duce la dezaprobarea localnicilor. Omul, cu toate că este o fiinţă care gândeşte, putând face diferenţa dintre rău şi bine, dintre just şi injust şi chiar dintre concret şi abstract, nu se poate civiliza dintr-o bucată. Aceasta necesită generaţii întregi în care timp pot apărea şi regrese.

Între timp Tec şi-a făcut haine frumoase şi se plimbă în fiecare zi ţanţoş printre colibe, însoţit de vraci, lafel de frumos îmbrăcat. A întâlnit chiar pe comandantul care i-a însoţit, cosntatând că acesta este tot atât de amabil cu el. Cu spiritul lui de observaţie destul de ascuţit a băgat de seama că nu a văzut niciodată pe vreunul din marea colibă din centru pe uliţele aşezării şi numai o singură dată pe bătrânul preot îmbrăcat în alb, purtat pe umeri pe un scaun de către patru bărbaţi, lafel cum se proceda cu şeful cel mare în valea Antari. În afară de asta nu a mai zărit pe nimeni din palat. Le interzice în continuare oamenilor săi să vina în sat, pentru a evita orice neplăceri, dar mulţi nu mai pot îndura această stare de spirit, deoarece mare parte din ei încep să murmure. În una din zile suspendă orice interdictie, ca să vadă ce se va petrece şi spre bucuria sa nu se întâmplă nimica ieşit din comun. Oamenii lui dau pur şi simplu năvală peste tot şi în scurt timp nimeni nu mai are nici o blană de leopard. Totul este schimbat pe blănuri frumoase de oaie, cu părul lung, călduroase, dar nu numai atâta, fiecare caută să-şi facă haine lafel ca cei de aici. Seara, Tec aproape că nici nu-şi mai recunoaşte oamenii. Fiecare se plimbă fudul, admirându-se pe sine precum şi pe cei care trec, cu care ocazie se descreţesc frunţile. Totul le place atât

de mult că orice preocupare este lăsată pe planul doi. În ziua aceea nimeni nu se duce la vânătoare, deoarece încă de mai mult timp, pe lângă raţiunile primite de aici ei doresc să mănânce şi carne de animale vânate de ei.
În timp ce Tec cu ai lui au aceste probleme, în sat este mare fierbere, toate femeile îşi confecţionează îmbrăcăminte din blănurile de leopard achiziţionate cu câteva zile înainte de la cei veniţi, punându-şi fiecare la bătaie toată fantezia femenină de care dispune, iar a doua zi bărbaţii lui Tec se plimbă prin sat îmbrăcaţi în haine de oaie, iar femeile cu cele de leopard, motiv de veselie de ambele părţi, mai ales ale bărbaţilor de aici care râd mai mult de atitudinile ridicole ale sălbaticilor care au venit, decât de faptul că sunt îmbrăcaţi în hainele din blană de oaie, ceeace ei nu au de unde să ştie. Tec este mulţumit că întâmplător a procedat bine. În fine, se va putea reface legătura dintre ei şi cei de aici, ceeace dovedeşte că o bună şi cinstită coabitare între două grupuri diferite de oameni se poate face şi altfel decât cu forţă şi brutalitate, dar Tec nu are aceste intenţii. În sinea sa este foarte hotărât să aducă măcar o parte din cei de aici în Valea Antari, ca apoi printr-o expediţie masivă să-i aducă şi pe ceilalţi, supunându-i ambiţiilor de stăpânire ale lui U. Ţntre timp însă s-a împrietenit Tec cu bătrânul cu care a făcut primul schimb şi spre mirarea sa începe chiar să priceapă oarecum ce vorbeşte acesta, ceeace este un pas înainte, cu toate că înţelegerea se face mai mult prin semne. Dar, cu toată bucuria îi este totuşi teamă de ce va spune U că a lipsit atâta, mai ales că nu i-a urmat ordinele întocami. Trebuie neapărat să facă ceva, să ia cu el câţiva oameni de aici, să dovedească că a ajuns la un rezultat. Îşi face un plan cum să procedeze, pe care deocamdată îl ţine numai pentru el, nu-l spune nici vraciului.
Încetul cu încetul legătura ruptă se reface şi nici femeile nu-i mai ocolesc atât de mult, unele intră chiar în vorbă cu ei, vrând să ştie cine sunt şi de unde vin. Cu timpul Tec află multe lucruri despre oamenii de aici. Astfel se numesc Reiveg, sau mai bine zis sunt descendenţi din neamul lui Reiveg, adică coborâtori ai focului, acel care a dat naştere lumii, căci după concepţia lor focul a fost acela care a existat întâi şi numai apoi a apărut pamântul, înconjurat de stelele de pe cer, cu soarele şi luna şi cu tot ce se găseşte pe el. Focul la rândul lui a apărut din însăşi marele Reiveg şi Olha femeia lui şi prin fiul lor Rei, care pe măsură ce creştea, prindea forme din ce în ce mai apropiate lucrurilor existente. Dar, deoarece Reiveg nu le putea dirija pe toate, a lăsat o seamă de treburi pe mâna fiilor şi ficelor lui Rei. Aceştia sunt foarte numeroşi şi cresc pe măsură ce oamenii îşi dau seama de existenţa fenomenelor pe care nu le pricep. Astfel este zeul tunetului, al trăznetelor, al zăpezii, al ploii, precum şi mulţi alţii mai mici ocazionali. În orice caz ceremoniile sunt mult mai numeroase decât la antarieni. Preotul cel mare, cel care le ştie pe toate este bătrânul în alb pe care l-au văzut în sala tronului. Numai el singur poate celebra ceremoniile în onoarea lui Reiveg, care nu au date fixe ci se celebrează de regulă atunci când vine frigul, când se termină perioada iernii, deci de două ori pe an, dar, se întâmplă, destul de rar, să poarte războie cu unele popoare nomade şi înainte de asta invoacă toţi zeii în frunte cu Reiveg. Dealtfel ei nu sunt războinici şi nici nu le place să ucidă, dar când însăşi existenţa le este în pericol luptă cu mult curaj, ieşind întotdeauna învingători, punându-i pe atacatori pe fugă. De fiecare dată însă când apar asemenea hoarde, caută să le afle mai întâi intenţiile şi numai după ce se conving că nu au intenţii rele caută să intre în legatură cu ei. Din acest motiv au şi urmărit multe zile în şir pe Tec cu oamenii săi, să-şi dea seama ce vor şi numai când s-au convins că nu li se face nici un rău i-au poftit în aşezarea lor, neştiind totuşi care este adevăratul lor ţel. Tec în schimb

este foarte încurcat, pe deoparte nu poate angaja nici o luptă cu aceşti oameni fiindcă sunt foarte numeroşi, având arme cu care se pot apăra de la distanţă, iar pe de altă parte nu se poate întoarce cu mâinile goale. Ce va zice U când îl va vedea venind, după atâta timp, fără nici un rezultat ? Va trebui să-i aducă dovada că a găsit oameni, ca apoi U personal să pornească cu mulţi oameni pentru a-i supune. ªi atunci Tec pune la cale cea mai mare mârşăvie pe care a putut-o face vreodată.
După o şedere de mai bine de o perioadă de acei fulgi care au căzut asupra lor şi una de timp frumos, în care timp a câştigat cu totul încrederea locuitorilor din Reiveg, le spune că a sosit timpul să se întoarcă acasă, arătându-şi recunoştiinţa pentru ajutorul dat. S-a împrietenit cu bătrânul care le-a confecţionat hainele din blană de oaie care este în palat foarte cunoscut. Prin intermediul lui ţine legătura cu cel mare care nu l-a mai primit, trimiţând totuşi prin comandantul de gardă daruri în blănuri şi pietre strălucitoare pe care Tec pune să fie încrustate în bâta sa, fiind mândru când ele strălucesc la soare. Cu câteva zile înainte de plecare se duce la reşedinţa celui mare şi cere să vorbească cu comandantul. Acesta se grăbeşte să-l primească şi Tec îl pune la curent cu intenţia sa de a-i părăsi, cerându-i o gardă puternică care să-i ducă până la un punct, de unde să continue singuri drumul. Pune pe oamenii săi să-şi confecţioneze arme noi, mai ales bâte cu care sunt obişnuiţi să lupte. Pentru asta trimite mai mulţi în pădurile din apropiere unde se găsesc arbori cu un lemn extrem de tare pe care oamnii reuşesc cu multă trudă să-i doboare cu ajutorul unor silexuri ascuţite ce le au asupra lor, aduse din Valea Antari. Arcuri nu confecţionează fiindcă au încercat de câteva ori să tragă, dar fără să nimerească ţinta, ceeace îi determină să renunţe la ele. După ce totul este pregătit, fiecare luându-şi ce a agonisit aici, soseşte şi ziua plecării. Vremea s-a încălzit deabinelea, natura s-a trezit şi fiecare este obligat să poarte marea cantitate de blănuri agonisite, legate în spinare, ceeace le îngreunează mersul, dar nimica nu este prea mult când este vorba de ele. Oamenii din Reiveg au format un grup mai mic ca al lor care să-i însoţască o bucată de drum şi spre surprinderea lui Tec se organizează o petrecere de despărţire la care ia parte chiar cel mare, însă nu în coliba din centru, ci în una din poienile din apropiere. Se amenajează în grabă focuri mari, se taie vite şi oi care sunt puse la frigate în proţap şi se aduc nenumărate tigve cu băutura roşie. Petrecerea durează mai mult, aşa că în ziua asta nu au mai putut pleca. Seara are loc chiar o ceremonie de implorare a lui Reiveg ca să-i ajute şi să-i păzească pe drum. Oamenii aceştia nu cunosc sacrificiile şi nici nu le concep. Se îngrozesc când unul din antarieni povesteşte că ei trimit lui Us oameni şi chiar copii prin intermediul focului.
După o noapte de linişte, a doua zi înainte de răsăritul soarelui, o pornesc cu toţii la drum. Oamenii lui Tec parcă s-au schimbat de când au fost în contact cu oamenii veseli de aici. Acuma râd şi dansează cot la cot cu ei, găsind că acest fel de a fi este foarte amuzant, dar niciunul nu bănuieşte ce gânduri are şeful lor. Câţiva au fugit în sat, arătându-şi dorinţa de a rămâne aici, ceeace nu-l afectează prea mult pe Tec. Garda Reivegilor este compusă din vreo sută de oameni, cu un comandant. Nu sunt prea înarmaţi fiindcă în fond nu au de gând să-i acompanieze prea departe de aşezarea lor. Oamenii se amestecă între ei, se vorbeşte, se vânează, iar în fiecare seară se aprinde focul şi se dansează vesel în jurul său, inclusiv Revagienii. Dimineaţile se salută respectuos, iar seara îşi urează noapte bună şi vise plăcute. Dar lucrul cel mai vesel este povestirea viselor, prilej de veselie şi haz. După un mers susţinut de câteva zile, Tec recunoaşte locul unde au făcut tabăra la venire, unde au observat schimbarea peisajului, dar de data asta aude în depărtare un fel de zumzet

curios. Dimineaţa întreabă pe comandantul gărzii din Reiveg ce este asta, dar acesta în loc de răspuns îl ia de mână ducându-l pe un deal alăturat de unde se deschide în faţa ochilor săi o privelişte uluitoare. Aproape că nu-i vine să creadă că ceeace vede este adevărat. În depărtare se întinde cât vezi cu ochii o câmpie albastră, peste care bătaia vântului produce dungi albe şi ridicături, care când ajung la mal se sfarmă provocând acel zgomot ciudat. Când se întoarce către însoţitorul său vede cu şi mai mare uimire că şi în partea celaltă se întinde această câmpie albastră. Curios Tec coboară la malul mării, destul de înfricoşat se apropie de apă şi nu îndrăzneşte să pună mâna pe spuma albă a valurilor. Omul din Reiveg râde şi ca să-i arate că nu este nimica rău, se dezbracă, intră în mare jucându-se cu valurile, ceeace are darul de a-l linişti pe Tec, totuşi se întoarce nedumerit la ai săi, fără să le spună ce a văzut. Prinşi de treburi aceştia nu au auzit şi n-au văzut marea. Istmul îngust cu uşoare ridicături în dreapta şi în stânga este trecut fără incidente. De partea celaltă se întinde un continent imens cu alţi oameni, altă climă şi chiar complet alte animale. Legătura dintre cele două lumi este un rezultat al unei mişcări tectonice de recentă dată, ceeace nu a putut provoca încă unificarea evoluţiilor diferite dintre aceste două teritorii ale planetei noastre. Cei din neamul lui Reivag cunosc existenţa acestei limbi de pământ la care au ajuns încă cu câteva generaţii în urmă, dar de fiecare dată când au ajuns aici le era teamă de a merge mai departe. ªeful lor îl anunţă deci pe Tec că ei nu mai înaintează, că trebuie să se întoarcă, acesta fiind punctul cel mai îndepărtat unde au ajuns vreodată, cale de multe zile de mers. Dealtfel încă de mult au îndrăznit unii din ei să se avânte mai departe de aceste meleaguri, dar nu s-au întors niciodată. Seara se face tabără, se aprinde un foc mare, se desfac băşicile din piele umplute cu vin şi se frig hălcile de carne de oaie luate special pentru sărbătorirea despărţirii. Oamenii lui Tec lovesc cu beţişoare trunchiuri de copac, dansând şi cântând în jurul focului, iar cei din Reiveg se prind câte trei, patru, dansând în felul lor. În scurt timp vacarmul devine aşa de mare că nu se mai înţelege om cu om. Noaptea târziu pe o ploaie torenţială de vară se sparge petrecerea, iar fiecare se culcă pe unde apucă, ferindu-se cât poate de apa care curge de sus. Doar unul singur rămâne treaz, unul care nu a luat parte la veselia despărţirii, care în tot acest timp şi-a făcut planuri cum să-i captureze pe cei care le-au arătat atâta prietenie şi care i-au însoţit o distanţă de mai multe zile de mers, în mod cu totul dezinteresat. Până acuma nu a spus la nimeni nimica, pentruca surpriza să fie deplină, nici măcar vraciul nu-i cunoaşte intenţiile, dar acuma a sosit momentul să organizeze în cele mai mici amănunte mârşăvia. Spre dimineaţă îl scoală pe vraci înaintea tuturor, care crede speriat că s-a întâmplat ceva, dar Tec îl apucă de mână şi-l duce misterios spre locul unde a stat el toată noaptea. Când îi împărtăşeşte planul aceasta holbează ochii şi nu ştie dacă a auzit bine sau nu. Pentru a-l convinge îi arată avantajele pe care le vor avea la întoarcere când se vor prezenta în faţa lui U cu o serie de prizioneri şi cu perspectiva de a aduce alţii, mai ales că vor munci mult mai puţin prin aceea că cele grele vor fi făcute de aceştia. Încetul cu încetul vraciul se lasă convins, promiţând că va face aşa cum i se cere.

Planul este ca vraciul la un moment dat să se repeadă la un grup de oameni din Raiveg, să facă în aşa fel ca ai lor să creadă cu sunt atacaţi, să-i înconjoare, să-i dezarmeze, să-i lege şi să-i care cu ei. Însă pentru asta va trebui să mai atragă şi pe alţii de partea sa, deoarece s-ar putea întâmpla ca niciunul să nu considere că au fost într-adevăr atacaţi. Se duce deci repede, scoală încă douăzeci de bărbaţi pe care îi cunoaşte mai bine, punându-i la curent cu planul său, promiţândule în acelaş timp că la sosire vor fi răsplătiţi aşa cum se cuvine,

nu numai de el ci şi de cel mare însăşi. Mai este puţin timp până răsare soarele şi primii se ridică în picioare urmaţi de alţii, iar când nu este încă zi deplină urmează să se despartă. Cei din Reiveg se plimbă printre oamenii lui Tec, bătându-i cu palma peste umeri în semn de prietenie, surâzând, luându-şi rămas bun, ceeace îl împiedică pe vraci să pornească la acţiune, fiindcă Reivenii nu stau în grup fiind împrăştiaţi peste tot. La urmă comandantul celor din Reiveg îi cere lui Tec să comande plecarea, ceeace şi face, apoi se strâng şi dau să se întoarcă la casele lor, când deodată se aud strigăte disperate şi o învălmăşeală de nedescris se produce. De o parte şi de alta îşi face loc consternarea. Cei care nu cunosc planul nu ştiu ce să creadă. Vraciul împreună cu cei douăzeci s-au repezit la grupul celor din Reiveg, lovind în dreapta şi în stânga fără o ţintă anumită, ceeace produce derută, strigând în acelaş timp că sunt atacaţi. Înainte ca aceştia să-şi dea seama ce se petrece, se pomenesc pur şi simplu imobilizaţi, ţinuţi cu mâinile la spate, parte din ei bătuţi. Ba mai mult decât atâta, unii mai cruzi din oamenii lui Tec ucid pe câţiva din ei numai din plăcerea de a o face, mai ales că nu au mai avut ocazia de mult timp să vadă asemenea scene care le sunt familiare şi care le plac. Dar reivenii nici nu au timp să opună rezistenţă, atât de surprinşi sunt de cele ce se întâmplă. Până în cele din urmă intervin şi ceilalţi antarieni, iar întreaga grupă a reivenilor este dezarmată şi legată fedeleş unul de altul. Fără să-i pese de strigătele de durere ale prizionerilor provocate de frânghiile brute care le rod pielea de la mâini, Tec comandă plecarea. Pentru siguranţă formează o gardă de pază, din cei mai fioroşi, sub comanda vraciului. Nici măcar nu se ruşinează de privirile celor înşelaţi şi batjocoriţi care în fine îşi dau seama cu cine au deaface şi ce urmăreşte el, dar neavând încotro consideră că orice rezistenţă va fi reprimată cu brutalitate. În prima zi umblă destul de mult. Dar reivenii nu vor să se dea bătuţi, comandantul lor se adresează pe ascuns celor mai curajoşi din ei ca să pună la cale o evadare, să anunţe pe cei din aşezare de cele ce s-au întâmplat. Îşi dau seama că după o primă răpire aceşti oameni fioroşi vor veni să-i ia şi pe ceilalţi şi nu se înşeală. ªeful lor intră în vorbă cu Tec cerându-i explicaţii, dar în loc de răspuns este lovit cu sălbăticie peste obraz, spunându-i că şi ceilalţi îi vor urma în curând, după ce se va forma o armată destul de mare pentru a-i învinge. Noaptea, cei care au pus la cale evadarea reuşesc să se dezlege şi-o rup la fugă, însă nu au noroc, au fost văzuţi şi ajunşi cu uşurinţă. Tec îi anunţă că va profita de ocazie să arate ce vor păţi cei care vor mai înerca să facă lafel. Chiar în dimineaţa aceea îi strânge pe toţi roată şi cu bâta lui încrustată cu pietrele strălucitoare căpătate de şeful mare din Reiveg, ucide pe unul din ei, ceeace are darul de a-i lecui să mai evadeze.

Pe zi ce trece prizionerii slăbesc, refuză să manânce şi fac tot posibilul să se obosească cât mai mult. La fiecare doi, trei paşi cade câte unul la pământ, ceeace face înaintarea mai înceată şi mai anevoiasă. Tec nu are nici un interes să-i piardă pe toţi, ci din contra doreşte să-i prezinte lui U ca dovadă că şi-a îndeplinit misiunea. Dar, nici aşa nu mai merge; la un moment dat nu reuşeşc să înainteze într-o zi nici măcar cât făceau altă dată numai până la primul popas, ceeace îl face să se poarte crud cu sărmanii prizioneri care se ţin totuşi tare. Pe cât a fost de conciliant la dus, pe atâta îşi dă acuma arama pe faţă. Se poartă urât nu numai cu cei din Reiveg ci şi cu ai săi. Pedepseşte la cea mai mică greşală, întrebuinţând chiar bâta. Îşi formează ca şi U o gardă personală cu ajutorul căreia terorizează pe toţi. Pune să se confecţioneze un fel de bice din coajă de copac răsucită pe care le dă paznicilor ca sa mâne pe prizioneri. Cei care cad sunt biciuiţi până la sânge, ceeace face ca în zilele următoare să moară parte din ei. Văzând că se împuţinează şi că

nu va mai ajunge niciunul în valea Antari, comandă tabără mai îndelungată pentru odihnă, spre marea mulţumire a tuturor. Reivenii arată jalnic, îmbrăcămintea ruptă, blănurile le-au fost luate, mâinile le sângerează şi unii delirează, ceeace face ca mare parte din ei nici să nu mai reacţioneze la bătăile şi ameninţările antarienilor. Odihna de câteva zile îi pune pe mulţi pe picioare. Clima devine din ce în ce mai călduroasă, iar vegetaţia îşi schimbă pe nesimţite aspectul. În orice caz se merge de câteva săptămâni şi Tec îşi dă seama că mai au de mers încă de câteva ori pe atâta, din cauza încetinelii cu care înaintează. După această odihnă totul pare că s-a aranjat. În prima zi merg destul de mult dar în cele următoare reîncep chinurile Reivenilor care sunt din ce în ce mai epuizaţi, din cauza greutăţilor pe care trebuie să le poarte şi în cele din urmă se trântesc pe pământ refuzând să înainteze cu toate ameninţările lui Tec că îi va ucide până la unul; acuma îi încântă chiar perspectiva aceasta, dându-şi seama că în felul acesta vor scăpa de chinuri, dar el nu are intenţia să-şi pună ameninţările în aplicare, fiind nevoit să-şi schimbe tactica faţă de ei. Dă deci dispoziţie să nu mai fie legaţi şi nu pleacă la drum decât atunci când mâinile li se vindecă de rănile provocate de sforile brute cu care au fost legate. Ţn câteva zile constată că aproape toţi s-au refăcut. Reivenii însă se înţeleg între ei să nu arate nici un fel de recunoştiinţă pentru faptul că au fost deslegaţi şi li s-a permis odihnă. Ei îşi dau seama că o face din interes, ca să nu-i distrugă, pentru a fi prezentaţi şefului cel mare al antarienilor, căci altfel Tec îşi va pierde locul şi poate chiar viaţa. În orice caz, schimbarea de atitudine dă roade pozitive, fiindcă în săptămânile următoare se înaintează mai mult. Biciuirile şi ameninţările nu mai au loc, căci reivenii îşi dau seama că au pierdut partida, trebuind să-i urmeze pe aceşti sălbateci fără milă şi recuoştiinţă.
Ţn una din zile însă, spre marea bucurie a tuturor antarienilor, ajung la un punct pe care ei îl recunosc. Aici veneau să vâneze, nu prea departe de valea Antari. Terenul devine mai stâncos iar căldura reflectată de pietre se face simţită, încălzind atmosfera peste limita suportabilă a oamenilor obişnuiţi cu o climă mai rece. La un moment dat reivenii nu mai pot înainta, aerul îi sufocă, trebuie să se dezbrace până aproape de piele şi nu mai pot înainta, făcând pur şi simplu grevă, se aşează jos refuzând cu încăpăţânare să înainteze. Tec turbă, dar se abţine cât poate să nu-şi dea drumul cruzimilor, deoarece mai bine de jumătate din ei au murit şi cei care au rămas sunt slăbiţi, având un aspect din ce în ce mai jalnic, încât îi este teamă că dacă ar forţa nota nu ar mai ajunge cu niciunul în faţa celui mare, dar nici să stea locului nu poate. Încurcătura este mare, nu ştie cum să iasă din impas. Se plimbă de colo până colo, prin faţa reivenilor, uitându-se la ei cu ură. Ce n-ar fi dat să-i ucidă pe toţi. Până în cele din urmă îi vine şi de data asta o idee tot atât de năstruşnică ca cea în legatură cu capturarea lor. Fără să se consulte cu nimeni, îl cheamă pe vraci şi comandă ca oamenii săi cei mai voinici să poarte pur şi simplu pe prizioneri în spinare restul de drum care mai este de parcurs, ceeace provoacă din partea antarienilor nemulţumiri. Nici ei nu erau prea odihniţi după un drum atât de lung şi după o lipsă atât de îndelungată de acasă, dar altă soluţie nu este. Vraciul caută să le explice că dacă nu vor asculta, atunci toată osteneala ar fi fost zadarnică. Până în cele din urmă cei aleşi s-o facă acceptă, însă nimeni nu s-a gândit dacă şi reivenii o să fie de acord să se lase purtaţi în spinare de alţii. La prima încercare aceştia se opun categoric, cu forţa, ceeace provoacă o adevărată bătălie, soldată cu morţi de ambele părţi. Tec şi vraciul aleargă disperaţi printre ei strigând, îndemnându-i să se liniştească. Deci prima tentativă nu a dat rezultate, iar când spiritele se liniştesc se hotăreşte să aştepte până a doua zi, când nici atunci nu are succes. În zilele următoare se liniştesc spiritele, iar Tec are de gând să câştige timp, în

speranţa că vor veni vânători din valea Antari să vâneze prin aceste locuri, dar aşa ceva nu se petrece. Atunci face o nouă tentativă să-i convingă pe reiveni să se lase duşi în cârcă sau să meargă pe propriilor picioare. În fine, unii din ei se ridică în picioare îndeamnându-i pe ceilalti să facă lafel, iar unul din ei vine în faţa lui Tec şi caută să încheie cu el un târg. Anunţă astfel că nu vor porni la drum decât atunci când li se vor da asigurări că odată ajunşi la destinaţie şi prezentaţi marelui şef, vor fi lăsaţi liberi, nu vor fi maltrataţi şi lăsaţi să plece unde vor voi. Până şi ei îşi dau seama că aceste condiţii sunt peste măsură de pretenţioase în ceeace privesc ambiţiile lui Tec şi că, chiar dacă el va accepta, ei nu vor mai depinde de el, aşa că toate promisiunile lui nu ar mai conta în faţa celorlalţi mai mari din valea Antari. Cu toate acestea, în disperarea lor se agaţă şi de un fir de pai, iar Tec acceptă, ştiind că nu de el va depinde soarta acestor oameni şi în cele din urmă întreg grupul îşi continuă drumul spre valea Antari.

Valea Antari după plecarea lui Tec

După plercarea lui Tec, U era în continuă căutare a unei soluţii cât mai acceptabile de a-şi consolida poziţia. Cu toată cruzimea cu care îşi arată voinţa de a domni absolut, îşi dă totuşi seama că singur nu va putea face faţă, trebuie să aibe oameni care să-l susţină, deviza lui fiind, cine mă ajută va fi ajutat, dar cine este împotriva mea va trage consecinţele. Deocamdată însă este linişte, totul s-a reaşezat pe făgaşul iniţial şi oamenii îşi văd de treburile lor. Numai de partea celaltă a văii Antarii doi inşi, un bărbat şi o femeie, uneltesc în fiecare zi împotriva celui mare şi a sistemului său dictatorial de a oprima pe oameni. Cu toate că a trecut atâta timp şi vremea s-a așternut peste ea, Unta nu uită că a fost părăsită, lucru care poate nu ar fi supărat-o atât de mult, dacă nu ar fi fost pur şi simplu azvârlită ca un gunoi la apariţia lui Ia, despre care U nici nu i-a pomenit la timpul său. Este adevărat că a stat mereu în preajma celui mare cât timp a trăit An, iar acuma după moartea sa nimeni nu se mai uită la ea. Pedeasupra a murit şi mama ei, iar ea a rămas singură fără sprijin. Locuieşte împreună cu alţii în una din grotele din preajma celei mari, iar serile şi le petrece în mica grotă a lui Ur I, făcând fel de fel de vrăji cu ajutorul focului şi incantaţii de tot soiul. A învăţat de la bătrân că există anumite spirite care umblă printre oameni, care în anumite condiţii le pot face rău, sau bine, dacă sunt contactate prin diverse metode de cei vii. Încearcă deci să intre în legătură cu ele pentru a le determine să se năpustească asupra lui U ca să-l sfâșâie. ªi peste toate acestea nici nu mai este o femeie tânără, pentru acele timpuri, ci trecută de vârsta a doua. Nu mai este atrăgătoare aşa cum a fost. A încercat de câteva ori să reintre în graţiile lui Ie însă nu-a reuşit, a fost împinsă din calea sa cu brutalitate de cei câţiva care-l însoţesc în permanenţă, fără ca el să-i ia apărarea, aşa cum făcea când o iubea şi o ducea chiar în

braţe când obosea. De atunci aproape că nici nu s-a mai arătat în lume, ziua stă în culcuşul ei, iar serile se duce la Ur I, care a îmbătrânit mult în ultimul timp, la care face în permanenţă vrăji, aproape la nebunie, pâna la punctul când simte că tot trupul i se închirceşte şi cade frântă la pământ. U o vede din când în când furișându-se pe lângă stânci sau fugind în josul văii, dar nu dă faptului nici un fel de importanţă. Nici măcar nu-şi mai aduce prea bine aminte de clipele petrecute alături de ea, ca bărbat puternic, având nevoie de o femeie, atâta tot, căci nu şi-ar fi închipuit niciodată că ar putea s-o înlocuiască pe Ia care face parte din însăşi sufletul său. Bineînţeles că judecata lui pentru acele timpuri nu era clară în privinţa asta, ci făcea parte din subconştiet, care îl stăpânea, dictat de instinct.
ªi în grota mare a fost linişte dela plecarea lui Tec. În aşteptarea sa, U a cutreerat mult valea în lung şi în lat să găsească locul cel mai potrivit pentru construcţia unui palat mare din piatră. Arh i-a explicat de mai multe ori cam cum o să arate, U fiind nerăbdător să-şi vadă visul în fine îndeplinit. Locul cel mai potrivit pentru o asemenea construcţie ar fi platforma din spatele stâncii Atar unde se află altarul jertfelor. Aici găseşte şi Arh că ar fi cel mai nimerit, mai ales prin aceea că în jur sunt stânci abrupte imposibil de escalat, ceeace dă locului o siguranţă în plus. U nu se simte în siguranţă în grota mare, el care conduce cu mână forte, prin teroare şi asuprirea celor mulţi, aici unde circulă o mulţime de oameni greu de controlat. Este adevărat că are garda lui postată la toate colţrile, dar nu poate scoate pe toţi cei care au locuit aici încă înainte de venirea lui. În orice caz aici în valea Antari îşi va stabili centrul, deci va trebuit construit ceva foarte grandios, cu pereţi solizi, greu de cucerit. Din ziua când se hotăresc asupra acestui loc, Arh se pune pe treabă. În primul rând măsoară întreaga suprafaţă cu o frânghie care o înoadă acolo unde se termină terenul, apoi ia altă frânghie şi măsoară cealaltă latură procedând lafel, apoi le ascunde undeva şi le păstrează ca etalon. Îşi dă seama că fără asta nu va putea face nimica. Apoi cu cei câţiva oameni care i-au fost daţi în acest scop, sapă şanturi mai adânci care vor fi fundaţiile viitorilor pereţi exteriori. Vrea ca totul să fie cât mai mare cu putinţă, să ocupe întreaga suprafaţă a platoului, lăsând o distanţă între stâncile din jur şi pereţi, unde să fie postate străjile. După ce termină aceste lucrări preliminare, îl anunţă pe U că abea de acum încolo are nevoie de mai mulţi oameni. Deoarece munca se arată foarte grea şi anevoioasă, pietrele mari trebuind să fie desprinse din stâncile din jur şi şlefuite, sunt aleşi cei ce au făcut asta când şi-a construit palatul din locurile de unde au plecat, dar Arh este de părere că nu este bine să se ia piatră din stâncile din jur, deoarece s-ar putea să se prăvălească, dărămâd ce se construieşte. Cel mai bun lucru este să fie aduse din josul văii, unde se găsesc stânci mici şi mari din plin, parte aduse de apele când se umflă, dar cele mari trebuiesc desprinse din pereţii văii. Pentru această muncă este nevoie de mulţi oameni şi cât mai urgent, încă înainte de perioada ploilor când apele inundă fundul văilor. U este de părere că treaba asta să fie făcută numai de oamenii lui şi în nici un caz de antarieni, căci numai în ei poate avea încredere. Ori această muncă istovitoare ar slăbi pe cei ce-l pot apăra de eventualele atacuri ale celor de aici. Dar şi această variantă are laturile ei slabe, antarienii fiind cu mult mai numeroşi ca ei, ar fi posibil ca în cazul unei revolte provocată de faptul că sunt puşi la munci foarte grele, să nu poată să le ţină piept. Un singur lucru nu ştie U încă, anume că acolo în turnul din fildeş pe care şi-l va construi nu mai va mai avea legături cu cei de jos, neştiind că după atâta timp antarienii cu oamenii lui aproape că s-au contopit cu totul şi nu se mai fac diferenţe dintre unii şi alţii. S-au obişnuit între ei, îşi împart grotele în comun, fără

certuri, iar mulţi bărbaţi veniţi sau unit cu fete de aici după obiceiurile lor şi invers. Dar şi antarienii au luat fete venite, tot după obiceiurile văii, acestea fiind mai bine conturate. Ţnsă, cel mai important lucru este acela că limbile au început să se contopească şi încetul cu încetul se naște una nouă care are rădăcinile cuvintelor din amândouă. Singurele certuri şi scandaluri sunt cele din motive amoroase, conflicte ce există de când a apărut omul pe pământ. În cadrul vechei orânduiri neînţelegerile erau soluţionate de sfatul bătrânilor din anturajul lui Rit, ori, de când acesta nu mai este, acesta s-a dizolvat. Oamenii au format spontan sfaturi locale formate din câţiva mai în vârstă şi unii bărbaţi cu mai multă experienţă care judecă, a căror hotărâri sunt considerate de toţi ca obligatorii. U avea cunoştiinţă de ele, considerănd că ultimul cuvânt şi legea îi aparţine lui, că nimeni nu are dreptul de a contesta cele hotărâte de el. Odată a vrut chiar să participe şi el la o judecată, dar s-a dovedit prea dur, renunţând în cele din urmă să se mai ocupe de aceste banalităţi, însă mai târziu îşi va da seama că a greşit, fiindcă în felul acesta i-a îndepărtat de el, scăpându-i autoritatea de stat din mâini, deoarece hotărârile nu sunt date în numele său ci acel al oamenilor, deci al poporului. Cu timpul obiceiul devine cutumă, fară a mai putea fi contestat. De aceasta află din gura lui Sin şi Si care de foarte mult timp nu s-au mai amestecat în treburile de conducere, însă de data asta îşi dau seama de pericolul care planează asupra celui mare, nu atâta că el este pentru ei o persoană supremă, ci datorită faptului că sunt toleraţi având o situaţie priviligiată. Ori un altul poate nu-i va mai considera ca atare şi atunci este bine să facă tot posibilul de a lucra pentru menţinerea celui care le dă aceste drepturi. În una din zile au asistat şi ei la o judecată auzind discuţii între bătrâni cum că cel mare s-a desprins de oameni, trăind numai pentru el, că înainte dreptatea era împărţită de Rit personal şi ai săi, că bune sau rele, hotărârile aveau putere. Acuma însă cel mare nu se mai interesează de oamenii săi. Auzind acestea U îşi face gânduri cum să rezolve problema şi la sfaturile unora îl numeşte pe Sin ca judecător suprem, secondat de Si, însă fără a desfiinţa judecătoriile locale formate spontan. Ei trebuie să cerceteze toate hotărârile date, să le aprobe sau să le respingă dacă găsesc că nu sunt drepte, iar ca ultimă instanţă se autonumeşte el, a cărui hotărâri nu mai pot fi atacate, fiind definitive şi executorii. Dealtfel dreptatea sa constă în bâta lui pe care o întrebuinţează când crede de cuviinţă. Din această cauză, şi având în vedere că problema împărţirii dreptăţii trebuie bine pusă la punct, este de părere că nu trebuie să înceapă construcţia palatului decât după ce pune la punct organizările centrale. În zilele următoare au loc mari frământări în grota mare. Sunt convocati toţi cei din anturajul lui U pentru a pune la punct problemele pe care le-a neglijat. Cu această ocazie sunt numiţi pe lângă Ritit încă trei bătrâni ca preoţi printre care cei care au fost şi unul nou dintre oamenii săi şi ca judecători supremi Sin şi Si, spre bucuria lor. Treaba le place şi îi amuză. Foarte des iau parte la certurile din vale şi de cele mai multe ori hotarârile lor sunt acceptate şi luate în seamă. Numai rebeliunile, actele de ostilitate faţă de cel mare precum şi trădarea cad numai în competenţa lui U, hotrârile fiind executate prin bâtă, adica moartea. Dar lucrul cel mai important este formarea şi oragizarea unei armate puternice de care are nevoie şi numai Arh şi At ştiu dece. În fruntea ei este numit At iar ca adjunct îl face pe Sir; cu aceasta îl câstigă cu totul de partea sa. Faptul că a omorât-o pe Ina nu-l mai interesează, principalul este că a căpătat un ciolan mare de ros, o tempora o mores. Vânzarea sufletului şi ai mândriei unui dictator în schimbul unui blid de linte este un fenomen care în ultimul timp este foarte răspândit în lumea noastră aşa zisă modernă, vezi dictaturile naziste şi comuniste care au bântuit în lume timp de decenii.

Dealtfel Sir nici nu se mai gândeşte la iubita lui verişoară şi crede, cel puţin pe faţă, că U nu a avut nici un amestec în uciderea ei, ci Vri a făcut-o într-un moment de nebunie. Iar ca să-i mulţumească şi pe antarieni de care are nevoie, nu se mai face nici o distincţie dintre oamenii de aici şi cei veniţi cu multe perioade de ploi în urmă. Toată armata să fie în mod egal echipată şi înarmată. După aceste lungi consilii în care s-au pus toate la punct, U preconizează şi alte măsuri care să asigure atât securitatea sa personală, cât şi pregătirea terenuleui pentru aducerea la îndeplinire a planurilor sale măreţe de stăpânire absolută, iar ca primă măsură evacuiază grotele vecine celei mari, cu destulă greutate, fiindcă se loveşte de rezistenţa oamenilor. Dar aceştia sunt duşi cu forţa în altele, neţinându-se seama dacă sunt bune pentru locuit. Printre ei se află şi Unta, împreună cu Sari, fata care odată a fost unealta lui Rauta împotriva lui U. Armata formată fiind destul de numeroasă are nevoie de loc mult. Ea se împarte în două grupuri, una prmanentă sub comanda lui At ca pază a grotei mari şi a eventualelor atacuri de afară, a căror oameni locuiesc în nişele fostei gărzi ale lui Rauta, iar acuma fiind în număr mai mare trebuie cazaţi în grotele vecine, motiv pentru care au fost evacuate cu forţa, iar altă grupă din bărbaţi puternici sub comanda lui Sir, aşa zisa rezenvă, care la prima chemare să se prezinte pentru apărarea întregii comunităţi, în care caz intră direct sub comanda lui At. Aceştia locuiesc cu ceilalţi oameni în vale, nefiind permanentă, din care fac parte numai cei ce stau prin grotele vecine, care nu au fost evacuate. Toate acestea le face cu scopul ca paza permanentă să fie cât mai strânsă în jurul său, centrul să fie înconjurat pe cât posibil de oamenii săi, care au raţii mai mari de carne şi drepturi mai multe ca cei de rând. Dar în afară de aceştia sunt aleşi unii care în decursul timpului au dat dovadă de totală supunere, care formează un fel de pază secretă, sub comanda personală a lui U, din care unii nu sunt nici măcar de At cunoscuţi. Aceştia sunt împrăştiaţi printre oşteni şi în vale, cu scopul de a asculta orice ce se spune şi a informa pe cel mare de tot ce se petrece. Mişcările acestea de oameni durează mai mult timp şi Arh se arată nerăbdător să înceapă construcţiile, ceeace necesită iar un sfat, dar nu de amploarea celui precedent. Sunt deci din nou strânşi cei din jurul său, hotărându-se de data asta de către toţi, inclusiv a antarienilor aducerea aproape de sclavie a celor mulţi, indiferent dacă sunt din valea Antari sau veniţi şi indiferent dacă sunt femei, bărbaţi sau copii. Pe lângă U, At şi ceilalţi este şi Sir de acord cu această mârşăvie, trădându-şi semenii în favoarea uzurpatorului venetic şi a acoliţilor săi. Fiecare locuitor este obligat să execute munci în folosul aşa zisei comunităţi, care în realitate este cel al celor din grota mare şi acoliţilor lor. U îşi dă seama că nu poate proceda altfel dacă doreşte să ducă viaţa uşoara de huzur, dar mai ales voinţa de a pune stăpânire şi pe alte popoare. Ca să lupte împotriva învingătorilor ar fi fost o nebunie după concepţia lui Sir şi ai celor ce s-au dat cu ei, dealtfel neîmpărtăşită de oamenii cinstiţi sufleteşte care formează majoritatea locuitorilor văii, ce cred contrarul, care au concepţia, mai bine cu sufletul împăcat şi curat decât o râmă târâtoare în faţa stăpânului, în schimbul unui ciolan şi, ca să se facă mai iubit de şef, Sir aduce în una din zile în faţa lui U doi antarieni acuzaţi de revoltă care îşi primesc pedeapsa aşa cum înţelege. Deacum este sigur pe el, domneşte, roade un ciolan mare al trădării pe spinarea unui popor oprimat. Cine are urechi de auzit, să audă, sau să-şi aducă aminte, amen.
Tec a plecat de foarte mult timp şi nu s-a mai auzit nici o veste dela el, ceeace îl îngrijorează pe U. L-a trimis doar în recunoaştere şi nu mai vine. Ar fi avut nevoie de oamenii lui, mai ales acuma. La propunerea lui Sir de a trimite alţi oameni după el nu este de acord, fiind de părere că aceasta nu are nici un rost. Deocamdată trebuie să organizeze

toate fără să ţină seama de ei. Pe de altă parte Arh îi cere în fiecare zi oameni care să scoată pietrele necesare pentru construcţie din albia râului, dar U îl amână mereu. Nu este încă sigur de puterea armatei, fiindu-i frică de răscoale, motiv pentru care doreşte reuşită şi reîntoarcerea lui Tec, fiindcă dacă acesta găseşte alţi oameni îi va putea pune fără teamă la muncile cele mai grele.
În adunarea în care s-au luat o seamă de hotărâri se dispune între altele ca oamenii din grotele mai îndepărtate să fie scoşi cu forţa şi puşi la muncile construcţiei palatului, dar U îşi dă seama că ar greşi dacă ar face-o, fiindcă în primul rând cineva s-a apucat să vorbească, destăinuind aceste planuri, iar în al doilea rând s-au făcut auzite voci împotriva ordinei instaurate. O iscoadă a informat deasemenea în mare taină că în una din grote se petrec evenimente bizare, se văd lumini noaptea şi fum gros iese prin crăpăturile stâncilor, iar seara se aud cântece şi voci. Făcându-se cercetări mai amănunţite, se află că acolo s-a refugiat Unta cu Sari la unul din vechii locuitori ai grotei, bătrânul Ur I. La prima vedere nu i se pare lui U nimica anormal, ştiindu-se că bătrânul se ocupă cu vrăjitoria, însă în acelaş timp îşi aduce aminte de blestemul din ziua când a fost numit mare şef în valea Antari, alături de Ina. Pentru a fi sigur că nu se pregăteşte ceva împotriva sa, tocmeşte mai mulţi bărbaţi de încredere din poliţia sa secretă, care să se introducă acolo în mod discret, să vadă despre ce este vorba, acţiune ce amână iar începerea construcţiei palatului, spre disperarea lui Arh, care nu încetează să-l bată la cap cu cereile lui, ca în cele din urmă să i se interzică chiar să mai vorbească de asta în prezenţa lui U. Însă nici Arh nu se dă bătut, face toate pregătirile necesare pentru desfăşurarea în bune condiţii a viitoarelor lucrări. Împreună cu bărbaţii care i-au fost daţi, nivelează platforma, sapă şanţurile mai adânci, fiindcă de data asta doreşte ca pereţii să fie încrustaţi în pământul stâncos ca să facă corp comun cu terenul şi aduce tot ce se poate căra, numai cu oamenii săi. În fiecare zi îi pune pe aceştia să ducă bucăţi mari de piatre, pe care le aşează în şanturi ca fundament, peste care toarnă lut amestecat cu apă pentru a le prinde între ele. Treaba este istivitoare şi trebuie să întrebuinţeze toată diplomaţia de care este în stare ca să-i determine să-l ajute, deoarece oamenii au vrut să fugă, lăsându-l baltă. Dar el le promite marea cu sarea, dispunând chiar să li se dea lor şi famililor lor raţii mai mari de carne, ceeace îi determiină să rămână, având ca efect că lucrările pot continua. Lui U nu-i spune nimica şi nici nu-l mai vede în ultimul timp, făcâdu-l aliat pe Ie, care huzureşte toată ziua distrându-se cu fetele din grota mare, nu se ocupă cu nici un fel de treburi, fiindu-i silă de orice ce necesită o muncă, indiferent dacă este fizică sau de altă natură. A mai încercat odată să intre în garda tatălui său, dar şi-a dat curând seama că nu se prinde de el. Este acuma un bărbat în toată puterea cuvântului, trecut chiar de vârsta când alţii îşi iau câte o femeie două cu care să aibe copii, însă el nu se gândeşte la aşa ceva, devreme ce toate îi stau la dispoziţie, pară mălăiaţă în gură nătăfleaţă. Nu are decât să-şi exprime o dorinţă că aceasta îi este imediat satisfăcută cu promtitudine. Însă poveştile şi planurile lui Arh îl pasionează totuşi, putând fi văzut în ultimul timp mereu în preajma sa, el care nu a părăsit decât foarte rar grota mare; deasemenea poate fi văzut de la o vreme cutreerând valea Antari în lung şi în lat, alături de bătrân, care cu toată vârsta lui înaintată pentru acea vreme nu a renunţat încă la planuri măreţe de a construi palate somptuase. În fericirea sa că are în fine ocazia, nu precupeţeşte nimica şi, contrar obiceiului, nu ascultă de voinţa celui mare, ci continuă alături de Ie la pregătirea terenului în vederea construirii marelui palat din preajma stâncii Atar. Dealtfel are mult de luptat cu cei câţiva oameni care i-au fost daţi initial de U,

reuşind până în cele din urmă să-i convingă să rămână lângă el, prin fel de fel de promisiuni. Zilele trec şi pregătirile avansează, încetul cu încetul şanţul se adânceşte şi se umple cu bolovanii aduşi. Se sapă cu multă trudă cu mijloace foarte rudimentare, cele existente. Unii din oameni au avut chiar unele inovaţii, astfel se confecţionează dintr-un lemn foarte tare pene mari cu ajutorul cărora se lărgesc spalturile dintre rocile stâncilor până acestea se desprind şi cad, o muncă de lungă durată, foarte costisitoare ca timp şi energie, dar utile. Săpăturile pentru fundaţii se fac tot în acest fel, iar şanţurile de fundaţie se umple cu bolovani mari mari care se aşează în aşa fel ca să formeze un bloc cât mai compact. Ie se pasionează din ce în ce de această construcţie, dând din când în când indicaţii pe care Arh le găseşte utile şi astfel conturul viitoarei construcţii prinde viaţă. Se poate vedea locul unde va fi poarta mare prin care se va pătrunde în interior, camerele care dau spre afară, precum şi cele interioare. Având experienţa cu palatul construit în vechea aşezare părăsită, face de data asta în aşa fel să lase loc liber în mijloc pentru o curte interioară mare, pentru ca, camerele din mijloc să aibe şi ele lumină şi ferestre. Construcţia să aibe mult aer, deoarece torţele care ard aproape tot timpul în grota mare fac ca aerul să fie greu de respirat. Fumul din grote i-au făcut pe oamenii lui U să se îmbolnăvească, să tuşească şi să capete dureri în şale, mai ales cei ceva mai în vârstă, ceeace i-a determinat pe mulţi să-şi construiască colibe din crengi şi frunze aşa cum au fost obişnuiţi, spre mirarea antarienilor care de generaţii nu au mai pomenit să se locuiască altfel decât în grote, cu timpul însă s-au adaptat organismele lor cu acest fel de viaţă. Deoarece mulţi îşi dau seama că este mai frumos de locuit în aer libert, exemplul este urmat şi de ceilalţi antarieni, ca până la urmă întreaga vale să fie împânzită cu colibe mici, construite din crengi uscate, acoperite cu frunzele mari a unor plante care cresc perste tot, ceeace îl bucură pe U, deoarece are de gând ca în viitor toată lumea să-şi construiscă bordeie din piatră care pot fi mai bine supravegheate decât grotele adânci şi întunecoase. Cu toate acestea rămân majoritatea grotelor locuite.
Ieşirea lui Ie la construcţii îi dă Untei ocazia să încerce să-l atragă din nou de partea ei, dacă nu ca iubită, măcar să-l aibe în imediata ei apropiere, în aşa fel ca la un moment dat să-l poată avea ca martor în cazul că U ar descoperi uneltirile împotriva lui. Ea a simţit că este urmărită, ceeace a determinat-o în ultimul timp de a înceta cu vrăjitoriile şi cu incantaţiile. Pentru a se face observată de Ie, o întrebuinţează pe Sari care se menţine încă tânără şi frumoasă. Ie nu o cunoaşte şi nu-a văzut-o niciodată, aşa că momeala este bună. Unta a dispărut aproape complet din mintea sa, numai rar se mai gândeşte la ea. În una din zile când a zărit-o în vale şi-a dat seama cât de trecută este; ce diferenţă dintre femeia tânără şi frumoasă din timpul adolescenţei sale şi cea de acuma, aplecată de spate, cu riduri şi urâtă. A trecut pe lângă ea fără măcar să arate că a zărit-o, dar nu a observat ochii plini de ură care l-au urmărit tot timpul şi nici femeia frumoasă care o însoţeşte. Pe el nu prea îl interesează cele de aici din vale, fiindcă are destule în grota mare, foarte tinere, unele chiar copile, dornice de distracţii de tot soiul, mai ales în ultimul timp când şi antarienii au descoperit băutura cea bună pe care numai Unta o cunoştea înainte. Plantele din care se face cresc prin apropiere, iar oamenii s-au obişnuit să le culeagă, preparându-le în butoaie făcute din trunchiuri groase de copac, scobite pe dinăuntru, în care lichidul stors începe să fiarbă, care după un timp pişcă la limbă când este băută. Lăsat mai mult timp, se transfomă în acel lichid care dă senzaţii de bucurie, iar cei de aici au descoperit prin fel de fel de metode să-l facă limpede, ceeace îl întăreşte. Ie a pus imediat stăpânire pe aceşti arbuşti, nepermiţând sub aspră pedeapsă nimănui să se apropie de ei. Insă mai

erau şi alte locuri unde cresc, de care se folosesc cei de aici. Dar, văzând că această băutură face ca minţile să nu mai judece limpede, unii oameni au conchis din asta că zeul Asio vrea cu ajutorul ei să pună stăpânire pe vale, trimiţând plantele care să-i ducă pe oameni în păcat, dar Ie nu ţine seama de toate aceste vorbe, continuând cu orgiile din grota mare, fără să-i pese de ce se spune despre el, căci incontestabil se află şi se comentează evenimentele din centru, însă nimeni nu are îndrăzneala s-o spună în gura mare faţă de toţi, de teama repercursiunilor. Băutura este totuşi fabricată în majoritatea grotelor şi colibelor. Ie află şi se duce cu mai mulţi bărbaţi, ameninţând pe cei ce o produc cu bătaia, dar aflând că nu este din cele ce şi le-a luat pentru el renunţă. Câţiva au fost chiar bătuţi, chiar şi unele femei, ceeace a provocat oarecare enervare printre antarieni, deoarece la ei a bătea o femeie este cel mai mare păcat, ea fiind cea care dă viaţă oamenilor. Prin aceasta Ie îşi atrage numai ură, chiar şi a unei părţi a gărzii. În ultimul timp se poartă urât cu toţi, numai pe Arh îl ascultă. Are impresia că totul îi aparţine de drept, că orice cerea să i se dea fără întârziere. U știe de aceste obiceiuri ale fiului său, dar acţiunile sale nu-l interesează, nu se ocupă de el niciodată, văzându-l doar atâta cât durează o întâlnire întâmplătoare. Pe Ia în schimb o vizitează în fiecare seară; când ajunge în faţa ei, toată bestialitatea şi cruzimea din el dispare. Cu toate că şi ea a îmbătrânit, devenind aplecată de spate, cu riduri adânci pe faţă, totuşi femeia asta îi inspiră ceva ce nu simte faţă de nimeni. Toată viaţa sa şi toată ascensiunea rapidă este întruchipată în ea. O stimează mai mult ca pe oricine, fiind în stare, lafel ca în tinereţe, s-o apere până la crimă. Ia ştie ce sentimente are bărbatului ei pentru ea, însă nu a profitat niciodată de ele; nu a căutat niciodată să obţină vreun avantaj, dealtfel nici nu are nevoie de altceve, fiindcă i se oferă totul, trebuie numai să-și arate dorinţa de a obţine cutare sau cutare lucru, că i se aduce fără întârziere, iar pe de altă parte nu a căutat niciodată să facă cuiva un rău, să se răzbune, dovadă cum s-a purtat cu Unta. Cruzimea lui U nu o deranjează, o pune pe seama voinţei lui de a se apăra împotriva celor ce îi vor răul. În ultimul timp i s-a spus de către o femeie care o îngrijeşte totul despre Ina, dar nu a căutat să-i arate că este supărată. El nu va afla niciodată că ea ştie ceva şi nici nu o va bănui măcar. Ie în schimb profită din plin de faptul că este fiul celui mare şi nici nu are nevoie s-o arate, ci singur îşi însuşeşte fel de fel de bunuri la care pretinde că are dreptul să le aibe, iar dacă nu i se dau, le ia cu forţa. Pe unul din oameni care s-a opus să-i dea ce voia l-a omorât în bătăi fără ca cineva să-l fi tras la răspundere și nici tatăl lui nu s-a amestecat, cu toate că ştia ce a făcut fiul său. Dar odată când un bărbat din garda sa a omorât pe un altul, U personal l-a pedepsit cu cea mai mare asprime.
În una din zile pe când Ie se duce cu Arh spre platoul unde se construeşte palatul cel mare, îi iese înainte o femeie aparent tânără care îi taie calea, lovindu-se de el. Un moment rămâne locului crezând că este vorba de un atentat la persoana sa, impresie care îi dispare repede văzând cine l-a lovit. Pe deasupra Sari se trânteşte la pământ, simulând că s-a împiedicat. Ie o ajută să se ridice, atingerea cu pielea ei întinsă şi curată îi provoacă un frison şi uitându-se la ea este fascinat de frumuseţea ei. Ea se sprijină de el motivând că și-a scrântiti piciorul, iar Ie o ia în braţe. Senzaţia apropierii acestei femei îi place. Îi spune lui Arh care a urmărit scena, dându-şi seama ce urmăreşte această fată, cunoscând armele unei femei când vrea să cucerească un bărbat, să continue drumul, iar el însoţit de doi bărbaţi din paza sa care îl însoţesc în permanenţă, o duce în grota din faţă. Fără s-o întrebe intră şi el, o aşează pe paiele care servesc drept pat şi îi mângâie uşor piciorul rănit, până sus. În felul acesta îşi petrece toată ziua alături de ea, iubindu-se cu

înfrigurare. Grota este goală, în afară de Sari nu este nimeni înăuntru, dar Ie observă că aici sunt urme, că ar mai locui cineva. Până în cele din urmă se miră că niciunul nu vine înapoi şi atunci îi apare în minte bănuiala că a fost atras într-o cursă. Oamenii din garda lui au fost expediaţi iar el se află aici singur, neavând nici măcar cu ce să se apare în caz de atac. Un moment îşi pierde raţiunea, o apucă pe Sari cu brutalitate de mână trântind-o în genunchi, obligând-o să spună dacă nu cumva a simulat accidentul. Ea recunoaşte că aşa este, dar îl asigură că l-a plăcut încă de prima dată când l-a văzut în grota mare, fără a o da pe Unta de gol, dânduşi seama că Ie ar ucide-o fără doar şi poate. El se lasă convins că aşa este şi de atunci vine în fiecare seară aici, petrecând ore pline de dragoste alături de ea. În grota mare nu o duce fiindcă ea refuză net. Este cunoscută acolo, mai ales de când a fost aleasă de Rauta pentru scopul ştiut şi pe deasupra unele femei care acuma sunt în anturajul lui Ia cunosc adevărul, ori nu are chef ca Ie să afle totul, ceeace ar însemna pieirea ei. Uită scopul intervenţiei ei şi încetul cu încetul începe să se prindă de Ie, începând chiar să-l iubească. Unta o vizitează în fiecare seară după plecarea lui, descosând-o, dar când vede că răspusurile ei sunt evazive îşi dă seama de adevăr. Îi face reproşuri că a înşelat cauza pentru care luptă, o goneşte de lânga ea şi îi interzice să-i mai calce grota. De data asta are intenţia să treacă repede la acţiune, ea singură fără ajutorul cuiva. De atâtea ori s-a jurat că se va răzbuna, dar niciodată nu şi-a pus planul în mod serios în aplicare. Într-o zi se furişează în grota unde Ia se distrează cu Sari si după plecarea acestuia se repede la ea sfărâmându-i ţeasta cu un bolovan, întocmai cum a făcut cu mulţi ani în urmă cu Anan. Cadavrul lui Sari este descoperit a doua zi de dimineaţă, dar nimeni nu a văzut sau observat ceva. Ia în schimb nu cercetează prea mult, nedând cazului prea multă importanţă, deoarece nu rareori se întâmplă asemenea crime de gelozie. Se consolează repede, întorcându-se la fetele lui din grota mare. El nu a iubit-o niciodată, ci Sari a fost pentru el numai un obiect de amuzament, iar Unta îşi dă seama că nu a reuşit nici de data asta, că de acum încolo nu mai are pe nimeni pe care să-l întrebuinţeze ca paravan pentru atingerea scopurilor ei mârşave. Până în cele din urmă se retrage din ce în ce din anturajul oamenilor, se mută în una din grotele cele mai mici de la marginea văii, nelocuită şi nici pe Ur I nu-l mai vizitează. Dar nu renunţă cu totul, are de gând să lucreze singură în timp, fiind sigură că odată U sau fiul său vor face o greşală de care ea va putea profita, deoarece de fiecare dată când şi-a făcut un aliat nu a avut decât de suferit. Va ataca prin surprindere şi îşi jură că va omorâ atât pe U cât şi pe fiul său, gândeşte ea plină de ură. Are sufletul otrăvit şi nu vine în vale decât să se aprovizioneze cu alimente iar în restul zilelor stă în jurul focului făcând descântece şi vrăjitoriile învăţate de la Ur I, invocând pe Uni, zeul răului, numit în grupul unor bărbaţi din tribul din care a făcut parte iniţial, înainte să apară U cu ai lui.
Independent de frământarile acestei femei, viaţa în valea Antari merge înainte. U se ocupă de buna desfăşurare a ordinei instaurate, cutreerând din când în când valea în lung şi în lat, însoţit de o gardă puternică, asistând aproape la toate judecăţile. S-a obişnuit chiar să dea soluţii, renunţând la brutalităţi, atunci când delictele sunt uşoare. Numai când este vorba de el însuşi pedepseşte cu cea mai mare asprime, ucigând pe oricine care i se opune. Nici Ie nu-şi pierde timpul, cutreeră valea însoţit de Arh, iar serile le petrece în compania fetelor tinere, în restul timpului se odihneşte după o activitate atât de plină din cursul zilei.
Au trecut foarte multe prioade de ploi şi uscăciuni de la plecarea lui Tec cu un număr important de oameni şi nici o veste, fapt pentru care a fost amânată de mai multe ori

construcţia palatului din preajma stâncii Atar. Oamenii de aici încep să creadă că au pierit cu toţii datorită ambiţiilor de mărire ale lui U. Unii antarieni spun că dincolo de masivul stâncos care se vede în zare în zilele clare şi senine, s-ar întinde o preerie locuită de oameni uriași şi fioroşi care îi mănâncă pe toţi cei care se încumetă să intre în împărăţia lor, însă niciunul nu ştie concret că s-ar fi întâmplat vreodată aşa ceva, sunt numai povești moştenite din generaţie în generaţie. Drumul până acolo ar ţine o perioadă fără ploi, deoarece distanţa este foarte mare, munţii fiind foarte înalţi şi nimeni de aici nu s-a încumetat vreodată să ajungă până acolo, pasămite să treacă peste ei. Pentru a linişti spiritele, U organizează cu ajutorul lui Ritit o ceremonie în afara celor obişnuite, după ritualul autohton, devenit obişnuit pentru toată lumea. De când au venit oamenii lui aproape au uitat de divinităţile lor de baştină, adoptându-le pe cele de aici. Rar de tot era invocat Iane care cedează repede locul lui Us, atotfăcătorul. Deasemenea sacrificiile de oameni se practică din ce în ce mai des, fiind apreciate de oamenii lui U, dar Ritit este de părere că acestea să fie mai rare pentru a nu împuţina populaţia. Sacrificiile de copii nu se mai ţin, fiindcă de fiecare dată se opuneau mamele lor atât de puternic şi fanatic că trebuiau fi ucise, ori şi această practică ar fi putut duce la o împuţinare a locuitorilor şi prin aceea că multe femei nu mai ţineau sarcina avortând ca să nu fie obligate a-şi da copiii. Atunci ca şi acuma femeia a ştiut cum să facă să nu capete copii. Ele cunoşteau ierburi care le făceau sterile sau produceau avortul, ceeace lui U nu-i convenea fiindcă avea nevoie de oameni care să lupte pentru el şi regimul său de teroare. Credinţa că sacrificaţii se duc într-adevăr în cer la Us este atât de mare încât nimeni, fără exceptie, nu se îndoeşte de asta, iar dacă cineva ar fi spus contrarul ar fi fost pur şi simplu privit ca un nebun şi izolat de societatea în care trăia, ceeace egala cu o condamnare la moarte prin foame. În zilele noastre şi chiar de două mii de ani încoace, asemenea practici nu au mai avut loc în lumea aşa zisă civilizată. Numai la populaţiile Americii, la incaşi se practicau pe scară mare de către preoţii lor, încă până în secolele patrusprezece. Omul s-a ridicat încetul cu încetul pe scara civilizaţiei de gândire, de priceperea justă a valorilor fiecărui om în parte, că nimeni nu are dreptul să dispună de viaţa altuia. Viaţa este un apanaj sfânt care trebuie respectat ca atare, iar cine atentează asupra ei trebuie pedepsit, nu prin a i se lua viaţa ci a-l izola de semenii săi. A lua viaţa unui om este ceva abject şi contrar oricăror legi naturale. Cine practică aşa ceva este o fiinţă inferioară faţă de existenţa noastră spirituală, ceeace nu are nimica deaface cu capacitatea de gândire şi asimilare a celui încriminat. Fiecare epocă şi perioadă în cadrul evoluţiei gândirii umane, care s-a dezvoltat odată cu cea fizică, tocmai datorită faptului că cea de a treia formă a existenţei, sufletul, care există în afara materiei vii, a avut concepţiile ei despre viaţă şi existenţa ei proprie. Ce nu este, nu poate fi şi ce este nu poate dispărea în nimica. Noţiunea de existenţă, înţeleasă sub aspectul ei absolut nu poate accepta inexistenţa. Aici nu este vorba de un hocus-pocus, iată există, iată că nu există. Ceva, ori este ori nu este, intermediarul nu poate fi valabil, noţiunile de cred că există, poate că există, nu au valoare când vorbim de noi înșine ca oameni şi fiinţe gânditoare care ne putem da seama de tot ce este în jurul nostru, dar şi de fenomene care nu cad direct sub simţurile noastre. Ori dacă spunem că noi existăm ca fiinţe umane, gândim, trăim, făurim ceva, nu putem spune că după ce nu mai suntem materie, ceeace ce am gândit sau făurit nu mai există, din punctul de vedere subiectiv, al celui care nu se mai află învăluit în materie, căci gândind obiectiv, ceeace făureşte sau gândeşte cineva poate fi transmis celorlalte generaţii, care le poate duce mai departe, să le dezvolte, dar din punct de vedere subiectiv

ele rămân ale celui ce le-a elaborat, mai departe în cadrul unei existenţe ce se află deasupra materiei. Materia ca atare nu poate gândi, ea nu se poate autocrea şi nici nu se poate distruge prin ea însăşi, ci ea există atâta timp cât anturajul ei material îi permite să fie şi va dispare atunci când va fi parcurs un ciclu care la închidere o va transforma în alată materie cu caracteristicile valorilor noi apărute, care va exista şi va dispărea, şi aşa mai departe până la înfinit. Dar să revenim la cei care au trăit acuma multe zeci de mii de ani, care şi ei gândeau, iubeau, trăiau, aveau dorinţa să trăiască cât mai bine şi mai agreabil, fiind de multe ori oprimaţi de nişte demenţi care credeau şi care cred şi acuma că persoana lor rezidează deasupra tuturor, că ceeace gândesc şi doresc ei trebuie în mod obligatoriu să fie acceptat de toţi. Asemenea elemente demente de proastă calitate trebuie înlăturate din preajma noastră, nu prin distrugerea lor fizică ci prin acţiuni colective şi permanente. Cine are urechi de auzit să audă si cine se simte avizat să se gândească de mii de ori înainte să-şi mai oprime semenii prin mârşăvii. Cine o face sau o va încerca, va fi imediat şi irevocabil îndepărtat din sânul societăţii în care trăieşte.
Datorită unei linişti aparente care domneşte în Valea Antari, precum şi a unei bune stări aparente, datorită bogăţiei locurilor, oamenii se ocupă intens cu zgârierea şi pictarea pereţilor grotelor, desenând fel de fel de scene din viaţa lor zilnică, de vânători şi rituri. Unii le colorează, întrebuinţând vopsele făcute din pământuri şi plante. În ultimul timp această preocupare a devenit atât de frecventă încât oamenii se vizitează, lăudându-şi reciproc operele. Cercetând cu atenţie vopselele, Arh a observat că după ce se usucă se întăresc atât de tare încât cu greu pot fi sfărâmate şi atunci îi vine ideia să prindă împreună pietrele construcţiei cu ajutorul amestecului de pământuri cu care oamenii colorează grotele. Face câteva probe şi rămâne uimit, totul se prinde atât de bine că dă impresia de monolit. Astfel descoperă că pământul din imediata apropiere a stâncii Atar se pretează cel mai bine la scopul urmărit. Singurul dezavantaj este însă căratul apei din vale până aici. Va trebui să confecţioneze băşici din piele cu ajutorul cărora s-o aducă. În felul acesta îşi organizează bătrânul Arh până în cele mai mici amănunte construcţia viitorului edificiu, mândria vieţii sale, visul lui din totdeauna. Incontestabil că în acele timpuri îndepărtate existau oameni inventivi, gânditori care au contribuit la progresul gândirii umane, care s-a dezvoltat încetul cu încetul până în zilele noastre şi continuă şi acuma, evoluţie care nu se va opri niciodată. Până în cele din urmă U află că lucrările au început, dar nu obiectează nimica, din contra, în una din zile trecând pe acolo constată cu bucurie că fundaţiile sunt aproape gata. Face ocolul viitorului său palat şi inima îi creşte de bucurie. Este întocmai aşa cum a visat, mare, cât mai mare cu putinţă. Nu-i spune nimica lui Arh pentru a nu-l deruta, având chiar de gând să-i dea câţiva oameni în plus pentru ca să poată trece la ridicarea pereţilor. În una din seri Ie îi vorbeşte cu atâta pasiune de noua construcţie că U îl cheamă pe Arh şi-l anunţă că s-a hotărât să înceapă lucrările propriuzise, deoarece Tec nu-şi mai face apariţia, nemaiavând nici un rost să-l aştepte. În afară de armata pusă la punct data trecută, formează grupe mari din cei care nu fac parte din nici o organizaţie, fiind doar simpli vânători, în care bagă şi femei. Această dispoziţie provoacă în valea Antari mari nemulţumiri, oamenii nevrând să se prezinte, neavând de gând să se lase înhămaţi la nişte lucrări pe care ei le consideră ca inutile, doar are la dispoziţie grota mare unde au rezidat de multe generaţii toţi cei ce au condus în decursul timpului această regiune. Văzând că nimeni nu mişcă, nu-i rămâne decât să-i forţeze. Cu ajutorul gărzii din grota mare, sub comanda lui At porneşte în una din dimineţi la aducerea la îndeplinire a planurilor sale de înrobire la care nu a renunţat nici o

clipă. Strânge mai întâi pe toţi cei care locuiesc la marginea văii, fără deosebire dacă sunt bărbaţi sau femei, împărţindu-i în două grupe, una să scoată piatra din albia râului, iar alta s-o care pe platoul Atar, constituită numai din bărbaţi tineri. Totuşi pentru a nu provoca prea multe nemilţumiri, le promite hrană mai multă şi zile de odihnă, după necesităţi. Neavând încotro, oamenii se apucă de treabă sub supravegherea bărbaţilor înarmaţi cu bâte imense şi cu bastonaşe cu ajutorul cărora îi lovesc pe spinare pe cei care nu muncesc aşa cum se cere. Dar, a doua zi fuge o parte, refuzând această muncă istivitoare la care sunt puşi, mai ales din cei ce trebuie să transporte blocurile de piatră. Furios la culme U trimite după ei, punând să fie legaţi, iar pe cei care au provocat această dezertare îi pedepseşte cu bătaia. La insistenţele lui Arh nu ucide pe niciunul, deoarece are nevoie de braţe de muncă, ceeace U acceptă. Dar pune să se confecţioneze bice din coajă de copac şi formează un grup extra din cei ce au rebelat, punându-i la muncile cele mai grele, biciunindu-i la cea mai mică opoziţie, interzicându-le să se întoarcă în grotele lor, trebuind să doarmă sub cerul liber, acolo de unde se scoate piatra, sub paza oamenilor din grota mare. Peste câteva zile aceşti oameni sunt atât de istoviţi că aproape nu se mai pot mişca. Cu toată teroarea ce se abate asupra lor, refuză totuşi să muncească, dându-şi seama că nu vor fi ucişi fiindcă au nevoie de ei. ªi atunci Arh pe propria sa răspundere le dă o zi de odihnă, hrănindu-i mai bine, dar a doua zi reîncepe calvarul. Până în cele din urmă interzice să mai fie biciuiţi şi o parte din ei se obişnuiesc cu munca aceasta grea pe care nu au cunoscut-o până acuma, deoarece natura le oferă de toate în această vale bogată, nefiind obligaţi să muncească din greu pentru a-şi agonisi cele necesare traiului zilic, în afară de vânătorile unde se cere mai mult isteţime decât muncă fizică şi nu se face în fiecare zi. Totuşi unele femei şi bărbaţi mai slabi fiziceşte nu rezistă, îmbolnăvindu-se atât de tare că nu mai sunt buni de nimica, unii decedând chiar. Astfel se cere mână de lucru în continuare, mai ales pentru muncile brute, cum este scoaterea pietrelor din pereţii stâncilor, şlefuirea lor şi transportul la locul de montaj. Aceasta necesită oameni foarte solizi, puternici, cari de multe ori nici ei nu rezistă până la sfârşit. Totuşi Arh nu vrea să renunţe la planurile sale din motive umanitare, noţiune necunoscută în aceste timpuri imemoriabile. Faptul că oamenii sunt întrebuinţaţi şi consideraţi ca mijloace de muncă şi nimica altceva, nu-l interesează, ci totul este să reziste până la cea din urmă picătură a rezistenţei umane, iar dacă cad, sunt pur şi simplu azvârliţi ca nişte obiecte care nu mai pot fi folosite, nemaireprezentând nici un interes. U merge şi mai departe, fiind de părere că cei care cad să fie imediat înlocuiţi, ceeace până la sfârşit a dus la o situaţie grea. Din cauză că valea Antari nu dispune decât de un număr limitat de oameni şi având în vedere că cei ce constituie garda grotei mari şi cei ce fac parte din armata ocazională nu luau parte direct la munci, întreaga greutate cade pe umerii celorlalţi care nu au nici o posibilitate de apărare împotriva unei tiranii crunte. Cea mai mică încercare de a scăpa de aceste munci este socotit ca un act de violenţă împotriva celui mare, reprimată cu cea mai mare cruzime, de către cei aleşi să execute ordinele venite de sus, căţeii regimului. Unii din ei sunt pur şi simplu ucişi, după cum i se năzăreşte celui mare şi a acoliţilor săi. Însă spre deosebire de Arh care nu avea în faţa ochilor decât realizarea planurilor sale, U îşi dă din ce în ce mai mult seama că până la urmă se vor găsi în situaţia de a nu mai dispune de sclavii necesari, fapt pentru care a fost atâta timp împotriva începerii lucrărilor de construcţie a palatului. Spera mult la reîntoarcerea lui Tec, care chiar dacă nu vine cu oameni noi, cel puţin ar avea o rezervă apreciabilă din bărbaţii cu care a plecat şi care au mai rămas. De altfel palatul îl

interesează mai puţin; ceeace îl interesează în prima linie este să-şi întindă stăpânirea peste graniţele actuale ale teritoriului văii Antari, pentru care scop l-a trimis pe Tec în căutarea altor oameni şi descoperiri de noi teritorii unde să se poată locui, dar mai ales oameni, fiindcă teritorii se pot stăpâni, dar dacă acestea nu sunt locuite nu este nimeni pentru a fi condus şi asuprit. Faptul că oamenii săi au plecat de atâta timp, nemaiauzindu-se nimica despre ei, îl face să creadă că au pierit cu toţii. În ultimul timp s-a obişnuit cu ideea că ei nu se mai întorc. Pe de altă parte nu s-a gândit nici o clipă să renunţe la palat, că doar aici va fi centrul imperiului său. Un singur lucru îl pune pe gânduri, nu se poate împăca cu ideea că ar putea amâna la înfinit explorările sale pentru căutarea altori oameni.
Astfel încetul cu încetul fericita vale Antari, unde fiecare trăia cum voia, fără grija zilei de mâine, devine un infern pentru cei mulţi şi un rai pentru cei din grota mare. Agitaţiile cresc latent pe zi ce trece. Cei care fac parte din tagma asupritorilor îşi apără din ce în ce mai cu putere aşa zisele drepturi date şi apărate de cel mare. Se merge mai departe şi se statorniceşte ca anumiţi bărbaţi din garda grotei mari să poată dispune de un număr de oameni, bărbaţi sau femei, pe care să-i poată folosi în interesul lor, cu condiţia să dea o parte a celor agonisite şi o parte din oameni în folosul palatului, ceeace îl scuteşte pe U şi pe Arh de a mai avea grija mâinii de lucru. Deasemenea se formează grupuri, grupuri de sclavi la dispoziţia micilor comandanţi din centru, care pentru securitatea lor proprie îşi formează fiecare o mică gardă proprie. Aceştia sunt comandanţii de grupe numiţi de U personal. Parte din ei au evacuat grotele în care locuiesc împreună cu concetăţenii lor, formându-se în felul acesta nucleul unei caste dominante, care îşi însuşeşte pe măsură ce trece timpul drepturi din ce în ce mai mari, invocând autoritatea supremă în persoana lui U, considerată ca coborâtoare divină. Din moment ce U este descendent din Us, este şi normal să aibe toate drepturile asupra oamenilor pe care îi conduce în numele acestuia şi, cum cel care dă viaţă poate să o şi ia, îi conferă acest drept care nu poate fi contestat. Mergând mai departe, cei din jurul lui consideră că acesta nu poate singur să-şi exercite autoritatea, ci are nevoie de ajutoare care şi le alege, fiind normal ca aceştia să aibe aceleaşi drepturi ca şi el, din moment ce-l reprezintă, printre care se numără şi dreptul de a ucide în numele aşa zisei dreptăţi. Dealtfel U nu a statornicit nicioadată o anumită ierarhie, sau să împartă puterea sa cu cineva, delegând pe cutare sau cutare s-o agiseze în numele lui, în afară de cazurile când era plecat, şi atunci o făcea în mod expres. El nu este un gânditor în înţelesul zilelor noastre. În acele timpuri gândirea umană era deabea ieşită din starea instinctului care se îmbină cu ea. Tot ce făceau oamenii era urmarea perpetuării vieţii, a rasei umane şi a autoapărării şi, lafel ca la animale, aveau nevoie de unul care să-i conducă, care nu trebuia să dea dovadă de prea multă inteligenţă, ci să aibe puterea şi voinţa de a se impune de a domina, ceeace dealtfel frânează progresul, iar atunci când apărea unul care în afară de putere avea şi o scânteie de inteligenţă care ducea colectivitatea din care făcea parte pe o scară mai înaltă, se instaura un progres, care încetul cu încetul lua forme concrete. Astfel a ajuns omenirea după o perioadă de zeci de mii de ani la stadiul în care se află acuma, cu perioade de progrese şi regrese, cele pozitive fiind mai lungi. Omul nostru U însă nu era un gânditor, ci mai degrabă un conducător de hoardă, cu o capacitate mai ridicată, care nu avea altceva în gând decât puterea sa fizică şi cruzimea, fiind ajutat de alţii care aciuindu-se pe lângă el, profitau şi ei în urma lui, iar el de ei, căci singur nu putea face faţă, o formă mai avansată a gândirii instictuale faţă de o organizare a animalelor. Acuma însă omul nostru îşi dă seama că

anumiţi indivizi uzează de numele său în folosul lor, ceeace dealtfel nu-l interesează deoarece o fac spre binele său, în sprijinul puterii sale. Faptul că au profituri personale din acţiunile lor samavolnice, deasemenea nu-l interesează decât în măsura cât i-ar ştirbi din autoritate, ori cum aşa ceva nu se întâmplă, găseşte că oamenii fac bine ce fac, mai ales că accepzându-le acţiunile, implicit îi va avea de partea sa ori de câte ori va crede de cuviinţă să aibe nevoie de ei. Este de la sine înţeles că procesele de gândire ale acestor timpuri nu se desfăşurau aşa ca în zilele noastre. Problemele nu se puneau în acest fel în mod vădit ci oamenii gândeau şi îşi desfăşurau activităţile în raport cu concepţiile timpului, primând asigurarea hranei, deci menţinerea vieţii. Multe mii de ani le-a trebuit oamenilor să înţeleagă că sunt prostiţi de către cei ce-i conduc, că aceştia nici pe departe nu reprezintă vreo zeitate, că nimeni pe acest pământ nu are dreptul să se prevaleze de aşa ceva. Oamenii au fost, sunt şi vor fi, atâta timp cât vor exista pe această planetă, egali faţă de un creator, indiferent cum îl numim, care există incontestabil, atât în afara noastră, cât şi în noi. Iar progresul şi aşa zisa evoluţie nu este altceva decât o formă superioară a existenţei care determină componenţa a tot ce există pe planeta noastră, material sau imaterial, o combinaţie arminioasă între materie şi acel ceva care dă existenţei acel suflu de a fi, a exista.
Deci în scurt timp populaţia văii Antari se împarte în două clase distincte, conducătorii împreună cu acoliţii lor, gata oricând să-şi apere interesele şi clasa oprimaţilor, a celor mulţi, care nu au nici o posibilitate de apărare, fiind la discreţia celor puţini. Dealtfel aceeaşi situaţie era şi înainte de venirea lui U cu ai lui, cu diferenţa că oamenii erau lăsaţi în pace să-şi urmeze viaţa aşa cum înţeleg, bineînţeles în cadrul unei ordine sociale, care trebuie să fie. Munca grea din actuala ordine consta deocamdată la scoaterea şi transportul pietrei necesare construcţiei marelui palat. U consideră că acesta a devenit mai necesar ca oricând, deoarece ţinând cont de situaţia creată nu se mai poate locui în grota mare, aceasta fiind prea amestecată cu restul oamenilor, iar pedeasupra nu prezintă destulă siguranţă. Aceasta este situaţia în valea Antari când în una din zile, la mult timp după plecarea lui Tec cu oamenii săi, un bărbat dă vestea sosirii lor.

Sosirea lui Tec

În valea Antari, devenită valea plângerii, este din nou agitaţie mare. În una din dimineţi un bărbat din gardă care stătea de strajă la marginea văii, aleargă în susul văii strigând că a văzut în depărtare sosind grupul lui Tec. U se află tocmai în grota mare când omul ţâşni înăuntru, anunţând vestea. Imediat îl cheamă pe At, strânge un număr mai mare de oşteni şi o porneşte în fruntea lor în întâmpinarea lui Tec cu ai lui. Îi vede în depărtare urcând încet, deabea târându-şi picioarele, îmbrăcaţi în blănuri albe necunoscute celor de aici. Ţn centru sunt strânşi laolaltă prizionerii care cad la fiecare doi trei paşi de oboseală şi din cauza poverilor ce le poartă în spinări. Tec nu mai are răbdare, înfuriat se învârteşte în jurul lor, îndemnându-i cu cuvinte grele să se grăbească, lovindu-i cu pumnii şi cu picioarele, însă cei din Reiveg au devenit apatici, aproape că nu le mai pasă dacă sunt lăsaţi să trăiăscă sau dacă sunt ucişi şi spre disperarea lui Tec şi ai lui, nu fac nici un efort să se grăbească, să înainteze ceva mai repede. Când vede în depărtare, coborând în josul

văii o ceată numeroasă, Tec îşi dă seama că au fost observaţi şi ştie că în fruntea lor nu poate fi decât U. Emoţia îl cuprinde pe măsură ce se apropie, dar faptul că este însoţit de At îl deranjează. Nu poate concepe ca el viteazul şi temerarul conducător de oşti să fie sub comanda altuia decât direct sub cel mare. Când oamenii lui U sunt destul de aproape, veniţii aleargă înaintea lor şi bucuroşi îl salută mai întâi pe U, înconjurându-l, ţopăind ca de sărbătoare în jurul focului, arătând cu mâna spre prăzile pe care le-au adus, dealtfel nu prea înbietoare, deoarece sunt nişte epave, dar faptul că au fost aduşi alţi oameni îl încântă pe U, care face o mină satisfăcută, care nu se deosebeşte prea mult cu cea posacă pe care o are mereu. Tec este în culmea fericirii şi aproape că nici nu-l bagă în seamă pe At. Fără intenţie nu-l salută aşa cum se cuvine, sau cum crede el că s-ar cuveni, ceeace provoacă încă de la început aversiuni din ambele părti, ce dealtfel au existat încă de mult timp. Tec se duce în faţa lui U, îl salută cu mâna ridicată în timp ce oamenii lui ţopăie încă în jurul lor şi comandă prizionerilor oprirea, depunerea poverilor, rânduindu-i câte unul pentru trecerea în revistă. N-au rămas decât vreo patruzeci, atât de slăbiţi şi extenuaţi că deabea se ţin pe picioare, de vorbit nici vorbă, nici între ei. Aproape goi, murdari, cu bărbile lungi răvăşite şi atât de slăbiţi că micimea lor aproape nu se obsearvă, se aşează jos. Tec turbă, ordonând inutil să se ridice. U stă în faţa lor privindu-i. Îi este egal dacă stau jos sau în picioare, principalul este că va avea mână de lucru în plus. În mintea sa îşi şi face un plan cum să-i aducă şi pe ceilalţi cât mai repede. În orice caz îşi dă totuşi seama că vor trebui mai întâi să se refacă, iar numai apoi puşi la treabă. Aceasta nu din umanitate, noţiune necunoscută în acele timpuri îndepărtate, ci din punct de vedere al randamentului pe care trebuie să-l aducă. Deci, la sclavii existenţi de aici se vor adăuga şi aceştia. Acuma îi pare rău că nu a căutat să-i prindă pe cei care i-au atacat cu mult timp în urmă.

Încetul cu încetul se împrăştie în valea Antari vestea sosirii celor plecaţi, consideraţi ca pierduţi. Oamenii aleargă să-i întâmpine. Până şi cei de la munci părăsesc locul de lucru pentru a-i vedea. Paznicii disperaţi fug în urma lor lovindu-i cu bicele, dar la vederea lui U spiritele se liniştensc. Când Tec cu ai săi ajunge în faţa grotei mari, aproape toţi cei din vale sunt adunaţi, formând un grup compact. La prima vedere acest lucru nu-i place lui U. O atât de mare masă de oameni, nepăzită suficient, este periculoasă şi fără să stea pe gânduri comandă imediat lui Sir să formeze o gardă puternică care să-i înconjoare. Dealtfel cea a lui At este prezentă, însă insuficientă în faţa puhoiului de oameni. Toţi se uită curioşi la prizioneri, se miră de aspectul lor. Unii chiar le pipăie pielea şi bărbile. Când îşi face Sir apariţia în fruntea unor bărbaţi puternic înarmaţi cu suliţe lungi, se produce un fel de vacarm, deoarece îşi croiesc drum printre mulţime, împingându-i pe oameni în lături. În cele din urmă constată cu uimire că sunt înconjuraţi, lucru ce dealtfel nu are nici o importanţă, fiindcă nimeni nu are intenţia să se răscoale, ci au venit doar să asiste la sosirea lui Tec. Bărbaţii întorşi se amestecă printre oameni, salutându-şi cunoscuţii, femeile şi pe cei pe care i-au părăsit cu multe perioade uscate şi ploioase în urmă. Ei nu cunosc evenimentele care au avut loc în lipsa lor, însă cum orice veste se răspândeşte ca fulgerul, mai ales când este rea, sunt puşi în cauză de împărţirea în cele două clase a populaţiei văii Antari, efectuată de U. Curând mulţimea se împrăştie, atunci când paznicii de la locul unde se înalţă palatul îi cheamă pe oameni să vină la lucru. Tec împreună cu cei din Reiveg şi cu garda lui At se duc în una din grotele vecine, unde îi cazează pe prizionerii sub pază, li se dă mâncare şi li se aşterne paie pe jos. Obosiţi aceştia se aruncă pe ele adormind imediat. Tec este chemat la U să raporteze în

amănunţime. Ii povesteşte despre toată expediţia, precum şi de oamenii pe care i-a găsit. Când îi spune că aceştia se află la o distanţă de mers de atâtea zile cât ţine o perioadă de ploi şi încă una de vreme frumoasă, U se sperie, deoarece aducerea lor va necesita o adevarată expeditie cu mulţi oameni, mai ales că cei din Reiveg aflând e cele petrecute se vor pune în gardă şi nu vor mai fi încrezători în cei ce vor veni. Totuşi cei doi sunt de părere că trebuie încercat, fiindcă toate incursiunile de până acuma nu au dat rezultate, iar el are neapărat nevoie de oameni, cât mai mulţi care să fie la dispoziţia sa. Tec este mulţumit de felul cum a fost primit. U l-a lăudat pentru tenacitatea de care a dat dovadă. Dealtfel Sin si Si i-au povestit de curajul pe care l-a avut în vechea aşezare cât timp U a fost plecat. Lui At în schimb nu-i plac toate acestea, nu are nevoie alături de el de un bărbat curajos, care pedeasupra şi gândeşte, tocmai acuma când a câştigat cu totul încrederea celui mare, intrând în graţiile lui. În zilele următoare U îl ţine pe Tec în preajma sa, sfătuindu-se cu el de felul cum să-i aducă pe ceilalţi, sau să pornească în alte direcţii în căutarea altor aşezări. Astfel află U că trebuie trecut prin regiuni unde cad bucăţele albe, reci care omoară oameni, trimise de Us sau Iane şi că a fost nevoie de sacrificat cineva ca să-l înbuneze. Deasemenea află că cei din Raiveg au arme care ucid de la distanţă şi multe alte veşti de care U se minunează, făcându-şi mai hotărât curaj să pornească el personal la drum. Ghinionul face ca această imensă oază unde se află valea Antari să fie înconjurată de regiuni neprietenoase unde oamanii care trec evită să se aşeze şi atunci lui Tec îi vine o idee imediat adoptată de U, şi anume să plaseze la diferite distanţe grupuri mici de oameni, sub comanda unuia mai isteţ, toate conduse şi supravegheate de el, care să aibe misiunea de a semnala imediat orice treceri de grupuri nomade. În mare grabă se formează mai multe unităţi din câte zece bărbaţi vânjoşi, care chiar a doua zi pleacă în toate direcţiile, iar ca jaloane intermediare, aşează la hotarul văii Antari, posturi de supraveghere care la vederea solilor să continue fuga ştafetă spre centru pentru darea alarmei. Această organizare rapidă şi aparent eficientă a lui Tec îi place mult lui U, ceeace provoacă din partea lui At o ură din ce în ce mai mare împotriva lui. Până acuma era numai jenat de faptul că U discută cu el, însă faptul că îl întrebuintează la diferite planuri nu-i place, deoarece îi este frică să fie scos şi înlocuit cu Tec. At ştie că l-a înlăturat dela conducere când a venit cu grupul din vechea aşezare şi are unele informaţii căpătate de la agenţii săi personali că Tec a uneltit cândva înpotriva sa şi chiar a a lui U, în grota bătrânului vraci împreună cu Unta. Dar Tec este fericit că va avea ocazia să se afirme din nou, mai mult decât At şi va intra sub pielea celui mare, în aşa măsură ca până la urmă el să fie adjunctul şi nu At pe care îl urăşte. U încă nu-şi dă seamă că acţiunile sale au trezit în cei cu care lucrează sentimente dăunatoare. Experienţele din ultimii ani l-au învăţat că nu este bine de a-i învrăjbi pe cei cu care lucrează, în care are încredere. Îl apreciază pe At pentru calităţile sale de a organiza, aceasta însă nu înseamnă că trebuie să-l deprecieze pe Tec pe care îl întrebuinţează pentru alte scopuri. Numai cu un singur om credincios nu va putea rezolva nimica.

Între timp cei din Reiveg s-au refăcut. Clima caldă nu prea le prieşte, dar nu mai sunt atât de distruşi, au căpătat mâncare, care dealtfel nu prea le place, dar neavând încotro o mănâncă. Numai terciul pe care îl fac femeile aici le place. U a dat dispoziţie să fie lăsaţi să circule pe unde vor voi, deoarece nu este nici o posibilitate de fugă şi chiar dacă unul ar încerca, tot ar pieri pe undeva înainte să ajungă la ai lui, ceeace ei ştiu, având în vedere lungul drum pe care la-u parcurs până aici. În orice caz aceşti oameni atât de veseli care erau obisnuiţi să se salute la fiecare pas, dispuşi oricând la amabilităţi, au devenit mai

închişi şi posaci chiar decât cei mai sumbrii locuitori ai văii. Nu se mai poate auzi râsul lor şi nici nu salută pe nimeni. Numai între ei pot fi auziţi spunându-şi la culcare sau la sculare cuvinte frumoase. La cei din vale se uită plini de ură, ocolindu-i de fiecare dată când îi întâlnesc. Işi dau perfect de bine seama că vor fi întrebuinţaţi la marile construcţii care se desfăşoară şi nu se înșeală. În una din zile sunt luaţi din grotă și duși în josul văii unde se scoate piatra şi cazaţi într-o grotă mai mică unde mai locuiesc şi alţi oameni claie peste grămadă, ceeace provoacă o îmbulzeală atât de mare încât în prima noapte jumătate din ei nu au loc unde să se odihnească, culcându-se la intrare sub cerul liber. A doua zi sunt împrăştiaţi în diferite echipe şi fără să fie întrebaţi duşi la scoaterea bucăţilor de stâncă din care se confecţionează cărămizile palatului. Parte sunt repartizaţi în echipele care cară blocurile în spinare în susul văii, până la palat. În primele zile rezistă dar în cele următoare cad ca muştele. Cu bătaia s-au obişnuit, dar cu căldura din timpul zilei nu se pot împăca, mai ales cei care transportă pieterele. Ei constată chiar că paznicii de aici erau mai cruzi ca cei care i-au adus. Câte unul din ei este luat de câte un paznic să muncească pentru el personal. Însă toate aceste umiliri nu au reușit să-i dezbine. În fiecare seară se strâng între ei vorbind ore în şir pe o limbă pe care cei din jur nu o pricep, ca într-o dimineaţă să se constate că au dispărut cu toţii. La descoperirea lipsei lor, unul din paznici dă alarma, alergând într-un suflet la U. Imediat At este însărcinat cu formarea unei oşti care să plece în urmărirea fugarilor. U îi însoţeşte personal o bucată de drum, dând indicatii ca pe cât posibil să fie prinşi vii, deoarece el personal doreşte să-i judece şi pedepsească, în prezenţa locuitorilor văii, exemplar. Spre surprinderea lui At în prima zi nu se vede nici urmă, însă spre seara zilei a doua întâlnesc pe unul din bărbaţii din grupul lui Tec, pe jumăte mort care vine la vale anunţând că grupul cu care pândesc trecerea unor oameni a fost atacat de fugari şi ucişi până la unul, dar că nu ştie încotro au luat-o. Tec aflǎ şi el în curând de cele întâmplate şi sângele i se urcă la cap. Este speriat de ceeace va zice cel mare, însă curând se linisteşte deoarece încă din prima zi au fost scoşi de sub paza sa, aşa că el nu poartă nici o răspundere a faptelor comise de aceştia. Se aliază repede cu grupul lui At şi împreună pornesc în căutarea fugarilor. El ştia doar cât de abili sunt în a se ascunde, multe zile l-au ţinut în şah până să dea de ei şi atunci numai fiindcă aşa au vrut, altfel poate că nici nu i-ar fi descoperit, doar dacă dădea întâmplător de aşezarea lor. Deocamdată lasă duşmănia cu At deoparte şi îi povesteste de metodele acestor oameni bizari. Nici în următoarele două zile nu dau de vreo urmă care ar fi putut indica măcar direcţia în care au luat-o, însă în ziua a treia unul din bărbaţi calcă întâmplător pe un os de animal care se vedea că era proaspăt curăţat de carne pentru a fi mâncată. Deci pe aici au trecut, drumul duce spre marea junglă care trebuie traversată, ceeace înseamnă că ei cunosc calea spre meleagurile lor. Când ajung la marginea junglei Tec este foarte descumpănit, își dă seama că le-au luat-o înainte, că au pătruns în desişurile întunecoase. De acum încolo nu mai au nici o posibilitate de a-i găsi. Descurajaţi se întorc în vale după patru zile de marş susţinut. U își dă seama cu această ocazie că a aduce oameni răpiţi necesită multă bătaie de cap în a-i menţine. Totul era să învingă un grup compact, să-i supună şi să-i ducă cu totul în vale Antari cu forţa, deoarece în felul acesta nu ar avea unde se duce cei care ar încerca să scape, întocmai cum s-a procedat cu cele două grupe care au fost supuse în condiţiile cunoscute. În orice caz pierderea este mare, deoarece se întârzie terminarea construcţiei palatului, la care mai sunt atâtea de făcut. Cel mai supărat este Arh care, pentru a nu întârzia prea mult, exploatează oamenii cu mai multă sălbaticie ca să recupereze pierderile suferite.

Palatul se ridică pe zi ce trece, pietrele cărate brut sunt cioplite la faţa locului, cu feţe drepte şi aşezate unele peste altele, mai întâi la zidul de dinafară, prinse cu mortarul din lut descoperit de Arh. Pentru siguranţă se modifică oarecum planul iniţial, Arh fiind de părere că ar fi mai bine să construiască un zid exterior care să înconjoare întreaga construcţie cu turele de apărare în care să stea sentinele de pază. Dar, deoarece crede că U nu va fi de acord, porneşte la această treabă suplimentară din proprie initiaţivă. Face deci zidul care iniţial ar fi trebuit să fie peretele exterior şi care spre norocul său l-a prevăzut foarte gros, ca cel care să înconjoare construcţia, dând întregului ansamblu un aspect de cetate. Cu mare greutate şi cu preţul vieţii unor antarieni, zidul exterior este în fine gata. În această zi Arh îi învită pe toţi din grota mare în frunte cu U, să vină să-i admire opera. Construcţia este într-adevăr măreaţă, frumos construită, un monolit, ce este drept nu prea în linie dreaptă, dar amănuntul acesta nu este observat de nimeni, nici chiar de constructor. În ceeace priveşte înălţimea este aşa cum şi-a dorit Arh, iar ca să-i dea o stabilitate mai mare, zidul se îngustează pe măsură ce se înalţă, mai întâi din cauza unei defectuase construcţii, dar şi voit de Arh. A ajuns la concluzia că este mai bine aşa, atunci când în una din zile s-a prăbuşit o bucată care a fost zidită cu aceeaşi grosime până sus şi atunci i-a venit ideea să-l facă peste tot mai lat la bază.
Terminarea zidului exterior corespunde cu sosirea sezonului de ploi, deci întreruperea lucrărilor. Precaut, Arh a pus ca partea de sus să fie acoperită cu frunze uscate, într-un strat foarte gros, ceeace dealtfel nu era necesar fiindcă mortarul întrebuinţat se întăreşte atât de puternic că întreaga construcţie devine aproape un monolit. Problema acoperişului palatului încă nu este rezolvată pe deplin. Nu i-a venit în minte să facă stâlpi interiori peste care să aşeze bârne din lemn. Este adevărt că data trecută a făcut aşa, dar nu a ştiut prea bine cum să procedeze, ceeace a dus la pătrunderea apei înăuntru. Ploile îi vor da timp de gândit. Se plimbă toată ziua gânditor, nu vorbeşte şi nu consultă pe nimeni, ci numai din când în când ascultă poveştile bătrânilor Sin şi Si care continuau să studieze bolta cerească, observând fel de fel de fenomene interesante pe care le pun în legătură cu activităţile lui Us şi al ajutoarelor sale, dar şi anumite obsrvaţii care puteau fi întrebuinţate pentru a şti cum va fi timpul. Apariţia şi dispariţia unor luminiţe, cum numesc ei stelele, sau grup de luminiţe o pun în legătură cu starea timpului şi cu faptul dacă ziua este mai lungă sau mai scurtă, dealtfel foarte puţin în locurile unde trăiesc ei, totuși observată de bătrânii cercetători. Însă, ei sunt şi buni cunoscători în ale oamenilor, punând fel de fel de fenomene în legatură cu felul cum se desfăşoară activitatea fiecăruia, mai ales a celui mare şi oamenilor săi apropiaţi, ceeace însă nu este prea clar în mintea lor, aşa că nu îndrăznesc să le spună celor vizaţi. În legătură cu observaţiile lor, ei au stabilit şi anumite date când să se facă ceremoniile cerute de credinţa celor din valea Antari, adoptată instinctiv de toţi, fiind mai complexă şi mai cu fast, ceeace le place la toţi. În afară de Us atotfăcătorul şi Usis fiul său mai există şi alţii mai mici, care ocrotesc o grotă sau individ, pentru care fiecare îşi construieşte propria făptură materială, sub forma unei pietre brut cioplite, colţ de animal sau chiar un băţ, ceeace nu este încă cu totul adoptat de cuceritori, oamenii cu care a venit U, în mintea cărora sunt credinţele încă neclare, ei fiind abea de două generaţii deveniţi sedentari, totuşi noua credinţă de aici le place, mi ales din cauza ceremoniilor fastuase şi parte datorită sacrificiilor, ceeace este ceva nou pentru ei.
Sezonul ploilor este o binefacere pentru proaspeţii sclavi, cei ce au fost puşi să construiască palatul lui U. După o muncă îndelungată istovitoare puteau în fine să se

odihnească şi să se refacă. Micii comandanţi din grota mare îşi însuşesc un anumit număr din ei pentru muncile lor personale, cu ştiinţa lui Arh, care dealtfel nu sunt atât de istovitoare ca cele pe care le-au efectuat, primind raţii mai bune de mâncare. Ceilalţi au fost mutaţi împreună în grotele în care locuiau, parte cu familiile lor. Dealtfel încă de mult U avea personalul său, care asigura în colectiv tuturor din grota mare un trai fără griji şi care pe măsură ce trece timpul este considerat ca ceva indispensabil, aceştia fiind consideraţi ca făcând parte dintr-o tagmă inferioară celor pentru care trudeau, neavând aceleaşi drepturi ca ei. Acuma nu mai sunt primiţi alături de conducători şi nu mai stau cu ei la masă ca altădată pe timpul lui Rit, când nu se făceau aceste diferenţe. Deasemenea se pătrunde foarte greu în grota mare, iar bărbaţii din gardă nu mai sunt îmbrăcaţi atât de fastuos ca pe timpul Inei, când a sosit U în vale.Totuşi, pentru a-i distinge de ceilalţi, poartă la cingătoare un cordon din blană de leopard, ceeace este interzis expres celorlalţi, tocmai pentru a nu confunda pe ostaşii de aici cu mulţimea.
U se plimbă zilnic prin coridoarele grotei mari, straşnic păzite de sentinele la fiecare pas şi se duce câteodată cu bărbaţii la vânători separate de cele obişnuite ale celor din vale, iar serile se sfăuieşte cu bătrânii despre unele treburi interne. În calitatea sa de şef suprem mai mult ordonă decât să asculte sfaturile altora. Ce spune el este lege şi trebuie executat. Nimeni nu are curajul să-l contrazică, sau să aibe o p[GG1]ărere contrară, cu toate că mulţi nu sunt de acord cu dispoziţiile sale. Când trece pe lângă o grotă pe care o consideră bună pentru scopurile sale ordonă evacuarea ei, iar cei câţiva căţei din jurul său se grăbesc să execute cele cerute, fără a crâcni şi fără a gândi dacă este bine sau nu ce fac, sfântul ciolănel şi bliduleţul de linte, oameni ce sunt în stare chiar să se vâre în fundul şefului numai să-i fie pe voie, sumbre personalităţi fără caracter şi pic de mândrie personală, suflete de câini turbaţi, care sunt în stare chiar să-şi ucidă părinţii, numai lor să le meargă lor bine. Cele mai aprige discuţii le ţine U cu Arh despre noua construcţie şi toate dispoziţiile sale, bune sau rele, dar mult mai mult rele, sunt imediat acceptate de Arh, fără rezerve şi executate întocmai. Odată cu apropierea sezonului uscat, mai lung în aceste locuri înconjurate de semi-deşerturi, se organizează din nou muncile cu sclavi, însă de data asta se produc mişcări serioase. În tot timpul ploilor Ur I s-a învârtit printre oropsiţi, îndemnându-i să nu mai accepte să muncească din greu pentru clica de trădători şi ucigaşi din grota mare, deoarece au uzurpat puterea, instalându-se cu forţa acolo, ucigând pe Rit şi Ina, în contra voinţei celor mulţi. Acţiunea bătrânului vrăjitor are o imfluenţă puternică în evenimentele ce se desfăşoară încetul cu încetul pe măsură ce se apropie din nou timpul cald şi uscat. Astfel în prima zi când comandanţii de grupe coboară în josul văii unde locuiesc sclavii, constată că câţiva din ei au fost ucişi fără să se ştie cine a făcut-o şi fără ca U să fi dat ordin, ca până la urmă să se afle că aceştia erau informatorii lui At. U trimite un grup în frunte cu Sir, care să cerceteze terenul, să afle ce se petrece, dar aceştia se lovesc de împotrivirea oamenilor cari se baricadează în grotele mici în care este imposibil de pătruns fără sacrificii mari, lucru ştiut de U, deoarece el însuşi s-a lovit de rezistenţa celor de aici atunci când a sosit cu oamenii săi pe aceste meleaguri, iar dacă nu ar fi avut noroc, introducându-se cu ajutorul Inei, niciodată nu ar fi reuşit să-i învingă şi mai mult ca sigur că ar fi fost şi el printre cei ce trebuiau prin munca lor să ţină un grup de profitori, aşa că deocamdată nu întreprinde nimica împotriva rebelilor. Îşi face totuşi un plan diabolic pe care îl pregăteşte până în cele mai mici amănunte împreună cu At. Mizează pe faptul că scalvii şi ceilalţi care li s-au alăturat vor trebui să plece la vânătoare sau la cules fructe pentru hrana cea de toate zilele şi atunci

Commented [GG1]:

încetul cu încetul îi va captura unul câte unul. Pentru acest scop dă ordin să nu fie aprovizionaţi cu nici un fel de alimente şi nici cu apă, sub pedeapsă aspră pentru cine o va face. Cei din anturajul său se miră de faptul ca nu dă răscoalei prea mare importanţă, în aparenţă, deoarece pe ascuns unelteşte împreună cu At. Ca primă măsură retrage toţi paznicii, ca totul să dea impresia că renunţat, răspândind totodată hotărârea lui de a nu fi aprovizionaţi sub pedeapsa morţii, ceeace îi suprinde pe Sir şi Arh, cari au propus ca răsculaţii să fie forţaţi prin asaltarea grotelor în care s-au baricadat, să se întoarcă la muncă, dar au fost refuzaţi.
Între timp U îşi continuă plimbările prin vale, însoţit de o pază mai puternică ca deobicei, spunând peste tot că construcţia nu-l mai interesează şi nu merge să vadă şantierul. Încetul cu încetul oamenii încep să creadă că într-adevăr a renunţat şi pun aceasta pe faptul că i-ar fi frică, ba unii vorbesc chiar că au avut loc anumite mişcări chiar în sânul gărzii sale, zvon datorit unor evenimente mai mărunte petrecute în grota mare şi ţinute secret. În una din zile U simte că este urmărit, foarte subtil, nefiind simţit nici de paznici. Are din punctul acesta de vedere un simţ foarte dezvoltat, iar în momentul când omul i-a sărit în spinare se întoarce brusc, îl apucă de mijloc cum are obiceiul şi-l trânteşte cu atâta putere de pământ încât acesta rămâne mort pe loc. Incidentul îl indispune la culme, mărindu-i ura împotriva celor care refuză să muncească pentru terminarea palatului din piatră. De alţi oameni nu mai poate dispune, mai ales că rebelii aveau cunoştiinţe de felul cum se scot, şlefuiesc şi se cară pietrele. Înca de mult a simţit că nu este în siguranţă în grota mare, fapt pentru care i-a şi permis lui Arh să continue lucrările în condiţiile existente. Însă, de când a venit aici a învăţat să fie răbdător, dându-şi seama că mai mult face o acţiune gândită decât una pripită, luată în grabă. Are timp să aştepte, iar la momentul oportun, atunci când va crede că este bine, va porni la acţiune cu atâta putere încât este sigur că oamenii îşi vor da seama că orice opoziţie este inutilă.
După un timp destul de îndelungat, când oamenii care au rebelat, văzând că nu se mai întreprinde împotriva lor nimica, fiind convinşi că lupta lor a avut rezultat şi că nu vor mai fi puşi la treaba istovitoare, se împrăştie care încotro, fiecare la locul de unde a fost luat cu forţa, părăsind grotele în care s-au baricadat şi unde aveau destule rezerve de carne pentru hrană. U fiind în permanenţă informat de cum merg lucrurile aici, mai aşteaptă două zile după care anunţă pe At şi pe Sir că are de gând să meargă la o mare vânătoare, având informaţii precise că şi-au făcut apariţia mamuţi, lucru rar pentru aceste locuri. Pentru a întări şi mai mult cele spuse, îl pune pe At să lănseze zvonul că el personal a văzut marile pachiderme, ceeace acesta face cu succes. La repezeală se trâng în jurul său toţi cei care sunt constituiţi în grupele de apărare şi chiar în aceea zi, întreaga ceată porneşte în josul văii în frunte cu U, însoţit de At şi Sir. Bărbaţii sunt îmbrăcaţi ca de expediţie, înarmaţi cu bâte grele şi suliţe, iar el cu bâta lui mare încrustată cu silexuri, ca pentru o vânătoare de animale mari. Vestea pornirii lor face repede ocolul văii. Bărbaţi şi femei ies din grote să privească cum vânătorii înaintează încet şi paşnic, îndreptându-se spre josul văii, însă la un moment dat, în loc s-o ia spre ieşire, o iau pe o scurtătură care duce la cariera de piatră. În acest moment U vede cu ochii săi ageri, deprinşi să pătrundă peste tot, o umbră care se desprinde din dosul unei stânci, târându-se aproape înspre grotele de jos. Nu a putut distinge cine este, doar după umblet simte că ar fi bătrânul Ur I; dealtfel nici nu se îndoieşte că nu ar fi fost el. At şi Sir văd cum se întunecă brusc la faţă. Ei nu au văzut şi simţit nimica şi nu pricep care poate fi cauza. U nu stă mult pe gânduri, repede se hotăreşte să urmărească umbra. Formează în grabă o gardă de zece bărbaţi

voinici şi, obligându-i pe cei doi comandanţi să continue drumul, porneşte în grabă spre direcţia de unde a ţâşnit omul pe care l-a zărit. Nu are nevoie să meargă prea mult că recunoaşte de data asta clar în depărtare pe bătrânul Ur I fugind mai mult târâş în josul văii, care şi el a simţit că U l-a reperat. Uitându-se în urmă vede că este urmărit. Inima îi bate cu putere, cu toata bătrâneţea sa caută să se grăbească, dându-şi seama că orice eşec îi va duce pe cei mulţi din nou în sclavie şi, vai, mai are mult de mers. Văzându-l pe U trecând în faţa grotei sale şi-a dat seama ce intenţii are, a luat-o deci la goană să-i anunţe pe cei ce credeau că revolta a fost uitată, că U se apropie să pornească împotriva lor o campanie de pedepsire şi nu se înşeală, dar nu poate fugi prea repede, ceeace îl disperă. Când simte că potera este pe aproape începe să strige cât îl ţine gura, îndemnându-i pe sclavi să se retragă în grote, să se baricadeze, deoarece vor fi atacaţi. Înfuriat U aruncă spre el cu o piatră mare, lovindu-l drept în creştet. Bătrânul cade mort de pe stâncă, dar strigătele sale au fost auzite, provocând un vacarm de nedescris printre oamenii ce tocmai se aflau prin apropiere. Se aud ţipete şi urlete, femeile cheamă bărbaţii care tocmai se aflau la diverse treburi, trimiţând copiii peste tot să-i caute. U se opreşte locului, dându-şi seama ca nu mai poate ajunge la timp la grotele sclavilor. Avea de gând să capteze unul câte unul, dar nu a avut răbdare să aştepte. Omorârea bătrânului şi strigătele lui disperate care i-au avertizat pe oameni l-au dat de gol. Oamenii şi-au dat seama ce urmăreşte. Văzând că nu mai este nimica de făcut, deoarece majoritatea oamenilor s-au baricadat şi că nu putea cuceri grotele numai cu oamenii de care dispune, se întoarce în ceată şi continuă drumul de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat. At şi Sir se liniştesc când află ce s-a întâmplat şi cel mare a scăpat cu bine, iar grupul de ostaşi îşi continuă drumul mergând mai departe spre ieşirea din vale, ocolind însă cariera de piatră. Atmosfera este apăsătoare, se lasă o linişte deplină. U simte că sunt urmăriţi de sute de ochi dinăuntrul grotelor. Din când în când se uită la dreapta şi la stânga cu un aer indiferent, iar întreaga ceată trece încet, ieşind din zona în care locuiesc sclavii, fără ca ceva să se petreacă. Dealtfel majoritatea oamenilor şi-au dat seama ce a urmărit cel mare, iar unii mai iscusiţi pricep chiar de la un timp tacticile lui. Ajunşi în afara văii, se organizează totuşi o vânătoare, numai aşa de ochii lumii, să nu se facă de râs, care a dat rezultate destul de bune, dar mamuţi cum s-a spus nici gând, ceeace i-a făcut pe toţi să priceapă că expediţia a avut drept ţel numai prinderea şi pedepsirea răsculaţilor. U este foarte descumpănit, pentru prima oară de când s-a instalat aici. Îşi dă seama că a greşit tactica când s-a hotărât să-l prindă pe Ur I. Eşecul îl roade, îşi face reproşuri. Oare nu ar fi fost mai bine să fi aşteptat până la liniştirea totala a spiritelor ? Trebuia să-l lase pe bătrân în pace, să-şi continuie drumul şi la întoarcere când toată lumea se afla în afara grotelor să dea lovitura. Bineînţeles că aşa trebuia să facă, mai ales că At aşa l-a sfătuit, dar el nu a vrut să asculte de el. Arh în schimb este disperat, lucrul a încetat cu desăvârşire şi nu mai este nimeni care să-l ajute nici chiar voluntar. A sosit vremea bună şi totul stagnează, dar mai mult decât el fierbe U, fiindcă dacă va da în continuare dovadă de slăbiciune, îşi va pierde în cele din urmă autoritatea câştigată cu atâta trudă şi cruzime. De data asta se hotăreşte să meargă fătiş împotriva răsculaţilor. Împreună cu At şi cu Sir pune la punct un plan de luptă, apoi trimite o solie în capătul văii să-i someze să se predea. Promite că îi va ierta pe toţi dacă nu vor opune rezistenţă, dacă a doua zi se vor prezenta la lucru, aşa cum dealtfel a promis şi data trecută. La sosirea solilor oamenii se baricadează din nou, au postat peste tot sentinele care să dea alarmă când oamenii lui se apropie. ªeful solilor trimişi de U este un tânar înalt pe nume One, antarian, care a făcut parte iniţial din garda Inei. Este un

bărbat deştept şi dezgheţat, căruia îi place să se distreze, fapt ce l-a determinat să pacteze cu uzurpatorii din grota mare, devenind unul din candidaţi la acel proverbial ciolan de ros. Acest mic grup trimis ca solie, înaintează încet printre grotele mici care se deschid în dreapta şi în stânga văii. Cei care s-au baricadat îi privesc prin deschizăturile strâmte ale grotelor cu atenţie, să vadă ce urmăresc oamenii lui U. One strigă într-una că este trimis de U să-i anunţe că-i va ierta dacă vor merge a doua zi la lucru, iar dacă vor refuza vor fi asediaţi, nu li se va mai da hrană şi vor fi incendiaţi. Parte din oameni se sperie vrând să iasă, dar sunt reţinuţi de cei dârji, iscându-se busculade. Gălagia şi strigătele dinăuntru se aude până afară, dând posibilitatea solului să-şi dea seama că spusele sale au avut efect asupra unora. Din una din grote îşi fac apariţia mai mulţi bărbaţi, urmaţi de femei şi copii, care se prosternează în faţa lui One, implorând iertare. Încetul cu încetul exemplul este urmat şi de celelalte grote. Locul strâmt dintre cei doi pereţi de stânci care străjuieşte acastă parte a văii se umple de femei, bărbaţi şi copii, numai o grotă mică se ţine tare, locuită de mai mulţi bărbaţi printre care şi Unta, însă One fiind fericit că a avut succes nu o obsearvă. Fuge repede la U, anunţându-l că oamenii s-au pocăit, promiţând că vor începe munca fără condiţii. U este mulţumit şi, cum îi este obiceiul, nu se exteriorizează, comportându-se de parcă i s-ar fi spus o veste obişnuită, fără importanţă, ceeace îl duce aproape de disperare pe One care credea că pe loc va fi lăudat şi numit comandantul unei unităţi, iar când vede că U îi întoarce spatele şi-l cheamă pe At, simte cum i se urcă sângele la cap. Deazamăgit pleacă.
A doua zi dis de dimineaţă paznicii sclavilor se instalează la ieşirile porţiunilor înguste a văii, aşteptând ca oamenii să apară ca să meargă la muncă. Mulţi din ei s-au resemnat şi se prezintă cu capul plecat. Paznicii îi iau în primire, iar întregul grup se îndreaptă spre construcţia palatului unde sunt aşteptaţi cu nerăbdare de Arh. Astfel construcţia poate continua, bineînţeles întrun ritm mai lent, fiindcă niciunul din paznici nu are curajul să ţipe sau să lovească cu biciul. Până şi Arh se poartă cu mănuşi cu ei, de teamă să nu se repete aşa ceve asemănător. A ajuns la concluzia că mai mult câştigă urmând un ritm lent cu o oarecare blândeţe, decât fugărindu-i pe oameni cu biciul, ceeace implacabil duce la revolte de genul celei care tocmai s-a terminat, din fericire fără vărsări de sânge. Totuşi U fierbe în sinea sa, cât ar fi vrut să dea un exemplu aşa cum ştie el să dea şi îi pare rău că trebuie să se ţină de cuvânt, dacă doreşte continuarea lucrărilor de către oamenii care ştiu acuma bine ce este de făcut şi cum. Deasemenea înţelege că nu este bine să meargă deocamdată la locul de lucru, în primul rând fiindcă aceasta ar putea fi socotit ca o slăbiciune din partea sa şi în al doilea rând este sigur că dacă s-ar duce nu s-ar putea abţine de la cruzimi. În orice caz primul motiv nu prea îl interesează, fiindcă niciodată nu a considerat că ar putea da dovadă de slăbiciune, atâta timp cât are puterea de partea sa, iar în ceeace priveşte al doilea motiv acesta este adevăratul care îl face să nu se ducă.
În graba mare de a începe lucrările şi a recupera ce s-a pierdut ca timp, nimeni în afară de sclavi nu a observat că una din grote şi anume cea mai mică, nu are nici o mişcare. Oamenii de aici nu au venit la lucru şi ies numai noaptea după hrană, foarte atent să nu fie văzuţi, fiindu-le teamă de răzbunarea lui U, însă spre nenorocul lor în zilele următoare se descoperă lipsa în urma unei trădări. U află şi se hotăreşte să dea o lecţie celor răzvrătiţi. Pleacă chiar în ziua următoare la locul cu pricina, cu un grup de bărbaţi din cei mai voinici, care îi sunt credincioşi. Vestea se întinde cu repezeală, ajungând la cei ce lucrează la construcţie, prin cineva din grota mare care pe ascuns îi informează, dar nimeni nu are curajul să anunţe şi pe revoltaţii din grota mică. Când apare eşalonul de

pedeapsă în capul văii, în preajma lucrărilor, sclavii de aici opresc pentru scurt timp lucrul, uitându-se cu duşmanie la cei care se duc să ucidă pe cei care nu au vrut să se supună. Paznicii aleargă disperaţi îndemnându-i cu lovituri de bice să muncească dar nimeni nu mişcă. U umblă în fruntea oamenilor săi cu paşi rari călcând greu, ţinând pe umăr bâta imensă pe care numai el o poate purta, nu se uită nici în dreapta, nici în stânga, făcând impresia că umblă pe un teren nelocuit şi că nimeni nu-l priveşte. Bărbaţii din spatele său îl urmăresc deaproape, atenţi la fiecare pas, gata să-l apere de orice atac. Din când în când împing pe câte unul care li se pare că se găseşte prea aproape de el cu brutalitate deoparte. Grupul trece pe lângă şantier, îndreaptâmdu-se spre josul văii unde se aflâ grotele mici. Aici nu se vede ţipenie de om, numai cântatul păsărilor se poate auzi, precum şi ţârâitul gâzelor ascunse de căldura amiezii. Stâncile s-au încălzit puternic, făcând aerul greu de respirat. U intră în una din grotele care îi iese în cale şi constată că înăuntru este o atmosferă plăcută răcoroasă, dar goală. Neştiind unde se găsesc răzvrătiţii, nevrând să cadă într-o cursă, trimite să fie adus cineva care să le arate locul. Unul din paznici îşi face apariţia, idicând un loc îngust în fundul văii unde trebuie să te uiţi cu atenţie să observi că ar fi o deschizatură în stâncă. Îi îndeamnă pe ostaşii săi să-l urmeze acolo, însă nu face nici câţiva paşi că aude deasupra capului un uruit puternic. Ca fulgerul se repede spre peretele de stâncă, urlând cât îl ţine gura, îndemnând pe oamenii săi să se ferească. Numai după câteva secunde se prăvălesc la picioarele lor grămezi întregi de pietre, care daca ar fi căzut asupra lor i-ar fi strivit. Una din ele l-a lovit pe U de umăr rănindu-l, nu prea grav, dar sângele se prelinge în josul mâinii, mânjind mânerul bâtei. În acest moment simte cum i se urcă sângele la cap, îi vine să se repeadă la ei, să le sfarme ţestele. Dă imediat ordin de retragere să nu rişte un nou atac. În orice caz rebelii au lucrat bine. S-au așteptat să fie descoperiţi şi urmăriţi de U, ştiind că dacă îi va prinde îi va ucide pe toţi, fără milă. Ca să nu treacă iar pe lângă şantier, ocoleşte drumul şi revine în grota mare. Furios la culme pune la cale împreună cu At un plan de atac. Încă de cu seară trimite un eşalon în vârful stâncii de unde au fost desprinse pietrele, în speratnţa că va găsi pe unul din ei încă acolo, apoi formează o armată sub comanda lui Tec, ordonându-le să se strângă în faţa grotei mari a doua zi de dimineaţă. În întreaga vale se comentează evenimentele care au avut loc în ultimele zile şi oamenii, mai ales Antarienii, sunt mulţumiţi că U a dat greş, admirându-i pe răzvrătiţi, dar niciunul nu caută să-i ajute cu câte ceva. U este ca turbat, în ultimele zile a avut numai eşecuri, ceeace îl întărâtă din ce în ce mai mult. Se plimbă pe coridoarele grotei mari ca turbat, îşi face fel de fel de planuri care tot atât de repede sunt uitate. Până în cele din urmă ajunge totuşi la concluzia să mai aştepte, ignorându-i pe rebeli, dar îi va ţine în permanenţă blocaţi până când se vor preda singuri. Contramandează deci orice acţiune, dar se hotăreşte să stea la pândă, să caute prin oamenii săi de încredere să intre în legătură cu ei, să câştige încrederea lor ca apoi să-i nimicească.

Pe de alta parte cei din grota mică care au rezistat cu atâta eroism sunt speriaţi. Alături de ei se află şi Unta, oarecum în contra voinţei ei, fiindcă se găsea întâmplător în această mică grotă când a fost ocupată de rebeli și nu a mai putut ieși, mai ales acuma, căci dacă ar încerca să se arate ar fi ucisă pe loc de oamenii lui U. În disperarea ei nu ştie ce să facă. A încercat odată să iasă dar unul din rebeli a oprit-o ameninţând-o cu moartea. Rebelii sunt hotărâţi să reziste orice s-ar întâmpla, chiar de ar fi să piară pâna la unul. Din ei nu fac parte numai antarieni ci şi din oamenii veniţi cu U cu ani în urmă, cari au fost coborâţi la statusul de sclavi. Cu toţii fraternizează împotriva tiraniei care s-a instaurat în

această vale a plângerii, atât de fericită odinioară. Ei şiu că chiar dacă ar voi să scape, să se predea, sau să fugă, tot n-ar avea nici o şansă, deoarece U este implacabil în hotărârile sale, ceeace ei ştiu, mai ales cei ai lui care îl cunosc bine. Hrana au deocamdată destul de multă, suficientă să reziste un timp mai îndelungat şi peste toate acestea grota are o mică galerie care duce în afară din vale, foarte strâmtă, prin care se poate târâ un om, într-o zonă aridă pe unde ies din când în când să aduca apă de la un mic izvoraş care curge pe aici. Ieşirile le fac numai noaptea ca să nu fie văzuţi de careva, fiindcă trădători se găsesc peste tot, mai ales din acei care o fac pentru un blid de linte. Coridorul a fost descoperit deabea în ultimul timp întâmplător şi nimeni în afară de ei nu au cunoştiinţă de existenţa lui. Numai Unta este disperată că o să fie capturată de U, cu toate că de mulţi ani unelteşte împotriva lui, însă de fiecare dată când a vrut să pornească la acţiune a simţit cum îi îngheaţă sângele în vine. Simte că mai ales pe ea ar pedepsi-o în mod cu totul ieşit din comun, având în vedere legăturile pe care le-a avut cu el în tinereţe şi din acest punct de vedere nu se înşeală. ªtie că U a aflat de uneltirile ei fără însă se le dea importanţă, ori acuma când ar descoperi-o între rebeli . . . . . şi acest gând o înebuneşte. Îi imploră pe cei din grotă s-o lase să plece, atâta timp cât încă nu se ştie că ea se află aici, dar lor le este teamă de o trădare, nu că-i-ar numi ci că le-ar arăta coridorul prin care se pot aproviziona şi ar putea fi salvarea lor.
De când s-a aflat despre ostilităţile care se pun la cale pentru capturarea rebelilor, în valea Antari este mate agitaţie. Se comentează mai ales ultimele evenimente. Nopţile aproape nu doarme nimeni în josul văii. Sclavii sunt agitaţi, nu sunt lăsaţi să iasă nopţile din grotele în care locuiesc şi ca să-i aibe mai bine la mână majoritatea sunt înghesuiţi unii peste alţii. Grotele din preajma rebelilor au fost evacuate pentru a nu da posibilitatea alimentării lor. Garda care a fost postată sus pe stânci face accesul prin coridorul secret, anevoios, deoarece ieşirea nu se află departe de aici şi oricând ar putea fi văzuţi. Totuşi rebelii ies nopţile cu suliţe si bâte din lemn tare şi se alimentează din plin. De ajutor de la cei din vale în nici un caz nu au parte, fiindcă în primul rând le este teamă să se avetureze prea departe, la oameni care ar fi de acord să-i ajute şi din aceştia sunt mulţi care ar face-o, dar teama de represalii îi opreşte. Se duc numai în afara văii să vâneze animale mici, iar în al doilea rând oricând poate fi atacată grota în lipsa lor şi ocupată, ceeace ar echivala cu sfârşitul rezistenţei şi moartea lor. În afară de Unta toţi sunt ferm hotărâţi să reziste pâna la urmă, cu toate că aparent nu au şanse. Totuşi, spre bucuria lor, acţiunile pe care le întreprind produc multe necazuri mai ales lui U care îşi dă seama că a avut cu această ocazie primul eşec mai mare din viaţa sa. Niciodată nu s-ar fi aşteptat la atâta dârzenie, cu toată cruzimea sa cunoscută cu care reprimă orice nesupunere, ori de când cu aceşti rebeli nici nu mai îndrăzneşte să se arate prea mult în vale, iar atunci când este nevoit să iasă, o face înconjurat de o gardă atât de puternică că nimeni nu are posibilitatea să se apropie de el. În afară de faptul că atmosfera este încărcată, în vale domneşte o linişte aparentă, nu au loc mişcări şi nici nu este nevoie de intervenţii brutale. Oamenii nu vor să aibe neplăceri, însă sunt cu nervii întinşi la maximum, chiar şi cei veniţi de mult cu U care au fost preluaţi de cei din vale şi consideraţi ca atare. Munca sclavilor continuă în acelaş ritm, dar fără bătăi şi ţipete. Paznicii au din acest punct de vedere ordine foarte severe, iar acela care nu ascultă are ocazia să intre în rândul sclavilor, iar micii comandanţi din grota mare nu îndrăznesc să mai întrebuinţeze parte din oameni, mai ales femei şi copii, în folosul lor. Unii o fac totuşi pe ascuns într-o măsură mult mai mică.

Construcţia palatului continuă. Parte din pereţii interiori sunt ridicaţi şi camerele pardosite cu calupuri mari de bolovani de râu. Este adevărat că lucrările avansează mai încet decât ar fi vrut Arh, însă el este totuşi mulţumit. A calculat că în ritmul acesta se vor ridica zidurile până începe sezonul de ploi, lucru pozitiv, fiindcă în acest timp va putea lucra la acoperirea întregului sistem. Ajunge astfel la concluzia că este mai bine s-o construiască din bârne groase din lemn, să le dea o înclinaţie ca apa ploilor să nu pătrundă înăuntru. Problema etanşeizării îl framântă cel mai mult. A încercat o construcţie mică lângă cariera de piatră, acoperind-o cu lemn, dar nu a ştiut cum să facă îmbinările. Apoi a încercat să îmbine lemnul cu piatra, dar nici asta n-a mers. În orice caz va trebui să rezolve problema în cel mai scurt timp, fiindcă sezonul ploios se apropie şi zidurile au ajuns sus. Mai sunt de făcut unele rectificări şi totul va fi gata. Acuma se transportă bolovanii mari cu ajutorul cărora se pardoseşte curtea interioară, camerele, coridoarele, precum şi o fâşie lată de câţiva metri în jurul zidului de apărare. Construcţia arată ca o stâncă naturală foarte întinsă şi joasă. Zidurile sunt groase la bază şi se ingstează spre vârf. Totul este atât de masiv încât orice încercări de a lua cetatea cu asalt ar fi imposibilă. Numai prin poarta principală se poate pătrunde în interior. Totuşi pentru orice eventualitate au fost prevăzute şi unele mici deschizături, atât cât poate trece un om, prin care să se poată ieşi la nevoie afară, mascate cu două rânduri de piatră în aşa fel ca la mijloc să fie gol, uşor de dărămat de cine ştie de existenţa lor. Deasemenea a descoperit înpreună cu Sir o mică grotă în dosul construcţiei, făcându-i o legătură cu palatul. Printr-un gang se poate pătrunde în ea fără să fi obesrvat. U este ţinut la curent cu toate aceste detalii şi construcţia îi place din ce în ce mai mult. Spre fericirea sa, cercetând cu Arh mica grotă a descoperit întâmplător un coridor mascat, întunecos, fără să-i dea de capăt. Deocamdată au renunţat să vadă unde iese. Amândoi se felicită că construiesc acest palat unde U va fi stăpân absolut, de unde va putea stăpâni peste toţi cei de aici şi cei ce vor veni.
Independent de treburile zilnice, pe U îl preocupă capturarea rebelilor din grota asediată. Îşi dă seama că a o lua cu asalt ar însemna să scrifice multe vieţi ceeace nu doreşte, dar deocamdată nu întreprinde nimica, mai ales că nu se mai produc alte acte de nesupunere. Faptul că spiritele sunt agitate nu-l interesează. Atâta timp cât nu este nevoit să lupte cu arma în mână ca să-şi menţină poziţia, este bine. Totul să fie în aşa fel făcut ca persoana sa să nu sufere, iar ca să-şi consolideze mai mult poziţia le dă bărbaţilor din gardă drepturi mai mari decât au avut până acuma. Ei pot merge oriunde, să-şi aleagă orice grotă, să evacuieze pe cei ce louiesc în ele, iar prăzile li se împart cu prioritate. Crede că în felul acesta va avea pe cine să se bizuiască şi nu se înşeală. Majoritatea celor privilegiaţi sunt cu totul de partea sa, aprobându-i toate acţiunile fără rezerve. Nu numai atâta, de câte ori au ocazia, vorbesc tare în faţa sa, lăudându-l, ceeace îi place mult, ajungând până la urmă la concluzia că el este într-adevăr cel mai iubit fiu al văii Antari, că metodele sale de pedepsire prin ucidere sunt considerate de supuşii săi ca acţiuni în folosul bunei stări a tuturor. Oricare ar fi situaţia, în jurul său s-au strâns o sumedenie de profitori, de lichele ai regimului care nu fac nimica toată ziua decât să tragă foloase de pe urma muncii celor mulţi. Aceştia sunt micii comandanţi de grupuri numiţi de U personal, printre care şi Tec, cei ce umblă prin vale să spioneze pe oameni, ca la cea mai mică bănuială să-i toarne la centru, pentru aşa zise delicte înpotriva puterii dictatoriale a celui mare, pedepsite cu cea mai mare asprime prin ucidere sau bătaia până la distrugerea fizică. Aceştia sunt căţeii regimului, oameni fără valoare, retrograzi şi lichele, aşa ca până

în zilele noastre. În afară de asta nu au nici o calitate. Dar cel mai mare profitor este Ie, căruia i se trece cu vederea orice, cu toate că tatăl său nu-i arată prea mare dragoste, permiţându-i totuşi toate extravaganţele**.** Astfel Ie cutreieră destul de des valea, înconjurat de mai mulţi tineri din anturajul grotei, care nu au nimica altceva în cap decât să trăiască huzurind pe spinarea celor mulţi, printre oamenii de rând, bătându-şi pur şi simplu joc de ei, dar mai ales de femeile lor. Odată un bărbat a încercat să-i atragă atenţia că nu este bine ce face. Fără să stea pe gânduri Ie l-a ucis, fără ca U să se fi sezizat de asta, ca a doua zi să pedepsească crunt pe unul care şi-a ucis femeia, bătându-l atât de tare că a rămas beteag pe viaţă. În orice caz toate acestea nu le plac celor mulţi, totuşi nu îndrăzneşte niciunul să facă vreun gest că nu ar fi de acord, atât de cruntă este teroarea pe care a instaurat-o U în ultima vreme. Orice dictator devine cu atât mai fioros cu cât stă mai mult la putere. Dar în vale mocneşte nemulţumirea. Oamenii se uită spre mica grotă unde câţiva curajoşi se sacrifică pentru cei ce nu au curajul să ridice vocea. Deocamdată, rebeliunea celor puţini a dat aparent greş; însă niciunul nu a putut fi prins, nici acuma după atâta vreme, spre mirarea lui U şi a celor numiţi să o facă. Nimeni nu înţelege cum se aprovizionează. Coridorul nu a fost descoperit de iscoadele trimise la faţa locului, ziua şi noaptea, ceeace le permite asediaţilor să se menţină oricât de mult, ce dealtfel nu prea îl mai interesează pe U, deoarece evenimentul nu se mai comentează pe faţă, dar pentru oamenii din valea Antari şi sclavii care au cedat, sunt aceştia o speranţă că prin ei o să scape de teroarea unor venetici care au pus stapânire pe frumoasa vale Antari. Libertatea relativă a semenilor lor este marcată prin cântecele şi dansurile ce au loc serile în jurul focurilor din faţa grotelor. Dar U doreşte să aplaneze totul prin uitare şi dă ordin să fie lăsaţi în pace, deoarece aceştia nu reprezintă un pericol direct pentru el. Îşi păstrează pentru mai târziu plăcerea de a-i prinde şi ucide. Acest gând îi produce o bucurie interioară.
Astfel, în valea Antari viaţa continuă să se desfăşoare aparent normal, mergând pe făgaşul trasat de U, dar după mişcările de mase din ultimul timp, cei care s-au numit samavolnic conducători nu mai au curajul să se poarte atât de câineşte cum au făcut-o până acuma, ceeace reprezintă totuşi un punct câştigat de către cei ce continuă să se opună. Arh are în schimb preocupările sale, palatul prinde forme, s-au ridicat stâlpii intermediari susţinători ale grinzilor din lemn. Deoarece în aceste locuri nu cresc copaci prea înalţi şi groşi cu un lemn foarte tare, are mari bătăi de cap cu găsirea unora care să se preteze la scopul urmărit. Până la urmă arată camerele înţesate cu stâlpi mai groşi şi mai subţiri din piatră întocmai ca nişte coridoare de grotă. Întreaga construcţie este acoperită cu stâlpi grosi din lemn cioplit cu multă trudă cu pietre silex şlefuite care în permanenţă se rup, trebuind să fie confecţionate mereu altele. Bârnele au fost puse una lângă alta, cu o uşoară pantă de scurgere, lipite cu mortarul care se întăreşte, făcând totul orecum etanş. Deasupra se aşează foile mari unor arbori care uscate se întăresc. Totul arată ca o aglomeraţie de pietre şi bârne din lemn, dar totuşi U este mulţumit la culme că măreaţa lui construcţie se apropie de sfârşit. Stabiliste ca el cu Ia să ocupe camerele cele mai din centru, iar alături instalează comandanţii de grupe, în frunte cu At, căruia i se pune la dispoziţie o cameră separată, spre nemulţumirea lui Tec. Încă înainte de terminarea definitivă a lucrăii U se mută, deoarece fiind în timpul sezonului uscat nu le este teamă de ploi. Acoperişul se construieşte destul de repede şi este ceva mai bun decât cel din vechea aşezare părăsită de U cu oamenii săi cu mult timp în urmă. În orice caz mutarea nu produce prea mare senzaţie, fiindcă antarienii s-au obişnuit cu acţiunile ieşite din comun

ale lui U, aşa că liniştea aparentă continuă să domnească şi printre sclavi, care nu mai muncesc atât de greu ca la începutul construcţiei când a fost nevoie de multă muncă brută, istovitoare. Numai bătrânul Ritit împreună cu ceilalţi preoţi se simt jigniţi de faptul că nu li s-a dat nici o atenţie, deoarece au fost lăsaţi în grotă, împreună cu o seamă de bătrâni şi tineri cu o pază bună, acolo fiind sala riturilor religioase şi altarul. Dealtfel lucrul acesta nu conta prea mult, prin aceea că altarul la care se oficiază slujbele restrânse se află aici şi apoi U le promisese că are de gând să construiască separat pentru ei un palat al slujbelor, destinat numai pentru ceremoniile către Us şi Usis, ceeace i-a liniştit. Cu toate că domnea absolut, totuşi U nu are de gând să se pună rău cu ei, în primul rând fiindcă şi el se teme de Us şi Usis, a căror reprezentant pe pământ se socoteşte.
Măreaţa construcţie a lui Arh seamănă cu un fel de stâncă strâmbă, masivă, acoperită de o pădure de uscături, U însă este mulţumit că şi-a văzut în fine visul cu ochii. În curtea interioară nu are voie nimeni să intre, decât el singur sau cei chemaţi. De dimineaţa până seara poate fi văzut plimbându-se prin toate camerele, însoţit de At şi câţiva mai apropiaţi. Pentru Ia a amenajat o cameră vecină cu a sa, mai mică, din care duce un coridor îngust spre o încăpere unde locuiesc femeile care o îngrijesc şi o distrează, fete oarecum încă tinere care în trecut au făcut parte din anturajul Inei. Pentru Ie nu a prevăzut nimica, care, mulţumit că tatăl său îl lasă în pace, şi-a ales un loc mai retras, tocmai în partea cealaltă a construcţiei unde să poată petrece în linişte, fără să fie observat de ai săi, sau de mama lui care este singura persoană faţă de care are respect. ªi-a adus prietenii şi fetele tinere cu care locuieşte în aceeaşi încăpere claie peste grămadă. Aproape zilinic au loc orgii nesfârşite a căror zgomot se aude până în aripa în care doarme U. Ţn ultimul an, planta agăţătoare care dă fructele din care se face băutura ameţitoare a fost cultivată pe o bucată de pământ de către oameni puşi de Ie, iar la începutul sezonului ploios când ciorchinii se coc sunt culese, călcate cu picioarele şi zeama strânsă în tigve mari vegetale, fructele unor arbori, uscate, foarte bune pentru păstrarea alimentelor. Aşa de multe sunt înşirate în una din camerele lui Ie că ajung până la recolta viitoare, dar el a dispus construirea unor rezervoare din piatră unde zeama este depozitată şi unde vinul fierbe, apoi partea clară luată de deasupra şi umplută în aceste tigve. Lui U nu-i place băutura, fiindcă consideră că nu-i este permis să-şi piardă minţile, fiindu-i teamă ca în acele momente să nu fie atacat de vreun duşman, neavând agilitatea necesară de a se apăra. Este adevărat că atunci când a ajuns aici a gustat la Ina băutura care îi dădea stări euforice, ceeace i-a plăcut în acele momente când se desfăta cu ea, acuma însă a devenit mai morocănos. A trecut vremea peste el şi simte că este pe punctul să nu-şi îndeplinească visul de a stăpâni asupra unei întinderi mari de pământ, cu mulţi oameni în jurul său, să fundeze aşezări ca acestea din Valea Antari, să consruiască palate mari din piatră din ce în ce mai frumoase, dar toate acestea pentru el, să se folosească numai el de ele, oamenii să-i fie supuşi până la îndobitocire, dreptatea să fie împărţită aşa cum crede el că este bine să fie, voinţa lui să fie lege şi orice încălcare să fie pedepsită cu asprime, până la uciderea celor ce li se opun. Dictatorii nu sunt şi nu au fost niciodată oameni inteligenţi şi nici de cultură, din contra, ei nu iubesc frumosul şi nici bunăstarea celor mulţi, cultura pentru ei este şi a fost întotdeauna o piedică în exercitarea puterii lor criminale, motiv pentru care nu o promovează, din contra, caută pe cât posibil să distrugă în om ce este mai frumos şi mai bun. Singura promovare este aceea a clicii din jurul lor, oameni tot de teapa lor, josnici şi criminali, a celor ce le cântă în strună, care sunt în stare pentru un ciolan să-şi vândă chiar pe cei mai apropiaţi. ªi exemple am avut şi avem

destule în această lume mare, chiar în imediata noatră apropiere Europeană. Dar aşa a fost, aşa este, dar dacă oamenii vor fi uniţi, se vor strânge bloc în jurul unora care luptă pentru eliberarea celorlalţi de sub hegemonia răului, numai atunci se va elibera lumea de aceste elemente care vor trebui eliminate ca excremente rău mirositoare şi nefolositoare. Nimeni nu este îndreptăţit să dispună de un altul, fără voia acestuia.
Dealtfel Arh a îmbătrânit şi el, merge greu şi stă mult în camera ce i-a fost destinată. După construirea şi terminarea palatului aproape a căzut jos de extenuare. Zelul pe care l-a arătat dictatorului l-a îmbătrânit mai mult ca orice, din cauza marilor eforturi la care a fost supus, nu fiindcă muncea direct, ci datorită faptului că desele întreruperi şi perspectivele ca până la urmă nu-şi va putea vedea visul cu ochii, l-au consumat peste măsură. Faptul că mulţi oameni şi-au pierdut viaţa cu ocazia acestei construcţii nu-l interesează şi nici suferinţele celor rămaşi. În totul construcţia a durat cinci sezoane uscate şi patru ploioase, destul de mult pentru el, care şi aşa nu mai este la o vârstă la care orice individ este în plin avânt creator. ªi-a pus totuşi toată voinţa la bătaie, mai mult decât priceperea pe care nu prea o avea, ca să termine ce a început. Bilanţul este sumbru, ceeace însă nu-l interesează deloc. Palatul stă pe o stâncă puternică, este solid şi pentru acea vreme frumos, însă a costat mai mult de două sute de vieţi umane, bărbaţi, femei şi de suferinţele celor rămaşi, din care mulţi au rămas betegi. Desemenea s-au făcut între timp mai multe ceremonii cu sacrificii umane, mărindu-se numărul celor care cu preţul vieţii lor au dăruit unui mănunchi de oameni de nimica, o construcţie de unde să-i poată înrobi pe semenii lor, care până la o vreme trăiau liberi, aşa cum credeau de cuviinţă, fără constrângeri din partea cuiva. În afară de orgiile lui Ie, este atmosfera în palat mai mult sumbră. U umblă în permanenţă înconjurat de o gardă puternică condusă de At. Nu se mai ţin consilii cu bătrânii, ci totul se face în conformitate cu aprecierile sale arbitrare. Dă ordine peste ordine de toate felurile, bune sau rele, nu contează nimica şi are pretenţia ca ele să fie respectate întocmai. Cine nu se apleacă, este pur şi simplu îndepărtat, trimis înapoi la cei mulţi şi nu se mai putea arăta în preajma sa. Mintea i se înfierbintă din când în când în aşa măsură că îi chema pe toţi din palat, ameninţându-i cu moartea dacă i se pare ceva că nu este în ordine. Mintea lui nu mai gândeşte normal, este infectată de crimă şi credinţa că toată lumea unelteşte împotriva sa. La trecerea lui, oamenii se dau în lături cu teamă şi niciunul nu îndrăzneşte să scoată o vorbă în faţa sa, numai cei din paza sa personală care de fiecare dată când îl însoţesc vorbesc în şoaptă vorbe de laudă pentru cel mare, în aşa fel ca el să audă. Sclavii nu mai sunt întrebuinţaţi la munci grele, fiindcă nu se mai construieşte, formându-se din rândurile lor grupe care să aprovizioneze palatul cu tot necesarul, cu ce este mai bun, iar restul se dă populaţiei. Întreaga pleiadă de profitori din palat nu mai face nimica, se huzureşte, se doarme şi se mănâncă, iar Ie cu ai săi chefuieşte în continuare. Încetul cu încetul parte din comandanţii mai înalţi, vrând să-l imite pe cel mare, s-au mutat, alegându-şi vreo grotă din care au evacuat cu forţa pe oamenii care stăteau acolo, instalându-se ei, fiecare cu o mică gardă, formând nuclee independente, întocmai după organizarea centrului, însă stând la dispoziţia totală a lui U, căci altfel ar fi sosoctit-o ca o trădare şi i-ar fi ucis pe loc, ceeace dealtfel s-a şi întâmplat la un moment dat cu câţiva din ei care au încercat să se îndepărteze de centru. După concepţia lui, cei privilegiaţi au drepturi mari, dar numai în măsura admisă de el şi cu ştirea lui, orice abatere fiind considerată ca o trădare şi o încercare de a-l doborâ. Ia în schimb duce o viaţă tot atât de ştearsă ca şi până acuma. Frământările din palat nu o interesează deloc şi singurul lucru pe care îl doreşte este să fie lăsată în pace. Ea este

singura persoană în faţa căreia U devine cel ce a fost în tinereţe. Plăcerea ei cea mai mare o simte serile când el vine la ea, petrecând împreună câteva ore, ca în tinereţea lor. El nu a încetat nici o clipă s-o considere ca proprietatea sa absolută, ceeace pe ea nu o interesează, ţine la el lafel ca înainte, considerându-l pe cel ce o apără de toate relele. La ea i se descreţeşte fruntea şi nu acceptă nimănui să-l vadă în această postură. Aici este iar acel U, care pleca la vânătoare să aducă hrana, atât ei cât şi copilului care tremura în braţele ei la fiecare adiere de vânt, era cel ce fugea cu ea ţinându-se de mână, trecând prin flăcările care ieşeau de peste tot când a erupt vulcanul de unde au fugit. Aceste clipe de amintiri îl destind, devenind U. În aceste clipe şi ea se simte bine, în voia ei, iar blestemăţiile şi brutalităţile lui nu o interesează, consideră că aşa trebuie procedat pentru a conduce pe oameni. Scurtele clipe cât stau împreună sunt singurele fericite în viaţa lor atât de frământată. În schimb Ie îşi vede rar mama şi aceasta se întâmplă numai când ea îl caută. Vine tiptil şi apare ca o umbră în pragul camerei în care el se distrează, ceeace avea ca efect să le îngheţe inimele celor prezenţi. Cu toate că ea nu vorbea niciodată cu U despre escapadele fiului ei, totuşi le era teamă ca cel mare ar putea afla ce se petrece aici, considerând că este mai prudent să nu aibe deaface cu el. Încetul cu încetul musafirii plecă şi Ie o urmează petrecând câteva zile cu mama lui, singur. Nu se supără de acest procedeu al ei, din contra, cele câteva clipe îi produc o linişte deplină şi o destindere sufletească. Chiar dacă procedeul ei de a-l chema l-ar fi deranjat, nu ar mai fi îndrăznit s-o certe, aşa cum a făcut în trecut, în lipsa lui U, dându-şi seama că ar provoca mânia lui. Toată lumea ştie, inclusiv Ie, ce se întâmplă cu acela care se poartă necuvincios cu ea.
Cu toată liniştea aparentă, când totul pare că a intrat pe un făgaş trainic, U nu este mulţumit. Mintea lui frământă în permanenţă posibilitatea de a-şi mări puterea prin cucerirea şi anexarea altor teritorii, cu alţi oameni. Îşi dă seama că marea oază a văii Antari este înconjurată de regiuni aride puţin propice unei vieţi normale, fiind ocolite de popoarele nomade, iar cei care s-au aşezat sunt mult prea departe ca să-i poată aduce, fără sacrificii importante, chiar şi al vieţii sale. În nici un caz nu este posibil să meargă până la cei din Reiveg. În această privinţă îl consultă des pe Tec, care de fiecare data se arată gata să pornească în fruntea unei armate puternice să-i aducă pe toţi aici, dar U nu doreşte acest lucru, deoarece s-ar lipsi de o mare parte din oamenii care îi sunt credincioşi. Totuşi problema îl frământă zilnic, îşi face fel de fel de planuri, schimbându-le tot atât de repede când găseşte că nu sunt bune, ca apoi să revină asupra lor. Ar fi vrut să se ducă personal, însă lucrul acesta nu-l prea încântă fiindcă nu are pe cine lăsa în loc, cineva care la întoarcere să redevină supusul său, şi, deodată, în una din zile îi vine o idee nouă la care nu s-a gândit până acuma. Pentru prima oară descoperă că are un fiu care îi seamănă, pe care l-a purtat de atâtea ori în braţe când trăiau încă singuri, ei trei, Ia, el şi micuţul. Agitat la culme de năstruşnica idee se plimbă cu paşi mari de colo până colo în imensa sa cameră goală numai cu blănuri multe la mijloc, murdare şi rău mirositoare, aşezate pe un pat din scânduri cu paie pe el şi câteva perne dintr-un material confecţionat în vale de către femei. Afară plouă cu găleata şi apa pătrunde totuşi în anumite locuri înăuntru, amestecânduse cu praful de pe pardoseală, formând un strat de noroi lipicios, ceeace însă nu-l deranjează prea mult. În seara asta se duce devreme la Ia şi îi vorbeşte de Ie. Ea rămâne surprinsă fiindcă nu a făcut-o niciodată. La început crede că a făcut ceva rău şi vrea să-l pedepsească, aşa cum făcea când era încă copil mic, lovindu-l uşor cu palma pe spinare. Însă U îi povesteşte o istorie întreagă de o expediţie pe care vrea s-o facă, că dorinţa lui este să-l lase pe Ie în locul lui să conducă, până se va întoarce, fiindcă în cine

altul ar avea încredere mai mare decât în fiul său. La început Ia se sperie, se uită cu ochii holbaţi la imensul bărbat care şade în faţa ei, de care destinul a legat-o pentru totdeauna şi nu-i vine să creadă că în fine are încredere în Ie; spre uimirea lui U iese la repezeală din cameră, lasându-l singur. U se uită mirat cum dispare pe dezchizătura care are rol de uşă şi nu înţelege ce se petrece cu ea, apoi îşi adună minţile fiindcă ştie ca Ia va veni fericită, cât de repede cu Ie de mână. Stând în camera femeii în care nu mai este temutul U, îşi face un plan întreg de felul cum o să-i vorbească, deoarece niciodată nu a avut cu el o conversaţie prea serioasă ca de la bărbat la bărbat. Se ferea mereu să-l informeze despre problemele lui, considerându-l inapt de a-l pricepe şi a da sfaturi, cu toate că Ie în străfundul gândurilor sale ar fi dorit ca tatăl său să aibe încredere în el, dar acestea nu erau decât străfulgerări ce dispăreau imediat, aşa cum au apărut. U îşi face în aceste momente reproşuri cum de nu s-a gândit la asta mai de mult. Nu trebuia să-l trimită pe Tec în căutarea altor oameni. Este adevărat că a adus câţiva, dar fără folos şi pedeasupra sunt aşa de departe că ar necesita o expediţie cu mulţi oameni pentru a-i supune şi aduce aici, ca sclavi, braţe de muncă. Acuma se va duce el şi va fi cu inima împăcată că fiul său domneşte în locul său. Ţn felul acesta va fi în sigur că tot ce a făurit pâna acuma va fi păstrat întocmai, dar şi Ia va fi bine păzită. Cine altul o va putea apăra mai bine decât propriul ei fiu. Tot gândind şi judecând situaţia, tresare, în uşe apare mai întâi Ie. Fără să-şi dea seama se ridică în picioare, întâmpinându-l cu bucurie, ceeace nu a făcut niciodată. Apoi apare şi Ie în încăpere, strict familia, faţă de care nu trebuie să-i fie teama să vorbească, să-şi etaleze cele mai intime gânduri, singurii care nu-i vor decât în mod cu totul dezinteresat binele. Se uită mai întâi afară şi văzându-l pe At stând de strajă, îl expediază, spre uimirea lui, spunându-i să revină mai târziu. Pe tonul cel mai firesc îi explică lui Ie ce proiecte are, atrăgându-i atenţia că numai el singur este acela în care are încredere totală, lăsându-l în locul său, în tot timpul cât va lipsi în căutarea de alţi oameni pentru a-şi mări stăpânirea. Ie stă în faţa tatălui său, îl ascultă cu atenţie şi devine din ce în ce mai flatat. De mai multe ori s-a consultat U în această privinţă atât cu Tec cât şi cu At, însă în ultimul timp nu a mai făcut-o, dându-şi seama că aceştia sunt în imposibilitate să-l ajute şi pe deasupra nu poate avea încredere totală în ei, să lase pe unul din ei cu depline puteri cât timp va lipsi el. Dar acuma a găsit soluţia în Ie, care din seara aceasta îşi face fel de fel de probleme şi gânduri. Se şi vede mare şef peste toată aşezarea, întocmai ca tatăl său, dând ordine în dreapta şi în stânga, stând la locul de frunte în timpul ceremoniilor, îmbrăcat şi vopsit ca de sărbătoare, în felul în care numai cel mare o poate face. Dar cel mai mult îl bucură faptul că o să dispună de oameni la bunul său plac şi va avea asupra lor puteri nelimitate. U este mulţumit de ceeace a făcut şi hotărât, iar Ie se duce val vârtej în apartamentul său şi goneşte pe toţi cei ce i-a luat să stea cu el ca tovarăşi de orgii, păstrând numai pe tânăra şi frumoasa Set, micuţa care a venit la palat singură, făcând tot posibilul să intre sub pielea lui, ceeace i-a reuşit. În ultimul timp are din ce în ce mai mare influenţă asupra sa, ajungând chiar până acolo încât să-i impună anumite lucruri pe care el nu ar fi vrut să le facă, lucru unic în ceeace îl priveşte pe încăpăţânatul de Ie, fiul lui U şi a lui Ia. Ţn orice caz influenţa ei asupra lui este deocamdată oarecum bună, mai mult de ordin sentimental, bazat pe gelozie, prin aceea că a încercat de multe ori să oprească orgiile, iar acuma când toţi au fost goniţi triumfă. Fata asta ambiţioasă care a intrat pe uşa din dos, vrea să-l ştie pe iubitul ei alături de tatăl său, ca un tânăr curajos care odată îi va lua locul şi acuma spre fericirea ei începe să întrevadă că ceeace a dorit se îndreaptă spre realizare. Când Ie îi anunţă scopul pentru care a fost

chemat, Set îi sare de gât, iar când îi goneşte brutal pe toţi ceilalţi, fericirea ei este la culme. Nu stă mult pe gânduri şi îl ajută, strigând la oamenii care s-au cuibărit aici, trândăvind de dimineaţa până seara, infectând atmosfera cu murdăria lor corporală. În următoarele zile pune la punct interiorul aşa cum îi place ei ceeace îi face şi lui Ie plăcere. Vinul îl păstrează, fiindcă va avea nevoie de le, dorind ca unirea oficială cu Ie să aibe loc într-un cadru festiv, binecuvântaţi de U şi Ritit, ceva asemănător ca pe timpul când ieşea U cu Ina, duşi pe platformă de bărbaţii din gardă. Era fetiţă mică pe atunci şi în închipuirea ei copilarească se vedea adesea în poziţia Inei, iar acuma visul începe să ia contururi, ce fericire; nu, nu trebuie să cedeze, ci trebuie să facă tot posibilul să profite cât poate de influenţa pe care o are asupra lui Ie, să nu scape hăţurile din mâini. Dealtfel este foarte şireată şi face în aşa fel ca să-l atragă cât mai mult, atât prin farmecul ei femenin cât şi prin cuvintele dulci pe care le spune pe un ton cât se poate de mieros. Îi cunoaşte părţile slabe, ce îl flatează, lucru de care uzează din plin, cu rezultate excelente. Îl lasă să creadă că tot ce i-a sugerat şi el a făcut, este din propria lui initiaţivă. Dar şi Ie este mulţumită că în fine fiul ei a apucat pe altă cale, măcar acuma cât mai este timp, căci nu mai este la prima tinereţe. Alti bărbaţi de vârsta lui de mult s-au unit cu o femeie, sau două, având şi o droaie de copii. Micuţa Set este îndrăgită şi de Ia. Imediat ce a aflat de intenţiile fiului ei a trmis după mama fetei, învitând-o să stea în palat, iar când Ie o anunţă că doreşte să şi-o ia drept femeie îşi dă seama că i s-a împlinit şi acest vis, să-şi vadă fiul căpătuit. Ie este atât de prins de fata asta, încât ar fi în stare să ucidă pe oricine care s-ar fi legat de ea, din care cauză, de când a aflat că va fi şeful cel mare celor de aici nu mai suferă pe nimeni în anturajul ei, după principiul tatălui său, sentiment de care ea profită cât poate.

De când şi-a redescoperit fiul, U este parcă altul. Împreuna cu At organizează o expediţie nouă, de data asta în altă direcţie, nu înspre luminiţei de pe cer indicată de Sin şi Si. De data asta va merge ţinând-o de partea dreaptă, deci spre răsărit. Când pregătirile sunt gata, ordonă o mare ceremonie în faţa palatului la stânca Atar. Doreşte să fie ceva fastuos, aşa cum nu s-a mai văzut, cu care ocazie are de gând să-l instaleze pe Ie, făcându-l adjunctul lui. În zilele următoare pregătirile sunt mari. Ritit are mult de lucru în aceste zile, fiind însărcinat cu organizarea. Sarcina este totuşi grea pentru el, fiindcă a îmbătrânit mai repede din cauza supărărilor din ultimii ani, însă face tot posibilul să iasă cât mai bine. U îi dă ca ajutor pe fiul său Sir. Astfel sunt toate pregătite până în cele mai mici amănunte, mai ales că se va face cunoscuta şi unirea lui Ie cu Set, deci ceremonie dublă. În zilele următoare aleargă toată lumea care încotro să caute plantele din care se extrag vopselele cu care îşi ung trupul şi figurile, iar bărbaţii îşi pun la punct frumoasele pene colorate, zmulse din păsările vânate, cu care îşi vor înpodobi capul. Agitaţia a pus din nou stăpânire pe valea Antari. Asediaţii rebeli apropape că au fost uitaţi, cu toate că continuă să se găsească în grota mică din capătul văii. Nici până acuma nu au avut curajul să se arate în vale, fiind hotărâţi să reziste, indiferent cât ar dura. Ei sunt siguri că victoria împotriva răului va fi de partea lor. Singura care a reuşit să iasă este Unta, care din cauza condiţiilor de trai din mica grotă arată atât de îmbătrânită că numai cei ce o cunosc pot şti cine este. Dealtfel s-a retras complct, aciunindu-se într-o grotă din apropierea rebelilor sclavi, intrând în anonimat. Unirea lui Ie cu Set o mişcă profund, gândindu-se că ea ar fi putut să fie aceea, ori acuma este o simplă bătrânică care nu a reuşit să realizeze în viaţă ce şi-a dorit, adică puterea şi stăpânirea asupra altora. Acuma nu mai doreşte să lupte şi nici să se răzbune pe cineva, ci are de gând să-şi trăiască restul zilelor în linişte. U a aflat

de reapariţia ei, neştiind totuşi că a fraternizat cu rebelii. Nu vrea să se lege de ea fiindcă presimte că dacă ar face-o i-ar aduce ghinion. În mintea lui de om al unei epoci foarte îndepărtate, superstiţiile fac casă comună cu inteligenţa. O lasă deci în pace. Totuşi nu a renunţat nici o clipă la pedepsirea răsculaţilor, aşteaptă numai momentul potrivit, fapt ce-l determină ca oficial să nu se mai intereseze de soarta lor, trimiţând totuşi din când în când iscoade prin apropierea grotei cu pricina. Dealrfel asediaţii rebeli duc o viaţă bună, având de toate, fiind aprovizionaţi şi ajutaţi de populaţie, mai ales că oamenii au observat că nu se mai face caz de ei, crezând că cei de sus au renunţat, dar cei din grotă au şi iscoade care le aduc veşti din palat.
Consultând pe Sin, U fixează ziua ceremoniei la o dată când crede că spiritele le sunt favorabile. Dealtfel încă de mult timp bătrânii Sin şi Si s-au aliat cu preoţii, mai ales cu Ritit, elaborând fel de fel de teorii în legătură cu unele zile care ar putea fi propice cutărei sau cutărei acţiuni, ca până la urmă, ele fiind atât de numeroase că le încurcă ei înşişi. În orice caz consultările reciproce au durat foarte mult, răpindu-le mare parte din timp. Ceremonia este în aşa fel fixată, ţinându-se cont de ziua când U a ieşit pentru prima dată din grota mare în calitate de mare şef, considerând aceasta ca o favoare făcută de Us antarienilor şi spre norocul lor această zi mare cade tocmai peste puţin timp, două zile de la încetarea ploilor perioadei aşa zise reci. Din beţe subţiri şi lungi se confecţionează o platformă imensă cu două tronuri împletite, ornate cu flori viu colorate. Dimineaţa, întreagă întreaga suflare a văii este în picioare, încă înainte de răsăritul soarelui. Peste tot se pregătesc vopsele şi oamenii se colorează unii pe alţii care mai de care mai cu fantezie. Între timp a fost chemată şi garda suplimentară de sub comanda lui Sir, ceeace ridică numărul oştenilor considerabil. Palatul este pur şi simplu înconjurat în aşa fel că nimeni nu poate pătrunde nici măcar până la o oarecare distanţă de el. Lui U îi este frică de un atac din partea duşmanilor săi, care sunt foarte mulţi, care îi susţin mai mult pe rebeli decât pe el. Încă cu o zi înainte a fost blocat fundul văii înguste unde se află grota răsculaţilor asediaţi de atâta timp. Se bănuieşte că ei ar avea o ieşire secretă pe unde se aprovizionează, dar toate cercetările pentru a o descoperi au dat greş. În orice caz pentru a-i repera în caz că unii s-ar încumeta să iasă, Sir a recrutat numai bărbaţi care îi cunosc. În felul acesta se asigură paza celor din palat.
Ie este pentru prima dată în viaţa sa emoţionat. Nu a mai avut ocazia să fie centrul atenţiilor, însă ceeace îl face să se bucure cel mai mult este faptul că în mijlocul acestor fastuase ceremonii se va uni cu Set. De când s-a legat de ea nu i-a mai dat voie să plece în vale, şi ca să fie cât mai fericită, să se simtă cât mai bine, a recrutat câteva fete tinere care să-i ţină companie, după modelul mamei sale, care este îngrijită de parte din femeile Inei. Set la rândul ei este atât de emoţionată că nici nu-i vine să creadă că şi ea este printre cei pentru care se fac atâtea pregătiri. Cu mult timp înainte de începerea ceremoniilor, bărbaţi şi femei se îndreaptă spre stânca Atar unde se află palatul. Fiecare vrea să-şi aleagă un loc cât mai bun. Terenul din apropiere se umple repede. Oamenii se caţără pe copaci, pe stâncile din jur şi se suie pe toate ridicăturile rămase libere. Privind de sus din palat, U se miră cât de mulţi supuşi are în împărăţia sa, nici nu s-a aşteptat să fie atâţia şi inima îi surâde de fericire. Parte din visul tinereţii sale s-a realizat, dar mai are multe de făcut ca să-şi mărească stăpânirea asupra altor oameni şi teritorii. Cu toate că simte că nu mai are puterea din tinereţe, totuşi are încă destulă vlagă să lupte în continuare. A căpătat în tot aceşti ani multă experienţă, ceeace contează mai mult decât puterea fizică. Nu mai este atât de nechibzuit cum era odată, acuma gândeşte înainte să întreprindă ceva. Işi dă seama

că a avut mai mult noroc decât reuşită, datorită acţiunilor sale voite. După ce contemplează mulţimea de jos, iar gândurile îi umblă în cap, se întoarce în palat, mergând direct în camera în care Ie este înconjurat de o seamă de bărbaţi tineri şi mai în vârsta care îl dichisesc, vopsindu-l şi îmbrăcându-l cât mai frumos, împopoţănându-l totodată cu fel de fel de pene colorate, în aşa fel că la urmă arată ca un cocoş înfuriat. El este totuşi mândru de aspectul său. Se uită în luciul apei din bazinul din mijlocul palatului şi inima îi creşte de bucurie. Ie se găseşte foarte frumos, iar U se opreşte în faţa sa fiind mândru de fiul său. Da, va fi un bun conducător, gândeşte el, plecând în inspecţie şi la locul unde este îmbrăcată Set. La vederea unui bărbat femeile încep să chicoteasca, deoarece fata este tocmai goală, cu părul lung lăsat pe spate, dar în faţa importanţei persoanei care intră se dau toate cu respect laoparte. U se opreşte locului, văzând trupul tânăr şi frumos din faţa sa. Set se ţine dreaptă, ţeapănă, iar faţa îi devine palidă, nu face nici o mişcare. Pielea ei are mii de broboane din cauza răcelii din cameră. U îl fericeşte pe fiul său pentru achiziţia făcută. Ca să nu meargă prea departe dispare repede, ducându-se la Ia, care încă de mult este gata să pornească cu alaiul. Ea este mândră la culme că U îi dă importanţă fiului lor, lucru pe care încă de mult îl dorea şi nu ştia cum să procedeze să-l convingă. De fiecare dată când voia să-i vorbească de Ie, cuvintele îi rămâneau în gât. U se uită la ea cu aceeaşi admiraţie ca în trecut. Ea este simplu îmbrăcată, fără prea multe pretenţii, ceeace îi dă un aspect mai aparte. Pe faţă are numai câteva linii roşii, părul strâns coc pe creştet. La apropierea lui U îi lipeşte capul de piept rămânând aşa câteva minute, un obicei pe care îl avea din frageda lor tinerţe. În aceste momente uriaşul şi fiorosul bărbat simte cum i se topeşte inima, devenea parcă un copil în mâinile mamei sale, sentiment ce-i umple sufletul, ca totuşi imediat să se desprindă de ea, să redevină acelaş ambiţios, crud şi lipsit de scrupule, aşa cum îl ştiu cu toţii.

Soarele s-a ridicat destul de mult când U consideră că a sosit momentul începerii ceremoniilor. La o comandă scurtă a lui At, îşi fac apariţia mulţi bărbaţi care duc pe umeri platforma ce urmează să-i poarte pe tinerii Ie şi Set, depunînd-o la intrarea în palat. Ţn bătaia soarelui este atât de frumos ornată, cu fel de fel de flori, că cei care se găsesc mai aproape se minunează. Deodată, fără nici un semnal deosebit, dau buzna prin marea poartă o grămadă de bărbaţi ţipător îmbrăcaţi, vopsiţi în toate culorile curcubeului, făcând roată în jurul platformei, ca imediat să apară U împreună cu Ia, înconjuraţi de atâţia oşteni că deabea pot fi văzuţi. Ia este însoţită de numai două femei tot atât de modest îmbrăcate ca şi ea. U este foarte mândru de tot ce se petrece, se plimbă de colo până colo în faţa platformei, privind nerăbdător să vadă dacă vine fiul său. La un moment dat şi poate pentru prima oară în viaţa sa tresare. În mijlocul unui grup de bărbaţi şi femei tinere îşi face apariţia Ie însoţit de frumoasa Set. Văzând-o din nou, U nu poate uita că a văzut-o goală, făcând tot efortul să-şi gonească scena din minte. Bucuros îi întâmpină, invitându-i să ia loc pe tronuri. Aproape în acelaş timp platforma este ridicată şi purtată pe umeri de cei peste douăzeci de bărbaţi voinici. At aleargă înainte, formând un coridor liber, postând din loc în loc cete compacte. Drumul este deschis de oştenii urmaţi de platforma înconjurată de trei rânduri, urmată de micul grup în frunte cu U. Stânca Antar se vede în faţă la numai o sută de metri. În dosul ei se ridică spre cer, în mijlocul a mii de scântei, focul sacru prin intermediul căruia vor fi trimişi doi soli prin sacrificiu la Us ca să-l roage să-i primească favorabil pe tinerii căsătoriţi. Ritit se află împreună cu cei patru preoţi, cu Sin şi Si lângă altarul mic pe care se va vărsa sângele sacru. Este atât de împopoţănat încât aproape că nici nu se poate ţine pe picioare, face totuşi toate eforturile să se ţină cât

mai drept. Contrar obiceiului său a băut chiar mai multe înghiţituri din băutura aceea considerată că ia minţile, ceeace i-a dat curaj, deoarece de fiecare dată când îl vede pe U are un simţământ bizar. Văzând de departe alaiul pus în mişcare, se aşează în genunchi în faţa altarului, ridică mâinile spre cer, pronunţând cuvintele sacramentale pe care nici antarienii nu le pricep. Sin a susţinut şi obţinut permisiunea să facă un foc mai mic în spatele altarului în care aruncă bulgări de seu, aşa cum obişnuia în vechea aşezare, cum a învăţat în tribul din care a făcut parte în tinereţe. Un fum gros şi înecăcios se îndreaptă spre alai. Mândru de ceeace întreprinde şi de faptul că contribuie la reuşita ceremoniei, Sin nu se lasă. A adus cu el o cantitate mare de seu, bulgări pe care le aruncă pe rând în foc. Ritit nefiind obişnuit cu acest procedeu începe să tuşească atât de tare că trebuie să fie susţinut de doi preoţi, să nu cadă jos. Până în cele din urmă se supără strigând la Sin, dar inutil, acesta nici nu aude şi continuă cu treaba pe care şi-a ales-o. Până în cele din urmă, din cauza atmosferei apăsătoare şi a lipsei de vânt, întreaga platformă se învăluie într-o ceaţă deasă, iar marea cantitate de seu topit curge spre altar frigându-i pe preoţi la tălpi. Deoarece platforma cu Ie şi Set se apropie, Ritit renunţă să-l convingă pe Sin să înceteze să arunce seu în foc.
Alaiul este fastuos. Platforma mare este purtată cu greu chiar de cei peste douăzeci de bărbaţi voinici. Ia stă pe tron falnic, nu se uită nici în dreapta, nici în stânga, ţinând palmele pe spetezele tronului. Set în schimb s-a făcut mică în imensul tron. Nu poate să-şi înfrângă timiditatea, văzând că mii de ochi o privesc. Este foarte bogat îmbrăcată, poartă la gât parte din pietrele strălucitoare pe care le purta Rit şi fiica sa Ina în zilele de sărbătoare, aşa cum i-a văzut pentru prima dată U, ceeace atunci l-a fascinat. Din considerente de securitate nu le-a purtat nimeni niciodată, dar le-a luat la el, păstrându-le într-un loc sigur, în camerele lui Ia. La antarieni pietrele acestea strălucitoare reprezentau puterea şi simbolul descendenţei celui mare din Us şi U a considerat că este mai bine să nu le poarte el personal pentru a nu da de bănuit că ar avea ceva cu pieirea lui Rit, dar şi fiindcă este superstiţios, crezând că Rit de dincolo ar fi putut să se întoarcă împotriva sa în cazul că le-ar purta el. Acuma le poartă o fată din neamul antarienilor, deci nu mai are dece să-i fie teamă. Set le poartă la gât ca un şirag lung şi pe cap ca diademă cum erau la Rit. Oamenii din valea Antari privesc uimiţi la miraculoasele pietre pe care nu le-au mai văzut de mult timp, fiind mândri că le poartă una din neamul lor. În bătaia soarelui aruncă mii de steluţe care joacă pe feţele oamenilor şi pe stâncile din jur, provocând în mintea lor senzaţia că Us se revarsă asupra lor. La un moment dat se lansează zvonul, nu se ştie de unde, cum că Rit este de dincolo mulţumit de felul cum decurg evenimentele în vale, fiind de părere că singurul care urmează să conducă în numele său este numai U, care a fost ales de Us să facă această treabă. În realitate totul a fost scornit de At fără ştirea lui U, ceeace produce un efect miraculos. Cum până acuma spiritele erau încărcate şi în anumite locuri s-au auzit chiar voci, totul se linişteşte ca prin farmec, iar la trecerea alaiului unii din oameni îngenunche în semn de respect pentru cei care trec, mai ales pentru Set. U crede că oamenii se apleacă în faţa sa şi se simte din nou ca coborâtor direct din Us. Păşeşte în urma platformei ţinându-se drept ca o lumânare, cu capul sus, fără să privească nici în dreapta, nici în stânga, aidoma ca fiul său. Dealtfel cei doi se aseamănă mult, izbitor chiar. Fumul gros de seu îi deranjează făcându-i să tuşească. Când alaiul ajunge în faţa altarului, preoţii veniţi mai de devreme, postaţi în semn de rugăciune, se întorc cu faţa spre ei, platforma este aşezată uşor pe pământ, Ie cu Set se dau jos şi împreună cu U şi Ia se duc spre tronurile din piatră pe care au şezut de atâtea ori în

asemenea ocazii. De data asta totul este mai deosebit, mai ales, că însăşi Ie, fiul lor este la mijloc. U este mulţumit, dar în sinea sa se miră cum de a putut atâta timp să ignoreze calitaţile şi persoana lui Ie. Pe lângă tronurile din piatră au fost făcute altele mai mici pe care iau loc logodnicii iar pe cele mari U cu Ia. Scurt timp după ce se aşează pe tron, se ridică U în picioare şi la un semn din mână anunţă pe Ritit că poate începe. Ceremonialul are loc ca deobicei, mai întâi sunt sacrficate mai multe vite, a căror sânge este servit în tigve lui U, Ia si celor din anturaj, ca apoi preoţii să bea din cupe mari din coarne de bovine, în faţa altarului. Carnea vitelor este ciopâţită şi împărţită celor prezenţi. În credinţa lor, în felul acesta Us va primi jertfele cu bucurie, creindu-se totodată cu divinitatea o legătură indestructibilă, ceeace este rezervat numai celor mari. Cei mulţi nu au acces la această bucurie, ci puteau în cadrul restrâns din grote să se roage la zeii mai mici, într-un cerc restrâns, bând din sângele animalui jertfit. Jertfele umane nu sunt accesibile decât marelui preot în prezenţa celui mare şi numai în cursul marilor ceremonii. Astăzi fiind o zi ieșită din comun se trimit lui Us doi bărbaţi din cei care cu câtva timp în urmă au făcut parte din grupul rebelilor, prin intermediul cărora să afle cele hotărâte de U, de logodna lui Ie cu Set, de întronarea lui ca adjunct şi de reuşita expediţiei pe care o va întreprinde.
După terminarea rugăciunilor şi executarea jertfelor, a căror sânge este băut numai de preoţi, ceremonia se desfăşoară în mod normal, după care se oficiază unirea lui Ie cu Set. Asemenea ritualuri nu au loc decât în cazul urmaşilor celui mare, ceilalţi mulţi nu au dreptul să uzeze de acest procedeu complicat, precedat de o petrecere, cu care ocazie se beau lichide de fructe şi în cazul nostru vinul fabricat la palat, se bat tobele ritmic, iar oamenii dansează în jurul focului sacru. Pentru cei mulţi putea fiecare bărbat să aibe mai multe femei pe care le lua la el şi atâta tot. Atâta timp cât locuia cu el era considerată ca femeia lui, care nu putea să-l părăsească decât cu voia lui. Barbatul însă o putea goni oricând doreşte. Pe lângă asta sunt unele obiceiuri respectate cu stricteţe pe care dacă nu se ţine seamă de ele, cel care le nesocoteşte este considerat că nu mai face parte din societatea văii Antari, fără însă ca aceasta să aibe repercursiuni directe asupra sa, este un fel de oprobiu al maselor. Oamenii nu mai vorbesc cu el, iar la trecerea unui asemenea om îl ocolesc. Înainte de apusul soarelui, întreg alaiul porneşte înapoi spre palatul din piatră, tot purtaţi pe platformă, urmaţi de U, Ia şi oşteni. Dar de data asta nu-i mai petrec atât de mulţi ca la sosire, deoarece parte din ei au plecat la grotele lor, obosiţi după o zi lungă, plină de evenimente. Spre deosebire de alte dăţi, s-au aprins focuri mici peste tot în jurul cărora dansează oamenii ore în şir, în bătăile tam-tam-urilor, în chiotele femeilor şi strigătele copiiilor. Vacarmul este aşa de mare că deabea spre seară se puteau înţelege cei care ar fi vrut să vorbească. La tot pasul sunt stâncile stropite cu sângele animalelor sacrificate şi apoi fripte pe beţe în focurile încinse din faţa grotelor. Parte din cei din grota mare, precum şi unii din palattul lui U au consumat băutura miraculoasă care le-a dat o stare de totală euforie, făcând petrecerile şi mai vesele. Însă nu peste tot a domnit aceeaşi bună înţelegere, unii mai certăreţi au găsit cu cale să facă scandaluri şi bătăi, ceeace în unele locuri au dat naştere chiar la mici bătălii, dar U nu le-a dat importanţă, considerându-le ca normale în asemenea ocazii, mai ales că nu erau îndreptate împotriva lui.
În palat îi aşteaptă un foc mare în mijlocul curţii interioare în care se frig la proţap animale de toate felurile, din care se pot ospăta de trei ori mai mulţi decât cei care locuiesc aici. Pentru ei deabea acuma începe adevărata petrecere. Până noaptea târziu

întreaga asistenţă ţopăie, la lumina torţelor cu seu, în jurul focului din incintă, în bătăile ritmice ale celor care nu se bucură de prea mare trecere şi nu-şi pot permite să stea alături de conducători. Totuşi atunci când vinul înfierbântă minţile peste măsură, întreaga asistenţă se porneşte clae peste grămadă să danseze, care mai de care cu frenezie, neţinându-se seama că femeilor le este interzis să se amestece cu bărbaţii în asemenea ocazii. Ele ţopăie alături de ei până cad jos, ca până în cele din urmă să se formeze grupuri de băieţi şi fete în diversele încăperi ale marelui palat din piatră, destrăbălându-se în orgii. Urletele şi chiuiturile se aud până departe în fundul văii unde, profitând că asediul este mai slab, răsculaţii ies din grota în care sunt obligaţi să stea, ascultând zgomotul petrecerii care se desfăşoară sus pe podişul unde se află stânca Atar. Cu toate că perioada muncilor grele a trecut, ei sunt totuşi hotărâţi să continue lupta, cu atât mai mult, cu cât nu mai pot da înapoi, ştiind că U nu-i va ierta niciodată iar dacă îi va prinde îi va ucide pe toţi.

Din ziua când Ie a fost numit oficial ca ajutorul tatălui său, a devenit parcă alt om. Pe foştii săi prieteni de chef şi orgii i-a gonit definitiv, nemaiavând nici măcar dreptul să calce palatul, sub pedeapsă grea, iar de când s-a unit cu Set nu mai suportă pe nimeni în preajma sa. A devenit atât de circumspect faţă de toată lumea, că până şi pe fetele din anturajul ei nu le poate suferi. La început tânăra Set se simte flatată de atenţia mărită care i se acordă de către Ie, fiindcă și ea îl iubeşte real foarte mult. Prima dată a avut intenţia să se introducă numai în palat. Însă stând mai mult în preajma sa s-a îndrăgostit de el, ceeace dealtfel nu este ceva ieşit din comun, fiindcă el este un bărbat chipeş şi frumos pentru acea vreme în care trăieşte. Atunci se punea mai mult preţ pe calităţile fizice decât pe aspect, ori din punctul acesta de vedere Ie excelează, este înalt, voinic şi mai ales iute la mânie, calitate apreciată. Un singur lucru nu se putea şti, ceeace alte fete ar fi apreciat mai mult ca orice şi anume dexteritatea de a vâna şi capacitatea de a ţine femeia sau femeile cu care s-a legat. Aceasta nu este necesar la Ie, el neavând nevoie să lupte pentru asigurarea hranei cea de toate zilele, aşa cum era obligat să facă tatăl său în tinereţea sa. Dealtfel vânătorile nu prea îi plac. De fiecare dată când s-a dus, a făcut-o mai mult din curiozitate, întorcându-se foarte decepţionat şi obosit.

Pe de altă parte U este în ultimul timp foarte ocupat cu organizarea expediţiei pe care are de gând s-o întreprindă. Vrea să ia cu el pe At, dar mai ales pe Tec care a acumulat o mare experienţă în expediţia precedentă, chiar dacă în final nu a avut o reuşită deplină. În orice caz ştie să se orienteze din moment ce a reuşit să umble cale atât de lungă şi să vina înapoi. La rândul său Ie îşi preia rolul de şef în serios, lăsându-l pe U să se ocupe mai mult cu ale lui. Obişnuit din tinereţe să stea de vorbă cu bătrânii Sin şi Si îşi reia acest obicei, sfătuindu-se cu ei de fiecare dată când simte nevoia. Din punctul acesta de vedere nu are veleităţi de a-l imita pe tatăl său, care foarte rar acceptă părerile altora. Dar, pentru moment încă nu este pe deplin stăpân, aşteptând plecarea lui U. Doreşte încetul cu încetul să se pună la punct cu toate, în aşa fel să nu bâjbâie când va fi singur. Prima acţiune pe care o face este să caute un nou şef al gărzii care să înlocuiască pe cei ce vor pleca cu tatăl său. Negăsind pe unul la nivelul celor existenţi, consideră că cel mai indicat ar fi bătrânul Sir, cu toate că niciodată nu a dat dovadă de prea mult curaj, fiind totuşi unul care ascultă fără să şovăiască. Este un bărbat crescut fără grija zilei de mâine, în viaţa sa nu a fost niciodată la vânătoare şi nu ştie ce înseamnă să lupţi pentru asigurarea celor necesare zilei de mâine, într-o măsură mult mai mare chiar decât Ie care a văzut în copilărie şi tinereţe ce înseamnă să fi obligat să-ţi agoniseşti cele necesare traiului. L-a

ales pe Sir fiindcă este foarte supus, plecat faţă de cei mari, mereu gata să le fie în voie, ceeace lui Ie îi convine de minune. Din ziua numirii, cei doi bărbaţi pot fi văzuţi împreună de dimineaţa până seara, principalul lor subiect de discuţie fiind cum să procedeze ca să-i prindă pe răsculaţii din grota de la marginea văii, la care deocamdată U a renunţat din cauza treburilor multiple, cu organizarea expediţiei. Vor să facă în aşa fel ca să-i prindă încă înainte de plecarea bătrânului, cum obieşnuieşte Ie să-i spună tatălui său în ultimul timp, vroind să-i arate ce este el în stare să facă. Pregăteşte deci minuţios capturarea lor. Cu ajutorul lui Sir alege cincisprezece bărbaţi tineri şi voinici în care are încredere, dar nu le spune ce urmăreşte. În una din seri îi convoacă într-un loc neumblat, ceeace îi miră, cu toate că îşi dau seama că li se va încredinţa o misiune specială, aşa le-a spus Sir. Ie nu se lasă aşteptat şi apare îmbrăcat într-o blană vopsită în negru ceeace îl face aproape invizibil în întunerecul care s-a lăsat de curând. Abea acuma le explică oamenilor ce urmăreşte, fiind în felul acesta sigur că planul nu va fi dat în vileag, lucru absolut necesar pentru reuşita deplină a acţiunii. Cu Ie în frunte, tinerii se târăsc pe burtă cu atenţie spre grota cu pricina, ascunzându-se în dosul stâncilor în aşa fel să nu fie observaţi sau simţiţi de cineva care ar putea să-i anunţe pe rebeli. De aici se poate vedea mare parte din valea Antari, cu grotele sale împrăştiate peste tot. Oamenii au intrat în ele să se odihească după o zi plină cu fel de fel mici treburi. La unele arde încă focul la intrare, iar locuitorii ei stau roată în jur frigând vânat, sau mâncând fructele culese ziua. Femei şi bărbaţi stau pe vine, vechi antarieni împreună cu cei care li s-au suprapus odată cu venirea lui U, care sunt aproape complet asimilaţi şi recunoscuţi de cei de aici; copiii ţipă jucându-se, iar în alte locuri oamenii dansează în ritmul bătăilor molcome ale tobelor din trunchiuri de copac. Toate aceste activităţi provoacă un zgomot surd, care de departe se aude ca un fel de zumzet bizar, iar luminile focurilor formează umbre pe stânci care iau diferite forme fantastice. Oamenii în frunte cu Ie înaintează din ce în ce mai atent, deoarece valea se îngustează şi micile grote sunt înşirate la dreapta şi la stânga una lângă alta. Reuşita operaţiei constă în a trece neobservaţi. Sir are informaţii că rebelii au reuşit să se menţină datorită ajutorului celor din grotele vecine, precum şi al coridorului pe care nimeni nu a reuşit să-i descopere ieşirea. Deodată Ie tresare, întunerecul s-a lăsat peste vale, grotele se răresc şi se apropie fundul văii, acolo unde se ascund cei câţiva temerari răzvrătiţi. Dar nu apropierea grotei îl face să tresară, ci o mică luminiţă slabă care licăreşte undeva în dosul unei stânci, bine camuflată pentru oricine ar fi umblat pe drumul obişnuit. Ie dă imediat ordin de oprire; şi ceilalţi au observat focul la o distanţă destul de mică. Din fericire pentru ei nu au fost văzuţi. Toţi se lipesc de stânci, stând nemişcaţi. Ie singur se duce în recunoaştere. Cu toată înălţimea şi greutatea sa umblă ca o pisică, nici nu şi-ar fi închipuit că are atâtea talente. La urmă înaintează aproape târâş, întrebuinţând fiecare ieşitură să nu fie observat. La un moment dat aude voci, aproape în acelaş timp se trânteşte la pământ şi ascultă cu atenţie. Luminiţa focului nu se mai vede, dar nici vocile nu se mai disting, este încă prea departe. Consideră că este bine să înainteze singur, să se convingă dacă este pe calea cea bună, dacă aceştia sunt rebelii sau oameni din alte grote. Cu cea mai mare precauţie se apropie. De data asta este mai periculos, deoarece valea se îngustează în aşa măsură, că la un moment dat se formează nişte chei cu pereţi abrupţi. În fine ajunge, fără să fi fost simţit, atât de aproape de grupul de bărbaţi care stau lângă un foc mic, acoperit ca într-o vatră. Unul din ei simte ceva, se scoală şi se uită cu atentie în jur, de parcă ar fi vrut să străpungă întunerecul, dar neauzind nimica se reîntoarce. Acuma îşi dă Ie seama că sunt rebelii, da, au ieşit din grotă şi vorbesc în jurul unui foc,

netemându-se că ar putea fi atacaţi şi capturaţi. Privind mai atent în lumina slabă a focului, vede că în fund se deschide o mică intrare de grotă la care stau de strajă încă doi tineri bărbaţi, atenţi la tot ce se petrece în jur. În orice caz nu a fost simţit, totuşi îşi dă seama că a greşit, deoarece de unul singur nu poate face nimica. De teamă să nu strice totul stă nemişcat, sprijinit de o stâncă. Inima îi bate cu putere, simte că este aproape de victorie, neştiind cum să procedeze mai departe. Cel mai bun lucru ar fi să se întoarcă şi cu forţe unite să-i surprindă fără alte preparative. După părerea sa aproape toţi erau afară. Este atâta linişte şi ai săi stau atât de nemişcaţi că i-a găsit cu greu. Fără să vorbească şi fără zgomot, le face semn să-l urmeze. Oamenii se desprind de stânci şi ca nişte umbre îl urmează, neputând totuşi evita foşnetele umblatului. De data asta bărbaţii din jurul focului simt ceva, se ridică în picioare, apucă bâtele pe care le au în permanenţă pregătite, ascultând cu atenţie. Simţul dezvoltat al acelor care trăiesc încă foarte legaţi de natura goală nu-i înşeală. Nici Ie nu se lasă mai prejos, dar şi el simte că micul grup de rebeli a devenit prea bănuitor, cu toate că în realitate nu i-au văzut. Cu băgare de seamă rebelii sting focul, îndreaptându-se în linişte şi fără grabă spre intrarea în grotă. Ie îşi dă seama că nu este momentul să-i atace, deoarece din cauza întunerecului şi necunoscând destul de bine locurile, ar putea fi înfrânţi uşor, ceeace îl determină să mai aştepte un timp până nu se mai aude nimica şi numai după aceea dă cu inimă grea ordin de retragere. Îi pare rău că a dat greş, făcându-şi reproşuri că a luat prea mulţi oameni cu el, fiindcă oricât de liniştiţi ar fi mers, numărul lor produce totuşi un fel de zgomot, precum şi mirosul pielii lor care s-a împrăştiat în aer, i-a făcut pe răsculaţi bănuitori. Instinctul de conservare le-a ascuţit mai mult simţurile şi în al doilea rând îi este teamă ca nu cumva unul din oamenii săi să trăncănească dându-l de gol. O luptă aici în întunerec cu oameni care cunosc locurile foarte bine ar fi dus la pieirea lui. În orice caz este foarte descumpănit, nu ştie cum să procedeze în continuare, în sinea sa îşi dă seama că nu are talentele tatălui său, că a pierdut contactul cu natura goală, că nu are simţurile unui vânător. Când iese din zona în care ar fi putut fi văzuţi, nu le dă drumul oamenilor care l-au însoţit, poftindu-i la el în palat. De faţă cu Sir le atrage atenţia că vor repeta încercarea, atrăgându-le atenţia că dacă se va afla ceva va pedepsi pe toţi, fără excepţie, chiar şi pe cei care nu au vorbit. În zilele următoare Ie poate fi văzut cutreerând valea, însoţit de Sir şi numai doi paznici, dând impresia că nu-i este teamă de nimeni şi că nu urmăreşte să întreprindă ceva, ba mai mult decât atâta, peste capul tatălui său ordonă ca orice supraveghere a fundului văii să înceteze cu totul, ceeace are efect. În una din zile se urcă de unul singur pe vârful unei stânci de unde se poate vedea până în fundul văii şi cu ochii săi perfecţi vede mişcare în dreptul locului unde se află grota cu pricina. Deci şi-au dat seama că centrul a refuzat să-i urmărească. Ca să nu întârzie, fiindcă tatăl său este aproape gata să plece în expediţia plănuită cu minuţiozitate, grăbeşte atacul. Numai la câteva zile după prima încercare convoacă din nou pe cei cu care a fost la grota rebelilor, fixând punctul de întâlnire unde a fost văzut focul în noaptea când a fost reperat de rebeli. Noaptea s-a aşternut de puţin timp peste vale, învăluind-o în întunerec şi ca deobicei din loc în loc se aprind focurile, luminând stâncile din jur, formând umbre fantastice, dar micul foc din capătul văii nu se mai zăreşte. Ascunţindu-şi auzul, aude totuşi voci în acea direcţie. De data asta îi va avea, gândeşte el şi cu cea mai mare precauţie avansează până în punctul unde era să fie data trecută surprins. Acuma se vede clar că focul este în aşa fel făcut să nu fie văzut. Oamenii săi îl urmează încet şi precauţi. Când consideră că este destul de aproape se opreşte să cerceteze terenul. Acuma sunt mai departe în fundul văii, mult mai aproape de intrarea în

grota ascunzătoare, mai are deci de umblat o bucată de vreme. De data asta este ferm hotărât să acţioneze indiferent ce o să se întâmple. El şi cu ai săi sunt înarmaţi cu bâte ca cele ale lui U, cu silexuri încrustate pe măciucă, arme extrem de periculoase dacă sunt mânuite cu pricepere. În orice caz atacul va fi dat frontal, în câmp deschis, deoarece în spate este un perete de neescaladat. Peste tot sunt stânci mici care fac înaintarea neobservată. Ajunşi destul de aproape, se pot auzi vocile distinct. Răsculaţii pun la punct o fugă în altă parte, pretinzând că unii din ei care au fost plecaţi la vânătoare, zărind grupuri de oameni nomazi. Ie ascultă cu atenţie şi povestea îl interesează la culme, ceeace îi transformă dorinţa de a-i prinde pentru a-i pedepsi în dorinţa de a-i înfăţişa tatălui său în speranţa că îi vor putea fi eventual de folos în scopurile sale de a descoperi şi aduce alţi oameni şi anexări de teritorii. Acest gând îi trece ca un fulger prin minte. În orice caz trebuie procedat repede, fiindcă prea mult oamenii nu vor sta în faţa grotei şi se vor retrage. Doreşte să-i prindă de vii, chiar dacă aceştia vor opune rezistenţă. Ie face semn alor săi să vina lânga el şi fără nici un ordin prealabil, sare înainte, scoţând un urlet fioros, urmat de cei cincisprezece bărbaţi, fugind spre locul unde stau rebelii. Aceştia sunt atât de surprinşi că în primul moment nici nu ajung să reacţioneze, spre dezavantajul lor, fiindcă iute ca o pisică Ie se află lângă ei, înainte ca ei să aibe timpul să se refugieze în grota din faţă, pomenindu-se înconjuraţi. Dându-şi seama că nu mai pot întreprinde nimica, deoarece nu sunt pregătiţi de luptă, neavând la ei armele care se află în grotă, stau liniştiţi de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat. Ie cu ai săi îi ţine la distanţă cu bâtele ridicate deasupra capului, gata să lovească în caz de atac. Rebelii stau parcă paralizaţi la gândul că vor putea fi ucişi, aşa cum le-a promis U şi nu se aşteptau să fie atacaţi, crezând că acţiunile lor au fost uitate după aproape un an de zile şi, că o s-o rupă definitiv cu cei de aici. De curând au trimis trei din ei în recunoaştere cari au întâlnit un grup mai numeros de oameni care mergeau încet, paşnic, prin semideşertul ce înconjoară Valea Antari, îndreptându-se spre pădurile tropicale. Valea fiind înconjurată de stânci nu au obesrvat-o. În orice caz i-au întâlnit cale de mers de patru răsărituri de soare, iar când s-au întors au trecut tot atâtea, deci tocmai se grăbeau să plece chiar a doua zi într-acolo. ªtiau că acesta este un risc, însă mai mic decât dacă ar fi căzut în mâinile lui U, ceeace desigur ar fi echivalat cu o moarte cumplită. Ar fi avut mari şanse să fie adoptaţi de nomazi, dacă arătau supunere şi se făceau utili, iar acuma au căzut în mod stupid în mâinile duşmanului. Un singur gând le mai dă o mică speranţă, acela că mai mult de jumătate au rămas în grotă, lucru de care Ie şi oamenii săi nu-l ştiu. Sperau că vor ieşi şi îi va scăpa prin luptă, dar Ie nu se lasă bătut, doreşte neapărat să-i prezinte tatălui său ca să-l informeze despre oamenii nomazi văzuţi. Nu mai stă mult pe gânduri şi le dă ordin să se strângă unul lângă altul şi să pornească în susul văii, în cea mai mare linişte pentru a nu fi văzuţi şi eventual eliberaţi de oamenii care s-au şi retras în grotele lor. Îi amentinţă să stea liniştiţi, că în caz contrar vor fi ucişi pe loc. Focurile din faţa grotelor s-au stins, iar locuitorii văii Antari s-au culcat, nebănuind de cele se se petrec. Spre norocul lor este o noapte cu lună plină aşa că nu au nevoie nici de făclii. Ie umblă în frunte cu încă trei bărbaţi voinici, deschizând calea, cercetând dacă drumul este liber, iar ceilalţi îi înconjoară pe cei cinci prizioneri în aşa fel încât să le închidă orice posibilitate de evadare. La palat Ie îi introduce în una din încăperile gărzii şi se duce grăbit să-l caute pe tatăl său care tocmai se culcase. Intră ca un fulger în camera sa, împingându-l cu brutalitate pe paznnicul de la intrare şi în modul cel mai agitat îi povesteşte că a capturat o mică parte din răsculaţi, anunţându-l totodată că ei ştiu de existenţa altor oameni prin

apropiere. Prima dată U nu pricepe nimica din ce îi spune fiul său, crede că a înebunit, dar când aude de alţi oameni îşi revine şi-l pune să-i povestească toate din nou cu calm, ceeace Ie şi face. U se uită cu admiraţie la fiul său şi îi pare din nou bine că l-a descoperit, şi asta numai la sugestia lui Ia. Imediat dă ordin ca prinşii să-i fie înfăţişaţi. Curând apar cei cinci bărbaţi tineri şi voinici care atâta timp s-au opus ordinei instaurate de el, pentru prinderea cărora a întreprins atâtea fără rezultat. La vederea sa prizionerii se aruncă în genunchi cerând iertare, dar U nu face nici o mişcare, stă în faţa lor, având aerul că nici nu-i bagă în seamă. În încăpere se lasă o tăcere deplină, nimeni nu îndrăzneşte să mişte sau să spună ceva. Între timp zgomotele sosirii lui Ie au trezit pe toţi cei din palat. Aflându-se că în încăperile celui mare se petrec lucruri bizare, nimeni nu îndrăzneşte să intre să vadă despre ce este vorba. Numai At are curajul să vină lânga U, chiar în momentul când acesta stătea gânditor, neştiind cum să procedeze. Pe deoparte nu vrea să se dezică, nevrând să arate că-i iartă, fiindcă în felul acesta şi-ar ştirbi din autoritate, iar pe de altă parte doreşte să afle de la ei în ce direcţie se află oamenii văzuţi. Până în cele din urmă înclină la varianta a doua. Spre fericirea lui Ie se aşează pe ridicătura de piatră plină cu blănuri pe care doarme şi se vede clar cum faţa i se destinde. Prizionerii au un suflu de uşurare, stând totuşi încă în genunchi, deoarece încă nu ştiu ce urmăreşte, însă simt că s-a întâmplat ceva ce este în favoarea lor şi nu se înşeală. Fără nici o introducere U îi întreabă pur şi simplu unde se află oamenii nomazi pe care i-au zărit. Auzind întrebarea ce li se pune, se ridică în picioare, dânduşi seama ca Ie a auzit ce au vorbit şi profită de ocazie să se salveze, atâta pe ei cât şi pe cei rămaşi în grotă. Încet, unul din ei care pare mai dezgheţat, îi spune lui U tot ce ştie, ba chiar mai mult, spunând că aceştia nu au fost văzuţi prea departe, ceeace nu este adevărul. Tatăl şi fiul ascultă cu interes povestirea. At este şi el foarte încântat de ceeace aude, mai ales că va fi aghiotantul lui U şi deci trebuie să fie pus în temă direct de la sursă. Astfel prizionerii îşi revin cu totul şi povestesc cum că au avut de gând să fugă chiar a doua zi noaptea, iar cu câteva zile înainte trei din cei care au rămas în grotă, trimişi de ei în recunoaştere au zărit oamenii cu pricina, indicând totodată direcţia în care au pornit-o şi spre surprinderea lui U propun un târg. Promit că-l va duce într-acolo în schimbul vieţii nu numai a lor dar şi a celor rămaşi în grotă, invocând că nu ei au văzut oamenii ci cei care au rămas liberi. Neavând încotro U este obligat să accepte, dar cu condiţia ca şi cei din grotă să vină la el, pentrca împreună să organizeze expediţia plănuită. Rebelii sunt atât de încântaţi şi de bucuroşi că au scăpat cu viaţa, încât promit că vor face în aşa fel să-l mulţumească pe cel mare, atât cât le va sta în putinţă. Ie este mândru de ceeace a înfăptuit, fiind de acord cu tatăl său să fie luaţi ca conducători în acele locuri. Rebelii nici nu îndrăznesc să întrebe dacă le este permis să plece; văzând că nu li se spune nimica se îndreaptă tiptil spre uşă şi ies afară, pornind prin camerele ticsite de oameni, făcându-şi loc până ajung afară. Datorită aflării veştii existenţei unor triburi de nomazi prin apropiere, U şi Ie nici nu au băgat de seamă că prizionerii au ieşit. Ajunşi afară rebelii răsuflă uşuraţi, şi, fără să privească înapoi, o rup la fugă prin beznă în josul văii, împiedicându-se la fiecare doi, trei paşi din cauza întunerecului, însă nu simt nici o durere, atât de fericiţi sunt. Nu vor să vorbească sau să ştie de cineva, singura lor dorinţă fiind să ajungă cât mai repede la grota unde îi aşteaptă ceilalţi, care între timp au aflat de cele întâmplate, fiind îngrijoraţi de evenimentele ce o să se desfăşoare. Imediat după ce au auzit că cei de afară au fost prinşi şi duşi în palat, au început la repezeală cu pregătiri de apărare. Au baricadat intrarea îngustă în aşa fel ca oricine s-ar încumeta să treacă, să se pomenească încă de la intrare cu o droaie de

bolovani pe cap. Unul câte unul stă în faţa grotei de strajă. Focul l-au înteţit, aruncând multe lemne în el, cu scopul ca această parte a văii să fie luminată, să nu se trezască din nou surprinşi. Orice mişcare se putea vedea încă de la o distanţă mai mare. Foştii sclavi care locuiesc prin apropiere au prins de veste de cele petrecute, dar niciunul n-a îndrăznit să meargă să vadă ce s-s întâmplat. Stau cu toţii la intrările grotelor, privind prin întunerec fără să vadă ceva, doar focul înteţit se vede în depărtare. Sunt sute de ochi îndreptate spre fundul văii Antari, doar, doar ar surprinde vreo mişcare care i-ar interesa. Deoarece interogarea şi conversaţia care a avut loc în palat între rebeli şi U cu Ie n-a ţinut mult, curioşii nu au trebuit să aştepte prea mult. Cei care au scăpat din palat sunt văzuţi ca nişte umbre fugind spre josul văii şi toţi îşi dau seama cine sunt, ceeace îi face bucuroşi că au scăpat din mâinile tiranului. La un moment dat se aude în josul văii un murmur de voci care ies din grotele care presară drumul spre fundul văii. Oamenii se anunţă unii pe alţii mai mult prin strigăte înfundate, iar când au văzut focul inteţit se îndreaptă cu toţii într-acolo, dar rebelii scăpaţi ajung înaintea lor, strigând de bucurie ca să fie auziţi de sentinele şi recunoscuţi. Când primul ţâşneşte din întunerec, pătrunzând pe mica platformă luminată de flăcările focului, cel care stă de strajă sare un pas înapoi crezând că au venit călăii să-i captureze şi pe ei, dar auzind strigătele acestuia că este un om de-al lor, rămâne înmărmurit, iar când apar şi ceilalţi, bucuria este mare cu toate că întoarcerea lor îi face neîcrezători, bănuind că s-au aliat cu duşmanul. Însă, când li se povesteşte ce s-a întâmplat, cum au scăpat din cauza neatenţiei celor din palat, se liniştesc spiritele. Apoi îi cuprinde iar pe toţi bănuiala, unii fiind de părere că aceasta ar putea fi o cursă, dar cei care au scăpat îi informează că U este foarte interesat în găsirea oamenilor văzuţi de cei trei ai lor care au fost plecaţi în recunoaştere, ca în cele din urmă majoritatea din ei să fie de părere că ar fi bine să se prezinte la palat, să se pună la dispoziţia lor pentru a le ajuta să-i găsească pe nomazi. În felul acesta se va termina lunga lor perioadă în care au fost nevoiţi să se izoleze de restul celor din Valea Antari. Toţi găsesc de cuviinţă că în fond este mai bine să plece cu un grup mare oarecum organizat decât ei numai câţiva, deoarece nu le-ar fi greu ca la un moment dat s-o şteargă. Văzând că nu se mai petrece nimica neobişnuit se îndreaptă şi cei curioşi la locurile lor, astfel se aşterne din nou liniştea în vale. În noaptea aceasta niciunul din rebeli nu închide ochii, iar dimineaţa încă înainte de răsăritul soarelui întreaga vale află de evenimentele care au avut loc, şi atunci când rebelii sunt văzuţi străbătând nestingheriţi valea în sus, lumea se ţine după ei ca după o minune, iar când îi vede că se îndreaptă spre palat fără să fie întâmpinaţi de oamenii lui U, se produce apropape o răzmeriţă, mai mult din cauza celor care s-au masat în jurul stâncii Atar ca să vadă cele ce se petrec. În marea lui emoţie, Ie nici nu a observat în noaptea aceea dispariţia rebelilor capturaţi fiind sigur că au fost duşi într-un loc sigur, iar când dimineaţa aude gălăgia din vale, trimite imediat ostaşi să împrăştie mulţimea, dar inutil. Pe măsură ce trece timpul se masează din ce în ce mai mulţi în jurul palatului, formând un zid de nepătruns. Cu toate încercările paznicilor, masa de oamanei nu poate fi împrăştiată. Până în cele din urmă situaţia devine critică, fiindcă nimeni nu a prevăzut că reconcilierea să provoace atâta agitaţie, şi peste toate acestea în cadrul mulţimii care se înghesuie din ce în ce mai ameninţător, se află şi ostaşii din armata neregulată a lui Sir, ceeace face situaţia şi mai gravă, prin aceea că palatul nu dispune decât de un număr destul de restrâns de paznici permanenţi, care ies cu toţii la repezeală în frunte cu At, postându-se în jurul zidului exterior, iar un grup important se masează la intrare pe mai multe rânduri. De sus se văd foştii rebeli înaintând urmaţi de o

mare de oameni agitaţi, parte aclamându-i, alţii huiduindu-i. Situaţia îl alarmează pe U în aşa măsură că personal iese afară, postându-se la intrare în afara cordonului de ostaşi, înarmat cu bâta sa imensă pe care de mult nu a mai avut ocazia s-o poarte. Masa de oameni se apropie gălăgioasă. Rebelii aproape fug în ultimele câteva zeci de metri, trântindu-se la pământ aproape de intrare, rugându-i pe ostaşi să-i salveze de gloata care îi urmăreşte, parte vrând să-i linşeze fiindcă au trădat cauza pentru care au luptat atâta timp. Toate acestea îl enervează pe U din ce în ce mai mult şi atunci ia o hotarâre extremă care i-a servit de multe ori, scoţându-l din încurcătură. Când oamenii sunt destul de aproape de el, se îndreaptă în toată înălţimea sa, se ridică pe una din pietrele din jur şi scoate un răget atât de puternic că celor din apropiere le îngheaţă aproape sângele în vine. Efectul este miraculos. Primii se opresc uluiţi, urmaţi de alţii, formându-se un zid viu care îi opreşte pe cei din urmă să mai înainteze. Totodată, ca prin farmec, se lasă o linişte deplină, iar U are o înfăţişare cruntă, cu ochii înjectaţi, cu muşchii care îi joacă sub piele, ridicând instinctiv bâta deasupra capului gata să lovească, cu toate că nici un om nu a ajuns încă lângă el. Este atât de furios că scoate un al doilea răget, care de data asta se aude mai departe. Ca prin minune întreaga masă se opreşte privind uluită la uriaşul din faţa lor, iar când At împreună cu Ritit ies din rândul paznicilor, trântindu-se la picioarele lui U strigând că Us s-a întruchipat în el, furios că oamenii au pornit împotriva reprezentantului lor pe pământ, întreaga asistenţă priveşte îngrozită. Încetul cu încetul, începând cu cei din faţă, toţi se aruncă în genunchi, murmurând cuvinte de rugăciune, cerând iertare lui Us că şi-au pierdut minţile. În orice caz pentru moment situaţia este salvată. U coboară încet de pe piatră, intră în palat urmat de suita sa, nebăgând gloata de afară în seamă. Dealtfel aceasta nici nu mai merită pentru el vreo atenţie, atâta timp cât toate s-au liniştit. Afară se aud paznicii care îi gonesc pe cei care încă nu au plecat, iar peste scurt timp liniştea se instaurează din nou. Foştii rebeli sunt băgaţi în una din încăperi, iar la intrarea lui U se ridică în picioare, uitându-se speriaţi la el, deoarece aerul sălbatec încă nu l-a părăsit. De data asta se poartă destul de brutal cu ei, obligându-i pe un ton aspru să-l urmeze. Când ajunge în curtea interioară le spune că de acum vor sta în palat sub pază, interzicându-le să se ducă în vale pentru a evita orice provocare. În curând vor pleca cu el în expediţie, să-i arate unde se găsesc oamenii de care au pomenit, ca în cele din urmă să-i ameninţe că dacă au minţit îi va ucide pe toţi chiar cu mâna sa. Cu aceasta le întoarce spatele şi se duce la el.
Ţn zilele următoare este linişte. Spiritele s-au potolit şi curiozitatea a scăzut, fiind satisfăcută. Toată lumea ştie că rebelii au fost iertaţi cu preţul vânzării existenţei unor oameni pe care nimeni de aici nu i-a văzut, afară de trei. Unii pretind că ei au uzat de acest şiretlic ca să scape, că aceasta le va costa viaţa dupăce se va constata că au minţit. U vrea să plece în fruntea unei cete numeroase, formată din câteva sute de bărbaţi pentru care a dat să se confecţioneze, aşa cum ştia el că este bine, bâte mari, suliţe şi pungi din piele pentru alimente. Datorită evenimentelor care s-au precipitat, grăbeşte plecarea. În ziua hotărâtă, încă de cu noapte, oamenii aleşi se strâng pe platoul din faţa palatului. Toţi sunt îmbrăcaţi cu blănuri de oaie, din acelea aduse de Tec din expediţia anterioară, mai ales că mare parte din ei sunt din acei care au fost cu el data trecută, având experienţă în privinţa asta. U împarte ceata în două, una sub comanda lui At şi cealaltă sub a lui Tec, spre mulţumirea acestuia. At în schimb s-a simţit oarecum jignit că el nu este acela ales ca imediat după cel mare. Fiecare om poartă câte o bâtă mare, încrustată cu pietre ascutiţe din silex, o tolbă plină cu carne uscată, una cu apă şi fel de fel de obiecte trebuincioase.

Oamenii care au venit cu U s-au obişnuit să poarte încălţămintea rudimentară a antarienilor, nu atât din comoditate, ci mai ales din considerente practice, datorită stâncilor ascuţite din valea Antari care taie tălpile picioarelor. Fiecare îşi ia câte o piele suplimentară din care să-şi poată confecţiona încălţămintea trebuincioasă în caz că cea purtată se strică. Toţi ştiu că vor umbla mult, având experienţa expediţiei trecute.

Ie preia puterea după plecarea tatălui său.

U este foarte agitat, aproape toată noaptea a conferit cu At de drumul pe care îl vor urma, după indicaţiile foştilor rebeli, de către cei trei care-i-au văzut. Astfel a aflat că ceata de

nomazi a fost reperată din direcţia de unde a venit el prima oară aici, dar că s-au îndreptat de la ieşirea din junglă spre stânga în loc s-o ia înainte spre valea Antari. În orice caz cu cât trece timpul cu atât şansele de a-i ajunge scad cu fiecare zi ce trece, deoarece nomazii umblă destul de repede şi rar se aşează mai mult timp la un loc. Doar dacă au avut noroc şi sunt încă aşezaţi. Cum tot pleacă în expediţie trebuie încercat, poate de data asta au mai mult noroc decât a avut la timpul său Tec. Când toţi bărbaţii s-au strâns, parte din ei urmaţi de femei şi copii plângând şi ţipând, dă U ordin de plecare. Ie doreşte neapărat să-l acompanieze o bucată de drum, până la ieşirea din vale. Dela Ia şi-a luat U rămas bun încă de cu seară. În afară de cei câţiva din palat, întreaga ceată este urmată de o mulţime de oameni curioşi, bărbaţi şi femei, până la ieşirea din vale. Această expediţie face mult mai multă vâlvă ca data trecută, în primul rând fiindcă este condusă de însăşi U si în al doilea rând s-au învăţat că asemenea întreprinderi durează foarte mult timp, cel puţin cât ţin două sezoane de ploi şi unul uscat. U profită de ocazie că în fine are câteva momente pentru fiul său, învăţându-l în cursul drumului cum să conducă în lipsa lui; îl invaţă să fie cât mai sever, să nu aibe scrupule, să procedeze în aşa fel ca orice opoziţie să fie distrusă încă în faşă, chiar de ar fi să ucidă pe cei ce caută să-i sape, dacă aceasta ajută la menţinerea poziţiilor câştigate. Dealtfel Ie cunoaşte metodele tatălui său, nici el fiind acela care să se dea în lături când este vorba de a ucide pentru a-şi asigura un drept de conducător. La despărţire U îl loveşte camadereşte cu palma peste umăr şi comandă pornirea în necunoscut.

Întregul grup iese din valea Antari acolo unde se termină şi unde este mai ingustă, trece o ridicătură din pietre, iar de aici începe semideşertul de dincolo. Ie îşi ia cei câţiva care l-au însoţit şi se îndreaptă gânditor spre palat. Este hotărât să asculte întocmai de sfaturile tatălui său, să facă în aşa fel ca persoana sa să fie mai presus de oricine, da, să fie chiar mai temut ca tatăl său. Primul lucru care îl întreprinde este să se instaleze în camera lui U, alături de mama sa, aducând-o bineînţeles şi pe Set cu el şi în seara asta îl numeşte el încă odată, cu toate că tatăl său o făcuse încă de mai mult timp, pe Sir drept comandantul pazei palatului mare precum şi al armatei de apărare în caz de atac sau răzmeriţă. Pentru Sir este pregătită camera lui At care se află lânga a sa, pe partea opusă a lui Ia, iar pentru Set o cămăruţă mai mică, lipită de a lui, de care îl desparte numai o deschizătură în peretele din piatră, acoperită cu stuf, drept uşe.

În primele zile de la plecarea lui U, Ie aproape că nu a ieşit din camera sa, nepermiţând nimănui să intre, nici măcar mamei sale. Serile vine Set care stă puţin, apoi pleacă. Această atitudine a sa a dat naştere la diverse comentarii, fiecare invetând fel de fel de poveşti care în realitate nu corespund adevărului. Motivul este că el doreşte să pună la cale o ceremonie cu ocazia căreia vrea să-şi arate puterea în stat. După câteva zile de retragere iese brusc din singurătate şi cheamă la el pe Sir şi pe bătrânul Ritit. Vrea să se oficieze în faţa stâncii Atar ceremonii rituale de invocare a lui Us, cerând pentru asta fast, cât mai mult fast. Batrânul Ritit deabea se mai ţine pe picioare, i-au trebuit mai multe ore să ajungă până la palat, ajutat de fiul său Sir şi fără nici un ocol îl anunţă pe orgoliosul Ie că nu se simte în stare să oficieze o asemenea ceremonie, propunând în locul său pe Sin care de când stă în preajma sa a învăţat toate tainele. Ie acceptă cu uşurinţă, deoarece îl vede pe bătrân slab şi neputincios care deabea mai poate umbla. Deci Sin, care dealtfel şi el este destul de bătrân dar mai în puteri, va trebui să organizeze toate până în cele mai mici amănunte. Îşi ia drept ajutor pe vechiul său companion Si şi pe Arh care nici ei nu mai sunt în toate puterile, dar unde-s mai mulţi puterea creşte. Alături de ei mai sunt încă

doi preoţi din vechea gardă şi ei foarte în vârstă pentru acele timpuri, când oamenii de rând nu atingeau mai mult de 40 de ani. Dar cei din păturile superioare puteau atinge vârste mai înaintate, netrebuind să muncească din greu, fiind serviţi de cei de jos. Ţn felul acesta întrega putere civilă şi religioasă a văii Antari trece în mâinile lui Ie. În afară de unele posturi mai mărunte nici un antarian de baştină nu mai are vreun cuvânt de spus în ce priveşte bunul mers al văii în care s-au aşezat uzurpatorii cu mult timp în urmă, atât de mult că nici cei mai în vârstă nu ţin minte să fi auzit de unde se trag. Cu toate acestea nimeni nu s-ar fi sezizat de asta dacă continua buna înţelegere care domina până la sosirea lui U cu ai săi, care şi ei s-au integrat cu totul. Ori de atunci se ţin lanţ crimele, au loc manifestări potrivnice urmate de crime şi parte din oameni sunt întrebuintaţi la munci de pe urma cărora profită numai un grup restrând de indivizi care cred că toate li se cuvin de drept, cu ajutorul unor legi făcute tot de ei. Dar cei mai periculoşi sunt cei care îi ajută prin atitudinea lor pasivă, aşa zişii colaboraţionişti, oameni care pentru un bliduleţ de linte şi un os asvârlit, sunt în stare să-şi vândă şi propria familie.
Până acuma aproape toţi cei din valea Antari care s-au opus stării de lucruri existente au fost pur şi simplu exterminaţi, într-un mod cât se poate de barbar, dar nici U şi nici acoliţii săi nu ştiu că în această vale odinioară înfloritoare, trăieşte un tânar cu numele de Tar care încă de mult timp are de gând să organizeze o mişcare de opoziţie, să lupte la nevoie cu armele în mână pentru recăpătarea drepturilor pierdute, spre deosebire de cei mai mulţi care înţeleg şi ei să lupte prin rezinteţă pasivă. Tar însă nu a vorbit niciodată în public de intenţiile pe care le are, şi-a format un grup restrâns de tineri cu care are de gând să pună la cale o revoltă în aşa fel organizată, încât reuşita să fie deplină. Evenimentele pe care le-a trăit în ultimul timp l-au învăţat să fie prudent, ceeace şi face. Deocamdată, după plecarea lui U, în valea Antari domneşte o linişte aparentă, poate cea mai desăvârşită după instaurarea sa ca şef suprem şi aceasta datorită faptului că Ie este oarecum descumpănit, văzându-se deodată personajul cel mai important şi ca atare nu ştie cum să procedeze în această calitate. Acuma s-a hotărât să organizeze marea ceremonie în timpul căreia să fie văzut de toţi în noua sa postură, cu care ocazie are de gând să dea unele lecţii, aplicând pedepse exemplare ca să se ştie cine este el, dar nu se iveşte nici o ocazie. În seara aceea Ie se închide în odaia sa împreună cu Sir ca să pună la cale una din mârşăviile cu care vrea să înceapă domnia. În afară de faptul că se organizează ceremonia lui Us, se pun la cale provocări care să dea naştere la tulburări în urma cărora să fie prinşi câţiva ca pe pielea lor să se arate cine domneşte aici. Se hotăreşte astfel ca Sir să năvălească în una din grotele sclavilor, să caute să-i evacuieze cu forţa, iar dacă se va produce o busculadă, parte din bărbaţi să fie prinşi şi acuzaţi de rebeliune. Ie găseşte planul excelent, propunând pentru asta pe tinerii care l-au ajutat la prinderea rebelilor care au plecat cu U. Odată planul stabilit în cele mai mici amănunte, se fixează ca dată a ceremoniilor zilele când în mod normal ar fi trebuit să se schimbe vremea din frumoasă în ploioasă, după calculele de ani de zile ale lui Sin, care s-a ocupat foarte mult de organizarea cultului de când a fost numit ca mare preot, stând aproape tot timpul în preajma lui Ritit, care este atât de slăbit că nu se mai poate scula în picioare. Stă pe blănurile aduse de fiul său, fiind îngrijit de el, iar în lipsa lui de două femei care au fost aduse din fundul văii. Ritit este mulţumit că a reuşit să ajungă la capătul zilelor sale în mod obişnuit, deoarece în lunga sa viaţă pentru acele timpuri, a văzut că marea majoritate a celor care ajungeau în fruntea vreunui grup de oameni, nu mureau aproape niciodată de moarte naturală, şi exemple a avut destule în ultima vreme. Sin a adus unele modificari în

destul de complicatele concepţii şi teorii ale lui Ritit, simplificând desele oficieri la care erau obligaţi preoţii din grotă să ia parte, ca să consulte divinităţile. Sin are o oarecare dexteritate și însușiri mediale, ghicind viitorul după unele semne de pe cer pe care le-a observat. A învăţat aceasta de la un bătrân pe când era tânăr şi umbla cu un grup nomad. Astfel el ţine minte că i s-a povestit, că odată, de foarte mult timp, au coborât din cer oameni îmbrăcaţi cu un fel de plăci albe, cu capul înfăşurat cu un altul care strălucea. Aceşti coborâtori din cer au adus cu ei lucruri vrăjite, ba mai mult decât atâta, bătrânii pretindeau că aceştia avea chiar o bucată de lemn care vorbea şi scotea sunete plăcute auzului. Aceştia au stat un timp printre ei, fiind consideraţi ca trimişii lui Us, de la care oamenii au învăţat multe lucruri. Sin ţine minte că bătrânul care i-a povestit toate acestea purta la gât un fel de bucată din ceva ce nu era piatră, fiind mult mai tare decât silexul, care rezistă la lovituri fără să se sfarme. Această bucată i-a fost promisă, dar altul a furat-o. De la el a învăţat să spună viitorul după semne de pe cer. De când a venit în valea Antari și-a făcut o oarecare faimă, întrecând chiar pe omul singuratic care trăieşte în afara văii, la care a fost Ina să se consulte când a fost prinsă de U. Dealtfel acesta nici nu mai trăieşte. În conformitate cu cunoştiinţele sale, Sin a reorganizat din temelie partea religioasă. Acuma este în pregătirea ceremoniei comandate de Ie şi nu bănuieşte ce lucruri mârşave urmăreşte cel pe care îl cunoaşte de când era un adolescent, îndrumându-l la rugăminţile mamei sale. Ţn sinea sa este mulţumit că Ie a rămas în locul lui U, având chiar în coltişorul cel mai adânc al gândirii dorinţa ca tânărul să rămână de acum încolo şeful lor. Aşa consideră el că ar fi bine. De U i-a fost mereu teamă, nefiind niciodată de acord cu felul lui brutal de a se purta. În orice caz doreşte ca desfăşurarea ceremoniei să placă la toţi, mai ales că va avea loc la puţin timp după cea care s-a ţinut înainte de plecarea lui U, când a fost anunţată unirea lui Ie cu Set. La aflarea veștii oamenii sunt mulţumiţi, fiindcă acestea dau întotdeuna prilejul la bucurii şi distracţii. Deocamdată Ie este oarecum apreciat, fiindcă niciodată nu s-a băgat în treburile oamenilor, silindu-i să facă cutare sau cutare lucru, ci îşi vedea de petrecerile sale fără să-i pese de ceilalţi şi acesta un mod de a nu te face urât. Din nou antarienii îşi pregătesc îmbrăcăminţile de sărbătoare, se scot vopselele păstrate cu grije de data trecută, iar bărbaţii îşi montează penele în coaja de copac care este prinsă pe cap. Ie se îmbracă lafel ca tatăl său data trecută şi doreşte ca în timpul ceremoniei să nu se facă nici o deosebire între el şi U. El va sta pe tronul de piatră din centru cu Set si mama sa Ia în preajmă, dar nu lângă Set. Sir va circula în permanenţă pentru menţinerea ordinei, iar bătrânii Arh şi Si vor sta în spatele tronului. Aşa a hotărât el să fie şi cere să se procedeze întocmai.

Rânduind toate în amănunt, se apropie şi ziua hotărâtă. În acea dimineaţă Sir se duce cu un grup numeros în fundul văii unde stau sclavii şi intră în una din grote cu forţa, împingând afară pe locuitorii de acolo care tocmai se pregătesc să se vopsească pentru ceremonie. Se produce astfel o busculadă, fără ciocniri violente şi bineînţeles că superioritatea numerică a oamenilor lui Sir îi învinge pe cei din grotă, fără măcar ca aceştia să fi avut intenţia să se opună sau să-i atace, nefăcând altceva decât să se apere de lovituri. Bărbaţii sunt legaţi fedeleş şi purtaţi aşa prin toată valea, în aşa fel să fie văzuţi, spunându-se că au încercat să provoace dezordini, pregătind în timpul ceremoniei o revoltă. Unul din bărbaţi le strigă la oamenii care s-au adunat să-i vadă că nu este adevărat, ceeace provoacă mânia lui Sir, însă nu-l ucide cum ar fi făcut U şi poate şi Ie, ci îl loveşte puternic peste faţă, umplându-l de sânge. Din ce în ce mai mulţi oameni din vale se strâng grămadă la trecerea lor, lăsându-şi baltă pregătirile, nepricepând ce se

petrece. În orice caz aceasta a produs nemulţumiri, cei din preajma grotei cu pricina povestind că în realitate oamenii nu au urmărit nimica şi că au fost provocaţi în mod voit, dar ţinând cont că petrecerea se apropie, indignarea trece repede. Aduşi la palat, cei câţiva bărbaţi sunt închişi în una din camere sub pază puternică. Imediat vine Ie să-i vadă. La apariţia lui prizionerii se scoală plini cu speranţa că vor fi eliberaţi, crezând că Sir a procedat din proprie iniţiativă, dar văzând că sunt priviţi de sus cu dispreţ, ca apoi sa li se întoarcă spatele fără să se spună nici un cuvânt, îşi dau seama că toate au fost făcute cu asentimentul său. Totuşi nu au pierdut speranţa şi cred că au fost luaţi pentru anumite munci necesare festivităţilor. Resemnaţi îşi aşteaptă soarta.

Acuma Ie este mulţumit, toate fiind puse la punct, mascarada poate începe. În dimineaţa asta vremea este foarte frumoasă şi călduroasă, cu toate că este perioada când trebuiau să înceapă ploile. În valea Antari este zarvă mare. Fiecare se pregăteşte să pară cât mai frumos. Credinţa lor este că în timpul sacrificiilor Us priveşte de sus şi atunci este normal ca să fie cât mai arătoşi, în aşa fel ca după moarte să poată sta alături de el, mai ales că cine este privit de cel care le face pe toate, nu mai poate fi doborât de unele spirite mici şi rele, care mişună câteodată printre grote. În palat încep prizionerii să facă gălăgie, să vocifereze, însă nimeni nu se ocupă de ei. Ie a dat dispoziţie să nu li se dea nici o importanţă. La timpul fixat începe ceremonia cu mare fast. Sir a strâns mulţi bărbaţi care să păzească în acest timp palatul şi pe Ie. Până la stânca Atar se formează un cordon de paznici care nu dau voie la nimeni să treacă. Ie apare mai împopoţănat chiar decât era U în asemenea ocazii, însoţit de Set şi mama sa. Cu paşi rari se îndreaptă spre stâncă. Imediat după el vin bătrânii, femeile din palat şi în urmă de tot cei câţiva sclavi care au fost luaţi cu forţa din grota lor, legaţi cobză şi escortaţi. In vacarmul care a început, vaetele şi blestemurile lor nici nu se aud. Degeaba ţipă că sunt nevinovaţi, că totul a fost o provocare. Ajunşi în faţa stâncii, Sin îi primeşte aşa cum se cuvine şi totul începe. Ritit a ţinut să fie de faţă. Sir l-a purtat încă de dimineaţă, instalându-l comod lângă o stâncă de unde să poată vedea bine, deoarece nu mai era în stare să oficieze rugăciunile. Sin a pregătit mai mulţi bulgări de seu pe care le aruncă în foc după cum ştie el din tinereţea sa, provocând în felul acesta o ceaţă înecăcioasă. După sacrificiile animalelor urmează cele a patru copii, Ie vrând în felul acesta să arate că de acum încolo el este acela care va conduce aşa cum crede de cuviinţă si că prin sacrificiile aduse către Us va intra în graţiile lui, recunoscându-l pe el ca reprezentantul său pe pământ. Sunt tăiate şi arse atât de multe vite că focul de la poalele stânci Atar era aproape să se stingă. Copaci întregi au fost aruncaţi în el pentru a-l menţine. Imediat după efectuarea sacrificiilor care au durat mai mult ca deobicei, bărbaţii încep să lovească trunchiuri de copaci, goliţi pe dinăuntru, astfel asezaţi ca să dea sunete mai puternice. Se porneşte un tam-tam mai drăcesc ca deobicei, provocând o adevarată explozie de delir. Oamenilor le sunt împărţite tigve cu băutura roşie, ceeace îi îmbată, începând să ţopăie în jurul stâncii, scoţând sunete joase în ritmul bătăilor. În aer se ridică un nor de praf care împreună cu seul ars, face atmosfera greu de respirat. Dansul devine din ce în ce mai drăcesc. Ie îi îndeamnă pe cei ce bat tam-tam-urile să accelereze ritmul, ceeace până la urmă are un efect de totală histerie colectivă. Pe lângă grupul mare de oameni din jurul stâncii Atar se formează în faţa grotelor grupuri mai mici, femeile stau roată în jurul focurilor, ţipând şi săltând de bucurie, iar copiii se joacă peste tot, iar ţipetele lor stridente adăugate la zgomotul existent, transformă totul într-un adevărat infern. Prizionerii legaţi în spatele tronurilor nu pricep ce gând au cu ei. Apropape că au fost uitaţi, ceeace îi bucură crezând că vor scăpa,

dar se înşeala. Ie nu a uitat că va trebui să dea un exemplu, amânând execuţia, să nu rişte în timpul acesta de euforie o revoltă totală. Trec astfel mai multe ore şi seara se apropie. Cerul este tot senin, atmosfera apăsătoare, ca după o zi fără vânt. În aer pluteşte un praf fin care s-a depus pe trupurile transpirate, parte din ei şi-au pierdut penajele, vopselele le curg pe corpurile lor murdare, dar aceasta nu-i deranjează, principalul fiind că Us i-a văzut în timpul sacrificiilor şi asta contează mai mult ca orice. Spre seară încetează ritmul simţitor, mare parte din oameni cad pur şi simplu extenuaţi de eforturile făcute. În tot acest timp Ie a stat la locul său, privind cu vădită plăcere cele ce se petrec. Da, acuma a sosit momentul să arate că numai el este cel mare şi că cine nu-l va asculta va pieri. Cheamă pe Sir care este ameţit de băutura roşie, comandă oamenilor prezenţi să se strângă roată în jurul său, după care se scoală în picioare şi întocmai ca tatăl său scoate un răget fioros ce îngheaţă sângele în vine. Brusc se face o linişte deplină. Parte din oameni sunt ameţiţi, atât de băutură cât şi din cauza dansului frenetic. Ie anunţă că va avea loc o judecată, în timp ce Sir îi aduce pe prizioneri, mai mult împingându-i, trântindu-i la picioarele tronului. Ie stă falnic, privindu-i de sus. Abea acuma îşi dau ei seama ce are el de gând şi totuşi nu pricep dece sunt acuzaţi de revoltă când ei se pregăteau de sărbătoare. Unul din ei se ridică în picioare vrând să spună ce este la mijloc, dar Ie se repede furios la el, îl loveşte în faţă cu pumnii că acesta cade însângerat la pământ, lovindu-se cu ceafa de o piatră rămânând mort pe loc. Ceilalţi se uită îngroziţi. Speriaţi încep să se tânguiască cerând iertare pentru ceva ce nu au avut nici măcar de gând să facă, dar Ie grăbeşte totul. Formează la repezeală un tribunal compus din el, Sir şi câţiva din gardă. Instanţa adhoc se aşează pe pietrele care servesc drept tronuri şi Ie începe să vorbească aratând cu degetul către cei trântiţi la pământ, legaţi fedeleş, fără nici o posibilitate de a se apăra. Astfel, sunt învinuiţi de fel de fel de atrocităţi pe care le-ar fi comis, accentuând pe faptul că toate erau făcute pentru a-l îndepărta de la conducere. Apoi vorbeşte Sir care atestă cele declarate de Ie, arătând în plus că el personal i-a surprins asupra faptelor. Cu toate că această mascaradă a fost montată, acuma când oamenii erau obosiţi, parte din ei încep să murmure, arătându-şi nemulţumirea de felul judecăţii şi de faptul că mulţi ştiu cum au fost luaţi aceşti oameni din grota lor. Ie este un timp descumpănit, dar ca să preîntâmpine orice eventualitate, pune pe Sir să-i ducă pe condamnaţi lângă masa de sacrificiu care are în spate stânca mare Atar. Garda face imediat cerc în jurul lui Ie care se ridică pe o piatră mai înaltă strigând ca scos din minţi că nu va permite nimănui să i se opună, iar cel ce o va face va păţi ceeace păţesc acuma cei de faţă. Zicând aceasta faţa i se face roşie de mânie şi cu ochii injectaţi loveşte în dreapta şi în atânga fără să ţină cont unde dă, până consideră că i-a ucis pe toţi. Este atât de înfuriat că nici nu aude protestele celor prezenţi. Parte din ei încearcă să se repeadă la el, dar paznicii sunt mai repezi, împingându-i cu brutalitate şi lovituri de bâte înapoi. Ia cade leşinată lânga tron, fiind în pericol să încaseze câteva lovituri din greşală de la fiul ei, iar Set îşi acoperă faţa cu palmele, însă cel mai năuc din toţi este Sin care nu realizează cam ce se petrece. A voit să ia parte la această mascaradă, chiar să-i pedepsească dar nu să ucidă nişte oameni fără apărare, care nu au făcut absolut nimica şi mai ales în felul acesta brutal, chiar pentru aceste timpuri memoriale. Fără să-i pese de urmări, se repede la Ie să-l oprească să săvârşească această odioasă crimă, chiar pentru oamenii unei epoci când uciderea aproapelui nu era considerată ca ceva prea grav, decât în măsura în care aceasta ar fi putut dăuna colectivităţii. Prizionerii nici nu au avut timp să se apere, atât de fulgerător s-au petrecut toate, iar Sir nu mai apucă să-l determine să nu facă aceasta, deoarece la picoarele sale

zac şase cadavre într-un lac de sânge. Tot anturajul, pereţii stâncii şi oamenii din jur sunt stropiţi de sânge. Când îşi revine, Ie este galben la faţă, gâfâie din cauza efortului depus, nefiind obişnuit să mânuiască bâta. privirea o are aţintită asupra unui punct, ochii îi sunt injectaţi. Pe Sir nici nu l-a băgat în seamă când a vrut să-l oprească să săvârşească aceste crime. Deodată simte o plăcere nebună, o bucurie nespusă îl cuprinde văzând ce a înfăptuit. Majoritatea oamenilor au plecat, rămânând numai cei din gardă şi câtiva bărbaţi, care totuşi s-au îndepărtat să nu fie prea aproape de el. Sir se plimbă de colo colo cu un grup de tineri pentru a menţine ordinea. Abea acuma consideră Ie că ceremonia a luat sfârşit. Set este foarte speriată de ceeace a văzut şi nu îndrăzneşte nici să se mişte, stă într-un colţ pe vine şi tremură. Sir este oripilat de acţiunea celui în care a avut încredere şi pe care l-a servit cu abnegaţie. ªi tatăl său U este crud, dar niciodată nu a ucis numai din plăcerea de a ucide, ci o făcea numai pentru a se apăra pe el, familia sa, de frică să nu piardă poziţia câştigată, prin omoruri ce este drept, pentru îndepărtarea adversarilor şi oponenţilor dacă aceştia îşi dau planurile pe faţă. În orice caz urât îşi începe Ie domnia, nu aşa ar fi trebuit să procedeze, mai ales că tatăl său se va întoarce şi atunci va fi nevoit să plece capul în faţa sa. Aşa gândeşte bătrânul înţelept şi fără să vrea îi apare în minte o bănuială teribilă, pe care şi-o goneşte imediat, fiindu-i ciudă cum de a putut gândi la aşa ceva. Nu, Ie nu va merge atât de departe încât să ridice mâna împotriva propriului său tată. ªi aşa domnia acestuia a adus în valea Antari numai teroare, oprimare şi nedreptăţi de toate felurile, crearea unei camarile de lichele care trăiesc pe spinarea poporului, iar dacă ar veni şi acest dement care cu ajutorul propriei sale camarile de lichele, atunci valea se va transforma în valea Plângerii, ori aşa ceva trebuie neapărat oprit încă în faşă. Dar Sir îşi goneşte aceste gânduri sumbre. El nu este acela care să se pună cu cei mari, nu ar avea niciodată curajul să li se opună.

După înfăptuirea acestor crime şi terminarea ceremoniilor către Us, Ie se îndreaptă spre palat. Ia este dusă pe sus de femeile care o îngrijesc până în palat, iar micuţa Set umblă docilă în spatele lui Ie, atât de speriată încât nu poate să-şi revină. Lacrimile i se preling şiroaie pe obraji, acum îi pare rău că s-a unit cu Ie. Credea că o să ducă alături de el o altă viaţă decât cea din vale, în micuţa grotă în care locuia cu mama ei. Totuşi, nu mai are încotro, simte că ceva s-a schimbat în ea, îl priveşte pe bărbatul în care şi-a pus toate speranţele cu totul alţi ochi. Numai la vederea lui o cuprinde o teamă cumplită şi când trebuie să-i satisfacă dorinţele simte în loc de plăcere numai durere. Dar timpul nu stă pe loc, acest timp de care depinde tot ce există pe pământ. În zilele următoare pare că totul a intrat iarăşi în normal, oamenii îşi reiau ocupaţiile zilnice, cadavrele ucişilor sunt aruncate în fundul stâncii Sinta, acolo unde pe timpuri erau azvârliţi de vii pedepsiţii, iar cei care au locuit împreună cu aceşti sclavi s-au împrăştiat care încotro de frică să nu fie acuzaţi şi ei de vini imaginare.

Cu cât ne urcăm mai sus în negura timpurilor, cu atât cruzimea era o stare normală în relaţiile dintre oameni, ceeace însă nu însemna că nu se şi iubea, că nu exista milă, dar altfel înţeleasă. Oamenii trăiau ca noi azi, formau familii, aveau copii, se uneau, formând grupuri mai mari, putând în felul acesta să se apere mai bine de mediul înconjurator, îşi apărau teritoriile în care trăiau, împotriva altora cari căutau să li-l ia, sau să-i subjuge. Toate acestea au dat naştere la cruzimi, la distrugeri şi decimări de întregi populaţii. Însă crima, aşa cum o înţelegem în zilele noastre a fost în toate timpurile socotită ca un păcat, ca un act antisocial. Aşa şi în cazul lui Ie, fapta sa a creat în mintea oamenilor o neîncrede totală şi o repugnare. Mergând spre palat îşi ia un aer de parcă nimica nu s-ar fi întâmplat.

Zilnic poate fi văzut umblând pe coridoarele întunecoase ale palatului însoţit de Sir şi Sin, pe care i-a adus să locuiască alături de el. Dealtfel aceştia sunt după cele văzute atât de îngroziţi, încât nu-şi mai pot reveni. Ie a devenit în ultimul timp extrem de irascibil, lovind pe oricine îi stă în cale şi nu suportă nici un fel de contraziceri. ªi-a format din foştii companioni de petreceri o gardă personală, peste cea existentă, numai pentru el, cu care se deplasează peste tot. Odată Sir a îndrăznit să-i atragă atenţia asupra unui fapt mărunt, fără importanţă, ceeace l-a supărat în aşa măsură că l-ar fi lovit cu siguranţă dacă acesta nu ar fi fugit din faţa sa. A devenit suspicios faţă de oricine şi orice, postează la toate colţurile palatului sentinele care au ordin ca la cea mai mică bănuială să lovească, iar la trecerea lui încăperile sunt imediat golite, cei prezenţi fiind goniţi. Viaţa în palat devine din ce în ce mai insuportabilă, chiar şi pentru Set şi Ie, mama lui. Cele două femei s-au mutat din proprie iniţiativă în aceeaşi încăpere, dupăce Ie s-a purtat de câteva ori brutal cu femeia sa. Deoarece mama sa a dorit aceasta el nu a îndrăznit s-o contrazică, ea fiind singura faţă de care are un oarecare respect, mai mult datorită faptului că știe că tatăl său nu va admite niciodata ca cineva şi nici chiar el să se atingă de ea. Totuşi, vine în unele seri când are pofte s-o ia pe Set la el, ceeace ea nu poate refuza, o face însă cu reticență. În ultimul timp nu a mai ieșit din palat, dar trimite în fiecare zi patrule peste tot în vale care să controleze dacă domneşte linişte. Toată această atitudine se datoreşte faptului că este foarte descumpănit faţă de ceeace trebuie să facă un conducător, cum se duc treburile unei colectivităţi. În ultimul timp îl descoase în permanenţă pe Sir, vrând să afle cum proceda Rit şi ce făcea ca să conducă. Sir îi explică că un om singur nu poate cuprinde toate, fiind nevoie de oameni luminaţi la minte care să fie consultaţi, dar el nu vrea să audă de aşa ceva. Consideră că, conducător este el și numai el, iar ce spune și dorește, să fie considerate lege. În una din zile Arh şi Sin îi spun că nu ar fi rău dacă ar construi o clădire din piatră în care să se oficieze rugăciunile către Us, deoarece altarul de la stânca Atar este afară şi la vreme rea oficierile se fac cu întreruperi, ceeace îl supără pe Us. Ideea îi surâde în aşa măsură încât zile în şir îi ţine pe cei trei bătrâni lângă el ca să aleagă un loc mai potrivit. După părerea sa, la care se alătură şi ceilalţi, construcţia trebuie ridicată în preajma stâncii Atar, în spatele ei, acolo unde se găsesc tronurile din piatră. De data asta lucrările încep imediat şi din nou începe exploatarea la sânge a celor din capătul văii, celor mai oropsiţi. Cu aceasta începe o epocă nouă în domnia lui Ie, are în fine cu ce să se ocupe, să conducă, să dea sfaturi, bune, rele, important este să fie acceptate fără şovăire. Cu toate că a trecut un sezon de ploaie şi unul de uscat, s-a obişnuit atât de mult cu ideea că în afară de el nimeni nu ar putea fi mare şef, încât reîntoarcerea tatălui său i se pare aproape o absurditate. Ba are de gând chiar să-i propună ca în caz că se va întoarce să-l lase pe el să conducă, ceeace însă nu împărtăşeşte nimănui. Deocamdată nu are timp să se gândească la aşa ceva, U fiind plecat de mult şi el este aici cel mai mare şi temut. Toată activitatea sa se reduce la construirea locului de rugăciune, centrul religios. Are de gând să facă ceva grandios, cu mult mai mare decât palatul construit de tatăl său. Materiale se găsesc peste tot, de mână de lucru nu duce lipsă, iar peste puţin timp începe din nou sezonul secetos, deci sunt toate premizele existente ca lucrările să înceapă cât mai repede, dacă este posibil, să fie terminate atunci când va apărea U. Astfel decurge viaţa în valea plângerii Antari sub hegemonia lui Ie, fiul lui U, deci şi el descendent din Us. Dar U nu este acela care să lase puterea din mâini, nici chiar fiului său.

Expediţia lui U

Când U s-a despărţit cu ceata sa de fiul său, s-a îndreptat mai întâi spre direcţia în care a mers prima oară Tec. Planul este ca după o zi de mers s-o ia spre stânga, până la punctul de unde nu s-a avântat încă nici un antarian, iar apoi s-o ţină înainte. După indicaţiile prizionerilor care s-au arătat dispuşi să-i ajute, în direcţia asta ar trebui să se afle oamenii văzuţi de ei. După părerea tuturor este imposibil ca până la sfârşit să nu întâlnească măcar cete de nomazi în trecere, căci de oameni sedentari nu poate fi vorba, decât dacă se parcurg distanţe foarte mari, datorită faptului că în aceste locuri neprietenoase nu se poate trăi mai multă vreme, iar valea Antari se arată la orizont ca un masiv de munţi stâncoşi spre care nu se încumetă nimeni să meargă. Dacă ar fi existat prin apropiere oameni sedentari, precis că i-ar fi întâlnit încă de mult, ori aşa ceva nu s-a petrecut niciodată, nici bătrânii nu-şi aduc aminte de un asemenea eveniment. În primele zile toate se desfăşoară conform planului. Pe lânga U avea şi Tec o experienţă destul de mare în a se orienta, dar se ţine seama de indicațiile celor ce i-au văzut, care se îndreaptă spre locurile care au fost parcurse în prima expediţie cu Tec spre Reiveg. U hotăreşte ca din când în când să se facă

escale mai lungi, în care timp Tec cu o ceată să pornească în recunoaştere pe perioade de mai multe zile. El are experienţa de data trecută când au fost urmăriţi de cei din Reiveg pe ascuns, iar dacă aceştia nu s-ar fi arătat, nu ar fi dat decât cu mare greutate de locul unde se afla localitatea, din care cauză este mai bine ca mai întâi să se pornească după fiecare popas mai departe, să cerceteze împrejurimile cu cea mai mare minuţiozitate. U este perfect de acord cu acest fel de a se proceda şi prima tabără după această hotarâre se face într-un loc unde nu a mai fost nimeni din valea Antari şi nici din cei iniţiali ai lui U. Tec porneşte chiar a doua zi, orientându-se spre direcţia în care a mers data trecută, ţinând luminiţa de pe cer drept înainte. U se aşează în acest timp cu ai lui, pregătindu-se pentru mai multe zile.
Sunt plecaţi deja de mai mult timp din valea Antari şi atmosfera începe sa se răcească. Seara face Tec popas lângă o apă stătătoare şi constată cu uimire că nu poate fi băută fiindcă este sărată. Deodată îi trece prin minte marea apă pe care a văzut-o numai el împreună cu şeful gărzii Reivegilor care l-au acompaniat până aici. Da, avea exact acelaş gust constată el, deci trebuie ca apa mare să fie prin apropiere. A doua zi se scoală mai de dimineaţă şi împreună cu încă doi oameni se duce în recunoaştere. Merge pe firul apei şi după scurt timp aude zgomotul care l-a speriat atunci. Nu ştie dece, dar se simte enervat, cu toate că în fond apa nesfârşită nu face nici un rău, doar s-a băgat în ea. Însoţitorii săi nu bănuiesc ce se ascunde în spatele deluşorului din faţa lor. Urcându-l şi ajungând sus, cei trei rămân uimiţi de ceeace văd. Cât priveşti cu ochii se vede o întindere fără sfârşit de apă, cu valuri imense care se sparg de mal, făcând un zgomot bizar. Tec o ia la vale, fugind ca un copil care vede ceva nou. Ceilalţi doi cad în genunchi cu mâinile ridicate ca de rugăciune, rămânând ca împietriţi. Nu le vine să creadă că ceeace văd în faţa ochilor este real. Li se pare că cineva a zmuls toţi copacii şi iarba, omorând toate animalele de aici, lăsând pământul pustiu. Neam de neamul lor nu au văzut aşa ceva. Zgomotul se face din ce în ce mai auzit, deoarece vântul se înteţeşte, ridicând spuma valurilor, care lovesc stâncile de pe mal. Tec ajunge pe plaje şi cu o veselie de nedescris se aruncă în mare. Simte răceala ei, un moment îl acoperă un val, dar nu se sperie. Făcându-i-se frig, urcă dealul spre cei doi care încă nu au îndrăznit să se ridice în picioare şi spre stupefacţia sa aceştia o rup la fugă, în direcţia opusă din care au venit. Simţind că situaţia începe să devină periculoasă, strigă după ei, dar degeaba, nu-i poate determina să se oprească. Nevrând să rişte să se piardă de grosul grupei, îi lasă baltă, întorcându-se în tabara care se afla la o distanţă destul de mare. Povestind ce a văzut, U este foarte surprins şi nu poate să-şi închipuie că există aşa ceva. Îşi arată deci dorinţa de a merge şi el acolo, chiar a doua zi. De fugari nici urmă, nu apar, ceeace îi pare curios lui Tec, cu atât mai mult cu cât locul cu pricina nu este prea departe, putând deci foarte bine să se întoarcă. Pe de altă parte nu pricepe dece s-au speriat în halul acesta. Nu este mai puţin adevărat că data trecută nu a vrut să le arate celorlalţi marea apă, fiind sigur că oamenii se vor speria. Acuma îşi dă seama că a făcut bine, dealtfel şi el se speriase, dar a avut parte de unul din Reiveg care l-a determinat să intre în apă, constatând astfel că nu este periculoasă. A doua zi îl duce şi pe U într-acolo. Nu au suflat nici o vorbă nimănui, nici măcar lui At, şi contrar obiceiului nu iau pe nimeni cu ei, spunând că vor să scruteze orizontul. Văzând marea nesfârşită U se sperie, fiind însă obişnuit cu situaţii neprevăzute se aruncă în mare constatând că apa este extrem de atrăgătoare şi plăcută, fiind răcoroasă. Gustând-o scuipă scârbit. Uriaşul U, temut de toţi, se bălăceşte ca un copil, nepăsându-i de prezenţa lui Tec. Ziua este călduroasă, soarele destul de sus, arzând puternic, iar baia rece îi dă o bună

dispoziţie rar întâlnită. După un timp iese din apă, dar când cei doi se pregătesc să se întoarcă la ai lor, le cade o piatră atât de mare la picioare, că i-ar fi omorât pe loc dacă i-ar fi nimerit la cap. U sare ca o pisică în lături, lipindu-se de peretele stâncii, iar Tec sare un pas înapoi. După câteva secunde apar cei doi bărbaţi care au fugit cu o zi înainte de frica mării, ţinând fiecare în mână câte o bâta şi o piatră colţuroasă, înaintând ameninţători spre U care neavând bâta la el se simte ameninţat, dar pe Tec nu-l văd. U se face roşu de mânie, simte că cei doi vor să-l ucidă. Tec ramâne de după stânca de care se lipeşte ca paralizat. Cei doi înaintează încet, tăcuţi, dar siguri spre U. Se vede pe figura lor că sunt hotarâţi să meargă până la capăt, să-l ucidă pe şeful lor mare atât de urât de antarienii din vale. U stă locului fără să facă vreo mişcare şi Tec rămâne lipit de stâncă, dar nu mişcă de la locul său. U nu se lasă impresionat, are un aer calm fără să arate că-i este teamă. Lui Tec în schimb îi este teamă să intervin, deoarece este prea departe, stă deci locului să vadă ce se va petrece. U nu se desprinde de la locul său şi aşteaptă, stă drept şi în afară de muşchii care îi joacă pe sub piele pare ca o stană de piatră, aproape se confundă cu stânca de culoare închisă din spatele său. În momentul când atacatorii consideră că a sosit momentul aruncă pietrele asupra lui cu putere, dar U dovedeşte cu această ocazie că nu şi-a pierdut reflexele, cu toate că anii s-au aşternut asupra lui. Sare în lături atât de fulgerător că cei doi rămân înmărmuriţi. O secundă se lasă tăcere şi Tec crede că U a fost atins, dar își revine când îl vede că se ridică tot atât de repede. Aproape instantaneu sare asupra celui care este mai aproape, îl ridică în sus trântindu-l de peretele stâncii cu atâta putere că acesta nici nu are timp să icnească, rămânând mort pe loc. Celălalt văzând că este în minoritate şi că se află singur în faţa temutului U fuge speriat. Tec aleargă după el, îl prinde de mijloc şi-l trânteşte la pământ. Acesta nu opune nici o rezistenţă şi observându-l pe U lângă el, se aşează în genunchi implorând iertare. Este antarian şi în concepţia lor oamenii nu trebuie să intre în apă cu întreg trupul, deoarece aceasta atrage mânia lui Us, prin aceea că cel ce o face este luat după moarte în împărăţia lui Asio, zeul răului. Văzându-l pe Tec cu o zi înainte intrând în apa mării s-au jurat că vor omorâ pe toţi cei ce o vor face, pentru a-i salva pe ceilalţi de domnia lui Asio, mai ales acuma când sunt în locuri necunoscute. Însă nu numai acesta a fost motivul intenţiilor lor, ci şi faptul că au crezut că a sosit momentul să salveze valea Antari de acest om rău care îi chinuieşte de atâta timp. U se uită de sus la cel care cu numai cu câteva secunde îl înfrunta cu atâta curaj. În mintea sa se petrec în secunde diferite judecăţi, ajungând în cele din urmă la concluzia că nu trebuie să-l ierte, deoarece dacă ar face-o, cu timpul omul acesta îi va revolta şi pe ceilalţi, deci trebuie îndepărtat cât mai repede şi cu aceeaşi forţă îl ridică trântindu-l de pământ, omorându-l. Tec este mulţumit că lucrurile au rămas aici, promiţând că va ţine ceeace s-a întâmplat secret faţă de oameni şi chiar faţă de At. Deasemenea nu va sufla nici o vorbă că ei au intrat în apa mării. La întoarcere se simte U totuşi obligat să dea lui At explicaţii, acesta fiind oricum adjunctul său pe care nu vrea să-l jignească. At îi promite şi el că nu va sufla nici o vorbă explicând oamenilor că cei doi omorâţi au fost atacaţi de fiare şi sfâşiaţi., însă în sinea sa era nemulţumit că tocmai cel mare nu a ţinut seama de cele spuse şi a intrat în apă, atrăgându-şi în felul acesta pe Asio, răul, dar consideră totuşi că poziţia sa îi este mai importantă decât crezămintele celor mulţi, care de fapt sunt şi ale lui.

Deoarece în aceste locuri nu găsesc ce au căutat, o pornesc iar la drum, dar ocolind malul mării, îndreptându-se spre direcţia opusă ei, alegându-se un drum mai departe de mal. Se umblă multe zile, se fac mai multe tabere, se merge în recunoaştere şi aşa mai departe,

timp de sezon, fără ca ceva anormal să se petreacă. Foştii rebeli s-au obişnuit cu U şi ai lui. S-a dovedit că indicaţiile lor nu au dat rezultate, dar având în vedere că s-au comportat aşa cum trebuie, în vederile lui U, sunt lăsaţi în pace. Locurile prin care trec sunt aproape toate aceleaşi, pajişti mari pe care pasc animale paşnice pe care oamenii le mulg, bându-le laptele, cu fiare sălbatice care se fereau de oameni, dar de alţi oameni nici pomeneală. Enervat U nu ştie ce să creadă. Cum, ei trăiesc într-un loc unde la distanţe mari în jur nu mai trăiesc şi alţi semeni de-ai lor ? Doar ţine minte că în copilăria sa când mergea cu grupul său de baştină întâlneau destul de des alte cete pe care le ocoleau, sau dădeau lupte dacă erau atacaţi. Ai lui au ieşit mereu învingători, fiindcă neamul din care se trage erau foarte înalţi, extrem de puternici şi foarte abili, lafel ca el. În schimb femeile erau mici şi slabe, întocmai ca Ia. În acest moment îşi aduce aminte de ea şi un dor cumplit îl cuprinde. În tinereţe nu avea aceste stări şi nici în timpul peregrinărilor nu se gândea la ea cu asemenea tărie. Este adevărat că-i apărea des în minte, dar tot atât de repede îi ieşea, ori acuma o doreşte mai mult ca oricând şi în acelaş timp îl cuprinde o teamă cumplită, ca nu cumva să i se fi întâmplat ceva rău. Aceste frământări îl stăpânesc de mai multe zile, făcându-l nervos, irascibil, ceeace îl face să se poarte mai brutal cu cei din jur. Dar pe de altă parte se gândeşte că-l are pe Ie, fiul său şi a lui Ia, care fără doar şi poate va avea grijă de ea întocmai ca el.
Marea nu au mai întâlnit-o, întregul grup înaintează destul de încet din cauza oamenilor care se tem de necunoscut, de clima schimbată, de animalele care le taie drumul pe care nu le-au mai văzut niciodată, dar mai ales de tiraniile lui U după cele petrecute la malul mării. Încetul cu încetul clima se schimbă, devenind din ce în ce mai rece, ceeace Tec simte mai mult ca ceilalţi, având experienţa trecută. Pe nesimţite s-au îndreptat spre nord fără să-şi dea seama, nemaiţinând cont de luminiţa călăuzătoare. Însă clima nu devine atât de rece încât să fie nevoiţi să pună un rând de blănuri în plus, numai nopţile dorm mai aproape de foc, unul în altul. După socoteala lor umblă de când au plecat cam atâta cât ţine în valea Antari o perioadă ploioasă şi două uscate, deci destul de mult. În acea zi se face pentru a nu se ştie a câta oară tabără. U hotăreşte să rămână aici mai mult timp, să reflecteze ce este de făcut. Oamenii pe care   i-au văzut foştii rebeli au dispărut ca sub pământ, nici urmă de ei. Dealtfel nici nu era de aşteptat ca după atâta timp să-i mai întâlnească. Cu tot eşecul se hotareşte ca foştii rebeli să nu fie pedepsiţi, deoarece îşi văd de treabă şi nu uneltesc împotriva lor. Tec a format din ei chiar o mică gardă cu care merge din când în când în recunoaştere. De data asta se alege ca loc de tabară un crâng de copaci înalţi şi groşi, se fac focuri în jur şi toţi se strâng unul în altul să doarmă. Numai U, At şi Tec se plimbă încet, vorbind despre ce trebuie să facă, când deodată Tec tresare, i se pare că a auzit un zgomot mai deosebit, nu, nu este nici foşnet de frunze din cauza vântului şi nici umblet de animal, de asta este sigur, era ceva ce seamănă cu un fâşâit produs de atingerea unui corp omenesc de frunze, zgomot pe care l-a mai auzit şi data trecută. U şi At se opresc şi ei locului, n-au observat şi auzit nimica, dar îşi dau seama că Tec a simţit ceva, care le face semne să tacă şi să nu se mişte. Atenţi, toţi trei ascultă, din când în când se aude vântul care mişcă frunzele. Tec rupe tăcerea şi spune că simţul său nu-l înşeală, că au dat de oameni, probabil sedentari, căci nomazii nu ar fi procedat în felul acesta. Bucuria lui U creşte pe măsură ce trece timpul, dar întunecânu-se deabinelea renunţă să caute motivul pentru care s-a auzit foşnetul printre frunzele copacilor, şi apoi nu vor fi atacaţi noaptea, dar este mai bine să se înteţească focurile ca împrejurimile să fie bine luminate, iar străjile dublate. U se înţelege cu At şi cu Tec ca a doua zi de dimineaţă

să ridice tabăra, să formeze trei grupuri egale şi să pornească în trei direcţii diferite. Dimineaţa oamenii sunt anunţaţi că s-ar putea ca expediţia să ia sfârşit aici, deoerece este probabil că sunt oameni prin apropiere. Vestea îi bucură, fiindcă îi scuteşte de noi drumuri obositoare şi inutile.
U alege drumul în direcţia de unde a simţit Tec că ar fi venit vizitatorii de noapte. Nu trebuie să meargă nici cale de o jumătate de zi că se zăreşte în depărtare o ceată de oameni care văzându-i venind aleargă speriaţi în jos spre un rând de stânci joase acoperite cu verdeaţă. Se vede de departe că duc un animal vânat, destul de greu. Imediat U dă ordin de urmărire, dar distanţa fiind încă destul de mare nu-i ajunge şi oamenii dispar printre crăpăturile stâncilor. De aici se întinde un masiv întreg de stânci joase dar abrupte, cu multe crăpături întunecoase, întortochiate pe care dacă ar fi pătruns ar fi fost decimaţi în cel mai scurt timp, mai ales că băştinaşii cunoşteau perfect fiecare cale care duce spre aşezarea lor. Deci, deocamdată un eşec. U se opreşte cu ai săi locului şi după o scurtă meditare ajunge la concluzia că este mai bine să se întoarcă ca, cu forţe unite să pornească la cucerirea aşezării, însă două necunoscute se ridică în calea planurilor sale, una că nu se ştie câţi sunt şi alta că terenul este în aşa fel format fiind de nepătruns pentru cine nu-l cunoaşte. În orice caz în zilele următoare nu se petrece nimica deosebit, ceeace însemnă că nu sunt în pericol de a fi atacaţi şi aceasta probabil fiindcă nici ei nu au atacat, cei de după stânci aşteptând probabil ca U cu ai săi să se retragă, nebănuind că sunt în pericol de a fi făcuţi sclavi de o hoardă sălbatecă. Trebuie totuşi întreprins ceva, cât mai repede cu putinţă. U se întoarce cu oamenii la locul de unde cele două grupe s-au despărţit, informează pe Tec de cele văzute, sugerând ca cel mai bun lucru este să aştepte să vadă ce va urma, întocmai cum s-a procedat cu cei din Reiveg, căci altfel nu pot avea şanse de reuşită. Teritoriul fiind de ei complet necunoscut, cu mii de stânci mici care ies peste tot, cu pădurici cu arbori joşi, locuri în care se pot ascunde armate întregi fără să fie văzute. Deaceea este bine să se procedeze cu şiretenie, să facă în aşa fel ca oamenii de aici să fie convinşi că nu le vor răul. Este mai mult ca sigur că întreaga aşezare a şi fost alarmată de apariţia lor şi văzând că cei veniţi nu pleacă au început să pregătescă apărarea. Tactica lui U este ca după ce le vor câştiga încrederea, aşteptând cu atacul, încetul cu încetul să înconjoare un teritoriu mai mare, ca apoi să-i ia din toate părţile, ocupând punctele strategice. U găseşte acest plan elaborat împreună cu Tec excelent, spre disperarea lui At care vede că pe zi ce trece persoana sa este din ce în ce mai puţin băgată în seamă. Ura împotriva lui Tec creşte în aşa măsură că în ultimul timp nici nu mai poate să şi-o ascundă, dar el nu bagă de seama jignirile şi ieşirile, căutând de fiecare dată să aplaneze situaţiile dezagreabile provocate de acesta. Dealtfel şi Tec s-a simţit odată umilit de At, ceeace a provocat şi la el o ură împotriva lui, dar prin zelul pe care l-a arătat în permanenţă faţă de cel mare s-a făcut mai util. U nu intervine în aceste certuri, fiindcă consideră că aceasta nu poate dăuna planurilor sale atâta timp cât fiecare din ei îi execută întocmai dispoziţiile. După ce se strâng iar cele două grupe, se ordonă retragerea spre stâncile din depărtare de unde au venit, unde se face din nou tabără. Locul este un crâng de copaci, ales în aşa fel ca în caz de atac să aibe posibilitate optimă de apărare. Oamenii sunt mulţumiţi că se vor putea odihni mai mult timp, se merge la vânătoare cu precauţie, postându-se la distanţe mai mari străji care să scruteze zarea. În primele zile nu se petrece nimica neobişnuit, în afară că se zăreasc în depărtare oameni ieşind în câmpie la vânătoare, dar niciodată nu se apropie mai mult de ei şi niciodată când fac şi ei acelaş lucru. În cele din urmă U se plictiseşte de acest joc de a faţa ascunselea unul faţă de altul

şi-şi formează personal o ceată mare cu care porneşte tocmai spre locurile unde îi vede aproape zilnic. Ajunge foarte de dimineaţă, când soarele încă nu a răsărit pentru a le-o lua înainte. Nu se ascunde să nu pară că ar dori să sară asupra lor, ci vânează în linişte aşa cum se face. Oamenii săi tocmai aleargă să înpresoare un animal mare, iute la picior, când din una din crăpăturile unor stânci, nu prea departe apare o ceată tot atât de mare de localnici. U nu face nici o mişcare şi se uită cum lucrează ai săi. Este înconjurat numai de vreo zece bărbaţi voinici ca pază personală, înarmaţi cu bâte, din foştii săi tovarăşi cu care a pornit de atâtea ori spre acţiuni reuşite. Toţi sunt înalţi şi puternici. Se aşează cu spatele spre o stâncă înaltă şi abruptă, având înainte un teren destul de strâmt în caz că ar fi atacaţi. Ceata apărută nu se îndreaptă spre cei ce vânează ci se opreşte, iar unul din ei se desprinde, îndreptându-se spre ei. Este un tânăr înalt cu o înfăţişare puternică, cu o suliţă lungă în mâini, frumos lucrată, îmbrăcat în ceva ce nu este blană, un fel de pânză cum confecţionează femeile în valea Antari, însă mult mai moale decât cea a antarienilor, deoarece se mulează perfect pe corp. În picioare are un fel de opinci asemănătoare cu ale lor, iar în cap o tichie din coajă de copac vopsită în fel de fel de culori. Are pomeţii ieşiti, nasul turtit şi buze groase, iar pielea măslinie şi lucioasă. Ajuns în faţa lui U se opreşte, depărtează picioarele rămânând aşa un timp, după care îl întreabă ceva pe limba sa, dar U îşi dă seama că vor să ştie ce caută ei prin aceste meleaguri şi dece vânează pe teritoriul lor. Oamenii lui U au zărit de departe omul din faţa sa şi opresc vânătoarea ca să intervină la nevoie. Oamenii ceilalţi se opresc la o oarecare distanţă de cel înalt, care pare a fi şeful lor, aşteptând şi ei desfăşurarea evenimentelor. Situaţia devine periculoasă, deoarece cei din grupul advers se aşează imediat în semicerc în jurul şefului lor, la o distnţă mai mare, crezând ca vor fi atacaţi. U urmăreşte situaţia şi deoarece se simte în mare pericol, doreşte să evite orice incident. Deodată ia o hotărâre extremă, aşa cum face mereu în situaţii critice, ceeace i-a reuşit aproape întotdeauna. Se desprinde încet şi cu precauţie de stânca de care s-a rezemat, face semn bărbaţilor care au rămas cu el să-l urmeze, înaintând încet, trecând pe lângă cel ce i-a adresat cuvântul, în pas lent spre grupul său compact care vânează, cu bâtele lăsate spre pământ, cari când îl văd vin spre el aproape alergând. ªeful grupului advers observă mişcarea, rămânând un moment descumpănit, crezând ca vor fi atacaţi din două părţi, ceeace dealtfel a fost norocul lui U, fiindcă în felul acesta a trezit o oarecare teamă la adversari care se retrag, aşezându-se sub formă de două semicercuri concentrice în poziţie de apărare, cu şeful lor la mijloc. U îşi dă seama că deocamdată a câştigat şi bucuros aleargă spre ai săi oprindule din elan, la numai câţiva zeci de metri de adversari. Văzându-i cum s-au aşezat pentru apărare, le apreciază metoda, găsind-o extrem de eficace şi bună. În orice caz a învăţat ceva nou şi va şti cum să lupte cu cei de aici dacă aceasta va fi necesar, dar ocazia nu se iveşte. Vrea să le dea de înţeles că nu doreşte război, ci vrea să intre în legatură cu ei. Pentru asta uzează de acelaş şiretlic cu care i-a păcălit şi pe antarieni. Porneşte în grup compact spre cei din faţă, care între timp s-au relaxat, aşteptând desfăşurarea evenimentelor, iar când se aflã la numai câţiva metri de ei ordonă oprirea, azvârlind la pământ bâta pe care o poartă. Oamenii lor ştiind despre ce este vorba fac lafel. Aceasta are un efect miraculos, şeful lor se desprinde de ei şi înaintând singur se aşează în aceeaşi poziţie ca prima dată, azvârlind şi el suliţa pe care o poartă la pământ. Deci înţelegerea s-a înfiripat, cele două tabere ştiind că şi unii şi alţi vor pace şi nu confruntare. Însă U doreşte să pătrundă în aşezarea lor, să ştie cum trăiesc, cine este şeful lor cel mare. Are de gând să cerceteze toate până în cele mai mici amănunte, ca la momentul oportun să pună mâna pe putere, aşa cum a făcut

cu valea Antari. Îşi dă seama că acolo a avut mare noroc deoarece i-a eşit Ina în cale, cu ajutorul căreia a reuşit să se impună. Dar nu numai atâta, atunci a fost cu mult mai tânăr ca acuma, cu puteri ce în ultimul timp l-au cam lăsat, simte că nu mai are aceeaşi forţă să mânuiască marele buzdugan ce îl însoţeşte peste tot, pe care nu-l mai poartă el singur ci îi este dus de doi oameni mai vânjoşi. Acuma însă are mai multă judecată, este mai înţelept şi nu mai trece cu capul prin pereţi când doreşte ceva, ci judecă acţiunile pe care le întreprinde şi numai apoi trece la acţiune. Dar şi de data asta iese din încurcătură, datorită hazardului, acest destin care până acuma a fost oarecum de partea sa. Se apropie de unul singur de şeful advers, punându-i mâna dreaptă pe umăr, încet şi cu precauţie ca acesta să nu aibe impresia că are intenţia să-l doboare, cu care ocazie vede că este mai înalt decât el, pur şi simplu îl domină. Acesta se dă un pas înapoi, face acelaş lucru, iar în colţul gurii sale se poate vedea parcă un surâs de uşurare. În orice caz U este mulţumit de desfăşurarea evenimentelor. După aceste gesturi de amabilitate, şeful îi face semn că doreşte să-l urmeze, dar de data asta el nu mai este atât de dispus să accepte chiar de la început invitaţia, deoarece nu ştie dacă trebuie să meargă singur sau cu oamenii săi. Între timp întreaga scenă fusese observata de At şi de Tec care privesc din crângul în care s-au aşezat şi cum nu se află prea departe, se poate distinge orice mişcare, fiind gata să pornească la cel mai mic semnal. Dar, U descumpănit se întoarce spre stânca lângă care se postase, se ridică câţiva paşi pe ea şi le face semn la ai lor să vină, se întoarce apoi către străinul care mai aşteaptă ţeapăn la răspunsul noului venit, dându-i de înţeles că este gata să-l urmeze, dar nu numai el ci cu toţii, arătând cu mâna roată în jur. Văzând că acesta nu are nimica împotriva convoiul porneşte spre stâncile din faţă. Din cauza câmpiei întinse ele par mult mai aproape şi mai joase. În realitate sunt destul de înalte şi foarte abrupte, imposibil de escaladat de cine nu ştie cum să pătrundă în interiorul aşzării. Intrarea este îngustă cu pereţi drepţi care aproape se unesc la vârf, formând un fel de coridor înalt şi întunecos, ca nişte chei. În mijlocul potecii curge un pârâiaş care dispare repede într-o hrubă. ªeful o ia înainte, urmat de oamenii săi, numai câţiva şi în urmă U, At şi Tec, cu o parte din ai lor, restul aşteptând la o oarecare distanţă de stânci. U este foarte atent la tot ce se petrece, gata în orice moment să răspundă la un eventual atac. Drumul începe să urce, devenind şi mai îngust, atâta încât deabea încap trei oameni alături. Oamenii lui U formează un şir destul de răsfirat, dar văzându-şi oamenii în spate, nu-i este teamă cu toate că se află în locuri complet necunoscute. I se pare totuşi curios că în afară de călăuză şi cei câţiva care îl însoţesc nu a văzut până acuma pe niciunul din locuitorii de aici, dar acuma că a intrat trebuie să continuie, el este doar urmaşul lui Us care îl va ocroti. Cheile sunt destul de lungi şi întortochiate. Pe pereţii stâncilor sunt desenate în culori vii fel de fel de animale uriaşe mânate de oameni, de femei care poartă pe cap aceleaşi tigve ca cele din valea Antari, scene de luptă şi vânătoare. ªi acolo oamenii obişnuiau să deseneze pe pereţii grotelor, dar mult mai slab şi mai puţin ca aici, care sunt cu mult mai frumoase şi mai viu colorate. Spre surprinderea lui U nu se văd grote şi pe măsură ce înaintează nici oamenii nu au apărut încă. Poteca urcă lent, făcând ca partea de sus a cheilor să se apropie pe măsură ce merg, iar lumina devine din ce 1in ce mai puternică. Deodată, după un mers mai îndelungat se pomenesc pe un platou întins, presărat cu sute de colibe construite parte din piatră, unele mai mari, altele mai mici. În centru se află o stâncă mai mare, care la prima vedere pare masivă, dar apropiindu-se U îşi dă seama că este un palat, lafel ca al său, însă mult mai mare şi înalt, cu un acoperiş înclinat, uşi la intrări şi ferestre din rame de lemn masiv, fixate in perete, unele acoperite

cu stuf. Peste tot forfotă bărbaţi, femei şi copii care se joacă, îmbrăcaţi în pânze viu colorate, iar unii mai în vârstă poartă în jurul gâtului blănuri de leopard. La vederea străinilor se produce o larmă de nedescdris. Tineri si bătrâni se înghesuie care mai de care să vadă pe noii veniţi despre care s-a auzit încă de câteva zile. Se formează un coridor prin mulţimea adunată, prin care U cu oamenii săi sunt obligaţi să înainteze spre palatul din centru. Platoul este mare şi foarte populat, care din cauza poziţiei sale nu poate fi văzut din partea din care a venit U cu ai săi. Casele sunt înghesuite una în alta, formând străzi înguste, pietruite cu bolovani rupţi din stânci. Femeile poartă în spate coşuri din crengi împletite în care duc copiii mici, iar pe cei mai mari îi ţin de mână, ceeace pentru cei din Valera Antari este ceva neobişnuit. Unele din ele au înfipt în nas oase subţiri de animale, iar mâinile înconjurate cu zeci de brăţări din lemn colorat. Totul este atât de ţipător, încât la prima vedere U simte cum aceste culori stridente parcă îl fac să-i doară ochii. Femeile se uită cu teamă la ei şi nu îndrăznesc să se apropie, în schimb pe Tec şi At îi asaltează aproape din cauza blănurilor de leopard pe care le poartă. Totuşi pe U îl miră că pe aici nu era aproape nici un fel de verdeaţă, ci peste tot numai pietre, ceeace în bătaia soarelui dă o atmosferă caldă apăsătoare. Aproape de palatul din centru se împuţinează casele oamenilor de rând. Palatul fiind aşezat pe un teren mai ridicat, de unde coboară o pantă, se poate vedea în depărtare o câmpie cât vezi cu ochii, cu arbori mari cu fructe şi peste tot pasc animalele cu coarne care dau lapte.
Ajungând la porţile palatului, călăuza se opreşte, făcând semn lui U să stea pe loc şi să aştepte, în care timp oamenii lui au timp să se regrupeze deoarece în cheile strânte prin care au trecut s-au răsfirat pe o distanţă destul de mare. Văzând că este înconjurat de ai săi se simte în siguranţă. După scurt timp apare şeful care i-a călăuzit până aici, însoţit de încă doi, invitându-l să intre, fără să precizeze dacă numai el sau cu toţii. U hotăreşte să fie însoţit de At, Tec şi câţiva bărbaţi din imediata lui apropiere pe care îi alege bătându-i pe umăr cu care intră palat, lăsând pe ceilalţi să aştepte în faţă. În palat se intră printr-o poartă mare care se deschide în amândouă părţile, trec printr-un coridor foarte luminat, cu toate că nu are ferestre, torţe sau vreo deschizătură, ci lumina părea că vine de sus. Pe măsură ce înaintează, locul se lărgeşte ca la un moment dat să se trezească într-o sală imensă, cu mult mai mare decât cea din grota mare din valea Antari, care şi ea este luminată fără să se vadă vreo deschizatură prin care ar putea pătrunde lumina zilei de afară. Înăuntru este un aer curat, răcoros, uşor de respirat. Lângă pereţii din piatră stau străji cu suliţe în mâini, frumos lucrate, gata să intervină la orice eventualitate, iar în centru este o masă foarte mare din lemn frumos lucrată pe care se află tigve si mâncare gata pregătită. Tec îşi aduce aminte că lafel a fost şi el primit în Reiveg. U se opreşte cu ai săi în faţa mesei, dar niciunul nu se atinge de mâncare sau de băutura din cupe. Contemplează cu interes tot ce se află în încăpere şi simte că cei de aici sunt cu mult mai înaintaţi faţă de ei, dar nu are timp mult de contemplare, fiindcă după scurt timp îşi face apariţia pe o deschizătură opusă un bărbat mai scund, foarte împopoţănat îmbrăcat, neînsoţit de nimeni. La apariţia lui cei trei comandaţi care l-au însoţit pe U fug spre el înconjurându-l cu grije, înaintând cu el la mijloc. U stă drept şi cum are obiceiul în asemenea ocazii, se îndreaptă cât mai mult ca să pară cât mai înalt şi impozant. Ajuns în faţa sa, şeful cel mare al acestor locuri pare un pitic pe lânga el. Se vede pe figura sa o expresie de hotărâre, este destul de tânăr şi poartă în mâini un băţ dintr-un material pe care U nu l-a mai văzut, de culoare gris, cu pete maronii, destul de greu, deoarece îl ţine în mână strângându-l puternic. Apropiindu-se spre noii veniţi, se posteaza în faţa lui U,

privindu-l pătrunzător, vrând parcă să afle din privire care este scopul vizitei sale prin aceste meleaguri. Se părea că este la curent încă de mai mult timp de venirea lor, fiindcă stă mut fără să pună întrebări. U nu se apleacă în fața lui, vrând prin aceasta să arate că şi el este un şef tot atât de mare ca şi el, ceeace dealtfel este observat de cel ce stă în fața sa. Face numai un gest din mâini, desfăcându-le vrând să arate că nu este înarmat, că nu are intenţii rele. Bâta a depus-o încă la intrare, urmat de At şi Tec. Faţa acestui personaj se destinde, se întoarce şi merge spre deschizătura prin care a apărut, urmat de cei trei care îl invită pe U cu ai lui să-i urmeze. Ieşind din sala mare pătrund într-o încăpere obişnuită, nu prea mare, cu pereţii stâncoşi pictaţi în culori vii, reprezentând scene de vânătoare şi unele personagii care au toţi un fel de sceptre în mână pe care le ţin la piept. Toate aceste desene par că au ieşit dintr-o lume misterioasă, fantastă, deoarece unele au numai un ochi în frunte, altele mai multe mâini iar cele mai multe cu figurile alungite, câteodată chiar mai lungi decât corpul. Încăperea este bogat mobilată cu fel de fel de mese din lemn sculptat, scaune mărunte şi pe jos blănuri de la animale necunoscute de U. ªeful cel mare de aici se îndreaptă spre un tron cu speteaza lungă, fără să lase sceptrul greu din mâini, ţinându-l asemănător cu cei din picturile murale, îl invită pe U să șadă lângă el, începând o conversaţie pe o limbă pe care U nu o pricepe, fără să ţină seama că sunt şi alţii de faţă. At şi Tec nici nu au fost luaţi în seamă, iar cei câţiva care l-au însoţit pe marele şef până aici stau drepţi şi tăcuţi în spatele tronului. U încearcă să explice că At şi Tec sunt ajutoarele sale, dar inutil, omuleţul continuă să vorbească repede făcând din când în când semne din mâini, îndreptând sceptrul spre U. Vorbeşte într-o limbă sacadată, cu o voce piţigăiată, guturală. De câte ori atinge acest băţ pielea lui U, constată că este rece, ceeace îi dă o senzaţie neplăcută. Când cel mare de aici se opreşte din vorbit, încearcă U să-i explice pe limba sa că a venit întâmplător prin aceste meleaguri şi că este mulţumit că a fost bine primit, conştient că nu este înţeles, dealtfel nici el nu ştie ce a spus interlocutorul său. Numai de un singur lucru caută să-l lămurească, dorind să fie înţeles, anume că şi el este un şef tot atât de mare. Pentru asta întrebuinţează fel de fel de semne, se ridică de la locul său, îndreptându-se, arătând spre ai săi, spre şef şi spre el, ca în cele din urmă să se trezească ţopăind, aşa cum făcea când era tânăr şi voia să se facă înţeles, ceeace provoacă surâsuri în această atmosferă de ghiaţă. Oarecum jignit, se aşează pe scaunul din lemn, privind curios la interlocutorul său, descumpănit că nu a fost înţeles. Dar se înşeală, fiindcă marele șef de aici a priceput perfect de bine că are în faţa sa pe unul care îi este egal în grad, din care cauză i-a oferit să șadă alături de el. Neştiind cum să-l facă să priceapă că el ştie, se scoală şi îi pune mâna pe umărul drept. Fericit U face lafel şi în felul acesta se leagă între cei doi bărbaţi o prietenie de nezdruncinat, după părea celui de aici, fiindcă în aceste clipe U își face planul cum să procedeze să pună mâna pe toţi, să-i ducă în valea Antari pentru a-i face sclavi, să muncească pentru el şi să-i fie carne de lupte. ªeful se scoală de pe tronul său, cheamă pe cei doi bărbaţi înalţi, le spune ceva, apoi se duce spre U invitându-l să-l urmeze. După aceste schimburi de păreri şi amabilităţi din care numai o parte minimă a fost înţeleasă, sunt invitaţi în sala mare unde s-au strâns între timp o mulţime de bărbaţi şi femei bizar îmbrăcaţi, apoi se încinge un ospăţ stropit cu vin şi mâncăruri pe care U cu ai săi nu le-au mai văzut, mai ales felul de a fi servite, iar ceeace îi miră cel mai mult este faptul că cei de la masă mănâncă cu un fel din beţe din lemn în care înfig bucăţile de carne friptă din care muşcă, dar oasele sunt aruncate pe jos. Dealtfel şi oamenii săi sunt minunaţi de tot ceeace li se arată ochilor. Scaunele, mesele, picturile de pe pereţii de stâncă, absolut totul îi încântă. U se îmbată în aşa hal că

este dus pe sus de şase bărbaţi într-o încăpere vecină şi culcat pe un pat de lemn, iar Tec, At şi ceilalţi zece ies din palat, clătinându-se, ducându-se fiecare unde apucă fiind oarecum bine primiţi. Li s-a adus şi lor câte o bucată de carne pe care au mâncat-o cu poftă. Însă grosul oamenilor săi au rămas în afara aşezării aşteptând pe şefii lor, mâncând fiecare ceeace mai are asupra sa.
Spre dimineaţa U se trezeşte cu capul greu, de parcă l-a lovit cineva în creştet. În primul moment nu ştie unde se află, dar numaidecât îşi adună gândurile şi toate scenele îi apar în minte. Se duce în sala mare unde nu vede pe nimeni, este goală şi curăţată, nici măcar sentinelele care au stat aici cu o zi înainte nu mai sunt. Paşii săi grei răsună surd. Îndreptându-se spre ieşire se întâlneşte cu unul din servitori care la vederea sa se dă cu respect în lături. Soarele a răsărit de mult şi aşezarea pare goală, nelocuită. Dar, unde sunt ai săi, mai ales At şi Tec ? Pentru prima oară se vede complet singur ceeace îl înspăimântă. Deodată îl cuprinde teama, nu are nici o armă asupra sa. Ocolind palatul se împiedică de comandaţii săi care mai dorm în praf, având o înfăţişare jalnică. Sunt mânjiti pe faţă cu murdăria de pe jos, iar hainele le sunt aproape zdrenţuite din cauza colţurilor de pietre. Mai încolo zac ceilalţi zece din paza sa, în acelaş hal. Văzându-l, se ridică cu toţii în picioare uitându-se la el de parcă nu l-ar mai fi văzut de mult timp. El este un moment încurcat şi nu ştie ce să facă, dar când se gândeşte în ce situaţie se află îl apucă furiile; ţipă la ei atât de tare că din palat îşi fac apariţia câţiva bărbaţi să vadă ce se petrece. Abea cuma îşi revin At şi Tec care la rândul lor strigă la garda care se adună la repezeală în jurul lor. U nevăzând grosul trupei, vrea să ştie de la ei unde sunt, deoarece privind în jur nu-i vede, au dispărut ca sub pământ. Cu o zi înainte li s-a permis să treacă prin cheile înguste şi să vină aici după şeful lor. Aici s-au împrăştiat prin toate locurile, aciuindu-se fiecare unde a apucat, fiind destul de bine primiţi. Totuşi teama îi trece fiindcă îşi dă seama că nu sunt în pericol de vreme ce au fost atât de bine primiţi si nici nu sunt păziţi, ci lăsaţi de capul lor. Nici At şi Tec nu ştiu unde se află restul oamenilor, deoarece şi au au fost atât de ameţiţi din cauza băuturii încât s-au trântit pur si simplu în faţa unor locuinţe pe jos adormind. U devine din ce în ce mai furios, îi înjură, ţipă la ei, încearcă chiar să-i lovească, dar se abţine deoarece fără ei se va simţi pierdut aici în străinătatea asta. Toţi trei se întreabă unde sunt oamenii lor, deoarece nimeni nu i-a văzut de cu o zi înainte. U liniştindu-se, amintindu-şi că a văzut cu o zi înainte valea verde ce se întinde de partea celaltă a podişului, din dreptul palatului. Îi ia pe cei care i-au rămas şi o porneşte într-acolo. Din nou vede până în depărtare parcă locurile unde stă însuşi Us. Cu toţii o pornesc la drum, iar cu cât merge cu atât este peisajul mai frumos, peste tot oameni, bărbaţi şi femei care lovesc pământul cu un fel de săpăligi din lemn, strângând pământul în mici ridicături în jurul unor plante care au fructe viu colorate. Oamenii îi salută cu respect şi se uită în acelaş timp la ei cu curiozitate. U merge spre una din aceste plante gustând una. Da, îi place este foarte gustoasă şi dulce. La trecerea lor sunt întâmpinaţi numai cu zâmbete şi simpatie. Mai încolo dau de pajişti mari pe care pasc vitele cornute care dau lapte, păzite de copiii mai mari, însă cel mai curios i se pare că din loc în loc sunt mici pârâiaşe care curg în canale înguste, dirijate de bărbaţi cu ajutorul unor sape din lemn. Mai departe este un lac cu apă dulce, din care alţi oameni prind peşte cu plase, în bărci din lemn, construite din buşteni de copac, cioplite pe dinăuntru. Peste tot sunt oameni de-ai lui U care şi ei se uită curioşi la cei de aici, cercetând fiecare colţ, interesându-se îndeaproape ce şi cum se face cutare sau cutare treabă şi dece. Mai ales antarienii sunt mai interesaţi la tot ce văd, gândind că ar fi bine ca şi ei să facă lafel în

valea Antari. La un moment dat U se plictiseşte să se mai mire, îşi revine, gândurile sale de cucerire îşi reiau locul în creerul lui şi întorcându-se pe platou ordonă ca întreaga sa grupă sa fie din nou strânsă pe piaţa cea mare din faţa palatului. At şi Tec se grăbesc să execute ordinul, iar peste câteva ore stau cu toţii la locul stabilit în aşteptarea şefului lor cel mare. At şi Tec sunt de părere că nu ar fi bine să distrugă tot ce au construit aceşti oameni, să fie duşi în valea Antari, ceeace ar echivala cu pieirea lor şi în al doilea rând aceştia fiind atât de numeroşi nu ar fi fost destulă hrană pentru toţi. Dar nu numai atâta, ei ar merge chiar atâta de departe încât ar aduce pe cei din valea Antari aici, ca întreaga suflare să se bucure de bogăţiile acestor locuri. O bunăstare nu se poate realiza decât atunci când omul este lăsat să se dezvolte fiecare după puterile şi posibilităţile sale. Orice amestec de sus, economic sau politic, duce implicit la disonanţe şi în ultimă instanţă la stări de uri, ceeace are efecte dezastruase pentru o economie sănătoasă. Bineînţeles că oamenii noştri din acea epocă nu gândesc aşa, ci văzând cum trăiesc cei de aici, o doresc şi ei. Caută deci să explice aceasta lui U, dar nu fac altceva decât să-i aprindă mânia, ceeace îi determină să renunţe. Grupul său destul de mare umple aproape toată piaţa, iar U cu cei doi aghiotanţi şi cu paza se îndreaptă spre palat unde sunt aşteptaţi de o gardă care îi întâmpină formând în jurul lor un cerc protector împotriva celor care s-ar apropia, lafel cum fac atunci când propriul lor şef iese din palat. Cu toate că sunt aici de numai două zile şi o noapte, toate aceste mascarade îl plictisesc la culme pe U; ar fi vrut să termine, să-şi pună planul de cucerire în aplicare, să se întoarcă victorios cu o droaie de noi oameni în valea Antari, dacă nu toţi, măcar o parte considerabilă. Bunăstarea celor de aici nul interesează, în primul rând fiindcă situaţia lui de dictator îi conferă aceleaşi stări bune, ba chiar mai mult. Acolo în valea pe care a pus mâna îi place, cu toate că vede că aici oamenii de rând trăiesc mai bine, dar el le-a orânduit la el acasă aşa cum crede el că este bine, bineînţeles din punctul său de vedere, a unui om care nu vede decât persoana şi interesul său, egal cum o duc semenii săi. ªi dacă un asemenea exemplar ajunge să conduca o masă de oameni, atunci caută să le orânduiască toate după calapodul său cu ajutorul acoliţlor săi, fără de care nu ar reuşi să-şi pună planurile egoiste în aplicare. Garda de aici îi pofteşte din nou în sala mare unde sunt aşezaţi la masă şi serviţi cu mâncăruri bogate, dar de băutură nu se mai atinge interzicându-le şi celorlalţi să bea din ea. ªeful cel mare, mic de staură, nu mai apare. Oamenii de afară sunt şi ei serviţi cu carne friptă şi fructe, pe tăvi imense purtate de femeile de aici.
În zilele următoare toate se petrec după acelaş program, dar pe U îl intrigă că nu vede nici o femeie în palat, nici măcar din acelea care servesc, lucru peste care trece cu vederea fiindcă nu are de gând să petreacă prea mult timp aici, ci vrea să termine cât mai repede. În câteva zile pune la cale împreună cu At şi Tec un plan de luptă. Vrea să-i atace chiar aici în inima aşezării, cucerind palatul, omorându-l pe marele şef, deci conducerea, iar apoi încetul cu încetul să se impună ca mare şef, supunându-i şi pe ceilalţi. Din experienţa lui ştie că oamenii în general se alătură celui tare, fapt pe care mizează şi acuma, dar aceasta nu se întâmplă mereu. Crede că dacă palatul va cădea în mâinile sale li se vor alătura şi alţii, fiindcă numai cu cei de care dispune nu va putea face faţă unui număr atât de mare de oameni. După aprecierea sa sunt cu mult mai numeroşi decât antarienii, plus cei cu care a venit el cu mult timp în urmă. Din punctul acesta de vedere are dreptate, însă asupra faptului că i se vor alătura şi alţii se înşeală. Nu a pus niciodată la socoteală că pe lângă cei care îl susţin există cei mulţi, oprimaţi, de care ar fi trebuit să-i fie teamă, dar din fericire pentru el a dat de aoameni destul de îngăduitori, nu prea

combativi, care preferau să trăiască mai rău, dar în linişte, decât liberi cu preţul unor sacrificii. Nimeni nu poate şti dacă cel ce luptă pentru libertate va scăpa de represalii, trăind apoi bine sau va pieri, sacrificându-şi viaţa pentru alţii. Asemenea idealişti poţi fi număraţi pe degete ori, cine doreşte să-şi dea viaţa pentru bunăstarea altuia ? În seara aceasta se sfătuieşte cu At şi Tec care din nou sunt de părere că ar fi bine să mai aştepte, deoarece nici nu au avut timpul necesar să cerceteze toate înprejurimile, să se informeze asupra stărilor de fapt de aici şi apoi problema cea mai importantă este căratul tuturor în valea Antari, cine să formeze paza, fiindcă de bunăvoie nu va părăsi nimeni aceste meleaguri bogate. Dar U nici nu vrea să audă argumentele celor doi. Este grăbit să pună acest plan în aplicare, acuma după ce după atâta timp a găsit în fine ce a căutat, dar mai ales fiindcă îşi dă seama că îmbătrâneşte, simţind cum îl cuprinde slăbiciunea şi faptul că nu mai vede bine îl înebuneşte. Aghiotaţii săi nu cunosc motivele adevărate pentru care doreşte să termine cât mai repede, fiindcă el nu vrea să se ştie că a devenit dintrun colos puternic un bătrânel slab, fără puteri. Dar după părerea sa face toate acestea pentru Ie care îl va urma. El se va bucura de ambiţiile sale de mărire şi nu va şti ce înseamnă ajungând de foarte jos să domini popoare întregi. Ie va prelua deagata ceeace a făurit el, va stăpâni oameni şi se va bucura de o bunăstare pe care nu a făurit-o el, ci una care i se va servi pe o tavă de aur stropită cu sângele celor mulţi. Deci datorită acestor gânduri ascunse pe care nu şi le exteriorizează, nu acceptă părerile celor doi aghiotanţi şi caută să pună la punct metoda de luptă fără să se gândească la urmări, nici în caz de victorie şi nici în caz de înfrângere. Deci lupta trebuie dată cât mai curând posibil, să constituie o totală surpiză pentru cei de aici, să-i surprindă nepregătiţi, atâta timp cât încă nu au bănuieli, deoarece acuma îi consideră încă prieteni, fără intenţii rele. Primul obiectiv care va cădea va fi palatul, îi va măceli pe toţi cei de aici, apoi va sta un timp probabil asediat şi va duce tratative până va atrage suficienţi de partea sa, continuând să-i subjuge pe ceilalţi, gândeşte el şi hotăreşte să intre în acţiune chiar în ziua următoare, fiindcă îi este teamă ca cei de aici să nu înceapă să fie suspicioşi că ei nu mai pleacă. Oamenii lui nu trebuie să ştie nimica, să fie lăsaţi în voia lor, cu o zi înainte să fie strânşi şi ţinuţi toată noaptea în preajma palatului ca cei de aici să creadă că se pregătesc de plecare. Deocamdată însă îşi vede de treabă, şi împreună cu At şi Tec se plimbă peste tot în incinta palatului, obsearvă împrejurimile unde stau străjile, unde sunt intrări, ieşiri şi multe altele, care să le dea cât de cât o imagine asupra locului. În palat sunt zilnic învitaţi să manânce şi să bea, mâncăruri aşa pregătite cum nu au mai văzut niciodată, ceeace îi dă lui U ocazia să cerceteze deschizăturile din stânci, cu care ocazie observă că există şi unele acoperite cu blocuri de piatră pe care oamenii le împing laoparte când vor să treacă. Dar Tec şi At sunt mai mult axaţi la felurile de mâncare şi băuturi servite. În afară de crudităţi şi carne friptă, fructele din valea Antarii şi terciul făcut de femeile lor, nu cunoaste alt fel de mâncare. Numai Tec a văzut la cei din Reiveg asemenea lucruri, bineînţeles într-o măsură mai mică. În ultimul timp caută să-i sugereze lui U ideea să procedeze aşa cum a făcut el, adică să ceară o escortă puternică din cei de aici sub pretext că le este teamă să meargă pe malul acelei ape mari, sărate, ca apoi să-i atace prin surprindere, să-i ţină legaţi undeva părăsiţi, după care să vină înapoi şi să-i învingă, fiind apoi mai puţini la număr. Dar U este încăpăţânat şi nu vrea să audă de aşa ceva, după el ar dura prea mult şi timpul trece. Sau tot sau nimca, este deviza lui.

In seara hotarâtă, oamenii săi sunt mobilizaţi, li se spune că în curând vor pleca, dar că mai înainte mai sunt anumite treburi de rezolvat, ceeace produce o bucurie vădită, dar li

se interzice să părăsească locul din faţa palatului. În aceste câteva zile cât au stat aici au cutreerat toată aşezarea, mulţi s-au împrietenit cu cei de aici, au mâncat pe săturate şi au băut băutura cea bună. Aceşti oameni duri şi gata să ucidă în orice moment, fără remuşcări, se simt bine aici între aceşti oameni paşnici care nu au nevoie să muncească prea mult ca să-şi asigure cele necesare traiului zilnic. Unii din ei sunt chiar de părere să rămână aici, unde sunt destule femei şi loc pentru toţi, dar acuma simt ceva, că vor trebui să plece, sau chiar să lupte pentru şeful lor, pentru ambiţiile sale criminale. Totuşi pentru a-i pregăti la orice eventualitate, Tec le spune că sunt în pericol să fie atacaţi şi deci este bine să stea în alarmă permanentă. În noaptea asta se pun sentinele. U se scoală înainte de răsăritul soarelui, iese afară, îl scoală pe Tec pe care l-a pus să doarmă cu oamenii. Imediat apare şi At şi în cea mai mare linişte întreaga ceată este în picioare. U poartă bâta sa imensă şi grea pe umăr, vădit nu cu aceeaşi uşurinţă ca odinioară şi la un semnal al său pătrund în palat în care oamenii mai dormeau, sau îşi făceau toaleta de dimineaţă, dar la prima uşe, în spate este o sentinelă. Văzându-l pe U îi face loc, salutându-l cu respect, dar pe neașteptate primește o lovitură puternică în cap, înainte să poată da alarma. U le face oamenilor semn să-l urmeze şi cu toţii dau buzna spre intrare, furişându-se până în sala mare. Pe figurile lor se poate citi nedumerirea, nimeni nu se aşteapta că vor trebui din nou să ucidă în dreapta şi în stânga. Tec şi At îi linişteşte, făcându-le semn să nu vorbească, să umble cu atenţie. U se opreşte, nu merge mai departe, lasă bâta sprijinită de peretele stâncos, întinde mâinile oprind oamenii să înainteze şi trimite mai întâi câţiva în frunte cu cei doi aghitanţi ai săi în recunoaştere, care îl anunţă că nu au văzut pe nimeni. Până în cele din urmă sala mare se umple cu oamenii săi. At, Tec şi câţiva aleşi pătrund în toate camerele alăturate cu gândul să ucidă pe cei care le ies în cale, dar stupefacţie, toate sunt goale, până şi odaia în care a fost primit în prima zi când a sosit. Situaţia devine gravă, fiindcă în jurul lor sunt numai ziduri din piatra stâncilor, neştiindu-se de unde ar putea fi atacaţi. Dar U nu disperă, crede că invazia încă nu a fost observată pentrucă încă nu s-a dat alarma. Nu a apărut nimeni şi nici voci nu se aud. Oamenii se uită cu teamă în jur, apoi spre şeful lor întrebători. U le face semne să păstreze cea mai mare tăcere şi trimite mai mulţi într-o parte a palatului unde a văzut că sunt depozitate alimente, să aducă cât mai multe, dar din nou stupefacţie, i se spune că nu au găsit nimica, camerele fiind goale. Enervat la culme cercetează din nou toate camerele din jurul celei unde au intrat dar tot fără rezultat. În sală se produce rumoare, unii se duc afară unde ştiu că se află alimente, întorcându-se cu hălci mari de carne friptă, fructe şi unele turte care le-au plăcut mult, aruncând toate claie peste grămadă în această încăpere. De ieşit cu toţi oamenii nu mai poate, fiindu-le teamă că vor fi încercuiţi; se instalează deci cu At, Tec şi ceilalţi în acestă sală, care fiind mare este totuşi destul de strâmtă pentru atâţia. Rânduieşte mai multe puncte de apărare, postând cete mici la toate ieşirile. Apoi cercetând în continuare găseşte o mică scară care duce în sus la partea superioară a palatului unde este o platformă cu o balustradă pe care sunt depozitate multe pietre mai mari şi mai mici, probabil pregătite pentru orice eventualitate. Deci nici cei de aici nu sunt prea în siguranţă de vreme ce sunt obligaţi să ia asemenea măsuri. În cele din urmă devine fierberea mare, iar după scurt timp, la răsăritul soarelui este totul descoperit. În palat se produce o asemenea larmă încât cei ce locuiesc prin apropiere se scoală intrigaţi şi aleargă încoace. Încetul cu încetul se atrâng atât de mulţi în jur, unii înarmaţi cu bâte, iar alţii numai din curiozitate, încât blochează toate intrările şi ieşirile. Câţiva din oameni care nu au mai avut timp să intre au fost ucişi de populaţia de aici. U este foarte mirat că nu a găsit pe nimeni în palat, numai

straja care a fost ucisă. Credea că şeful cel mare are loucuinţa sa aici, împreună cu întreaga curte. În orice caz situaţia devine pentru el, pe masură ce trece timpul, din ce în ce mai alarmantă. El se postează sus pe terasă, urmărind cum se desfăşoară evenimentele, când aude jos în sala mare strigăte puternice, gălăgie mare şi lovituri înfundate, ca de luptă. Coborând se găseşte în mijlocul unei adevărate bătălii, Tec mai are timp să-l informeze că din una din camere au apărut ca din pământ după ce un perete s-a deplasat din loc, o mulţime de paznici ai palatului, lovind în dreapta şi în stânga. Situaţia devine periculoasă, mai ales că apar din ce în ce mai mulţi. Până şi cei din faţă pătrund înăuntru, fiecare înarmat cu ce a apucat, lovind în oamenii lui U, care speriaţi se retrag spre fundul sălii, apărându-se cu îndârjire, unii din ei nici nu ştiu dece sunt atacaţi, dar oamenii se apară cu curaj, doborând destul de mulţi. U duce la repezeală şi cei se găsesc pe terasa de sus, deoarece de afară încă nu a pornit atacul. În scurt timp paznicii palatului sunt învinşi şi ucişi până la unul, dar şi din ai lui U au pierit destul de mulţi. Peste tot sunt numai cadavre, pereţii stropiţi cu sânge până aproape de tavan. Ducându-se în camera de unde au apărut paznicii vede unul din pereţi dat deoparte, din care se face un coridor întunecos. Îl pune pe Tec cu o ceată numeroasă să se posteze acolo. Ascultând cu atenţie aude în fund voci înfundate. Din cauza busculadei oamenii lui U intră în derută, dezorganizându-se, unii nu mai ascultă de ordine iar alţii caută să se salveze prin fugă, ba unii pătrund chiar în coridorul întunecas fară să mai apară. Ca să salveze situatia U apare în sală, alege grupuri mai mici pe care le postează în diverse locuri unde crede el că ar putea fi atacaţi, iar o parte îi duce înapoi pe terasă, fiindcă afară se aud zgomote, strigăte puternice şi rumoare din ce în ce mai mare. Femei şi bărbaţi s-au postat în jurul palatului, strigând şi urlând fără să ştie dece. Dealtfel nimeni nu ştie exact ce se petrece, dar vestea că palatul a fost ocupat de noii veniţi a străbătut ca fulgerul în întreaga aşezare. Privind de sus de pe terasă, U îşi dă seama câţi sunt, dar nu-i este teamă deoarece a văzut câte uşi are clădirea, descoperind şi pe cea secretă prin care o să se poată salva la nevoie. Deocamdată nu are de gând să dispere, ci este preocupat cu cucerirea aşezării întregi, nu numai a palatului. Aruncă afară cadavrele din sala mare, ceeace provoacă printre cei de aici o revoltă de nedescris şi o mulţime dă buzna să intre în palat, dar pe măsură ce trec pragul sunt măcelariţi, ca în cele din urmă intrarea să fie blocată de cadavrele lor. Până acuma nu au avut deaface cu o armată organizată, în afară de paznicii ucişi. Deodată se lasă afară o linişte deplină, numai un uşor murmur se mai poate auzi, iar masa de oameni se retrage de parcă cineva i-ar fi luat cu mâna. Faptul îl intrigă pe U şi vede din depărtare un şir de bărbaţi constituiţi în formaţie compactă de luptă, conduşi de un şef în frunte, care aleargă spre palat. Pe măsură ce se apropie vede că sunt mulţi, cu mult mai mulţi ca ei. Terenul din jur se eliberează de curioşi şi o linişte apăsătoare vesteşte o furtună. Imediat sunt duşi pe terasă oameni care să arunce cu pietre, la intrări postaţi alţii, iar parte sunt păstraţi ca rezerve în sala mare. Aşteptarea devine enervantă; faţă de vacrmul de mai înainte, liniştea aparentă îi face pe asediaţi nervoşi. Pe fiecare îl preocupă acuma mai mult cum să-şi apere pielea, să iasă de aici unde se simt strântoraţi, cu restrânsă posibilitate de a se apăra în toată amploarea, aşa cum sunt obişnuiţi în plin câmp. Nimeni nu poate şti sau bănui de unde ar putea să apară cei de aici. Tec este pur şi simplu mirat de felul cum a procedat U, el nu ar fi făcut asta. Cu atât mai mult nu trebuie precipitate evenimentele, acuma mai mult ca oricând trebuie procedat cu cap şi şiretenie. După părerea sa trebuie să-i ia prin surprindere, dar înainte vor trebui să afle locul unde locuiesc cei mari, fiindcă numai prin ei se poate prelua puterea aici. Totuşi nu-şi expune gândurile lui U ca să nu agraveze

situaţia, provocând derută şi apoi precis că l-ar fi doborât dacă ar fi îndrăznit acuma în situaţia asta să-l contrazică. Gălăgia a încetat brusc afară, iar aici înăuntru devine atmosfera din ce în ce mai apăsătoare. Se simte cum oştenii organizaţi ocupă în linişte poziţii bine stabilite dinainte, ei cunoscând locurile mai bine ca oricine. U urmăreşte de sus de pe platformă toate mişcările lor cu cel mai mare interes şi pentru prima dată în viaţă nu ştie ce să facă, cum să procedeze ca să iasă din această încurcătură pe care a provocat-o în mod nesăbuit. Se vede închis într-un loc strâmt, fără posibilitatea de a putea ataca, să organizeze lupte. Pe de altă parte nu este mai puţin adevărat că în situaţia în care se află nu poate fi învins, dar numai un timp, atâta cât ajung proviziile, dar nu acesta este scopul, deoarece nu are de gând să se baricadeze aici pe timp îndelungat. La un moment dat nu se mai aude afară nimica, încercuirea s-a terminat. U coboară repede depe platformă şi se duce la gura întunecoasă care se deschide din camera unde au apărut mai înainte invadatorii. Nici acolo nu se aude vreun zgomot, totul pare de parcă au renunţat la orice acţiune. Oamenii săi încep să dea semne de enervare. Pentru a linşti spiritele se plimbă printre ei încurajându-i, promiţându-le că le va da la fiecare poziţii înalte şi bunuri de care să se bucure toata viaţa. Aceasta are un oarecare efect deoarece mulţi din ei se şi văd cărând acasă prăzi bogate.
Până seara nu se petrece nimica deosebit şi nici noaptea. Toată lumea a dormit iepureşte câte o jumătate de noapte, în timp ce unii stăteau de strajă. Odihna le-a făcut bine la toţi. U care a stat tot timnpul numai trântit pe o blană pe jos se ridică de la locul său mai devreme şi trece situaţia în revistă, trezindu-i pe toţi, când deodată, când soarele este destul de înalt pe cer, se aude de afară un strigăt ieşit din piepturile a mii de oameni care se transformă în urlete sălbatice. Asediatorii aleargă spre palatul din centru cu suliţele îndreptate înainte, iar parte din ei aruncând cu pietre atât de precis încât ele cad direct pe platforma de sus, rănind şi omorând un număr din oamenii lui U. În acest moment se produce derută. Cei de sus coboară înainte să fi avut timpul să arunce la rândul lor cu pietrele care se află acolo depozitate tocmai pentru acest scop. U este pur şi simplu târât şi fară să vrea se pomeneşte jos în sală. În acelaş timp porţile sunt luate cu asalt, însă toţi cei ce pătrund înăuntru sunt imediat ucişi. Acelaş lucru şi la al doilea atac, dar cu toate că până acuma U cu ai săi nu au avut vreun eşec, totuşi îşi dă seama că nu mai are nici o şansă. Rănіţii s-au aşezat într-un colţ gemând, morţii sunt peste tot împrăştiaţi, făcând circulaţia şi mai anevoiasă. Acuma orice atac ar avea un efect dezastros. Singurul lucru pe care poate să-l facă este să încerce să forţeze coridorul, dar nu ştie unde duce. Dealtfel este sigur că ieşirea nu poate fi decât în afara aşezării, într-un loc ferit, cunoscut numai de cei mari şi paznicii palatului. Este o cale de fugă în caz de pericol. Ideea asta îi vine când îşi aduce aminte că şi el şi-a făcut aşa un drum de fugă în palatul lui din valea Antari. Îşi strânge deci un grup de vreo sută de bărbaţi în care să poata avea încredere pe care îi duce în sala unde se face deschizătura. Tec cunoaşte planul, dealtfel singurul din toţi. Între timp se reorganizează cei de afară, dându-i lui U puţin răgaz. Seara când se înoptează şi dupăce dă ultimele ordine, în aşa fel ca nimeni să nu bănuiască ce are de gând, în frunte cu Tec pătrunde în grota care se deschide în perete, părăsindu-i pur şi simplu pe ceilalţi în frunte cu At. Este mai bine aşa gândeşte el. Are de ales în a pieri cu toţii sau în a salva o parte din ei şi bineînţeles în primul rând pe el. Pentru asta îi promite lui Tec marea cu sarea, făcându-l chiar urmaşul său în locul lui Ie. At nu bănuieşte nimica şi aşteaptă cu oamenii în sala mare ordinele celui mare, dar acestea nu mai vin. Suspicios se duce în camera unde se află deschizătura constatând că este astupată dinăuntru. Toate eforturile

de a o deschide dau greş. Îşi dă seama că a fost trădat tocmai de cel pe care l-a servit cu abnegaţie toată viaţa sa. Văzând că nu mai are încotro dă ordin oamenilor să se predea. Ieşind afară sunt o parte măcelariti printre care şi el iar alţii prinşi şi făcuţi sclavi până la sfârşitul vieţii lor.
Intrând în deschizatura din cameră la numai câţiva metri se pomenesc într-un întunerec deplin. U caută cu Tec şi găseşte modul de a împinge în faţa intrării piatra mare care închide drumul spre înapoi. Calcă pe un teren umed şi moale, este rece şi nu se vede nimica, ceeace descurajează. Cu toţii înaintează, orientându-se cu mâinile de peretele coridorului, dar trebuie mers mai repede dacă vor să scape, înainte ca fuga lor pe această cale să fie descoperită de cei de aici. În urmă se aud strigătele oamenilor lor înşelaţi şi părăsiţi care încearcă în zadar să împingă greul bloc de piatră care închide intrarea în acest coridor, însă zgomotele dispar repede. După un mers susţinut prin beznă se vede în fine un punct luminos, este o torţă. Cu cât înaintează cu atât se luminează. U cu Tec şi cei zece din gardă merg încet în timp ce ceilalţi asteaptă ordinele, dar precauţia este inutilă fiindcă dau de o sală mică goală cu o torţă care arde. Oamenii au plecat probabil fiind siguri că pe aici nu vor reuşi să intre în palat, spre mulţumirea lui U care are în fine cale liberă. La cei pe care i-a părăsit nu se mai gândeşte, fiind sigur că vor fi măcelariţi cu toţii, ceeace dealtfel nu corespunde întru totul realităţii, principalul este că el a scăpat. Îşi ia deci oamenii cu care a rămas şi pe Tec pornind-o înainte prin aceste coridoare înguste şi întortochiate, care prin partea de sus dau de lumină, dar imposibil de escaladat din cauza înălţimii acestor chei abrupte. În mintea lui circulă fel de fel de gânduri, se şi vede iar în valea Antari unde îşi va relua locul, care este bine păzit de fiul său. Unul mai bun pentru asta nici nu putea găsi. Dar simte cum puterile îl lasă, că a îmbătrânit din care cauză a avut primul eşec mai mare din viaţa. Nu este nimica, are actualmente o situaţie bună, este mare şef şi va continua să-i oprime pe cei pe care a reuşit să-i înfrânga cu mult timp în urmă. Gândind în felul acesta ajung la o ieşire într-o râpă. Afară s-a urcat luna pe cer, luminând împrejurimile în argintiu. De departe se aud strigătele oamenilor săi părăsiţi care se luptă cu vitejie, dar fără speranţe. După ce ies cu toţii pe o platformă mică, coboară povârnişul cât pot de repede. Constată că nu sunt urmăriţi, continuând drumul toată noaptea cu intenţia de a ajunge cât mai departe de aceste locuri, acolo unde cei de aici nu-i vor mai urmări. Noroc că luminiţa de pe firmanent, după care se orientează Tec se vede perfect, garanţia lor că vor ajunge în valea Antari, după o cale lungă atâta cât ţine o perioadă de ploaie şi una uscată. Ziua stau ascunşi prin tufişurile preeriei iar nopţile umblă. Din când în când vânează ca să aibe ce mânca. Au rămas numai o mână de oameni care nu se pot apăra în cazul unor atacuri. Dealtfel U în supărarea lui, nici nu mai are intenţia sa întâlnească alţi oameni, din contra este mulţumit că nu au mai întâlnit. Se simte bătrân, fără posibilitate de a mai lupta, viitorul se află acuma în spatele său şi el simte asta, dar îl roade promisiunea pe care a făcut-o lui Tec de a-l numi pe el ca moştenotor în locul lui Ie, dar este sigur că va rezolva şi asta, aşa cum ştie el când cineva îi stă în cale. Pentru asta nu trebuie să fi tânăr şi un batrân poate ucide lafel de bine ca un tânăr, ba poate mai bine.
În una din zile ajung la un râu pe care îl recunosc că l-au trecut când au venit. Văzând că nu mai pot fi urmăriţi umblă ziua ca deobicei. Acuma nu îl mai preocupă să găsească alţi oameni ci din contra caută să fugă de ei cât poate. În halul în care se află cu toţii nu ar fi putut rezista la nici un atac mai susţinut. În una din zile se face tabără la un crâng de arbori în aşa fel să nu poată fi văzuţi. Străji nu sunt lăsate, fiindcă sunt aşa de obosiţi că

nu ar mai rezista şi de oameni mai are acuma nevoie, singur nu ar mai fi putut găsi înapoi. U îşi face un fel hamac într-un copac mai înalt şi adoarme, aidoma ca în tinereţea lui când era fugit cu micuţa Ia de urgiile erupţiilor vulcanice. Când se trezeşte soarele apune, deci au dormit o zi întreagă şi mai au o noapte în faţă. Fiindcă nu au întâlnit pe nimeni, se hotăreşte să se mai stea o zi, ca apoi odihniţi s-o pornească la drum. Trimite câţiva oameni la vânătoare şi în dimineaţa următoare oamenii prind din nou puteri, pornind-o la drum. Nereuşita îl întristează. Acuma Tec are totuşi curajul să-i spună de greşala pe care a făcut-o şi pentru prima dată în viaţa sa recunoaşte U că nu a procedat cum trebuie. Vârsta îşi spune cuvântul, nu mai poate să întemeieze marea împărăţie la care a visat atâta amar de vreme, ci trebuie să se mărginească la ce are.

Zilele trec una dupa alta, alţi oameni nu au mai întâlnit şi după un mers susţinut şi obositor ajung în fine într-un loc unde oamenii recunosc că nu mai au mult de mers până acasă, un loc unde mergeau la vânătoare. U comandă totuşi un popas mai îndelungat ca să se refacă, pentru a sosi cu moralul ridicat, nu cu capul plecat al unor învinşi. Apoi pornesc din nou. În prima zi nu se zăreşte nimica, dar în ziua a doua văd dimineaţa apărând în zare un grup de oameni pe care îi recunosc că sunt din valea Antari. Curând cele două cete se întâlnesc cu mare bucurie de o parte şi de alta. Au plecat câteva sute şi se întorc vreo şaptezeci. U nu vrea să anunţe sosirea, dar cei din grupul întâlnit trimit câţiva oameni să anunţe în valea Antari sosirea celui mare cu ai săi. Ie se află tocmai în palat când aude vestea. La apariţia solului simte că i se străpunge inima de mânie. Deabea se obişnuise să fie cel mare, mai ales de când s-a crezut că tatăl său ar fi murit împreună cu toţi ceilalţi şi deci el va rămâne pe veci cel mare. Încă de la plecare lui U s-a făcut temut prin cruzimea pe care a învăţat-o de la tatăl său. Doar a văzut cum procedează el şi ca fiu trebuie să-i urmeze exemplul. Purtarea sa din ultimul timp a provocat indignarea tuturor mai ales că a ajuns până acolo încât s-o bată şi pe mama lui care devenise bătrână, fără puteri. Lui Ie nu-i plăcea să i se spună ce să facă şi să i se dea ca exemplu pe tatăl său. ªi-a format un grup de vreo sută de bărbaţi solizi şi credincioşi cu care domina şi teroriza întreaga vale, făcându-i aproape pe toţi sclavi. Nimeni nu avea vreun drept, toţi erau la dispoziţia sa. Paza lui avea toate drepturile, puteau face ce voiau fără să fie pedepsiţi, aveau dreptul să ia ce este mai bun şi să-şi aleagă femeile care le plăceau mai mult, fără ca bărbaţii lor să fi avut voie să se plângă sau să protesteze. Cine o făcea era sau bătut crunt sau ucis. Ori acuma când a aflat că U se întoarce, pune la cale decimarea celor care se întorc. Pentru asta uzează de un şiretlic, neştiind câţi sunt cei ce au mai rămas, dacă vin victorioşi sau învinşi. În ziua în care crede că tatăl său va intra în vale îşi strânge armata. Încă de dimineaţă se postează la locul unde s-a uitat după U când a plecat. Se înconjoară cu douăzeci de tineri, iar pe ceilalţi îi ascunde după stânci şi tufişuri, în aşa fel să nu fie văzuţi de cei ce vin. Este hotarât să-i măcelărească pe toţi, până la unul. Nu trebuie să aştepte mult, că în depărtare apare un grup de oameni extenuaţi, însoţit de o mulţime de curioşi ai văii care doresc să vadă cum se va desfăşura întâlnirea dintre fiu şi tată. U îl vede pe fiul său de departe şi pentru prima dată în viaţa sa se bucură la vederea cuiva şi grăbeşte pasul, şchiopătând puţin din piciorul drept. Ie stă ţeapăn, nu îi iese înainte. ºine o bâtă imensă în mâna dreaptă, sprijinită pe pământ, cu mâna stânga în sold, întocmai cum făcea şi U când era tânăr. De departe se vede pe el în Ie, cu mulţi ani în urmă. Faptul că fiul său nu aleargă spre el să-l întâmpine îl miră, dar găseşte că poate procedează bine aşa, nefiind demn de un şef să-şi arate sentimentele faţă de toată lumea. Omaneii lui U deabea se târăsc, aproape goi, cu picioarele însângerate, cu pielea crăpată

din cauza vânturilor şi intemperiilor la care au fost suspuşi. Ajuns la numai câţiva metri de Ie, U se opreşte. Ce fiu falnic are, ce înalt este şi ce frumos este îmbrăcat. Mulţumit că-l vede înaintează deschizând mâinile, dar nu apucă să pună mâna pe el că îl vede ca prin ceaţă cum fiul său ridică bâta şi că totul se învârteşte în jurul său. U cade cu capul sfărămat la pământ, întocmai cum au căzut oamenii pe care el la rândul său i-a ucis în acelaş fel. Nu mai are timp să audă strigătele măcelăriţilor. Toţi oamenii săi până la unul, inclusiv Tec sunt tăiaţi în bucăţele şi azvârliţi mai încolo drept hrană hienelor. Cu ochii încă însângeraţi Ie se duce în fruntea oamenilor săi şi-şi face apariţia în palatul din centru. De teamă nimeni nu are curajul să-l întrebe de soarta lui U, tatăl său, numai Ia care a urmărit de departe uciderea soţului ei, se aruncă la picioarele fiului ei strigând cât o ţine gura, întrebând unde este U, soţul şi companionul ei de o viaţă, apăratorul ei şi tatăl fiului ei, bănunind ce s-a petrecut, dar neştiind că a murit cu toate l-a văzut căzând la pământ. Ie o aruncă cu piciorul în lături şi vrea să iasă din încăpere, dar nu apucă. Nu s-a aşteptat ca propria sa mama să-l pedepsească pentru ce a făcut. În timp ce Ie vrea să iasă, Ia ridică o piatră, întocmai cum făcuse de mult bătrâna Vri şi cu o lovitură puternică îi sfarmă fiului ei capul. Ie nu mai are timpul să se apere, prăbușindu-se pe podeaua de piatră într-un lac de sânge. Ia fuge urlând, rupându-şi părul din cap, spre stânca mare, urmată de cei din palat, se urcă pe ea cu o putere pe care altă dată nu ar fi avut-o şi se aruncă jos. Cade drept pe altarul jertfelor, sfărămată. Moartea celor mari se răspândeşte ca fulgerul în toată valea, caeeace are darul de a dezlănţui o revoltă generală care a ţinut trei zile şi trei nopţi, în care timp au pierdut viaţa mulţi antarieni şi cei care au venit cu mult timp în urmă cu U, printre care şi cei ce au colaborat cu diavolii de dictatori. Numai bătrânii Ritit, Sin şi Si au scăpat, ei fiind fără puteri, nu puteau ieşi din încăperile în care vegetau de mult timp.

De atunci viaţa în bogata vale Antari a luat din nou cursul normal, după atâta vreme de asupriri şi asasinate, şi de atunci oricine doreşte să ajungă mare şef prin forţă şi crime este avertizat să nu facă aceasta, deoarece aşa vor pieri cei care vor să-i stăpânească pe oameni prin teroare.